

ДАНИЕЛ ИСТЪРМАН ПОСЛЕДНИЯТ УБИЕЦ

Превод от английски: Тодор Стоянов, 1996

chitanka.info

Посвещавам тази книга на Бет, без чиято любов нищо не би било възможно.

БЛАГОДАРНОСТИ

Безброй много хора ми помогнаха да подобря „Последният убиец“ с препоръките, предложенията и реакциите си; но има двама души, без чиято помощ книгата никога не би била това, което е. Първият е Джефри Симънс, който съзря потенциала на първоначалния ръкопис и насочваше ръката ми през всичките му стадии. Другата е съпругата ми Бет, която ми даде някои от най-блестящите идеи и препрочиташе всеки вариант толкова пъти, че накрая го научаваше наизуст. В замяна мога да предложа единствено любовта си, която тя винаги е заслужавала.

Д. И.

СПИСЪК НА ГЛАВНИТЕ ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА:

Техеран

Питър Рандал
Масуд Хешмат
Хюсеин Наваи
Молла Ахмад Рафсанджани
Хауърд Стрейкър
Брандън Ф. Стюарт
Фуджико Лундквист
Проф. Ирадж Ашрафи
Проф. Джаафар Моини
Нурула Багирзаде
Хаджи Реза Турчина
Рустам Кайванпур
Сайръс Растгу
Ибрахим Масуди
Аятолах Саид Али Марвдашти
Доктор Феликс Рашер
Зухраб Каземлу

Дхат Ирк

Мохамед ибн Абд Аллах ал-Кахтани

Мека

Мохамед ибн Абд Аллах ал-Кахтани
Джухайман ибн Саиф ал-Отайби

Медина

Мохамед ибн Абд Аллах ал-Кахтани
Хюсеин Наваи

Вашингтон

Питър Ранда
Фатиме Насър
Хюсеин Наваи
Хауърд Стрейкър
Президент Джеймс Картър
Артър Пайк

Ню Йорк Сити

Хюсеин Наваи
Мохамед Ахмади
Питър Ранда
Фереще Ахмади
Нушин Навабпур
Ръсел Фернуел
Доктор Абд ал Латиф ал-Шидиак

Онтаро, Езерото на хилядата острова

Питър Ранда
Фереще Ахмади
Юлиуш Ростоворовски
Хауърд Стрейкър

Керман

Питър Ранда
Сайръс Растгу
Халил Собат
Ицхак Ахарони
Имам Хасан ал-Каим би-амр Аллах

*Онзи, който се въздига, ще има две
същности. В едната от тях ще бъде поклонник.*

*Ще вижда хората, но те няма да го
виждат.*

Имам Джаафар ал-
Садък

ПЪРВА ЧАСТ

ГАЙБА

ПЪРВА ФАЗА

ПРОЛОГ

Обедното слънце биеше с немилостивия чук на изпепеляващите си лъчи нажежената наковалня на пустинята. Мъртвилото беше абсолютно. Въздухът потрепваше. Отразената от напечените скали и пясък топлина превръщаше нажежената пустош в трептящ мираж. Всяка глътка въздух беше мъчение, а всяка крачка изтезание, достойно за прокълнатите. В коритото на една пресъхнала река лежеше мъж, агонизиращ от жажда и топлинен удар. Две мили на изток камилата му лежеше мъртва, с раздрани от острите скали копита. Тук, в самото сърце на Руб ал-Хали, пустия квадрат на огромния арабски полуостров, се осмеляваха да скитат единствено загубилите разсъдъка си или отчаяните до смърт. Оцеляваха малцина.

Умиращият беше арабин отайби, от западната част на полуострова. Той пътуваше през източните области на Саудитска Арабия с един придружител от провинцията Макран, придвижвайки се сред бедуинските племена равашид и авамир, като разговаряше с вождовете и младежите им. Двамата се бяха срещнали преди по предварителна уговорка в Хор Халба, на източното крайбрежие на Обединените арабски емирства. Иранецът беше доплавал през нощта с една малка лодка от Яск, избягвайки патрулните лодки от Мускат, които курсираха във водите на Оманския залив. Бяха прекосили северния край на планините Хаджар, после бяха пътували на юг покрай границата с Мускат, а две седмици по-късно се промъкнаха през неясно очертаната граница между Емирствата и Саудитска Арабия.

А оттам вече, облечени като бедуини, бяха обикаляли извори, оазиси и временни поселища на пустинните племена. Беше лятото на 1977 година и усилията на централното правителство да установи на постоянно местожителство голяма част от племената бяха нарушили традиционния им начин на живот. Но тук, в покрайнините на

кралството, суровите реалности на пустинята съхраняваха и поддържаха вродената съпротива на бедуините срещу всяка промяна и пазеха жив духа на независимостта и чувството за собствено достойнство, които бяха най-голямото им богатство. Подобно на Лорънс Арабски и двамата мъже пътешестваха сред несвикналото на уседнал начин на живот местно население, проповядвайки и печелейки последователи за каузата си. Планираха да прекосят на етапи северния край на Руб ал-Хали чак до сърцето на страната, през прохода между пустините Нафуд Кунайфида и Нафуд Дай, после през северния Нажд до Мека, тъкмо навреме за поклонническия сезон.

След месец и половина бяха арестувани в малкото пустинно селище Абу Фарис. Местен религиозен водач се беше оплакал от тяхната дейност и властите изпратиха полицаи от оазиса Джабрин, на триста километра северозападно от селището. В къщата на кадията се бе провело късо съдебно заседание и на следващата сутрин двамата бяха изведени на прашния градски площад.

Там вече се беше събрало цялото население, включително децата и жените. В центъра на площада стоеше черен судански полицаи, гол до кръста — абаносовата му кожа лъщеше под жаркото слънце. В ръката му блестеше дълъг извит меч, прекрасно оръжие от дамска стомана, предавано от поколение на поколение в селцето на шейх Абу Фарис. Двамата мъже с вързани на гърба ръце бяха изведени насред площада. Накараха иранеца да коленичи в праха пред краката на полицаия. Кадията излезе напред с Корана в ръце, обяви смъртната присъда, прочете извадки от свещената книга и се оттегли. Палачът, черна сянка на фона на слънцето, се разкрачи за по-голяма устойчивост, после изви с две ръце меча зад гърба си. Замахна мълниеносно. Блестящата стомана изсвистя и главата на осъдения полетя в праха на площада, заливайки го с кръв. В следващия миг тялото политна и се строполи безжизнено, изригвайки кървав фонтан; няколко секунди крайниците му потръпваха конвулсивно, след това застинаха.

Двама полицаи сграбчиха арабина за раменете и го издърпаха до мястото, което само преди секунди бе заемал неговият приятел. Дори и в този момент, в който се пържеше в пещта на пресъхналото корито, пред очите му бяха кръвта и вонята, а стомахът му се гърчеше. Кадията оповести присъдата, прочете откъс от Корана и отстъпи назад.

Огромният негър се извисяваше над него, а сянката му падаше върху коленичилиия мъж като крилата на Израил, черния ангел на смъртта. Мечът се изтегли зад гърба на палача, после рязко изсвистя и увисна само на сантиметри над жертвата си. Арабинът припадна. Свести се завързан на гърба на камила, на път към центъра на Руб ал-Хали. Един водач, изпратен да се увери, че камилата ще го отнесе дълбоко навътре в пустинята, обясни, че полицията поради своята малобройност и изолираност се бояла да екзекутира арабски бедуин сред самата пустиня, където пролятата му кръв можела да предизвика безредици. Племенната политика беше нещо безкрайно объркано и сложно и полицията бе предпочела да бъде на чисто. Вместо това решили да проведат символична екзекуция, последвана от бавна, но сигурна смърт в пясъците на пустия четириъгълник.

Арабинът лежеше безпомощен сред пясъка на каменистото корито, погълнат от видения за кръв и стомана, и бълнуваше. Думата ал-кийяма не слизаше от напуканите му устни. На арабски тя означаваше „възкресение“. Но за какво възкресение би могъл да жадува той на крачка от смъртта в тая опустошена и мъртва земя, избягвана дори и от лешоядите? Слънцето се плъзгаше в маранята към западния хоризонт. Мъжът го проследи как докосва ръба на пустинята с поглед размътен пред близката смърт. Молитва се отрони от устните му, докато следеше пътя на залязващото слънце, устремено към Мека, далеч на запад, отвъд безкрайните пясъци, простиращи се през сърцето на гигантския полуостров. Там, в Мека, го очакваше възкресението му.

Животът постепенно изтичаше от тялото му и той не забеляза сенките на ездачите, високи и черни като камилите, които яздеха. Те спряха наблизко и се втренчиха в него.

1.

Техеран

Събота, 15 октомври 1977 година

Беше студено. Неколцина мъже, облечени в черни топли дрехи, стояха на една пуста улица, потропваха с крака, духаха в шепите си и хвърляха непрекъснато погледи наоколо. Чакаха нещо или някого. Денят беше към своя край и на бледото слънце му оставаше само

половин час преди да се скрие зад хоризонта. Никой не говореше. Улицата прекосяваше по абсолютно права линия север-юг предградието Ванак на Техеран, на три квартала от алуминиево стоманения дворец на хотела „Ария-Шератон“. Отвъд него гъмжилото на сградите стигаше чак до неразвятия северозапад на града, откривайки планинските склонове в подножието на Елбрус, покрити с лед и сняг. Планината предлагаше покой, далеч от виещия град; всичко беше в скреж, обвито от планинска мъгла.

Планините и едно разстояние от около шестдесет мили делиха столицата от бреговете на Каспийско море, Даря Мазандаран. Само на няколко мили по-навътре във водната шир минаваше невидима, но съвсем осезаема бариера — непрестанно патрулираната граница между Иран и Съветския съюз. На северозапад се простираше руски Азербайджан, на североизток Туркменистан, а зад него — цяла Централна Азия. Бухара, Самарканд, Ташкент; имена от златното минало, градове със сини кубета и стройни минарета, с прекрасни миниатюри и още по-прекрасна поезия, а днес всичко това притежание на една безкрайна империя, надвиснала със задушаващата си тежест върху цялата северна граница на Иран. Техеран гледаше на север към най-несигурната граница в света, ахилесовото сухожилие на руския гигант. Заспал гигант, но в сънищата му плискаха водите на топлите южни морета, богатите на нефт брегове на Персийския залив.

Един черен мерцедес с тъмни прозорци, отразяващи последните лъчи на залязващото слънце, се плъзна в улицата откъм Юзефабад и спря до чакащата група. Вратата на автомобила се отвори и отвътре излязоха двама мъже, облечени също като останалите в черно. Мъжете на паважа не застанаха мирно, нито козируваха, но стойката им изведнъж се промени. Първият от двамата новодошли беше Масуд Хешмат, шефът на Отдела за специални операции от Вътрешна сигурност, най-важният от деветте отдела на САВАК, Сазман-е Етелаат ва Амният-е Кешвар, най-страховитата иранска организация за национална сигурност и информация. Хешмат отговаряше директно пред заместник-директора на САВАК, шефа на ОНСИ Парвиз Сабети, под чието ръководство работеше в щаба на организацията, помещаващ се в прословутата сграда Комите в центъра на Техеран.

Неуморен мъж между тридесет и петте и четиридесетте, Хешмат си бе извоювал зловещата репутация на безмилостен инквизитор на

заподозрени политически престъпници. При режима на шаха за такива затворници съществуваха два вида предварителни разследвания. Първото и по-бруталното, известно като бази, се извършваше от хора на САВАК, за да се изтръгне максимумът информация преди задържаният да бъде предаден на длъжностните лица от военния трибунал за по-нататъшен разпит. Масуд Хешмат беше изключителен майстор в изтръгването на информация. Зад стените на Комите или затвора Евин името му бе станало символ на най-нечовешки изтезания и смърт в някой запустял двор в полунощ.

Другият в колата беше американец, Питър Ранда, оперативен работник на ЦРУ, пристигнал в Иран преди седем години. Ранда се измъкна от колата след Хешмат и моментално потръпна, хвърляйки поглед на север към белия ореол на планината Дамаванд, надигаща се сред мъглата към потъмняващото небе. Един ден — той знаеше — рояци хеликоптери щяха да изпълзят иззад върха и безброй изтребители МИГ щяха да излетят от степите на Средна Азия. Това беше кошмар, който го преследваше дори и наяве. От седем години той имаше за съсед Русия, често отскачаше до границата ѝ, откъдето можеше да я види като на длан, но не и да я докосне: живо присъствие, което едва ли някой от шефовете му във Вашингтон можеше да проумее напълно. Бе се научил да се справя с това присъствие, да го изтласква в дълбините на разума си, за да не затормозва мисловната му дейност или да забавя действията му. Но въпреки всичко не можеше да го изтръгне изцяло от себе си. Защото в края на краищата тъкмо то беше причината за неговото присъствие в тази страна.

Хешмат изчака Ранда и после се обърна към началника на групата, всички членове на която бяха професионалисти от САВАК, обучени до съвършенство в борбата с градския тероризъм. Познаваше лично всеки; бяха работили съвместно при много акции и можеше да разчита напълно на тях.

— Всичко наред ли е? — запита той.

— Да, господине. Има ли някакви нови нареждания?

— Не, всичко е както сме го планирали.

Хешмат се обърна и погледна Ранда. Бързите му очи неспокойно се плъзнаха по фигурата на американеца.

Редом с него Ранда изглеждаше висок и слаб, обветреното му лице с изрязани черти беше в пълен контраст с пухкавата физиономия

на Хешмат и отпуснатото му тяло. Рандал имаше слабо лице на аскет, светлосините му очи криеха многобройни тайни в сивите сенки на въгълчетата си. Хешмат и по-рано бе срещал такива очи, върху лицата на фанатици, които бе разпитвал нощ след нощ в студените неми килии. Никога не можеше да си спомни лицата им, само очите им изникваха пред погледа му. Това бяха очи на човек, който нямаше да се раздели с тайните си дори и при най-жестоките изтезания. На Хешмат това му се струваше страшно несправедливо, дори неприлично — че един офицер от разузнаването може да има такива очи.

Той знаеше, че американецът го ненавижда и презира за това, което е, и най-вече заради това, което прави. Рандал веднъж го беше придружил на разпит в Евин на едно момиче, изповядващо марксистка философия и обвинено в печатането на антиамерикански памфлети, двайсетгодишна студентка от университета „Пахлави“ в Шираз. И повече не стъпи там. Рандал беше добър агент. Тридесет и пет годишен. Някои твърдяха, че е най-добрият американски агент в Иран. Но той вършеше работата си, защото гледаше на нея като на дълг, а не защото я обичаше. И там беше разликата между двамата. Хешмат се радваше на всяка поставена му задача и си вършеше работата така, че да извлича максимално удоволствие. Рандал никога не убиваше, освен в случаите на крайна необходимост, но дори и тогава не го правеше хладнокръвно. Спокойно, разсъдливо, да, и често без гняв, но винаги с някаква непонятна тръпка и болезнено усещане. Дължеше го на човека, чийто живот се налагаше да отнеме. Прибягваше до пистолета само в краен случай и се отвращаваше от мъченията като начин за изтръгване на информация. Към тези, които като Хешмат изпитваха наслаждение да измъчват невинни хора, Рандал изпитваше само отвращение. Хешмат на свой ред презираше Рандал, като в същото време му се възхищаваше за професионализма и го ценеше, защото в един свят, изтъкан от измама и контра измама, не беше никак лошо да има до себе си човек, на когото да може да се облегне и когото, ако се наложеше, разбира се, да предаде.

— Питър — попита Хешмат, — да имаш да кажеш нещо, преди да започнем?

Рандал го изгледа, после поклати глава. Хешмат кимна и проговори тихо в радиотелефона в ръката си. Втори мерцедес, същият като първия, без номера, се плъзна от една странична уличка и спря до

тях. Групата се раздели, шестима мъже се качиха във втората кола, а други четирима се събраха при Хешмат и Рандал в първата. Шофьорът запали двигателя и колата потегли в падащия мрак. Двата автомобила се насочиха на север, като след минута завиха на изток към трите главни артерии, свързващи богатите северни предградия на Техеран с бездънното разтревожено сърце на градския център. Придвижиха се бързо, използвайки странични улички, през благоустрояваните квартали Каусийе и Даудийе в Коруш-е Кабир и се включиха в пътя южно от Колхак. Там отново завиха на север, като караха цяла миля преди да обърнат надясно към Юкчал, малка уличка, водеща към провинцията, която урбанистичният бетон вече обгръщаше в обятията си. Подминаха немската църква от дясната си страна, а от лявата им остана германското училище — предните постове на една колониална политика, така и не успяла да процъфти. След запоя шосето вече вземаше името Амир Хекмат и колите отбиха встрани; гумите изскърцаха по чакъла и спряха.

Никой не проговори по време на краткото пътуване. Всеки от мъжете бе потопен в собствения си свят, погълнат изцяло от предстоящата операция. Първоначално американецът бе отказал да дойде. Беше му дошло до гуша от Хешмат и методите му, повръщаше му се от просмуканата в пот тишина, в която потъваше след като приключеше разпитите си. Но иранецът бе настоял, че присъствието на Рандал е необходимо за успеха на операцията.

Беше му позвънил рано сутринта в апартамента на улица „Ках“, възбуден, с необичайно напрегнато лице, а очите му блестяха от мисли, които Рандал би предпочел да не узнава. Рандал не го покани; той изобщо би предпочел да не му се мярка пред очите, но Хешмат влезе без покана и седна като у дома си.

— Питър — започна той с преднамерена фамилиарност, с явното намерение да обтегне нервите на американеца до крайност. Питър бе загубил навика си да се обръща към познатите си на малко име, откакто бе дошъл в Иран, а с хора като Хешмат по принцип предпочиташе да поддържа чисто служебни отношения. Хешмат беше съвсем наясно с нещата, но въпреки това продължи по същия начин: — Питър, мисля, че попаднах на следа към убийствата в „Айбекс“, а може би и на онези във военновъздушните сили преди две години. Всичко

изплава в хода на разследванията върху опита за покушение върху Ашраф през септември.

Американецът кимна. Интересът му надви отвращението към Хешмат. Иранецът беше споменал за убийствата през май 1975 година на двама полковници от американските военновъздушни сили и на трима американски цивилни специалисти през август 1976 година, които бяха участвали в монтирането на секретната електронна система за разузнаване „Айбекс“ в Иран. Системата „Айбекс“ беше продадена на шаха за сума надхвърляща петстотин милиона долара от корпорацията Рокфелер, базирана в Анахайм, и на теория трябваше да охранява границата. Но при процеса на монтаж в системата бяха започнали да излизат наяве сериозни проблеми и не след дълго шахът бе започнал да се оплаква, че Пентагонът го е измамил. Ричард Хелмс, посланикът на САЩ в Иран, си беше измил ръцете, така че ЦРУ, замесено още от времето на първоначалния проект, трябваше да опере пешкира. Рандал още имаше неприятни спомени от поредицата събития, последвали убийствата през август 1976. Дори и сега, цяла година след онези събития, натискът от страна на Вашингтон да открият виновниците за убийствата не секваше.

— Не мога да видя връзката — каза той. Стоеше прав, подсказвайки недвусмислено на госта си, че е нежелан.

На 13 септември същата година терористи се бяха опитали да застрелят сестрата на шаха, принцеса Ашраф, докато прекосяваше южна Франция на път за вилата си в Норт Галис. Убиха нейната приятелка в колата и раниха придружителя им, но шофьорът бе успял да измъкне принцесата невредима.

— Предполагаме, че същата група може да е била отговорна и за трите атаки — отвърна Хешмат. — Вчера получихме доклад за една къща в Колхак, използвана от група младежи малко над двайсетте. Нито един от тях не се е сближил с някой от съседите си, прибират се и излизат по съвсем необичайно време. По всичко личи, че сме попаднали на гнездо на терористи. Авторът на доклада ни съобщи, че чул двама от тях да разговарят на френски.

— Твоят човек знае френски?

— Малко, но достатъчно. Проследил ги до едно кафе, където се срещнали с трети човек. С него разговаряли на фарси. Говорили за Америка, за Вашингтон; този третият току-що се бил върнал оттам.

След това той си тръгнал и другите двама пак заговорили на френски. Единият запитал другия какво мисли за американците, като казал, че „много мрат“. Нищо повече, само това. После си поговорили за други неща, нищо важно.

— Но те може да са имали предвид нещо съвсем друго. Тук са загинали много американци. Защо мислиш, че е станало дума тъкмо за онези?

— Не мисля, само предполагам. Щом са посегнали веднъж на живота на Ашраф, значи може да са фedaини Халк. Мисля си, че фedaините са отговорни и за други убийства.

— Добре, защо не ми се обадиш, когато се увериш в това? Сигурен съм, че ще намериш начин да се добереш до доказателства. Само не искай от мен да ти помагам, това е всичко.

— Искам да дойдеш с мен тази нощ. Ще атакуваме къщата.

— Това е работа на полицията.

— Разбира се. И знаеш отлично как ще свърши всичко, ако го оставя на тях.

Рандал знаеше. Тактиката на полицията се състоеше в това да обградят скривалището на терористите и да го обстрелят, докато те са вътре. В девет от десет случая оцелели нямаше.

— Но защо съм ти на този етап? До момента, в който получиш ясни признания, че са замесени в убийствата на американски граждани, това си е ваша чисто вътрешна работа. Ела, след като се убедиш.

Рандал съвсем преднамерено се правеше на дърво. Още от края на четирийсетте ЦРУ беше хлътнало здравата с иранското разузнаване и заедно с ФБР бяха основните съзидатели на САВАК при правителството на Теймур Бахтияр през 1957 година, след което бяха създали постоянна американска разузнавателна мисия в Иран. Намесата в така наречените „вътрешни работи“ беше станала рутинна процедура.

— Просто проява на учтивост от моя страна. — Сарказмът в тона на Хешмат просто бликаше. — Смъртта на американците вече е спомената, те са включени в доклада. Искам просто да бъдеш там, в случай че нещата се закучат. Искам да знаеш, че съм направил всичко възможно, за да ги заловя живи. Трябва да присъстваш.

Рандал не откъсваше поглед от лицето му. Хешмат едва сдържаше възбудата си — нямаше търпение да се захване с работата. Американецът беше наясно, че предстоящата операция ще послужи като отдушник на Хешмат, след което той щеше да се превърне в студена и безчувствена машина в килиите за инквизиция на Комите. Но имаше и още нещо. От дългия си и горчив опит американецът имаше добра представа за сложната плетеница и хаоса в армията и службите за сигурност на Иран, за лабиринта от машинации, интриги и контра интриги, отразяващ макиавелистката атмосфера на живота в тази страна. Знаеше как всеки ангажиран по един или друг начин в службите за сигурност следи своя колега, как САВАК и военното разузнаване, Рокн До, са в постоянен конфликт, как шефовете на Бюрото за специални разследвания, Дафтар Виже, държат под око САВАК, и как шахът, спотаен в средата на мрежата, дебне като паяк плячката си.

Директорът на САВАК, генерал Нематола Назери, бивш военен губернатор на Техеран, беше заемал преди поста на началник на службите за сигурност — от 1965 година. До 1972 година отделът за вътрешна сигурност беше ръководен от друг генерал, Назър Мокадем, сега шеф на Рокн До. Рандал знаеше, че Хешмат от отдавна е протеже на Мокадем, и подозираше, че генералът иска да постави протежето си начело на САВАК. Знаеше също така, че в плетеницата от интриги на тази борба за власт той самият е използван като лост за влияние във всемогъщата организация на ЦРУ.

Вратата на мерцедеса се отвори и Хешмат стъпи на паважа. Куче зави някъде в здрачната далечина: кучешките глутници, които нощем излизаха да търсят отпадъците от човешките трапези, отново тръгнаха на лов. Рандал потръпна, безсилен да се сдържи.

2.

Техеран

Събота, 15 октомври 1977 година

Хешмат заобиколи колата, отвори багажника и започна да раздава оръжия и боеприпаси на малкия си отряд. Рандал отказа пушката, която иранецът се опита да пъкне в ръцете му под предлог, че

е въоръжен с „Браунинг Магнум“ и че ако се наложи, може да го използва. Запази за себе си мисълта, че най-добре изобщо да не се стига до стрелба. Знаеше добре, че операции като тази почти винаги завършват с кървава касапница.

По сигнал на Хешмат групата се раздели на четири подразделения, като всяко пое по различна странична уличка, която щеше да го изведе до къщата, независимо от другите. Мракът вече беше почти пълен и облечените изцяло в черно фигури се движеха безшумно и невидимо към целта си. По това време улиците бяха съвсем опустели, също като сцена, на която всеки момент предстои да започне представление. Мълвата, че нещо ще се случи, ги бе опразнила в миг; човек, непознат с местните неща, трудно би го проумял. Тишината беше неподвижна и напрегната, обтегната като струна в очакване ужасите на нощта. Мъдрите жители отдавна бяха зад залостените врати. Този род операции бяха нещо съвсем обикновено, част от живота в Техеран. През нощта щеше да има стрелба, може би дори експлозии, но на сутринта всички следи от инцидента щяха да изчезнат: строшените врати щяха да бъдат поправени, счупените стъкла — подменени, мъртвите тела прибрани за погребение, кръвта измита от стените, а празните гилзи от всякакъв калибър събрани отвсякъде. Само смъртта щеше да си остане такава, каквато е. Местните жители щяха да научат какво точно е станало, щяха да плъзнат слухове; но всичко това имаше цел — задълбочаваше пасивността и усилваше страха. Нямахше да има дори и най-малка улика за чуждата преса и активистите за човешките права; нямахше да има нищо, което да може да послужи като повод за критика и намеса във вътрешните работи на страната.

След пет минути всички бяха заели позиция. Хешмат шепнеше инструкции в портативния си радиотелефон. Някакъв мъж се отдели от сенките край него — един от хората, поставени предварително на пост край къщата да държат под око обитателите ѝ. Той уведоми Хешмат, че вътре има шест или седем души, че никой друг не е влизал или излизал цял ден и че тези вътре нямат и представа, че са наблюдавани. Не бил правен опит да се измъкнат незабелязани. Шефът кимна и вдигна един малък мегафон, който бе взел от колата.

— Слушайте всички — проехтя гласът му в мрака. — Знаем, че сте в къщата. Знаем, че сте въоръжени. Обградени сте от всички

страни. Ние сме много — повече от вас. Оставете оръжията си в къщата и излизайте един по един през входната врата. Животът ви ще бъде пощаден. Не изпълните ли нарежданията ни, ще бъдем принудени да стреляме.

Ехото на гласа му отшумя и мъртвешка тишина захлупи улицата. Дори и кучетата онемяха. До този момент след толкова много подобни акции Хешмат не можеше да си спомни заподозрените поне веднъж да се бяха предали доброволно. Всички знаеха много добре какво ги очаква в килиите на голите бетонни коридори под Евин и съзнаваха, че има далеч по-бързи и безболезнени начини човек да стигне до същия край. Тишината щеше да се проточи минута-две, след което стрелбата на обградените щеше да я разреде в отчаян опит на онези вътре да опитат невъзможното.

Смътните очертания на къщата едва се забелязваха в мрака, силуетът ѝ бе слят с непрогледната маса на небето. Беше малка двуетажна къща с плосък покрив, със занемарена градинка и висока стена с единствена метална врата — обикновена гледка за северната част на Техеран. Една от стаите на първия етаж светеше, но още с първите думи на Хешмат светлината помръкна. Настана пълен мрак и зловеща тишина захлупи всичко. Измина минута, след нея още една, трета. Какво чакаха още?

Хешмат вдигна пак мегафона.

— Ако след една минута не излезете с вдигнати ръце, ще заповядам да открият огън. Вашата смърт ще е безсмислена. Предайте се.

Мракът отново погълна ехото. Измина половин минута, без да се случи нищо. Хешмат доближи до устните си портативния радиотелефон и издаде заповед до подчинените си всеки миг да бъдат готови да открият огън. Четиридесет секунди. Градината и къщата представляваха същинско мъртвило. Петдесет секунди. Някъде в далечината залая куче. Петдесет секунди. Хешмат отново вдигна радиотелефона до устата си да даде заповед. И в този миг откъм покрива на къщата се разнесе изстрел. Мъжът до Хешмат залитна към стената зад тях с раздробен череп. Тялото му рухна на земята, потръпна още веднъж и замря. Хешмат мигновено се хвърли по очи на улицата, останалите от групата го последваха. Хешмат панически обърса кръвта от главата си — добре, че не беше неговата.

Отново се възцари тишина. Кучето в далечината спря да лае. Радиотелефонът на Хешмат забръмча от разтревожените шепоти на командирите на отделенията му. Той заговори с бърз глас, съвсем тихо:

— На покрива има снайперист. Можете ли да го забележите? От нашата страна не се вижда.

Последва пауза, след която се обади един от командирите.

— Да, виждам го.

— Свали го тогава.

Радиото замлъкна. Само след секунди се разнесе втори изстрел.

— Фируз, какво стана? Виждаш ли го още? — настойчиво заговори Хешмат.

Никой не му отговори.

Радиото изпука, после се обади друг глас.

— Тук е Ахмад. Той уби Фируз. Право в челото. Не мога да го видя. Той е...

Нов изстрел раздра тишината.

— Ахмад, чуваш ли ме? — изкрещя Хешмат.

— Няма нищо. Този път не стреля в нашата посока.

— Уби Хушанг — намеси се друг глас.

Хешмат се поколеба, озовал се в ситуация, в която не беше изпадал до този момент. Внезапно някой застана до него и изтръгна радиото от ръката му. Беше Рандал.

— Назад, всички назад! — изкрещя Рандал. — Той ви вижда всичките. Копелето има инфрачервен прицел. Всички да залегнат зад някакво прикритие. — Той се обърна към Хешмат и тикна радиото в разтрепераната му ръка. — Хайде, размърдай се.

Двамата затичаха приведени към прикритието на една кола, паркирана на десетина метра от тях.

— Какво правиш, по дяволите? — изрева Рандал, щом залегнаха зад автомобила. — Нали хората ти са професионалисти! Тоя тип опука трима от тях като на шега.

— Това никога не се беше случвало.

— Както виждаш, сега се случи. Къде ти е фенерчето?

— У Мехди е.

— Къде е той, по дяволите?

Хешмат извика в мрака. Мъжът с фенерчето се оказа наблизо, зад една съседна кола. Рандал го повика и той притича до тях.

— А сега ми дай пушката си — обърна се той към Хешмат. — Мехди, ти ще светнеш с фенера към покрива, когато ти кажа. Прокарай лъча по целия покрив, а видиш ли го, задръж го върху него.

Рандал се приведе зад багажника на колата, насочил пушката към покрива. Не му беше за пръв път да се озовава нощем под снайперистки огън. Беше прекарал цялата зима на 1968 година с двайсет и шестима морски пехотинци в Кхе Сан. Много нощи бе изкарал върху чувалите с пясък, следейки сигналните ракети в опити да открие позициите на северновиетнамската армия — онези стреляха с червени трасиращи куршуми. В интервалите между престрелките вражески снайперисти стреляха ли, стреляха в затихналата обсадена база. Нежелани призраци от онази зима преди единадесет години започнаха да се размърдват в душата му и той почти зачака някоя сигнална ракета да разкъса мрака. Стисна здраво пушката, вдигна я и викна:

— Давай!

Яркобял сноп светлина избликна само на няколко метра от него, секунда се повъртя несигурно в небето, след това откри покрива и го обходи бързо. Нямаше никого. Изведнъж от един прозорец на първия етаж проехтя нов изстрел, стъклото и отражателят се пръснаха на десетки късчета и фенерчето изскочи от ръката на мъжа и издрънча на паважа.

— Господи — изкрещя Рандал. — Тоя тип явно си знае работата. Накарай хората си да притичат до стената, където не може да ги достигне. И после нахлувайте, само че бързо, преди и останалите да се разгърмят.

Хешмат се поколеба за миг, с явно нежелание да изпълнява заповеди на американеца. Добре знаеше обаче, че няма избор. Рандал бе воювал и имаше инстинкти как да оцелява под противниковия огън. Иранецът даде заповед. Хората му затичаха към стените на къщата от четирите ѝ страни. Всеки миг очакваха нов изстрел и поредната жертва, но в тишината се разнасяше единствено задъханото им дишане и ударите на сърцата в ушите им. Последва втора заповед и над стената полетяха гранати. Четири глухи експлозии разтърсиха приземния етаж на къщата. Мъжете мигновено започнаха да прехвърлят стената под прикритието на димната завеса и откриха автоматичен огън към

горния етаж. Задрънчаха счупени стъкла. Двама души останаха да прикриват с непрекъснат огън останалите, които нахлуха в къщата.

Хешмат нашари входната врата на решето, изрита останките ѝ и засипа с огън коридора след нея. Изчакаха да се покаже групата от задната врата, после се събраха под стълбите. Приземният етаж беше чист. Всички терористи явно бяха на горния и ги чакаха, решени да ги унищожат със залпов огън. Хешмат даде заповед да нахлузят маските, после запокити на горната площадка цилиндър със сълзлив газ. Изчакаха няколко минути газът да проникне навсякъде, но горе всичко беше безмълвно. Който и да се намираше там, явно бе решил да стои докрай.

Един мъж от групата откри огън към горната площадка, после се втурна по стъпалата, без да спира стрелбата. Останалите тръгнаха подир него. Всички бяха с опънати до скъсване нерви. Рандал си спомни безмълвието на Кхе Сан, безвремието, разкъсвано единствено от воя на смъртта. Пред тях, след последните стъпала, сивееха три врати. Ако онези останеха зад тях, те трябваше да нахлуят вътре. В единия край на тясната площадка още десет стъпала извеждаха на плоския покрив. Терористите сигурно вече бяха горе. Хешмат се свърза с мъжете отвън до стената.

— Рашид, Махмуд! Виждате ли някого на покрива?

И двамата отговориха отрицателно.

Хешмат стъпи на площадката и се обърна към мъжете.

— Всичко е ясно. Влизаме. Ахмад, Али, вие двамата поемате стаята вляво, Реза и Джаафар — дясната. Рандал, идваш с мен и Садък в средната. Проверете боеприпасите си.

Мъжете се стълпиха на стълбите под площадката, с пръсти върху спусъците, готови всеки миг да открият огън. По даден от Хешмат знак всички едновременно заляха с олово вратите и стените и после се втурнаха напред.

Рандал и Хешмат се врязаха в средната врата с насочени напред оръжия. Гледката, разкрила се пред очите им, ги вкамени: подпрени на стената в дъното на стаята лежах телата на седем мъже, седем сгърчени кървави кукли с прерязани гърла, зяпнали като ухилени усти, с изцъклени безжизнени очи. Кръвта още не бе спряла да тече от раните им. Дълъг нож с окървавено острие се търкаляше до краката на един от мъртъвците, а до него — пушка с оптически мерник: този явно

беше снайперистът. След неуспешния си опит да отблъсне атаката той сигурно се беше върнал при останалите с вестта, че е измъкването е невъзможно. Не се виждаха никакви други оръжия, освен ножа и пушката. Тези хора бяха предпочели смъртта пред позора на плена и се бяха подредили покрай стената, а снайперистът бе прерязал гърлата им един по един, след което и той бе заел мястото си до тях.

Колкото и да беше привикнал към сцените на насилие, Рандал се извърна, потресен от видяното, от неговата безсмисленост. Не кръвта или зейналите прерязани гърла на мъжете, го бяха потресли, беше виждал далеч по-кървави и безсмислени зрелища през годините си в тази организация, която ежедневно си имаше работа с насилие и безмилостна смърт. Това, което наистина го изкара от равновесие и което знаеше със сигурност, че никога повече не ще успее да изтръгне от паметта си до самия край на живота си, бяха лицата. Седем лица, всички с широко отворени очи, замръзнали в смъртта, в една и съща смърт, всички застинали с едно и също изражение на фанатична решимост, почти екзалтация, с погледи, които сякаш се присмиваха на сполетялата ги смърт.

Рандал се извърна тъкмо когато в стаята влязоха Ахмад и Али. Двата бяха проверили лявата стая, без да открият нищо. Ужасени от гледката, те също спряха. От всички присъстващи единствено Хешмат бе запазил доброто си настроение. В този момент в стаята надзърна Реза, един от двамата мъже, щурмували дясната стая, и също спря като вкопан. Хешмат въпросително се обърна към него.

— Елате в другата стая — викна ги Реза.

Хешмат тръгна след него, сподирен от останалите. Гледката в съседното помещение нямаше нищо общо с ужаса в средната стая, но въпреки всичко я допълваше по свой мрачен и жесток начин. Стаята представляваше истински арсенал. Пушки, автомати, пистолети, кутии с муниции, експлозиви, сандъци с гранати — оръжие, достатъчно за петдесет или сто души, беше подредено покрай три от стените. Значи мъртъвците в съседната стая бяха имали оръжие. Рандал усети как му се завива свят. Защо не се бяха сражавали до края, защо не бяха продали скъпо живота си? Каква бе причината да приемат смъртта от ножа, вместо да загинат с оръжие в ръка в опит да причинят поне малко загуба на гиганта, с който воюваха? Или просто бяха решили да избегнат раните и позорния плен?

Слязоха долу. Там ги очакваше нова изненада. В кухненската печка още имаше жарава, а вратичката дори не беше затворена. Вътре се виждаха останките от книги и документи, набързо натъпквани и заливани с парафин да изгорят по-бързо. Ето каква е била целта на снайпериста! Той просто е печелел време за съмишлениците си. На излизане от кухнята Рандал мярна Хешмат да се навежда за нещо паднало под масата. Беше лист синя хартия, сгънат три или четири пъти. Иранецът го разтвори, хвърли поглед, навъси се, после отново го сгъна и го пхна в джоба си. Видя, че Рандал го гледа, и се извърна.

— Питър, страхувам се, че се налага да останеш. Трябваш ни да потвърдиш какво се случи тук. Надявам се, че разбираш.

И Рандал наистина разбра какво е намислил. Разбра и причината, поради която Хешмат го беше домъкнал на тази операция. Хешмат бе предприел независима акция, без разрешение отгоре, с надеждата, че ще може да използва информацията от разпита на групата за свои собствени цели и възможно в интерес на Мокадем. Рандал му беше необходим като свидетел на всичко в случай, че нещата се развиеха неблагоприятно. Хешмат би могъл да претендира, че е защитавал интересите на ЦРУ, за да се оправдае. Рандал, разбира се, можеше да се опита да си тръгне, но знаеше отлично, че не би успял да се добере дори до вратата. Та нали в края на краищата снайперистът би могъл да изстреля и четири куршума, преди да се самоубие; четири изстрела с четири трупа. И Рандал остана. Нещо като благоразумие му подсказа да не разпитва за съдържанието на документа, намерен от Хешмат.

3.

Техеран

Петък, 21 октомври 1977 година

Група от осем жени, всички с дълги черни чадри се движеха трудно през оживените тълпи на Бузарджомейри, оживената южна улица на Техеран, пресичаща северния край на квартала с пазарите. Улиците тук бяха тесни и гъмжаха от хора, а къщите бяха стари и занемарени. Преди много години тук бе минавала северната граница на стария Техеран, после градът бе почнал да се разраства на север, разпростирайки гигантската си мрежа от блестящи съвременни

магистрала, изпълнени с лъскави коли бели и бетонни сгради с фасади от зелен и розов мрамор и изоставяйки на юга прогнилите и разпадащи се постройки. През лятото дробовете на стария град се сгърчваха и почерняваха от замрялата над него жега. В тези райони, където вярата и бедността се бяха сплели в нещо наистина неразплетимо, бяха безсилни да проникнат дори пипалата на всесилната САВАК.

Беше ранна утрин, но улиците вече бяха изпълнени с народ: жени в дълги черни чадри с цветни орнаменти, покриващи ги като савани от глава до пети, прикриващи грубата домашна изработка на дрехите им; мъже в евтини имитации на западни дрехи — якета, сака, ризи без яки — и почти всички небръснати. Никой не обърна внимание на осемте жени, които прекосиха главната улица и влязоха в Назер Косроу, къса уличка, извеждаща на площада със Старата крепост, където се намираха министерствата на правосъдието, финансите и търговията — сякаш подигравка с цялата бедност, заобикаляща ги отвсякъде.

Веднага от дясната им страна започваше уличка, изчезваща в лабиринт от къси и тесни проходи, изпълнени с малки магазинчета. Жените завиха по нея, провирайки се през мрежата от разклонения, докато накрая стигнаха до един магазин, който по нищо не се различаваше от околните. От вътрешната страна на стъклената врата висеше табелка с надпис „Затворено поради болест“, но първата жена почука и зачака. Само след секунди вратата се отвори и жените прекрачиха прага. Мъжът, който ги посрещна, не каза нито дума, само затвори и заключи след тях.

Поведе ги през една малка врата в дъното на магазина, слязоха няколко стъпала и стигнаха до приземно помещение, осветено от самотна гола крушка. Жените една по една свалиха чадрите си и ги сгънаха. Покривалата бяха скривали нещо повече от бедност или грозота: всички те се оказаха млади здрави мъже. Мъжът, който ги беше посрещнал в магазина, пое сгънатите чадри и им посочи да се настанят край стената. Всички се събуха, преди да стъпят на килима, постлан върху циментовия под — килим от Керман, богато украсен с птици, а по краищата със сложна калиграфска плетеница на фарси: откъси от поема на Руми. Ярките багри на мекия килим бяха в рязък контраст с голата стая.

— Изчакайте — каза мъжът, който ги бе довел. — Той скоро ще дойде.

И тръгна нагоре по стъпалата заедно с мъжа от магазина. Вратата се затвори и потъна в тишина. Никой не посмя да я наруши. Всички бяха страшно уморени и объркали. И седмината бяха пътували отдалече, за да стигнат тази сутрин в Техеран, но до момента никой не знаеше истинската причина, заради която ги бяха призовали. Всички бяха отседнали в различни хотели, като никой не знаеше местожителството на останалите. Всички бяха получили точни инструкции къде и кога да поставят чадрите, които им бяха приготвени в малки пакети; имаха и точни нареждания за времето и мястото на срещата с осмия човек, водача си. Това беше всичко, което знаеха.

Минаха петнадесет минути. После вратата на горната площадка се отвори. Самотна фигура застана на прага, после прекрачи и заслиза по стъпалата. Мъж, облечен в черна аба — одеждите на религиозен водач. Главата му беше плътно покрита с малък черен тюрбан. Имаше лице на четиридесетгодишен, изпито и с брада, но очите му издаваха повече години. На мястото на дясната му ръка стърчеше чукан, обвит в тънък черен памучен плат. Той стъпи върху пъстрия килим — целият в черно, с черни уморени очи. Младите мъже се изправиха и притиснаха десните си ръце към гърдите в знак на почит. Отрязаната му дясна ръка веднага им подсказа кой е той. Името му се споменаваше всеки ден със страхопочитание. В полумрака всеки от тях чуваше как гръмко бие сърцето му.

Мъжът се събу, седна на килима срещу тях и ги покани със знак да направят същото.

— Знаете кой съм аз — каза той. — Виждам го в очите ви. Не се бойте. Думите, които ще изрека, ще променят съдбите ви, но аз не съм дошъл да ви наказвам. Напротив, дошъл съм да ви изкажа почитта си. Но нека първо ви съобщя неща, за които вие не знаете нищо.

И спря. Очите му бавно се плъзнаха по лицата им, претегляйки, преценявайки, прониквайки дълбоко в душите. После заговори отново:

— Преди няколко дни седмина от братята ви загинаха в една къща в северната част на града, по време на акция на агенти от САВАК. Те сами посегнаха на живота си, за да избегнат ареста и инквизициите, за да не допуснат в ръцете на врага да попадне никаква информация. Вие никога не ще научите имената им, нито ще чуete

нещо повече за тях, но можете да сте абсолютно сигурни, че имената им се знаят от онзи, който сега не присъства на срещата ни, онзи, в паметта на когото имената им ще бъдат обезсмъртени.

Очите на мъжа блеснаха при последните му думи, отразявайки погледите на младите мъже, и те разбраха какво иска да им каже.

— Онези седем ваши братя — продължи той — дълго време бяха обучавани да изпълняват жизненоважни за нашето дело задачи. Те бяха пристигнали в Техеран, за да пристъпят към окончателната фаза на обучението си, но от САВАК разбраха къде се намират. Седмина загинаха. Други седмина трябва да заемат мястото им.

Значението на думите му едва ли стигаше до съзнанието на младите мъже. Но всички разбраха смисъла на посланието му: те бяха седмината призовани да заемат мястото на загиналите. И знаеха също така, че само един човек има правото да ги призове. И със затаен дъх поглъщаха думите му.

— След време ще научите подробностите на задачите, които те трябваше да изпълнят. Сега ще ви съобщя само главната им цел. Всеки един от тях беше получил задачата да се запознае основно с по един световен лидер, когото да изучи, наблюдава и убие. Седем убийци, седем властелини: Мохамад Реза Шах, Халед, краля на Саудитска Арабия, президента Джими Картър, Леонид Брежнев, министър-председателя Рабин, Ануар Садат и папа Павел II... Сега останалото. Всеки един от вас тук избран поради доказана вяност и преданост към нашето дело и неговия водач. От няколко години всички вие минавате курс по общо обучение и всички вече сте доказали личното си безстрашие пред лицето на смъртта и опасностите. Всички бяхте изпробвани, често пъти без ваше знание, много пъти от непознати за вас хора, и дадохте доказателства за способностите и послушанието си. Всеки от вас днес ще получи за задача по един световен лидер. Неговият живот отсега нататък ще бъде свързан неразривно с вашия и неговата смърт ще означава и вашата. Денят на победата чука на вратите ни. Може да бъде и тази година, а може и след много години. Може да се окаже, че за победата ни е нужна смъртта на един или няколко от тези души, които вече ви споменах. Надеждата ни за осъществяването на плана ни в Иран е неотделима от политиката, осъществявана по целия свят. Стане ли нужда да бъде ликвидиран някой от тези нечестивци, без значение дали преди или след деня на

победата, един от вас ще бъде призван да изпълни тази смъртоносна мисия. Може да ви се наложи да убиете лично или чрез помощник; вие самите ще изберете най-подходящия начин, когато удари часът. Вие може и да загинете, докато изпълнявате своя дълг, но наградата за вашето мъченичество ще бъде безкрайно висока... Тази вечер ще бъдете отведени в друга къща в друг град, където ще започнете специалното си обучение. Известно време ще се обучавате всички заедно като един екип, после ще бъдете разделени. При някои по-специални случаи отново ще бъдете събирани, но някои от вас може да бъдат прехвърлени в чужбина да започнат изпълнението на мисиите си, докато останалите ще чакат тук в Иран да получат по-нататъшни заповеди. Тези, които ще ви обучават, отначало сигурно ще ви се сторят много жестоки, дори повече, отколкото можете да си представите, но след време ще проумеете и оцените тяхното усърдие. Ще бъдете обучавани не само как да убивате, но също така ще изучавате езици, политика, религии, методите на търговската дейност и финансите и похватите на дипломацията. Умовете и телата ви ще бъдат подготвени за всичко, което може да ви сполети. Ще получите нови имена и нови самоличности. Ще престанете да мислите за себе си както досега и ще се превърнете в съвсем други хора. Вашият живот ще има една-единствена цел: осъществяването на поставените ви повели, смъртта на седемте мъже или техните наследници. Върху плещите ви ще тегне нечовешко бреме и вие ще трябва да се научите как да живеете с него или да умрете при опита.

Очите на възрастния мъж, които до този момент бяха обхождали бавно лицата на младежите, се заковаха върху едно от тях: слабо, аскетично, с унесени очи.

— Хюсеине — каза едноръкият, — ти ме познаваш. С теб се знаем още от времето, когато подпомагах обучението ти в планините на Кюрдистан. Ти ме разбираш. И се страхуваш от мен не като другите от незнание, а защото разбираш. Ще кажеш ли нещо?

Младият мъж втренчи поглед в него с твърди очи и застинало лице. И за хиляден път се зачуди как ли мъжът в черно е загубил ръката си. Всички знаеха историята, че собственоръчно си я отрязал като акт на наказание поради грях, сторен спрямо техния повелител, че няколко пъти припадал, докато режел китката си, че бил на косъм да умре от болката и загубата на кръв. Но отрязаната ръка за него не била

знак на наказание, а белег за душевна победа. И не проговорил на никого за това.

— Кого трябва да убия? Кой е предопределен да падне от ръката ми? — проговори с тих глас младият мъж.

Мъжът в черно му отговори веднага:

— Ти си предопределен да убиеш Картър, президента на Съединените американски щати. И ще ти кажа, защото го виждам изписано в очите ти: когато го убиеш, със сигурност ще загинеш и ти. Виждам те целия облян в кръв; виждам те удавен в океан от кръв.

Едноръкият притвори очи и застина в мълчание.

Седемте лица, останали без цвят, напомняха за безжизнените лица на седмината мъртви в къщата в Колхак. Но очите им бяха живи. В тях имаше страх и трепет, примесени с объркване и ужас. Но освен това имаше и още нещо, нещо, което не можеше да бъде назовано: огън, ослепителна светлина, кипящ пламък. А зад ослепителната светлина непрогледен мрак.

4.

Дхат Ирк

Събота, 12 ноември 1977 година

До залеза на последния ден от месеца дхул-када оставаше час. Следващото утро принадлежеше на месеца хадж, месеца на годишното поклонничество в Мека, който започваше и щеше да приключи с милионите поклонници, привлечени от всичките кътчета на земята в свещения град. Те бяха пътували по море и въздух, с автомобили и камили, дори и пеш, в продължение на месеци, дори години, за да стигнат до целта на живота си. Всеки, решил се на трудното пътешествие до рожденото място на Пророка, всеки, който дори издъхнеше по непосилния път, можеше да разчита на място в Рая. И сега те вече бяха към края на пътя си, десетки, стотици хиляди хора, тълпящи се в малкото градче, увеличавайки неимоверно броя на жителите му, огромно човешко гъмжило, обсебено от една мисъл.

И продължаваха да пристигат. Дори и в момента пътищата към Мека бяха препълнени от блъскащи се тълпи, сред които едва ли можеха да се различат отделни хора, дори и групи, всяка водена от

мутауиф, официален водач, отговарящ за сигурността на поклонниците, които лично той настаняваше, хранеше и им помагаше да изпълняват правилно необходимите ритуали на хаджа. Водачите бяха жизненонеобходими за плавния ход на това ежегодно събитие. Много от поклонниците никога не бяха пътували в чужбина до този момент, други пък едва ли се бяха отдалечавали на повече от десетина мили от селата, в които бяха родени и отрасли, и само малцина говореха някакъв диалект на арабския. Почти всички можеха да рецитират наизуст цели страници от Корана, но само шепа от тях наистина знаеха арабски.

С приближаването към възделения град, лицата на поклонниците видимо започваха да се променят, родената от дългия път умора отстъпваше място на напрегнатост, възбуда, страхопочитание и вглъбеност. Мека е ограден, но не със зидове или плетове, а с кули, бележещи границите на свещената му сърцевина, Харам, отвъд който никой немюсюлманин не може да проникне под страх от смъртно наказание. Преди обаче да се стигне до кулите, има станции, в които поклонникът, ако междувременно не го е сторил, трябва да спре и да облече ихрама, бялото одеяние от две цели парчета плат, което бележи навлизането му в състоянието на ритуална чистота и му позволява да вземе участие в ритуалите на по-малките и по-големите поклонничества.

На няколко мили на изток от Мека се намира станцията Дхат Ирк, където пилигримите, които идват от Ирак и от по-далечните източни страни, могат да преминат от ежедневното си състояние в това на ихрама и да продължат до самата Мека. С напредването на залеза тълпите започваха да изтъняват и не след дълго слънцето подмина Мека и Джеда, за да се потопи във водите на Червено море. Незабелязани от тълпите облечени в бяло поклонници под тях, четирима ездачи се появиха от изток; камилите им с бавна стъпка ги изведоха на гребена на хълма, под който се откриваше пътят. Четиримата спряха, без да продумат и дума, и накараха камилите да коленичат. Изтощените животни се подчиниха, без да отронят и най-малък звук; мълчанието им се беше вляло в кръвта от годините жестоко обучение — нали животът на господарите им зависеше най-вече от кражбите и изненадата.

И четиримата бяха облечени в черно, с лица закрити зад литам, булото на жестоките пустини на юга. Те бавно се спешиха — сковани, с вдървени, охлузени от многодневния поход крайници, с напукани устни и дрехи, покрити с пясък и прах. Над краищата на забулилите лицата им кърпи се вираха свирепи като на ястреби очи, впити без милост в тълпите поклонници в подножието на хълма. При други обстоятелства биха ги връхлетели да плякосват или заради самото забавление, но днес целта на пристигането им в Дхат Ирк беше друга. Трима от тях бяха бедуини от Бани Рашид, вълците от сърцето на пустинята, мъже закалени по рождение от безмилостната среда, в която оцеляваха единствено най-силните и най-упоритите. Четвъртият се държеше малко настрана. Очите му бяха черни като на останалите, но пламтяха с друг огън.

Месеци преди този ден го бяха открили изоставен в пустинята близо до Абу Фариз, изпаднал в предсмъртна треска, изпълнена с видения. Група бойци от племето равашид, завръщащи се от поход срещу селище на Бани Саар, се бяха натъкнали на него в едно пресъхнало корито, където беше рухнал. При други условия щяха да го подминат и да го оставят на съдбата му — в пустинята милосърдието просто нямаше място, също както и благотворителността или състраданието, а годината се беше случила от най-трудните за равашидите от Пустия четириъгълник. Но тъкмо когато обръщаха камилите да си продължат пътя, един от тях, който имаше очи на орел, зърна нещо на плещите на умирация мъж. На гърба му имаше кръгла бенка, малко по-тъмна от кожата около нея. Бедуините не са от най-религиозните, но за сметка на това пък са много суеверни, а мъжът в пясъците им напомни за „белега на Пророка“, който според легендата имал на плещите си Мохамед.

И ездачите пренесоха умирация мъж в лагера си, жените им го нахраниха и започнаха да се грижат за него. След три дни той се почувства по-добре и можеше да говори, а разказът му възбуди интереса им, също както очите му завладяха сърцата им. И само след месец цялата група от седемдесет мъже му се закле във вечна вяност, също както първите последователи на Пророка от Медина преди четиринадесет столетия бяха подели Свещената война, заклевайки се да бранят Мохамед до смърт.

Няколко седмици заедно с малка група избрани съмишленици той пътува из района Хадрамавт, посети селищата Бейт Катир и Бейт Имани, после пак пое на север в Пустия четириъгълник. Към края на октомври се отправиха на дълго и тежко пътешествие към сърцето на пустинята, през безводния океан от изгарящи пясъци, за да се доберат накрая до Дхат Ирк и границите на свещената територия на Мека.

Малък ручей си проправяше път по склона на хълма вляво от тях към канавката в подножието, където се събираше вода за нуждите на поклонниците. Младият отайби остави рашидите и се насочи към него. Бързо смъкна просмуканите си от пот дрехи. Тялото му бе стройно, мургаво. Използвайки пестеливо водата, той се изми целият, изпълнявайки главния ислямски обред гусл. После извади малък бръснач от чантата си и избръсна цялото си тяло, отрязва брадата си и си изряза ноктите. Вече беше готов да надене ихрама. Един от придружителите му го приближи с две парчета плат от чист бял памук. Мъжът ги облече; първата одежда започваше от кръста надолу, втората покриваше лявото му рамо, гърба и гърдите.

Вече облечен като поклонник, той се обърна към Мека и изпълни ритуалната молитва, после произнесе високо на глас намерението си да изпълни и по-малкото, и по-голямото поклонничество: и умра, и хадж. Накрая стана, нахлузи чифт обикновени сандали и нададе вика „Лабайка“, което означаваше „Аз съм тук“. Гласът му се разнесе в здрача над скалите и червения пясък и потъна в покоя им. Той замълча, после се обърна към придружителите си, които почтително бяха застанали встрани. Един по един те се приближиха и застанаха пред него със сведени глави.

Той им заговори със спокоен тих глас, а през това време небето над тях стана тъмнопурпурно и след това черно. Звездите изгряха. Откъм пътя долу долитаха звуците на звънчета — минаваха керваните на закъснели поклонници. Тук-там мъжете се спираха за вечерната молитва, но на хълма бяха загубили представа за времето; младият мъж говореше на съмишлениците си с уверен звънтящ глас, благодареше им и им вдъхваше вяра и кураж за бъдните им дни. Накрая приключи със словото си и извади от чантата в краката си сноп писма.

— Ибн Габаиша — каза той, — ти ще отнесеш твоите и ще ги разпространиш сред Авамир, Бану Яс и Манасир. Ти, Салим, ще

отнесеш своите в Ал бу Шамс, Бану Рийям и Хабус. А ти, скъпи мой приятелю Макхаут с очи на ястреб, трябва да отнесеш своите в Махра и Кара. Съзнавам добре за какво те моля и не мисля, че искам от теб дребна услуга. Но тези писма трябва да бъдат отнесени на всяка цена. Ще се моля, докато съм в Мека, пак да се срещнем. Ако не на този свят, то в отвъдния, край водите на Кавтар, до дървото Сидра.

Той замълча, после се приближи до приятелите си и им стисна ръцете поред, вглеждайки се безмълвно в изпълнените им със сълзи очи. И след малко вече го нямаше — мракът погълна бялото сияние на ихрама му, докато той слизаше по склона да се присъедини към другите поклонници на пътя.

Мека

Неделя, 13 ноември 1977 година

Прекара нощта в една малка палатка заедно с четирима индонезийци и техния мутавиф, но се събуди преди зазоряване и продължи пътя си, крачейки бързо към целта си; възбудата му нарастваше с всяка крачка. Беше вече обед, когато пристигна, изтощен, но в състояние на екзалтация. Без да обръща внимание на тълпите, притискащи го от всички страни, без да спре дори за миг да отдъхне, той вървеше право към Великата джамия, побрала в себе си Кааба, фокусът на молитвите от целия свят на исляма. Влезе в джамията през голямата врата Даудийя и прекрачи в морето от жива вяра, вълна връз вълна обвити в бяло мъже и жени, завиващи бавно покрай голямото кубе на Кааба, забулени в избродираните със злато кисва от тежък черен плат, чиято форма бе останала непроменена още от времето на Авраам преди безброй поколения. Нажежените му боси стъпала меко стъпваха по мраморната настилка. Той се вля в морето поклонници и се насочи към единия край на сградата, за да направи задължителната седемкратна обиколка, която започваше и свършваше при Черния камък, положен в Кааба в ложе от блестящо сребро, сякаш скъпоценен камък върху пръстен.

След като целуна за последен Черния камък, той напусна джамията през вратата Сафа и изпълни церемонията, състояща се в седемкратното пробягване на разстоянието между Сафа и Марва. С това по-малкото поклонничество завърши и той се върна в джамията и още веднъж тръгна към Кааба. На северозападната стена към малка

врата се издигаше подвижна стълба — бяха я сложили за някакви почетни гости, които още не бяха пристигнали, и няколко мутаваини — религиозни полицаи, я пазеха от натиска на обикновените поклонници.

Изведнъж избухна свада. Група марокански поклонници влезе в спор с полицая — настояваха да ги пуснат до вътрешността на светилището. Претендираха, че имат право на това, защото били граждани на Фес, най-свещения град на Северна Африка, светилището на Молей Идриз. Група саудитци, упорити ухаби, за които съществуването на всякакво друго светилище, освен Кааба си беше чисто богохулство, се противопостави на африканците. В свадата се присъединява все повече и повече поклонници. Младият отайби се плъзна зад стражите и бързо заизкачва стълбите. Само след секунди се добра до вратата и прекрачи прага на светая светих.

Стоеше с туптящо сърце в малката стаичка, съвсем празна, с изключение на трите колони, подкрепящи покрива, и златните и сребърни лампи, висящи от древния таван. Стените бяха покрити с арабски надписи. Той притвори очи и се опита да съживи пред очите си момента отпреди толкова столетия, когато Пророкът, завърнал се в Мека като завоевател, беше влязъл в същата тази стая, сърцето на арабското идолопоклонничество, и беше съкрушил безбройните идоли на Кааба с придружителите си, крещейки с всичка сила: „Истината дойде, лъжата си отиде“. Отвори очи и още веднъж се огледа. Истината беше дошла и лъжата пак щеше да изчезне. Той бе постигнал възкресението, но още едно възкресение очакваше света. Първо обаче щеше да е времето на укриването, гайба. Той се обърна и излезе в яркия слънчев ден.

ВТОРА ФАЗА

5.

Техеран

21 декември 1978 година

Американското посолство в Техеран, което се намираше на чудесното авеню „Тахт Джамшид“, беше дало подслон на седалището на ЦРУ, занимаващо се със Средния изток. Сложна разузнавателна мрежа, обхващаща целия район, беше свързана посредством комуникационна система, съоръжена със солидна защита, със залата за приемане на информация и анализи — сърцевината на мрежата. Тук се получаваха кодирани съобщения от държавите в Залива, от Саудитска Арабия, Ирак, Турция, Афганистан и градовете в цял Иран; тук те се разшифроваха, анализираха и категоризираха. През 1978 година вниманието на департамента беше насочено основно към докладите от местните агенти.

От януари цялата страна беше разтърсвана от революционен кипез. Изплавали сякаш изпод булото на някакъв средновековен мрак, мъже в бели одеяния и жени в черни дълги була бяха наизлезли по улиците на големите градове, плачейки, пеейки религиозни песни, предизвиквайки куршумите на шахската полиция. Хиляди бяха загинали и погребани, и още повече се бяха надигнали след тях. Масовата съпротива, заплашваща да срути палата на сънищата и кошмарите, който представляваше режимът на шаха, беше започнала през свещения месец мухарам, времето на скръбта по имам Хюсеин, когато религиозните чувства достигаха точката на кипене. А сега отново беше мухарам и краят не можеше да е далеч. Само преди две седмици, на 8 и 9 декември, две хиляди американци бяха избягали от страната преди закриването на летището „Мехрабад“. В неделя, на десето число, над един милион демонстранти бяха манифестирали шест часа по улиците на Техеран. На следващия ден, два милиона се бяха изправили срещу танковете на шаха, вдигнали домашно изработени знамена от груби платове: зелено, червено и черно.

Зеленото означаваше исляма, червеното символизираше мъченичеството, а черното беше знакът на шиизма, течението на исляма, доминиращо в Иран още от шестнадесети век.

Около посолството бяха сложени допълнителни постове от морски пехотинци; през ноември бяха атакували британското посолство и насилието за пореден път заплашваше да се обърне срещу явните представители на империализма. Същата сутрин шахът беше помолил Голам-Хюсеин Садеги да сформира гражданско правителство — ход, който по всяка вероятност щеше да доведе до по-нататъшно влошаване на обстановката в страната. В главната сграда на посолството, в една стая два етажа под земята, трима мъже седяха край една дървена масичка; слабата светлина правеше лицата им трудно узнаваеми в полумрака. Питър Рандал и прекият му началник, Хауърд Стрейкър, резидентът на ЦРУ в Техеран, бяха повикани за кратка среща с Брандън Ф. Стюарт, шефът на операциите в ЦРУ към отдела за Средния изток.

Стюарт се бе преместил в Техеран направо от Лангли, Вирджиния, когато отделът по Средния изток в ЦРУ беше прехвърлен там от Никозия през 1973 година. Назначението му беше част от сложните маневри в американско-иранските взаимоотношения през този период, последвали посещението на Никсън в Техеран през май 1972 година, когато по силата на тайно споразумение на Иран беше разрешено да закупи каквито иска конвенционални оръжия, включително изстребители F-15 и F-14. Цените на нефта, които ОПЕК бе увеличила през 1973, бяха донесли на Иран огромни печалби, позволили на шаха да осъществи най-голямата покупка на оръжия в историята. ЦРУ вече властваше в Техеран и Ричард Хелмс, директор на Управлението до предишната година, беше назначен за американски посланик — пост, на който се задържа до 1976 година. А сега сякаш всичко построено от тях се сгромолясваше, съсипвайки за няколко месеца граденото с години. Стюарт беше много разтревожен. Напрегнатото му лице и тъмните хлътнали очи издаваха тревога, толкова голяма, че засенчваше дори и ужаса пред разяждащия го рак, за който знаеше, че не след дълго ще го вкара в гроба. Но говореше със съвсем спокоен авторитетен глас.

— Първо — започна той, — искам да стане ясно, че тази среща не се регистрира никъде. Стаята е проверена от охраната само преди

десет минути; напълно стерилна е. Не могат да се водят никакви бележки, а аз няма да информирам мистър Съливан, че сме разговаряли. В ранга си на посланик той има правото да бъде осведомяван за всички разговори, засягащи въпроси на вътрешната сигурност, но моите заповеди директно от Лангли са над това правило. Вътрешните работи на Иран са придобили прекалено голямо международно значение, за да бъдат считани само за вътрешни. Имам и още една причина, поради която искам да запазим в тайна тази среща. Във Вашингтон съществуват значителни разногласия в политиката по отношение на събитията тук. Както и двамата знаете, политиката на президента по отношение на човешките права имаше известен дял в настояванията за либерализация, които започнаха тук миналата година. Той все още оказва натиск върху шаха да използва меки средства, но честно казано, нещата вече са излезли извън контрол. Бжежински и Съветът за национална сигурност притискат и президента, и държавния департамент по този повод. Збигнев иска стабилност в района и не го интересува как ще я постигнем. В Пентагона също си размърдват задниците. От сигурно място съм информиран, че планират да изпратят Хюзър, генерал от военновъздушните сили; официалните му заповеди ще бъдат да осигури нещата така, че армията да остане с правителството, но неофициално е упълномощен да организира държавен преврат, ако е необходимо, за да се задържи контрола върху ситуацията. Позицията, заета от Лангли, е, че Управлението желае да подкрепи преврата, ако стане. Но както и двамата знаете, ние от доста време поддържаме връзки с антикомунистическата секция в опозицията, ръководена от Хомейни, и по мое лично мнение религиозните водачи са тези, които ще грабнат здраво властта. Шахът вече си изнася багажа, това е повече от сигурно, и който го наследи, трябва да завоюва популярност, в противен случай се озоваваме пак там, откъдето тръгнахме. Ако пък комунистите успеят да се докопат до кокала, пак ще се наложи да казваме „сбогом“ на страната, да не говорим за останалата част от региона. Целият проблем е, че в момента опозицията е твърде объркана и разединена. Седнат ли веднъж в креслата, тия момчета ще си издерат очите. Така че на кого да заложим? Не улучим ли, изхвърчаме от страната за дълго, а нищо чудно и завинаги. От друга страна обаче, успеем ли да открием малка група със значително

влияние сред по-широкото опозиционно движение и дадем ли им необходимата по място и време подкрепа, може и да успеем да запазим контрола. И двамата знаете много добре, че най-големият ни проблем оттука нататък е събирането на разузнавателна информация. До януари получавахме съвсем надеждни доклади за основните опозиционни групи, понякога от техни членове. Религиозните кадри обаче са неподатливи на каквито и да било въздействия. Нашите стандартни източници, като консули, представители на Корпуса на мира, учени и така нататък, просто няма да разполагат с никакви начини да установят контакти с тях. А и повечето от нашите хора дори и не говорят фарси както трябва, по дяволите. Много от иранските ни агенти имат връзки с откритата политическа опозиция, но в докладите им липсва дори и намек за онова, което става зад стените на джамиите, а е вече прекалено късно да почнем вербуването на нови осведомители. Не ви обвинявам в нищо, просто ви предавам как стоят нещата на ниво Среден изток и в Лангли.

Той направи кратка пауза, позволявайки им да осъзнаят важността на последната му бележка и усилвайки безпокойството им. Не беше оперативен работник, но знаеше как да управлява и манипулира.

— И така, Хауърд — продължи той, — преди два дни ти ми изпрати доклад за САВАК, който ме накара здравата да се замисля. Стори ми се, че тъкмо това е жилата, която от толкова дълго търсим. Бих искал пак да разгледаш материала за Хешмат, за да изчистим всичко докрай и да въведем Питър в нещата. Питър, едва ли е необходимо да ти обяснявам от каква степен на секретност е това.

Стрейкър кимна, потискайки раздразнението, което предизвикваше у него Стюарт. Този човек никога не бе изпълнявал опасни задачи; беше най-обикновен тиловашки плъх, който и представа си нямаше за истинските проблеми, свързани със събирането на информация във вражеска обстановка. В неговото резюме за трудностите, свързани със събирането на информация за настоящите опозиционни групи, изобщо не бяха споменати десетимата мъже загинали при тайни операции в Техеран, Шираз, Бабулсар и Найриз от началото на годината, нито другите, изчезнали при опитите си да проникнат в екстремистките религиозни организации в Язд, Машхад и Кум. Още преди да приключеше разговорът им, щяха да

загинат още хора и никой тук или във Вашингтон нямаше да поеме отговорност или поне да изрази някакво съчувствие. Той лично познаваше всеки един от тези мъже. Четирима бяха женени, със съпруги у дома, които той един ден беше длъжен да посети. Нищо не го задължаваше да върши това — никъде в правилниците или законите не ставаше дори и дума за такова нещо. Но той добре знаеше, че трябва да се срещне с тях. Придърпа към себе си една голяма тънка папка.

— Преди няколко дни — започна той — ми се обади Бен Гершевиц, главният агент на Мосад тук, който работи в израелската мисия. От няколко години Бен се занимава с подбора на агенти от САВАК за специално обучение в Израел и ни държи в течение за различни аспекти на техните вътрешни операции, като ни дава възможност да правим двойна проверка на нещата. По време на срещата ни той потвърди нещо, което вече ни беше известно от седмици — хората напускат САВАК като плъхове, подушили пробойна в кораба. Атаката преди две седмици на щаба на САВАК тук в Техеран изплаши дори някои от най-коравите агенти, и когато през ноември хлопнаха белезниците на Назери, това още повече ги изнерви. Един от най-издигнатите в йерархията агенти, потърсил убежище в нелегалност, е Масуд Хешмат, човек, когото всички държахме под око доста време. Преди да се покрие, Хешмат е унищожил всичките си архиви от разпитите, така че никой да не може да го свърже с жертвите му; макар че ако го пипнат, едва ли липсата на няколко папки ще попречи да му пръснат черепа. Той обаче не си е губил времето да унищожава другите си материали, най-вече информация за други агенти от САВАК, както и хора от Мосад и ЦРУ, кирливи ризи, които е събирал, за да си спаси задника. Бен успял да сложи ръка върху тези материали, задържал компроматите за неговите момчета, но ми предаде останалите. До този момент вече по-голямата част е отишла в пещта и се моля Хешмат да ги е придружил. Една папка обаче си запазих. Ето я. — Той я потупа и я разтвори. Вътре имаше тънък сноп документи, защипани с кламер.

— Надписът е „Горех Каф“, Група К. Първоначално името не ми говореше нищо, но когато се поразрових из материала, разбрах, че К е съкращение от Колхак. — Той хвърли поглед към Рандал. —

Въпросната група е онази, открита от Хешмат в Колхак през октомври, по време на акцията, когато си го придружавал.

Веждите на Стюарт леко се повдигнаха и той изгледа косо Рандал.

— Всичко е наред — изрече бързо Стрейкър. — Питър написа изчерпателен доклад върху случая. И резюмето, което ви подготвих, се базира върху него. Така или иначе, по всичко изглежда, че Хешмат сякаш е като омагьосан от тази група. Той не е притежавал никаква стопроцентова информация, но е съумял да свърже в едно няколко много интересни предположения и един-два документа. Имаме пълен доклад за атаката на Колхак, включително фотографии на седем мъртви мъже, заедно с подробните аутопсии и отпечатъци от пръсти, информация за самата къща и донесението, направено от оригиналния информатор на Хешмат, за когото е известен само псевдонимът му „Мохамед“. Но някои от другите документи действително са много интересни. А ето този ме тревожи най-силно.

Той извади от папката карта и я разгъна върху масата.

— Това е карта на Иран с подробности за всички основни американски военни и разузнавателни инсталации на територията на страната. Повечето от информацията е строго секретна. Просто е невероятно терористическа група да разполага с достъп до такива материали.

Стрейкър вдигна един лист.

— Ето един документ, който, според Хешмат, му е бил предаден от неговия информатор Мохамед. Това е списък на оръжейни доставки, предоставени на групата посредством Чиливанд на Гиланското крайбрежие на Каспийско море; някои от оръжията са много тежки и не са включени в списъка на оръжията, намерени в къщата след акцията. Друг документ пък изброява само имена. Доста от тях не ми говорят нищо, но пък тези, които са ми познати, ме хвърлят в пот. Първият е Фейсал, следван от годината 1975, през която беше убит от племенника си в Риад. След това идва Халед и арабските думи „мин кариб“ или „скоро“. После Мохамед Реза и Ануар, които явно са шахът и Садат; след имената им пак имаме „мин кариб“. След това вече има някакви безсмислици с едно изключение. Това е една фраза с персийските думи „бозе кухи“, последвана от годината 1976. Първия път я подминах като нещо маловажно, после обаче ми хрумна, че има

един вариант на превод с особено значение. Питър, това говори ли ти нещо?

Рандал седеше с полупритворени очи, без обаче да пропуска и дума.

— „Айбекс“ — изрече той, без да отваря очи.

Стрейкър кимна и продължи.

— Има още един документ, който започва със списък на имена, но останалата част е съставена от групирани символи — върволици от букви, свързани заедно, които не могат по никакъв начин да бъдат разделени на смислени думи, после някакви безсмислени форми, нещо като талисман или подобно. Виждал съм подобни неща на пазара, но не мога да вдяна нищо. А ти схващаш ли нещо, Питър? В края на краищата ти си експертът по фарси.

Стрейкър се шегуваше само наполовина. Рандал действително беше развил голям интерес в изучаването на персийската култура и език през седемте години, прекарани в Техеран; той говореше и четеше фарси свободно и бе автор на изследване върху литературата и културата, които малко западнци си бяха направили труда да изучат. Той пое листа от Стрейкър. Голям син лист, покрит със сложни писаници с червено и черно мастило. Веднага позна документа, който Хешмат бе прибрал от пода на кухнята в къщата в Колхак. Най-отгоре с четлив почерк бяха написани четири имена, всичките на араби: Асма бинт Марван, Абу Афак, Каб ибн ал-Ашраф и Абул Хукаик. От първо четене не му казаха нищо, но изглеждаха някак си старомодни и той беше убеден, че ги е чувал или чел по-рано. Знакът под тях му беше съвсем непонятен, както и самият текст: пълна безсмислица, абракадабра. Или, най-вероятно, шифър.

— Не ми говорят нищо. Но мисля, че познавам човек, който може да се сети за нещо. С ваше разрешение бих искал да му ги покажа, ако, разбира се, мислите, че това може да помогне. Имам предвид професор Ашрафи.

Стрейкър кимна.

— Да, разбира се. Ашрафи ни е помагал много пъти. Смятам, че можем да му се доверим, дори и при тези условия. Дай му го, но при никакви обстоятелства не му казвай повече от това, което може да научи от документа. Съжалявам, Питър, но ти по-добре от мен знаеш как стоят нещата.

Стюарт се намеси, ядосан, че разговорът излиза от контрола му и става загадъчен.

— Хауърд, нямате ли някаква представа кои са тези хора? На мен всичко ми изглежда абсолютно смътно. И не мога да разбера какво общо имат тук арабските връзки.

— Да, сър, наистина е доста смътно. Отпърво си помислих, че това може да е някакъв клон на Мюсюлманските братя. Самото покушение би се вписало напълно в схемата. Но на гърба на папката открих забележка с почерка на самия Хешмат. Тя съдържа имената на няколко висши шиитски духовници и различни джамии и теологични колежи в Кум и Машхад. Според бележките на Хешмат тази група е имала връзки с всички тях. И точно това ме накара да си мисля, че тия, които търсим, са необходимият ни лост, който ще ни е нужен, когато дойде моментът. Братята са непоклатими сунити, така че спокойно можем да ги отпишем; това е все едно езуитите да образуват съюз с методистите. Не, тези са шиитски терористи, и доколкото ни е известно, те могат дори да се окажат истинската сила, застанала зад религиозната опозиция. Но които и да са, здравата са изкарали ангелите на нашето другарче Хешмат.

— Кое те кара да мислиш така?

— Забележката му отпред на папката, сър: „На този етап контактът е твърде опасен. Не се препоръчва по-нататъшно разследване. Случаят приключен.“ Мисля, че се е уплашил.

— А кое те кара да си мислиш, че можем да направим успешен контакт?

— Напълно вероятно е да не можем, сър. Но сме длъжни да опитаме. Хешмат представляваше САВАК; може да си е имал свои собствени причини да се страхува от тази група. В края на краищата, той е бил причината за смъртта на седмина от тях. Възможно е причините му да се бои да нямат никаква връзка с нашите работи. Успеем ли да ги идентифицираме и да се свържем с тях посредством нужните канали, може би ще успеем да им окажем помощ, да ги качим на власт, щом започне революцията, и после да започнем да инфилтрираме някои от нашите собствени хора или да купим някои от техните. Искам Питър да възобнови разследването на Хешмат. Ако желае, разбира се. — Стрейкър хвърли поглед към Рандал, уверен, че той ще се съгласи.

— Разбира се, бих искал да опитам — отвърна Рандал.

Беше заинтригуван. А и нали преди година също бе взел участие в операцията в Колхак? Още тогава беше сигурен, че това е само началото. Онези седмина мъртъвци още го преследваха с призрачните си лица. Те всички бяха свързани в една единна спирала на съдбата. Ако тогава знаеше какъв ще бъде краят на това начало, какво ще се случи оттогава до този момент, просто би станал и би си излязъл от стаята, от сградата, би напуснал Иран.

— Ако ви разбирам правилно, имаме разрешението ви да действаме? — запита Стрейкър шефа си. Строго погледнато, той не се нуждаеше от разрешението на Стюарт за осъществяване на операция на територията на Иран. Но тук явно имаше и връзки с арабски страни и той искаше да се застрахова, в случай че разследването ги принудеше да излязат извън страната.

Стюарт гледа втренчено няколко секунди мъжете от другата страна на масата. Знаеше, че и двамата го считат за канцеларски плъх, за маша на онези с копринените костюми в Белия дом. Но през войната той беше служил като оперативен работник в ОСС, предшественика на ЦРУ. Това беше факт, известен на малцина, а и той никога не говореше за опита си от онова време. През онези години си беше развил инстинкти, които никога не го бяха подвеждали. Сега, като гледаше мъжете пред себе си, подушваше смърт. Той мълчаливо кимна и се изправи.

Двамата също станаха. Стрейкър вдигна папката с документите и я подаде на Рандал.

— Ще ти трябва, Питър.

— Благодаря. — Тримата тръгнаха да излизат. И тъкмо преди да посегне към дръжката на вратата, Питър се обади:

— Спомних си какво означават тези имена, арабските.

Стрейкър и Стюарт едновременно се извърнаха към него.

— Това са имената на четиримата убити по заповед на пророка Мохамед, когато бил в Медина. Тяхното престъпление се състояло в това, че го оскърбили, като пишели присмехулни стихове и сеели недоволство.

Стрейкър поклати озадачено глава.

— Не разбирам, какво ще търсят имената на тези хора в документите?

— Аз мисля, че... Мисля, че това е някаква форма на реабилитация. — Но думата, която използва в ума си, не беше „реабилитация“, а „повик“.

И тримата замълчаха. Стюарт тръгна напред. Усещането на връхлитаща смърт бе станало почти осезаемо.

6.

Техеран
27 декември 1978 година

Питър Рандал се събуди от грохота на огнестрелно оръжие. Полусънен се изтърколи на пода, лявата му ръка мигновено измъкна браунинга, закрепен под рамката на леглото. Стаята тънеше в тишина, бледата светлина на ранното зимно утро се просмукваше през затворените щори. Изведнъж гръмнаха още пет изстрела, с много малки паузи. Идваха от улицата под апартамента му. Рандал се търкулна до прозореца, вдигна глава до перваза и внимателно повдигна края на щората. Една стара кола от другата страна на улицата отново изстреля възмущението си при поредния опит на собственика ѝ да запали. Рандал бавно издиша и пусна щората. Навън беше студено.

Пак беше сънувал Виетнам: същия сън, същото лице, същите писъци. Сънят си беше все същият. А и как би могъл да се промени? За Рандал този ден беше Виетнам, всичко останало беше или преди, или след него. Този ден неотменно щеше да присъства в съня му, също и лицето на Райли, изкривено от чудовищната болка: щеше да се надига сред пурпурния мрак, с втречен поглед и уста, разкривена от ням ужас.

Леглото беше празно. Не беше възможно Фуджико да е тръгнала толкова рано. Той погледна часовника си: беше седем и десет, а тя трябваше да е в посолството чак в девет. Повика я и тя се обади.

— Тук съм, правя закуската. Вече минава седем. Още ли не си станал?

Фуджико беше втори секретар в американското посолство и Рандал живееше с нея вече почти от година. Тя беше полуяпонка-полушведка. Родителите на майка ѝ бяха пристигнали в Сан Франциско от Йокохама след земетресението през 1923 година; баща ѝ

беше емигрант второ поколение, чиито родители бяха дошли от Малмьо в края на 90-те години на миналия век. През войната бяха интернирали родителите на майка ѝ и те бяха загубили овощната си градина в южна Калифорния. Закупена десет години по-рано, тя току-що била започнала да им носи печалба през 1941 година. След войната им се бяха подиграли с някакво символично обезщетение, земята им беше превърната на сметище от един базиран в Чикаго комбинат, извлякъл несметни печалби. В резултат на това и двамата бяха загубили всякакво доверие в „американския начин на живот“. До смъртта си в началото на шейсетте бяха живели с родителите на Фуджико, привнасяйки в къщата им атмосферата на постоянна загуба: загубата на традиционни ценности, на самоличност и чест. Когато американците пуснали атомните бомби над Хирошима и Нагасаки, те се отказали от будистката си вяра. Фуджико беше възпитана в атмосфера на несигурност, без да знае каква е точно, неспособна да бъде нито японка, нито шведка, и въпреки това обезкуражена да се чувства американка. Питър усещаше, че тъкмо това е било причината да избере кариера в дипломацията: това беше единственият начин да намери себе си, да открие страната си — нещо, което тя трябваше да постигне в чужбина. Тук, в Техеран, тя можеше да се чувства американка въпреки дръпнатите си очи и кожата с меден цвят.

Рандал сграбчи халата си и тръгна към банята. Откъм кухнята отново долетя гласът на Фуджико: предупреждаваше го, че кафето ще изстине.

— След две минути идвам — извика той.

Когато шест минути по-късно влезе в кухнята, Фуджико вече седеше на масата и отпиваше от чашката си. Беше направила яйца по бенедиктински.

— Закъсняваш — захили му се тя. — Изядох ти яйцата, защото почваха да изстиват. По-добре си извади още от хладилника, ако искаш.

Тази седмица това беше вторият път, в който му беше изляла яйцата. Той реши, че не е гладен, седна и си наля чашка кафе. Кафето издаваше чудесен дъх на прясно изпечени зърна, току-що доставени от склада на посолството. Иранците, за разлика от турците и източните араби, бяха любители на чая, и в Техеран беше почти невъзможно да се намери хубаво кафе.

Ядоха и пиха кафето си в тишина, щастливи, че са заедно и че всяко утро срещат заедно слънцето. Връзката им бе минала през доста стадии. Питър се бе запознал с Фуджико в посолството, беше я харесал и няколко пъти я беше извеждал на разходка. Строго погледнато, личният състав на посолството беше забранена зона за оперативните разузнавачи. В Европа или в някои части на Азия действително нямаше проблеми, но Иран беше традиционно ислямско общество и достъпът му до местни жени на практика беше невъзможен. Онези, които му харесваха, бяха недостъпни, а пък тези, които го харесваха, не му се нравеха и той ги отбягваше.

Двамата с Фуджико бяха престанали да се срещат след като тя беше разбрала с какво точно се занимава. Но само след няколко седмици отново го беше потърсила и му се беше извинила. Нямала право да го съди заради професията му, но трябвало да изчака и да му даде шанс да ѝ се разкрие такъв, какъвто е. От няколко години насам това беше първият опит някой да се опита да проникне зад служебното му лице и за Рандал отначало съвсем не беше лесно да свикне с това.

Отношенията му с жените никога не бяха прости или директни. След Виетнам той беше неспособен да дели себе с другите. Криеше чувствата си зад непрозрачна завеса. Тайният му живот като агент го беше отдалечил още повече от околните. И беше празен.

Но Фуджико бе успяла да проникне зад преградите му. Той не успя да се възпротиви на постепенните ѝ деликатни подходи и накрая, въпреки официалното неодобрение, бяха решили да се съберат. Странният му живот, изпълнен с чудати изисквания, непрестанни смени на настроения, време и място, често ги държеше разделени цели дни, а понякога и седмици. Но тя остана. Никога не го разпитваше, макар че се мъчеше да го накара да говори и с това да приглуши болката, която носеше у дома след всяка своя акция.

Тя беше най-ведрата личност, която познаваше — жизнена и винаги вярна на себе си, с независимост, неделима от женствеността ѝ. Но никога нямаше да направи кариера като дипломат: открит човек като нея със засмени очи и спонтанна реакция не би могъл да разчита на някакъв прогрес в дипломатическите кръгове. Заучените усмивки, фалшивите ръкостискания, бутафорната искреност — това бяха паспортите към успеха в този свят. А Рандал също така знаеше, че той

самият е една още по-тъмна част от тази мрачна вселена на сделки и удари под кръста.

Рандал гледаше на себе си като на отпадъчен продукт на американската цивилизация. Роден през 1942 година в Чикаго, той бе загубил баща си две години по-късно при битката за Бълж. Капитан Рандал, един от седемдесетте американски военнопленници, разстреляни абсолютно хладнокръвно на бойното поле близо до Малмеди на 17 декември 1944 година, бе оставил на сина си униформа, няколко снимки, два-три медала и чувство на гордост, примесено с гняв, породен от безсмислието на съдбата. Питър бе показал изключителни качества в спорта и повечето академични дисциплини и бе стигнал до кандидат на политическите науки в Йейл. След като защити кандидатската си дисертация, той работи няколко години върху дипломната си работа за докторска степен на тема външната политика на САЩ в Персийския залив, но преди да я завърши, подаде молба за доброволец във Виетнам. Взе участие в най-люютите битки в Хю и Кхе Сан през 1968 година, уби и рани безброй виетконгци, самият той беше ранен два пъти, през 1969 прекара три месеца в болницата в Сайгон и в края на пролетта същата година се завърна в Щатите, преситен и от войната, и от армията, и от цялото им безсмислие.

Във Виетнам бе имало прекалено много инциденти, прекалено много смърт, прекалено много лица и имена. Но два случая се открояваха сред всички, като вторият от тях, макар и не най-зловещият за Рандал, бе причината да напусне армията. Няколко месеца след офанзивата край Тет през лятото на 1968 година Рандал беше назначен за командир на една бойна част, чиято задача беше да залови заподозрени членове на Виетконг в няколко села между Да Нанг и границата с Лаос. Отне им цяла седмица да се придвижат през областта, три пъти попаднаха под снайперистки огън, убиха десет виетконгчета и взеха четиридесет и пет пленници — мъже, жени и деца. Заповедите му бяха да отведе пленниците в Да Нанг за разпит. Мълчаливи и примирени, обречени и пасивни, те седяха в откритите камиони.

На десет мили преди Да Нанг бяха спрени от бойна част на южновиетнамската армия на път за Хю. Командирът ѝ, полковник, се приближи до Рандал и го запита за задачата му. Дребен, добре охранен

мъж с мъртвешка физиономия и очи, скрити зад тъмни стъкла. Беше с ръкавици, а в дясната си ръка държеше бич. Рандал го беше виждал във всеки по-голям град, който му се бе случвало да посети, и се бе научил да се държи по-далеч от него.

Без да поиска разрешение, дребният полковник закричи предизвикателно покрай колоната от трите камиона, които возеха пленниците на Рандал, игнорирайки американския ескорт. Невидимите му зад стъклата очи бяха впити в мълчаливите селяни. Върна се до челото на колоната, излая някакви заповеди на хората си и безстрастно загледа как те се приближават до камионите и заповядват на пленниците да се строят на пътя. На протестите на Рандал реагира така, сякаш не беше чул нищо.

С нарастващ ужас и кошмарно чувство на безсилие американецът проумя какво ще се случи. Но съзнаваше много добре и че ще е безсмислено, дори самоубийствено, ако се опита да ги спре само с двайсет души. Затворниците бяха изблъскани край пътя и южновьетнамските войници се строиха срещу тях като зрители на спортно състезание, докато неколцина техни другари вдигнаха автоматите си и разстреляха пленниците. Всичко свърши за по-малко от минута, но Рандал така и не можа да забрави хладнокръвието, с което беше извършено убийството, безгрижното държане на езекуторите и жестоката гледка на трупове.

— Вече можете да ги откарате в Да Нанг, лейтенант — каза полковникът и закричи към джипа си.

Колоната южновьетнамци потегли и скоро се изгуби в далечината, потъна в зеленината на джунглата по пътя за Хю. Рандал заповяда да погребат телата на място, до пътя, и се върна в базата без пленниците си. Всичко изглеждаше съвсем дребно и незначително сред тази всеобща гигантска касапница, но за Рандал и мъжете с него то обобщаваше затритите години само в няколко минути.

Рандал попълни формален рапорт-протест по повод инцидента. Два дни по-късно беше повикан при своя командир, полковник Т. Р. Брейди. Брейди се усмихна и го поздрави приятелски, после стана делови.

— Лейтенант Рандал, знам как се чувствате след този инцидент. Господ ми е свидетел, че и аз бих реагирал като вас. Войната има закони, които трябва да се спазват, също както в бейзбола, разбирате

ме. Този път обаче сте се сблъскали с една наистина тъмна личност. Този тип, полковник Кай, се ползва с жестока репутация по тия места. Той е убиец, никога не взема пленници, никога дори не пита за имената им. Истински мръсник. Ненавижда Виетконг така, както Хитлер е мразел евреите, само че обича да взема лично участие във всяко убийство. Ние обаче не смеем да го спрем, не ни стиска дори да го предупредим. Защото ако го направим, кълна ти се, че оттук до Сайгон ще шурнат реки от кръв и двамата с теб ще изхвърчим от армията и от тази страна с такава скорост, че няма даже да разберем какво става. Това е негова страна и негова война и ние почти нищичко не разбираме от това, което става между тези хора. Така или иначе, тези жълтурковци, които е разстрелял, са били от Виетконг, ти самият си го написал в рапорта си.

— Той не застреля „жълтурковци“, сър, той уби мъже, жени и деца. Най-хладнокръвно. И те не бяха от Виетконг, а само заподозрени, че са негови членове. Поне половината бяха невинни, но сега вече няма начин как да го докажем.

Очите на полковника се свиха. Цялото му дружелюбие в миг изчезна.

— Нямам нужда никакъв лейтенант с жълто около устата да ме учи кой е и кой не е жълтурко. Ако Кай беше застрелял някое от нашите момчета, лично щях да го изправа пред военен съд и собственоръчно щях да го разстрелям. Но тук имаме жълти срещу жълти и пет пари не давам какви ги вършат. Това не ме засяга и не трябва да засяга и вас, лейтенант. Трябва да проумеете някои особености на тази война, и най-добре е да се стегнеш веднага, момче, преди да си го загазил, инак лошо ти се пише.

Рандал напусна стаята на полковника кипящ от гняв, какъвто до този момент не беше изпитвал. После гневът премина в дълбока депресия. През следващите седмици той подаде рапорти за случая до няколко висши офицери, но офанзивата край Тет косеше личния състав навсякъде и никой нямаше нито време, нито желание да се занимава със смъртта на няколко виетнамски селяни. Когато същата есен Рандал поиска ново назначение, го изпратиха в Кхе Сан. Изкара там цялата зима на 1968 година, най-тежкия период. Това му помогна да забрави за пътя, за телата и мухите, накацали по лицата им още преди да изстинат.

След Кхе Сан го преместиха в Сайгон, където работи в спомагателния корпус. Там вече го завариха слуховете за клането в Ми Лай от март предишната година, само няколко месеца преди случая по пътя за Да Нанг. Скоро след това получи потвърждение от един свой приятел във военното разузнаване, че хората в едно от селата, които беше атакувал, не са били от Виетконг и че в доклада на разузнаването е била допусната грешка. Това вече преля чашата. И без това беше прослужил над задължителния минимум. След три поредни отказа накрая успя да подаде оставка, даде медалите си на един свой приятел и напусна Виетнам.

Виетнам обаче не искаше да го пусне. Вмъкваше се потайно в сънищата му. Понякога той сънуваше телата край пътя, понякога в съня му се изправяше полковник Кай и той се чудеше какво ли представляват очите му зад черните стъкла, но го обземаше ужас само при мисълта да му ги смъкне. Друг път сънуваше Кхе Сан, непрестанния обстрел, ден и нощ. Но това не бяха най-кошмарните му сънища. Най-лошото беше сънят, явил му се тази сутрин.

Две месеца след завръщането си в Щатите го посетиха двама мъже в сиви костюми и тъмни вратовръзки, с подстригани вратове и гласове, издаващи липса на образование. Предложиха му съвсем различен начин на живот от досегашния. Рандал се канеше да възобнови научната си работа върху докторската си дисертация и в първия момент реши да ги изгони — опитът от войната все пак си казваше думата. Но те го познаваха добре, знаеха какво и в кой момент точно да кажат и какво да премълчат. Разказаха му за работата в разузнаването, за необходимостта от събиране на важна информация, която ще се използва за предотвратяване на всякакви безредици и насилие, с което ще се избягват грешки и вземането на погрешни решения, обикновено водещи до война и смърт. Използваха страховете и съмненията му, играеха на тънката струна за разликата между работата на мисълта и зверствата на тялото, омайваха го дотогава, докато накрая самият той не поиска да им повярва, докато накрая самият той не си внуши, че думите им са верни.

Оптимизмът на 60-те години, риториката за международен мир и сътрудничество все още означаваха нещо за него, а той отчаяно се нуждаеше от някаква духовна опора, за да съхрани вярата в себе си. Под ръководството на Дълес Заливът на прасетата беше забравен и

ЦРУ се беше превърнало в една от реалните сили на света. Скандалите с документациите на Пентагона и другите афери бяха в далечното бъдеще на 70-те. Така или иначе, безименните мъже успяха да го убедят, че на плещите му трябва да тегне нова отговорност, че нуждата му да запълни празнината, останала след смъртта на баща му, ще се изрази в службата на друго поприще, че гневът от смъртта на баща му и опустошения живот на майка му може да намери отдушник в един друг враг, и че отчаянието му пред жестокостта и насилията на войната може да бъде канализирано, като работи за предотвратяването им. Това му казаха и той им повярва.

Сега, след девет години, и нуждата от осмисляне, и гневът бяха изчезнали, за да бъдат заменени от нещо друго — не точно цинизъм, но все пак нещо, надхвърлящо обикновеното равнодушие. Той все още вярваше в идеалите на демокрацията, но през годините, прекарани в Техеран, беше станал свидетел на неща, вършени в нейно име, които го бяха погнусили, и чувстваше как в известен смисъл и самият той е омърсен. Той също бе вършил неща, които биха довели до ярост младия либерал, какъвто беше и той преди години, и си беше затварял очите пред други неща. Съвестта е лош другар на агента, защото може да го размекне, а резултатът от това може да бъде само един — смърт, и то не само неговата, а и на другите, за които носи отговорност. Рандал все още съумяваше да контролира съвестта си и усилваше решителността си, концентрирайки се върху лицата на многото мъртъвци, които бяха открили в Колхак, но тези образи лесно можеха да бъдат изместени от други, а разумът му все още беше пълен с прекалено много лица и още повече смърт. И неговата собствена ръка бе държала ножа или насочвала пистолета, за да дойде тази смърт.

Мекият глас на Фуджико го измъкна от унеса му.

— Ще излизаш ли днес? В девет трябва да съм в посолството, както обикновено, но съм си уредила да приключа към обяд, така че да мога да прочета един доклад за една среща утре. Ако си тук, може да отскоча да направя нещо за обяд. Бихме могли да прекараме следобеда тук, докато чета доклада, после можем да отидем на кино в „Атлантик“ да видим новия английски филм.

— Разбира се, няма да е лошо. Какво дават?

— Кървища, какво друго. Но посочи поне едно кино в Техеран, където да не дават такива ужасии.

— Дублиран ли е?

— Не, днес е вторник. Тази вечер дават оригиналната версия и всички техерански сноби ще докарат приятелките си да им се изфукат колко добре знаят английски. Или пък да се изложат.

— Добре — реши той изведнъж. — Не знам какво ще правя следобед, но по някое време все ще се върна. Може да успее и за обяд.

Посегна към каната с кафето и погледна Фуджико, мислейки си за промените, които бе донесла в живота му. През последните няколко месеца той бе започнал все повече и повече да се обърква от връзката им. Защото предчувстваше, че скоро ще бъде изправен пред съдбоносен избор; трябваше да избира между нея и Управлението, между стария си живот и възможността да започне на чисто. И с всеки изминал ден се убеждаваше, че ще избере Фуджико. Вече не беше подвластен на никакви илюзии; нощем го държаха буден тревожни спомени. С Фуджико вече можеше да се завърне в Щатите и постепенно загубените празни години щяха да се изличат от паметта му, и той отново щеше да открие бъдещето, което си мислеше, че е загубил завинаги.

Изведнъж телефонът иззвъня.

— Кой ли може да е? Нямам никакви уговорки за тая сутрин. Налей още кафе, веднага идвам.

Неочакваните позвънявания винаги означаваха неприятности. Това беше един от уроците, които беше усвоил още от зората на работата си в разузнаването. Телефонът всеки ден се проверяваше за подслушване и от квартирата на ЦРУ често му предаваха съобщения. Той влезе във всекидневната, вдигна слушалката и заговори на персийски.

— Вале, Манцел-е Ранда. Бефармаид.

— Питър, ти ли си? Как си? Ирадж на телефона.

— Ирадж? Здравей! Не очаквах да се обадиш толкова скоро.

Ирадж Ашрафи беше професор по персийска култура в техеранския университет; той беше преподавал фарси на Питър след пристигането му в Техеран и му беше помогнал повече от всеки друг да се потопи в живота на града. Ашрафи знаеше добре кой е Ранда и с какво се занимава, и от време на време му помагаше с информация или преводи на сложни документи. Професорът беше аполитичен, но в същото време горещ привърженик на либерализацията и разумното

възприемане на хубавото от западната цивилизация. Наближаваше шейсетте; беше роден по времето на конституционалната революция и току-що беше навършил двайсет години, когато Реза Хан беше съборил последния владетел от катарската династия и се бе провъзгласил за Реза Шах. Произхождаше от стара аристократична фамилия, беше получил традиционното образование, възпитан в либерален консерватизъм, учтив, културен и много мъдър, това беше впечатлението на Рандал. Двамата с Рандал бяха станали добри приятели, най-вече поради искрения интерес на последния към персийския език и култура, интерес, в който Ашрафи имаше най-голям дял. Рандал често се бе улавял в мисълта да напусне ЦРУ, за да може да съчетае по-ранните си занимания с политически науки със знанието си на персийски език и общество, като чете лекции в Джорджтаунския или някой друг университет на тема области и региони. Той често се срещаше с Ашрафи и продължаваше да черпи от него.

— Слушай, Питър. Успях да дешифрирам документа ти. За мен съдържанието му е много сериозно. Страшно важно е да се видим и да поговорим. Не знам къде си го намерил, но трябва да ми кажеш. Можем ли да се видим тази сутрин?

— Не можеш ли да ми го кажеш по телефона сега, Ираддж? Какво пише в документа?

— Съжалявам, но не е за телефон. Можеш ли да дойдеш в кабинета ми към десет? Университетът официално е затворен в момента заради безредиците, но това се случва толкова често, че обикновено на персонала се позволява да ползва кабинетите си и библиотеката. Имам още няколко неща, които трябва да проверя, преди да дойдеш, но ако ми се обадиш в десет, ще съм готов с текста.

— Десет? Там съм. Ираддж, не си показал никому документа, нали? Както се уговорихме. Или си го споменал някому?

— Не, нали ми каза, че е поверително. Показах само няколко символа на един колега, но откъснати от контекста те не означават нищо особено. Сега ме извини, но съм зает, секретарката ми носи някаква работа. Ще се видим в десет.

Рандал остана прав и замислен за миг, след това затвори телефона. Повдигна рамене и се върна в кухнята. Фуджико я нямаше — беше отишла в спалнята да се облече. Той бързо си допи кафето и я последва.

На влизане в спалнята я зърна пред огледалото да си слага грима. Тя го видя отразен, застанал зад нея. Лицето му ѝ беше толкова познато, като нещо, с което беше израсла: светлата коса отметната назад над челото, устните, които толкова рядко се усмихваха, твърдата брадичка, която ѝ сега щеше да избърсне. Единствено очите му оставаха загадка за нея, непроницаеми и тъжни. За Фуджико беше повече от грях мъж с такива очи да служи като агент. Тя никога не му говореше за работата му, защото според нея това не биваше да влияе на съвместния им живот. Но знаеше много добре, че един ден ще ѝ се наложи. Грациозно се обърна и му се усмихна.

— Трябва да тръгвам — каза тя. — Инак ще закъснея. Ще се видим по обед. Не закъснявай.

Беше разбрала, че обаждането по телефона е било да го извикат нейде. Не беше необходимо да ѝ го споменава.

Той ѝ върна усмивката и я целуна по бузата. Тя изглеждаше толкова крехка и уязвима. Рандал не можеше да сдържи нежността, която го изпълваше.

— Тръгвай тогава — каза той. — И се пази.

7.

Техеран

27 декември 1978 година

Дългите редици вярващи се изправиха, хората се обърнаха един към друг с традиционния поздрав „Мир вам“ и се разпръснаха; едни тръгнаха към домовете си, други останаха в джамията да слушат поученията на стария молла, който бе заел любимото си място в един опустял ъгъл вляво от михраба. Облеченият в черно мъж и другият — по-млад, които бяха стояли встрани, докато траеше утринната молитва, напуснаха заедно храма, без да разменят дума или да покажат, че се познават. Вече отвън си издърпаха obuцата от рафта и поеха в мразовитото утро. Крачеха заедно в очакване тълпите да оредят. Накрая мъжът в черно проговори, положил безръката си китка върху рамото на младия, който потръпна от ужас.

— Спомняш ли си, Хюсеин, когато бяхме заедно в Кюрдистан, как се врече да ми се покоряваш, дори и в смъртта си?

Младият мъж побледня. Студеният въздух го пронизваше до костите. Той кимна.

— От днес нататък ще започнеш да изпълняваш това обещание. Това няма да означава твоята смърт, освен ако не се окажеш глупав; задачата ти е прекалено важна, за да поемаш ненужни рискове. Но ти ще продължаваш да минаваш през различни изпитания, изпитания със смъртта под една или друга форма. Днес има неща, които трябва да свършиш. Неща, при които се пролива кръв. Кръв трябва да се лее, Хюсеин. Ще я пролееш ли за мен?

Нямаше какво да каже, нито можеше да възрази, нито да изрази съгласие. Думите бяха безсмислени. Кръвта и нейното проливане, смъртта и животът, всичко това лежеше в други ръце. Той беше ангел на смъртта, но това не означаваше нищо особено; той беше просто ръката, която сипе разрушение, а не тази, която го призовава. Хюсеин вдигна поглед към покрития с черно чукан, а в очите му изплува отрязаната ръка, невидима, неунищожима. Кимна и те продължиха напред.

Квартирата на Рандал се намираше в долния край на улица „Ках“, недалеч от комплекса, където се помещаваха Министерството на правосъдието, канцеларията на министър-председателя, Сената и палатите на Реза Пахлави. Университетът беше на един хвърлей място. Питър обичаше разходките в студените декемврийски утрини. Радваше го гледката на залесените улички в този район — един от малкото хубави в новия бетонен град. Мислите за Фуджико и магията, която откриваше в нея, му бяха все още на ума и той не искаше да бърза — обичаше да се наслаждава дори във въображението си на близостта ѝ. Предстоящата му среща с професор Ашрафи обаче бързо го върна към суровата действителност.

Мислите му окончателно се разсеяха, когато излезе от Факр-ел Рази на пулсиращия булевард „Реза Шах“, наречен така на името на бащата на сегашния владетел. Пробивайки си ловко път сред растящия наплив на ранния утринен трафик, той прекоси улицата точно срещу вратите на университета и се обади на дежурния полицаи. Зад него се носеха кръсците на децата, които играеха покрай замръзналия канал на джуба — обградения от дървета водопровод, пробягващ по

дължината на най-големите ирански улици. През лятото двамата с Ашрафи обичаха да отседат под сянката на един голям чинар, за да се вслушват в ромола на бягащата вода и да разговарят за поемите на Руми, Хафиз и Саади или за творбите на модерни писатели като Хедаят, Бузург Алеви или Чубак. Всичко това изглеждаше толкова чуждо на истинската цел на присъствието му тук, на нещата, които му предстоеше да извърши или на които да стане свидетел в защита на свободата и които все повече и повече започваха да му изглеждат като репресиите, ужасяващи началниците му. Но той добре съзнаваше, че поезията и изкуството са необходими, че без тях би рухнал, че това е заради Ашрафи, заради културата, която той представляваше и заради която водеше самотните си битки.

Доста грозното студентско градче, по-безлюдно отвсякога в зимната си вкочаненост, го потискаше, докато бързаше към кабинета на Ашрафи в главната сграда на Факултета по изкуствата. Издигнат през 1935 година, университетът често бе ставал сцена на политически безредици от началото на 60-те години, поради което и полицията, и САВАК държаха под непрестанно внимание дейността на студентите. След безредиците през 1962 година агенти на САВАК и полицията се бяха настанили в две къщи в околните улици „21 Адхар“ и „Анатол Франс“, за да са готови всеки момент да се намесят, ако възникнат подобни ситуации. Самият Рандал бе идвал доста пъти тук да осъществява контакти с ирански студенти, да посещава чуждестранни учаци и да докладва в местното седалище на ЦРУ получената информация за активността в студентското градче. Едно от задълженията, които го отвращаваха.

Още при влизането си в коридора, който водеше към кабинета на Ашрафи на третия етаж, Рандал отбеляза необичайното раздвижване, дори възбуда у хората. При нормални условия секретарките и духовните преподаватели си вършеха работата по обичайния персийски маниер: без бързане и търчане — утрешният ден нямаше къде да се дене. А днес университетът официално беше затворен. Но сега хората бързаха по коридорите, припряно влизаха и излизаха от стаите. Той мигновено усети, че е станало нещо лошо. В дъното на коридора почука на вратата на секретарката на Ашрафи и влезе. Стаята беше претъпкана с хора от администрацията и преподаватели. Секретарката на професора, способна сивокоса жена, приближаваща

четиридесетте, Лейла Разек, седеше на стола си и хълцаше, притиснала кърпичка до устата си. Останалите жени в стаята също плачеха, макар и не толкова силно като Лейла. Един от по-младите преподаватели, Фарид Арасте, който Рандал бе виждал при посещенията си при Ашрафи, се обърна.

— Акайе Рандал! Хабар-ра шенидид?

— Новина ли? Каква новина?

— Не сте ли чули? Професор Ашрафи загина тази сутрин по пътя си към библиотеката, около девет часа. Бил е блъснат от камион на територията на университета, в една уличка точно пред зданието на библиотеката.

Дъхът на Рандал секна. Как беше възможно? Та той беше разговарял с него малко преди осем; беше невероятно, че приятелят му може да е мъртъв само час по-късно.

— Какво се е случило? — запита той. — Някой видял ли е?

— Никой от нас. Но хора от библиотеката, които са били отвън по това време, са казали на полицията, че един малък камион, „Волекс“, ускорил тъкмо когато господин професорът пресичал уличката. Водачът завил рязко, за да избегне някаква котка или нещо по пътя, и го блъснал. Но не спрял, а продължил, макар че всички се развикали колкото им глас държи. Докато дойде полицията, камионът вече бил изчезнал. Още не мога да повярвам! Разговарях с него тъкмо преди да излезе от сградата. Стори ми се много загрижен, разтревожен за нещо. Сигурно е излязъл, без да се огледа. Ужасно нещо!

Арасте беше много разстроен.

Няколко мисли се втурнаха почти едновременно през ума на Рандал. „Волекс“ беше производство на „Фолксваген“, много широко разпространена марка в Иран, която на практика не можеше да се проследи. Иранските шофьори действително правеха много резки завои, но само за да избегнат разсеяни или невнимателни пешеходци, обаче в никакъв случай заради котки, кучета и така нататък. Ашрафи не беше първа младост, но беше подвижен и внимателен и винаги се оглеждаше, преди да пресече оживените тежерански улици; беше направо невероятно да се остави да го прегазят; още повече на територията на университета. Беше повече от ясно, че смъртта на Ашрафи не е обикновен нещастен случай, но той не можеше да се сети за никакъв мотив. Познаваше достатъчно добре политическия

неутралитет на професора. Дали имаше нещо общо с посещението му при него? Едва ли. Кой, освен Ашрафи би могъл да знае, че Рандал ще го посети сутринта? Той се обърна към Лейла Разек и след като изрази съчувствията си по повод смъртта на професора, я запита дали е знаела за предстоящото му посещение.

— Да, мистър Рандал. Професор Ашрафи беше оставил съобщение на бюрото ми, преди да излезе: ако пристигнете преди да се е върнал, да ви въведа в кабинета му да почакате. Още не бях дошла на работа, когато е излязъл.

— Напускахте ли стаята по-късно сутринта, по какъвто и да е повод?

— Да, няколко пъти. Веднъж ходих до тоалетната, два пъти до копирната машина и един път до професор Моини да му занеса една папка.

Арасте изгледа Рандал с внезапно озадачено лице.

— Питър, какво общо има това със смъртта на Ирадж? Каква възможна връзка би могло да има това с посещението ви?

— Не знам. Никаква — отвърна благоразумно той, усещайки, че му личи, че лъже.

В този момент вратата се отвори и двама полицаи прекрочиха прага; единият носеше малък пакет. Поискаха да разговарят с професор Моини, декана на факултета за персийски науки. Пакетът съдържаше личните вещи на Ашрафи, събрани от дрехите му в полицейската морга.

С пристигането на полицията малката групичка в приемната започна да се разпръсва. Рандал видя, че Лейла Разек също се кани да си тръгва. Спря и я заговори с нисък глас.

— Ханъм Разек, професор Ашрафи държеше у себе си важни мои документи. Тъкмо идвах да си ги прибера. Знам, че моментът съвсем не е подходящ да моля за това, и ми е ужасно неприятно да го правя, но са много важни. Бихте ли ми позволили да хвърля едно око в кабинета му, в случай че са там?

Не за пръв се зачуди колко ли много знае за него тази жена или най-малкото колко се досеща за истинската природа на взаимоотношенията му с професора. Тя го изгледа странно, сякаш знаеше, сякаш също като него подозираше, че смъртта на Ашрафи не е била случайна.

— Да, разбира се — каза тя. — Той не ми каза, че държи такива документи, но ако са били поверителни, не би го и направил. Елате, вратата му не е заключена.

Двамата влязоха в малката отрупана с книги и списания стая, която професорът бе превърнал в свое убежище от политическия хаос на външния свят. Трите стени от пода до тавана бяха покрити с библиотечни рафтове, изпълнени с книги, повечето от тях на персийски и арабски, а на няколко места Ашрафи беше окачил образци на калиграфия, които беше събирал през годините. Ефирните изваяния на майстори като Мир Имад внасяха свой собствен живот в прашната, зле осветена стая.

Рандал се приближи до бюрото и систематично прехвърли съдържанието му; сърцето му се сви, докато го правеше. Обаче фотокопието, което беше изпратил на Ашрафи, липсваше. Нямаше го и по масите. С разрешението на Лейла Разек той отвори големия шкаф със секциите до прозореца и провери съдържанието му. Във втората секция откри папка със своето име. Вътре имаше различни писма и бележки, които беше изпращал на Ашрафи през изминалите години, всички съвсем безобидни. Накрая намери плика, в който беше изпратил фотокопието със съответното писмо. Празен.

Докато търсеше, секретарката излезе в приемната и заговори с професор Моини и полицая. След малко се върна с пакета с личните вещи на Ашрафи.

— Може би това, което търсите, се намира, сред нещата му, мистър Рандал — каза тя.

Той добре знаеше, че вероятността за това е нищожна, но въпреки всичко ги разгледа. Нямаше кой знае какво: портфейл с малко пари, няколко фотографии (включително и онази, където се бяха снимали преди три години по време на разходката им до гробницата на Хафиз в Шираз), паспортът му и други документи; бележки за лекциите му; часовник; две химикалки и перодръжка от тръстиково стебло, с която професорът практикуваше калиграфията всеки ден. Но никаква следа от загадъчния документ, намерен в Колхак. Все още имаше някаква вероятност да изскочи отнякъде, но Рандал вече бе загубил надежда.

Рандал се сбогува с Лейла и професор Моини, когото познаваше бегло, и тръгна към стълбището. Тук имаше повече какво да научи.

Може би полицията щеше да открие нещо, свързано с фолксвагена, макар че той лично много се съмняваше в това. Какво ли толкова съдбоносно бе открил старият му приятел в документа, причинил смъртта му? Защото Питър вече беше напълно сигурен, че това е било истинската причина за смъртта му. Той напусна университета през един заден изход, извеждащ на улица „Данеш“ където се намираше хотел „Елизабет“. Там можеше да поседне с чаша малцово уиски, да размисли и да се възстанови от шока, който му бе причинила смъртта на приятеля му.

Седнал в малкия хотелски бар, той се замисли върху събитията от сутринта. Налагаше му се да прерови архивите за информация относно колегите на Ашрафи. Дори и само един-единствен символ, дори и извън контекста, можеше все пак да означава нещо за колегата, на когото старият професор го бе показал. Следващата стъпка щеше да бъде да се намери още някой, който би бил в състояние да дешифрира документа; след като професорът бе успял да го направи, значи и някой друг би могъл. Сега, след като копието на Ашрафи беше откраднато, оставаше оригиналът в апартамента му; трябваше да извади поне още едно копие за по-голяма сигурност. Той допи и второто си уиски, излезе от бара и се огледа за телефон във фоайето. Искаше да се обади на Фуджико, че ще се върне рано, така че да не се тревожи за продукти за обед. Когато обаче се свърза с посолството, му съобщи, че си била тръгнала към десет: имала да подготвя още материали за утрешната конференция и предпочитала да работи на спокойствие. Той прецени, че сигурно се е отправила направо към апартамента му, и реши да тръгне веднага, за да хапне, преди да се захване на работа пред централния компютър. Но преди всичко искаше да бъде с нея, да ѝ разкаже за Ашрафи и да потърси утеха в присъствието ѝ.

Докато крачеше обратно по „21 Адхар“ и Фравардин, беше непрекъснато нащрек за камионетката фолксваген — можеше да го преследват. Който и да беше устроил убийството на Ашрафи, не може да не знаеше, че професорът щеше да чака Рандал в университета в десет и беше напълно вероятно да му е прикачил опашка. Един или два пъти му се стори, че усеща нечий поглед, забити в гърба си, но при всяко обръщане не откриваше нищо подозрително. Стигна до входа на жилищния си блок, отключи външната врата и влезе. Апартаментът му беше на втория етаж.

Натисна звънеца и зачака Фуджико да отвори. Никой обаче не се появи и той реши, че тя първо е отскочила до своя апартамент. Извади ключа си и го завъртя в ключалката. Вътре лампите светеха: значи Фуджико беше тук, но сигурно беше някъде в дъното на жилището и не беше чула звънеца. Тя често слушаше класическа музика със слушалки. Той влезе във всекидневната. Беше празна. Апартаментът тънеше в неестествена тишина. Нещо не беше наред. Целият настръхна. Дясната му ръка безшумно се плъзна във вътрешния джоб на сакото за пистолета, с който никога не се разделяше. Тръгна към спалнята. Тишината сякаш го притисна с огромна преса и дъхът му спря.

Стягането в гърдите му достигна непоносим предел, докато отваряше вратата на спалнята, с вдигнат високо пистолет, притиснал гръб към стената. Беше тихо, само откъм улицата долиташе приглушеният шум на движението. Бледа светлина се процеждаше през все още спуснатите завеси. Той изключи осветлението в хола и надзърна в стаята. Беше празна, но личаха следи от нечие присъствие. Навсякъде бяха разхвърляни завивки, дрехи и книги. След малко очите му привикнаха с полумрака и той видя тъмни петна по пода, леглото и стените. Сърцето му замря. Стаята беше оплискана в кръв, съвсем прясна, още незасъхнала.

Тя лежеше под смачкана топка завивки върху леглото. Мигновено разбра какво ѝ бяха направили и с огромно усилие потисна надигналата се към устата му вълна от стомаха. Светът пред очите му се замъгли. Беше разстреляна с автомат, куршумите ѝ бяха разкъсали и подхвърляли, на мястото на стомаха ѝ зееше кървава дупка, плътта ѝ висеше на парцали. Единствено лицето ѝ по някакво чудо бе останало недокоснато. Прекрасното ѝ лице гледаше с агония и удивление към тавана. Той притвори очите ѝ. Ръцете му трепереха от чувства, които не можеше точно да определи — болка, ужас и гняв, размесени до невъзможност. Блед и безмълвен, той ѝ покри с кървавия чаршаф, и докато правеше това, видя една дума, изписана с кръв върху стената над леглото: фахиша — „курва“. Усети как стомахът му се сгърчва от мъка. Стаята се завъртя около него; той залитна и падна.

8.

Техеран

27–28 декември 1978 година

Късно следобед, когато полицията отдавна си беше отишла и апартаментът бе почистен, Рандал се събуди от дълбоката скръб, обзела го след като бе открил мъртвото тяло на Фуджико. В продължение на часове бе седял неподвижен, потънал в мислите си. Сега обаче вече му се повръщаше от тоя хаос в душата му, повдигаше му се от спомените, връхлитащи го като лешояди. Той се стегна, отиде в банята, почистена и подредена от служителите така безупречно, сякаш нищо не се беше случило. Леглото беше оправено така, сякаш тя никога не бе лежала в него.

Само петнайсет минути му бяха необходими да се убеди, че папката за групата от Колхак липсва. Тази сутрин бяха загинали двама много скъпи за него души, за да може някой да отмъкне единствените съществуващи копия на синия документ. Какво ли толкова бе съдържал, че да убият като кучета двама души заради него? Той вдигна телефона, набра един къс номер, който го свърза със секретната телефонна централа в приземията на американското посолство, и поиска стерилна линия до Хауърд Стрейкър. Веднага го свързаха.

— Хауърд? Тук е Питър. Случи се нещо ужасно.

— Знам. Вече ме известиха. Мъчно ми е за Фуджико, Питър. Господи, казаха ми, че... Впрочем, няма нужда от думи, ти ме разбираш. И ми е страшно мъчно и за Ашрафи. Имаш ли някаква представа какво може да е открил?

— Не знам. Убиха го, преди да успее да ми съобщи. Но знам със сигурност, че се е добрал до нещо важно, и каквото и да е било, не го е зарадвало: гласът му беше много напрегнат. Неговото копие липсва. Папката пък я откраднаха от апартамента ми. Още не мога да проумея откъде може да са го научили.

— С какво още се занимаваш, като изключим дешифрирането на документа?

— Опитвам се да откроя имената на загиналите в Колхак. Сложил съм шест души да работят върху това, но до този момент нямаме нищо. Никой не може да разпознае лицата им и никой от отпечатъците им не са регистрирани при нас. Досега трябваше да имаме разпознати поне един или двама от седмината. За Бога, та в тази страна всички са регистрирани с карти за самоличност.

— Къде търсят хората ти?

— Из нашите архиви, в САВАК, градската полиция, имперската жандармерия, военното разузнаване, имперския инспекторат. Това обхваща абсолютно всичко.

— Дали някой от тия институции не прикрива нещо?

— Не мисля. Пък и защо да крият? Допускът, който ми осигури Стюарт, ми дава изключително висок статут. А и не мисля, че някой би имал време да измъкне всички свързани със случая папки, дори и да са знаели какво точно да търсят.

— Добре. Какво ще правиш сега?

— Мисля да се заема с Хешмат. Вече пратих един да влезе в дирите му, но до този момент нищо. Но каквото и да е станало, вестта, че го търсим, със сигурност е стигнала до ушите му и той се е покрил още по-дълбоко. Аз обаче съм решил да тръгна сам подире му. Той ни е единственият сигурен ключ към цялата история. Мисля, че имам един начин да го спипам, но трябва да подпишеш една неофициална изходяща виза, за да използваме някой от нормалните ни канали за извеждане от страната. Нужна ми е като примамка.

— За Хешмат?

— Не, за човека, дето ще ме заведе при него. Хешмат няма да напусне страната, поне засега. В момента той е в по-голяма безопасност тук, отколкото навън, защото и контактите, и парите му са тук. Навън контактите и средствата, с които може да разполага, са доста оскъдни и той ще бъде изправен пред далеч по-голямата опасност от опозиционните групи в Европа или Щатите. За Хешмат ще ми е необходима нова самоличност. Докато приключа с него. Няма значение къде ще заминава после. Ще отиде там, където аз му кажа. Колко време ще отнеме това?

— Дай ми двацет и четири часа за самоличността. Мога веднага да уредя канала за излизане от страната. През последните три седмици сме извели доста хора през Маку в Турция. Това добре ли е?

— Чудесно. Процедурата през Маку все същата ли е?

— Да. Само го прати на обичайния адрес. Аз ще имам грижата за останалото. Но да ти кажа, Питър, бих искал да се откажеш от този случай. Те вече ти дишат във врата и сигурно ще се опитат да те премахнат, ако решат, че Ашрафи е успял да ти съобщи какво е дешифрирал. Искам още тази вечер да напуснеш страната. Кажи ми

името на връзката ти с Хешмат и къде мога да го открия, и ще пратя човек да свърши работата вместо теб.

— Съжалявам, Хауърд, но няма да стане. Имам сметки за уреждане. Искам от теб само да ми уредиш да се измъкна от апартамента, без да ме забележат. Ще го уредиш ли? Отивам в безопасната къща в Йордан.

— Питър, много ми е мъчно за Фуджико, знам как се чувстваш. По дяволите, може и да си прав, но въпреки това нямаш право да се намесваш лично. Така ще допуснеш грешки, лоши грешки, няма да си в състояние да преценяваш правилно ситуациите и накрая ще те убият.

— Пет дни, това е всичко, което искам от теб. Може даже да се окажат и по-малко. Искам на всяка цена да приключа с това. Всичко започна тогава в Колхак, където бяхме двамата с Хешмат. Ще приключа случая, като го хвана за врата. Той знае повече, отколкото е написал в папката, това е ясно и на двама ни. И тъй като ти ме набута във всичко това, Хауърд, значи си ми длъжник. Помогни ми да го открия.

— Добре, Питър. Давам ти четиридесет и осем часа за случая. Но имай предвид, че ще въведа в нещата Брус Фостър, за да поеме работата след теб. Ще изпратя един микробус за разнасяне на бельо — те ще те измъкнат.

Мъжът, когото търсеше Рандал, беше бивш агент на САВАК на име Нурула Багирзаде. Първоначално беше работил в иранското посолство в Женева, седалището на САВАК за Европа, като отговаряше за координацията в наблюдението на дисидентите във Франция, Западна Германия и Великобритания. През август 1976 беше експулсиран от Швейцария заедно с Ахмад Малек Махдави, един от първите секретари на посолството, който ръководеше всички операции на САВАК в Западна Европа. След като се бе върнал в Иран, беше нает от Специалното бюро да шпионира шефовете на САВАК в Техеран и работеше под ръководството на Хешмат. Много често бе предоставял полезна информация на Рандал, винаги на висока цена. От началото на лятото беше минал в нелегалност, като се криеше предимно в Техеран. Три пъти се беше свързвал с Рандал чрез посредници, молейки за помощ да напусне страната. Рандал добре знаеше, че земята под

краката на бившия агент пари: част от информацията в архивите на Специалното бюро бе изтекла, попадайки в ръцете на служители на САВАК, и Багирзаде съвсем основателно изпитваше много по-голям ужас от бившите си колеги, отколкото от опозицията. Беше готов да опита късмета си с дисидентските групи в Щатите или Южна Америка. До този момент Рандал го беше отблъсквал, в очакване да получи нещо далеч по-скъпо ценно от парите, които му предлагаше Багирзаде, още повече че почти всички пари Нурула беше получил от самия Рандал, който не се вълнуваше от тях.

Рандал успя да се добере до информация за последното скривалище на Багирзаде едва по обяд на следващия ден. Беглецът винаги бе поддържал тесни връзки с организираната престъпност в града и американецът без особена изненада научи, че живеел близо до Райи, в южен Техеран, в едно нелегално свърталище с комар и алкохол, управлявано от Хаджи Реза Турчина. Хаджи Реза бе спечелил цяло съкровище след войната, най-вече чрез вложения в недвижима собственост, но също така и чрез ръководството на значителна част от хазарта в Техеран. Комарджийското му свърталище беше много опасно за посещения място. Чакукашан, главорезите на Хаджи Реза, бяха прочути с навика си да задават въпроси на нежеланите непознати след като ги наръгат и хвърлят телата им в джуба. Джубите на южен Техеран имаха нужда от редовно почистване. Това беше и причината Багирзаде да се скрие там — без съмнение услуга, оказана му от Турчина срещу полезна информация и обещанието за още. На Хаджи Реза както на никой друг му идеше отръки да обръща информацията в пари със същата бързина, с която счетоводителите му изпразваха джобовете на клиентите му. Мъже като него се чувстваха в стихията си в тия времена.

Кварталите на юг от железопътната гара на Техеран бяха терра инкогнита. Дори и картите на града свършваха с гарата, сякаш там беше границата на цивилизования свят, отвъд която всеки извънредно запален търсач на далечни брегове би могъл да изчезне без следа. Това беше една истинска бездна, която действително оправдаваше името си. Техеран се снижаваше рязко на юг; температурите нарастваха силно, а въздухът ставаше все по-тежък и задушен, чак до Райи, древния Рагек, забравил отдавна величието си. И тъй като богатите бяха построили вилите си в прохладните просторни пространства на север, бедните

бяха изблъскани вкупом в кипящите казани на юга. Тук бедността, набожността и порокът се бяха сплели в неразрушим възел, еднакво чужд и еднакво опасен както за човек от средното техеранско съсловие, така и за чужденеца. Рандал не беше глупав. Посещенията му в тия райони се брояха на пръстите на едната ръка, като всеки път биваше с придружител. Тръгнеше ли директно към свърталището на Багирзаде, означаваше да си изпроси нож между ребрата. И вместо това пое към вилата на Хаджи Реза Турчина далече на север, в Шемиран. Хаджи Реза групаше богатствата си от човешките пороци, но не живееше сред тях.

До този момент се бяха срещали два пъти, като и двете им срещи бяха взаимноизгодни. Рандал беше въведен във всекидневната — огромно, чудовищно претрупано помещение, което впрочем не се различаваше особено от стаите в повечето вили в северния район на Техеран. Не след дълго Хаджи Реза влезе усмихнат в стаята. Кожата му лъщеше, очите му стояха замръзнали зад усмивката. Дебелееше здраво — личната метаморфоза на повечето богати.

— Акайе Рандал, хали хушхал-ам. Бефармаид.

Той посочи с месестата си, отрупана с пръстени ръка един червен шезлонг. За един от пръстените му Рандал беше чувал, че струва над един милион долара. Това беше едно от измеренията на властта на Хаджи Реза. Там, където другите жители на Техеран не биха посмели да навлязат по здрач дори и с цяла дузина войници за охрана, той можеше да крачи невъоръжен, подвижна бижутерийна изложба, която би осигурила прехраната на цяла дузина семейства за двайсет години.

Американецът седна и захвана един от онези предварителни и нищо не значещи разговори, без които не можеше да се свърши никаква работа в тази страна. Донесоха чай и сладкиши. След малко Хаджи Реза сложи край на празните увертюри.

— Добре, дженаб Рандал, сега явно имате много грижи. Тази година беше малко ненормална, но затова пък печеливша. Сигурен съм, че нямате много време за празни приказки. С какво мога да ви помогна?

— С една много малка услуга, дженаб Хаджи. Искам да се видя с един мой стар приятел, Нурула Багирзаде. Мисля, че е отседнал в едно

от вашите учреждения. Бихте ли могли да ми уредите среща с него? На спокойствие?

Хаджи Реза не остана изненадан от молбата му и се усмихна мило.

— Разбира се, бях забравил. Вие се занимавате с подобна на неговата работа, нали така? Няма да е трудно да се уреди. Аз самият отивам там днес следобед. Защо не ме придружите? Ще се радвам да дойдете с мен. Останете тук дотогава, чувствайте се като у дома си. Може би не сте обядвали? Ще кажа на готвача си да ви приготви нещо. Не, не, няма да е таароф, обещавам ви. Тръгваме в пет. Ще ме извините, но се налага да ви напусна дотогава, защото имам спешни ангажименти.

Хаджи Реза надигна едрото си тежко тяло от плетения стол, усмихна се, положи ръка на сърцето си и се поклони леко, преди да излезе от стаята. Рандал също се изправи; беше принуден да изчака остатъка от следобед в стаята. Хаджи Реза нямаше да го пусне, след като негласно бе потвърдил присъствието на Багирзаде в игралния си дом. Десет минути по-късно му сервираха храната, но той дори не я докосна. На същия ден погребваха две от най-скъпите му същества, а той не можеше да присъства нито на едното, нито на другото погребение. Отмъщението за отнетия им живот беше по-наложително от сълзите му над гробовете им. Той мълчаливо зачака.

Гъмжащите тълпи се отваряха пред Хаджи Реза така, както сигурно навремето Червено море се е разтворило пред Мойсей. Той беше известен навсякъде и всяваше страх и трепет у всички. Зад него крачеше Рандал, с двама навъсени едри телохранители от двете си страни. Единият носеше браунинга му, който щяха да му върнат, след като се разделят. Колата на Хаджи Реза беше оставена на няколко квартала от мястото — тесните претъпкани улички, изпълнени с нечистотии и отпадъци, несретници и тежко забулени жени, можеха да бъдат преминати единствено пеша или надве колела. Но дори блестящите хонди, които обикновено гърмяха застрашително и не се спираха пред никакви препятствия, забавяха при вида на Хаджи Реза.

Спряха в един слабо осветен вход на задънена уличка, близо до район, изпълнен с работилнички. Хаджи Реза почука три пъти, после

още веднъж, и вратата незабавно се отвори. Дори и Рандал не можа да се досети, че почукването, както и всички останали атрибути, са си чиста бутафория, че една скрита камера наблюдава всеки приближил се до вратата и че никой не бива допускан вътре, без да бъде проверен от един от хората на Хаджи Реза на горния етаж. Мрачен коридор извеждаше направо в подножието на една дървена стълба. С учудваща лекота Хаджи Реза поведе групата. Влязоха в една изпълнена с дим стая, обляна в бледосиня флуоресцентна светлина. Малки групички мъже, насядали около ниски маси, играеха табла или карти или хвърляха зарове, като от време на време тишината биваше нарушавана от радостно възклицание или вик на досада. На едно неопитно око биха се сторили бедни, но Рандал добре знаеше, че присъстващите са богати търговци, че залозите стигат до небесата и че домът получава крупен процент от залаганията.

Покрай стените седяха още мъже. Някои пушеха, традиционното наргиле; нажеженият въглен в горната му част припламваше в карминово всеки път, когато пушачът поемаше и издихваше дима. Други пък пушеха опиум с дълги лули, всяка от които свършваше в кълбовиден порцеланов съд с пробит малък отвор; вътре се слагаха таблетки суров кафяв опиум — разтапяха ги с дребни въглени, стиснати в щипци, и притискаха пластичната субстанция в отвора с дълъг метален щифт. Наркоманът любител на опиума, или тариаки, представляваше все още обичайна гледка в съвременен Иран, въпреки няколко опита да се забрани отглеждането на мак или вноса на дрогата. В настоящия момент в страната имаше над половин милион регистрирани наркомани и вероятно най-малко още толкова неизвестни на властите. Купоните, даващи право на наркоманите над шейсет да си купуват опиум, бяха част от официално разрешената търговия, но Рандал знаеше, че Хаджи Реза е един от подземните босове, натрупал по-голямата част от състоянието си чрез покупката и продажбата на купони и посредством нелегалния внос на дрога от Турция и Афганистан.

Въведоха го в малка стая в дъното на сградата и му казаха да чака. Стаята се осветяваше от гола електрическа крушка; единственото обзавеждане се състоеше от няколко грубо сковани дървени стола с прави облегалки. След две минути единият от чакукашаните се завърна с Багирзаде. Нурула изглеждаше занемарен и състарен. Беше

лошо облечен, небръснат от поне три дни, и очевидно сънят му не беше здравословен, но Ранда̀л не изпитваше никакво съчувствие към него. Багирзаде направи вял опит да се усмихне, после се отпусна уморено на най-близкия стол. Чакукашанът излезе и внимателно притвори вратата.

— Доста време измина от последната ни среща, Рухи — започна Ранда̀л. — А видът ти хич не ми харесва. Надявам се да не си болен.

— Къде беше през цялото това време, Ранда̀л? Три пъти се мъчих да се свържа с теб. Ти си ми длъжник.

— Времената се менят, Рухи, а с тях и дълговете. Но не се тревожи, дошъл съм да ти помогна. Искаш да се чупиш оттук, нали така? Отговори ми на въпросите, дай ми информацията, от която се нуждаеш, и още утре ще бъдеш в чужбина. В противен случай утре можеш да бъдеш вкочанен труп. Или дори нещо още по-лошо.

Очите на иранеца излъчваха животински страх. Той задиша тежко.

— Какво искаш?

— Съвсем малко. Мъничко информация. Искам да знам къде се крие Масуд Хешмат.

Багирзаде замръзна. Очите му сякаш се смалиха, превръщайки се в главички на топлийки.

— Само си губиш времето. Той е мъртъв.

— Той не е мъртъв, Рухи, и ти го знаеш много добре. Ако той наистина беше убит, все щях да чуя за това; този вид информация се разнася много бързо. Къде е?

— Не мога да ти кажа. Заклел съм се да го пазя в тайна.

На Ранда̀л му беше повече от ясно, че Багирзаде умира от страх. Научеше ли Хешмат, че той е виновен за разкриването му на американците, смъртта щеше да го застигне бързо. Но самият процес на умирање можеше да се проточи доста.

— Ти и едно обещание не си спазил през живота си, Рухи. Но ти обещавам, че Масуд няма да научи кой го е издал. А и ти отдавна ще си на десетки хиляди километри оттук, ако въобще стигне до ушите му. Това е единственият ти шанс. На твоє място не бих се колебал и за миг.

И Багирзаде заговори. Думите рукнаха от устата му в съскащ шепот.

— Той живее до пазара, не знам точно къде. Но тази вечер можеш да го откриеш в Шахр Но. Понякога ходи там, в една къща на Абришами, към Сина. Номер четиридесет и девет. Тази вечер ще бъде там.

Рандал кимна. Шахр Но беше кварталът с червените фенери на западен Техеран, отвъд Дарвазе Казвин. Подобно на южен Техеран, това също беше опасна зона. Чужденците стигаха само до „Шокуфе Но“, нощен клуб, където можеха да слушат песни от първокласни изпълнители като Гугуш и да избират от по-качествените проститутки. А зад него се простираше ничия земя, където даже и неговият крак никога не бе стъпвал.

Той даде на Багирзаде адреса, нужен му за бягството от страната, и му каза кога да отиде там. Изправи се, приближи се до вратата и я отвори. Чакукашанът почтително чакаше отвън.

— Аз тръгвам. Моля ви да кажете на Хаджи Реза.

Чакукашанът се обърна и поклати глава.

— Първо иска да ви види. Елате с мен.

Рандал последва чакукашана, оставяйки Багирзаде сам в стаята. Телохраниелят го поведе към апартамента на Хаджи Реза по някакви стълби. Стаите, за разлика от мъждиво осветените помещения на долния етаж, се оказаха облени от ярка светлина. Хаджи Реза седеше на един голям диван с млада жена до себе си и пиеше уиски. Той се усмихна и се приведе към Рандал.

— Надявам се, че сте открили това, което търсехте.

— Да.

— Добре. Чудесно. Няма да ви задържам. Искам да добавя само едно нещо: надявам се, че не ще забравите тази незначителна услуга от моя страна. Може би някой ден ще ми отвърнете със същото.

На Рандал веднага му стана ясно какво е намислил Хаджи Реза. Един ден, очевидно съвсем скоро, и на него щеше да му се наложи да напусне страната. За разлика от Багирзаде, той имаше необходимите пари и връзки да го направи без много главоболия, но при тия неща винаги можеше да изскочи нещо непредвидено. И ако това се случеше, една малка помощ от американския му приятел никога не би му била излишна. Рандал кимна.

Хаджи Реза се усмихна и произнесе:

— Джаафар ще ви придружи до железопътната гара. Там ще хванете такси, което ще ви отведе до мястото, желано от вас. Там ще ви върне и пистолета. Обаче е опасно, приятелю. Внимавайте.

Рандал заслиза по стъпалата, съпровождан от стража с каменното лице. След малко се озоваха в ледената нощ. Звездите в небето си намигаха, безразлични към безкрайната мизерия под тях.

9.

Техеран

28 декември 1978 година

Рандал взе такси до Наваб и оттам вече пое пеш. С голям труд успя да открие къщата, защото улиците бяха слабо осветени и с още по-лоша настилка. На два пъти малко остана да хлътне в огромни дупки, изкопани и забравени Бог знае откога. Четири пъти го спираха жени в чадри, отчаяни и треперещи създания, които му предлагаша да споделят леглото му срещу само пет тумана, цената на едно евтино ястие. Едната беше още момиче, най-много на тринадесет години. И всеки път, когато поклатеше глава и продължеше напред, в съзнанието му някой сякаш нашепваше: „фахиша“. Той дори не усещаше студа.

Публичният дом беше в голям, изненадващо пищен апартамент в четириетажен блок, издигнат преди десетина години. Беше слабо осветен и изпълнен с дискретни сенки, които скриваха повечето безвкусни декорации — страховити мелези от фалшив европейски барок и изродена персийска мода, съвсем различни от тези в къщата на Хаджи Реза в Шемиран. Рандал нямаше проблеми с влизането — американският му акцент звучеше като пропуск за пазачите на вратата, — но на въпроса за Хешмат го посрещнаха празни погледи. Мадам беше дебела жена от местността Бахтия, която от четиридесет години беше дейна участничка в бизнеса с подслаждането на сексуалния живот на богатите и влиятелни мъже в Техеран, първоначално по най-директния начин и чак после като сводница. Тя не искаше да каже нищо. Не, не познавала никакъв Хешмат, никога не била чувала за такъв човек, а дори и да била чувала, не бил в дома тази вечер. Рандал я разбра, че лъже, още на мига. Нетърпеливо я отблъсна настрана и мина покрай нея, насочвайки се към първата се изпречила пред взора

му врата. Отвори я със замах и надзърна. Вътре един висок мъж и две момичета сякаш тренираха акробатика. Само дето мъжът беше в пълна военна униформа, а момичетата бяха само по обувки. Пазачът и мадам закрепяха и връхлетяха да го издърпат навън.

— Вън! Вън! Отивайте си! Махайте се оттук! — изпищя мадам. Подпухналото ѝ безформено лице се тресеше от гняв. — Нямате право да притеснявате гостите ми! Нямате право!

Рандал не се интересуваше от „права“, най-малкото от правата на тази жена или тези на клиентите ѝ. Той пхна ръка във вътрешния си джоб и измъкна картата на агент от САВАК, която носеше за подобни случаи. Ефектът върху мадам и пазача беше мигновен.

— Той е във втората стая вдясно по коридора, господине — заекна дебелата жена, а ръцете ѝ се вкопчиха трескаво в провисналите ѝ спаружени гърди.

Рандал се приближи до вратата и почука.

— Хешмат! Аз съм, Рандал. Отвори ми.

Натисна дръжката и прекрачи прага на слабо осветената стая. Хешмат застана насреща му. Беше гол и стискаше с две ръце револвер, насочен към главата на Рандал. В ъгъла трепереше голо момче, с очи изпълнени със сълзи и срам; слабичко, с хубавички, момичешки черти, да имаше най-много единайсет или дванайсет години. Американецът усети как отвращението му към Хешмат нарасна до жестока омраза. Прииска му се да го убие на място, но съзнаваше много добре, че това е единственото нещо, което не трябва да прави. Кимна на момчето да си върви. Хлапето се претърколи неловко през леглото и го заобиколи отдалеко.

— Свали пистолета, Хешмат, не съм дошъл тук да те убивам — изрече Рандал и вдигна ръце, за да му покаже, че не представлява заплаха за него.

Гневът и страхът на Хешмат бяха очевидни. Той продължаваше да държи пистолета, вече насочен към гърдите му. Рандал бавно се отпусна на ръба на леглото.

— Щом искаш да стоиш така, няма да ти преча. Но ще разговаряме. Веднага.

Агентът на САВАК бавно отпусна пистолета, после посегна към панталоните си, метнати върху един стол, и неловко ги обу,

използвайки само едната си ръка. С очи изпълнени със страх и внимание, без да отпуска пистолета, той седна на стола и попита:

— За какво искаш да разговаряме? Какво е това толкова важно нещо, че си се вдигнал чак тук? Тъкмо се канех да оправя момчето, когато нахлу тук. Бих могъл да те убия дори за това.

— Знаеш отлично за какво искам да говорим.

— Не знам. Кажи ми. Знам само, че някаква жена е била убита в апартамента ти вчера. Не знам защо и не ме е грижа. Това не ме засяга. Нямам нищо общо с тая работа, дори вече не работя в САВАК. Не са ли ти казали?

Хешмат очевидно все още беше добре информиран за събитията в Техеран.

— Тя беше втората жертва. Ирадж Ашрафи беше убит по-рано тази сутрин. Две от най-скъпите ми същества бяха убити заради теб. Не се заблуждавай, Масуд, ти си не само замесен, но си затънал до шията.

— Заради мен? Какво искаш да кажеш? Как мога да бъда замесен в това нещо? — Очите на Хешмат се изцъклиха от страх, той пак вдигна револвера; пръстът му всеки миг можеше да натисне спусъка. Рандал следеше как кокалчетата му бавно побеляват. Съзнаваше добре, че Хешмат е доведен до положението на обтегната до скъсване струна и че и най-слабото подозрително движение е способно да взриви ситуацията.

— Ти имаше една архивна папка с документи за групата, която атакувахме в Колхак миналата година. Беше я нарекъл с кодовото име Горух Каф. Папката скоро мина в наши ръце. Ашрафи и Фуджико са убити от човек, който е искал папката. И сега убиецът държи документите.

Хешмат изглеждаше зашеметен.

— Никога не съм се опитвал да си я върна. Та аз дори не знаех до този момент, че е изчезнала. Това беше случай, даден в архива, приключен. Никой друг не знаеше, че е там. Не съм го споменавал никому.

— Аз не твърдя, че имаш нещо общо с убийствата. Защото ако беше така, сега нямаше да разговаряме и ти нямаше да си жив, за да го разбереш. Но искам да знам кой стои зад тях. Искам да знам всичко, което си научил за групата, кои са били те, какви са били плановете им.

Помогнеш ли ми, и аз ще ти помогна с нова самоличност, за да се измъкнеш от Иран. Всичко вече е подготвено. Остава само да ми кажеш.

— Не знам нищо. Други документи, освен тези в папката нямаше. Знаеш го не по-зле от мен.

— Не, Масуд, ти знаеш повече, много повече. И приключи случая и го предаде в архива именно защото знаеше много повече.

— Казвам ти, че не знам нищо. Не знам кои бяха те, не знам нищо за тях. Не можахме да идентифицираме нито едно от телата. Лица, отпечатъци от пръсти — нищо не фигурираше в архивите ни, нито в тези на полицията. Това е истината, трябва да ми повярваш. Бяха просто лица, нищо повече.

— Защо тогава организира нападението върху къщата? Защо не изпрати полицията?

Очите на Хешмат прескочиха от Рандал към вратата и пак се върнаха обратно.

— Трябваша ми живи. Исках да ги разпитам. Те имаха информация.

— Откъде знаеш това? Каква беше тази информация?

— За покушението върху Ашраф.

— Но това не бяха същите хора. Участниците в онова покушение тогава още бяха във Франция. С каква информация разполагаше групата от Колхак? Кои бяха те?

— Не знам. Освен... Бяхме длъжни да разучим. Те бяха фанатици, ти самият видя какво стана. Фанатици.

— Какви по-точно? Политически? Религиозни?

— И двете. Моллите отново набират сила. След месец-два ще бъдат на власт. Вече е прекалено късно да бъдат спрени.

— Какво още имаше? — Рандал не отпускате хватката. Съзнаваше, че иранецът знае още. Очите го издаваха.

— Нищо. Те са федаини, муджахидини. Не знам точно.

— Лъжеш. Онези бяха други. Кои са те?

Иранецът беше уплашен, но не от Рандал. Рандал съвсем ясно виждаше страха му. Имаше и още нещо, нещо способно да ужаси дори и този ненадминат специалист по изтръгване на показания.

— Ще те убия, Хешмат, кълна ти се. Пет пари не давам какво ще стане. Ще ги открива. Кои са те?

— Ти не разбираш. Те... никой не би повярвал, че ще се завърнат, никой. Не можеш да ги спреш. Слушай, Рандал, измъкни ме оттук, иначе ще ме убият. Те имат очи навсякъде, нищо и никой не може да им убегне. Измъкни ме оттук и после ги открий. Използвай влиянието си, за да ги спреш. Намери Германеца. Намери го и го спри.

По челото на Хешмат беше избила пот, той изглеждаше смазан — един прекършен мъж, загубил самоконтрола си. Рандал пристъпи към него. Не изпитваше никаква жал, само срам, че е в тази стая, че е принуден да играе тази игра с Хешмат, че жаждата му за мъст го е довела чак дотук.

— Кой е този германец? Как мога да го открия?

Письците се разнесоха само секунди преди вратата на стаята да изтрещи в стената. Чу се блъскането и на други врати. Мъже закрепяха, жени и момичета запищяха. Рандал изви глави и мярна човек, целия в черно, застанал на прага с насочен към него автомат. Опитва се да измъкне пистолета си изпод сакото, но първият откос го прониза още докато бъркаше за оръжието си, и го отхвърли към леглото. Миг преди да загуби съзнание той с отчаяно усилие се претърколи по леглото й падна на пода, скривайки се от куршумите. Същият откос заби Хешмат в стената, приковавайки го върху нея няколко секунди. Крайниците му се мятаха неудържимо докато куршумите го разкъсваха. Отвсякъде долиташе стрелба, в другите стаи също се стреляше. Хаос, примесен с полузадавени писъци за милост и помощ и тропот на множество боси крака. След миг се разнесе и последният откос, след който настъпи зловеща тишина. Мъжът в рамката на вратата хвърли поглед към Хешмат, увери се, че е наистина мъртъв, провери и Рандал, постави автомата си на предпазител и отстъпи в коридора.

ТРЕТА ФАЗА

10.

Мека

1 април 1979 година

В квартала Шиб ал-Мавлид в североизточната част на Мека има една порутена къща на три етажа, само на някакви си петдесетина метра от малката модерна библиотека, издигната на мястото на селището, където е бил роден Мохамед. Това е старата Мека, притисната от всички страни, сгушена на долните склонове на Абу Кубаис, с високи тесни къщи, иззидани с груби тухли и хоросан, с прозорци с ромбовидни решетки или дървени щори, иззад които надзъртат очи, които виждат, без да бъдат виждани. Тесни улички с разбити мръсни настилки си пробиват несигурно път сред порутени домове, тъмни входове и тайнствени тунели и се губят сред хаотичната им плетеница. Навсякъде щъкат подивели котки, търсеци препитание, нехайни към заобикалящия ги човешки живот.

Беше късно след полунощ и Шиб ал-Мавлид беше притихнал и тъмен. В една стая на третия етаж на къщата спяха дванадесет мъже. Тринадесетият стоеше на стража. Равномерното дишане на мъжете изпълваше стаята, от време на време нарушавано от лая на някое скитащо куче. И в тази тишина почти недоловимият звук от почукване на долния етаж имаше ефекта на сигнал за тревога. Само след миг и дванадесетимата мъже бяха будни. Стражът отвори вратата и слезе по стълбите. Който и да беше почукал, повече не повтори. Той знаеше, че две почуквания, изпълнени с тревога, са достатъчни да пробудят мигновено обитателите на къщата, без да тревожат съседите. В мрака на горния етаж се подаваха от ръка на ръка пистолети.

Стражът отвори вратата към улицата с една ръка — в другата държеше готов за стрелба пистолет. Една-единствена дума беше прошепната в мрака и неясна фигура прекрачи прага, притваряйки безшумно тежката дървена врата. Непознатият се обърна към стража и заговори с напрегнат шепот:

— Тук ли е?

— Да, горе е. Следвай ме.

Двамата се изкачиха по древните дървени стъпала. Когато стигнаха вратата на спалното помещение, стражът се обади тихо, успокоявайки хората вътре, че всичко е наред, и махна на новодошлия да влиза. Някой запали газена лампа и стаята се изпълни с бледа жълта светлина, която хвърляше причудливи сенки по лицата на присъстващите. Дванадесетимата мъже, събудили се само преди секунди, бяха вече облечени в черни роби, готови за действие.

Мъжът, почукал долу на вратата, беше облечен в униформата на Националната гвардия. Беше потен и очите му издаваха завладелия го страх. Изчака да му посочат къде да седне и след като се настани на пода, заговори, без да чака покана.

— Простете ми, че ви разбудих, но нямаше друг начин, трябваше да дойда. Има издадена заповед да се атакува къщата. Те знаят, че сме тук, и планират само след час да нападнат. Успях да се измъкна, без да ме видят, но ако разберат, че съм изчезнал, може да се досетят какво е станало и веднага да се втурнат насам. Трябва още тази нощ да се изнесете. Мека вече не е безопасна за вас.

Седнал на пода срещу него беше пилигримът, пристигнал в града през пустинята преди година. Казваше се Мохамед ибн Абд Аллах ал-Кахтани, бивш студент от факултета по ислямско право в Мека. Подобно на мнозина от последвалите го, той беше от племето отайба, бедуинско племе, което пасеше овцете и камилите си в района между Мека и Риад, саудитската столица. Преди две столетия отайба бяха владели Катар, но периодът на възхода им се беше оказал кратък. В доста по-близки времена бяха използвани от крал Абд ал-Азиз за умиротворяването на огромния арабски полуостров, но влиянието им отново бе западнало след потушаването на едно въстание, избухнало сред самото племе. Сега амбициите на много млади отайби бяха съсредоточени върху него, Мохамед ибн Абд Аллах.

Беше към двайсет и пет годишен, със стройно тяло и тясно лице, гъста черна брада и пронизващи сиви очи. Притежаваше онова властно излъчване, за което социолозите твърдят, че не е вродено, а се създава от самия му носител; но някои хора и с външния си вид, и с държането си сякаш опровергават тази теория. Мохамед ибн Абд Аллах беше

точно такъв човек. Когато говореше, всяка дума и жест попиваха дълбоко в съзнанието на слушателите му.

— Знаят ли за мен? Чули ли са, че съм тук? — попита той.

Войникът поклати глава.

— Не, знаят само за братовчед ти. От ареста му през миналата година шпионите им са нащрек. Но за теб, господарю, не знаят нищо. Сигурен съм в това.

Мрачна усмивка плъзна по устните на човека до Мохамед ибн Абд Аллах. Това беше неговият братовчед, Джухайман ибн Саиф ал-Отайби, мъж на тридесет и девет години, привидният водач на групата. Беше роден през 1940 година в отайбското селище Саджир в Касим, на северозапад от Риад, около десет години след поражението на ихвана, ръководен от Ибн Хумаид. Споменът за поражението още беше жив в региона и Джухайман израсна в бунтовническа атмосфера на омраза срещу двореца на саудитските крале. Щом навърши пълнолетие, постъпи в Националната гвардия, където израсна до ефрейтор във взвод, съставен от членове на племето отайби, дислоциран в една база в Касим. Скоро след това обаче отхвърли службата в армията като неотговаряща на каноните на исляма, и отиде в Медина да изучава религиозни науки. През 1976 година замина за Риад като водач на малка група фанатици и започна да пише фундаменталистки памфлети, атакуващи саудитското висше духовенство и кралската фамилия. Дейността му привлече вниманието на разузнавателната служба на принц Наиф и през лятото на 1978 година той и деветдесет и осем негови последователи бяха арестувани и затворени в Риад. И тъй като срещу тях не можеха да бъдат отправени никакви ясни обвинения, те бяха освободени след месец и половина, при условие че ще прекратят проповедническата дейност.

Това обаче, което никой извън групата не знаеше и не подозираше, беше, че Джухайман не беше техният истински водач, че той самият собствено лично преди няколко години беше положил клетва за вярност пред братовчед си Мохамед, в когото признаваше Махди, обещания месия на исляма, който щеше да провъзгласи появата си на земята в началото на петнадесетото столетие по ислямското летоброене. Времето на тази поява беше само след няколко месеца.

Мохамед ибн Абд Аллах кимна и се обърна към Джухайман.

— Стана точно това, от което се бояхме. Трябва незабавно да потеглиш за ал-Хаса, както е планирано. Това е дълго пътешествие, но там ще има много работа за теб, и докато дойде есента, трябва да си се върнал. Вземи Мусалим, Хамад и сина на Сюлейман. Останалите ще тръгнат с мен за Медина. Време е да направя хиджра, да изоставя дома си, точно както навремето бил принуден да постъпи Пророкът. Нека не губим време в сбогувания. Ще се срещнем отново, когато лятото отmine.

И Мохамед ибн Абд Аллах се изправи. Другите също се надигнаха, изчаквайки почтително, докато стигне до вратата и излезе от стаята. Този развой на нещата също беше предвиден и сега всички действия бързо. Нямаше никакво време за губене. В никакъв случай не биваше да се допуска Мохамед ибн Абд Аллах да попадне във вражески ръце.

Вратата на къщата се отвори и групата се изниза един по един в тясната уличка сред пълен мрак и тишина. Босите им крака стъпваха безшумно на запад през усуканите улички. После Джухайман ибн и неговите трима другари се прегърнаха един по един с Мохамед ибн Абд Аллах и изчезнаха към пътя, откъдето щеше да започне дългото им пътешествие към Залива. Другите тръгнаха на юг, за да заобиколят Голямата джамия и да поемат по северния път, който водеше за Медина. Също като Пророка, Мохамед ибн Абд Аллах щеше да намери убежище в Медина от тези, които го преследваха като див звяр. И също като него щеше скоро да се завърне триумфално.

11.

Техеран
10 април 1979 година

Гласът на мюезина, призоваващ правоверните на вечерна молитва, заглъхна с угасването на светлината. В небето над тях кондензитната диря на устремения на север Боинг 707 бавно заплува към планината Дамаванд и подмина Елбрус; под тях светлините на Техеран започнаха да примигват сред падащия здрач. По улиците заблестяха фаровете на такситата, профучаващи на пълна скорост. Ревът на двигателите и клаксоните, виковете на хората заглушаваха

всички други звуци, включително и тихия напевен ритъм на призива за молитва.

Някой гост на града, завръщащ се след година или две отсъствие, трудно би забелязал някаква особена разлика, гледайки изпълнените с тълпи главни улици в сърцето на града. Е, би могъл да се учуди на плахостта, с която гражданите викаха такситата, сякаш не бяха сигурни в имената на улиците. Иначе всичко останало изглеждаше нормално. Булевардите „Елизабет“, „Фирдоуси“, „Хафиз“ и „Тахт Джамшид“ бяха все така изпълнени с коли, автобуси, хора и петролни изпарения. Движението си беше все така хаотично, пешеходците все така безгрижни към живота и крайниците си. Но приизиране отблизо се забелязваха значителни промени. Неоновите светлини бяха намалели, много от луксозните магазини и ресторанти бяха затворени, старите нощни клубове бяха изчезнали, а витрините на магазините вече почти не излагаха скъпите вносни стоки както само допреди година. По тротоарите буквално не можеха да се забележат европейски или американски лица и никакви модерно облечени млади иранци и иранки, копиращи модата в Париж и Ню Йорк. Малкото жени, които можеха да се видят, бяха съпровождани от мъже, и почти всички носеха чадри или най-малкото тъмна кърпа, закриваща лицата им. Ако гостът погледнеше вътре в магазините и правителствените сгради, силно изненадан щеше да отбележи, че фотографиите на Мохамед Реза Шах или императрица Фара повече не красят стените. На тяхно място имаше портрети на един стар мъж с тюрбан и брада на молла.

Това беше Техеран през 1979 година, Техеран на Хомейни и ислямската революция. В Таджриш и Шемиран вилите на богатите бяха разграбени и плячкосани. Много от тях бяха превърнати в кабинети за комитетите, отговарящи за най-бедните в страната, и домове за реформация на проститутките.

Революцията беше донесла промени и по пазарите и уличките на мизеруващия южен Техеран. Тук никога не беше имало богати магазини за разграбване, нито блясък на лукса, никакви вили или малки дворци, никакви жени в джинси, поли или с модерни прически. Животът си продължаваше както преди, само може би по-напрегнат, по-открит и изпълнен с повече надежди. На главния пазар го нямаше грохота на движението, заглушаващ призива на мюзина към правоверните да се съберат в шахската джамия. „Ашхаду Анна ла

иллаха илла илла...“ — „няма друг, освен Аллах и Мохамед е Неговият пророк“. Мекият напевен персийски акцент на мюезина смекчаваше и придаваше музикалност на грубите арабски думи.

Хората вече започваха да прииждат през голямата дървена врата, която отделяше двора на шахската джамия от пазара. На вратата, както винаги, бяха разпънати сергии, на които се продаваха камъни за пръстени от ахат, надписани с цитати от Корана: десетки мъже чакаха готови да изработят печат от твърд бронз, върху който отляво надясно за броени минути с остро длето да изпишат името на клиента.

С падането на здрача електрически лампи пламнаха сред лабиринта от улички, образуващи огромния пазар; един от майсторите на печати, млад мъж на около двацет и пет години, остави инструментите си и тръгна към джамията, сякаш да се присъедини към другите вътре за вечерната молитва. След като обаче се озова в преддверието, той свърна надясно и излезе през една по-ниска врата, извеждаща по-навътре в пазара, и бързо закрачи през малките улички. Походката му издаваше увереност и познаване на района. По-тъмните цветове и луксозните платове лъщяха в изкуствената светлина, богатата бродерия на чадрите изпъкваше на фона на мрачно сивото, кафявото и черното. Младият мъж напредваше без колебание. Отново свърна вдясно в уличката „Новруз“, после рязко сви вляво в „Чехел Тан“; неколкостотин метра по-нататък пак зави вдясно към улица „Гарибан“. Излезе от лабиринта на улиците в някакъв жилищен квартал, изтъкан от тесни проходи, тухлени стени и тъмни дървени врати, и скоро стигна един вход със стръмни стъпала. Огледа се наляво и надясно, вдигна ръка и почука веднъж, два пъти, после направи пауза, и още веднъж. Вратата се отвори, той влезе вътре и тя хлопна зад гърба му. Никой не чу пазачът на вратата да разменя и дума с него.

Младежът подмина един къс вестибюл в пълен мрак и се озова в малък двор. Отсреща се забелязваше слабо осветен вход към стълбище с изтъркани каменни стъпала. Къщата беше построена някъде в средата на деветнадесетия век, малко по-млада от самия град. Стълбите завиха рязко три пъти, завършвайки с тясна площадка, извеждаща към отворена врата, пред която по-ранните посетители прилежно се бяха събули и подредили обувките си в два реда. Отвътре идваше жълтият блясък на газена лампа; подобно на много стари къщи в пазарния квартал, и тази не беше електрифицирана. Тихи гласове се

разнасяха в полумрака. Новодошлият се преви да развърже и свали обувките си, приведе се под ниската рамка на вратата и присви очи, опитвайки се да привикне към светлината.

На покрития с килим под в малката стая бяха насядали седем мъже: шестима от тях приблизително на неговата възраст, седмият забележимо по-възрастен. Младите мъже бяха всички облечени по един и същ начин, в бяло одеяние от прост памук — кафан, символ на мъченичеството, носен през дните на революцията от множество мъже и момчета, вървели начело на демонстрациите и посветили живота и неминуемата си смърт на Аллах.

По-възрастният, със сива брада и големи мустаци, също беше облечен изцяло в бяло, с дългата роба на молла; главата му беше обвита с малък зелен амамех — тюрбанът, носен от висшето духовенство на Иран в продължение на столетия, който съвсем наскоро се бе превърнал в символ на революцията по света. Зеленият цвят символизираше неговия произход от коляното на Пророка.

Новодошлият сложи ръка на гърдите си, поклони се и поздрави почтително възрастния мъж. Последният му отговори по традиционния начин и с жест му посочи да седне на пода до вратата. Тишината изпълни цялата стая. Мъжете седяха с приведени глави, с очи почтително втренчени надолу. Седнал с изправен гръбнак, подпрян на продълговатата възглавница до срещуположната стена, положил набръчканите си, разядени от артрит ръце върху коленете, старецът привличаше цялото внимание върху себе си. Възрастта и титлата не бяха загубили авторитета си в модерен Иран. Моллата внимателно оглеждаше мъжете пред себе си, без да мърда глава. Взираше се в лицата им подред и те отвърщаха на погледа му без смущение или нервност, толкова присъщи на жителите на запада, когато някой ги гледа втренчено. В очите им се четеше само любов и пълно самоотдаване.

Газената лампа хвърляше странни сенки върху студените варосани стени; навън в двора с настъпването на топлата априлска нощ засвири щурче. Откъм близкото минаре се раздадоха последните думи на призива за вечерна молитва.

Старият молла се изправи и се обърна към югоизточния ъгъл на стаята. Седмината млади мъже се изправиха и оформиха зад него лека дъга, всички обърнати с лица към Мека. Докато се навеждаха в

обичайната поза за молитва, плавните им движения отекнаха като ехо по целия град в хиляди джамии и частни домове и в сърцето на пустеещите улици. Молитвата завърши и мъжете мълчаливо заеха предишните си места. Старецът полека се отпусна върху възглавницата; тънките му ръце на учен се отпуснаха в скута му. На дясната му ръка светеше пръстен с ахат, вграден в сребро — досущ изгубена звезда. Той леко се наклони към мъжа от лявата си страна, каза му тихо нещо и му подаде малка книжка. Младият мъж я пое — отвори я и запрелиства, докато стигна до страницата, която търсеше, после прочисти гърлото си и започна да напява тихо. Това беше молитва, предназначена да бъде четена на гроба на Фатима, дъщерята на Пророка и жена на първия имам, Али. Тази нощ се навършваше годишнина от смъртта ѝ — повече от хиляда и триста години. Гласът на певеца се надигаше и спадаше, понякога проточен, понякога леко задъхан, изпълваше стаята с приятна тъга, която пълнеше със сълзи очите на всички присъстващи.

Младият мъж завърши молитвата, поклони се и върна книжката на моллата, който я пое със съдбоносна сериозност и му благодари. Старецът изчака малко и заговори с мек, почти напевен глас. За разлика от повечето молли от неговото поколение, той не се опита да си придаде достойнство с надути думи и фрази на арабски. Говореше прост, но хубав персийски, мек и звучен. На арабски дори и думите за любов звучат грубо; на персийски дори и смъртната присъда е подобна на шепота на любимата, пристъпваща без дрехи към своя любим.

— Преди повече от година — започна той — бяхте доведени в Техеран, за да ви съобщят, че сте удостоени с високата чест да извършите важни мисии. Оттогава насам вие преминахте възможно най-тежкото обучение, което може да си представи човек, и всеки от вас показва качествата, които очаквахме. През останалите шест месеца живяхте под измислени имена тук в столицата, учейки се как да се разтваряте в тълпата. Отново всички се справихте добре. Но от тази нощ ще започне нова фаза във вашето обучение, най-важната и същевременно най-трудната... Вие сте обучени да убивате. Познавате безброй начини как да причините смърт, мигновено или бавно, но винаги безпогрешно. Вие се превърнахте в оръжие на имама, с което да воюва в битката, в мечове наточени и готови за сеч. Някои от вас вече са убивали в негово име, като с това са били пречистени. Но сега

трябва да започнете ново обучение. Сега трябва да се научите как да умирате. Само когато смъртта се превърне за вас в най-лесното нещо на света, тогава и само тогава ще можете с лекота да я дарявате на онези, предназначени да паднат от ръката ви. Всички вие трябва да се превърнете във вестители на смъртта, трябва да станете нейното олицетворение.

Той се обърна към първия мъж в редицата отдясно.

— Знам, че си готов да убиваш и че вече си го правил, неведнъж. Но готов ли си да умреш? Би ли умрял тук, тази нощ?

Младият мъж заби очи в пода, после ги повдигна и отвърна на погледа на стария молла. Никой не можеше да знае какво си казаха очите на двамата в този миг.

— Да — отвърна мъжът, покрит в плащаница. — Готов съм.

Очите на стареца се натъжиха. Той зададе същия въпрос на всеки един и от всеки получи същия отговор. Това сякаш беше някаква литургия, макар че всеки отговаряше само за себе си, подтикван от най-дълбоки убеждения.

Моллата се обърна тихо към мъжа, прочел молитвата само преди няколко минути.

— Мортеза, ти чете прекрасно тази вечер. Гласът ти е глас на истински славей, дар от Аллах. Благодаря му, че можах да го чуя тази нощ.

Той направи пауза, търсейки очите на младия мъж, и задържа погледа си върху тях подобно на сокол, който следи плячката си от висините. Посегна към нагънатата до себе си дреха и измъкна малък нож с тънко блестящо острие. Пот изби по челото на Мортеза, докато старецът му протягаше оръжието. Острието беше наточено като бръснач и блестеше като сребро под светлината на лампата.

— Само с едно движение на този нож — продължи старецът — ти можеш да прережеш ивицата плът, придържаща езика ти към дъното на устата. Това ще те направи ням и ти ще преживееш една малка смърт, а в известен смисъл и всички ние, които се наслаждавахме на божествения ти глас. Ти ми каза, че си готов да умреш. Ти носиш плащаница. Вземи ножа.

Блед, с напрегнато до скъсване лице Мортеза пое блестящия нож и ръката му не затрепери само благодарение на върховното му усилие. През целия си живот той беше чел поезия и молитви, а гласът бе

единственото му съкровище, връзката между него и Аллах. Той пробва острието с палец — беше по-остро и от бръснач. Всички около него седяха замръзнали и безмълвни; никой не смееше да вдигне поглед. Той отвори уста и пъкна върха на острието между устните си, с върховно усилие на волята натисна дръжката, усещайки стоманата като лед върху езика си. Притвори очи и призова на помощ Али и Фатима. Ръката му помръдна едва забележимо и всичко свърши. Той се задави от топлата кръв, бликнала в устата му.

След малко се съвзе. Старият молла вече бе издърпал ножа от безсилните му пръсти и го подкрепяше да не падне. Кръвта непрестанно бликаше от устата му и се стичаше алена по снежнобялата плащаница.

— Слез долу — каза моллата. — Там те чака лекар, който ще се погрижи за теб. Тази нощ не е необходимо да се връщаш. Нека Фатима бди над теб, ти се справи добре.

Подкрепян от стареца, Мортеза се приближи до вратата и излезе на площадката. Там го чакаше човек, който да го отведе долу. Моллата се върна до предишното си място и отново седна.

— Всеки един от вас ще бъде призован да умре с малка смърт като тази, за да принесе в жертва най-скъпото си. Няма закален меч, който да не е преминал през огън и после през вода. Щом минете закалката, ще е само въпрос на време да бъдете обучени как да умираете. Аз не ще ви уча на това. Има друг, когото вие вече познавате. Той е умираал много пъти и ще ви научи на всичко, което знае.

Моллата още не бе свършил, когато някаква сянка падна в стаята и очите на шестимата се обърнаха към вратата. На прага стоеше едноръкият, целият в черно, с пронизващ поглед. Настъпи тишина. Нощта навън ставаше все по-черна. Безброй бухали излиза от гнездата си на лов.

12.

Техеран

Краят на април — началото на май, 1979 година

Бледото слънце се просмука в чистата бяла стая и нежно погали крака на леглото на Питър Рандал. Той бе прекарал близо четири

месеца почти обездвижен, с очи втречени в тавана, и само по рядкото им мигане можеше да се заключи, че е още жив. Стаята се намираще на третия етаж на болницата „Хомейни“ — бившата болница „Пахлави“ — до Паркуей, на десет минути с линейка от мястото на декемврийската касапница. Рандал веднага бе откаран там, с изключително силен кръвоизлив и отчаяна нужда от кръвопреливане, след като го бяха открили сред трупове в гробницата, в която се беше превърнал публичният дом. Отпърво го бяха помислили за мъртъв, толкова големи бяха раните му, но един от полицаите, пренасящ телата до микробусите пред входа, забеляза, че раните му още кървят. Бяха нужни пет операции и помощта на персонал, изпратен от американската болница в Таджриш, за да спасят живота му. На десетия ден отново беше на косъм от смъртта поради преливане на заразна кръв, получена от център по кръводаряване, който понякога използваше наркомани за евтини донори.

С времето тялото му почти се излекува, но разумът му още беше далеч от оздравяване. Едва сега, в края на април, той започна да реагира на нещата около себе си, но понякога още се будеше нощем с писък. Кошмарите от Виетнам се смесваха по някакъв сложен начин със сънищата от Техеран, върху виденията на мъртвите от пътя за Да Нанг се наслаждаваше образът на Фуджико, разкъсана и обезобразена върху просмуканите с кръв чаршафи. Сънищата му бяха изтъкани от множество разноцветни парчета, джунглите на Индокитай оплитаха улиците на Техеран със зелените си пипала. Само един сън упорито отказваше да се промени. Той винаги щеше да си остане един и същ, каквото и да се разместеше в трескавото му съзнание.

Във всеки човек се крият неподозирани дълбини, за които той дори не се досеща до момента, в който външни сили не го принудят да се потопи в себе си, да достигне границите на разума и съзнанието си. През седмиците, прекарани обездвижено в болничното легло, на ръба между живота и смъртта, Питър Рандал откри у себе си сили и слабости, за чието присъствие дори не беше подозирал. През тези дълги месеци на душевен хаос той се бе крепял за живота чрез образите на смъртта, изправяйки пред вътрешния си взор лицето на Фуджико, черпейки сила от единствения възможен източник в една разпадаща се вселена: жаждата да намери и унищожи виновниците за смъртта ѝ. Единствено в измамната игра със смъртта можеше да се

надява да се справи с насилието, изтръгнало от живота му най-свидното му същество. Той се променяше така, както мъжете стават други по време на война или в тъмница, и докато се придвижваше през мислите, сънищата и кошмарите на толкова много пропилиени години, откри множество свои отблъскващи черти. Но все по-надълбоко, погребани под купища лъжи, полуистини и насилие, той откриваше и мъдрост, и една забравена целеустременост. В този луд свят, в който щеше отново да се прероди, той щеше да се нуждае и от двете.

Една сестра с лице, забулено с голям шал, носен от всички революционерки, го държеше непрестанно под око. По време на дните, прекарани в леглото, той до безкрайност се взираше през прозореца, през който се виждаха планините на север. Вече можеше да ходи и три пъти на ден го отвеждаха за физиотерапия и на кратка разходка по коридора на първия етаж.

През изминалите две седмици бе започнал да реагира на разговорите на английски, дори да отговаря късо на въпроси. Психиатърът, отговарящ за лечението, беше оптимист относно излекуването му, макар и вътрешно да се ужасяваше при мисълта какво може да сполети Рандал след като го признае за готов за разпит. До този момент той бе отразявал натиска от страна на Революционния комитет да позволи разпити, но днес беше получена заповед от самия Хюсеин Фардуст, шеф на новата служба за сигурност, заместила САВАК и наречена САВАМА, който бе настоял за разрешение за разпит. Доктор Кучани знаеше отлично докъде може да се съпротивлява и къде вече да отстъпи. Че как иначе би оцелял толкова дълго?

Вратата се отвори и двама мъже прекрачиха в стаята; първият беше облечен в бялата престилка на лекар от болницата, а вторият носеше сива роба и черен тюрбан — униформата на молла. Моллата спря да размени няколко думи с революционния страж, поставен на пост пред вратата на Рандал. Бяха поставили човек да го пази още през февруари, когато болницата беше преминала под контрола на Революционния комитет, и докато още беше опасно за американското посолство да се опита да го измъкне. Докторът проговори кратко на сестрата, седнала на един стол в тъмния ъгъл на стаята. Тя се приближи до леглото, повдигна с една ръка Рандал, помогна му малко да се раздвижи и го облегна на няколкото струпани зад гърба му

възглавници. После излезе от стаята заедно с лекаря, оставяйки брадатия духовник насаме с пациента. Моллата беше доста висок за иранец, с продълговато тясно лице и празни очи, с гъста черна брада, прошарена тук-там, с тънки безцветни устни, стиснати решително. Той бе прекарал живота си в теологични колежи, четейки безкрайните томове шиитски писания и коментарите им, овладявайки трудовете на юриспруденцията, пишейки свои собствени коментари върху чуждите коментари. В Кум бе взел участие в насочени срещу шаха демонстрации и бе видял как полицията пребива негови приятели, други пък бях застреляни от армията. Той беше арестуван и осъден на затвор — два пъти в Евин и един път в Комите, и беше подлаган на инквизиции от шефовете на САВАК. Но сега вече бе дошло неговото време. Той се приближи за момент до прозореца, после взе стол, премести го до леглото и седна.

— Добро утро, мистър Рандал. Казвам се Хасан Табатабаи. Аз съм следовател, прикрепен към отдела за държавна сигурност на САВАМА, новата иранска разузнавателна организация. Ние още не се познаваме, но се надявам с времето да се опознаем. Не бих желал да ви уморявам още днес, тук съм просто, за да ви информирам какво ще се случи с вас. Откакто пристигнахте тук миналия декември, в тази страна се разви една успешна революция. Въпреки всички усилия на сатаната и неговите сподвижници, ние прогонихме дявола Пахлави и неговата пасмина от нашата земя и основахме ислямска република под водачеството на имам Хомейни. Няма да ви засипвам с подробности, защото не са ви нужни. След смяната на правителството Централният революционен комитет се установи в Комите и ние взехме под контрол всички оцелели документи, принадлежащи на САВАК. Ние също така арестувахме голям брой бивши шефове и агенти на САВАК. От тези документи и от признанията, изтръгнати при нашите разпити, ние си изградихме една подробна картина за дейността на вашата агенция във вашата собствена страна. Тази картина съдържа, много подробности от вашата работа тук през последните осем години. Вие сте били един изключително добър агент, мистър Рандал, изключително добър и крайно опасен за интересите на нашия народ. Вие ще бъдете съден и екзекутиран като вражески агент по съответния ред, но не и преди да научим всичко, което ви е известно. Сега сте слаб, но лекарите ми казват, че вече сте в състояние да водите разговор и че следващата

седмица ще бъдете преместени от болницата. Следователно след една седмица ние ще ви прехвърлим в Комите, където ще започнат разпитите ви. Разбирате ли какво ви говоря, мистър Рандал?

Американецът лежеше безмълвен, с отворени, втрещени в нищото очи. Дори не даде признак да е чул или разбрал нещо от монолога на Табатабаи.

— Разговорът ни днес няма да е дълъг, мистър Рандал. Има само няколко неща, които трябва да науча за вас, преди да ви прехвърлим в Комите. Лекарите ме убеждават, че не бива да ви притискам, но аз не давам пет пари как ще ви се отразят въпросите ми. Залогът е изключително висок. Вие ще ми кажете това, което искам да зная, в противен случай няма да стигнете жив до Комите. Разбирате ли?

Високата бяла стая беше със стъкла с двойно покритие, предназначени да не пропускат никакъв звук. Тишината усили заплахите на моллата и невъзможността на Рандал да му отговори. Мина минута. После втора. Американецът дори не мигна. Най-накрая устните му се раздвижиха.

— Чера... чера би-фарси харф назаним? — прошепна той.

Табатабаи, приведен ниско над него, изскърца със зъби.

— Не, мистър Рандал, няма да разговаряме на фарси. Това ме оскърбява. Разпитът ви ще се проведе на английски.

Очите на Рандал проблеснаха за пръв път, откакто моллата беше влязъл в стаята.

— Това... оскърбява мен — произнесе той.

— Не се правете на глупак, мистър Рандал. Щом не искате да говорите, поне ме изслушайте. Вие бяхте докаран в болницата от един публичен дом в западен Техеран, след една касапница, в която загинаха двайсет и шест души. Вие сте един от шестимата оцелели. Разполагаме с информация, че сте отишли там да разпитате един от най-коварните агенти на САВАК на име Хешмат. Тялото му беше открито в същата стая, където намерихме и вас. Ние считаме, че целта на това клане е била да убият двама ви с Хешмат. Знаете кой може да е отговорен за тези убийства, нали?

Рандал мълчаливо поклати глава.

— Все трябва да имате някаква представа. Кой знаеше, че ще ходите там?

Американецът прошепна името, което беше на устните му, откакто се бе върнал в съзнание.

— Хаджи Реза Турчина.

Табатабаи се навъси.

— Не, Хаджи Реза няма нищо общо с тази работа. Той е бил застрелян заедно със своя чакукашан същата вечер на излизане от игралния си дом. Нурула Багирзаде ги е придружавал и той също е отнесъл куршума. Ние считаме, че убийците са били същите, които сте разследвали вие, убийците на американката, с която сте живеели. В къщата на пазара, където се е крил Хешмат, открихме още документи, но това не е достатъчно. Нуждаем се от още информация. Вие сте единственият човек, останал жив, който знае за съществуването на тази група, и ще ми кажете всичко, което знаете.

— Не знам нищо.

— Какво ви каза Хешмат?

— Нищо... Нищо не ми каза... Тъкмо се канеше... да ми каже... когато... когато те влязоха... и ни простреляха... Вие знаете повече от мен... Те са ваши хора... религиозни терористи... Вие знаете кои са.

Иранецът уморено поклати глава.

— Не, не знам. Точно затова дойдох да разговарям с вас. Ние не знаем кои са тези хора, но те могат да застрашат революцията. Трябва да открием самоличността им и да ги изкореним, преди да е станало прекалено късно.

Рандал усети страха в гласа на Табатабаи — страх, граничещ с паника, и заговори тихо на фарси.

— Вие започнахте тази дяволска мръсотия, вие и вашите приятели идиоти. Това вече не е моя грижа. Какво ме е грижа, че сте решили да се изпозастреляте?

Повдигна му се и той притвори очи, съпротивлявайки се на шемета, стремейки се да запази съзнание. Като насън чу Табатабаи да се изправя и да отива до вратата, да я отваря, дочу стъпките на медицинската сестра в коридора, после в стаята, усети как ръцете ѝ повдигат тялото му и го подкрепят, също като ръцете на Фуджико. Някъде дълбоко в него пряко волята му се надигнаха стонове.

Табатабаи идваше всеки ден през следващата седмица и задаваше същите въпроси, получаваше същите отговори и пак си тръгваше. Рандал знаеше, че той няма да го убие, както го заплашваше. Моллата отчаяно се нуждаеше от информация и беше убеден, че Рандал знае достатъчно, за да го отведе до хората, които търсеше. Откараха ли го в Комите, щяха да използват всички възможни средства, за да го прекършат и да измъкнат от него всичко, което знаеше. Датата на преместването му беше определена за събота, 6 май. Рандал знаеше, че ако дотогава не успее да се измъкне, няма да има никакъв друг шанс. Физически беше по-силен, отколкото изглеждаше, и през изминалите седем дни заплахата бе събудила всичките му съпротивителни сили, но положението му си оставаше безнадеждно.

В събота сутринта, след последната визита на Табатабаи, Рандал беше прегледан както обикновено от доктор Кучани. Лекарят беше завършил в Сорбоната психиатрия и приближаваше четиридесетте; преди седем години се бе завърнал в Иран да се грижи за възрастните си родители. Разговорите му с Рандал бяха ограничавани от присъствието на сестрите, дежурещи в стаята, до една върли революционерки, но американецът бе започнал да харесва доктор Кучани. Предният ден Рандал шепнешком бе сподели страховете си от тайна екзекуция, но психиатърът само бе кимнал и бе продължи тестовете си. Сега обаче, по средата на прегледа, Кучани се изправи и каза, че е забравил някаква важна папка. Обърна се към сестрата и я помоли да донесе папката от кабинета му. Тя не се съгласи, но докторът я скастри, годините строга болнична дисциплина надвиха още недоразвитите ѝ революционни инстинкти и тя се подчини. В мига, когато сестрата излезе, Кучани заговори бързо, с приглушен глас, защото стражът пред вратата си беше на мястото.

— Слушайте ме добре, нямам време да повтарям думите си, така че помнете. В три часа следобед ще ви отведат в залата за възстановяване на приземния етаж за последния ви физиотерапевтичен сеанс. В стаята ще има само един лекар със сестрата; на вратата няма да има пост. Наблюдавайте сестрата, защото е въоръжена. Лекарят не е революционер, няма да направи опит да ви спре. Щом излезете от физиотерапията, завийте наляво по коридора, после отворете втората врата отдясно. Това ще ви изведе до един изход откъм неохраняваната страна. Отваря се само отвътре. Успеете ли да се измъкнете, отидете на

улица „Хаали“, номер 12, четвърти апартамент. Съжалявам, но това е всичко, което мога да направя за вас.

Вратата се отвори и влезе сестрата с папката. Рандал се зачуди дали тъкмо тя няма да е дежурната този следобед.

Не беше същата сестра, но това нямаше особено значение. С плътно обвитите си с шалове глави и очила всички изглеждаха без разлика: безполови подобия на жени. Казваха, че носели шалове или чадри, за да не разсейват мъжете с красотата си. Рандал обаче беше виждал твърде малко красота и определено нищо, което би го отвлякло от работа. Даже и да сваляха шалове си, разликата нямаше да е съществена.

В три часа влезе лекарят, който водеше възстановителните процедури, и с помощта на сестрата повдигнаха Рандал от леглото. Двамата го хванаха под ръка и го поведоха към асансьора, после по коридора на приземния етаж, който водеше към физиотерапевтичната зала. Рандал знаеше, че може да върви и без тяхната помощ, но бе имитирал слабост тъкмо за случай като този. В залата го помолиха да се съблече и да легне на ниското легло за масажи. Той напрегна всичките си сили, докато се събличаше, защото знаеше, че трябва да действа бързо. Изчака сестрата да се приближи до него, посегна и я сграбчи за шията. Рефлексите ѝ бяха бързи и тя съумя да стегне двете си ръце върху китките му, но тренировките и опитът му надделяха без особена трудност пред грубата физическа сила. Пръстите му откриха каротидните ѝ артерии, притиснаха ги с вещина и тя мигновено загуби съзнание. Той задържа хватката си няколко секунди, за да се убеди, че не го заблуждава. Лекарят се втурна към него, но Рандал му изсъска:

— Приближиш ли се още само една крачка, ще я убия!

Ръцете му бързо се плъзнаха по безчувственото тяло на жената. Плъттa ѝ беше жилеста, без никаква женственост, а гърдите ѝ бяха силно пристегнати, за да не изпъкват под дрехите. Той откри пистолета — малък автоматик, в кобур на кръста ѝ, измъкна го и го насочи срещу лекаря. Пусна тялото на сестрата на пода без никакъв шум и каза:

— Събличай се. Бързо.

Лекарят неохотно започна да сваля дрехите си.

— Достатъчно — каза Рандал, когато лекарят стигна до слиповете. — Задръж си ги, защото ако това подобие на жена тук се съвземе, може да получи инфаркт. А сега се извинявам за нещо, което трябва да ви причиня, но то е за ваше добро.

Рандал пристъпи към изплашения мъж, вдигна пистолета и го стовари върху лявото му слепоочие. Мъжът щеше да дойде на себе си след около час с отвратително главоболие, но поне нямаше да последват санкции. Най-важното беше да не го заподозрат за съучастник. Докато обличаше дрехите на лекаря, Рандал усети огромен прилив на сили. Дълго бе лежал бездеен, но сега адреналинът плъзна по вените му. Знаеше добре, че еуфорията няма да трае дълго, че трябва бързо да си намери някакво безопасно убежище, преди да го е връхлетяла неизбежната умора. За момента обаче се чувстваше превъзходно и готов да се грижи за себе си.

Внимателно отвори вратата и се огледа. Коридорът беше празен, но и от двете му страни се носеха шумове. Той притвори тихо вратата и забърза наляво. При тези обстоятелства кротката походка беше за предпочитане, но той съобрази, че едва ли някой би намерил за странно лекар да тича в болницата. Нямаше да е зле да знае в коя посока се намираще отделението за бърза помощ, и дали бързаше към него, или се отдалечаваше. Свърна във втория проход от дясната страна и скоро стигна входа, описан му от Кучани. Сграбчи дръжката и я дръпна към себе си. Вратата не се помръдна. Опита отново, дърпайки и натискайки, но беше очевидно, че е заключена. Дочу стъпки зад себе си и шум от количка, бутана по коридора. Задъхано смъкна бялата престилка и обви няколко пъти пистолета с нея, долепи дулото до бравата, точно между вратата и касата, и натисна спусъка. Последва приглушен грохот. Куршумът се вряза в бравата. Шумът от количката приближаваше. Той дръпна с всичка сила вратата към себе си, молейки се отвън да няма никого. Плъзна се навън задъхан и полека притвори вратата.

Лъчите на слънцето, вече захлупващо хоризонта, го блъснаха в очите и той ги присви. Беше излязъл откъм западната страна на болницата, обърната към главния път, известен като Паркуей. Бързо се огледа. Наоколо нямаше никого. Той разви пистолета, пъкна го във вътрешния си джоб и захвърли бялата манта. Приглади сакото и притегна вратовръзката. Насочи се към страничната врата, извеждаща

към Паркуей, с надеждата, че стражите на пост там ще са по-подозрителни към влизащите, отколкото към излизащите.

Два етажа над него трима мъже бяха застанали на прозореца на един малък офис. Моллата Хасан Табатабаи се обърна към човека от лявата си страна и се усмихна.

— Благодаря ви, доктор Кучани. Всичко мина както беше планирано. Сигурен съм, че синът ви ще бъде пуснат от ареста само след няколко дни. Аз вече разговарях с господин Ладжеварди, революционния прокурор. Моля ви предайте на съпругата си да не се тревожи.

Усмивката му се стопи и той се обърна надясно, към третия мъж, дебел духовник в тежка черна роба.

— Не се тревожете, ваше превъзходителство — каза Табатабаи. — Можем да го заловим по всяко време, когато пожелаем. Той ще бъде под непрестанно наблюдение. Засега той е нашата примамка. Още малко и ще ни заведе направо при тях.

— Как можете да бъдете толкова сигурен, молла Хасан? — запита дебелият. Устните му едва се раздвижиха зад гъстата завеса на мустаците му. — Откъде сте толкова сигурен, че няма да се свърже с хората си и няма да се опита да изчезне от страната? Аз поне щях да постъпя така, ако бях на негово място.

— Няма да го направи, ваше превъзходителство, можете да ми вярвате. Има сметки за уреждане и търси отмъщение. Жадува кръв. Знам, че ще ги търси, и то на всяка цена, и когато се добере до тях, ние ще му дишаме във врата. След това вече е ваш, обещавам ви.

Дебелият още гледаше след смалвяващата се фигура на Рандал.

— Ако стражите на революцията не ни изпреварят.

— Да — кимна Табатабаи. — Има фактори, които не зависят дори и от нас.

13.

Техеран

5–6 май 1979 година

Слънцето бързо залязваше и сякаш завличаше със себе си зад хоризонта и къс от небосвода. След него нахлу и мракът, захлупвайки

града под черната си длан. А с мрака се завръщаше и страхът. През деня не бе толкова голям, но нощем Техеран се превръщаше в град на страха. Хората не смееха да се подадат на улицата и изпитваха истински ужас при стъпките на революционните стражи на Хомейни, тропането по вратите и арестите. След полунощ обикновено заседаваха революционните съдилища, съдебните заседания траеха много кратко, присъдите се издаваха мигновено, а после следваха безмилостните екзекуции.

Питър Рандал беше изтощен, гладен и уплашен. Два часа беше вървял през центъра на Иран, като често бе спирал, за да събере сили; наблюдаваше и обмисляше как да продължава. Беше очаквал промени, но гледката наоколо го свари абсолютно неподготвен. Откъдето и да минеше, виждаше опожарени банки и кина, обковани с груби дъски, всички чуждестранни магазини и офиси бяха разбити, на всеки ъгъл бяха окачени портрети на Хомейни и лозунги, жените бяха забулени и почти на всяка улица имаше мъже с автомати — стражите на революцията, за които му беше говорил Табатабаи. Внезапно разбра, че е подозрителен: бледата му кожа и сините очи го отличаваха силно от околните като чужденец и следователно потенциален шпионин. Никога до този момент не се беше чувствал толкова самотен, толкова незащитен. Автоматикът тежеше в джоба му и той добре знаеше, че ако го спрат за проверка и го обискират, ще го разстрелят на място за притежаване на оръжие. В джобовете на костюма имаше малко пари, но от документите за самоличност нямаше никаква полза. Адресът, даден му от лекаря, беше възможен изход, но се намираше прекалено близо до стария му апартамент и по всяка вероятност беше прекалено свързан с лекаря. Нямаше да е безопасно да го използва.

Той се запъти на север, далеч от главните улици, към района, Юзефабад, като взе такси чак до източната част на Ариамер. В този район се чувстваше малко по-спокойно — обитателите му, облечени в костюми западна кройка, не го гледаха с такова подозрение. Но дори и тук относителната му безопасност не можеше да продължава до безкрайност. Тук се намираха и няколко „стерилни“ къщи, стопанисвани от ЦРУ, и дузина контакти за извънредни случаи като този, но Табатабаи съвсем ясно му беше намекнал, че изтичането на информация от САВАК е огромно, и той нямаше начин да се увери къде и кой предлага истинска безопасност. Прикритието му беше

гръмнало и от този момент нататък той вече трябваше да продължава сам, без никаква поддръжка от никого. По всяка вероятност посолството вече бе отрекло всякаква връзка с него и дейностите му, и макар че биха могли да му окажат помощ да се измъкне от страната, той нямаше как да го разбере. Най-добре беше да остане и да довърши онова, което бе започнал преди няколко месеца. И когато приключеше, щеше да използва канал за бягство, ако въобще имаше запазен канал. Но първо трябваше да изчезне от улиците, да намери безопасно място за нощувка, а и за по-дълъг период.

Изведнъж зад него някой се развика:

— Хей, ти!

Мъжки глас, груб и нетърпелив. Рандал замръзна. Ръката му се плъзна за пистолета и той бавно започна да се обръща.

Видя ги на ъгъла на страничната уличка, която току-що беше подминал. Трима стражи на революцията, двама с пистолети, а третият с „Калашников“. Беше на косъм да хукне, когато проумя, че викат не след него, а след едно момиче на отсрещния тротоар. Беше двадесетинагодишно, привлекателно, облечено в дрехи със западна кройка — сив костюм от панталони и сако. Мъжът отново извика, този път вече гневно. Момичето колебливо ги приближи.

— Ти ма! — изкрещя първият мъж. — Какво се правиш на малоумна?

— Не знаеш ли, че жените в нашето общество трябва да се обличат почтено? — изрева вторият, сграбчи я и започна яростно да я разтърсва. Рандал наблюдаваше ужасен развоя на случката. От другата страна на тротоара пешеходците ускоряваха крачка и се мъчеха да се крият в сенките.

— Ти си мръсна отрепка, щом се обличаш така, безсрамнице — изръмжа първият. Разпра предницата на сакото ѝ и започна да стиска гърдите ѝ. Останалите го зяпаха благоговейно. Третият я държеше отзад. Момичето захълца.

Рандал виждаше как гордостта и гневът ѝ се борят с благоразумието.

Изведнъж мъжът сви ръката си в юмрук и я заблъска в слабините, нанасяйки къси, болезнени удари.

— Искаш ли да си разтвориш краката и да си покажеш срамотиите на всички, а? — И той продължи да я удря.

Рандал закричи полека към групата. Гневът му се надигаше като приливна вълна. Те не го забелязваха, толкова бяха увлечени с момичето.

— И защо си сама на улицата след здрач? Знам защо. Защото си проститутка, долна курва. Виждал съм те и по-рано да кръстосваш улиците, денем и нощем. Курва с курва!

„Фахиша!“ Думата отекна във въздуха, отразявайки се в стените и забръмча в ушите на Рандал. Още преди да осъзнае какво прави, пистолетът се озова в ръката му. Мъжът умря мигновено — куршумът прониза мозъка му. Момичето изпищя и Рандал затича към нея. Двата стражи се дръпнаха и се извъртяха към Рандал. Единият даде откос с автомата си, но далеч от целта. Аматыори с оръжие, разграбено от казармите след февруарския преврат! Не можеха да му бъдат съперници, колкото и да беше изтощен. Прозвучаха още два изстрела и двамата се строполиха на земята.

Момичето застина. Рандал дотича при нея, напъхвайки в движение пистолета в джоба си, и я хвана за ръката.

— Бързо — изрече той. — Да се махаме! Къде можем да отидем?

Макар и изпаднала в шок, тя беше интелигентна девойка и мигом прецени ситуацията. Кимна към страничната уличка.

— Първо оттук, после наляво.

Затичаха. Рандал бягаше с огромни усилия, дробовете му щяха да се пръснат всеки момент. Краката му омаляваха, главата му пулсираше от болка. Момичето се извърна озадачено.

— Съжалявам — каза задъхано той, — не съм добре. Бях дълго време в болница. Не мога да тичам толкова бързо.

— Трябва да се измъкнем — извика тя, сграбчи го за ръката и го повлече. Добраха се до първата пресечка. В този район улиците бяха по-тесни, без почти никакво осветление и мракът предлагаше добри убежища. Момичето знаеше пътя. Домът ѝ се намираше наблизо — нова къща зад висока каменна стена. Тя натисна трескаво звънеца. Малкият говорител до него оживя.

— Балех! Ки-е?

— Ман-ам. Зуд баш, дар-ра баз кон.

Прозвуча зумер, момичето отвори вратата и двамата бързо се вмъкнаха вътре. На горната площадка на стълбите беше застанала майката на момичето, уплашена от тона на дъщеря си. След няколко

секунди се появи и бащата. Момичето затича към тях разхълцано и се хвърли в прегръдките на майка си. Рандал бавно изкачи стъпалата и всички заедно влязоха в къщата. Майката отведе момичето, а бащата покани Рандал във всекидневната. Беше мъж, приближаващ петдесетте, с олисяващо чело и интелигентно угрижено лице.

— Седнете, моля ви — каза той. Стаята беше добре обзаведена, резултат повече на добър вкус, отколкото на много пари. Американецът изтощен рухна в стола.

— Съжалявам — каза Рандал, — но не съм в състояние да разговарям много. Имахме неприятности със стражите на революцията.

Мъжът се навъси и пое дълбоко дъх.

— Ранен ли сте?

— Не, но съм зверски уморен.

— Имам един приятел лекар, живее наблизко. Мога да му се доверя. Не се тревожете, за момента сте в безопасност. По-късно ще ми разкажете какво се е случило. Вида ще ни обясни, когато се съвземе.

Мъжът се обърна и излезе от стаята. Рандал мярна отражението на напрегнатото му загрижено лице в едно огледало до вратата. Нечовешката умора, тегнеца върху плещите му, рухна в изпълнения с кошмари мрак.

Събуди се чак в девет на следващата сутрин. Чувстваше се разглобен, главата му бумтеше от болка. С огромно усилие повдигна клепачите си. Намираше се в непознато легло в непозната стая. Това не беше болницата. И изведнъж събитията от предния ден нахлуха като лавина в съзнанието му. Какво беше направил снощи? През всичките си години в Техеран никога не беше убивал толкова необмислено. Откакто бе пристигнал в Иран, беше отнел само шест човешки живота, всеки път при крайна необходимост, принуждаван от ситуацията, изплъзнала се от контрола му. Но сега, когато въоръжени мъже кръстосваха улиците, състоянието на анархия беше само на една крачка и всяко насилие можеше да отприщи океан от кръв. Той усети, че ситуацията се изплъзва от контрола му и заплашва да го въвлече все по-дълбоко и по-дълбоко в тъмното си лоно.

Но снощи не трябваше да се намесва. Беше изложил живота си и живота на момичето на опасност. Те щяха да свържат убийството на стражите с него, един въоръжен чужденец. Щяха да организират масивна хайка и обръчът около него щеше да се стеснява все повече и повече. Не беше ли по-разумно да потърси резервния канал за измъкване от страната, докато все още имаше възможност? Ако не беше станало безнадеждно късно, разбира се.

Вратата се отвори и бащата на момичето влезе в стаята. Усмиваше се, но под усмивката му ясно се долавяше напрегнатост.

— Как спяхте? — запита той. — По-добре ли се чувствате вече? Приятелят ми ви прегледа снощи. Твърди, че сте били много болен. Вида ми каза, че сте й споменали, че сте лежали в болница. Приятелят ми каза, че имате рани от огнестрелно оръжие, отпреди няколко месеца. Кой сте вие? Защо сте се намесили снощи?

Рандал се опита да се изправи, но откри, че не е в състояние да го направи. Устата му беше пресъхнала, всеки опит да проговори му носеше болка.

— Съжалявам — каза мъжът. — Трябва да хапнете и да пийнете нещо, преди да говорим. Жена ми ще ви донесе закуска. Обичате ли кафе? Имаме съвсем скоро мляно.

Рандал кимна и направи опит да се усмихне. Мъжът излезе. Стъпките му отекнаха гръмко по каменните стъпала и Рандал изведнъж се сети, че той дори не му се беше представил.

След леката закуска, по време на която научи името на домакина си — Рустам Кайванпур, банков чиновник, Рандал вече можеше да седне и да разговаря.

— Казвам се Мейсън, Норман Мейсън. Американец съм, представител на „Дженеръл Мотърс“ в Техеран. Бях ранен по време на безредиците през декември — взеха ме за демонстрант и ме простреляха. Едва вчера ме изписаха от болницата. Планирам да се върна колкото е възможно по-бързо в Щатите, но имам още работи за приключване тук. Снощи тъкмо се прибирах у дома, когато видях да оскърбяват дъщеря ви и нещо вътре в мен прещрака. Така или иначе, тя ви е разказала какво се случи.

— Да, макар и не много. Благодаря ви, много ви благодаря, че сте й се притекли на помощ. Но не разбирам защо сте носели оръжие.

— Един приятел ми го донесе в болницата, преди да ме изпишат. Каза ми, че може да ми потрябва, че американките тук вече не са желани и че може да ме нападнат.

— Но Вида ми каза, че сте стреляли майсторски и сте улучили още от първия път.

— Служих във Виетнам, а и освен това снощи имах късмет, ония момчета бяха аматьори.

— Мистър Мейсън, ако това е истинското ви име, не мисля, че ми казвате истината. Защо сте били сам в това състояние? Да ходите пеш? И защо в джобовете ви имаше документи на името на доктор Хосрави? Кой сте вие? Къде живеете?

Рандал пое дълбоко дъх. Съобрази, че не ще успее да се измъкне с импровизации. Документите бяха най-голямата грешка. Как не ги беше изхвърлил още щом се измъкна от болницата?

— Добре — произнесе той. — Казвам се Питър Рандал и работя за американското правителство. Щяха да ме преместят в затвора Комите, за да ме екзекутират. Избягах и стигнах дотук вчера вечерта, докато обмислях къде мога да отида. Останалото го знаете. Нямам представа за политическите ви убеждения и не ме е грижа за тях, но ви уверявам, че не съм враг на страната ви или народа ви. Трябва да ми повярвате. Нуждая се от вашата помощ.

Иранецът остана мълчалив, приведен на стола, опрял брадичка на ръцете си. След около минута вдигна глава и заговори със спокоен глас:

— Мистър Рандал, благодарен съм ви за това, което сте сторили снощи. Те са истински животни, тия стражи. Нямам определени политически предпочитания, но вече ненавиждам този режим и това, което става в страната ми, това, че страдат невинни хора като дъщеря ми. Но вашата постъпка определено е била глупава. Тя поставя всички в много опасно положение. Снощи в квартала имаше обиски; днес ще има още и довечера също, освен ако дотогава не ви открият. Не са могли да я разпознаят — в противен случай щяха да арестуват всички ни още снощи. Изпратих Вида в провинцията, при леля й в Ицихард. Замина рано сутринта с една приятелка. Но вие не можете да останете тук. Открият ли ви, ще разстрелят всички ни. Трябва да потеглите още днес. Имате ли къде да отидете?

Рандал бързо обмисли положението. Нямахше право да рискува и да споделя с този мъж каквото и да е от плановете си, нито да излага някого на опасност с фалшиво насочване.

— Моля ви само да ме откарате близо до американското посолство. Нямам документи, но ще намеря начин да се вмъкна. Ще го направите ли?

— Да, това няма да е трудно. Ще ви откарам веднага щом сте в състояние да тръгнем.

Кайванпур се усмихна и се надигна от стола. В този момент влезе съпругата му — носеше закуската. Беше привлекателна жена малко над четиридесетте, но изглеждаше напрегната и угрижена. Както предната нощ, пак не му проговори. Дватамата с Кайванпур излязоха от стаята. Рандал се отпусна на леглото и притвори очи с желанието да се възстанови, да събере колкото сили му бяха останали. Така измина половин час.

Изтракването на входната врата го сепна, но онова, от което настръхна, беше безпогрешният звук от щракането на два затвора на автомати. Какъв глупак беше! Този мъж нямахше да рискува живота на цялото си семейство заради някакъв непознат, който можеше да се окаже и шпионин; много по-добре беше да се свърже с властите и да им го предаде в замяна на безопасността на дъщеря си.

Той скочи от леглото като изхвърлен от пружина; крайниците му нададоха безмълвен вик на протест. Моментално залости вратата с един стол, после грабна дрехите си и се облече по най-бързия начин. Пистолетът и документите липсваха. Докато нахлузваше дрехите, се зачуди защо ли още се бавят. Откъм стълбището се чува внимателни стъпки — мъжете отвън бяха предпазливи, явно се бояха, че той все пак може да разполага с някакво друго оръжие. Рандал безшумно отвори прозореца и се измъкна навън на малко патио на половин метър под плоския покрив. Добре че не се бяха сетили да поставят някого отдолу.

Хвана се за ръба на покрива, с огромно усилие се издърпа горе и с един поглед обхвана околността. Къщата не беше достатъчно близо до съседната, за да прескочи на другия покрив. Напрегнато се замисли, докато лягаше до ръба на покрива. В стаята се разнесе трясък, после тропот от бягащи крака. След няколко секунди над ръба на покрива изникна ръка с автомат, последвана от втора ръка и глава. Рандал

сграбчи автомата и се изправи. Устата на мъжа зейна от изненада. В следващия миг кракът на Рандал се стрелна и се стовари върху челюстта му. Стражът изкрещя, пушна се от ръба и се стовари на цимента. Рандал не губи дори и секунда. Провеси се с главата надолу, завря дулото на автомата в прозореца и стреля, описвайки широка дъга. Отвътре се разнесоха крясъци.

С мъка се надигна обратно на покрива, после затича по ръба към другата страна на къщата. На улицата беше паркиран само един джип; нямаше следа от други стражи. Явно бяха изпратили само трима или четирима да го арестуват — бяха счели, че повече не са необходими. Никой от съседите не се беше осмелил да си покаже носа навън; този път страхът, насаден от действията на революционните стражи, работеше в негова полза. Той се върна до задната част на покрива, погледна през ръба, после се смъкна на перваза на съседния прозорец. Един силен ритник и двете крила изтрещяха в касата. Рандал бързо се вмъкна в стаята и приближи до вратата. Прислони се до стената и рязко отвори. На площадката нямаше никого. Плъзна се към вратата на стаята, където беше прекарал нощта, без да отделя гърба си от стената, с насочен пред себе си автомат. Двама стражи се търкаляха на пода, и двамата тежко ранени.

— Колко души сте? — изсъска той. — Излъжете ли ме, ще ви пръсна черепите.

— Трима — заекна единият.

Рандал влезе само колкото да им прибере оръжията, после затръшна вратата и тръгна надолу по стълбището. Бяха четирима, вече беше сигурен. Четвъртият явно бе останал долу да държи под око обитателите на къщата. Къде ли се намираше сега? Тия стражи на революцията бяха аматьори, все млади момчета, но понякога аматьорите можеха да бъдат по-опасни и от професионалистите — реагираха различно и правеха неприсъщи грешки.

Стълбите водеха право към главната стая на приземния етаж. Появеше ли се долу, Рандал мигновено се превръщаше в идеалната мишена за всеки стрелец. Трябваше първо да предизвика стража да издаде мястото си. Той смъкна от рамото си едно от оръжията, които бе измъкнал от спалнята, вдигна го и изстреля откос към пода, като в същото време изпищя сякаш от болка. После извика силно на персийски „Улучих го!“ и затича надолу по стъпалата. Вратата на

стаята срещу площадката на стълбището рязко се отвори и отвътре изскочи и четвъртият. Видя Рандал, но вече беше прекалено късно. Американецът стреля от гърди и откосът му отхвърли мъжа в обратно в стаята — той рухна и няколко секунди мятеше конвулсивно крайници преди накрая да затихне. В съседната стая изпищя жена.

Рандал се увери, че стражът е наистина мъртъв, после се затътри към стаята. Имаше чувството, че костите му всеки момент ще се разпаднат от болката, която му причиняваше вървенето. Главата му сякаш всеки миг щеше да се пръсне. Кайванпур и съпругата му стояха прегърнати, с лица изкривени от страх. Рандал мигновено изпита съжаление към тях, но нямаше време за излишни съчувствия.

— Къде са ключовете от колата? — изкрещя той. С разширени от ужас очи банкерът кимна към една масичка до вратата. Бяха цяла връзка, нанизани на пръстен.

— Кои са?

— Двата най-големи — отвърна разтреперано Кайванпур. — Сребърните.

— Откъде се минава за гаража?

— През кухнята и после надолу по стъпалата — посочи Кайванпур. — Вратата е отключена.

Рандал кимна и се върна във всекидневната. Видя телефона на един рафт близо до стъпалата, посегна и го изтръгна заедно с кабела.

— Има ли още? — запита грубо той. Кайванпур и жена му в унисон бясно заклатиха глави.

— И аз се надявам да няма. А сега много внимателно ме изслушайте. Ще изчакате десет минути преди да се развикате за помощ. Ясен ли съм? Ако по някакъв начин разбере, че не сте спазили молбата ми, ще се върна.

Знаеше, че ще се подчинят — бяха прекалено изплашени, за да се съпротивляват. Хукна към гаража.

14.

Техеран
6–16 май, 1979 година

Беше повече от неразумно да се приближава с колата прекалено близо до истинската си цел, така че я остави на „Пахлави“, на пет минути пеша от първата телефонна будка. Беше си наумил да се свърже със Сайръс Растгу, адвокат, чието жилище се намираше в Таджриш, в северната част на града. Растгу беше дълбоко законспириран агент на Мосад, израелското разузнаване, и от петнайсет години живееше в Техеран. Истинското му име беше Илиаху Елганян, произхождаше от семейство на ирански евреи, през 1949 година емигрирали в Израел. Прикритието на Елганян беше превъзходно — той използваше огромните връзки на рода на красивата си съпруга мюсюлманка, за която се беше оженил една година след пристигането си в Техеран и която си нямаше и представа за действителните занимания на съпруга си. Дължеше няколко услуги на Рандал, някои действително големи, но въпреки това щеше да му се наложи дълго време да убеждава евреина да му осигури подслон.

Рандал облекчено въздъхна, когато Растгу вдигна слушалката. Беше неделя, редовен работен ден за страната, и бе очаквал да се обади жена му, от която да поиска номера на офиса му. Заговори бързо и тихо.

— Чиста ли е линията?

— Да.

— Кога я проверявахте за последен път?

— Вчера. Кой се обажда?

— Рандал. Ще те чакам на ъгъла на „Тахт-е Таус“ и „Надер Шах“. Бързо.

И затвори, без да му позволи да разпитва или протестира. Това щеше да се уреди по-късно, лице в лице. Най-важното нещо за момента беше да изчезне от улиците. Бавно закрачи към мястото на срещата, на десетина минути път пеша. Елганян щеше да бъде там след около четвърт час, а може би и по-скоро.

Не бяха изминали и три минути и ягуарът на израелеца спря до бордюра. Коли от този род привличаха силно вниманието на околните, но пък бяха присъщи на неуморния начин на живот на адвокатите. Растгу се ухили и му отвори вратата. Рандал още не се беше настанил, когато Растгу превключи направо на втора и колата се втурна в напрегнатото движение на „Тахт-е Таус“.

— Ще те откарам в една безопасна къща в Майдийе. След няколко дни ще те прехвърлим. А сега разказвай. Какво си наумил? Знаеш ли, че можеш да ми срутиш цялата фасада? Кога се измъкна от болницата?

— Вчера. Това е дълга история. Не четеш ли вестници, не слушаш ли радио?

Растгу поклати глава.

— Не, не съм чул нищо. Защо, трябва ли?

Рандал се озадачи.

— Мислех си, че вече са разпространили описанието ми навсякъде. Сайръс, имам нужда от лекар и не искам Стрейкър или който и да е друг да знае къде се намирам. Поне засега.

— Стрейкър вече не е тук. От февруари непрекъснато измъкват хората си. Британците също. И ние. Всички. За Бога, тая страна е полудяла. Какво е станало? Защо вече не си изчезнал?

— Казах ти, това е дълга история. Имах сблъсък. По-точно, два: един вчера и друг преди по-малко от час. Наложих ми се да се разправям със стражи на революцията.

— По дяволите! Стой настрана от тия копелета.

— Точно това се опитвам да правя. Сайръс, ти си ми длъжник. Можеше и да не те закачам, но ми трябва помощта ти. А и твоите хора носят известна отговорност за случая.

— Питър, нещата се промениха. Това, което става сега, няма прецедент в миналото. Какво пък, по дяволите. И двамата сме в тоя мръсен бизнес, и сме от една и съща страна — понякога, — при това сме добри приятели. Да, ще ти помогна. Наистина имаш вид на човек, изпаднал в беда. Първо обаче ще те отведа в новата ти къща и при един много дискретен лекар.

Растгу успя да го посети едва на следващата вечер, под прикритието на нощта, в безопасната къща в Майдийе. Рандал се беше съвзел доста, макар че все още се чувстваше замаян от лекарствата, с които го беше натъпкал лекарят. Напрежението беше отминало и ефектът беше повече от изненадващ. Рандал обясни, доколкото му беше възможно, случилото се с него, а Растгу му разказа за събитията от януари до този момент.

Израелецът не направи опит да го разпитва за мотивите му да остане в Иран, нито се опита да го разубеждава. От миналата година всички сякаш бяха полудели и беше безсмислено да се съпротивлява на тая всеобща вълна от безумие. Той самият щеше да се бори дотогава, докато беше възможно, и накрая щеше да спре, но дали щеше да се завърне с жена си и семейството в Тел Авив, или щеше да загине, докато подпомага бягствата на евреи през границата, не се знаеше. От своя страна, Рандал споделяше само информацията, с която разполагаше, а не чувствата, които го вълнуваха. Но колкото и да беше откровен пред себе си, той не беше наясно за чувствата, които го движеха; единственото, което осъзнаваше, беше, че нямат много общо с отмъщението, с простотата на възмездието. Смъртта на Ирадж и Фуджико беше нереално събитие, ефирно като сънищата; неговото почти чудодейно избавление беше толкова скорошно, че той дори не бе имал време да формулира точно мислите си или да си изясни чувствата.

Той щеше да остане и да издири групата, отговорна за смъртта им. Не заради самата им смърт, а заради всички други безсмислени убийства, залели страната в море от кръв. А може би дори и това не беше истинската причина. Това беше инстинктът му за самосъхранение, който го бранеше срещу ужасната мисъл, че животът му си е отишъл напразно. Дълги години той и колегите му бяха правили всичко по силите си, за да защитят Иран, да го запазят от вътрешни междуособици и от външна агресия, да осигурят стабилност — основата на демокрацията и свободата. Той беше вършил отвратителни неща с вярата, че служи на една висша кауза, беше убеждавал себе си, че почтената цел оправдава дори и най-ужасните постъпки. Но до какво беше довело всичко това?

До още по-голяма мегаломания на шаха, до още по-големи репресии, още по-големи несправедливости и накрая, до неизбежната революция, белязала загубата на всичко онова, за което бяха работили. Той не беше в състояние да се противопостави на кошмара или поне да го смекчи, дори и да разполагаше с цели армии. Но можеше да разруши нещо вътре в него, в самата му сърцевина, нещо, за което инстинктът му подсказваше, че е по-смъртоносно от всичко. Той не познаваше истинската му същност, нито дори се досещаше за действителните му цели, но то представляваше олицетворение на

всичките му подсъзнателни страхове и отвращения. Също като някой лешояд или гигантски паяк. То се гушеше в леговицето си и чакаше търпеливо да дойде и неговият час. Той щеше да се добере до него, за да го унищожи или да загине.

Гласът на Растгу наруши трескавите му мисли.

— Най-важното — каза израелецът — е да те измъкнем оттук. Работя горе-долу сам, откакто затвориха израелската мисия в Техеран, но не мога да рискувам с престоя ти повече в тази къща. Утре ще те преместя на ново място в Дарбанд, в подножията на планината на север. Там ще бъдеш в по-голяма безопасност. Но няма никакъв проблем да те вкарам в американското посолство. Крайно време е да се измъкваш от Иран.

— Не, благодаря ти, но имам доста неотложни неща тук. От тебе искам да ми осигуриш информация, колкото е възможно повече информация. Искам да знам всичко за оня бардак, където стана касапницата. Кой е собственикът, изобщо всичко. После ми трябва подробности за къщата в Колхак, която атакувахме през октомври 1977. Същото нещо: собственик, предишен собственик, всичко, което можеш да измъкнеш. Искам досиетата на всички членове на факултета по персийски науки в техеранския университет. И всичко, което успееш да откриеш за Масуд Хешмат. Това по всяка вероятност ще е достатъчно като начало.

— Доста е. Не мога да ти обещаая, че ще свърша всичко, Питър. Нямам и представа колко е трудно дори и с имената на улиците днес. Принуден си да задаваш прекалено много въпроси, възбуждаш прекалено голямо любопитство и накрая свършваш в Евин или Комите, и преди още да са изтекли и двадесет и четири часа ти допират дулото на някой маузер в челото. Хората предават приятелите си, най-близките си. Чувал съм как родители донасят за децата си и деца за родителите си. Изглежда, лудостта е достигнала своя връх. Ще направя каквото мога, но не очаквай от мене чудеса.

На следващия ден, точно както беше обещал, Растгу откара Рандал в Дарбанд, в подножията на Елбрус. Въздухът беше свеж и чист. Това беше обичното място на любителите на пикници, туристите и катерачите, най-оживено вечер, когато хората се спасяваха от жегата

на града и с удоволствие се разхождаха покрай реката в дефилето. Къщата, в която се настани Рандал, се гушеше зад дърветата, тиха и невидима откъм пътя. Той прекарваше дните си във физически упражнения и четене, напрягайки до крайност тялото и мозъка си в усилия да възвърне старата си форма. Възстановяваше се много бързо, но вече не се усмихваше и никога не споменаваеше миналото. Някъде дълбоко в него, където дори и съзнанието му нямаше достъп, бяха погребани опасни мисли. Към Растгу, който редовно го посещаваше и го снабдяваше с провизии, външно беше внимателен, но вътрешно беше далеч. И двамата бяха разтревожени, че в никоя от масмедиите не беше дори и споменато за бягството на Рандал от болницата, въпреки че няколко дни подред усилено се разискваше случаят със застрелването на революционните стражи в Юзефабад и се споменаваеше за някакъв чужденец.

Измина цяла седмица преди Растгу да успее да се добере до първата информация. Оказа се, че бардакът на улица „Абришами“ бил притежание на САВАК и бил популярен сред държавните шефове, генералите и агентите на САВАК, които можели да ползват услугите му безплатно. През нощта на касапницата в него се намирили няколко важни държавни чиновници, който факт според масмедиите бил основната причина за кървавата трагедия. Момичетата, които работели в него, били минали щателен отбор и подготовка и получавали добри пари, за да си спомнят интересните откъси от разговорите, които клиентите им водели с тях в леглата. Доста по-евтино, отколкото инсталирането на подслушвателни апаратури. Голи и отпуснати. След изтощителни сеанси с едно или повече млади добре обучени момичета (или момчета, според случая), всички клиенти, с изключение на най-коравите, развързвали езиците си. През изминалите години доста клиенти бяха заплатили със седмици мъчения и накрая куршум в тила за прекараната приятна нощ в бардака.

Два дни по-късно Растгу се върна с още информация — копия от досиетата, които Рандал беше поискал от секретариата на университета, и подробности за къщата в Колхак.

— Къщата принадлежи на някой си Аббас Пакдини от едно малко селце, Вакилабад, на около стотина мили източно от Керман, в югоизточната част на страната. Той е богат земевладелец, притежава много акри насаждения с шамфъстък. Къщата е негова от девет

години. През това време я е давал под наем на много хора, най-вече американци и западноевропейци, на безбожни цени. Но от близо година преди атаката през 1977 къщата е била наемана от един иранец, Фархад Резапур. Това име говори ли ти нещо?

— Да, разбира се. Той беше първият помощник на генерал Назери в щаба на САВАК.

— Той е и човекът, отговарял за работата на бардака в Абришами.

— Можем ли да се доберем до него?

— Страхувам се, че не. Беше екзекутиран в началото на март, заедно с още неколцина шефове на САВАК. Не е кой знае каква следа, знам, но това е максимумът ми.

— Всичко е наред. Само ми остави папките. Дано успее да открие нещичко, макар че, Господ ми е свидетел, не знам точно какво да търся.

Растгу си тръгна и Рандал се зарови в двайсетината дебели папки, които израелецът бе оставил на бюрото му. Нещо му подсказваше, че именно в тях ще намери някой от хората, виновни за смъртта на Ирадж Ашрафи и Фуджико. Беше сигурен в това.

Часовете течаха и отминаваха, а той все четеше и препрочиташе материалите във всяка папка. Най-обикновени донесения, някои съвсем тъпи, и в никое нямаше дори и намек за връзка с неговия случай. Няколко преподаватели в различни години бяха демонстрирали различни политически убеждения, почти всички бяха дълбоко религиозни, и с течение на годините всеки с по-сериозни опозиционни настроения беше арестуван и хвърлен в затвора, с което досието му бе преминало в управлението на САВАК. Тези досиета, подобно на всички документи от този род, представляваха невъобразима сбирщина от съществени факти и безсмислици, от политическите възгледи на човека до вкуса му към даден вид бельо. Абсолютна помия.

Но въпреки това именно в помията Рандал успя да открие онова, което търсеше, някъде към три часа през нощта. Грешката му се бе състояла в подразбирането, че търси само един човек. Никое досие не бе съдържало нищо с очевидна важност, нищо, което би могло да е подозрително. Три от досиетата обаче съдържаха по един незначителен факт, който сам по себе си едва ли би привлякъл нечие внимание, ако не беше подробността, че обединяваше по много

странен начин трима души. Въпросният факт се съдържа в краткото биографично описание, закрепено с кламер към всяка от папките. Рандал бе прехвърлял всяка папка най-малко по дузина пъти, без да му обърне внимание. Съдържанието беше следното:

Име: Моини, Джаафар (професор)

Дата на раждане: 16 хордад 1297 (6 юни 1918)

Място на раждане: Техеран

Баща: Мирза Ибрахим Хан Казвини, Моин ал-Давла

Майка: Фатима, дъщеря на Мирза Мохамед Али

Найир Техрани

Дата на назначение: Начало на учебната година, 10
шахривар 1349 година (1 септември 1970)

Последно местожителство: Бам

Адрес: Авеню „Пахлави“, ул. „Вазири“ 12, 3 ап.

Име: Рустамзаде, Кайван (Д-р на науките)

Дата на раждане: 9 мехр 1326 (1 октомври 1947)

Място на раждане: Хамадан

Баща: Фируз Рустамзаде

Майка: Голи Равхани

Дата на назначаване: Начало на учебната година, 10
шахривар 1355 (1 септември 1976)

Последно местожителство: Бам

Адрес: Авеню „Шах“, ул. „Ягма“ 49, 7 ап.

Име: Амири, Реза (Д-р на науките)

Дата на раждане: 3 абан 1327 (25 октомври 1948)

Място на раждане: Шираз.

Баща: Асадолах Амири

Майка: Мехри Агазаде

Дата на назначение: Начало на учебната година, 10
шахривар 1355 (1 септември 1976)

Последно местожителство: Бам

Адрес: Авеню „Сева“, ул. „Ищакр“ 17, 4 ап.

Беше повече от удивително, че трима от членовете на този малък факултет бяха живели на едно и също място — едно съвсем незначително селище, малък оазис на ръба на пустинята в югоизточната част на страната.

Беше също така любопитен и фактът, че и тримата обитаваха един и същ район в центъра на Техеран, един наистина порядъчен квартал, но съвсем не от най-известните. Но и това не беше всичко, установи смаяно той, защото познаваше добре тази част от града и картата изпъкна пред очите му: квартирите и на тримата бяха само на пресечка една от друга.

Системата за назначаване на университетски преподаватели в Иран, където новите университети никнеха като гъби, докато в същото време съществуваше остър дефицит на подготвени кадри, се различаваше значително от системата в повечето западни страни, където изискванията бяха изключителни високи и за човек извън учебната система беше много трудно да отговаря на необходимите изисквания за назначение на преподавателска длъжност. Несъмнен интерес предизвикваше и фактът, че и тримата имаха празнини в академичните си кариери преди назначаването им на съответните преподавателски длъжности в Техеран. В Бам нямаше университет или някакво еквивалентно учебно заведение. С каквото и да се бяха занимавали там, то едва ли беше преподавателска работа. Понататъшното изследване на досиетата им разкриваше и допълнителни факти. Моини беше преподавал повече от петнадесет години в Ширазкия университет, преди да го преименуват в университета „Пахлави“ през 1962 година. През 1968 година бе подал молба за освобождаване от длъжност, за да се премести в Бам, където очевидно се бе занимавал с изследване на местната история. Рустамзаде и Амири бяха учили в университета „Пахлави“ и Моини им беше преподавал. След като и двамата бяха защитили дисертации съответно през 1973 и 1974, те се бяха преместили в Бам като асистенти на Моини. Моини явно е бил достатъчно заможен, за да издържа двама асистенти, и цялата работа не предизвикваше никакви подозрения. Рандал обаче не успя да открие и най-малки следи от никакви книги, учебници, монографии или научни статии, публикувани от някой от тримата за историята или диалекта на Бам.

Рандал бе съхранил в паметта си още един факт, и той сега изплува. Вакилабад, селището, в което живееше собственикът на къщата в Колхак, се намираше само на десетина мили от Бам.

15.

Техеран
16 май 1979 година

След дискретна проверка, която Растгу проведе по-късно същия ден, се потвърди, че тримата преподаватели са все още в Техеран и живеят на същите адреси, въпреки че официално университетът беше затворен. Рандал спря избора си върху Моини. По всичко личеше, че той е водачът, и като такъв щеше да разполага с повече информация. По всяка вероятност живееше сам, тъй като съпругата му бе починала преди три години. За да докара професора в Дарбанд, Рандал се нуждаеше от помощта на Растгу. След това вече можеше да разпитва Моини и сам.

В седем часа същата вечер Растгу телефонира на Моини и му обясни, че е адвокат и би искал да обсъди сделка, много важна за негов клиент, като го помоли да го посети същата вечер. Отначало Моини беше доста подозрителен, но Растгу прояви такава убедителност, че Моини накрая се съгласи да го приеме, добавяйки, че живее сам и не очаква посетители. Пет минути по-късно Рандал и Растгу вече бяха потеглили. На улица „Вазири“ цареше спокойствие; стражите на революцията патрулираха по трима или четирима в търсене на терористи подривници на режима. По пътя ги спряха за проверка, но новите документи на Рандал, идентифициращи го като Джон Б. Ройс, американски консултант, работещ към адвокатската фирма на Растгу, се оказаха убедителни.

Моини имаше на разположение само част от секундата, за да демонстрира изненадата си при вида на Рандал, защото американецът вече държеше готов парцал, напоен с хлороформ. Той се хвърли напред и го залепи върху устата и носа на професора. Двамата с Растгу довякоха в колата омекналото му безволево тяло и само след минута всичко беше приключило.

Половин час след като се бяха върнали в Дарбанд Моини дойде в съзнание. Бяха го завързали за един стол и Растгу вече си беше отишъл. Няколко мокри хавлии и горещо кафе без захар бяха достатъчни, за да приведат професора в готовност за разпита. Моини изглеждаше значително по-възрастен за шейсетте си години, белокос и крехък. Но Рандал се беше срещал много пъти с него и знаеше, че старецът има изключителен характер и физическа издръжливост, която далеч надхвърля представите на хората за него. Моини беше костелив орех.

— Искам да ме изслушате много добре, професор Моини — започна Рандал. — Животът ви ще зависи от това, доколко сте схватлив и готов да отговаряте честно на въпросите ми. Знаете отлично кой съм и защо съм ви докарал тук. Навремето имахме общ приятел, който е вече мъртъв. Вие сте виновен за смъртта му, без значение дали пряко, или не. Знам това и нямам никакво намерение да го обсъждам с вас. Ирадж беше убит, защото имаше информация за мен относно група терористи, седем, от които загинаха по време на атака на САВАК срещу къщата, служеща им за укритие в Колхак преди повече от година. Искам да ми кажете всичко, което ви е известно за тази група, какви връзки имате с тях, кои са ръководителите им — изобщо всичко.

Моини направи вял опит да се пребори с въжетата, приковали го към стола. Беше замаян от хлороформа. Разтърси глава и каза:

— Вие не сте Рандал. Не е възможно. Той е мъртъв, убиха го преди четири месеца. Вие сте самозванец.

— Познавате ме достатъчно добре, професоре. Нямам никакво време за игрички. Убивал съм много пъти и едва ли ще изпитам и най-малкото колебание да ви пръсна черепа, ако сметна за нужно. А може и да го направя, без да се замислям особено — нали вие сте причината да загине човек, който ми беше много скъп. Но да се върнем на въпроса. Какво знаете за тази група?

Моини отметна рязко глава; лицето му беше обляно в пот.

— Не познавам никакви групи, нито знам за никакви убийства. Вие сте луд, който и да сте. Аз съм преподавател по литература.

— С какво се занимавате през свободното си време, професоре, ако не е тайна?

— Пиша стихове — изръмжа професорът.

— Иран наистина е страна на поетите. Всички пишат стихове през свободното си време: банкови чиновници, учители, полицаи, генерали. А какво правехте през свободното си време в Бам? И то ли беше посветено на поезията?

Това свари Моици съвсем неподготвен. Очите му блеснаха, после отново посивяха.

— Да, прекарах няколко години в Бам. Правех изследвания на местната история, върху развитието на местните диалекти в региона през последното столетие. Това е едно изключително интересно място. Руините са впечатляващи. В местния диалект са се съхранили няколко изключително древни селскостопански термина.

Моици се възстановяваше забележително бързо. Явно трябваше да получи поредната порция шок.

— Да не би да сте ги научили от Аббас Пакдини? Не ви ли говори нещо името му? Какво точно всъщност означава? Не беше ли нещо от рода на „За чистата вяра“?

Очите на Моици отново примигаха, издавайки несигурността му. Увереността му се пропука за пореден път под напора на страха. Колко ли знаеше американецът? Господи, какво ли му е изпял онова говедо Хешмат, проклет да е!

Сякаш прочел мислите на стареца, Рандал ковеше желязото, докато е горещо.

— Кога за последен път се видяхте с Германеца? Какво е замислил?

Защитата на пленника се пропука напълно.

— Откъде... откъде знаете за него?

— Не съм ви довел тук да ми задавате въпроси. Какво знам и какво не изобщо не е ваша работа. Каква беше връзката ви с Фархад Резапур? Какво знаете за къщата, която даваше под наем в Колхак? А за бардака, който управляваше на улица „Абришами“?

Моици беше на ръба на паниката, но с последни усилия на волята се овладя. Както бе предполагал Рандал, професорът се оказа човек с неподозирани сили и забележителна устойчивост на психиката.

— Аз мисля, мистър Рандал, че вие блъфирате, защото не знаете почти нищо. В противен случай едва ли бихте рискували с довеждането ми тук. Само си губите времето с мен. Нямам какво да ви кажа.

— О, ще ми кажете всичко, преди да ви пусна. Или изобщо няма да си тръгнете. Явно не сте ме разбрали както трябва. Аз не само съм специалист по убийствата, но съм и майстор на инквизициите. Обучен съм да развързвам езиците и на глухонемите. Мога да ги накарам да проговорят дори на езици, които не знаят. След като приключа сеанса с вас, езикът ви няма да замлъкне, нищо няма да е в състояние да ви спре.

Челото и горната устна на Моини се обляха в пот. Сега вече беше в пълно съзнание. Ужасиха го не думите на Рандал, а тонът, с който бяха изречени. Американецът продължи съвсем спокойно:

— Онзи същия ден професор Ашрафи не беше единственият загинал, както впрочем знаете. Може и да нямате нищо общо със смъртта на жената, но може и да сте затънали до гуша. Тя означаваше всичко за мен и мога да ви уверя, че не ще се спра пред нищо, за да открия и накажа убийците й.

Моини направи безсмислен опит да се изтръгне от гласа, от непоколебимия и безмилостен тон; с огромно усилие успя да потисне надигащата се паника и прегракнало каза:

— Твърде късно е за отмъщение, нищо не може да спре каузата ни. Разполагаме с огромна мощ и сме готови да нанесем удар всеки миг. Седмината са готови, само чакат заповедите ни. Кинжалите са наточени и чакат само Десницата му. Мечът е готов и скоро ще бъде изтеглен от ножницата. Вашата ера е свършена, настава нашият ден. Скоро ще разпукне зората му.

Устата на Моини се стегна, погледът му се замъгли. Той сякаш стисна с всички сили челюсти в знак на отвращение към Рандал. Изведнъж тялото му се напрегна като струна и очите му се разшириха от ужас. Той се затресе в конвулсии, крайниците му обтегнаха въжетата до скъсване, столът се люшна и Моини падна на пода заедно с него. Рандал с отвращение следеше гърчовете му, дивото размятане на главата му, разтърсването от спазми тяло. И изведнъж, все така рязко, както бяха започнали, гърчовете секнаха и тялото застина неподвижно. Рандал се приведе и го докосна. Моини беше мъртъв. Американецът доближи нос до устата на мъртвия и след миг рязко я отдръпна. Цианид. Той се напрегна и повдигна стола както беше с мъртвото тяло. Развърза въжетата и отнесе тялото на кушетката в другия край на стаята. Трябваше веднага да телефонира на Растгу.

16.

Техеран

17 май 1979 година

Тази нощ нямаше смисъл да се връщат в апартамента на Моини. Беше късно и срещата им със стражите на революцията беше неизбежна, както и арестът им. След като се обади на израелеца, Рандал си легна и се опита да заспи, но не можа. Вече беше в началото на лабиринта; чувстваше, че секретната група е само на една ръка разстояние, и въпреки това нещо му подсказваше, че има да извърви много по-дълъг път, отколкото предполагаше.

Растгу дойде още на разсъмване и двамата заедно укрива тялото в мазето, след което потеглиха за града. Три пъти минаха покрай къщата на улица „Вазири“ преди да преценят, че всичко е спокойно. Растгу остана да пази долу на входа, а Рандал се качи до апартамента и отвори вратата с ключа, който бе измъкнал от джоба на мъртвия собственик. Влезе с предпазни мерки, опасявайки се, че някой вече може да е разкрил отсъствието на професора. Апартаментът обаче го посрещна празен и мълчалив. Рандал влезе в кабинета и се зарови в документите на Моини.

Час по-късно не бе открил нищо повече от бележки върху персийския език и литература. Каквито и материали да беше притежавал Моини за групата, те явно не бяха съхранявани в апартамента му или дори укривани в таен сейф или скривалище. А и освен това времето, с което разполагаше Рандал, беше съвсем оскъдно и той основателно подозираше, че дори подробното претърсване ще се окаже безрезултатно. Гневно стовари юмрук върху бюрото. Да се добере толкова близо до целта й пак нищо! Дали поне колегите на професора нямаше да се окажат по-сговорчиви? Очите му се спряха на малка черна книжка на ъгъла на бюрото. Как я беше пропуснал? Отвори я и видя, че това е дневникът на Моини. Прелисти го набързо, но не откри нищо подозрително, поне на пръв поглед. Съдържанието представляваше абсолютна смесица от часове на учебни занятия, срещи във факултета, крайни дати за предаване на статии. Миг преди да затвори бележника се поспря върху последния запис. Беше за същата вечер, 17 май. Пишеше на арабски — език, който Рандал

влдееше слабо. При други обстоятелства съдържанието едва ли би привлякло вниманието му, но само след секунда сърцето му заби бързо. Една дума от текста се наби в окото му и той разбра, че отново е попаднал на следата. Текстът гласеше: „йом мавлид хадрат сайидатима Фатима; йайтамаулсаба фи дар алшидда...“ — „рожденият ден на нашата повелителка Фатима; Седмината да се срещнат в земята на насилието.“

Седмината. Моини ги беше споменал предната нощ. Кои ли бяха те? Дали не бяха приемниците на онези седем самоубили се в къщата в Колхак? Той затвори дневника и го пхна в джоба си; умът му трескаво заработи. Трябваше да открие кога се срещат и къде се намира тази „земя на насилието“. Дали съмишлениците на Моини бяха в състояние да му дадат по-подробна информация?

Докато се връщаха в Дарбанд, той обясни всичко на Растгу.

— Сайръс, твоят арабски е по-добър от моя. Точен ли е преводът ми?

— Да, така изглежда. Но аз по-скоро бих превел дар като „къща“, отколкото като „земя“ или „област“. За „шидда“ не мога да кажа нищо определено; може да бъде и „насилие“, но ми се струва, че „мощ“ е по-подходящо, или пък „сила“. Невъзможно е да се каже точно без по-широк контекст.

— „Домът на мощта“ — измърмори Рандал. — Една къща би била определено по-логично място за среща. Я почакай, какво ще кажеш за „Къщата на силата“? „Дар ал-шидда“ би могло да бъде арабския превод на персийската дума „зуркхан“, не е ли така?

— Това не беше ми хрумвало, но сега виждам, че е съвсем подходящо. Една среща в зуркхан звучи напълно правдоподобно.

Рандал беше обзет от трескава възбуда. Преследването продължаваше. Зуркханът, или „къщата на силата“, е древна персийска институция, почти неизвестна на Запада. Това е клуб изключително само за мъже, посещаван от атлети, идващи да практикуват традиционни сръчности и умения, а също така да се посвещават на добродетелите на търпението, издръжливостта, твърдостта на духа и самоконтрола. Зуркханите бяха пръснати по цял Техеран и срещата днес можеше да се състоя във всеки от тях. Той се обърна към Растгу, който се бе съсредоточил в напрегнатото утринно движение.

— Кой зуркхан?

Растгу превключи на четвърта скорост — пътят пред тях се бе очистил на значително разстояние.

— Не знам. Все пак разполагаме с известно време. Срещата ще се състои едва довечера.

— Откъде знаеш?

— Това е очевидно. Годишнината от смъртта на Фатима е двадесетият ден от втория месец джумада. Днес е деветнадесетият ден от същия месец; двайсетият ще започне тази вечер на залез-слънце.

Рандал беше забравил, че мюсюлманският ден започва и свършва не в полунощ, а на залез-слънце. След като Моиини беше записал срещата за седемнадесети май, значи трябваше да се състои тази вечер. Но къде?

Работата всъщност се оказа доста по-проста, отколкото се бе опасявал Рандал. След известно колебание той се свърза с Фариде Ашрафи, вдовицата на Ирадж. Не беше имал възможност да разговаря с нея от деня на смъртта на съпруга ѝ, но я познаваше добре и можеше да ѝ се довери. Тя вдигна слушалката след четвъртото позвъняване.

— Добър ден — каза той. — Госпожо Ашрафи, обажда се Питър Рандал.

На другия край на връзката последва продължителна тишина. Накрая тя проговори.

— Питър, къде сте? Опитах се да се свържа с вас след... Знаете ли за Ирадж?

— Да. Бях там същия ден, в университета. Имахме уговорена среща с него.

Но на следващия ден звънях в апартамента ви и никой не се обади. Няколко пъти след това звънях и ви писах даже две или три писма. Накрая разбрах, че сте изчезнали. Предположих, че сте напуснали страната поради размириците.

— Не мога да ви обясня по телефона, Фариде. Моля ви да ми се доверите. Не казвайте на никого, че съм се обаждал, абсолютно на никого. Намирам се в Техеран и съм добре. Ще се опитам да се видим, ако е възможно, но имам да свърша много неотложни неща преди това. Нужна ми е помощта ви.

— Да, Питър, разбира се. Знаете отлично, че винаги можете да се обърнете за помощ към мен. Какво искате да направя?

— Можете ли да намерите адреса на зуркхана, който посещава професор Моини?

Последва още една пауза.

— Моини не е атлет. Сигурна съм, че не е посещавал зуркхани дори и на млади години.

— Дори и да гледа, да слуша стихове?

Тя се поколеба.

— Да. Да, сега като го споменахте, мисля, че се сещам. Наистина, няколко пъти двамата с Ирадж посещаваха такова място, понякога и с приятели. Веднъж или два пъти годишно.

— Винаги ли ходеха в един и същ зуркхан?

— Така мисля. Да, така беше. Намира се на улица „Хакими“, близо до градския парк. Не знам точния адрес.

— Това няма значение. Ще го намеря. Благодаря ви.

Той замълча, несигурен как да продължи.

— Фариде, много ми е мъчно за Ирадж. И съжалявам, че не успях да се видя с вас след смъртта му.

— Не се притеснявайте, Питър. Мисля, че разбирам. Дали има някаква връзка? Беше ли смъртта на Ирадж случайност?

Как би могъл да отговори на въпроса ѝ?

— Не — проговори накрая той. — Не, не мисля така. Но не мисля, че би могла да бъде предотвратена.

Тя не се обади дълго. Когато накрая проговори, гласът ѝ сякаш прозвуча много отдалеч.

— Това, което правите сега, свързано ли е със смъртта му?

— Да, има връзка. Работата ми може да помогне... да отмъстя за него.

— Не искам отмъщение, Питър. Ирадж е мъртъв, всичко е свършено. Не искам повече смърт, моля ви.

— Вече имаше прекалено много смърт, повече, отколкото можете да си представите. Но не продължа ли, ще последват още много.

— Не ви разбирам, но ви желая успех. Кхода хафез, Питър.

Тя изговори тези думи за всекидневно сбогуване с особено ударение. „Нека Бог да те пази.“ Телефонът щракна.

Растгу разучи, че ще има сбирка на атлетите в зуркхана същия ден след залез-слънце. Зуркханът беше малък и посещенията бяха в четвъртък вечер — съвсем нормално време.

Рандал и израелецът отделиха първите часове от следобеда да се отърват от тялото на Моини. Натовариха трупа на професора в багажника на ланд роувъра на Растгу — автомобила, който той използваше за пътуванията си извън града, и потеглиха към планините. Там го стовариха край пътя и го простреляха в лявото слепоочие. Едва ли някой щеше да прави разследване заради един труп в тия времена; вероятността да правят аутопсия за изясняване на пълната картина за смъртта беше равна на нула.

Имаха още време, докато потеглят за зуркхана. Рандал настояваше да отиде сам, а Растгу да го изчака отвън като подкрепление, в случай че нещата се усложнят.

— Ти си глупак, Рандал — каза израелецът. — Някой от тях може да те разпознае; най-вероятно някой от колегите на Моини. Нека аз да отида, а ти да останеш в колата.

— Не, искам сам да се уверя какво става там. Мисля, че групата ще се събере едва след приключването на редовната сбирка; един зуркхан все пак не е от тия заведения, които се държат в тайна. Фариде Ашрафи ми събщи, че съпругът ѝ и други негови приятели обикновено ходели там заедно. Ирадж сигурно би забелязал, ако има нещо необичайно. Аз обаче искам да присъствам специално на сбирката, за да разгледам вътрешното разположение на сградата.

Той пристигна в зуркхана точно преди залез-слънце и влезе. До вратата, въвеждаща в главната зала, където се провеждаха сбирките, седеше възрастен мъж. Рандал обясни, че е американски журналист и планира да напише статия за ежедневието в Техеран след революцията. Старецът се озъби и ядно отметна глава, придружавайки жеста си със звучно „тц“.

— Говориш много добър фарси за журналист.

— Живея в Техеран от няколко години.

— Не можеш да влезеш, не си желан тук. Това място е само за иранци. Забранено е за чужденци.

Рандал извади цяла бала банкноти от по сто тумана, върху които портретите на шаха бяха внимателно отстранени.

— Това са ирански пари, старче. Ще си седя кротко отзад, без никой да ме вижда. Дори няма да ме забележат.

Рандал пусна две банкноти в подложената шепя на стареца и влезе, без дори да дочака покана. В стаята цареше сумрак — няколкото голи електрически крушки трудно можеха да го разпръснат. Беше с висок таван с гредоред от кедр и бели стени с няколко ниши в тях. Навсякъде висяха фотографии: на борци, мустакати атлети, войници; редом с тях бяха окачени картини с религиозно съдържание: Али с оголен двуостър меч, синовете му Хасан и Хюсеин, Хюсеин самотен на кон в равнината Карбала, а над всички — портрет на аятолах Хомейни. Подът на залата беше издигнат на няколко стъпки и центърът бе оформен като осмоъгълна арена, около която бяха подредени в няколко реда столове за зрителите. Вече имаше и зрители, все мъже и момчета, с дрехи на работници от близкия пазар. Рандал си намери място по-назад и седна. Едва ли някой му бе обърнал внимание при влизането.

Пирът, облечен целият в бяло, вече беше в стаята. Той беше ръководителят на зуркхана, центърът на цялото внимание. Седна над арената, с барабан в скута си. На масата до него имаше малък звънец. Точно в пет барабанът заби в бавен пулсиращ ритъм, после пирът започна да рецитира откъси от епичната иранска поема, „Шахнаме“ на Фирдоуси. Странните, сякаш неземни напявания — душата на този забележителен ритуал, и непрестанното биене на барабана изпълниха залата, омагьосвайки наблюдателите. Последва пауза, след която пирът удари няколко пъти звънеца с бяло лебедово перо. В стената на арената се отвори врата и мъжът в бяло възобнови барабаненето и напевите. Предшествани от белокоп жилест мъж, атлетите пристъпиха на арената. Всички бяха голи до кръста, с широки колани и избродирани кожени панталони до под коленете, плътно закопчани около прасците. Повечето бяха изключително едри мъже, добре сложени, с обичайната физика на силен мъж, пехливан, но някои от по-младите бяха по-слаби, с по-фина мускулатура. Никой обаче не се отличаваше с несъразмерните пропорции на западния културизъм или щангистите. Зуркханът, една обител, чийто произход се губеше в древността, представляваше полурелигиозна и тайнствена институция и в него се наблягаше повече на духовните добродетели, които беше длъжен да развие в себе си всеки пехливан.

Ритуалът започна със земни гимнастически упражнения, включващи и „плуване на сухо“, и едно трудно упражнение, в което голям брой пехливани се въртяха като пумпали, съдържайки ефектите на замайването с огромни усилия на волята; белокосият старец излезе най-добър в това изпитание — въртя се повече от три минути, без дори да покаже замайване или загуба на равновесие. Следващото упражнение включваше използването на масивни метални сфери, свързани не с въже или дебела тел, а с тежки вериги. Пехливаните ги вдигаха, а през това време барабанът не секваше хипнотизиращия си ритъм и във въздуха се разнасяха слова от „Шахнаме“. След като приключиха и тези упражнения, мъжете взеха дебели метални пръти с различни размери от рафтовете покрай стената на арената. Най-големият прът се падна на най-едрия атлет. Беше дълъг повече от метър и дебел като ръка. Рандал си спомни как веднъж бе опитал да повдигне един такъв прът при подобно представление — беше се оказал изключително тежък, точно както изглеждаше, а най-големите просто не можеха да бъдат повдигнати. Пирът удари звънеца и отново заби барабаните в бърз ритъм. Мъжете започнаха да изпълняват сложни съчетания, извивайки и огъвайки ръцете си в невъобразими фигури.

Последното упражнение включваше употребата на по-малки пръти, от типа на използваните от жонгльорите на запад. Белокосият старец избра трима атлети. По своята същност упражнението не се различаваше от жонгльорските изпълнения, с тази разлика, че тук прътите бяха подхвърляни все по-високо и по-високо, чак до тавана. На зрителите им секваше дъхът от гледката и Рандал не се усети как ги аплодира бурно, преди да проумее, че това е повече от лекомислено от негова страна. Това не беше цирк, нито пък тези мъже циркови артисти, очакващи аплодисменти от публиката. Те щяха все така прилежно да идват седмица след седмица да изпълняват странните си ритуали, дори и да не останеше никакъв зрител да оценява силата и сръчността им. Освен Бог.

Изпълнението продължи повече от час, после зрителите се надигнаха да си ходят. Някои щяха да се приберат направо у дома си, други на малки групички щяха да се насочат към близката чайна да пушат наргиле, трети щяха да изчакаат приятелите си сред атлетите, след което щяха да посетят заедно джамията или къщата на пира, за да

поприказват и да пийнат чай или шербет. На стената зад себе си Рандал беше забелязал малък отвор, подобен на неостъклен прозорец, през който можеше да се влезе в малка стая. Той се изправи и погледна вътре. Жълтата светлина на голите електрически крушки му разкри нещо от рода на склад, където се съхраняваха спортните пособия. Той се обърна и се вля в една малка група излизащи мъже, привличайки няколко любопитни и враждебни погледа. Никой обаче не се осмели да го предизвика или дори да му проговори, и той излезе на улицата през главния вход. Растгу си седеше в колата, на стотина метра надолу от другата страна на улицата. Рандал прекоси пътя и се качи при него.

Зачакаха в здрача, без да откъсват очи от сградата. Зрителите и атлетите се изнизваха по двама или трима в нощта. Светлините угаснаха, пазачът заключи вратите.

— Как мислиш, дали не сме сбъркали мястото, Питър?

— Не знам. Но мисля да се върна и да изчакам, ако се налага, и цяла нощ. Тази нощ не можем да отидем в друг зуркхан, не е ли така?

— Така е, Питър — изсмя се тихо Растгу. — Страхувам се, че нямаме друг избор. Но внимавай много.

Рандал не срещна никакви трудности с прозореца на гърба на сградата. Резето беше по-скоро символично, отколкото пречка. Зуркханът не съдържаеше нищо, годно за кражба — дори и крадец с най-широки връзки едва ли би успял да продаде някъде това толкова специфично спортно оборудване. Рандал прескочи леко вътре и извади миниатюрно фенерче, за да намери пътя до малкия склад в съседство с главната зала. Евентуалната среща можеше да се състои само в нея. Намери някаква черга и я просна върху малкия отвор, за да се прикрие от случайно любопитство, след което я разряза по средата, за да може да наблюдава вътрешността на залата.

Времето течеше бавно. Половин час му се стори цяла вечност. Вечерите вече бяха топли, но вътрешността на това рядко обитавано здание и бетонният под го караха да зъзне. Той внимателно пристъпваше напред-назад, за да се стопли и да загрее крайниците си, като през цялото време напрегнато се вслушваше и за най-малкия шум откъм залата. Четири часа по-късно, малко преди полунощ, вече бе на прага на отчаянието. Вероятността, че срещата ще се състои именно в този зуркхан, предпочетен от Моини при няколкото му редки посещения, беше направо равна на нула.

И точно тогава откъм залата се разнесе приглушен шепот. Някъде се отвори врата и нечии крака запристъпваха вътре. Електрическа крушка пламна, друга я последва и Рандал мигновено се озова зад импровизираната завеса, като внимателно разтвори цепнатината. Неясни сенки на мъже се промъкваха през вратата и слизаха по стъпалата на арената.

Бяха седмина. Шестимата бяха облечени в бяло, сякаш покрити със савани, а седмият — молла на около четиридесет години, бе целият в черно, с грубо лице, оброчено от късо подстригана гъста черна брада. Светлината на една от крушките в миг се отрази от очите му — бяха студени, с дълбоки черни зеници, подобни на черни въглени в сняг. Едната му ръка завършваше в обвит с плат чукан. Седмината слязоха на арената и насядаха по традиционния начин — шестимата младежи срещу моллата, който седна с гръб към Рандал. Американецът задържа дъха си, сграбчен от настъпилата дълбока тишина, изпълнила залата. Ясно осъзнаваше ролята си на натрапник, който може да заплати с живота си, ако го заловят.

Моллата изпя молива на арабски, сякаш галейки чуждестранните думи, задържайки ги върху езика си, преди да ги изпрати като гълъби към високия гредоред. Молитвата му продължи доста дълго, но младежите седяха неподвижни като статуи през цялото време. Гледаха го втренчено, с безизразни лица. Застиналостта им беше в тревожен контраст с жизнерадостната гимнастика на атлетите само преди няколко часа. Молитвата завърши с пронизителна трептяща нота, отлетяла далеч в мрака отвъд насядалите фигури. Моллата заговори с нисък глас и нещо в тона му накара Рандал да настръхне.

— Тази нощ е благословена — започна моллата. — Тази нощ ние празнуваме годишнина от рождението на нейна святост Фатима, дъщерята на Великото съзидание, съпругата на Принца на вярващите и майката на Хасан Избраника и Хюсеин, Повелителя на мъчениците. Тази нощ оголен е мечът и готов за удар е той.

Лицата на всички младежи имаха едно и също изражение — на радост, триумф и очакване.

— Тази нощ — продължи моллата — е избран първият от тези, на които им предстои път. Тази нощ са решени съдбите на добри хора и на изчадия на шейтана. Тази нощ Имамът подготвя оръжията си и ще повдигне десницата си. Тази нощ благословените ще отидат в Рая, а

прокълнатите в Ада. И Раят, и Адът са готови и чакат. Доведох ви тук тази нощ, за да ви обясня и да ви съобщя, че след като напуснем това място, сме поканени в една къща, където ще се срещнем лице в лице с негово сиятелство. Той вече е тук и ни очаква. Макар и да не съм от вашите редици, аз бях помолен да ви придружа. Първо обаче вие трябва сами да се подготвите с молитва и смирение.

Той спря, после отново започна да напява молитвени слова. Рандал разпозна няколко от думите — бяха от Корана. Умът му трескаво препускаше. Той измъкна пистолета от джоба си — реши, че ще е по-безопасно да вземе някой от тях за пленник сега, отколкото после да ги проследи до следващото място на събиране, което и да беше то. Пръстите му напипаха каучуковата подложка, която беше взел, за да я пъкне в устата на бъдещия си пленник и да предотврати повторението на акта, извършен от Моини предната нощ. Успееше ли да ги изненада, можеше да се измъкне навън в колата на Растгу преди другите да реагират. Но не се самозаблуждаваше: знаеше, че останалите ще се нахвърлят вкупом върху него още преди да се е добрал до вратата. Изведнъж целият се напрегна като струна. Откъм вестибюла се бяха разнесли неясни звуци. Дали Растгу не бе решил да предприеме нещо, независимо от него?

Изведнъж вратата се отвори с трясък без никакво предупреждение и в залата нахлуха въоръжени мъже, крещейки заповеди никой да не мърда. Десет души, всички в защитни комбинезони и автоматични оръжия, обградиха арената с дула, насочени в гърдите на насядалите. След секунди в залата със спокойна походка и мрачно изражение влезе моллата Хасан Табатабаи и спря до вратата, втренчен в заловените мъже. Гласът му разряза въздуха като бръснач:

— Моля всички да станат бавно с ръце на тила. Всички сте арестувани в името на Ислямска република Иран. При най-малкия опит за бягство ще бъдете застреляни. Моля всички да станете и да се приближите до вратата един по един.

Той направи кратка пауза, след което повиши глас и се обърна към скривалището на Рандал.

— Вие също, мистър Рандал. Ако обичате, излезте с вдигнати ръце. Действително, вие ми оказахте неоценима помощ, но за

съжаление все още не съм приключил с вас. Имам един приятел, който изгаря от нетърпение да си поговорите. Моля, приберете пистолета.

Жестока паника сграбчи Рандал за гърлото. Внезапно проумя, че цялото му бягство е било нагласено, че са го оставили да избяга, за да доведе Табатабаи и хората му тази нощ тук. Той пъкна пистолета в джоба си и отвори вратата към залата.

Седмината пленници вече бяха на крака, но вместо да поставят ръце на тила си и да застанат неподвижно, те мълчаливо се наредиха в кръг, лице в лице със стражите си. После, бавно и целенасочено, закрачиха към тях с мрачни, решителни лица, с немигащи очи, втренчени в насочените срещу тях дула.

— Назад, назад до средата на арената с ръце на тила — отново се развика Табатабаи.

Те сякаш не го чуваха. Продължаваха да крачат със смъртна решителност в очите. Рандал ги следеше като омагьосан в очакване всеки миг стражите да открият огън, превръщайки сцената в кървава касапница. Не бе в състояние да предотврати нищо. Но стражите останаха като замръзнали, сякаш омагьосани от настъпващите срещу тях мъже. Ако нападателите им бяха въоръжени, те биха открили огън още в първия миг без никакво колебание. Но да застрелят съвсем хладнокръвно невъоръжени хора, мъже в бели дрехи също като онези, които самите те бяха носили само допреди няколко месеца и в които бяха загинали толкова много техни другари... това пробуждаше остри спомени за войниците на шаха и кланетата в първите дни на революцията. Пръстите им замряха върху спусъците и те панически се заоглеждаха. Седмината мъже вече ги приближаваха застрашително.

— Огън! — изрева Табатабаи и бръкна под дрехата за пистолета си.

В паметта на Рандал останаха съвсем откъслечни спомени за случилото се през следващите мигове — движенията и звуците се сляха в неразлично цяло. Като по даден знак седмината скочиха върху стражите с протегнали към автоматите ръце. Войниците изпаднаха в паника и хаотично откриха огън; грохотът отекна оглушително в помещението. Няколко от нападателите рухнаха на пода, разкъсани от куршумите, с обагрени в алено бели одеяния. Един от войниците обаче се поколеба за миг и закъсна със стрелбата. Мигом беше съборен на пода, автоматът му бе отнет и насочен срещу него

самия. Още преди останалите стражи да проумеят какво става, оцелелият мъж в бяло се извърна и откри огън, косейки в полукръг. Куршумите заплющяха, врязвайки се в телата на войниците, покосявайки ги безмилостно.

С крайчеца на окото си Рандал зърна как облеченият в черно молла се втурва към една завеса в другия край на залата и изчезва зад нея. Почти едновременно с това Табатабаи вдигна пистолета си и стреля в мъжа с автомата. Мъжът се строполи безмълвно с куршум в черепа. Автоматът се изплъзна от безжизнените му пръсти и изтрака на бетонния под. Единственият останал жив войник откри безразборна стрелба по арената, заливайки с олово натръшканите в безпорядък тела.

Рандал ужасен се взираше в кошмарната гледка. Табатабаи, избегнал по чудо смъртта, бе застанал пред него с насочен в гърдите му пистолет. Агентът на САВАМА втренчи очи в Рандал.

— Ако обичате, хвърлете пистолета, мистър Рандал, или Али ще ви застреля.

— Бих препоръчал Али да се въздържа от тази постъпка — прозвуча гласът на Растгу зад Табатабаи. — Най-добре ще е за всички ни, ако вие пуснете пистолета си и кажете на момчето си направи същото.

Растгу бе пристигнал в най-съдбоносния момент. Не бе останал в колата, където можеше да го забележат стражите на революцията, а бе предпочел да се укрие в една странична уличка, откъдето да наблюдава зуркхана. Бе станал свидетел на пристигането на САВАМА, след което ги бе проследил с изключително внимание, наблюдавайки развоя на нещата през последните минути. Сега бе дошъл и неговият ред.

Табатабаи и подчиненият му войник пуснаха оръжията си, както им беше заповядано — гласът на израелеца не оставяше дори сянка на съмнение, че всеки опит за неподчинение ще бъде безмилостно и мигом наказан.

— А сега — продължи Растгу, — моля ви да бъдете така добър да слезете по стъпалата на арената. Направите ли и най-малък опит да вдигнете някое оръжие или по какъвто и друг опит да ме застрашите, ангелите Надир и Мункар ще ви открият утре сутринта на гробището Бехешт-е Захра.

Табатабаи изпълни безмълвно заповедта. Безсилен гняв струеше от погледа му.

— Питър, ела при мен — повика го Растгу. — Моллата май е забравил да сложи пост отвън, но все пак човек трябва да си има едно наум.

Рандал неумело си проправи път сред повалените столове и трупове до мястото, където го чакаше приятелят му. Растгу отстъпи крачка встрани да пропусне Рандал, като се изви леко. Табатабаи реши, че това е моментът, и се хвърли с протегнати ръце към беретата си. Али се преметна през най-близкия стол и посегна към автомата. Табатабаи успя да докопа пистолета, но в следващия миг куршумът от магнума на Растгу прониза слепоочието му и го отхвърли назад. Вторият изстрел прониза облегалката на стола, отнасяйки със себе си и част от черепа на Али.

Растгу изблъска Рандал навън и побягнаха. През три квартала от тях зави сирена. Прекосиха задъхано улицата и скочиха в ягуара на Растгу. Само след секунди израелецът трескаво запали колата и включи направо на втора. Колата полетя по безлюдната улица, после рязко свърна в една пряка и пое на изток през града, към безопасното укритие на къщата в Майдийе. Рандал извърна преbledнялото си лице към израелеца.

— Те са мъртви, всички. Всичко стана толкова бързо, че не можах нищо... Сайръс, това не е краят. Тази вечер седморката не беше в пълен състав, един липсваше. А седмият човек тази вечер, оня в черно, успя да се измъкне. Беше по-възрастен от останалите. Каза, че не бил от тях. Значи има още някой жив някъде. Той е избраникът им. Трябва да го намеря на всяка цена. Длъжен съм да открия за какво е избран.

— Съжалявам, Питър, но това не може да стане.

Рандал изгледа озадачено приятеля си.

— Не може да стане ли? Защо да не може?

— Защото те извеждам от страната. Още тази нощ. Вече съм уредил всичко с твоите хора. Прибираш се у дома.

Американецът се смръщи гневено.

— Хич и не се надявайте. Аз имам...

Дясната ръка на Растгу се стрелна светкавично към врата му в безпогрешен саблен удар и Рандал рухна в на седалката. Израелецът

оправи волана и натисна педала на газта.

— Прощавай, Питър.

17.

Техеран

17 май 1979 година

Докато Рандал и Растгу се носеха по безлюдните улици на източен Техеран, двама други мъже седяха заедно в старата къща на пазара, където предишния месец се бе състояла срещата, посветена на годишнината от смъртта на Фатима. Единият беше старият молла, който бе председателствал срещата, облечен, както и по-рано, в бяла аба и зелен тюрбан. Другият беше Хюсеин Наваи, избраникът, предназначен да убие президента Картър. Той беше на двадесет и осем години, красив, с пронизващи очи, гъста черна брада и хлътнали бузи. Изглеждаше озадачен. Според първоначалната уговорка той трябваше да присъства същата вечер на срещата в стария зуркхан, но в последния момент го известиха, че моллата го вика у дома си. На вратата го посрещна слуга и го отведе на горния етаж, където той намери стария молла вгълбен в молитва. Светият мъж нито я прекъсна, нито даде знак, че е забелязал присъствието му, но слугата го покани да седне на килима срещу него. Газена лампа с ниско спуснат фитил хвърляше жълтеникава светлина в средата на стаята, къпейки двамата мъже в странен неземеен отблясък.

Мина повече от час и въпреки това моллата продължаваше да седи неподвижен, а напевните думи на молитвата се надигаха и спускаха като вълни край морски бряг. Колкото повече се вслушваше Хюсеин в словата, толкова повече атмосферата в стаята се променяше и той самият неусетно беше въввлечен в молитвата. Накрая напевът замря и последвалата го тишина беше по-дълбока от всичко преживяно от младия мъж до този момент.

Гласът на моллата го призова сякаш от много далеч. Той бавно осъзна къде се намира, видя примигващата жълтеникава светлина на газената лампа, дебелия шарен килим, върху който седеше, безизразните бели стени и стареца пред себе си.

— Добре дошъл тази нощ — изрече светецът с неподозирана топлина. В гласа му имаше и още нещо.

— Това е чест за мен — отвърна младият мъж. Това беше самата истина.

— И малко объркващо — добави моллата с леко развеселен глас.

— Да... наистина съм объркан. Аз очаквах... Бях повикан в зуркхана да се срещна с молла Ахмад. Защо се промениха нещата? Защо ме извикаха тук? Дали не съм извършил нещо, което ви е оскърбило?

Старецът поклати глава и се усмихна.

— Не си съгрешил, сине мой. Ти си нашият избраник. Ти си първият, комуто се падна честта да осъществи своята мисия.

Моллата бръкна в левия ръкав на снежнобялата си аба, измъкна сгънат лист синя хартия, разгъна го и го изглади с дясната си ръка, а с лявата взе от пода очила с тънки златни рамки. Вдигна поглед и се обърна към Наваи.

— Получих писмо от негова върховна светлост, адресирано до теб. Помоли ме да го прочета в твое присъствие.

Той си намести очилата и зачете с напевен глас, така както четяха при тържествени поводи повечето иранци. Писмото беше написано отчасти на фарси.

„В името на Бог. Нека Бог благослови Мохамед и семейството му и имама на вечността, нека Бог усили вярата му. О, безименни и неназовани, знай, че твоето име вече е вписано в Свещената книга и че неговото перо е готово да впише и делата ти благочестиви в нея. Сега е време на разпътица и безвремие, на страдание и мъка. Всичко, завоювано от нас, все още не е станало необратимо, и можем да загубим всичко, не дойдат ли по-скоро дните на последната ни победа. Силите на неверниците не са нито победени, нито заблудени, и армиите на нечестивите не са нито разгромени, нито останали без водачи. Ако не действаме веднага в Негово име и Неговата кауза, моментът на победата може да мине покрай нас завинаги. Следователно дошло е времето за теб

да се подготвиш ти достойно за бремето, в което толкова отдавна си се врекъл. Изпращам те сега в Неговото име и с моята благословия да бъдеш ти проводник на нашата победа. Не се стъписвай пред гибелен момент, изпречи ли се той на пътя ти. Знай, че смъртта ти ще бъде знак на мъченичество богоизбрано и ти ще бъдеш мъченик в свещената война, в джихада срещу силите на мрака. Нека Бог те придружава чрез своите ангели. Хвала на Аллах, владетеля на всички светове.“

Гласът на белобрадия духовник замлъкна и той вдигна очи да срещне погледа на младежа, до когото беше адресирано писмото. Бледата светлина на лампата отразяваше обречеността и ужаса в очите на младежа и състраданието и разбирането в очите на неговия повелител. Саможертва и фанатизъм горяха в погледите и на двамата, а зад погледа на стареца работеше умът му. „Сине мой, колко малко знаеш ти или разбираш истинските Му стремежи, действителната същност на задачата, за която си избран и заради която ще умреш.“ След тази мисъл старецът изпита неподправена мъка, но и дълбок възторг. Беше дошло времето на върховното изпитание.

— Утре потегляш по суша и море за Медина — продължи духовникът. — Лятото и есента ще прекараш в свещения град, в една къща на познанието. Един човек ще те научи на нещата, за които съм неспособен да те упътя, ще те подготви за самата задача. Ще останеш там, докато започне месецът на поклонничеството. Ще облечеш белите одеяния и ще отидеш в Мека да изпълниш ритуалите на хаджийството, но не ще останеш за празника на десетия ден. Защото преди да настъпи тази дата, ти вече ще бъдеш в Ню Йорк, готов всеки миг да полетиш за Вашингтон.

Старецът се поколеба, пришпорван от съзнанието, че това не е всичко, че освен радостта да бъдеш почетен с честта на избраник, нощта излъчва болка и страдание.

— Братко Хюсеин, преди да потеглиш за мисията си, ти ще се срещнеш със самия Имам, тук, в тази къща, тази нощ.

Очите на Наваи блеснаха с неземеен блясък. Такава среща беше чест, оказвана само на малцина избрани.

— Преди това обаче твоята вярност към него, твоята обич към него, и твоята вяра в него трябва да бъдат подложени на изпитание съгласно заповедта му. Последния път, когато беше в тази стая, аз обясних, че всеки един от вас трябва да премине през смъртта в най-различните й лица, за да се научите как да умирате. Твоята първа смърт ще се състои тази нощ. Моля те да ме придружиш.

Старецът се изправи с усилие на схванатите си от продължителното седене крака и протегна ръка към един прост дървен бастун. Наваи също се изправи и последва стареца през вратата и по стъпалата надолу. Беше преbledнял, сърцето бумтеше в гърдите му.

Здрачът вече бе захлупил двора, но топлината на деня още не си беше отишла. Мракът бе почти пълен, защото луната в последната си четвърт бе почти изчезнала, но пък безброй едри звезди бяха залели небето. Моллата поведе Наваи през двора към осветения правоъгълник на някаква отворена врата. Зад прага й се озоваха в слабо осветен коридор, белосан също както стаята, която току-що бяха напуснали. Сводестият таван го накара да се приведе, макар всъщност да беше достатъчно висок, за да му позволи да стои изправен. В дъното на коридора имаше тежка дъбова врата с масивна брава. Моллата спря пред нея, извади от джоба си връзка ключове, избра най-големия и го пхна в ключалката. Ключът се превъртя с усилие. Моллата бутна вратата и тя изскърца протяжно с отдавна несмазваните си панти.

В стаята зад нея беше тъмно. Слабата светлина на газената лампа в коридора само подчертаваше дълбоките сенки. Старецът се върна за лампата и я донесе. Мъжделивата жълтеникава светлина заля стаята, хвърляйки причудливи сенки върху пода и стените. В дъното на стаята седеше човек по риза и панталони. Косата му беше разрошена, не беше се бръснал от няколко дни, а кървясалите му очи гледаха напрегнато. Китките му бяха завързани със здраво обтегнати въжета за железни халки, вградени в стените.

Наваи прекрачи прага и остана като вкопан, сякаш не смееше да се приближи до окования мъж. Помещението беше малко и дори от разстояние той усети киселия мирис на пленника, смесица от пот, урина, повръщано и страх. При влизането му прикованият рязко повдигна глава и впи очи в него — за миг те се разшириха в знак на разпознаване. Но мигът отмина и очите отново възвърнаха стъкления

си блясък. Мъжът се размърда, сякаш нехаеше за режещата болка, която му причиняваха впитите в китките възета.

Лицето на Наваи за миг се промени. Ужасът замести блясъка на разпознаването и на свой ред се смени с безстрастната маска, наложена от тренираната му воля.

Брадатият духовник пристъпи напред и застана до пленника, после се обърна към Наваи, който беше застанал с приведена глава, опрял гръб в стената, сякаш в опит да се разграничи от мъжа срещу себе си.

— Братко Хюсеин, вече те известих, че верността ти ще бъде подложена на изпитание тази нощ. Моментът дойде. Познаваш ли този човек?

Наваи вдигна глава. Гърлото му беше пресъхнало.

— Изненадан ли си, че го виждаш тук? Минала е повече от година, откакто сте се видели за последен път, но знам, че двамата сте най-близки приятели.

— Той беше... мислех, че е в Щатите. Миналата година му изпратих няколко писма, но той не ми отговори на нито едно. Не разбрах защо... Фаридун е най-добрият ми приятел. Близки сме още от деца; като братя сме. А сега го виждам тук в такова състояние. Какво е станало? Защо е вързан така?

— Твоят приятел действително беше в Америка. Нямам представа защо не е отговорил на писмата ти, но предполагам, че си има причини. Той се опита да предаде каузата ни, да унищожи самия имам. Не мога да ти предам подробностите, но открихме, че докато е бил в Съединените щати, се е свързал с враговете на исляма, с цел да им предаде информация за нашата кауза. Ние обаче го разкрихме, преди да успее да извърши гнусното си предателство. Използвахме жена му, която беше оставил в Техеран, и го повикахме. Арестувахме го веднага след пристигането му и го изправихме пред съд, председателстван от имама. Преди три седмици имамът го осъди на смърт, но ни заръча да отложим екзекуцията. Сега вече знаем, че причината за тази негова постъпка е била да ти предостави възможността да докажеш предаността си към него и да потвърдиш вярата си в исляма. Ти си определен да бъдеш неговият палач.

Наваи замръзна, неспособен да произнесе и звук. Старецът протегна ръка и го подбутна към осъдения на смърт. Фигурата в роба и

тюрбан сякаш олицетворяваше дълга, вярата, верността — всички онези добродетели, които с годините се бяха старали да изградят в Наваи. Той пристъпи като сомнамбул, спирайки само на сантиметри пред лицето на осъдения. Измъченият мъж бавно вдигна глава, сякаш преодолявайки огромна болка. Хлътналите му очи блеснаха за миг със стария огън, напуканите му устни безмълвно се раздвижиха.

Старецът бръкна в един от дълбоките джобове на абата си, измъкна едно тънко въже и го подаде на Наваи.

— Както знаеш, осъденият е Саид, потомък на Пророка, също като мен, а законите на исляма забраняват да се пролива кръвта на такъв човек. Имамът заповяда той да бъде удушен. Той е отслабнал много и едва ли ще са необходими големи усилия, за да умре.

Наваи пое въжето в някакъв транс, неспособен на никакво волево усилие или действие. Опита се да избегне очите на приятеля си и да мине зад него, но въжетата го спряха. Той вдигна тънкото въже и с мъртвешко лице на човек, обладан от неведоми сили, го обви около врата на осъдения, усуквайки краищата му, след което с всички сили ги дръпна. Тънката връв се впи в шията на мъжа, очите му се изцъклиха, притиснатите вени се издуха до пръсване. Гърлото на осъдения захрипя в последни усилия да поеме въздух. Наваи не можеше да откъсне поглед от лицето му. Не усещаше как въжето се врязва в собствената му плът, не усещаше как от разкъсаните му ръце потича кръв. Лицето на осъдения посиня, после стана пурпурно, очите му всеки миг щяха да изскочат от орбитите. След няколко секунди всичко свърши — и болката, и съпротивата. Беше дошла смъртта.

Наваи отпусна хватката си; краищата на въжето се изплъзнаха от внезапно омалелите му ръце. Той отстъпи от клюмналото тяло на този, който му беше повече от брат.

Старецът го подхвана за раменете и го поведе към вратата. Всичко бе онемяло след зловеция рев на смъртта, изпълнил ушите му. Ехото диво отекваше в малката стая.

В коридора внезапно се раздадоха гласове. Нечии стъпки прокънтяха по каменната настилка. Изведнъж и двамата мъже в стаята се обърнаха към вратата и се поклониха, положили ръце на гърдите си. На прага застана друг старец, с дълга сива брада и огнен поглед, облечен също като първия в аба и тюрбан. Той изговори древния ислямски поздрав „ал-салам алейкум“, а те отвърнаха като един

„алейкум ал-салам“. Настъпи почтителна тишина. Влезлият протегна ръката си с пръстена за целувка — знак на уважение и преклонение. Те стояха безмълвни, привели глави, положили ръце върху гърдите си.

— Хюсеин — проговори новодошлият с глас, понесъл се като вятър, — ти се справи добре. Тази нощ ти оправда доверието ни в теб. А сега искам да ти окажа още по-голямо доверие. Чуй ме. Удари часът за последната свещена война. Цялото човечество е вече готово за нея и аз се кълна, че тя ще избухне скоро. Събитията от последните няколко месеца подготвиха почвата, но остава да се направи още много. Върви утре с моята благословия и предай поздравите ми на онзи, който ще те посрещне в свещеното място. Научи всичко, на което ще те обучи, и му се подчинявай така, както се подчиняваш и на мен, във всичко. И след като изпълниш ритуалите на поклонничеството, всички без тези на празника, полети като ангела на смъртта към земята на сатаната и изпълни поръчението, което положих на плещите ти. Ти ще бъдеш първият зов на тръбата както е казано в Корана: „И ще дойде денят, когато ще прозвучи първият зов на тръбата, и втори ще го последва“. Нека Аллах и Пророкът и благословените имами бъдат с теб.

И старецът вдигна ръка да го благослови.

Наваи падна на колене пред имама и целуна полите на абата му. Не разбираше нищо от това, което ставаше около него, в разума му царуваше хаос, но едно нещо осъзнаваше съвсем ясно: той щеше да убие или да умре заради мъжете, в чиито нозе беше коленичил.

18.

Медина
юни 1979 година

Пророкът Мохамед е погребан в Медина заедно с двамата си съратници, Умар и Абу Бакр, под нещо, което някога е представлявало пода на къщата на любимата му жена Айша. Вечният му дом е белязан с малко зелено кубе над южната част на Джамията на пророка. Гробът е обграден от масивни бронзови перила, богато украсени с най-фина калиграфия. Поклонниците се докосват до тях със страхопочитание при обиколката си около гроба в търсене на благословията на този и другия свят.

Сутрешните молитви току-що бяха стихнали и тълпи вярващи изпълниха галериите, водещи към надгробния паметник. Между колоните от розов камък, издялани от хълмовете над долината Акик, се виеха проходи под меко очертани арки. Богато орнаментирани персийски и турски килими застилаха подовете на колонадите. Двама мъже крачеха бавно сред тълпите притихнали поклонници. Не се докосваха, но невидими връзки ги свързваха в едно. Заобикалящите ги поклонници несъзнателно се отдръпваха, за да им направят път към светилището.

Хюсеин Наваи бе пристигнал в Медина от Джеда предния ден и веднага бе въведен при Мохамед ибн Абд Аллах, чиято къща беше близо до джамията. Повече от два часа двамата бяха разговаряли на четири очи. Никой не знаеше и дори не се осмеляваше да попита какво се бе случило между двамата по време на разговора им, но вечерта, когато бяха излезли заедно за вечеря, най-близките последователи изумени наблюдаваха дълбоката близост, настъпила между двамата: сякаш бяха братя или дългогодишни приятели.

Тази сутрин двамата заедно бяха отишли на сутрешните молитви в джамията и сега младият арабин водеше Наваи да се поклони на гроба. Минаха покрай перилата и накрая стигнаха до южната страна. Там в стената беше вграден бронзов диск, на височината на главата на Пророка. Всеки поклонник протягаше ръка да докосне диска, търсейки контакт с неведомите сили. Хюсеин Наваи протегна дясната си ръка да го докосне, изхлипа тихо и посегна към ибн Абд Аллах с другата си ръка. Неспирният поток поклонници се точеше покрай тях. Наваи се обърна и заговори тихо на придружителя си.

— Кълна се в Бога и неговия Пророк, мир Нему, че ще ти помагам във всичко, в живота и смъртта, в този или другия свят. Предавам се напълно в ръцете ти и се посвещавам безрезервно на каузата ти. Все ми е едно дали ще живея, или ще умра, щом като с живота си или смъртта си мога да ти служа.

За момент двамата впиха очи един в друг, после пресата на поклонниците отново ги притисна и те възобновиха обиколката на надгробния паметник. Но този миг на безмълвие до гроба на Пророка беше достатъчен. Дори и смъртта не можеше да раздели връзките, изковани в този момент на дълбоко единство — нито тяхната собствена смърт, нито смъртта на хиляди хора.

ЧЕТВЪРТА ФАЗА

19.

Ню Йорк Сити
1 ноември 1979 година

Рано сутринта в четвъртък, 1 ноември 1979, един Боинг 747 SP със синьо-зелените знаци на саудитските въздушни линии кацна на летище „Кенеди“. Пътниците, повечето от които се бяха качили в Лондон, където самолетът беше престоял два часа, започнаха да слизат и да се придвижват с ескалаторите към сградата на терминала. Сред тях се намираше с нищо неоткрояващият се Хюсеин Наваи: слаб, облечен в тежко палто с цвят на канела. Беше с един от новите ирански паспорти, издавани от революционните власти с тримесечна виза, подпечатана от американския консул в Джеда на 24 октомври. Имаше изключително добре подправени документи, които беше подготвил само преди четири дни и според които беше помощник-управител на саудитската генерална организация за петрола и минералните ресурси. В тях Наваи се водеше мюсюлманин сунит от Абадан, преди това работил като минералог в Националната иранска нефтена компания, НИФК, но отскоро работещ в Кралството, за да се спаси от инспирираната от шиитите революция в собствената му страна. Съгласно легендата беше изпратен в Щатите на шестмесечен курс със специализация в Масачузетския технологичен институт; едно подправено писмо от шефа на минералогическия факултет потвърждаваше съгласието му за курса. Носеше също така и безброй други документи, потвърждаващи квалификацията му и подробности от по-раншните му ангажименти. Общо взето, Наваи определено притежаваше безупречните акредитиви на изплашен от революцията иранец, който едва ли би създал каквито и да било главоболия на имиграционните власти в САЩ.

Но дори и така преходът през митническия и имиграционния контрол му отне много време — след прехвърлянето на шаха в нюйоркската болница преди десет дни контролът по всички

пристанища и летища беше здраво затегнат, специално по отношение на лица от иранска националност, влизащи в страната, особено през Ню Йорк.

Часът беше 8 и 45 сутринта. Той влезе в централната зала с кожен куфар и черна чанта през рамо. Приблужи до редицата телефонни кабинки отляво, намери една празна и проведе разговор, продължил не повече от половин минута. След това премина през две автоматични врати, над които светеше знакът за такси, и взе първата кола в редицата.

Наваи говореше добър английски с американски акцент. Беше прекарал няколко години в Щатите като студент в Колорадския университет, където го познаваха, под друго име, разбира се, като близък приятел на Фейсал ибн Мусаид, саудитския принц, впоследствие автор на покушението през 1975 срещу собствения си чичо крал Фейсал. Наваи поръча на шофьора да го откара в централен Манхатън и се отпусна на седалката, изтощен след дългия полет и бавенето на гишетата.

Огромният град се разстилаше край него и с гигантските си кули от бетон, алуминий и стъкло караше Техеран да изглежда дребен и незначителен. Той самият не беше кореняк техеранец. Беше родом от Язд, пращен и обагрен в охра град в западната част на голямата солена пустиня Дашт-е Лут. Пустинята напомняше на луната: издълбана от кратери, мъртва и спечена. Точно до Язд, главния център на малцината останали в Иран изповядващи зороастризма, се намираха две големи дакхме, прастарите „кули на мълчанието“, където последователите на древната иранска религия доскоро бяха излагали телата на умрелите си близки и където лешоядите кръжаха безкрайно около белите кости. За младия мъж, озовал се така внезапно в центъра на Ню Йорк, гигантският град изглеждаше също толкова мъртъв, колкото и пустинята; усуканите му магистрали му се струваха безжизнени като костите в дакхме, които бяха всявали ужас в душата му през детските му години. А дали това чувство за смърт не беше просто реакция на осъзнаването на факта, че той, убиецът, е вече мъртъв, че ангелите Накир и Мункар, подлагащи на разпит тялото в гроба, вече пърхат над него с черните си крила на лешояди, готови да го връхлетят още в мига, щом изпълни задачата си?

Всичките му размишления за пустинята, за кулите на безмълвието и чернокрилите ангели изчезнаха още щом таксито закова пред една висока сграда на Западна 23-та улица. Той плати на шофьора, измъкна се от колата и взе багажа си. Намираше се пред витрината на магазин — широка, изпълнена с картини, керамика, кутии за моливи, килими и артикули от пирографирано дърво. Над вратата висеше орнаментиран надпис: „Мохамед Ахмади и Ко, Персийски килими и антикварни предмети. Специалисти по изработка на миниатюри и илюстрирани ръкописи“. Наваи пристъпи до стъклената врата, пусна куфара на тротоара и натисна дръжката. Беше заключено. Вътре обаче беше осветено. Опита пак. Пак нищо. До вратата зърна малка табелка: „Моля, звънете“. Откри звънеца, натисна го и зачака. Това не беше необичайно за него — повечето къщи в северен Техеран бяха съоръжени със същия звънец и звукова система, установени на входната врата: предпазните мерки на новобогаташите.

— Кой е? — изпраща глас в говорителя.

— Ага-йе Ахмади? Ман-ам Хюсеин-е Наваи. Аз форудан телефон кардам. — Внезапно персийският му се стори по-лесен; лишеният от човешки интонации глас от говорителя го смути.

— Балех, ага-йе Наваи. Мантазер-е шома будим. Бефармаид.

Бръмна зумер, бравата изщрака леко и Наваи бутна вратата. Този път тя се отвори. С известна неловкост промъкна куфара между вратата и касата, придвижи се навътре и после я бутна назад. Тя се затвори зад него с рязък щракащ звук.

Закръглено човече на около четиридесет години напредна като добре охранено мъниче от дъното на луксозната галерия, спря и дълго оглежда Наваи. После го приближи, прегърна го и го целуна по двете бузи, след което повтори ритуала и отстъпи крачка назад, без да сваля ръка от рамото му.

— Добре дошъл — изрече прочувствено той. — Аз съм Ахмади. Очаквах те, ти си ми скъп и дълго чакан гост. Щастлив съм да те видя.

Ахмади беше пунктуален в съответствие с изискванията на таароф, изискания персийски етикет.

— Остави си куфара тук и ела с мен — продължи Ахмади, като хвана младежа за ръката — тринадесет години, прекарани на запад, не бяха успели да го отучат от този жест, предизвикващ любопитните погледи на околните, — и го поведе към малката врата в дъното на

магазина. Вътре на едно бюро седеше младо момиче на около двадесет години. Щом влязоха, тя се изправи.

— Дъщеря ми, Фереце — обясни Ахмади. — Фереце-джан, това е господин Наваи, младежът, когото очаквахме.

— Много се радвам да ви видя. Добре дошли — каза тя.

Наваи стисна ръката ѝ, усмихна се и отново стана сериозен. Тя усети неговата необичайност, липсата на всякаква реакция към женствеността ѝ — той сякаш стискаше ръката на друг мъж. Но това не беше безразличието на хомосексуалист, а нещо съвсем различно. А и очите му... много месеци след този ден щяха да я преследват.

— Фереце — проговори баща ѝ, — би ли отишла до входа на магазина да донесеш багажа на мистър Наваи, а ние през това време ще отидем в кабинета ми. Освен ако, разбира се... — Той отправи поглед към госта си, но Наваи поклати глава и каза:

— Не, нямам нужда от куфара. Това, което ми трябва, е в чантата ми.

— Добре тогава. Моля те да дойдеш с мен.

В дъното на стаята се намираше втора врата, водеща до поредица от стъпала, издигащи се до тъмна, боядисана в кафяво врата с надпис „Вход забранен“ на английски и фарси. Английската част беше изпълнена в строг безличен шрифт, а персийската беше изписана на ръка със сини букви на кремав фон. Всяка буква се вписваше в следващата по неповторим начин.

Ахмади извади ключ от джоба си и отключи.

— Бефармаид — изрече вежливо той, обръщайки се към госта си с жест да заповяда в кабинета му.

Той го последва, заключи и повтори още няколко пъти „бефармаид“, докато настани госта в едно удобно кресло. Продавачът на художествени изделия зае срещуположното и се усмихна.

Скучният нюйоркски офис, който бе представлявала по-рано тази квадратна стая, беше превърнат в олицетворение на персийския дух. Тъмните стени бяха покрити с ярки позлатени миниатюри, взети от илюстрираните ръкописи на творбите на Хафиз и Низами: сцени с принцове и принцеси, войници на коне, тъмнооки младежи, стройни девици и внушителни суфи. Дебели персийски килими от Керман, Тебриз и Машхад покриваха пода: всички бяха ръчно тъкани от вълна и коприна, изпъстрени със сложни традиционни орнаменти, със

смекчени от времето форми и цветовете. Раят на колекционера, който би бил оценен на огромна сума, ако притежателят му решеше да го изложи на някой аукцион. Това обаче не трогна ни най-малко Наваи. Луксът и разточителството, сред които живееше този човек, влизаха в пълно противоречие с нормите на исляма. Пророкът бе спал върху груба рогозка и бе забранил пресъздаването на всякакви изображения, без значение дали са на хора, или животни, като богохулни имитации на творенията на единствения Създател. Погледът на Наваи се спря вместо върху тях върху един портрет на имама, който бе съвсем не на място сред тази вакханалия от багри и форми.

— Сигурно си уморен и гладен — каза Ахмади. — И сигурно си объркан. Тия дълги полети винаги съсипват.

— Благодаря ти. Спах в самолета. Уморен съм, но ще ми мине.

— Не съм бил в Техеран, откакто избухна революцията. Как е градът? Хората? До ушите ми стигат толкова слухове...

— Справяме се.

— Да, разбира се, винаги е така. Винаги оцеляваме. Да. А сега, навярно, има и още нещо.

— Навярно.

— Имамът. Ти си се срещал с него в Техеран, преди да потеглиш насам, нали?

— Да. Разговаря с мен за мисията ми и ми даде благословията си. Спомена и теб — работата ти за нашата кауза, жертвите, които си принесъл на олтара ѝ.

И младият мъж огледа с подчертана ирония обстановката в стаята. Очите му срещнаха очите на Ахмади и ги прободоха.

— Слушай — започна възрастният мъж с разтреперан глас. — Не знам нищо за мисията ти, освен това, което ми е казано: че е жизненоважна за каузата, за народа ни, за истинската вяра. Моята задача е да те подпомогна тук в Ню Йорк, доколкото ми позволяват силите. Ще продам стоката, която си донесъл. Надявам се е, че е безопасна, нали?

Наваи кимна.

— Нашата организация в Ню Йорк е малка, но изключително ефикасна и хората ни са предани до смърт на делото. Но след като те снабдя с пари и ти дам съвет и информация, нямам кой знае какво още

да ти помогна. Ако ти не успееш, нищо, абсолютно нищо не бива да доведе американските власти до нас, разбираш ли?

Наваи дори не трепна.

— Няма да се проваля.

— Разбира се, че няма, сигурен съм в това. Ти ще успееш. Ще се моля Бог да бъде с теб. Казаха ми, че съдбата на исляма зависи от мисията ти. Това е огромна отговорност; ти ще присъстваш всеки ден в молитвите ми. А сега, носиш ли стоката?

— Тя е тук, в чантата ми. Митничарите претърсиха багажа ми доста основно, но не откриха нищо. Ето, сега ще ти я покажа.

Той дръпна ципа на издутата чанта и измъкна голяма кръгла тенекиена кутия, надписана с едри букви на персийски „Песте-йе Ария“ и на английски „Шамфъстък Ария“. Върху капака бяха нарисувани разпръснати фъстъци с разпукани черупки и надзъртащи отвътре зелени и пурпурни ядки. Плътно залепената по цялата периферия на капака лента бе скъсана от служителите на митницата и капакът бе отворен. Вътре нямаше нищо друго, освен шамфъстъци, както и пишеше на кутията, и те отново бяха залепили лентата. Почти всички иранци носеха поне по една кутия шамфъстък или газ (нуга с пълнеж от шамфъстък) при пътуванията си и нито саудитските, нито американските митничари бяха забелязали нещо подозрително. Наваи повдигна капака и показа съдържанието на Ахмади.

— Американците не забелязаха нищо нередно по шамфъстъка. А ти? Ти си иранец. Можеш ли да видиш онова, което те не успяха да забележат?

Ахмади се вгледа внимателно в кутията. Шамфъстъците си изглеждаха съвсем обикновени, но явно така беше само на пръв поглед. Какво не беше наред? Нещо се размърда в съзнанието му, но не можа да си пробие път. Той вдигна рамене.

— Не можеш ли да го видиш? — Наваи се усмихна, но в погледа му нямаше топлота. Нещо близко до триумф блесна в очите му. Той приличаше на дете, показващо новия си сложен номер на родителите и приятелите си. — Вгледай се по-внимателно. Колко често си виждал кутия с шамфъстък без нито една разпукната черупка? Те сякаш са още зелени, недоизпечени. Нека дати обясня. Купих една кутия с обикновен шамфъстък, извадих ядките и запазих половинките на всяка черупка заедно. После напълних съд със субстанцията, която ме бяха помолили

да пренеса, и напълних всяка черупка, като притиснах половинките в пращеца. После залепих половинките на всяка черупка една към друга с бързо втвърдяващо се безцветно лепило. И когато всички черупки вече бяха обработени по този начин, ги овалях в мокра сол, с която покриват шамфъстъците след изпичане.

Възрастният мъж изгледа любопитно кутията с фъстъците, вдигна един и го претегли в дланта си.

— И теглото е съвсем естествено.

— Разбира се. Ядката на шамфъстъка е по-лека от повечето други ядки.

Ахмади облиза черупката.

— И солта си е съвсем естествена на вкус.

— Естествено.

Ахмади посегна към една паница на бюрото и я сложи в скута си. Взе един фъстък, постави го между зъбите си така, че плоскостта на слепването да е вертикална, и стисна челюсти. Черупката изпраща, доста по-лесно от нормална черупка, но не толкова силно, че да разсипе съдържанието си. Той я поднесе над паницата и с ноктите си леко раздели двете половинки; фин бял пращец се изсипа в съда. Хероин четири деветки, деветдесет и девет процента чист и готов за инжектиране. Струваше цяло състояние на американския пазар. Килограмът, който бе донесъл Наваи, щеше да донесе над сто хиляди долара, продаден на улицата.

Ахмади загледа като омагьосан. С годините през ръцете му бяха минали много пратки хероин, за да финансира делото. Но до този момент не беше виждал толкова голяма пратка, укрита по толкова елегантен начин. Той се усмихна, взе кутията, захлупи я, стана и прекоси стаята. Отмести една миниатюра на Хосров и Ширин и зад нея се откри сейф. Завъртя ловко комбинацията върху циферблата, отвори сейфа и сложи кутията вътре. Обърна се към Наваи и се усмихна.

— Благодаря ти. Можеш да бъдеш сигурен, че още тази нощ ще уредим пласирането. Вече направих връзката с контактите си. Част от парите ще ти бъдат връчени, за да финансираш мисията си, останалите ще бъдат прехвърлени в Женева, а оттам в Техеран. А сега трябва да си починеш. Ти си страшно уморен, но още не го усещаш. Нека да оставим шамфъстъците където са и да се прибираме у дома. Живея с

жена си и дъщеря си в квартал Челси, съвсем близо е. Ще се нахраниш и после лягаш да се напиш хубаво.

Навай кимна и се изправи.

— С удоволствие ще отдъхна. Но те моля, не ми носи нищо за ядене. Дал съм обет да не слагам в устата си нищо от изгрев до залез-слънце всеки ден, докато не завърша мисията си.

Двамата излязоха от стаята. Зад тях часовникът тиктакаше неумолимо.

Беше три часът сутринта и дебел слой скреж покриваше улиците на Ню Йорк. В апартамента на родителите си Фереще Ахмади рязко се събуди. Нещо бе нарушило съня ѝ и бе разбудило сетивата ѝ в студа и мрака на ранното утро. Тя лежеше неподвижна в леглото си, с очи и уши напрегнати да установи какво е. Нещо ѝ подсказа, че източникът не се намира в стаята ѝ, а отвън, зад вратата. До ушите ѝ достигна почти недоловим звук, приглушен, надигащ се и спадащ през пластовете тишина, изпълнили заспалата къща. Тя стана, наметна халата си и доближи вратата. Отвори я внимателно и пристъпи навън.

В дъното на коридора бледа светлина се процеждаше през откренатата врата на стаята, в която бе отседнал гостът им. Приглушеният звук, напомнящ хлипане, съвсем ясно долиташе оттам. Тя тръгна на пръсти по коридора, затаила дъх. Звукът вече се разнасяше ясно и отчетливо и тя разбра какво е. С приглушен, но музикален глас, Наваи напяваше молитва. В мъртвешката тишина на къщата звукът се разнасяше необезпокояван. Беше като ридание, безкрайно тъжен. С плахост, примесена с любопитство, Фереще се придвижи до тясната цепнатина на откренатата врата и леко я побутна, за да вижда по-ясно какво става.

Навай беше коленичил върху килима с лице към нея; на пода пред него гореше свещ. Беше облечен в бяло — неясен силует в бледата светлина. Изумена тя проумя какво представлява дрехата му. Това беше саван, като онези, носени в Иран от възрастните хора с единия крак в гроба, или както беше отскоро, от младите хора, обрекли съдбите си на мъченичество по окъпаните в кръв улици на Техеран. Лицето му беше твърдо, студените му втренчени напред черни очи, не виждаха нищо: нито стаята, нито уплашеното ѝ лице; те бяха обърнати

навътре, вгълбени в забуления черен куб на Кааба, мястото на преклонение на хиляди мили далеч, в Мека. Мекият му глас леко се издигаше и спадаше, а сълзите, бистри и блестящи под лъчите на свещта, се стичаха необезпокоявани по бузите му. Топлината бе изчезнала и в стаята му царуваше жесток студ.

Тя потрепери, внезапно усетила пронизващия мраз да захапва стъпалата ѝ, и тръгна обратно към стаята си. Но сънят упорито не искаше да се връща, макар че тя отчаяно го призоваваше. А утрото беше още толкова далеч.

20.

Вашингтон

3–15 ноември, 1979 година

На втория ден след пристигането си в Ню Йорк Наваи си купи снимка на президента Картър от един магазин на Пето авеню. Искаше да изучи лицето на човека, когото беше дошъл да убие. Беше много важно да има изградена ясна представа за предназначенията жертва. Два дни след това той вече беше във Вашингтон — вечерта на 3 ноември самолетът му кацна на летището.

След като се добра до хотела, той предаде багажа си на един носач, получи ключа си, поръча да му изпратят в стаята лека вечеря и взе асансьора до третия етаж. Постави чантата и куфара си върху леглото, свали палтото и го окачи на вратата. После дръпна ципа на задното отделение на чантата и измъкна един голям кафяв плик. Пликът съдържаше голям екземпляр на Корана с кожена подвързия, две фотографии, писмо и един календар. Корана положи на малката масичка до прозореца, отвори го на третата глава с думите „И не мисли, че онези, положили кости по пътя на Бог, са мъртви. Не, те не са мъртви: те живеят редом с нашия Повелител и са щастливи.“ Фотографиите сложи от двете страни на отворения Коран; едната беше на едноръкия молла, предначертал съдбата му и превърнал живота му в това, което представляваше сега; другата беше на имама — портрет, от който две пронизителни сиви очи сезираха в света, сякаш го предизвикваха. Той внимателно разгъна писмото и го сложи на масичката под Корана. От джоба си извади тасбих — дълга

кехлибарена броеница с деветдесет и девет зърна, с които отброяваше съответните най-красиви имена на Бога по време на старателната си молитва, следваща винаги ритуала салат. Броеницата не го напускаше никога; при всяко излизане той безмълвно прехвърляше зърната ѝ в джоба си или в скута си, когато вървеше или седаше.

Той вдигна календара и го запрелиства отзад напред, докато стигна до ноември. Голямата страница съдържаше три дати — тази на стандартния календар за ноември 1979 година заемаше средата, от лявата ѝ страна беше иранският слънчев календар с месеците абан и адхар 1348 година — от 23 октомври до 21 декември, а отдясно се намираше мюсюлманският календар с месеците дхул-хиджа от годината 1399 и мухарам от 1400.

Той закачи календара на стената над бюрото. От джоба си извади червен флумастер, с който направи кръг около първия ден на месец мухарам от 1400 година, първия ден от петнадесетото ислямско столетие (което всъщност не беше съвсем вярно, защото щеше да настъпи едва след година, но беше силно разпространено сред простолудието). После описа същия кръг и около съответната дата в християнския календар: 21 ноември. После описа нов кръг около деветия ден на месец мухарам — годишнината от мъченичеството на имама Хюсеин в Карбала през 680 година. Хюсеин беше внук на Пророка и пръв между мъчениците от шиитския свят, на него беше кръстен и Наваи. Отново отбеляза съответната дата: 30 ноември. Дръпна се назад с флумастер в ръка да огледа резултата от работата си и в този момент на вратата се почука: носеха вечерята му.

Изяде я бързо и отново се обади на стайното, обслужване да отнесат съдовете. След като си изми ръцете и лицето, той отвори куфара и извади дългото си бяло одеяние и една малка кутия. Съблече се и се загърна с тънката копринена тъкан, своя кафан, който обличаше при всяка молитва, откакто беше избран за тази мисия. Кутията съдържаше друга броеница, изработена от зърна изпечена глина, събрана от почвата около гроба на Хюсеин в Карбала, и една малка глинена плочка от същата почва, върху която полагаше чело, простирайки се за ритуала на молитвата. След това извади от куфара малко килимче от фина материя, върху което коленичеше за молитва, джанамаз от Керман, подарен му от баща му при навършване на пълнолетието му на петнадесетгодишна възраст. Разстла го върху пода

така, че да застане с лице към Кааба, мястото на преклонението му, и започна да се моли.

След един час завърши молитвата си, сгъна килимчето, прибра плочката и броеницата и свали кафана. Но продължаваше да го носи в сърцето си. Беше уморен. Успя да си поотдъхне в Ню Йорк, но не достатъчно, и накрая напрежението, съпровождащо мисията му, започна да си казва думата. Веднага си легна и само след минута вече спеше. Сънищата му бяха неми и ужасни.

Докато спеше, тълпа от около четиристотин ирански революционери щурмуваха и завзеха американското посолство в Техеран. След като се събраха на Талегани Авеню, бившата „Тахт-е Джамшид“, сутринта в неделя на 4 ноември, те казаха на стражата на революцията, застанала на пост пред вратите на посолството, да се отдръпне. Всички носеха портретите на аятолах Хомейни като оръжия, като могъщи талисмани срещу злото на Големия Сатана, Америка. Дори и момичетата носеха фотографии, забодени на фереджетата им. След като нахлуха в двора на посолството, студентите се разделиха на две основни групи, едната, от които влезе в консулския отдел, докато другата атакуваше двуетажната сграда на канцеларията, известна на американците като „Форт Апахи“ поради изключително високата степен на защитеност и сигурност. Морските пехотинци в сградата облякоха защитните жилетки, нахлузиха противогазите и заповядаха на дипломатическия персонал да се оттегли на най-горния етаж. Всичко обаче беше осуетено от жестокия напор на тълпата и към 4 часа следобед целият комплекс беше в ръцете на студентите, чийто брой междуременно беше нараснал на над шестстотин души. Почти веднага след окончателното завземане на комплекса и пленяването на шестдесет и един членния дипломатически персонал, включително и морските пехотинци, студентите излъчиха комюнике от името на Студентите мюсюлмани, последователи на имама Хомейни. И преди още да настъпи вечерта, самият имам даде благословията си за завземането на посолството. Беше първата годишнина от кървавата разправа със студентите в Техеран от страна на шахските войници и шестнадесетата годишнина от началото на иракското изгнаничество на Хомейни. Един успешен ден в иранската история. Само след няколко часа новините за събитието достигнаха до Вашингтон и другите

столици; ново напрежение започна да притиска човечеството в безмилостните си челюсти.

На следващата сутрин се събуди в 8 часа, без да знае за случилото се в Иран. Петнадесет минути по-късно президентът Картър пристигна с хеликоптер в Белия дом от Кемп Дейвид, където бе отишъл с мисълта да прекара един спокоен уикенд — последния за много време напред. Съветът за национална сигурност под председателството на Збигнев Бжежински се събра за едно от най-продължителните си и съдбоносни съвещания. Наваи изпълни сутрешните си молитви, без дори и да предполага какво може да става в страната му; бе застанал с лице на югоизток, с поглед към Мека, взрян покрай Капитолийския хълм. Докато се молеше, в Техеран настъпваше вечерта и студентите, държащи американското посолство, също започнаха да коленичат, обърнати към свещения град на исляма. Наваи беше гладен след пътуването и здравия сън, но не пое към залата за закуска. Вместо това облече костюм и връшно палто, купени от един магазин на Пето авеню. Чувстваше се доста странно в толкова скъпи дрехи, закупени с пари от продажба на хероин, но съзнаваше, че е длъжен да го направи, за да не привлича излишно любопитство.

Още преди пристигането си в Щатите Наваи бе обмислил няколко възможни начина за осъществяване на покушението. Всички те обаче зависеха от неизвестни фактори, така че сега му се налагаше да прекара седмица или две във Вашингтон в наблюдение и претегляне на възможностите една по една. Тръгна на първата си обиколка на столицата. Във фойето на хотела си купи вестник „Вашингтон Поуст“ и една карта на града. Пъкна сгънатата карта в джоба си, хвърли един поглед на вестника и мигновено застина. Почти нищо не беше известно още за превземането на посолството или съдбата на персонала му, но Наваи незабавно оцени възможните последствия от случилото се. Сгъна вестника, пъкна го под мишница и като измъкна картата от джоба си, излезе на улицата.

Обърна се наляво и тръгна по Кънектикът Авеню. Отвъд набучената със статуи ливада в края на авенюто се виждаше част от дългата северна страна на Белия дом. С приближаването си към масивния символ на неверническия запад чувство на триумф започна

да се надига в гърдите му. Наваи крачеше сред тълпата на града, без да се отличава с нищо, и наблюдаваше сградите и хората с острия поглед и аскетичния разум на момче, отраснало сред пустинята. Въздухът беше студен и режещ; откъм залива Чесапийк подухна източен вятър. В яркото слънчево утро, белязано от прехода на есента към зимата, Наваи се чувстваше в особен душевен подем.

През този пръв ден той само ходеше и наблюдаваше главните забележителности на централен Вашингтон като съвестен турист. Купи си фотоапарат „Пентакс“ и няколко филмчета и започна да снима навсякъде, където минеше. Няколко пъти обиколи Белия дом, прекоси Авенюто на Конституцията до монумента на Вашингтон, после пое към Мол покрай Смитсъновия институт и към Капитолия. Непрекъснато щракаше с фотоапарата, но повечето от снимките му не бяха като тези на обикновените туристи. Той снимаше прозорци, покриви, ъгли, улични кръстовища — снимки, предназначени да покажат височина и разстояния, илюстриращи светлинни ефекти и области на сенки и полудрач.

Следващата седмица прекара, запознавайки се с плана на града. Три пъти по различни поводи посети Белия дом, смесен с тълпите туристи, с неизбежния фотоапарат в ръка. Всеки следобед носеше заснетите през деня филми в една дрогерия на 14 улица близо до площад „Франклин“, където експресно проявяваха филми. Оставяше новите ленти и прибираще партидата от предния ден. След това, към залез-слънце, тръгваше към джамията в ислямския център, която гледаше към парка Рок Крийк на Масачузетс Авеню; там се присъединяваше към вечерните молитви, но след това винаги излизаше и се връщаше на улицата. Не приказваше с никого, дори и с многобройните ирански студенти, които всеки ден разговаряха оживено. След молитвите се прибираще в хотела и вечеряше — първата му и единствена храна за деня, а после се прибираще в стаята си да се моли. Не се срещаше с никого, не получаваше писма, не говореше по телефона, избягваше кината, театрите и други подобни места за развлечение, никога не включи телевизора в хотелската си стая. Беше самотен, мъж, преследван във виденията си от чернокрили ангели, мечтаещ за ислямската глобална ера и решен да преобрази съдбата на света. Не страдаше от никаква психическа болест и тъкмо там се криеше най-голямата опасност.

През втората си седмица в столицата Наваи се отбиваше всяка сутрин до библиотеката на Конгреса на Капитолийския хълм, където бе успял да получи временна читателска карта. Прекарваше часове в четене, почти без почивка, като обикновено правеше справки от трудове върху организацията на правителствената администрация, структурата на президентския екип, тайните служби и ФБР, като внимаваше никога да не поиска нещо, което би могло да е класифицирано като поверителна информация и това да предизвика някакви подозрения. Когато обаче помоли за трудове върху американско-иранските взаимоотношения и настоящата ситуация в Иран, се сблъска със значителни трудности. Почти всичко налични фондове на библиотеката се използваха от състава на Държавния департамент, от журналисти, преподаватели от Джорджтаун и други университети и конгресмени — все хора с право на приоритетно ползване на всички материали в библиотеката. Материалите на фарси нямаха толкова голямо търсене, така че той се съсредоточи върху тях. Не знаеше точно какво да търси, но четеше наред и размишляваше, след което продължаваше с четенето. Различни идеи и представи го осеняваха и си отиваха, всички до една неосъществими. Бавната му къртовска работа обаче започваше да дава резултати. Вече свиваше кръга от възможните подходи. Беше систематичен и изчерпателен и никаква подробност не беше в състояние да се промъкне през финото сито на мозъка му.

И накрая една уводна статия в броя от четвъртък на „Вашингтон Поуст“ му подсказа единствения възможен отговор. Всеки ден си купуваше вестник в хотела и изпиташе от край до край многобройните статии за Иран и кризата със заложниците. Въпросният материал се занимаваше с трудностите, пред които бяха изправени Картър и администрацията му при започването на преговори в отсъствието на всякакви ясни представители на властта в Иран. Авторът на статията твърдеше, че само да се намери някой с влияние в нужните места, и Картър със сигурност би се срещнал с него с надеждата да окаже натиск за промяната на безизходната ситуация. Наваи прочете два пъти статията, затвори вестника и напусна библиотеката. В съзнанието му препускаше истински вихър от мисли.

Същата нощ, в хотелската стая, в съзнанието му изплува откъс от статията: „Няма и съмнение, че президентът Картър е готов на всичко, само и само да се намери такава личност. С всеки изминат ден нуждата от политическа инициатива става все по-нетърпима. В интерес на управляващите фактори в Иран е да подпомогнат разрешаването на ситуацията, прокарайки мост между правителството на Съединените щати и студентите на Хомейни.“ Пред очите му започна да се оформя път към постигането на целта. Остана буден до ранните часове на утрото. Мислеше напрегнато, водеше си бележки и планираше. Преди да си легне, написа писмо до Ахмади в Ню Йорк, запечата го и го адресира, след което го сложи върху бюрото си.

Следващата сутрин прекара в покупки. Нае кола, представяйки се за арабски бизнесмен, и направи няколко обиколки на магазините из града. Купи няколко комплекта печатарски набори букви на арабски и персийски и една малка домашна печатарска преса, пишеща машина IBM с универсална глава и валяк с автоматично връщане и три различни глави за нея с арабски букви, блокове и инструменти за изрязване на гумени и метални щемпели, хартия, мастило, каталог с арабски образци на шрифтове, писалки за калиграфия и още множество други дребни предмети. Последната му покупка представляваше малък артикул, закупен в един музикален магазин близо до центъра за приложни изкуства „Джон. Ф. Кенеди“.

Същия следобед, точно преди молитвите в джамията, отново се отби в библиотеката на Конгреса. Поръча сборника поеми, дивана на Хафиз, великия поет на Шираз от четиринадесетото столетие, породил вдъхновението за Westoestlicsher divan на Гьоте. Половин час по-късно му донесоха книгата — тежко литографско издание от края на деветнадесети век, и той я сложи на бюрото си в един отдалечен ъгъл на основната читалня. Седеше в тишината с притворени очи. Този следобед имаше съвсем малко читатели и нито един не седеше близо до мястото му. Наваи мълвеше беззвучно недоловима молитва, преди да отгърне страниците на книгата за предсказание. Взе книгата с двете си ръце и я отвори наслуки. Очите му се спряха върху един куплет на лявата страница и той бавно го прочете. Прекъсна, прочете го още

веднъж и затвори книгата. Думите зазвучаха в главата му като пулс на гигантско сърце.

*„Асаф бе разгулен и много могъщ
прочут господар, но несправеден мъж.
Залезе му царството много отдавна
макар и да беше богато и славно.
Не пускай нахалост стрелата крилата,
полита далече и няма я вече,
и... пада безсилна в прахта.“*

Пророчеството беше двойствено. Сякаш му обещавахе и победа, и провал.

Наваи се изправи и излезе на студената улица. Лицето му беше бледо. Той потрепери под ледената ласка на вятъра. Устата му беше свита решително, очите му блестяха.

21.

17 ноември 1979 година

В събота Мохамед Ахмади се качи на конкорда на британските авиолинии за продължителното си пътуване, което в крайна сметка, след едно прехвърляне на Боинг 747 в Лондон, щеше да го отведе в Техеран. Носеше две кодирани съобщения, които Наваи изпращаше на шефовете си в Техеран и които можеха да им бъдат предадени единствено само по този сложен, но безопасен начин. Шифърът беше съвсем прост, съгласуван преди заминаването на Наваи, и беше неизвестен на Ахмади, който изпълняваше само ролята на куриер, каквото и положение да заемаше в американския клон на организацията. Повечето букви от арабско-персийската азбука съдържат точки, групирани поотделно, по двойки или в пирамида от три. Шифърът се съдържаше в първите думи на две дълги, но очевидно невинни писма на Наваи до „чичо Фархад“ и „братовчеда Бехруз“ в Техеран; броят на точките сочеше интервала между думите, които носеха действителното съдържание на съобщението. „Чичо

Фархад“ работеше в централната поща на Септа Авеню. „Братовчедът Бехруз“ беше човек с много по-високо положение.

Вашингтон 17–18 ноември, 1979 година

Никой от хората, продали офис оборудване на Наваи, не заподозря дори и за миг, че той не е арабин. Малцина забелязват лицевите разлики между арабите семити и индоевропейците перси, а недоловимата разлика в акцента може да се усети единствено от човек, запознат с хора и от двата типа. Всички продавачи бяха останали с убеждението, че клиентът им е арабин, закупил стока, предназначена да печата на арабски. Не можеше да се направи дори и най-малката връзка с Иран, което при напрегнатата ситуация определено би се сторило подозрително някому.

Скрит в безопасността на хотелската си стая, младият иранец прекара цялата събота и част от неделния ден в работа, прекъсвайки само за кратка молитва, вечеря и малко сън. Голям дял от подготовката му в Иран бе заело обучението му в подправянето на документи. След като се бяха споразумели, че е най-удачно планът да се уточни окончателно вече във Вашингтон, нямаше смисъл да се заемат с фалшифицирането още в Мека; едва сега вече беше ясно от какво точно имаше нужда.

Той работеше бързо и спокойно. В късните часове на неделния следобед вече беше приключил комплект документи, които биха задоволили и най-придирчивата проверка. Наистина, тук-там се бяха промъкнали и някоя дребни неточности, но той беше уверен, че никой не е в състояние да ги открие без внимателен анализ, който би отнел много време. А времето определено беше сред нещата, с което американците не разполагаха.

Малко преди залез-слънце на неделния ден Наваи излезе от хотела да присъства на вечерните молитви в ислямския център. Не беше слагал нищо в стомаха си от предната вечер и след като молитвите свършиха, вместо да взема такси обратно до хотела, той пое към един малък ливански ресторант на Масачузетс Авеню, близо до центъра. Ресторантът сервираше ястия халал — ислямският еквивалент на кашер — и беше пълен с мюсюлмани от различни страни, които също бяха присъствали на молитвите. Наваи седна на

една малка маса в дъното, поръча грубо на арабски и даде ясно да се разбере, че не иска компания. По средата на вечерята му обаче управителят на ресторанта все пак го запита дали би възразил, ако доведе някой клиент, защото залата вече била препълнена. Наваи кимна недоволно и продължи да се храни.

След малко столът срещу него изскърца по пода и той вдигна глава. Беше жена — дребна индонезийка малко над двајсетте, облечена в традиционната дълга носия и дълъг шал, обрамчващ овала на красивото ѝ лице. Той бързо сведе поглед към храната си. За една мюсюлманка беше направо немислимо да ходи на ресторант сама, несъпровождана от съпруг или поне брат. Той отново вдигна поглед. Тя си седеше срещу него, извила устни в подканяща усмивка.

— Съжалявам, че ви обезпокоих — произнесе тя на английски, — но нямаше друга свободна маса. Но ако настоявате, мога да си тръгна...

Тя се размърда на стола, готова всеки момент да стане. Той безпомощно повдигна рамене в знак, че може да остане, и се върна към вечерята си. Нямаше смисъл да привлича вниманието на околните с някоя глупава сцена. Просто щеше да си довърши вечерята и да си тръгне. Жената обаче го караше да се чувства неловко. Беше му трудно да задържа погледа си забит в масата, за да избягва лицето ѝ. Тя притежаваше открития, детински облик, толкова характерен за някои ориенталски жени, но очите ѝ бяха женствени и той пряко волята си чувстваше как го привличат. Искаше му се миг по-скоро да приключи с вечерята си и да си тръгне, но вместо това с изненада установи, че не бърза никак и че хапките му са станали доста малки и разреждени. Жената отново проговори.

— Простете ми, но ми се струва, че не съм ви виждала тук досега. Да не би да идвате направо от джамията? Бяхте ли на вечерния салат?

Той кимна.

— Аз бях в женското отделение — продължи тя. — Идвам редовно на молитвите и след това често се отбивам тук. Джамията ми харесва. Напомня ми за дома.

Той отново вдигна поглед.

— Сама ли ходиш в джамията? Нямаш ли баща, братя, съпруг да те придружават? Не бива сама жена да посещава къщата на Бога.

Тя заби поглед в масата, после тихо каза:

— Баща ми и братята ми са в Индонезия. Нямам съпруг. Сама съм в Америка.

След малко той се обади:

— Тогава трябва да посещаваш джамията заедно с други жени. Не е редно сама жена да скита по улиците.

Тя се усмихна и поклати глава.

— Там, откъдето идвам, жените често ходят сами по улиците. Ходят сами дори и в джамиите. Ние сме добри мюсюлмани, но си имаме нашите особености, съблюдаваме нашите собствени обичаи.

Наваи се навъси. Не трябваше да разговаря по този начин с тази жена. Трябваше просто да стане и да си тръгне, преди да е навлякъл срам и позор върху себе си. И въпреки всичко той продължаваше да разговаря, нещо странно властно му пречеше да спре. Поведението му не беше нормално и той го съзнаваше. Напрежението на изминалите седмици и умората, сграбчила го в навечерието на мисията му, го бяха изтощили до смърт.

— Това не е Суна — изрече накрая той. — Не този е истинският път на Пророка. Нямате ли си учени да ви ги обяснят тези неща?

Дребните ѝ фини рамене се повдигнаха и спуснаха грациозно.

— Да — отвърна тя. — Имаме си учени. И свети мъже, дервиши, които могат да творят чудеса.

— Защо тогава не изпълняват дълга си? Тяхно задължение е да забраняват грешното и да възхваляват праведното. Законът на Бога трябва да възтържествува.

Тя се усмихна, сякаш малко иронично.

— В родната ми страна има и хора като теб. Те ни казват, че съгрешаваме, щом не следваме буквата на закона, и твърдят, че Бог ще ни накаже. Мислиш ли, че Той наистина ще ме накаже, че ходя сама в джамията?

Той не отговори на въпроса ѝ. А и какво би могъл да ѝ каже? Накрая обаче проговори.

— Откъде си? Страната ти ислямска ли е?

— От Индонезия съм — отвърна тя. — Да, страната ни е ислямска. Повечето хора са мюсюлмани. Но при нас също така живеят и индуси, и хора, изповядващи старата религия. Родът ни изповядва исляма повече от триста години, от времето, когато арабските търговци

са открили очите на народа ни за вярата. Ние сме от Моджокерто, Ява. Това е един малък провинциален център, но ние си имаме учени мъже и училища, в които се преподава ислямът. Баща ми е търговец. Той е богат, но полага старания да бъде добър мюсюлманин, сантри. Това означава, че човек не смесва вярата си със старата религия. Истински праведник. Четири пъти е ходил на поклонение в Мека. — Тя изведнъж спря и промени темата. — А ти откъде си?

Навай изпита желание за съпротива. Добре осъзнаваше, че разговорът е минал всички благоразумни граници. Но лицето ѝ привличаше очите му и разхлабваше езика му. Сякаш някой внезапно го беше лишил от волята му, беше отнел силата му, с която да ѝ се противопостави. Очите ѝ бяха зелени и много красиви. Кичур коса се подаваше изпод шала ѝ и галеше леко бузата ѝ при всяко нейно движение.

— От Иран съм, от една пустиня, наречена Язд — дочу той гласа си сякаш от много голямо разстояние. — Това е провинциален център, но много изолиран. Баща ми беше селянин; имаше малко стопанство в Мариамабад, точно до града. Бяхме много бедни. Повечето от парите ни потъваха в джобовете на земевладелеца. Но живеехме като истински мюсюлмани. Наричат Язд Храм на Благочестието. Това е вярно, хората са много благочестиви. Баща ми цял живот жадуваше да отиде в Мека, да докосне с устни Черния камък и да се разходи с поклонниците до Арафат. Но затвори очи, без да успее да посети дори свещения Машхад. Когато умря, изглеждаше много стар, но всъщност беше само на четиридесет и седем години. Нека Бог дари душата му с утеха.

Гласът му спадна, докато повтаряше познатата фраза на арабски, и той извърна глава от момичето пред себе си. Спомни си годините след смъртта на баща си, как отделяше от залька си, за да събере пари да отнесат тялото на баща му до Карбала, за да бъде погребан до светилището, откъдето преходът му в отвъдния свят щеше да бъде полек и кратък. Така близо се чувстваше сега до баща си.

Тя отвърна като ехо на арабските му думи.

— Рахиманулла. Нека Бог бъде милостив към него.

Доплака ѝ се. Гласът му съдържаше толкова мъка по баща му.

— Казвам се Фатиме — изрече тя. — Фатиме Натсир. А ти как се казваш?

Остатъкът от вечерята му беше изстинал. Той остави ножа и вилицата и се облегна на стола си. Чувстваше се като прикован на него.

— Хюсеин — отвърна той почти шепнешком. — Казвам се Хюсеин Наваи. Баща ти е направил добре, че те е кръстил Фатиме. Шиитка ли си?

Тя се усмихна и поклати глава.

— Тя е била дъщеря на Пророка — каза момичето. — Дори и сунитите могат да използват името ѝ.

— Но е била съпруга на Али — добави той. — Майката на Хасан и Хюсеин. Тя има специално място в нашите сърца. Ние я наричаме ал-Зухра — Прекрасната.

Около тях ресторантът шумеше със звуците си, дрънчаха съдове и прибори, разнасяше се говор. Но нищо от това не достигаше до масата им. Те седяха сякаш обградени отвсякъде с тишина, блестящите ѝ очи го приковаваха безсилен на стола. Не знаеше къде да дene ръцете си, сърцето му биеше като барабан. Мислите му бяха в хаос. Той се опита да се помоли Бог или Пророкът или някой от имамите да му дойде на помощ, защото вече не искаше да напусне ресторанта сам. Но всеки път, когато ги умоляваше, разумът му се изпълваше с образа на лицето ѝ, ноздрите ѝ, с нежния дъх на парфюма ѝ. И отново и отново в паметта му упорито изплуваха думите на Пророка, които той до този момент не беше разбрал: „Три неща са ми скъпи: молитвата, жените и парфюмът“.

— Защо притваряш очи? — Гласът ѝ сякаш достигаше до ушите му от много далеч. Той отвори очи и срещна засмения ѝ поглед.

— Мислех — отвърна той.

— За какво?

— Защо искаш да знаеш?

Последва пауза. Тя не откъсваше очите си от неговите.

— Ти ме заинтригува. И едновременно с това ме озадачаваш. Странен си. Бих искала да знам мислите ти, твоите тайни.

Той не произнесе нищо. Чувстваше се така, сякаш тя можеше да надзърта в него, сякаш в очите му беше издигнат прозорец, през който тя можеше да прочете и най-съкровенията му мисли. Всичките му тъмни спомени изплаваха на повърхността, надигащи се сякаш да го погълнат: горещото слънце, изпепеляващо безмилостно добивите им година след година; жестоката беднотия на фермата и чудесната къща

на земевладелеца в града; баща му състарен и уморен, загубил всякакво желание за живот; майка му, отпусната и изхабена на петдесет години; тримата му братя и сестра му, умрели от глад още в детството, а измършавелите им телца върнати на пясъците на пустинята; лешоядите, кръжащи над пустите кули на безмълвието всеки ден в търсене на мърша; срещата му с молла Ахмад; годините на болка и жертви, довели го тук, където само дни го деляха от смъртта му. Какво ли щеше да си спомни в мига на смъртта си? През целия си живот не беше виждал нищо по-красиво от жената, седнала от другата страна на масата.

— Ти пак си някъде далеч — каза тя. — Мисля, че трябва да тръгваме. Не можем да останем тук цяла нощ. Ще ме изпратиш ли до вкъщи? Тук в Америка това е обичай, защото улиците са много опасни за жените. Сега е тъмно и не искам да се връщам сама. Не съм далеч, само на две крачки от ислямския център, на Уайоминг Авеню.

Очите ѝ сякаш танцуваха, приканвайки и него да направи същото. Той не произнесе нищо, но когато се надигна и тя също се изправи, не я прогони. Плати сметката на касата и двамата излязоха заедно в ледената зимна нощ. На вратата Наваи се обърна и погледна към ресторанта. Беше очаквал да види погледите на всички посетители, забити в гърба му и в компаньонката му. Но никой не гледаше, нито пък се вълнуваше кога е дошъл и кога си е отишъл, нито пък дори кой е.

Вървяха бавно по Белмонт Роуд и след малко завиха на изток към Уайоминг Авеню. Ехото от стъпките им отекваше в мрака по замръзналите тротоари. Тя беше толкова дребничка, че той се чувстваше като някакъв гигант редом с нея, неловък и объркан. Докато крачеха, той ѝ разказваше за себе си, за Язд и родителите си. Но имаше толкова много, което нямаше правото да ѝ разкаже, толкова много осъдено да остане вечна тайна. А най-лошото бе, че нямаше право да ѝ сподели, че тя крачи с един вече мъртъв човек.

Когато стигнаха апартамента ѝ, той се позабави, докато тя измъкне ключа от чантата си и отвори вратата. Не искаше нищо, не очакваше нищо. Знаеше единствено, че не ще понесе раздялата. Тръгнеш ли си, обратен път нямаше. Утрешният ден бележеше началото на плана; в сряда, най-късно в края на месеца, той щеше вече да е мъртъв.

Тя се обърна към него, малко изплашена от унесеня му вид.

— Ти си замръзнал — изрече тя. — Влез вътре, стопли се, преди да тръгнеш.

Нищо друго вече нямаше значение за него, освен да бъде с нея. Дори и надеждата за рая трепкаше като угасващ мираж. От детските си години беше учен, както и безбройните поколения на неговия народ, че мъжете и жените са като магнита и желязото. Вече знаеше какво са имали предвид учителите му. И нямаше сила да се съпротивлява на привличането. Някакъв безкрайно могъщ магнит го дърпаше към нея. Той прекрачи прага и затвори вратата.

Апартаментът ѝ се намираще на втория етаж. Беше топъл и сияен, с мебели и багри, белязани от личността ѝ. Той неловко застана в средата на всекидневната, несигурен какво да каже или как да постъпи. Тя се засмя и посегна към палтото му. Той го съблече и ѝ го подаде. Тя му посочи да седне в едно голямо червено кресло до прозореца и той се подчини като послушно дете. Очите му я последваха, докато излизаше от стаята да окачи пантата.

Когато след няколко минути се върна, вече беше свалила шала си. Дългата ѝ черна коса падаше върху раменете ѝ подобно на коприна, примесена с ивици светлина. Прииска му се да я погали, да зарови лицето си в дъхавия мрак и да избяга от заобикалящите го кошмари. Времето минаваше, но никой от тях не проговаряше. Тя седеше мълчалива, с очи втренчени в лицето му. Накрая го попита нещо и разговорът потръгна.

Тя престана с въпросите си, не направи повече опит да наруши покоя му. Вместо това му разказа за себе си, за детските си години, за живота в Ява. Той попиваше думите ѝ така, сякаш умираше от жажда и със сетни усилия се бе добрал до кристален извор. Никога до този момент не бе седял в една стая с такава жена. И когато накрая заговори, разкри душата си, изля пред нея всичко онова, което се бе събирало с години. Имаше много неща, които нямаше право да разкрие: истинската си самоличност, природата на мисията си, неизбежната си смърт. Но той говори за всичко останало, сякаш желаше да се разтовари от всичките си спомени, преди животът му да свърши. Тя го слушаше мълчалива. Времето неусетно отминаваше, час след час вечерта отстъпваше мястото си на нощта.

На няколко пъти се улавяше, че е на косъм да ѝ разкрие силата, тласкаща го отчаяно напред към предстоящия му сблъсък със смъртта, но всеки път спираше навреме. Тя усещаше, че зад думите му се крие още много и че несподелените с нея неща са много по-важни от вече чутите. Накрая се възцари дълбока тишина, нарушавана единствено от дишането им. Изминаха няколко минути, после тя се приведе напред и заговори; думите ѝ бяха нежни, а гласът — изпълнен със състрадание.

— Хюсеин — каза тя, — защо си толкова тъжен? Когато седях срещу теб в ресторанта тази нощ, съзрях ужасни неща в очите ти. Спомени ли бяха това? Или се боиш от нещо? Моля те, кажи ми, може би мога да ти помогна.

Той седеше втренчен, с невиждащи очи. Да имаше поне още няколко дни на разположение...

— Не можеш да направиш нищо — каза той. Думите му сякаш потънаха в пространството между тях.

— Поне мога да те даря с утеха.

Той бавно поклати глава.

— Никой не може да ме дари с утеха. Вече. Може би... — Гласът му секна и той отново отмести погледа си встрани.

— Може би...? — подкани го тя настойчиво.

— Ако се бе случило по-рано, когато имаше време. — Той я прониза с горящия си поглед.

Тя бавно се изправи, сякаш насън, и се приближи към него. Кожата ѝ беше с цвета на кехлибар и цялото ѝ тяло излъчваше топлина и благоухание. Беше жива и крехка и той се боеше от желанията си към нея. Тя се приведе бавно над него, косите ѝ засипаха лицето му, и го целуна по челото. Устните ѝ бяха влажни и нежни, дъхът ѝ — топъл и ефирен. Целувката беше нещо, което кожата му не беше изпитвала до този момент. Кръвта пулсираше във вените му, в очите му напирараха сълзи. Той не видя кога се е привела отново да целуне този път устните му, нежно, както майка целува чедото си. Началният допир на устните ѝ беше почти ефирен, почти недоловима ласка. И докато той седеше като зашеметен, чувството в него избуя от крехкото начало до жестоко настървение, изпращащо сигнали до всички нервни окончания на тялото му.

Не усети кога тя седна на коленете му, как дребните ѝ, почти безтегловни крайници се настаниха така, че тя се сгуши цялата в скута

му, а ръцете ѝ го обгръщаха, устните ѝ се впиваха в неговите; малкото ѝ езиче трептеше влажно около полуотворената му уста, дъхът ѝ проникваше в неговия. Тя беше толкова лека, толкова уязвима, цвете, което би могъл да смачка неволно. Той не осъзнаваше ясно коя сила движи ръцете му, за да я притиснат към него. Заслепен от сълзи, с бясно биещо сърце, той притисна устните си към разтворената ѝ уста, после ги плъзна по бузите ѝ, носа, очите, покривайки цялото ѝ лице с целувки.

Подобно на топящ се сняг, тя се изплъзна от скута му, изправи се и протегна ръце да поеме неговите. Той безволно се подчини и стана с подгъващи се колене. Беше неин и тя можеше да го замъкне и в ада с неговите деветнадесет врати, стига да пожелаеше. Без да проговори и дума, тя го хвана за ръката и го поведе към вратата на спалнята си. Дръжката се завъртя под ръката ѝ тя го въведе вътре. Протегна ръка и мека светлина заструи от лампата до леглото; лицата им се покриха с полусенки. Той приседна на ръба на леглото с очи втренчени в нея; всичките му мисли за грях и нечистота бяха изчезнали. Единственото, което усещаше, беше кръвта, биеща в слепоочията. Телесният ѝ аромат беше още по-отчетлив в тази стая, превземаше го, изпълваше го.

Движенията ѝ бяха прости и естествени; ръката ѝ сякаш едва докосна роклята ѝ и тя се свлече по раменете ѝ, превръщайки се след миг в малка купчина върху пода. Отдолу носеше обикновен бял сутиен и малки бели бикини. Нямаше дантели, нито коприна, нито еротично бельо. Без никакво колебание или престорена свенливост тя посегна зад гърба си и разкопча сутиена, издърпвайки го с едно-единствено просто движение. Искаше да му се покаже цялата, да му предложи тялото си просто и непресторено. С нарастващо изумление той наблюдаваше как тя се измъкна от бикините си и застана гола пред него, с тяло, блестящо под меката светлина. Стоеше с ръце до тялото, гола, крехка и беззащитна, изложена пред жадния му взор. Той не можеше да отмести погледа си от нея, боеше се, че ако затвори очи, тя ще изчезне. Красотата ѝ го остави без дъх. Никога до този момент не беше виждал голо женско тяло, но сега голотата ѝ пробуждаше у него чувства, дочакали своя час. В паметта му едва ли имаше нещо, което да се сравни по красота с този миг.

Тя пристъпи до леглото и седна до него, уханието на тялото ѝ чак задави ноздрите му. Тя се вгледа в очите му, видя, че са изпълнени с

мъка и болка, които не можеше да разбере, после отново се приведе да го целуне, поемайки ръката му и захлупвайки дланта му върху малката си гръд. Той усети как зърното набъбва под пръстите му. Тя му помогна да се съблече; ръцете му се тресяха, пръстите не смогваха да се справят с копчетата. Когато и той остана гол, тя се отпусна по гръб на леглото, привлече го нежно до себе си и прошепна:

— Ела. — Горещият ѝ дъх опари ухото му.

Меката светлина изпъстряше крайниците ѝ със светли и тъмни сенки. Ръцете му сякаш сами се отправиха да я погалят, независимо от тялото му, без отегчението на заучени и уморени ласки. Първоначално тя се стегна, после се отпусна; всяко движение на дланите му излъчваше удивлението и насладата, които изпитваше в момента. Непохватната му нежност за нея беше много по-възбуждаща, отколкото ловките движения на опитен любовник. Тя впи очите си в неговите, извърна тялото си и положи ръка върху слабините му; пръстите ѝ обхванаха члена му и започнаха ритмично да го галят. Той изплака от изненадващото наслаждение на ласката ѝ и се търкулна върху нея, целият само инстинкт, жадуваше единствено да я сграбчи в прегръдките си и да проникне в нея.

Нежните ѝ пръсти внимателно го подпомогнаха. Обаче напрежението от последните дни и часове си каза думата и той свърши за миг в бърз, разтърсващ оргазъм. Изтощен, преуморен и неуспял да проникне докрай в нея, той се изтърколи в другия край на леглото и заплака. Вълна след вълна го разтърсваха стоновете на смут и обезсърчение; Фатиме лежеше до него и нежно галеше гърба му, шепнейки името му.

Накрая той се изправи и седна в леглото. Сълзите му бяха спрели, разумът се бе избистрил.

— Не се тревожи — произнесе тя меко и окуражаващо. — Пак ще се опитаме, по-късно тази нощ или сутринта, няма значение. Следващия път всичко ще бъде наред, ще видиш.

Тя направи пауза; очите ѝ го потърсиха, ръката ѝ не изпускате неговата.

— Това ти беше за пръв път, нали? — запита тя, чудейки се как е възможно мъж на неговите години да остане толкова неопитен.

След сякаш цяла вечност той кимна.

— Да.

И само това. Нищо друго: нито коментари, нито обяснения. Настана тишина и дълго време измина преди той да впие напрегнато поглед в лицето ѝ.

— Аз не съм първият мъж, с когото си била, нали? — запита той, макар и да знаеше предварително отговора.

Тя отвърна на погледа му, после уморено поклати глава.

— Имаше ли много преди мен? — продължи той. — С много мъже ли си спала?

Тя извърна очи и кимна; гласът ѝ беше едва доловим.

— Да.

С тази единствена дума сякаш го зашлеви през лицето. Той не можеше повече да я гледа. И когато след малко думите ѝ започнаха да долитат до съзнанието му, равни и лишени от всякакъв живот, му се прииска внезапно да запуши и двете си уши така, че да ги заглуши завинаги. Но ръцете му висяха безволеви и безжизнени, прекалено тежки, за да ги повдигне.

— Преди три години пристигнах тук със съпруга си — започна тя. — Той беше много по-възрастен от мен, над петдесетте. Баща ми го познавал още от детските му години и още оттогава се били разбрали, че аз ще бъда негова съпруга. Оженихме се, когато бях на петнадесет години. Тогава не знаех нищо за мъжете и бях абсолютно неподготвена за това, което последва. Той беше същински звяр, единствено го интересуваше той да се задоволи и толкова. Но след като пристигнахме тук, той бързо започна да губи интерес към мен. Не си взе други съпруги, но беше достатъчно богат, за да си позволява и други жени. Не беше тайна, никога не е правил опит да го скрие от мен.

Тя спря за малко с очи озарени от вътрешната болка, която думите ѝ бяха изнесли на повърхността. Погледът му отново се бе върнал върху нея, но той не го осъзнаваше.

— Прекарваше времето си в офиса, работеше върху сделките, заради които бе дошъл тук. По цели дни оставах сама у дома. Не ми позволяваше да излизам никъде сама, беше изключително старомоден в това отношение. Но наблизко в Джорджтаун живееха и други индонезийки и аз започнах да прекарвам времето си с тях. Те бяха мои връстнички или малко по-големи. Първоначално идваха само те, но след известно време открих, че няма нищо лошо в това да излизаме заедно, да пазаруваме, да ходим на ресторант, дори да разглеждаме

местните забележителности. Бях свободна. Можеш ли да разбереш какво означава това? Ти си мъж, ти открай време познаваш единствено само свободата, как би могъл да си представиш какво е да си роб?

Той не отвърна нищо, само продължи да гледа право пред себе си като човек, потънал в мечти. Тя дори не беше сигурна дали я слуша, но продължи.

— Исках да посещавам различни места, да бъда напълно независима, но английският ми беше много лош. Никога до този момент не бях вземала уроци. Така че една от приятелките ми уреди нейният учител да посещава и мен. Той беше младеж, последна година в университета, и идваше вкъщи, когато съпругът ми отсъстваше. Плащах му с парите, които получавах да си купувам дрехи.

Отначало бяхме много официални един към друг, но с течение на времето английският ми започна да се подобрява и започнахме да се радваме на компанията си все повече и повече. Беше забавен и непрестанно ме размиваше. С такова нетърпение очаквах дните, когато имахме урок, че понякога се събуждах посред нощ и не мигвах до сутринта само защото същия ден щях да го видя, и обмислях нещата, които щях да му кажа. Не беше някакъв красавец или мъдрец, но беше мил и с добър характер, и аз започнах да го обиквам. Един ден, това беше преди две години, през зимата, той се върна за ръкавиците си, беше ги забравил. Завари ме, че плача, защото си беше отишъл. Не казах нищо, не беше необходимо — той разбра. След това идваше често, понякога се любехме, а друг път просто си седяхме и само разговаряхме. Но не внимавахме и аз забременях. Съпругът ми разбра какво е станало. Не беше лягал с мен от месеци, така че всичко беше ясно. Мисля, че онова, което го разгневи най-много, беше фактът, че друг мъж бе успял там, където той бе повече от безсилен — да ме дари с дете. Беше готов да наеме убиец да ме убие, но приятелките ми се намесиха и го убедиха да не прави това. Три пъти произнесе пред свидетели думите, които се казват при развод, и вече не бяхме съпруг и съпруга. Оказа се толкова просто. Още същата нощ хвана самолет за Джакарта. Следващата седмица научих, че баща ми се отказал от мен. Нямах вече и дом, където да се завърна. Къщата беше продадена и бях принудена да се нанесе при Пол, любовника ми.

Тя замлъкна, сълзи замъглиха очите ѝ. Говореше вече заради себе си, да изплаче мъката си, не толкова заради мъжа срещу нея.

— Месец по-късно Пол бил спрян от крадци в предградията на Джорджтаун. Сбил се и един от тях го промушил с нож. Почина същата нощ в болницата. След четири дни загубих и бебето... Когато се съвзех, вече си нямах никого. Старите ми приятелки ме бяха изоставили, дори и най-еманципираните. Наричаха ме пропаднала жена и казваха, че съпрузите им дори им забранявали да разговарят с мен. А преди това ми се бяха хвалили, как държали мъжете си под чехъл, как правели каквото си искали. Когато напуснах болницата, се оказа, че квартирата на Пол вече е дадена под наем на друг човек. Накрая бях принудена да отида до ислямския център и да поискам помощ. Там ми казаха, че не могат да направят нищо за мен, но аз ясно виждах, че това не е поради липса на средства, а на желание да ми помогнат. Тогава обаче, тъкмо след като си тръгнах оттам, един мъж излезе след мен и ме заговори. Беше арабин от Кувейт, от тези, с които бях разговаряла. Каза ми, че може да ми уреди спане, храна и малко пари. Помислих си, че просто е състрадателен, че ме съжалява. Скоро обаче разбрах какво е имал предвид. Нямах избор. Къде другаде можех да отида? Започнах да спя с него. И когато накрая му омръзнах, проумях, че поне мога да си избирам мъжете, на които се отдавам. Никога не съм искала пари. Зная много добре, че постъпя ли веднъж така, ще стана просто стока за всеки мъж. Вместо това оставях мъжете, с които се срещах, сами да решават как да постъпят. С някои изкарвах по-дълго. Един от тях ми купи този апартамент и каза, че мога да го задържа, след като се върне в Бахрейн. Други ми купуваха дрехи или влагаха дребни суми в банковата ми сметка. Как иначе бих могла да избягна гладната смърт? Нямах никакъв избор. Една самотна жена няма никакъв избор. Бях просто една отритната от обществото жена и си намирах мъже, които ме приемаха до себе си, макар и за кратко. Обичах ги по малко всичките, и им позволявах и те да ме обичат в замяна. Беше ли грешно това? Грешно ли е? Когато се запознах снощи с теб, те пожелах. Исках да спя с теб, да бъда до теб. Ти беше толкова тъжен, далечен и самотен, и исках да ти помогна, стига да мога. И още го искам. Не ти искам парите; не съм проститутка. Остани с мен тази нощ. Нека поне да бъдем приятели, ако не сме способни на нещо повече.

Тя го загледа открито, опитвайки се да пробие черупката, с която сякаш се бе покрил. Мислеше си, че той не чува, но това не беше

вярно. Всяка нейна дума беше проникнала дълбоко в душата му и бе заседнала там, избуявайки като плевелите в мрака на разума му. Той повдигна очи — мятеше се безпомощен в безмилостната хватка на тъмните мисли, бушуващи в него. Как беше възможно жена, толкова прекрасна, която на външен вид да е олицетворение на чистотата, да се окаже толкова мръсна? Тя го беше принудила да съгреши, да изложи на опасност душата и мисията си. Беше разбудила у него чувства, които до този момент успешно бе потискал, макар и с толкова мъка. Сърцето му подскочи при мисълта какво всъщност се бе случило току-що. Тя го бе подтикнала да покаже уязвимостта си и го бе унижила. Кръвта нахлу в лицето му, докато си припомняше срама си: точно в момента, когато трябваше да проникне в нея като победител, мъжествеността му беше изневерила. Само за няколко секунди силата и жизнеността му се бяха превърнали в безсилие и импотентност и той знаеше, че тя му се присмива в душата си, сравнявайки го с безбройните му предшественици, които са я любили и... задоволявали. Изведнъж Наваи усети как го сграбчват клещите на собственото му отчаяние. Той вече бе изгубил контрола върху вихъра на мислите си и знаеше единствено, че тя ще го доведе до още по-големи грехове. Внезапно проумя, че ѝ е разкрил прекалено много, че тя вече знае достатъчно и се е превърнала в опасност за делото му. Ако мисията му не успееше, тя можеше да проумее какво се е случило и щеше да извести американските власти. И те щяха да направят нужните заключения, за които тя нямаше необходимата информация. Мисълта за мисията му отново зае централно място в съзнанието му. В никакъв случай не можеше да допусне тя да бъде застрашена, по какъвто и да е начин. Беше длъжен да поправи злото, което бе сторил, на всяка цена.

Дясната ѝ ръка сграбчи неговата и я задържа; топлината на телесния им контакт го върна обратно при нея. Тя го желаше, възбудата ѝ бавно пълзеше по тялото ѝ към слабините. Повдигна лявата си ръка и с нежно движение погали бузата му, привеждайки се да го целуне по устата. Ръцете му сами се раздвижиха, подчинявайки се на безмълвното ѝ желание. Първоначално се спуснаха към стройната ѝ талия, после поеха към гърдите, шията, лицето. Бавно и нежно той погали бузите ѝ и разроши косите ѝ с връхчетата на пръстите си. Тя леко се отдръпна и го погледна в очите, виждайки в тях и силното му желание, и болката от огромна загуба. Но още преди да

отмести погледа си, очите му се промениха и по гръбнака ѝ пробягна ледена тръпка. Те станаха студени и безстрастни и в същия миг тя проумя, че гледа в очите на палача си. Обзе я панически страх, но тялото ѝ остана безмълвно към отчаяните призови на разума, докато дланите му бавно се придвижваха към гърлото ѝ.

Дори когато пръстите му се впиха в нежната ѝ податлива плът, Наваи не откъсна погледа си от нейния. Ръцете му се стегнаха като стоманено менгеме. Тя не можеше нито да плаче, нито да моли за помощ. Краката ѝ заритаха, а ръцете направиха безнадежден опит да разтворят безжалостната му хватка; той не отслабваше натиска си. И когато тялото ѝ омекна под ръцете му, той се сгромоляса върху нея в гротескна пародия на прегръдка. Очите ѝ се разтвориха още по-широко с няма молба за пощада. Крайниците ѝ все по вяло правеха опити за съпротива и само след секунди движенията ѝ изведнъж секнаха и тялото ѝ застина безжизнено под неговото.

Той дълго лежа върху нея, също като някой любовник с изразходвана страст, който все още не може да събере сили да се откъсне от източника на полудата си. Но дори когато се надигна от нея, не можа да откъсне очи от лицето ѝ; чертите ѝ бяха намерили покой в смъртта, придобили последната красота, непостижима приживе.

Намери дрехите си и се облече. Миг преди да излезе от стаята, погледът му се спря на тоалетната масичка в ъгъла на стаята. Той се приближи до нея, взе едно червило, написа на стената над леглото ѝ с големи букви една-единствена дума на арабски и захвърли червилото. На вратата се обърна и огледа стаята за последен път. Измачканите скупчени чаршафи, дребното тяло, застинало сред тях, червените букви върху стената — всичко това го върна към спомена за една друга такава стая с друга жена, която беше убил. Споменът за Техеран облекчи напускането му. Мозъкът му бе успял да се отърси от замайването и той отново бе станал предишният Наваи. Навън се развиделяваше първият ден на мисията му.

22.

Вашингтон
19 ноември 1979 година

Рано сутринта в понеделник във Вашингтон се получи телеграма. Беше изпратена от Техеран само преди минути и адресирана до Държавния департамент. Минута по-късно куриер на мотоциклет изскочи от сградата на главното пощенско управление и препусна на запад по Авенюто на конституцията, после на север, докато навлезе в отсечката, водеща към моста „Теодор Рузвелт“. Само няколко секунди по-късно тичешком изкачваше стъпалата на Държавния департамент. Всичко беше изключително необичайно и изминаха още петнадесет минути преди телеграмата да легне върху бюрото на държавния секретар. Той я прочете два пъти, вдигна слушалката на един от трите вътрешни телефона и помоли да го свържат с Артър Пайк, директора на отдела по иранските работи. Пайк вече работеше в залата по иранската криза, организирана преди две седмици за двайсет и четири часово наблюдение на ситуацията със заложниците. Той остави заместника си на пост и забърза към офиса на Сайръс Ванс. Секретарят вече го чакаше с телеграмата в протегнатата си ръка.

— Артър, току-що получихме това от Техеран. На английски е, но ми трябва мнението ти. Да не е някаква разигравка?

Пайк внимателно прочете телеграмата.

„Готови да се договорим, независимо от революционния съвет за освобождаване на заложниците посредством водачеството на муджахидините стоп Уредете среща на представителя на муджахидините Вашингтон Хюсеин Наваи с президента Картър да обсъдят условията стоп Наваи инструктиран да преговаря единствено с президента Картър стоп Упълномощен да подпише съглашение от мое име стоп Наваи ще пристигне в държавния департамент понеделник сутринта стоп Потвърждение на статута му ще бъде осигурено от аятолах Саид Али Марвдашти стоп Подписано Мехди Али Мехдави Хани.“

— Кой е този Хани? Чувал ли си за него?

Пайк кимна.

— И преди съм чувал името му, но едва тази събота научих кой е всъщност. В събота иранците оповестиха имената на четиринадесетте членове на революционния съвет, които поеха управлението на страната на 8 ноември, след като Базарган и кабинетът му подадоха оставка. Сред тях беше аятолах Мехдави Хани, членът, който отговаря за комитетите на Хомейни.

— А Марвдашти?

— Не ми е известно много. А и никой не знае. По всичко личи, че дълго е живял в Наджаф в Ирак, където е бил помощник на аятолах ал-Касим ал-Мусави ал-Кхуи, върховния вожд на шиитския свят. Бил е в близък контакт също и с Хомейни, докато е бил в Ирак, и е бил изпратен от него в Иран да подпомогне координацията на движението срещу шаха. Не е член на революционния съвет, но съм чувал слухове, че е по-влиятелен от много други.

— Добре. А с Наваи какво е положението? В телеграмата се казва, че той е тук във Вашингтон и представлява муджахидините. Срещал ли си се с него?

— Не, сър, не съм. В действителност до този момент не бях чувал за него, нито дори, че в града има представител на муджахидините.

— Дали не е прикрепен към иранското посолство?

— Съмнявам се, сър. Знаем отлично състава на персонала им, а той определено не включва официални представители на муджахидините. А съдейки по подреждането на думите в телеграмата, считам, че цялата работа се върши извън официалните канали.

— Тогава как е била предадена телеграмата?

— Точно там е работата, сър. Ако е била официално одобрена, би трябвало да мине през официалните канали, сиреч през посолството както обикновено. Защо са избрали телеграма? Предполагам, че имат свой човек в телеграфната станция и че в Техеран не разполагат със запис на съдържанието.

— Правилно, след като е неофициално. А сега, какво ви е известно за връзките на Хани с муджахидините?

— Нищо. Ще проверя всичко, което е възможно. Не открия ли нищо в архива, може би нашите хора в Лангли ще имат някъде нещичко. Надявам се да изникне нещо при нас, но вие разбирате, че ние просто не сме в състояние да се доберем, до каквато и да е

актуална информация от Иран. Ако имаме късмет, британците може да изровят нещо от архивите си, но едва ли ще имат нещо повече от нас, а хората им в Иран понастоящем едва ли са в по-добро положение от нашите за събиране на разузнавателна информация.

— Добре. Направете каквото е възможно. Сега да се върнем на телеграмата. В нея се твърди, че тази сутрин Наваи ще се появи при нас за среща. Предполагам, че едва ли някой е влизал във връзка с вашия департамент, за да организира интервю или нещо от този род?

— Не, сър, никой. Всичко изглежда абсолютно необичайно, но аз предполагам, че той просто ще се пръкне на входната врата и ще поиска среща, най-вероятно с вас, сър.

— Е, щом не идва по нормалните дипломатически канали, значи не е в състояние да свърши кой знае какво. Така или иначе, в момента цялата тая работа ми изглежда малко неясна и определено не мога да се срещна с него, освен ако не решим да преговаряме с него на това ниво, и то в случай, че той разполага с акредитивни писма, които са достатъчно достоверни. Така че бих искал да се срещнете с този човек, когато се обади, да проверите документите, които носи, и да съберете екип, който има за задача да разследва както него, така и шефовете му, като ми докладвате още днес следобед. Не очаквам от вас никакви окончателни изводи, но все пак един междинен доклад няма да е излишен. Разбира се, в случай че изскочи нещо вече съвсем определено, ако откриете, че е самозванец или нещо от този род, тогава веднага ми докладвайте. А аз междувременно ще разговарям с президента и ще уредя някаква символична среща за сряда. Той в момента е в Кемп Дейвид за Деня на благодарността, но ако изникне дори и минимален шанс за започване на преговори, няма съмнение, че ще поиска да се види с Наваи веднага щом бъде проверен. Добре, Артър, желая ти късмет.

В 10:30 Наваи изкачи стъпалата до главния вход на Държавния департамент. Сутринта бе станал рано, за да излезе от града през южната му част покрай Потомак. Беше поел към Мериленд по южното шосе чак до Форт Вашингтон Форест, където бе свърнал от главния път и бе поел към Пискатуей Крик. Там бе захвърлил в реката цялата екипировка, която бе закупил предния петък. Чувстваше се отлично.

Всичко вървеше според плана: печатите, които беше излял, щемпелите, с които бе щемпелувал фотографиите и подписите, картите за самоличност, които бе произвел от картон, мастило и пластмасово фолио. След завръщането си в града той обиколи голям брой магазини, предлагащи копирни услуги, преснимайки различните документи, които беше приготвил през седмицата. Копията естествено не му бяха нужни и той ги накъса и изхвърли. Бяха му нужни многобройни отпечатъци по документите и той ги бе осигурил. Защото ако документите съдържаха единствено само неговите отпечатъци, при първата проверка всичко моментално щеше да стане ясно. Преди да се качи в Държавния департамент прекара половин час в колата пред Белия дом, взирайки се в прозорците на Овалния кабинет. Картър го нямаше там, но Наваи не го знаеше, а и това все още нямаше значение — той не търсеше жертвата си, а се молеше с броеница в ръка Бог да му помогне в начинанието.

На входа на Държавния департамент беше поставен на пост един морски пехотинец с инструкцията да придружи Наваи до офиса на Артър Пайк на третия етаж. След като претърси основно Наваи, придружавайки действията си с учтиви извинения, и провери съдържанието на черната му кожена чанта, стражът го въведе в асансьора, качи го до третия етаж и го поведе по коридора със сините стени, перпендикулярен на дългото южно крило на зданието. През прозорците отдясно се виждаше мемориалът на Линкълн със статуята на брадатия радетел за човешката свобода. Отвъд него под бледото ноемврийско слънце блестеше река Потомак.

Артър Пайк го очакваше в кабинет 320, превърнал се за момента в най-важния отдел на Държавния департамент. В залата за иранската криза на същия етаж екип експерти полагаха всички усилия да извлекат от необичайно оскъдните източници информация за развоя на събитията в страната, известна под названието „Дъгата на кризата“, простираща се под огромния издут търбух на Русия от Турция до Афганистан. Именно тук в кабинета на шефа на отдела по иранските работи се вземаха най-съдбоносните решения въз основа на това дали информацията е с приоритет за държавния секретар или самия президент.

Изпит и изхабен мъж на четиридесет и три години, Пайк демонстрираше последиците от едно почти непрекъснато напрежение.

Последните две седмици след завземането на посолството в Техеран се бяха превърнали в непрестанен кошмар наяве и крайт му не се виждаше. Възпитаник на Принстънския университет, той имаше научни степени по политическите науки и персийски език и култура; докторатът му, завършен през 1962 година, беше на тема „Разпределението на властта в иранската политическа система“, но подобно на повечето наблюдатели той бе пропуснал да забележи действителното значение на все по-надигащата се религиозна вълна в опозицията на шаха. И от няколко месеца насам вече съжаляваше горчиво, че навремето бе решил да се посвети на иранските проблеми.

След като формалностите по представянията приключиха, Пайк покани Наваи да обясни целта на мисията си. Младият иранец заговори на английски, внимателно претегляйки думите си. От изключителна важност беше да убеди този мъж в автентичността на документите си, да го накара да повярва, че той наистина е пратен да преговаря от името на ислямските муджахидини и да обсъжда условията с президента Картър. В противен случай не би имал и най-малката възможност да се срещне лице в лице с президента. Пайк слушаше с нарастващ интерес речта на Наваи.

— Доколкото разбирам, тази сутрин сте получили телеграма от аятолах Метдави Хани, в която ви се съобщава, че съм избран от него да представлявам договаряща страна от името на муджахидините партизани в Техеран по повод американските заложници, задържани от студентите революционери последователи на линията на Хомейни. Нося със себе си множество акредитиви, които вие без съмнение ще пожелаете да разгледате подробно по-късно. Очевидно проблемът тук е много сериозен. Не съм изпратен по нормалните дипломатически канали, нито пък действам от името на революционния съвет, който в момента управлява Иран. След разпадането на комуникациите с моята страна за вас ще е доста трудно да установите степента на достоверност на акредитивите ми. Така че единственият ми изход е да ви разкажа нещо за себе си, което ще ви помогне да вземете решение. От няколко години насам аз съм член на една група муджахидини със седалище в южен Техеран. Когато през 1975 година първоначалният Муджахидин Халк се разцепи и основният клон обяви, че се отказва от исляма заради марксистките идеи, нашата група беше една от тези, които останаха верни на първоначалните ни принципи, и продължи

борбата като мюсюлмански партизани; за нас войната срещу режима на шаха си беше свещена война, джихад, а ние бяхме муджахидини, бойци в свещена война. Двете имат един същ арабски корен; впрочем аз съм сигурен, че това ви е известно. Името на групата ни е Горух-е Бадр; Бадр е името на битка, водена от пророка, първата битка на исляма. Нашият вожд е молла Мохамед Али Найризиди, много уважаван духовник, голям учен; той чете молитви в джамията в Шах Абдул-Азим на юг от Техеран и води занятия по ислямско право в едно теологическо училище там. Той е много известен и е бил ученик на аятолах Хомейни преди имамът да бъде прогонен в Ирак. Нашата група взе голямо участие в революцията; много от другарите ми загинаха, но като цяло останахме непокътнати и завзехме едно висше училище на север от американското посолство, Дабирестан-е Бахар-е Нав, до авеню Карим Хан-е Занд. Там сега се намира щаба ни. Когато аятолахът се върна в Иран, той ни възложи няколко важни задачи, а няколко души от нашите бяха избрани за негови телохранители. Макар че много от висшите духовници са подозрително настроени към муджахидините и федаините, Мехдави Хани и няколко други свети мъже тайно ни симпатизират заради нашата твърда и неотклонна ислямска линия. Много от студентите, които сега държат посолството, принадлежат или са принадлежали към нашата група и вероятно мнозинството от тях ни симпатизират. Близостта на щаба ни до посолството породила като резултат силен контакт между нас и студентите; ние от време на време дори им оказвахме помощ в охраната на посолството. Имаме достатъчно влияние, за да убедим революционния съвет и студентите, че е най-добре да освободят заложниците, ако разбира се, Съединените щати се съгласят с определени условия.

— Какви биха били тези условия, мистър Наваиди? — прекъсна го Пайк.

— Съжалявам, но съм упълномощен да ги обсъждам единствено с президента ви.

— Не мога да гарантирам, че президентът ще пожелае да разговаря с вас. Това ще зависи единствено от него.

— Той ще говори с мен.

— Какво ви кара да бъдете толкова сигурен?

— Той иска да преговаря. Само че не може да намери човек, с когото да го направи. Кабинетът на Базарган подаде оставка, с което остава само революционният съвет, а те в никакъв случай няма да преговарят.

— Организацията за освобождение на Палестина е предложила да действа като посредник.

— Знаете не по-зле от мен, че това няма да стане. Прекалено е опасно в политическо отношение. А и освен това ООП на практика няма политическо влияние в Иран.

— А какво политическо влияние има вашата група, мистър Наваи?

— Достатъчно, за да раздвижи нещата от мъртвата им точка. Ние имаме значително влияние сред студентите, а в този случай те са много по-важни от революционния съвет. Президентът Картър ще разговаря с мен, просто защото в Иран няма други, които желаят да разговарят с него.

Пайк улови погледа на Наваи и го задържа, сякаш опитвайки се да проникне зад очите му, които се взираха, но не излъчваха нищо. Изминаха няколко секунди. После американецът попита:

— Мистър Наваи, какви са причините, подбудили ви да дойдете тук? Защо групата ви иска да преговаря с нас? Та вие не може да не си давате сметка, че ако се разчуе, че сте влезли в контакт с американското правителство, ще загубите цялото си влияние в Иран. Какво се надявате да спечелите от всичко това?

Наваи отвърна на погледа му, без да трепне.

— Средство за въздействие — отвърна той, — власт може би. Използвам концепции и понятия, понятни вам, думи, ясни в контекста на културата ви. Но те всъщност ни отдалечават от точността. Това, което ние търсим...

Той прекъсна, сякаш за да събере и подреди мислите си.

— Нека да кажем, че искаме да направим истината достойна на всички. Фразата, която използваме, е малко по-различна: „да довършим доказателството“, да направим свършени доказателствата на исляма за нашия народ. Ние можем да го постигнем, само ако разполагаме с приложна точка, от която да въздействаме на разумите и сърцата им. С всеки изминал ден революцията се озовава във все по-голяма опасност. Различните фракции започват да се хващат за гушите,

чакалите вече излизат на улиците в предвкушване на поредната богата плячка. Ние сме длъжни да спрем упадъка преди нещата да са излезли извън контрол. Водачите на групата ни са на мнение, че проблемът със заложниците ще въздейства като бумеранг върху самата ни революция. Мотивите ни не са от хуманитарно естество. За нас това са купчина празни звуци. Още утре можем да убием заложниците, стига това да е от полза за каузата на истината. Човешките права са вашето ахилесово сухожилие: вашата сляпа привързаност към тях в крайна сметка ще ви унищожи. А ние държим единствено на правата на Бог. Там е и нашата сила. Ще уредим освобождаването на заложниците срещу определени икономически, политически и военни изгоди. Веднъж се случва силата да е на наша страна и ние ще диктуваме условията. Както вече ви казах, подробностите ще обсъждам единствено с президента ви.

— Добре, нека приемем, че президентът пожелае да разговаря. Аз съм длъжен да го уверя, че вие наистина сте упълномощен да преговаряте от името на муджахидините. Ще се наложи вие самият да ме убедите в това. Разбирате добре, че няма начин как да потвърдя статуса ви чрез Техеран. Какви документи носите със себе си?

Наваи извади няколко книжа от куфарчето до краката си. Те включваха писмо от аятолах Мехдави Хани, упълномощаващо Наваи да преговаря от негово име; картите му за самоличност, удостоверяващи принадлежността му към муджахидините и Горух-е Бадр; твърдение, подписано от четирима членове на студентското ръководство при американското посолство в Техеран, изразяващо подкрепа за Горух-е Бадр и съгласието им да действат като посредници между студентите и американското правителство; и копие от писмо, написано от Хани, подписано от Бехешти, Халкхали и Хашеми Рафсанджани и адресирано до Мохамед Али Найриси, в което подписалите заявяваха готовността си да сътрудничат на Горух-е Бадр, ако те изпратят някого във Вашингтон да преговаря с президента. Наваи обясняваше съществуването на всеки документ, докато го подаваше на Пайк, който през това време си водеше бележки за екипа от експерти, които щяха да проверяват документите по-късно следобед. Той още задаваше въпроси, когато вратата се отвори и една секретарка влезе със запечатан плик в ръка.

— Извинете ме, сър — каза тя, — но току-що го получихме експресно от британското посолство. Беше адресирано лично до

мистър Ванс, но той мисли, че трябва веднага да го прочетете.

Пайк отвори плика и измъкна лист, щемпелуван „Бързо“ и „Абсолютно секретно“. Беше изпратен шифровано от британското посолство в Техеран до Форин Офис в Лондон, а оттам до тяхното посолство във Вашингтон, което пък от своя страна го беше предало в Държавния департамент. Въпреки множеството междинни спирки закъснението при предаването на съобщението беше минимално и важноста му веднага стана очевидна за Пайк. Докладът твърдеше, че при британците в Техеран тази сутрин (в този момент там вече настъпваше вечер) дошъл млад техеранец, който уж искал да си извади виза. Носел тайно съобщение от аятолах Саид Али Марвдашти, в което той молел някой официален британски служител да го посети в южната част на града. Един от първите секретари на посолството, говорещ персийски, доброволно се предложил да отиде и бил отведен с големи предпазни мерки до къщата. Там се срещнал с Марвдашти (чието лице му било познато от телевизионните предавания) и разговарял с него. Аятолахът го помолил да предаде на Вашингтон потвърждение за статуса на Хюсеин Наваи да води преговори от името на Горух-е Бадр и определени висши духовници. Поверителната секретна природа на информацията силно впечатлила дипломата, който веднага се върнал в посолството.

Пайк вдигна поглед към Наваи.

— По всичко личи, че положението ви е било потвърдено от аятолах Марвдашти. Но ние все пак ще имаме нужда от известно време, за да се консултираме относно офертата ви, и разбира се, да изложим ситуацията на президента. Може да минат няколко дни, преди да уредим срещата ви, ако изобщо се уреди, разбира се.

— Разбирам, че неща като тези не стават мигновено. Но аз ви моля да действате с възможно най-голяма бързина. От изключителна важност е да се срещна колкото може по-бързо с президента, за да му изложа предложенията си. Заложниците се намират в много голяма опасност. В някои среди се промъква убеждението да ги третират като шпиони. Но съществува и още една опасност, за която още не съм ви споменал. Чувах, че група от федаини марксистични планират да щурмуват посолството и да убият задържаните там. Може и изобщо да не разполагаме с никакво време за дипломатически лигавения тук.

Президентът трябва да се срещне с мен миг по-скоро. Предлагам да уговорите с него среща в сряда.

Наваи вдигна куфарчето си, изправи се и си тръгна. Първият етап бе минал добре. Марвдашти бе изиграл ролята си с точност до секундата. Сега вече бе сигурен, че останалото ще е проста работа. В сряда, първият ден от новото столетие, Картър щеше да е мъртъв. И нищо не беше в състояние да го спаси.

23.

Мека

Понеделник, 19 ноември 1979 година

Докато Наваи и Пайк разговаряха в Държавния департамент, здрачът бавно се спускаше върху кубетата и минаретата на Мека. Гласът на мюезина се разнасяше отчетливо от едно високо място на Масджид ал-Харам, Голямата джамия. Слънцето бавно залязваше отвъд урвите на Джабал Хайнд, а на три мили на север западният хребет на планината Хайра, сцената, където на Пророка му се бе явил ангелът Гавриил, беше окъпан от светлина. Сезонът на поклонничеството току-що бе приключил, Кааба беше покрит с новото черно-златно одеяние и животът на хората в града постепенно се връщаше в нормалното си русло. Но денят след утрешния щеше да бъде първият ден на новото столетие, и тук, в сърцето на исляма, щяха да се развихрят невиджани тържества. Тази нощ мнозина от молителите в Голямата джамия се надяваха, че новото столетие ще бележи възраждането на исляма, края на столетия слабост и унижения, а може би дори и окончателния триумф на истинската вяра.

В една малка къща в квартала Джиад група от осем мъже седеше на кушетките около ниска медна масичка северноафриканска изработка. Говореха на саудитски арабски, един от тях със забележим персийски акцент. Мъж на около четиридесет, той беше изпратен от Иран да ръководи операцията тук в Мека, Арабският му беше правилен, макар и донякъде класически и книжовен, гласните му бяха отворени и плавни, но изпитваше забележима трудност с по-твърдите съгласни и гърлените звуци. Въпреки това думите му имаха силно

въздействие върху околните и всеки път, когато заговореше, всички почтително затаяваха дъх.

До него седяха Мохамед ибн Абд Аллах ал-Кахтани и братовчед му Джухайман ибн Саиф. Иранецът се бе запознал с тях преди две години, когато заедно с няколко придружители бе дошъл на поклонение в Мека. Те се бяха срещнали с него в Муздалиф на връщане от Арафат в края на ритуалите за хаджилъка. Беше привлякъл вниманието им с обособеността си сред тълпящите се маси и го бяха заговорили. Всички говореха арабски — нали дълги години го бяха изучавали в теологическите училища. Отпърво той бе отхвърлил предложението им за приятелство. Те бяха шиити, а той ревностен сунит и не изпитваше никакво желание да се сближава с еретици. Но накрая все пак се бе почувствал привлечен към най-възрастния от тях, белобрад мъж, към когото останалите се отнасяха с изключително уважение. Иранците прекараха повече от месец с него. И на раздяла бяха убедени, че той е дългоочакваният Махди, когото напразно бяха търсили на толкова места. Той пък, от своя страна, считаше, че макар и еретици, те принадлежат към хората, готови да повярват в него повече, отколкото големите сунитски маси в родната му земя.

Иранецът беше изпратен преди няколко месеца тук да координира усилията на ал-Кахтани и последователите му с тези на лидерите в Техеран и сега даваше последните инструкции на водачите на групите. След като той приключи, заговори Мохамед ибн Абд Аллах.

— Над всичко друго — започна той — ние трябва да се отнасяме с върховно внимание и уважение към святото място. Трябва да действваме мълниеносно, като използваме изненадата, за да избегнем излишно насилие. Трябва да приключим по възможно най-бързия начин. Щом превземем джамията и вземем заложници, вече ще бъдем застраховани от внезапна атака. Правителството ще трябва да прецени как да ни обезвреди, без да причинява разрушения в светите места или да навреди на заложниците. Ние ще бъдем въоръжени; пратените ни от Техеран автоматични оръжия ще ни дадат значително предимство през време на обсадата. Трябва само да издържим до десетия ден на месец мухарам; дотогава навред по света ще станат редица събития, които ще допринесат за окончателната ни победа. Няма да мине дълго и светът ще чуе, че сме завладели джамията, и ще разбере действителното

значение на този акт. Междувременно ще избухне свещена война между Иран и Америка и след кратко време целият ислямски свят ще бъде въввлечен в нея. Неверниците ще претърпят поражение въпреки оръжията си и материалното си богатство и ние ще напуснем Мека като победители и управници на света. Обещавам, че всеки един от вас ще властва над една седма част от земята. Нека в утрешния ден Бог бъде с вас.

Навън призивът за молитва бавно заглъхваше. В Голямата джамия започнаха да припламват лампи. Малки групи мъже под прикритието на мрака започнаха да се придвижват към различни къщи, пръснати по града. Само преди две седмици заедно с десетките хиляди други поклонници те бяха влезли в града. Голям брой бяха араби отайби; другите идваха от Иран заедно с голям контингент от шиитски поклонници, някои от Бахрейн, Кувейт, Йемен, Египет, Мароко и самата Саудитска Арабия — от Риад, Джеда, Медина и дори Мека. След като тълпите поклонници тръгнаха за Медина, изпълнили всички ритуали на поклонничеството, никой не обръщаше внимание намотаващите. Тази нощ възбудата им беше повече от заразителна. Те получиха обещаните от Иран оръжия и Махди щеше да се отбие при всички до края на вечерта. Последната група мина през Баб Ал-Сафа и всички дочуха звуците на вечерната молитва, кънтяща в Голямата джамия. Ислямският ден започва на залез. Това беше последната вечерна молитва за четиринадесетото столетие.

Вашингтон 19 ноември 1979 година

Навай излезе от Държавния департамент и се върна в хотела си. Беше наясно, че ФБР са му закачили опашка, но на този етап от плана това не го притесняваше. След напускането му в Държавния департамент закипя трескава дейност. По време на обяда и целия следобед телефоните звъняха без прекъсване, телексите тракаха без умора, куриери сновяха напред-назад с пакети между департамента, главната квартира на ЦРУ, щаба на ФБР на Пенсилвания Авеню и веднъж по един повод до иранското посолство на Масачузетс Авеню. В поне една дузина офиси компютрите претърсваха всички бази данни, щракаха микрофилмови камери, шкафове с документи се отваряха и затваряха, фотокопирните машини не смогнаха да копират огромните

купища хартия, а телекопирите направо се задъхваха. Стаята, занимаваща се с иранската криза, започваше да наподобява все повече и повече военновременен щаб. А на стената седем часовника с бели циферблати и черни стрелки и цифри неотклонно отмерваха времето, оставащо до новото ислямско столетие.

След обстойно разглеждане документите на Наваи бяха разпределени между шест „ирански групи“, които Пайк бе събрал по проверката на книгата. Всяка имаше за задача проверката и кръстосаното засичане на имена, подписи, дати и факти. Бяха призовани множество специалисти от всякакви области, но прекият достъп до документите на Наваи беше строго ограничен само до Пайк и тима му експерти. Картината постепенно започваше да се оформя и към девет часа същата вечер се стигна до извода, че е събрана достатъчно информация, върху която вече може да се вземе окончателно заключение. Свързаха се със Сайръс Ванс и той се съгласи да дойде веднага.

Щом пристигна, държавният секретар отиде направо в кабинета на Пайк, където го чакаха шефът на отдела и екипът му. Пайк му посочи едно удобно кресло и се обади да донесат кафе.

— И така, сър — започна Пайк, — направихме всичко, което е по силите ни за момента, но имаме много сериозни спънки за разследване като това. След като посолството ни в Техеран вече не съществува, агентите ни в Иран са или извън страната, или дълбоко законсервирани, и след като британците по съвсем обясними причини са повече от предпазливи, ние сме просто с вързани ръце. Направихме едно уж формално запитване до иранското посолство тук относно биографична информация за членовете на революционния съвет, но Али Ага, техният шарже д'афер, го отклони. Страшно много материал просто не може да бъде подложен на проверка, но все пак за останалото имаме съвсем определени резултати. Дори и да се окаже самозванец, свършил си е отлично предварителната подготовка. Такъв Горух-е Бадр, с който молла Мохамед Али Найризи поддържа близки връзки, съществува, но ние не можем да проверим и да потвърдим водещата му роля. Не успяхме също така да потвърдим завземането на училището Бахар-е Нав, макар че в тази околност действително се намира училище с такова име. Имената на двама от студентските лидери съвпадат съгласно един от източниците ни, но не разполагаме с

образци от подписите им. ЦРУ ни снабди с копие от карта за самоличност на муджахидините, а тази на Наваи почти не се различава от нея; разликите могат да се обяснят с различните дати на изработка и издаване. Разполагаме с доста материал върху Мехдави Хани и по всичко личи, че той има връзки с Найризиди и различни муджахидински групи. Марвдашти е достатъчно добре известен и няколко доклада сочат, че поддържа контакти на високо ниво с повече от една група муджахидини, особено през годините преди Муджахидин Халк да се превърнат в марксисти. В архивите ни няма нищо за самия Наваи, но това може да означава както много, така и нищо. Той говори отличен английски с американски акцент, възможно придобит в Колорадо, така че явно е бил тук и по-рано; ФБР и имиграционните власти нямат данни за предишен негов престой в страната, но той може и да се е завърнал в Щатите с фалшиво име или пък при предишния си престой да се е представял за друг. Като се имат предвид партизанските му наклонности, това не е учудващо. Нашето главно заключение е, че вие трябва да се отнесете към него с необходимата сериозност за момента и да се свържете с президента, за да организирате скорошна среща. Ако той е действително пратеник, за какъвто се представя, от цялата работа може да излезе нещо; ако не е, ние няма да загубим нищо, освен времето си. А междувременно ще продължаваме с разследванията си, докдето ни позволяват възможностите. Приятелите ни в Лондон също могат да изровят нещичко — необичайно услужливи са при този случай. Предполагам, че им се е дръпнало лайното от страх да не ги сполети и тях съдбата ни. При необходимост, но само при крайна необходимост, ЦРУ са съгласни да задействат един от агентите си в Ирак. Но ще искат подписа ако не на всемогъщия Бог, то поне на самия президент. Заповядайте доклада ни за свършената до този момент работа. Можете да го представите на президента. Съдържа препоръките ни за евентуалната среща.

Ванс пое папката и се надигна да излиза. В следващия момент обаче се обърна отново към Пайк.

— А ако се окаже самозванец, какъв мислите, че би могъл да бъде мотивът му?

Пайк се замисли за момент.

— Който и да е той, каквото и да иска, мисля, че трябва да поемем риска. Това е единствената ни възможност.

Техеран

Вторник, 20 ноември 1979 година

В момента, в който Пайк произнасяше думите си, ледено сиво утро пълзеше над покривите на Техеран. С ръце посинели от студ и вкопчени в перилата на минарето, мюезинът повдигна глава, готов всеки миг да огласи призива за утринната молитва, съдържащ думите „ал-салат хаир мин ал-навм“ — „молитвата е по-добра от съня“. Под него малка група хора навлезе в един сив двор с бетонни стени. Трима носеха автомати, четвъртият беше облечен в сива аба и черен тюрбан на молла, петият носеше военна униформа без отличителни знаци. Пред него стоеше шестият човек, почти гол, ако не се брояха късите му гащета, с ръце вързани зад гърба. Човекът в униформа съпроводи пленника си до стената в дъното на двора, заповяда му да застане с гръб към нея и се върна при останалите. Тримата с оръжието вече се бяха подредили един до друг. Гласът на мюезина внезапно проехтя над главите им. Моллата спря, сякаш не знаеше какво да направи, после прошепна нещо на командира на революционните стражи и зачакаха молитвата да отзвучи. В дъното на двора затворникът трепереше от студ. Изминаха няколко минути; светлината се усили, но без да стопля. Накрая гласът на мюезина замлъкна. Дълбока тишина обзе двора. Облеченият в сиво духовник приближи полуголия мъж, който трепереше до стената.

— С постановление на местния революционен съд на квартала Юзефабад под ръководството на аятолах Саид Али Марвдашти Моджахед ти си обявен за виновен в престъпления, състоящи се в подбуждане на война срещу Бог, в еретична дейност и кражби от революционните сили. Съгласно закона на Корана и наредбите на свещения кодекс на училището Джаафари ти си осъден на смърт, като присъдата следва да се изпълни незабавно под мое, на молла Мохамед Шахиди ръководство и това на командира на муджахидините Садък Намази, придаден към този съд. Преди да умреш, мое лично желание е да те убедя да се откажеш от ереста си и с последния си дъх да се завърнеш към истината на исляма. Днес ангелите Мункар и Накир ще те подложат на разпит в гроба ти; не успееш ли да ги убедиш, че наистина вярваш в Бог, в Пророка и светите имами, ще бъдеш наказан

завинаги в пламъците на вечността. Не упорствай във вероотстъпничеството си в последната минута от живота си.

Осъденият съумя да овладее тръпките си и се опита да успокои неравния си астматичен дъх. Заговори със слаб треперещ глас, но с всяка секунда набираше сили, сякаш извиращи от някакъв последен източник на енергия.

— Изслушайте ме... Изслушайте ме, преди да ме убие. Вие... най-много от всички, молла. Вие не разбирате нищо... нищо. Той идва, има мът, обещаният, онзи, когото всички вие очаквате. Това може да бъде и днес... може да стане и утре... но е вече съвсем близо. Аз подпомогнах идването му... И аз ще възкръсна, за да държа меч в последната му битка. Направите ли ме мъченик, ще осъдите душите си на вечни мъки. Послушайте ме... той... идва... време е...

Той прекъсна, жестока кашлица раздра гърдите му. Моллата хвърли поглед към командира и кимна. След секунда прозвуча заповед. Трите автомата откриха огън. Пленникът рухна напред, облян целият в кръв, потръпна няколко пъти и замря. Ято подплашени гълъби със силен плясък напусна убежището си под покрива на джамията. Птиците закръжиха в небето, а под тях бетонният двор опустя; последните двама души от езекуционния отряд изнесоха бързо замръзващото тяло на жертвата си. Върху ледения бетон остана само локва кръв.

Мека

Вторник, 20 ноември 1979 година

Земята се въртеше и изтокът я обагреше със светлината си. Зората настъпи в Персийския залив, а оттам и в сърцето на пустинята на арабския полуостров, добирайки се до източните хълмове на Мека. Това беше последната обиколка на слънцето за четиринадесетото ислямско столетие, но цикълът на боготворене продължаваше, както и преди. С първите слаби проблясъци на зората по хоризонта се пробуди и минарето от източната стена на Голямата джамия. Беше около четири сутринта. С развиделяването започнаха да се открояват и тъмните фигури на мъже и жени, запътени към различните входове на джамията навреме за първата молитва за деня. Хиляди се тълпяха да не пропуснат такава тържествена проява. Сред тях се намираха и над двеста млади мъже, облечени в черни роби и червено-белите

покривала за главите на нередовните части от националната гвардия, „бялата армия“ от бедуини на принц Абд Аллах, безстрашните съперници на редовната армия. Със себе си носеха четиринадесет покрити с плат ковчега. Това не привлече особено вниманието на околните, защото в Иран и Северна Африка внасянето на ковчези в джамиите е обичайна гледка: това се прави, с цел да се привлекат благословии — барака — за мъртвите. Тези ковчези обаче не бяха последният земен приют за тленни човешки останки по пътя им към гроба. Те съдържаха пистолети, пушки, автомати, гранати и дори кинжали, достатъчни за въоръжаването на мъжете, които ги носеха. След като положиха ковчезите на земята, те необезпокоени се отдалечиха с ясното съзнание, че никой в тази обител не би ги осквернил. Мъжете в черно се присъединиха към останалите вярващи около фонтаните, пръснати из двора на джамията, на които се извършваха необходимите измивания, преди да се пристъпи към молитвата. След малко обаче тълпата започна да се сгъстява и хората започнаха да оформят редици, обърнати с лице към Кааба в центъра на огромната арена, и малките групи на въстаниците се събраха около вратите на джамията и зад редиците на вярващите, начело на които стоеше шейх Субаял, имамът, водещ молитвата на харама, свещеното място.

Последните тонове на призива към молитва бавно замираха. Това беше предварително уговореното начало на действията. С точни съгласувани движения множество мъже се втурнаха към големите врати и след миг ги затвориха и залостиха. Така входът към харама беше блокиран от всички страни. Други трескаво заразкъсваха тежките брокатни драперии, покриващи ковчезите, и започнаха да предават оръжията от ръка на ръка. Груповите водачи тръгнаха напред през тълпата поклонници, като застанаха с гръб към обвития в черен плат куб на Кааба в очакване на появата на Мохамед ибн Абд Аллах. Изумен шепот плъзна през тълпата, когато хората от предните редици видяха какво става. Крясъци се раздадоха откъм женските секции при вида на мъжете с каменни лица, облечени изцяло в черно и с автомати, насочени към тълпата. Отзад няколко души се втурнаха към вратите, но само след миг се върнаха обратно, сподирени от резките команди и застрашителните дула. Мъжът, който бе имал нещастieto да се озове най-отпред, бе застрелян; това беше първата жертва. Друга група

бунтовници, въоръжени с мощни винтовки с оптически прицел, се раздели и всеки се насочи към стълбите, водещи нагоре към главните минарета по ъглите на сградата.

Плътно сбита група от дванайсет бунтовника си проправи път към центъра сградата, спирайки рязко пред Кааба. Мохамед ибн Абд Аллах и Джухайман ибн Саиф се отделиха от телохранителите си и Джухайман без никакво предисловие се обърна към тълпата. Той призова имама на харама публично да признае Мохамед ибн Абд Аллах за Махди, изпратен от Бог да сложи край на всички несправедливости и да оповести най-накрая триумфа на правата вяра. Новото столетие скоро щеше да настъпи. Тук, в Мека, рожденото място на исляма, изгриваше зората на нова ера. Обещаният Махди, водачът на истинската вяра, беше тук в лицето на Мохамед ибн Абд Аллах и щеше да ги поведе тази сутрин в ритуалната молитва както беше предсказано още преди столетия.

На върха на минарето на северозападния ъгъл облечен в черно снайперист видя войниците да излизат от казармите в северната част на града и да се насочват към джамията. Той беше готов да ги посрещне с огън в мига, в който навлезеха в диапазона му. Започваше поредната обсада.

Долу изуменото множество започна да се моли, но повечето хора бяха паникьосани и не можеха да се съсредоточат. В края на молитвата самопровъзгласилият се Махди застана до черния камък, положен в сребърното си ложе в ъгъла на Кааба, и призова присъстващите да признаят водещата му роля. След като двадесет минути ги убеждава, че е дошъл да провъзгласи новата ера, той направи драматична пауза и положи ръка върху хаджар ал-асвад, Черния камък, метеорит, забил се в земята преди безчет хилядолетия.

— Като знак за моята власт и истина на думите ми, аз ви заявявам, че утре, в първия ден на новото столетие, кралят и управникът на неверниците-християни, президентът на Съединените щати, ще бъде поразен в палата си от ръцете на ангел, изпратен от мен да сложи край на нечестивия му живот. И когато чуете вестта, че той е мъртъв, ще се уверите, че съм ви казал истината и че моето дело е дело Господне.

Той слезе долу, а тълпата остана смълчана, несигурна как да постъпи. От североизточното минаре се раздаде пушечен изстрел,

който отекна в околните хълмове.

24.

Сряда, 21 ноември 1979 година

В Кум имамаът Хомейни, върховният водач и законен авторитет на шиитската общност на Иран, седеше в малката приемна на къщата, в която живееше. Пред него стърчеше микрофон, от който излизаше дебел сноп кабели, промушващи се през вратата и влизащи в една кола на националното иранско радио и телевизия. Речта му се подаваше към главния предавател на радиото във Ванак на север от Техеран, на територията на парка на бившия шахиншах. Той веднага бе реагирал на новината за завземането на Голямата джамия и в момента съобщаваше на света, че това е акт на американско-ционистки заговор. Докато текстът на речта се превеждаше и разпространяваше, хиляди хора в ислямския свят — и не само шиити — му повярваха. В Пакистан зората на новото столетие беше отбелязана с атаки срещу американското посолство и персоната му. В Исламабад американското посолство беше изгорено до основи и един морски пехотинец беше застрелян при щурма на разгневената тълпа. В Лахор и Равалпинди културните и информационни центрове на САЩ бяха подпалени, а в Лахор тълпата се насочи и към генералното консулство и го превърна в запалена факла. В Карачи развилнялата се тълпа с мъка беше възпряна да не срине със земята американското консулство. На следващия ден в Кум Хомейни щеше да декларира, че съществува де факто „война между исляма и неверниците“.

Рано сутринта в сряда новините за инцидентите в Пакистан започнаха да пристигат и във Вашингтон и само след минути президентът беше известен в почивната си станция в Кемп Дейвид. Той веднага прекъсна почивката си по случай Деня на благодарността и се качи на хеликоптера, който го откара до столицата, където в Овалния кабинет вече го чакаха Бжежински и членовете на Съвета за национална сигурност. Ситуацията беше критична. Всички бяха обзети от страх да не би и нейде другаде дипломатическо представителство да стане поредната жертва на терора. Два часа по-късно конференцията приключи, без да бъде изяснено какви именно стъпки трябва да се

предприемат, за да се избегне нова трагедия. В момента, в който Картър се намери да тръгне към президентския кабинет, държавният секретар му напомни за срещата с Наваи, уговорена за същия ден следобед, на която трябваше да се обсъждат условията за освобождаването на заложниците.

— Сър, предвид на този развой, желаете ли да осъществите срещата си с представителя на муджахидините днес следобед?

— Не виждам защо да не го направя. Ако неприятностите ни продължат и ако не дай Боже вземат още заложници, колкото по-скоро вземем инициативата в Иран, толкова по-добре. Примерът на иранските студенти ще последва навсякъде, така че освобождаването на заложниците трябва да бъде най-неотложната ни задача дори и да има други ексцесии. Разбира се, че ще се срещна с Наваи както е уговорено.

Наваи прекара целия вторник в молитва и медитация в хотела и в джамията на ислямския център, където беше следен от агенти на ФБР. Докато се молеше в джамията, хотелската му стая беше подложена на щателен обиск, както и бе очаквал, но не успяха да открият нищо интересно. В сряда сутринта се бе събудил още преди разсъмване, за да се присъедини към събратята си мюсюлмани в джамията за сутрешните молитви. Новината за завземането на Голямата джамия беше обиколила света още предния ден и сега след молитвите всички разговори бяха само на тази тема. Наваи обаче предпочете да не коментира, прибра се в хотела и прекара остатъка от предобедна вдълбочен в Корана. Вторник следобед беше телефонира в Държавния департамент и Пайк му съобщи, че срещата с президента е уговорена и ще се състои в Кемп Дейвид в сряда следобед в три часа. Той трябвало в един часа същия ден да бъде в Държавния департамент, откъдето щели да го откарат до Мериленд.

Когато обаче пристигна там в уреченото време, му съобщиха, че президентът се е завърнал във Вашингтон и че срещата ще се състои в Белия дом в уговорения час. Наваи безстрастно се остави да го съпроводят до една чакалня на първия етаж, където трябваше да изчака. В два и половина Пайк го заведе до кабинета на държавния секретар и го представи на Сайръс Ванс. След кратък разговор тримата мъже, съпроводени от агент на специалните служби, слязоха по

стъпалата на официалния вход на сградата, където ги чакаше един кадилак. Беше два и четиридесет.

В два и четиридесет и пет колата спря пред западното крило на Белия дом, като паркира дискретно настрани от любопитните туристи и журналисти. Наваи и тримата съпровождащи го бързо влязоха в сградата през една странична врата, откъдето бяха ескортирани от един сътрудник през множество коридори и врати чак до коридора, водещ до кабинета на президента. Преди да продължат по-нататък, се наложи да минат и допълнителна проверка за сигурност. При дипломатите и останалите посетители от подобен ранг това не беше практика, но необичайният случай с акредитивите на Наваи и фактът, че той беше, и все още продължаваше да бъде, член на терористична организация, караше хората от висшите ешелони на специалните служби да получават сърцебиене и тъкмо те бяха настояли на цялостна проверка преди иранецът да бъде допуснат до срещата с президента. За да се избегнат евентуалните смущения, на Наваи беше обяснено, че това е стандартна процедура; Ванс и Пайк също бяха подложени на претърсване, за да не се почувства гостът оскърбен. Но Наваи беше абсолютно чист — не носеше нищо, освен пари, портфейл, джобен молитвеник и обичайната броеница. Без повече шум тримата бяха въведени в Овалния кабинет. Агентът от специалните служби остана отвън.

Вътре ги посрещна усмихнатият президент, който почти не показваше признак за нечовешкото напрежение, на което беше подложен през последните три седмици. Знаменитата му усмивка и южняшкият провлачен говор както винаги отпуснаха присъстващите, докато Картър представяше Наваи на Бжежински и Хауърд Стрейкър, описвайки го като специален президентски съветник по чуждестранните дела. Всъщност Стрейкър присъстваше на срещата, за да прецени предложенията на Наваи в светлината на осведомеността си за ситуацията с разузнавателната дейност в Иран, тъй като преди всяко действие трябваше да търсят съвета и консултацията на ЦРУ.

Срещата трябваше да се проведе в удобните кресла, събрани около голямата камина в дъното на залата. Всички заеха местата си. Наваи беше от лявата страна на президента, Ванс от дясната. На една масичка близо до тях седеше дискретен стенограф. Щом всички се настаниха по местата си, Наваи извади лист хартия с предложенията,

които трябваше да изложи от името на аятолах Мехдави Хани. Прочете ги на президента, след което се върна на първото, за да започнат обсъждането им. Пламъците в камината се отразяваха в зърната на броеницата, движени от неуморните пръсти на Наваи.

Но дори и когато Наваи говореше, умът му сновеше навсякъде. Мислите му бяха обърнати към неизбежната смърт и различните форми, които тя можеше да приеме. В сънищата си много пъти се бе срещал с ангела на смъртта, със застинали и неподвижни черни крила, с лице, забулено от дълъг ален воал, знамение за мълчалива и неотклонна заплаха. През последните няколко нощи ангелът го бе спохождал отново по време на сън, разсичайки въздуха с нисък съскащ звук, а кървавият воал се бе свличал сантиметър по сантиметър, откривайки ужасните очи и почти разкривайки устата под тях. Иранецът неволно потръпна при зловещия образ, изправил се пред мисления му взор. Президентът забеляза очевидната му тръпка и се приведе загрижено към него.

— Какво ви е, мистър Наваи?

Наваи поклати глава.

— Няма нищо, благодаря. Просто лека настинка.

Той продължи, вече с усилен контрол. Нямахше от какво да се бои. Ангелът очакваше душата на мъжа в отсрещното кресло. Дори и президентът на такава могъща държава не може да се чувства в безопасност, вземе ли го на мушка ангелът на смъртта.

Питър Рандал остави чашата с кафето си, бутна стола си назад и стана от масата. Този ден бе обядвал късно и не изпитваше желание да се върне на работа в Лангли. Един телефон щеше да уреди проблема и той можеше да прекара следобед с крака на облегалката на дивана. Откакто бе завършил лечението си през лятото, бе започнал да работи като анализатор върху разузнавателните доклади от Близкия изток в квартирата на ЦРУ в Лангли, но работата не го влечеше и той ясно осъзнаваше, че моментът на оставката му е въпрос на няколко месеца, а може би и седмици. Все още продължаваше да се интересува от развоя на събитията в Иран, но оттук всичко му изглеждаше като сън, забулено и неясно. Беше оставил толкова много от себе си в тази страна — надежди, страхове и спомени, — че му се струваше, че е

загубил всичко, когато я напусна. Сякаш отново се повтаряше Виетнам: кошмари вместо сънища, горчивина вместо вътрешното спокойствие, което бе търсил толкова дълго. Чувстваше се изцеден и захвърлен.

Злото, сграбчило го в ноктите си в техранската болница, бе нараснало неимоверно, докато бе седял скрит зад чергите в полуопустелия зуркхан, наблюдавайки облечения в черно молла и последователите му. Защото тогава знаеше, че пред него се намират хората, които толкова дълго бе търсил, че причинителят на смъртта на Фуджико и стария професор е в тази слабо осветена стая. Рандал съзнаваше, че ако Табатабаи и хората му не го бяха изненадали, той самият щеше да извърши онова ужасно клане, но така, че никой, а най-малко едноръкият, да не се спаси.

Но той се бе завърнал прекалено скоро след онези събития и не бе имал възможност да се приспособи към преживяното, да се възправи срещу насилието. И само седмица след завръщането му бе настъпила определена реакция. Обзе го летаргия, пасивност, нежелание за никаква работа и той се остави на потока на живота да го носи по течението си. Сякаш затъваше все повече и повече в подвижни пясъци, откъдето нямаше никакво спасение. Не беше загубил изцяло волята си за живот, тя просто бе задрямала нейде дълбоко в него, но беше обезсилена и той не знаеше как да отмахне покривалото ѝ и да я събуди.

Довлече се до фотьойла си, прогони котката от любимото ѝ място и седна. След няколко минути щеше да позвъни в службата. Протегна, без да гледа, ръка към сутрешния брой на „Вашингтон Поуст.“ Заглавията му напомнях толкова много за работата му и за Иран, че той едва пробяга по диагонала основните новини. Разгъна с вял интерес вътрешните страници, посветени на местните новини. На четвърта страница погледът му се спря на статия за убийство във Вашингтон.

МЪРТВА ЖЕНА ОТКРИТА В АПАРТАМЕНТ

Тялото на Фатиме Натсир, индонезийка, живееща във Вашингтон, беше открито късно снощи на домашния ѝ

адрес на Уайоминг Авеню. Мисис Натсир, двадесет и три годишна, е била удушена от все още неизвестен нападател. Голото ѝ тяло било намерено от посетител, който имал ключ за апартамента. Полицейският доклад, публикуван тази сутрин, твърди, че мисис Натсир, която била разведена и живеела сама, е имала полов акт, преди да бъде задушена. Според специалистите тялото ѝ е престояло в апартамента най-малко два дни преди да бъде открито. Пълен доклад от аутопсията предстои да бъде публикуван утре. В стаята, където е бил намерен трупът, не са били открити видими следи от борба, което подсказва, че убиецът и жертвата са били познати и жертвата го е поканила в дома си. В полицейския доклад обаче се споменава любопитната подробност, че върху стената над леглото на убитата са забелязани интересни драскулки, направени с червило, които наподобяват на арабските мръсотии по градските улици.

Сърцето на Рандал за миг спря, после заби ускорено. Кръвта нахлу в главата му и ръката му затрепери. Към статията бяха приложени и две фотографии. На първата се виждаше жертвата такава, каквато е била приживе, усмихната и сияйна, на светлинни години далеч от смъртта, сграбчила я в неделя вечерта. На втората се виждаше леглото и драскулките на стената над него. Снимката беше неясна, но той не се нуждаеше от лупа, за да прочете написаната дума. Тя се бе врязала в душата му още преди година и повече: „фахиша“. Страхът и кръвта го бяха проследили дори и тук. Паниката го сграбчи така, че за момент не можеше да разсъждава логически, но много скоро беше заместена от нещо, което той много трудно можеше да опише с думи. Това беше чувството на екзалтация, примесено с ужас, чувството, което изпитва ловецът, добрал се най-после до плячката си. Веднъж само бе спохождан от такова чувство, тогава, когато бе седял спотаен в мрака зад провесената черга в зуркхана, наблюдавайки облечените в бяло мъже в залата, предвкушвайки момента, когато ще отвори вратата и ще излезе при тях.

Той стана и отиде до телефона. Само след секунди получи връзка с кабинета на Хауърд Стрейкър в ЦРУ, Лангли.

— Тук е Рандал. Искам да говоря с Хауърд, ако обичате.

— Съжалявам — прозвуча в слушалката гласът на секретарката, — но мистър Стрейкър преди около час потегли за Белия дом. В три часа има уговорена среща с президента. Ако желаете, можете да оставите съобщение.

— Не можете ли да се свържете с него в Белия дом?

— Съжалявам, мистър Рандал, но той ми остави съвсем ясни разпореждания, че не желае да го безпокоят. Оставете съобщение, ако желаете.

— Прекалено е важно да оставям съобщение, дявол да го вземе. За какво е тази среща? Колко дълго ще продължи?

— Не мога да ви кажа, сър.

— По дяволите, аз имам допуск и до най-висшите държавни тайни!

— За тази среща специално не фигурирате в списъка, мистър Рандал. Аз самата не знам нищо за нея. Не мога да ви помогна.

Рандал бесен стовари слушалката върху апарата. Пое си дъх, после пак вдигна слушалката и набра нов номер. Този път го свързаха с Брандън Стюарт.

— Стюарт слуша.

— Здравей, Стюарт, тук е Питър Рандал.

— Какво мога да направя за теб, Питър?

— Искам да знам какво става днес следобед. Хауърд Стрейкър е заминал на среща в Белия дом. Трябва да се свържа с него, но секретарката му, която, изглежда, се мисли за много умна, само ми повтаря да съм му оставел съобщение.

— Хей, спокойно, Рандал. С какво мога да ти помогна?

— Знаеш ли нещо за тая среща с президента?

— Да, но нямам право...

— Виж, не ме вълнува какво точно обсъждат, но можеш ли поне да ми кажеш дали не става дума за Иран?

Стюарт се поколеба, после каза:

— Да, мисля, че мога да споделя това с теб. Така е.

— Стюарт, има ли някакви иранци на срещата?

— Съжалявам, Питър, но не мога...

— По дяволите, Стюарт, страшно важно е. Има ли някакви шибани иранци в Белия дом, или не?

— Може би ако ми обясниш защо искаш да знаеш... Трябва да ми кажеш какво...

— Слушай, те са във Вашингтон!

— Кой е във Вашингтон? За кого говориш?

— Групата от Колхак. Не знам колко са, нито знам защо са тук. Знаем само, че вече са тук.

На другия край замълчаха. И когато Стюарт накрая проговори, гласът му беше значително променен. Рандал долови страха в него. Значи на срещата имаше иранци.

— Ще направя каквото е по силите ми, за да се свържа с президента. Ще се моля на Господ да си на погрешен път, Питър.

Линията изщрака. Рандал затвори телефона, сграбчи палтото си и хукна към вратата. Беше три и четиридесет и пет. За пет минути щеше да се добере до Белия дом, ако настъпеше газта.

В четири часа се договориха да отсрочат срещата с Наваи, докато президентът и Съветът за сигурност се срещнат да обсъдят обстойно предложенията. До този момент иранските условия бяха съвсем разумни и приемливи и включваха готовност да се признае незаконността на акта с вземането на заложниците. Картър беше оптимистично настроен и очевидно облекчен, че по невероятна случайност патовото положение беше получило решение.

Звънна вътрешен телефон и стенографът вдигна слушалката. Изслуша внимателно другата страна, но не каза нищо. В момента, в който той затвори телефона, президентът се изправи и тъй като младият иранец го последва, Картър протегна ръка и се усмихна. Наваи се засуети за миг с броеницата в дясната си ръка и неволно скъса кордата до финия копринен пискюл. Зърната се пръснаха по килима в краката на Наваи и президента, търкулнаха се във всички посоки. Всички присъстващи инстинктивно се приведоха да ги съберат, преди да са се разбягали под креслата и масичките. Президентът също се наведе и събра няколко. Никой не забеляза почти неуловимото движение на Наваи, с което той изхлузи и последните зърна на броеницата и в ръцете му остана струната за пиано, на която

бяха нанизани. И когато президентът се изправи и протегна ръка към Наваи с пълна шепа зърна, убиецът метна върху врата му мигновено създаденото смъртоносно оръжие, извъртя се, заставайки встрани от жертвата си, и дръпна краищата с всички сила.

Всичко се разви за частица от секундата. Наваи беше обучен да убива и беше експерт в употребата на смъртоносната тел. На няколко пъти му се бе случвало да убива, безшумно и мигновено. По всички канони на убийството Картър вече трябваше да е мъртъв, с прерязана адамова ябълка и шийна вена. Но още докато ръцете на Наваи опъваха тела, куршум го прониза под рамото, а след миг друг проби хълбока му. Изстрелите дойдоха откъм дясната му страна. Прострелян почти от упор, той беше отхвърлен на пода и само след секунди Стрейкър и Пайк стояха над него, като последният измъкна тела от ръцете му, докато останалите се хвърлиха да помагат на президента. След миг охраната се втурна през вратата извадени пистолети. Наваи лежеше на пода потънал в кръв, а на два метра от него стоеше стенографът с насочен срещу него револвер. В действителност той беше агент от специалните служби, преди година поставен за ситуации като тази, без президентът да знае.

Навън вече падаше здрач. Завършваше първият ден от петнадесетото ислямско столетие. Самотна звезда се появи в небето над Капитолия. Над Мека небето беше обсипано със звезди.

25.

Вашингтон

Сряда, 21 — неделя, 25 ноември, 1979 година

Във Вашингтон потиснатият, макар и не съвсем очевидно, президент направи първото си официално изявление относно възможността за употреба на сила от страна на Съединените щати за разрешаване на ситуацията със заложниците. Той заяви, че ако иранската страна не освободи задържаните насила дипломати без никакви условия, той е в правото си да използва военна сила срещу Иран.

Само час след речта му Пентагонът обяви, че една военноморска флотилия е вече на път от Филипините за среща с други бойни

американски кораби, патрулиращи в Индийския океан. През март едно военноморско оперативно съединение вече бе напуснало Филипините на път за областта след избухването на война между Северен и Южен Йемен. В средата на октомври една военноморска бойна група, предвождана от 51 000 тонния кораб на САЩ „Мидуей“ беше навлязла в региона. Групи Б-52 и системи АУАКС вече бяха извършили разузнавателни полети. 60 000 тонният самолетоносач „Китихок“, съпровождан от ескорт разрушители, напусна базата в Субик Бей същата нощ и пое курс на запад. В Норфолк, Вирджиния, атомният самолетоносач „Нимиц“ вдигна котва на път за Оманския залив; със своите 90 000 тона водоизместимост при пълен товар и дължина над триста метра той беше най-големият боен кораб в света. Носеше на борда си осем ескадрили изстребители прехващачи, бомбардировачи и противолодъчни самолети, плюс самолети Е-2С за ранно предупреждение, или общо деветдесет бойни въздушни единици. Подобно на „Китихок“, той притежаваше три системи от управляеми ракетни комплекси. Корабният му екипаж се състоеше от 3 300 души плюс 3 000 души военновъздушен персонал. „Де факто войната“ на Хомейни се превръщаше все повече и повече в реалност.

Наваи, все още в безсъзнание и със силно кръвотечение, беше приет по спешност в главната болница на окръг Колумбия, на северния бряг на Анакостия, и беше незабавно опериран. Първият куршум бе проникнал в юрната част на ръката му отпред, като се беше плъзнал по костта, разкъсвайки артерията и пронизвайки гръдния кош отстрани над осмото ребро. Оттам бе минал над десния бъбрек, след което бе напуснал тялото през долната част на гърба. Вторият го бе поразил долу, в кръста, пронизвайки второто плаващо ребро, и бе излязъл от тялото пак през гърба, без да засегне жизненоважен орган. Положението му беше сериозно, но не критично, и след операцията го преместиха в стая на третия етаж. Новината за опита за покушение се пазеше в строга тайна от пресата, а в болницата раните на Наваи бяха обяснени като получени на вашингтонското летище при опита му за бягство, след като се опитал да пренесе незаконно оръжие на борда на самолета за Лос Анджелис. Болничният персонал беше помолен да пази случая в тайна, защото ако историята плъзнеше, това би довело до

насилствени актове спрямо невинни граждани на Иран в Щатите. Пред вратата на стаята на Наваи беше поставена денонощна охрана; в щаба на ФБР и Държавния департамент се водеха трескави приготовления за разпит на пленника, щом дойдеше в съзнание. В хотелската му стая бяха изпратени агенти, които не откриха нищо от екипировката му, използвана при подправянето на документите, но пък за сметка на това намериха множество книжа, отхвърлени като несъществени при предишното претърсване, всички на фарси. Те бяха отнесени в кабинета по иранските дела в Държавния департамент и Пайк и екипът му веднага се заеха с тях.

Неуспелият убиец скоро дойде в съзнание, но лекарите не позволиха да бъде разпитан до четвъртък. Разпитът се провеждаше от Стрейкър, подпомаган от Питър Рандал, в присъствието на представители на ФБР, специалните служби и Държавния департамент. Стрейкър беше разтърсен повече от всеки друг, не само от случилото се в Овалния кабинет, но и от информацията на Рандал, че Наваи е член на онази група, която толкова дълго бяха преследвали в Техеран. Отпечатъците от пръстите на иранеца бяха идентифицирани с част от откритите върху някои предмети в апартамента на Фатиме Натсир, включително и върху патрона с червилото, с което беше драскано по стената. Нито Стрейкър, нито Рандал можеха да се досетят за истинските мотиви на опита за покушение, но и нито те двамата, нито никой във Вашингтон се съмняваше, че ако Наваи беше успял, то някоя група в Техеран мигом би поела отговорността за случилото се. И без значение дали членовете на тази група се окажеха партизани или хора на държавна служба, резултатът би бил един и същ: война между двете страни. Нищо не би могло да я предотврати.

Стрейкър започна разговора с Наваи с мисълта, че няма да се получи нищо, но за негова изненада иранецът беше повече от сговорчив. Той самият искаше да говори, да изясни нещата. Стрейкър включи един магнитофон и поднесе микрофона до устните на бинтования мъж.

Наваи говореше съвсем спокойно, макар че болките му още не бяха стихнали.

— Сега вече знаете, че по-голямата част от онова, което ви казах по-рано, не е истина. Някои от документите ми бяха подправени. Но известна част от нещата са точно така, както ви ги представих. Аз

наистина съм с Горух-е Бадр и в продължение на много години бях член на муджахидините. Връзката между аятолах Мехдави Хани и муджахидините е точно такава, каквато ви я описах, и той даде разрешението си за телеграмата, убедила ви за мисията ми. Също така е вярно, че аятолах Марвдашти е свързан с нашата група. Но аз всъщност дойдох тук като част от специално оперативно подразделение на муджахидините със съвсем различна задача. Вие знаете, че на 13 май тази година аятолах Халкхали оповести фетва, обявяване на смъртната присъда на шаха и семейството му. Около месец по-късно той предложи награда от сто и четиридесет милиона долара на този, който изпълни тази присъда, и наблегна, че всеки, който загине, докато го извърши, ще бъде възвеличен като мъченик за каузата на исляма. И тогава, на първи август, той сформира своята така наречена „Червена армия“, Джашън-е Сорк, и възложи на членовете ѝ отговорността за осъществяването на екзекуцията на шаха и другите врагове на революцията. Аз бях един от първите записани в Червената армия. Няколко от членовете на Горух-е Бадр се присъединиха към армията на Халкхали и първоначално планирахме да пътуваме като група до Мексико, където по това време беше отседнал шахът със семейството си. Но преди месец чухме, че е бил преместен в Корнелския медицински център в нюйоркската болница със силна охрана на седемнадесетия етаж. Първата ни реакция беше да продължим според първоначалния си план с пътуване до Мексико, където можехме да екзекутираме жената на шаха и така наречения престолонаследник Реза, но тогава ни хрумна, че ако успеем да убием самия шах в сърцето на Ню Йорк, това ще бъде истински триумф за каузата ни. Така че в началото на този месец се добрахме разделени до Ню Йорк, събрахме се и започнахме да кроим планове. Снабдихме се с огнестрелно оръжие и експлозиви посредством контакти в Ню Йорк и всеки ден някой от нас беше сред иранските студенти, протестиращи пред болницата. По този начин проучихме добре вътрешното и външното разположение на болничната сграда и стигнахме до извода, че би ни донесла успех само нощна атака. Бяха минали само няколко дни, откакто бяхме пристигнали в Ню Йорк, когато се разнесе вестта за американските заложници в Техеран, и веднага проумяхме, че инцидентът ще доведе до драматичен обрат във взаимоотношенията между двете страни. Обсъдихме как бихме могли да демонстрираме

солидарността си със студентите и стигнахме до извода, че ако успеем да ексекутираме едновременно и шаха, и президента на Съединените щати, това би бил символичен акт с огромно значение. Половината ни група избра да остане в Ню Йорк, докато останалите дойдохме тук във Вашингтон, за да измислим план. Бяхме се разбрали да го направим на първия ден от месец мухарам, началото на новото столетие, като най-подходящия ден за ексекуции, и съгласувахме плана. Накрая се спряхме на схемата, която включваше само мен. Ако нещата не тръгнаха по плана — както и стана с мен, — тогава само аз щях да бъда арестуван или убит, докато останалите можеха да се завърнат в Ню Йорк, да се прегрупират и да продължат борбата. Останалото ви е известно.

Историята на Наваи прозвуча съвсем правдоподобно на Рандал, но оставяше много неясни петна, що се отнасяше до целите и дейностите на групата. И когато иранецът приключи, Рандал поиска да го разпита по-подробно.

— Наваи — започна той, — не знам дали изобщо има нещо вярно в това, което ни разказа, но със сигурност знам, че това не е всичко. И ти ще ми кажеш всичко, което искам да знам, дори и да ми се наложи да те измъчвам до смърт. Не мисля, че някой от тези джентълмени тук би могъл да ме спре. Първо, искам да знам кои бяха онези Седмината и каква им беше целта.

Наваи не успя да скрие изненадата си, но бързо се съвзе.

— Те бяха избрани да осъществят мисии, подобни на нашата — усмихна се той.

— Беше ли ти един от тях? Ти седмият човек ли беше?

Иранецът кимна.

— Ти ли трябваше да си първият?

Той отново кимна.

— Кои бяха останалите осъдени на смърт?

Наваи не отговори. Не откъсваше погледа си от Рандал.

— Беше ли Садат един от тях? — настъпваше той.

Иранецът поклати глава.

— Не знам.

— Бяха ли заместени, така както беше заместена първоначалната Седморка от Колхак? Или ти си последният?

— Има безброй Седморки. Те нямат край.

— Лъжеш, проклет да си!

Хауърд Стрейкър пристъпи напред и хвана Рандал за рамото.

— Питър, не се хващай на провокациите му. Не го оставяй да те изкара от нерви.

— Всичко е наред. — Рандал потисна гнева си и се върна към разпита, припомняйки си как беше разпитвал Моини.

— Какво е Мечът?

— Ал-Саиф.

— Не ми трябва арабският превод, искам да знам какво означава. Иранецът се усмихна многозначително.

— Не какво. Кой.

— Добре, кой тогава?

— Той е изваден от ножницата.

— Къде?

— В светилището.

Рандал се навъси, после погледът му се втвърди. Беше проумял значението на думите.

— В Мека? Махди? Той от вашата група ли е?

Иранецът не каза нищо, само се усмихна.

— Какви са тези копия? Или кои са те?

Мълчаливата фигура на леглото продължи да се усмихва.

— Това неговите войници ли са, онези, които е отвел в джамията?

Очите на Наваи бяха неподвижни, а устните — твърди.

Стрейкър се приближи до Рандал и му прошепна:

— Това е достатъчно за днес, Питър. Той се затваря в себе си, и физически, и психически. Не можеш да измъкнеш нищо повече от него. Нека да обсъдим това, което вече научихме.

Три дни по-късно Стрейкър свика съвещание с Рандал, Артър Пайк и представители на ФБР и Агенцията за национална сигурност. Главната отговорност по разследването падна върху плещите на Пайк и иранския отдел, но Стрейкър имаше задачата да ръководи ежедневната работа. Стрейкър се бе опитал, наистина до този момент без особен успех, да пресъздаде облика на групата, в която членуваше Наваи, въз основа на получената от него информация.

Представителите на разузнавателните служби по целия свят получиха подробности, но изискването разследването да се води под най-строга тайна свеждаше до минимум и без това оскъдната обратна информация. По-значителни резултати бяха получени от разследванията по една от вещите, открита от агенти на ФБР в хотелската стая на Хаваи.

Тя представляваше фотография на млад мъж в американска академична роба и беше надписана: „На моя скъп приятел Хюсеин, от Фаридун, по повод дипломирането ми, юли, 1975 година.“ На гърба с друг почерк беше добавен стих от четвърта глава на Корана: „Бог не обича предателите и грешниците“, последван от думите „Нищо не е забравено“. Фотографията беше размножена и копията разпратени по всички учебни заведения на територията на Съединените щати, скоро след което човекът от фотографията беше идентифициран. Някой бе разпознал дипломантската роба като мантията, носена при присъждане на докторат в Масачузетския технологичен институт. Човекът на фотографията се оказа иранец на име Фаридун Амирзаде, роден в Техеран през 1948 година, който се бе обучавал в университета „Пахлави“ в Шираз, преди да отиде в МТИ да прави следдипломна работа по ядрена физика. През 1975 година се върнал в Иран, но още в началото на 1977 дошъл отново в Бостън, търсейки контакти със старите си преподаватели за съвет как да докладва на американското правителство неща от изключителна важност за Съединените щати. Преди обаче запитванията му да дадат резултат, бил извикан обратно в Иран — според някои сведения го повикала жена му, защото дъщеря им се разболяла сериозно — и оттогава ни вест, ни кост от него.

Два дни след получаването на тази информация от МТИ пристигна доклад от германската Служба за защита на конституцията, Бундесамт фюр Фервасунгшутц (БФФ), или полицията за вътрешна сигурност. Докладът им беше получен в отговор на рутинна молба за информация, разпратена до всички главни западни разузнавателни агенции и служби за сигурност. А Западна Германия, с големия брой иранци, живеещи на територията ѝ, и заплахата, която представляваха иранците марксисти в Източна Германия, държеше под зоркото си око хората от тази националност на своята територия, независимо дали живееха там, или само я прекосяваха. Конфедерацията на иранските студенти в Западна Германия беше една от най-войнствените анти

шахски групи в Европа преди революцията. Като ответна реакция действията, предприети от западногерманската полиция (действаща по заповеди от прошахското правителство в Бон) срещу иранските протестиращи, бяха отбелязани заради особената им бруталност.

Компютърът на БФФ в Кьолн беше запазен с информация от компютъра на ИНПОЛ във федералния отдел по криминални разследвания във Висбаден, който идентифицира Фаридун Амирзаде като заподозрян в терористична дейност. С това беше открито първото звено в дългата верига.

Хауърд Стрейкър изучаваше лицата на мъжете пред себе си. Всички бяха напрегнати и разтревожени, с началства, виснали над главите им за достоверна и бърза информация, за резултати, които биха им позволили да осмислят случилото се и да го прехвърлят навсякъде другаде, само не и в собствените си ведомства. Самият Стрейкър се намираше под същия натиск, но той поне, за разлика от другите, имаше преки впечатления от Иран и от собствен опит знаеше колко умело можеше да се измъква групата на Наваи. Той дори и не смееше да се надява на бързи резултати, най-малкото защото не беше сигурен дали биха били от полза, но поне най-после имаше да докладва нещо важно. Отвори тънката папка с оскъдните материали, които бе успял да събере до този момент, прокашля се и залата потъна в тишина.

— Господа — започна той, — всички сте видели копия от фотографията, открита в стаята на Наваи, и сте чули предишното съобщение от МТИ. Това, което току-що пристигна от Германия, е далеч по-интересно, но също така и малко тревожно. Амирзаде, човекът на снимката, е бил регистриран от техния отдел по криминални разследвания под тяхната категория за терористична дейност Бефа-К след едно посещение, което е направил през 1977 година до Хамбург, където е имал среща с професор Ернст Клайбер, шеф на частната западногерманска ракетна компания на име ДРАСАГ. Инициалите се разшифроват като Дойче Ракете унд Сателит Гезелшафт — Германска компания за производство на ракети и спътници. ДРАСАГ е основана в Западна Германия в края на шейсетте от Клайбър и известен брой други учени за производство и продажба на една модифицирана версия на ракетата Фау-2, която фон Браун създава в Пенемюнде по време на Втората световна война. Направена е от масово произвеждани компоненти и се изгражда върху два

резервоара с малки двумоторни модули с последователно задействане. Учените, създали ДРАСАГ, преодоляват един основен проблем при обикновените ракети посредством подмяната на твърдото гориво, комбинирано с течен водород и кислород, с една нова технология, базираща се на използването на азотен окис и парафин. Две години преди Амирзаде да направи контакт с Клайбер — разбира се, може да се окаже, че това не е била първата им среща — компанията е сключила споразумение с президента на Уганда Амин, който им е дал абсолютното право да се разпореждат с една площ, надхвърляща тридесет хиляди квадратни мили върху централното плато около езерото Кайога. За региона се счита, че е превърнат в изпитателен полигон за ракетите на ДРАСАГ, но компанията съумява да придобие няколко доста стабилни предимства. Те получават правото да строят летища, да издигат наблюдателни постове, телекомуникационни и радарни инсталации, да строят пътища, железници, болници — с други думи, просто да управляват шибания район. В замяна на всичко това, разбира се, нашето другарче Амин трябвало да получи първите функциониращи ракети. Компанията твърди, че ракетите й били предназначени за евентуална продажба в страни от Третия свят, които желаят да изстрелват в орбита комуникации и наблюдателни спътници, и може би това е така. Факт е обаче, че тези ракети могат да бъдат приспособявани за изстрелване на ракетни управляеми снаряди. Най-голямата ракета, която трябвало да произведат, трябвало да съдържа комплекс от шестстотин двигателя, способни да изведат в орбита десет тона полезен товар. Доколкото ни е известно, някои от ракетите им притежават ефективен радиус на действие около двеста мили. А едва ли е необходимо да убеждавам когото и да било от вас, че за ракета, способна да изведе спътника в орбита, не е никакъв проблем да се замени спътникът с бойна глава. А всяко дяволско нещо, което може да бъде съоръжено с бойна глава, може да си закачи и ядрена бойна глава. Последните доклади потвърждават, че дори още преди детронирането на Амин компанията е договаряла да се измести на север в Либия, където Кадафи е бил готов да им предостави всички искани условия. Поради тези съвсем очевидни причини западногерманците са започнали да държат здравата под око всички дейности на ДРАСАГ. БФФ е следила с най-голямо внимание всяко движение на ръководството на компанията и контактите й на западногерманска

територия, така че срещата на Амирзаде през 1977 година с Клайбер е била регистрирана просто като рутинен контрол. По всичко личи, че след като напуска Хамбург, Амирзаде е бил забелязан от служителите по контролно-пропускателните пунктове на франкфуртското летище да се качва на самолет на „Луфтханза“ с курс към Ентебе. Служителите от контрола са направили копия от паспортните фотографии на заподозрения, след което са изпратили едно копие за съхранение в БФФ. БФФ твърдят, че са го сверили със снимката, която им изпратихме: това е същият човек. Германците бяха страшно отзивчиви. Изпратиха ни и копие от досието си на Амирзаде и ние направихме още копия за всеки от вас. Имам също така копия от четири много кратки досиета на германците за други четирима иранци, свързани с ДРАСАГ. Не ми говорят много и не ми дават никаква информация, що се отнася до това дали има връзка между тези четиримата и Амирзаде или Наваи. И, между другото, германците не мислят, че разполагат с нещо за самия Наваи. Поне не под това име. Препоръчвам да се обърнем към Съвета по разузнаването да поиска допълнителна помощ от Федералната разузнавателна служба, Бундеснахрихтендинст, като ги помоли да ни сътрудничат по този случай. Имам ли разрешението ви?

Ръцете на всички присъстващи се вдигнаха като една и Стрейкър регистрира препоръката, после кимна и седна на мястото си. В дъното на стаята Питър Рандал отново вдигна ръка.

— Да, Питър?

— Хауърд, тези снаряди все не ми излизат от ума. Звучи ми съвсем налудничаво, но дали онези юнаци нямат предвид точно това, когато казват „Копията“? Моини спомена, че „Копията са вече готови“.

Стрейкър потресен се надигна от стола и впи ръце в облегалките. Ако Рандал беше прав, ужасът тепърва започваше.

26.

Вашингтон

21–25 ноември, 1979 година

Стрейкър, Рандал и колегите им няколко пъти разпитваха Наваи, но макар че пленникът им говореше свободно и открито за много неща, повече не спомена нищо за членството си в групата и плановете

й на територията на Съединените щати. Едно очевидно потвърждение на историята се появи с новината, че щатската полиция в Минесота е арестувала четирима иранци по обвинения в заговор за отвличане на губернатора. Три дни по-късно на вашингтонското летище ФБР арестува осем иранци малко преди да се качат на самолета за Ню Йорк. Те носели пушки, телескопични прицели и боеприпаси. Доверието в историята на Наваи обаче започна бързо да се пропуква, когато се разбра, че показанията на заловените дванадесет терористи се различават силно от неговите. Един екип още се занимаваше с оригиналните документи, също както и с останалите книжа, намерени в апартамента му, но напредъкът беше символичен.

Всяка вечер Рандал се прибираще в квартирата си или от кабинета си, или от болницата, всеки път все по-разтревожен. Тормозеше го нещо, което той все още не можеше да назове или посочи. Последните събития в Иран го бяха уплашили, още повече че за разлика от повечето хора, той разбираше много добре причините и значението на тези събития. Тревогата се пораждаше от ситуацията не само в Иран, но и от целия останал ислямски свят. Нещо неописуемо грозно и зловещо застрашаваше цивилизацията, демокрацията и всички либерални традиции на Запада. Нарастващият бяс и арогантност на войнстващия ислям прокуждаха съня от клепачите му така, както надигащият се нацизъм беше тревожил сънищата на баща му през трийсетте.

Стрейкър и останалите, които контролираха разпитите, искаха да използват серума на истината или детектора на лъжата, но лекуващият лекар не разрешаваше прилагането на такива средства, докато пациентът му е в болницата. След като беше съгласувана датата на изписването, 3 декември, бяха направени необходимите разпореждания за прехвърлянето на Наваи в един строго секретен отдел в щаба на морската пехота в Ист Арлингтън, където вече можеха да използват и много по-твърди средства при разпитите. Стрейкър недвусмислено обясни това на иранеца, но Наваи само му се усмихна и не каза нищо.

Хамбург

Понеделник, 26 ноември 1979 година

Курт Мюлер, директорът на хамбургския отдел на БФФ, отвори сто и тридесетата папка за деня. След като Вашингтон им беше

отправил молбата си за помощ при разследването на случая Амирзаде/ДРАСАГ, той работеше извънредно, за да проследи всички възможни следи. Заряза всичко и се съсредоточи само върху новия случай. Строго погледнато, работата нямаше нищо общо със Западна Германия. Амирзаде и приятелите му не бяха нарушили законите на федералната република, а ДРАСАГ си беше съвсем законна, макар и подозрителна, компания. Не бе необходимо обаче човек да извърши престъпление или дори само да го планира, за да се озове в компютъра във Висбаден или да стане обект на интензивен интерес от страна на БФФ. По всичко личеше, че на американските колеги им пари под краката; работата беше наистина дебела. А и освен това Мюлер от няколко години следеше с най-голямо внимание компанията и всички нейни действия.

Той знаеше, че един-двама от учените, замесени в разработката на ракетите в ДРАСАГ, са бивши нацисти, също като някои от финансовите гърбове на самата компания; дотук нищо нелегално и определено съвсем обичайно в Западна Германия, макар и да не беше успокояващо. В продължение на няколко години лица от различни националности бяха посещавали офисите на компанията. Основно принадлежаха на развиващите се страни с раздут военен бюджет: Либия, Пакистан, Уганда, Кения, Бразилия и Индонезия. С малки изключения всички бяха дошли като официални представители, изпълнени с желание да обсъждат потенциала на ракетите, или както те евфемистично го наричаха, „програмите за наблюдение чрез системи от спътници“, приети от собствените им правителства. Но петимата иранци, посетили ДРАСАГ между 1976 и 1979 година, бяха озадачили тайната полиция с очевидната си липса на всякаква връзка с режима на шаха. Обикновено винаги отзивчивото иранско посолство в Бон този път бе заявило, че не разполага с никакви сведения за престоя им в страната и не знае нищо за тях или дейността им.

От началото на работата си върху досиетата Мюлер не бе постигнал особен напредък. Двама от иранците бяха посетили ДРАСАГ съответно през май 1976 година и юли 1977. По време на престоя си в Западна Германия те бяха следени с голямо внимание от БФФ. Тайната полиция бе установила, че те са осъществили контакти с водещи членове на Дойче Акционгрупе, най-голямата от общо двацет и трите западногермански неонацистки организации. След срещите си

с фашистката група всеки един от тях бе посетил и Швейцария, където бе отседнал два дни в Цюрих, преди да се завърне в Техеран през Франкфурт. Амирзаде, който бе посетил Хамбург през август 1977 година, и още един от петимата се бяха отправили за Уганда веднага след посещенията си в ДРАСАГ, по всяка вероятност да огледат постиженията на компанията на място. Петият човек бе заминал за Ню Йорк, осъществявайки по този начин първата пряка връзка със Съединените щати.

Какъв ли е бил бизнесът на двамата иранци, посетили Цюрих? След като Вашингтон бе получил сигнала от Бон за швейцарската връзка, той бе помолил съответните власти в Берн да проведат бързи проверки с надеждата да напипат някаква свежа следа. Швейцарските закони правеха подобни разследвания една от най-мудните процедури, но този път швейцарското правителство вече бе влязло в положението на американците по отношение на иранската криза, като бе позволило на посолството си в Техеран да представлява американската страна, а и освен това настоящият случай даваше достатъчно основание за намесата на аналогичните швейцарски служби.

Така или иначе, швейцарците нямаха шанса да открият никаква следа. Моментът обаче, в който Мюлер отвори папката, беше знаменателен: той разбра, че най-сетне е открил следата, която толкова упорито бе търсил. Това беше личното досие на Хелмут Шлайхер, ковчежника на Дойче Акционгрупе. Ръцете на Мюлер затрепераха от възбуждение, докато прелистваше съдържанието на папката. Само допреди седмица той би подминал информацията, без дори да разбере за какво става дума, сега обаче контекстът придобиваше съвсем ново съдържание.

В началото на юни 1976 и август 1977 година Шлайхер бе получил чекове от една базирана в Цюрих благотворителна организация, известна под името Благотворително дружество за подпомагане на мюсюлманите (БДПМ), с кантори на модерната Банхофщрасе. Поради някаква причина и двата парични превода от 50000 и 60000 швейцарски франка съответно не бяха привлекли нищо внимание. Мюлер бързо направи кръстосана проверка и откри, че точно тези суми са били преведени много скоро след всеки случай в собствената сметка на Акционгрупе. Мюлер вдигна слушалката и набра номера на свой приятел във Федералното данъчно бюро.

В резултат на продължителния им разговор след няколко часа той вече знаеше, че между 1975 и 1979 година по хамбургската сметка на ДРАСАГ са били направени най-малко дванайсет парични превода, възлизащи на над 500 000 швейцарски франка. От БДПМ. В съпровождащите ги данъчни отчети тези плащания бяха представени като пожертвувания за обществена работа, осигурявана за безработни и изпълнявана от ДРАСАГ в Уганда, като в същото време БДПМ беше описано като благотворителна организация, основана през 1970 година от няколко ирански бизнесмени с цел осигуряване на помощ за бедните мюсюлмани в развиващите се страни в Африка и по целия свят.

27.

Мека

Понеделник, 26 ноември 1979 година

От няколко дни между силите на саудитското правителство и бандата бунтовници, водени от Мохамед ибн Абд Аллах и братовчед му Джухайман, се водеше кървава битка. Реакцията спрямо въстаналите беше бърза, но несигурна и неефективна. По заповед на принц Султан ибн Абд ал-Азиз транспортни самолети С-130 бяха излетели за Табук и Хамис Мишаут да докарат войници и следобед шестстотин мъже от силите със специално предназначение вече бяха в Мека. От Риад бяха изпратени подкрепления от полицейски сили и националната гвардия. С падането на нощта бяха издадени заповеди да се прекъснат комуникациите с джамията и да прережат всички силови и захранващи кабели. Войниците атакуваха в съгъстващия се здрач, само за да бъдат прострелвани от ястребоките снайперисти, загнездени по минаретата.

На следващия ден беше направен катастрофален опит за хеликоптерен десант с надеждата да проникнат в самата джамия. И когато султанските войници се втурнаха непокрити в открития вътрешен двор, снайперистите на Махди откриха унищожителен огън. Хеликоптерите правеха опит след опит да стоварят подкрепления в двора, но всеки път биваха отблъсвани след многобройни жертви.

В петък правителствените войски атакуваха с подкрепата на декларация от саудитското висше духовенство, разрешаваща военни действия на територията на самата джамия, и успяха да си пробият път до вътрешността ѝ. Срещу защитниците беше използван сълзотворен газ, доставен от американското посолство, и те бяха принудени да слязат от минаретата и горните етажи на сградата и да отстъпят в подземните килии и проходи, разположени дълбоко под двора. Автоматичната стрелба не стихна цяла събота и неделя. Зад набързо издигнатите барикади Махди и последователите му отблъсваха яростните атаки на врага, принуждавайки го да плаща скъпо и прескъпо за всеки техен паднал събрат.

Затворниците не знаеха нищо за развоя на събитията по света, но Махди използваше всяко кратко затишие и ги окуражаваше да се бият докрай. Убеждаваше ги, че саудитските власти крият факта, че президентът на Съединените щати е убит и че войната между Америка и ислямския свят вече е започнала. Успеят ли да се задържат още само няколко дни, до десетия ден на месеца мухарам или малко след това, великият джихад вече ще бъде в ход и те ще бъдат призовани да поведат армиите на исляма срещу силите на неверниците.

В понеделник останките от групата на Махди, все още двеста на брой заедно с жените и децата, бяха потънали дълбоко в лабиринта на подземните тунели и килии, които кръстосваха района под джамията подобно на гигантски къртичини. Тези подземни убежища — на арабски халави, бяха над триста. Бяха издълбани в сивата лава, върху която преди столетия бе изградена Мека — дълбоки дупки, предназначени за строго усамотение на най-верните последователи на исляма.

При всяко затишие се възцаряваше почти непоносима тишина — не само тишина, а безброй безмълвия, всяко различно. Нямаше нито ден, нито нощ, само къси редувания от мъчителен сън и жестоките челюсти на глада, усилващи се с всеки изяден килограм ориз. Вонята беше непоносима, гнилият дъх на тунелите се смесваше с отвратителните миризми от набързо изкопаните тоалетни и всепроникващия мирис на страха. Кълба сълзотворен газ от време на време изпълваха тунелите, принуждавайки защитниците им да притискат отчаяно мокри кърпи към носовете и устите си, за да могат

да дишат. Мракът притискаше всички в безмилостната си прегръдка, накъсван само от огънчетата на изстрелите.

Махди беше навсякъде. Той сякаш не спеше, нито губеше надежда. Доведените до отчаяние мъже се ободряваха само от няколко думи, прошепнати в мрака, или от докосването на ръката му. Той вземаше участие във всички сражения, бягаше невидим по галериите и стреляше по неясните силуети на правителствените войници, призовавайки ги да сложат оръжия и да се сражават на страната на истината. Понякога чуваха гласа му сякаш да извира от кънтящите тунели, а гръмогласните му викове смущаваха врага и засилваха вярата в него у последователите му.

Късно тази нощ той седеше на предна позиция заедно с Джухайман ибн Саиф и иранския съветник. Всяка атака притискаше и него, и последователите му все по-дълбоко в тунелите, убивайки някого на едно място, ранявайки друг на друго. Войниците му се топяха като сняг под слънце. Но нямаха друг изход, освен да се бият до сетни сили или до последния патрон. Нямаха никакви илюзии относно съдбата си, ако паднеха живи в ръцете на врага.

Мохамед ибн Абд Аллах. Нещата не се развиваха според плана и разумът му беше изпълнен със страхове и съмнения, които той не се осмеляваше да изрече на глас. Не можеше да разбере какво беше станало. Дали Бог не го беше напуснал? Това беше единствената мисъл, която не смееше да разчопли дори и пред себе си. Или Хюсеин Наваи се бе провалил? Дали Картър беше все още жив, а войната необявена? Той бе изпълнил своята част от плана, вдигайки се в Светилището в уречения час, но сега напразно чакаше отнякъде вест за нови въстания, за новината, че часът на истината действително е ударил и че последната битка е започнала. Най-големият му страх беше да не попадне жив в ръцете на врага, да не се гаврят с него, преди да го обезглавят пред зяпащата тълпа.

До този момент правителствените войски се бяха съдържали да не предприемат повсеместна атака, несигурни за броя на жертвите под земята. Вероятно имаха заповеди да изведат бунтовниците живи на повърхността, така че да бъдат съдени и осъдени публично според законите на исляма. Но Мохамед ибн Абд Аллах знаеше добре, че в един момент търпението на началниците им щеше да се изчерпи и

щяха да дадат заповед за последен щурм. Щяха да използват газ, ръчни гранати, а може би дори и огнехвъргачки. И никой нямаше да се спаси.

Изведнъж отляво се разнесе вик, последван от бумтенето на автоматично оръжие. Тежък тътен разтърси подземията и всички помещения. Макар да беше на ръба на силите си, Махди скочи, последван от двамата си бойни другари. Грабнаха оръжията си и затичаха към източника на грохота. Правителствените войници бяха донесли някакво ново тежко въоръжение. Скоро щеше да се развихри нова атака и още докато бягаше през тунела, Мохамед ибн Абд Аллах започна да срича мълчалива молитва.

„О, Господи — замоли се той, — ела ни на помощ. Не ме оставяй да умра тук в мрака. Ти ме спаси в пустинята и ме пренесе тук в дома си. Сега, когато победата ни е само на една крачка, не ме изоставяй.“

Тунелите пламнаха в ослепително сияние, по-ярко и от обедно слънце.

28.

Вашингтон

Вторник, 27 — сряда, 28 ноември, 1979 година

В сряда информацията за БДПМ и сделките му беше изпратена от Берн в Бон и оттам във Вашингтон. Беше 25 ноември. В главната квартира на ФБР беше свикано извънредно заседание за оценка на новите данни. До този момент беше открита само една доста съмнителна връзка между конгломерата ДРАСАГ/Дойче Акционгрупе и САЩ — посещението в Ню Йорк през 1975 на един от петимата иранци. Но тя си струваше да бъде проследена. Бяха изказани няколко предположения за природата на замесения бизнес, но всички бяха съгласни, че БДПМ е нещо повече от фиктивна фондация, създадена да подпомага личности и групи, нуждаещи се от парични средства. Въпросът пред всеки беше: кой е създал БДПМ? Швейцарските закони забраняваха разкриването на такива подробности и колкото и отзивчив да се окажеше Берн, съществуваха прекалено много юридически ограничения, които трябваше да се преодолеят, ако това изобщо беше възможно.

Предвид иранските връзки имаше голяма вероятност фиктивната фондация да е свързана с наркотрафика, и отделът за борба с наркотиците към ФБР беше помолен да предостави информация за всички иранци в Ню Йорк, съдени или заподозрени за участие в разпространението на наркотици. До неделя следобед вече бе съставен дълъг списък. След като отхвърлиха всички дребни пласъори, осъдените преди 1975 година и депортираните, останаха седемнадесет имена. Десет от тях бяха наскоро осъдени, а останалите седем — заподозрени.

Сред заподозрените беше и Мохамед Ахмади. Бюрото по борба с наркотиците от две години вече го държеше в полезрението си и разполагаше с достатъчно доказателства, за да го тикнат зад решетките. Сдържаха се единствено по две причини. Едната беше, че понякога, без да знае, той ги насочваше към някои от контактите си на нюйоркския пазар за наркотици. Другата беше, че начинът му на живот, банковата сметка и деловата му дейност просто не се връзваха с големите суми, за които Бюрото беше сигурно, че минават през ръцете му. Така че те предпочитаха да изчакат за сигурна следа по канала на парите, преди да нанесат удара.

Сега обаче по всичко изглеждаше, че вече са напипали гореща следа. Във вторник вечерта домът на Ахмади и офисът му бяха атакувани едновременно. Ахмади, който се беше завърнал в Ню Йорк само преди два дни от Техеран, беше арестуван с обвинения, запазени отпреди две години, като бяха иззети голям брой документи. По нареждане от Вашингтон нюйоркското бюро по борба с наркотиците препрати всички намерени в дома и офиса на Ахмади документи в главната квартира.

Един пакет документи веднага беше разгледан най-подробно. Това беше една дебела папка, намерена в стенния сейф в офиса. Беше надписана на фарси и английски „Организация за подпомагане на мюсюлманите“ и съдържаше подробно описание на парите, минавали през банковата сметка на благотворителното дружество в Цюрих. В сейфа бяха намерени и няколко други папки, осигуряващи допълнителна информация за ДРАСАГ и свързаните с нея дейности.

На експертите им беше потребен цял ден, за да оценят по възможно най-бързия начин съдържанието на папката и другите документи. Франк Брайтман, ръководителят на разследването,

незабавно предаде пълния доклад на директора на отдела по вътрешните операции във ФБР Марвин Тейлър. Тейлър — човек без никакво въображение и инициатива, издигнал се в кариерата си в Бюрото, проповядвайки политиката на предпазливостта, никога в разрез с възгледите на шефовете си, изпита нарастващ ужас, докато четеше краткото резюме.

— Истина ли е това? — запита той, отправяйки горещи молитви към Бога да не се окаже вярно.

— Не бих си позволил да ви го покажа, ако имах и най-малките съмнения — отвърна Брайтман. — Докладът дори не е пълен. Имаме още доста работа върху тези документи, и дори тогава ще има още много да се свърши по европейския клон на тази организация. Ахмади няма да проговори. Жена му и дъщеря му не са от най-сговорчивите, но твърдят, че не знаят нищо, и ние сме уверени, че казват истината. Но дори и в този случай очерталата се картина е повече от показателна.

— Страшна картина. Добре, ще организирам среща на ръководителите на разузнаванията, за да чуят доклада, и ще ги оставим да вземат решение. Направи достатъчно копия, но се увери, че са в ръцете само на надеждни хора. Не искам и думица от това да излезе извън службите.

В сряда вечерта Карл Манинг, директорът на ФБР, помоли за извънредна среща с членовете на Съвета за разузнаването на САЩ. Тази институция е „Върховният съд“ на разузнавателната общност на Щатите. Членовете ѝ се събират всяка седмица, председател на сбирките е директорът на ЦРУ, който също така изпълнява ролята на президентски съветник по проблемите на разузнаването. На срещата присъстваха шефът на централното разузнаване, директорите на ФБР, Агенцията за национална сигурност (АНС), разузнавателната служба към Комисията по атомна енергия и Бюрото по разузнавателна дейност и изследвания към Държавния департамент (БРДИ), заедно с представителите на агенциите по военното разузнаване и различни консултантски организации към ЦРУ. Срещата беше открита от Манинг, получил изчерпателна информация по случая.

— Господа — започна той, — както всички знаете, преди шест дни беше направен опит за покушение срещу президента. Неуспелият

атентатор е иранец и предвид взаимоотношенията ни с неговата страна и проблемите, пред които сме изправени, плюс големия брой негови сънародници, преживяващи на територията ни, е от върховна важност да открием кой го е изпратил и да се опитаме да преценим по-нататъшните рискове. Първата ни следа беше тази фотография.

Той вдигна фотографията на Амирзаде от церемонията по дипломирането му и описа накратко получената от Бон информация и събитията, довели до ареста на Ахмади и сдобиването с документите му.

— Тази сутрин чухме, че Ахмади се е самоубил в ареста. Очевидно е използвал цигара, подпалвайки матрака си, като се е задушил от пушека. Така че в този момент всичко, с което разполагаме, са документите, намерени в сейфа му. Но аз смятам, че те ще са достатъчни, за да ни осигурят всички нужни нови следи. Първо, вече знаем, че Ахмади е бил ключова фигура в една силно разклонена верига за контрабанда на хероин, простираща се от Техеран до Лондон и други европейски градове, чак до Ню Йорк. За един период от най-малко десет години Ахмади очевидно е осигурявал редовни продажби от първокласен хероин на пет или шест крупни пласъори на наркотици в Ню Йорк, макар че не разполагаме с доказателство, за да предположим, че е бил още по-вътре в пазара. Имаме пълна информация с точност до цент за сумите, които е получил за всички пратки — определен процент от парите по всяка сделка е бивал прехвърлян в собствената му банкова сметка или по други, например банкови сейфове за съхраняване на ценности или при брокери по инвестирането. Останалото — а то е набъбнало здраво за тия години — е било превеждано по различни начини в цюрихската сметка на Благотворителното дружество за подпомагане на мюсюлманите — благотворителна организация, която е основал през 1970 година заедно с три други лица, всички иранци с техерански адреси. По наша преценка през споменатите години по неговата сметка са преведени около три милиона долара, заработени от сделки с хероин. През същия период от около девет години Ахмади е правил и депозити по сметките на ДРАСАГ, възлизащи на допълнителни два и половина милиона долара, но все още е неясно откъде са дошли тези пари. Определено не са от бизнеса му с антикварни предмети. Те не са правени от самия Ахмади, макар той да е съхранявал цялата информация за тях, но до

този момент още не сме успели да установим кой ги е извършвал. На нас обаче са ни известни местата, откъдето са били изпращани, и това е един от най-обезпокояващите аспекти на целия случай. Ахмади съхранява документи по плащания — някои от тях в хиляди долари, а други в стотици хиляди — от Амстердам, Истанбул, Буенос Айрес, Лондон, Рим, Мюнхен, Хонконг, и особено Техеран. По всичко изглежда, че БДПМ е в центъра на международен трафик на наркотици. Но това може да се окаже само върхът на айсберга. По съвсем очевидни причини авторът на опита за покушение срещу президента не е действал от името на банда за трафик на наркотици, колкото и могъща да е тя. Тук дрогата се явява само като средство, вероятно едно от многото, осигуряващи средства на политическа организация с далеч по-широки цели. Най-мощното доказателство за тази гледна точка може да се открие в една втора папка, съдържаща регистрационни документи по сделките на БДПМ. Това са самите плащания. Някои от тях са изключително любопитни. Ние вече знаем, че ДРАСАГ и Дойче Акционгрупе са получавали големи суми и че и двете се намират в Западна Германия. Съществуват обаче също така и регистрации за други плащания, някои от тях по сметките на частни оръжейни търговци в Париж, Лион и Лондон. През 1976 няколко особено големи суми са били изплатени директно на Джордж Атия, един от водещите закупчици на оръжия за християните в ливанската гражданска война. Тези пари са били преведени директно в банковата му сметка в Цюрих. И накрая, в още една папка има препратки към контакти с голям брой европейски фашистки движения във Франция, Италия, Испания, Белгия и Великобритания. Ние сме особено разтревожени за британската връзка, защото Сикрет Интелиджънс Сървис в Лондон ни съобщи, че разполагат с доказателства, че техни групи преминават курс на парамилитарно обучение и упражнения с тестване на огнестрелни оръжия. Що се отнася до територията на Съединените щати, Ахмади има в архивите си името и адреса на Хал Брустър, водача на Партията за надмощието на бялата раса, базирана в Мейкън, Джорджия. Така че по всичко изглежда, че имаме една международна фашистка мрежа с естествен център, както и в случая с наркотиците, БДПМ. А що се отнася до това, как се връзват всички тези открития, все още не можем да кажем със сигурност. Очевидно БДПМ е работило като фиктивна фондация, в която години наред са

били преведжани парите, получени от трафика на наркотици и други такива дейности. След това парите са започвали да изтичат навън, най-вече за финансиране на покупки на оръжие, но също така, изглежда, за подпомагане на различни неонацистки групи и вероятно християнската милиция в Бейрут. Къде и какви са им връзките, един Господ знае. Може би ще научим нещо повече, когато успеем да разпитаме както трябва Наваи. По мое мнение историята, както ни я представя самият той, си е чиста фабрикация. Така че моля за разрешението ви да го изкараме от болницата и да се заловим здраво с него при по-различни условия. Също така препоръчвам да бъдат проведени по-нататъшни разследвания, вече на международно ниво, и то колкото е възможно по-скоро.

29.

Вашингтон

Вторник, 29 ноември 1979 година

На двадесет и девети ноември Наваи, който вече бързо се възстановяваше и скоро щеше да бъде преместен от болницата на ново място за разпит, помоли Стрейкър да му донесе Корана, който беше оставил в хотелската си стая. Стрейкър нямаше никаква основателна причина да му откаже, още повече че лично беше огледал въпросната книга с най-голямо внимание и тя се бе оказала точно това, което изглеждаше — голямо, добре изработено издание в тежка кожена подвързия с различни шиитски апендикси в края, най-вероятно семейна реликва от началото на деветнадесети век. Така че на двадесет и девети ноември Стрейкър занесе книгата на Наваи.

Във Вашингтон приближаваше полунощ. В Техеран вече се разсъмваше. Скоро след изгрев-слънце големи тълпи започнаха да се стичат на улиците, образувайки процесии, бавно придвижващи се през града. Предната вечер по залез-слънце стотици хиляди бяха марширували под студения ситен дъжд в ритъма на приглушените барабани. Утрото отново ги изкара на улиците. Със зачервени очи, изпълнени с религиозен екстаз, хората крачеха по улиците в памет на

смъртта на Хюсеин преди тринадесет века. Носеха вериги, с които се самобичуваха, първо през лявото, после през дясното рамо. Пофанатичните бяха закрепили и бръсначи сред металните звена на веригите. Други непрестанно се удряха по оголените гърди или по челата — до разкървавяване. Всичките им грехове, всичките им мъки и страдания щяха да бъдат пречистени на днешния ден и те щяха да бъдат достойни за свещената война срещу сатанинска Америка. Процесията продължаваше, извивайки се като змия, към западната част на града. Пред сградата на американското посолство се беше събрала тълпа от няколкостотин хиляди души, едно безконечно чудовище с безброй усти. В южните райони на града подобни помалки процесии се придвижваха през тесните улички. А в една къща близо до шахската джамия осем мъже седяха безмълвни, вслушани в крясъците отвън.

Нощната сестра направи обиколката си в 22 часа. Пред вратата на Наваи зае мястото си новият страж — щяха да го сменят в осем сутринта на следващия ден. Отделенията на третия етаж бяха спокойни, коридорите бяха опустели; всички пациенти спяха. Наваи стана от леглото, влезе в малката баня и изпълни очистващите процедури, необходими за ритуалната молитва. Въпреки че лекарите изрично му бяха забранили да го прави, през последните три нощи той бе ставал в полунощ, за да изпълни салат. Стражът през първите две нощи беше влизал в стаята му, беше го намирал проснат на пода и тъй като не знаеше нищо за лекарската забрана, не беше коментирал случая. И когато това се случи и през третата нощ, той вече не прояви любопитство. До ушите му долитаха приглушените напеви, с които Наваи произнасяше молитвата си. Половин час по-късно всичко затихна.

Вътре обаче Наваи седеше напрегнат и неподвижен на пода. Дишаше бавно и дълбоко. В представите си той отново се намираше в изпълнената със сенки, дълбоко потулена в планински Кюрдистан долина, където беше прекарал цяла година с дервишите от сектата Але Хак заедно с учителя си, молла Ахмад, който в продължение на много години също бе тренирал с тях. Загърнатият в черно еднорък молла сякаш беше пред погледа му, с очи, потопени в дълбока

медитация. В продължение на дванайсет месеца те бяха седели заедно, докато Хюсеин изучаваше висшите дервишки методики на самовглъбяване, контрол върху дишането и пълна вътрешна концентрация. Нощ след нощ двамата с молла Ахмад бяха посещавали главното здание, за да наблюдават мъжете, потъващи в транс, в който гълтаха бръснарски ножчета, пробиваха бузите си с ножове или шишове или се подлагаха на ухапвания на отровни змии и на високоволтови разряди, достатъчни да умъртвят на мига неподготвен човек. Хюсеин бавно придобиваше способността да преодолява едно по едно всички тези инак смъртоносни упражнения. Учителят му помогна да стигне до границите на човешката издръжливост и да премине отвъд тях, напътствайки го с инстинкта, роден от саможертвата и обучението. И той бързо се учеше, макар това да му струваше много. Не беше успял да стигне до съвършенство, но с определено усилие на волята можеше да постигне значителен контрол върху центровете на болката в тялото си и дори да предотвратява кръвотечения. А сега му предстоеше най-върховното изпитание.

Дълги часове остана мълчалив и неподвижен. Около час преди зазоряване започна да напява тихо ритуала дхикр, неспирно повтаряйки думите „Я Али, я Али“. След половин час смени думите с „Я Хюсеин, я Хюсеин“. Всяка фраза се подчертаваше с резки дълбоки вдишвания, подчинени на строг ритъм. На разсъмване вече навлизаше в първата степен на полухипнотичен транс. Тогава отново промени напева, този път на „Ла илла илла аллах“. После на „Хуваллах“. Отвън стражът, уморен след нощното бдение, предположи, че Наваи е започнал утринната си молитва. Вътре в стаята Наваи продължаваше да седи безмълвен и застинал. Беше със затворени очи, с мускули едновременно стегнати и отпуснати, с контролиран сърдечен ритъм, с всяка секунда забавящ ударите си. И когато първите лъчи на утрото докоснаха небето, той отвори очи, изправи се и отиде до масата. Вдигна Корана и смъкна копринената му обвивка — традиционната обложка на свещената книга в много семейства. Отвори го по средата и го огъна наопаки, така, че между книжното тяло и гръбчето на корицата се появи междина. Пъхна пръсти в нея, измъкна ивицата плат и я откъсна. В оголеното място лъсна метал. Той внимателно го измъкна с палеца и показалеца си. Беше тънко острие дълго почти педя, от най-фина закалена стомана. Внимателно върна ивицата плат

на мястото ѝ, затвори Корана и го остави на масата. Там имаше няколко неотворени пакета бинтове. Скъса единия, отрязва едно парче и го омота плътно около горната част на ножа, която беше затъпена.

Вдигна ножа и го опря в бузата си, след което започна бавно да го притиска в кожата. Ножът проби бузата, мина през устата и стигна до другата буза; натискът му не спря и след миг острието се показва от лявата му буза. Дори и звук не се изтръгна от устните му, докато пробиваше плътта си, нито капка кръв не се появи по кожата му. Той бавно издърпа ножа обратно. По двете му бузи останаха следи от пробиването, но без никаква кръв.

Пристъпи към вратата, стиснал ножа зад гърба си, отвори я и повика стража. Мъжът тръгна към него, без да подозира нищо; Наваи се олюля и се подпря на касата. В мига, в който мъжът застана до него, иранецът се раздвижи като мълния, прерязвайки незащитеното гърло на пазача и едновременно с това издърпвайки тялото му в стаята. Разрязаното гърло изригна кървава струя и пазачът се строполи на пода. Наваи затвори вратата. После отиде в центъра на стаята, без да обръща повече внимание на мъртвото тяло, коленичи на килима и отново започна да напява „Хуваллах“. След пет минути спря. Беше готов. Насочи върха на ножа към стомаха си и натисна силно. Острият като бърснач връх проникна в тялото му почти без звук; той бързо го издърпа. Избра ново място и отново натисна. Никаква кръв не бликна от разрезите. Седем пъти срязва тялото си, без дори и капчица кръв да излезе от раните, без да издаде и най-малкия звук. Но челото и тялото му се потяха обилно. Той се изправи, залитна, но успя да възстанови равновесието си и се приближи до леглото. Взе остатъка от бинта и скъсаната опаковка, смачка ги в юмрука си и бавно се насочи към банята. Захвърли в тоалетната чиния безформената топка, в която се бяха превърнали превързочният бинт и опаковката му, и пусна водата; после повдигна капака на резервоара и пусна вътре ножа. Върна се в стаята и отново коленичи на килима. Бледото слънце хвърли първия си лъч през прозореца. Наваи пое дълбоко въздух, изкрещя „Аллах Акбар“ и с неимоверно усилие освободи всяка блокировка по тялото си, вените и артериите. Кръвта шурна едновременно като фонтан от седемте му рани, бялата му пижама мигновено се обагри в тъмноревено, потоци гореща кръв рукнаха по пода. Слънцето още не бе се подало изцяло над хоризонта.

ВТОРА ЧАСТ КИЙЯМА

ПЕТА ФАЗА

30.

Техеран

Четвъртък, 6 септември 1979 година

В една от стаите на къщата, в която Наваи научи за своята мисия, мълчаливо седяха осем мъже. Шестима бяха облечени според традиционната ислямска мода, едни в бяло, други в черно, с грижливо подрязани бради. Бяха на различна възраст, от 30 до 60, а може би и 70 години. До тях седеше още един, седми мъж, по-възрастен от останалите. С бяла коса и сини очи, той определено не беше иранец, чертите му бяха на човек от Севера, макар че кожата му беше силно потъмняла от многото години живот в страна с жарко слънце. Беше облечен по западна мода: чист бял костюм от памук и обувки от мека черна кожа. Два тънки белега се очертаваха на дясната му буза.

Седмината мъже седяха в редица покрай едната стена, срещу тях върху възглавници седеше лично имамаът, със сива брада и блеснали очи, облечен в тъмнозелена аба и зелен тюрбан, знак за знатния му произход от коляното на Пророка. На лицето на всеки член от групата личаха следи от напрежението и мъката през последните петнадесет дни. По различни причини всички бяха плакали през последните две седмици. Но сълзите им не бяха заради Хюсеин и неговото мъченическо семейство, те бяха заради участниците в трагедията, разиграла се в Голямата джамия в Мека.

Новината, че рано сутринта на предишния ден оцелелите от бунтовниците, криещи се в подземията на Голямата джамия, са се предали, току-що бе стигнала до Техеран. Общо шестдесет от тях били убити, а други сто и седемдесет пленени живи. Съгласно саудитските власти, между убитите бил и Мохамед ибн Абд Аллах, самопровъзгласилият се Махди. Независимо от това дали бе истина, или не, завземането на джамията и последвалата обсада бяха разтърсили здраво ислямския свят.

Неспособността на саудитското правителство да оповести точна информация само подхранваше слуховете навсякъде. Предсказанието на Махди за свещена война изглеждаше почти реално. На 23 ноември имаше антиамерикански вълнения в Турция, където студенти се опитаха да щурмуват резиденцията на Генералния консул в Измир, и в Бангладеш, където триста студенти демонстрираха пред американското посолство в Дака, обвинявайки ЦРУ, този демон на злото, в съучастничество при атаката на Джамията.

На двадесет и пети контраадмирал Ахмад Мадани и адмирал Махмуд Алави, обединените началник-щабове на флота, обявиха бойна готовност на Иранските военноморски ислямски сили, понеже се разбра, че самолетносачът „Китихок“ и неговият ескорт се очакват следващата вечер на подстъпите към Залива. На двадесет и седми Държавният департамент на Щатите предупреди американските граждани да не посещават ислямските страни и започна да изтегля по-неотговорния си персонал от Обединените арабски емирства, Ирак, Ливан, Сирия, Катар, Кувейт, Оман, Либия, Бахрейн, Южен Йемен и Бангладеш. На двадесет и осми край бреговете на Оман се концентрира американска флотилия. Същата вечер стана известно, че шиитските селища на Ал-Наза са в пламъци поради размириците по време на процесиите през месец мухарам. Джухайман и тримата му другари добре си бяха свършили работата през това лято.

На двадесет и девети петдесет и четирима членове от Камарата на представителите на Съединените щати поискаха от президента да предяви ултиматум за освобождаването на заложниците в Иран. Ако не бъдеха освободени, той щеше да бъде подложен на натиск да „задейства специална военна операция срещу Иран“.

Всяко едно от тези събития беше давало нови надежди на мъжете, които седяха сега в това помещение над стълбите, някъде в южен Техеран. Възможността, че джихад все още би могла да бъде обявена и че Мохамед ибн Абд Аллах скоро би могъл да бъде признат от мюсюлманския свят като божествено посочения Махди, изпратен да води войната, всеки ден бе една жива реалност в техните сърца и умове. Те знаеха, че Картър не е убит, макар и да не им беше известно защо Наваи не беше успял, а може би беше възможно или поне някои от тях си мислеха така, Наваи да е още жив и да се подготвя за нов опит.

Сега обаче новината, че Мохамед ибн Абд Аллах е убит и неговите последователи са или мъртви, или пленени, напълно бе задраскала всяка надежда, която все още бяха таили. Дълбоко отчаяние бе обзело душите им по време на срещата им при залез-слънце на 6 декември. Сега обаче, вглеждайки се в имама, те осъзнаха, че той, изглежда, не споделя настроенятията им; тънка усмивка се появяваше от време на време върху лицето му; седеше спокойно, без да ги изпуска от погледа си.

— Разбирам тъгата върху лицата ви и чувствам болката, която изпитвате — проговори той. — Много загинаха и много от тези, които са арестувани, ще умрат. Но със сигурност ние не жалим за тях — всички, паднали на пътеката към Бога, са мъченици. Не, аз мисля, че ние сме опечалени, защото нашите надежди се провалиха. Ние се надявахме, че в този момент Мохамед ибн Абд Аллах би бил провъзгласен за Махди и за лидер на силите на ислямския свят в джихад срещу неверниците и тиранията. Вместо това той и последователите му бяха хванати в капан долу в подземията и тунелите и убити или пленени от мюсюлмански войници. Но би било напълно погрешно да се мисли, че нашите надежди са окончателно и завинаги изгубени. Аз оставам изпълнен с надежда и вярвам, че всичко предстои. Това, което се случи, е със сигурност „бада“ — промяна на Божествената воля по причини, които на човек не е позволено да знае. Има неща, които ми дават основание да кажа всичко това. Позволете ми да ви разкажа една случка — нещо, за което не съм споменавал на никого преди. През последните няколко дни често мислех за това като символ на надежда за нашата кауза. Значението му за нас е съдбоносно. Искам тази нощ да се завърнете по домовете си и да размишлявате върху това, което имам за онези, които мислите, че са готови да ги чуят. И така, слушайте внимателно. През лятото на 1977 година Махди пътувал в източната част на Саудитска Арабия с един от своите хора от Макран. Те проповядвали на бедуините от района, окуражавайки ги с думи и пари, за да се присъединят към тях, когато настъпи моментът. Но били арестувани и Махмуд Шайбани, иранецът, бил екзекутиран на едно място, наречено Абу Фарис. Мохамед ибн Абд Аллах бил завързан за една камила и изпратен навътре в Раб ал-Нали. Бродил дни без храна и вода и на петия ден вече бил на прага на смъртта. Намерили го ездачи, когато лежал умиращ в един овраг, мъже

от едно племе, лагеруващо наблизко. Те го пренесли в палатките си. След като се възстановил, той спечелил много от тях за каузата и с тяхна помощ успял да се завърне в Мека, точно за времето на поклонението, и да говори на мюсюлманите от много страни. Ръката на Бог го измъкнала от челюстите на смъртта. Всичко това чух лично от устата му. Е, сега не разбирате ли какво е станало? Когато Мохамед ибн Абд Аллах разбрал, че президентът Картър не е убит и че Божията воля относно неговото предсказание е променена, той и най-близките му последователи слезли под земята в тунелите под джамията. Не виждате ли основанието за това? Не си ли спомняте, че има предсказания във всички книги на шиитското предание, че скритият имам ще се появи отново от подземията, в което слязъл, преди да изчезне в отвъдното? Не е ли било винаги предполагаемо, че предсказанието се отнася за дванадесетия имам на дванадесетия шиит, детето Мохамед ибн Хасан, изчезнал през двеста и шестдесетата година от нашия календар? Но вие знаете и аз зная, че подобни предположения са погрешни. Тогава за кого всъщност се отнасят предсказанията? Не е ли ясно, че Мохамед ибн Абд Аллах, истинският Махди, е изчезнал, скривайки се в духовно убежище от физическото зрение на хората — в подземията под Голямата джамия? И че той е Мохамед ал Махди, чието завръщане от подземията е предсказано? Ние не сме видели неговото тяло. На снимката, която е публикувана, не е той. Описанието, което е дадено, не съответства. Те си мислят, че той е мъртъв. Но ние знаем, че той е жив, скрит от нашите очи, в очакване да се завърне отново при нас от дълбините на земята.

Имамът спря. Виждаше, че те все още не са убедени, но че семето на надеждата отново е посято в душите им. Тези мъже жадуваха да повярват пак, че Махди е изчезнал само за късо време, за да се появи отново, когато бъде даден сигналът. Единият от тях — възрастният мъж, който беше довел Хюсеин Наваи за екзекуцията на приятеля му, погледна имама.

— Моля за извинение, светейши, но можете ли да ни кажете кога ще дойде Той? Ще доживее ли да видя Неговия ден?

Имамът погледна благо стария си последовател и се усмихна:

— Саид Али, мой стари приятелю, ти чака много дълго и много търпеливо. Ти не си го виждал, както някои от нас, и не си бил свидетел на деня на неговия триумф, както си се надявал. Но аз те

уверявам — гласът му зазвуча високо и рязко и очите му заблестяха, когато обходи с поглед стаята, — че ти няма да умреш и даже няма да бъдеш на смъртно легло, преди да си го видял да се извисява. Времената са благоприятни и той очаква да действаме. Има стаен ужас из света — ние трябва да заложим на него. Навсякъде напрежението нараства — трябва да го повишим още. Съществува подозрителност — трябва да я подхранваме. Има натрупано раздразнение — трябва да го разпалваме. Трябва да има война, първо между Великите сили, за да се отслабят взаимно, а след това джихад — между обединените нации на исляма и останалия свят. Напрежението вече е високо. Аз го чувствам. И още повече ще нараства.

Атмосферата в малкото помещение ставаше все по заредена с възбуда. Имамът продължаваше да говори, святкайки с очи и ръкомахайки, като напълно бе обсебил вниманието на слушателите си. Най-накрая млъкна и се изправи. Останалите също станаха и зачакаха да ги поведе навън. Но вместо това той се обърна към един от тях, слаб мъж в черно, застанал малко встрани от другите. Набразденото му от бръчки лице и ръката без китка рязко го отличаваха от останалите.

— Молла Ахмад — тихо каза имамът, — моля, останете с мен. Има нещо, за което бих желал да говоря с вас.

Един по един останалите мъже напуснаха стаята, без да се обръщат с гръб към имама. Едва когато всички излязоха, възрастният мъж седна отново на пода и махна с ръка на молла Ахмад да седне до него.

— Ахмад — каза той. — Имам лоши вести; новини, които тежко ще те наранят. Един от нашите хора във Вашингтон ми изпрати съобщение, че Хюсеин Наваи е мъртъв. Самоубил се е преди няколко дни в една болница, където е бил отведен след опита за покушение срещу Картър. Улучили са го, преди да успее да изпълни мисията си. Той не те е подвел, Ахмад. Беше един от най-добрите ти ученици. Едва ли ще има друг като него. Зная, че го ценеше така, както аз ценя тебе. Но ти ще намериш утеха в достойната му смърт.

На лицето на молла Ахмад не можеше да се забележи дори и сянка от емоция, но в очите му имамът видя мъката и знаеше, че се чувства така, сякаш е загубил собствено дете.

— Сега, когато той е мъртъв — продължи имамът, — имам нужда от теб. Искам да те изпратя на мисия заради мен самия, мисия,

която ще те отведе по стъпките му в Америка. Готов ли си да тръгнеш?
Моллата сведе очи към земята.

— Вие знаете, аз никога не бих ви отказал, господарю, никога, дори и светът да загине.

— Много добре. Сега слушай внимателно. Нещо не е наред в Америка. Хюсеин е мъртъв. Мохамед Ахмади е бил арестуван, книгата му конфискувани и той също се е самоубил. Питър Рандал, американският агент, човекът, нанесъл толкова много щети на нашата кауза, е все още жив във Вашингтон и отново е дейно лице срещу каузата ни. Някой трябва да отиде до Ню Йорк, да се свърже с групата ни там, да разбере какво се е случило и ако е възможно, да предотврати по-нататъшното изтичане на информация към американците. Аз искам да заминеш колкото може по-скоро, още утре, ако е възможно. Няма време за губене. Те трябва да бъдат спрени. Направи всичко, което е по силите ти, вземи всички мерки без ограничения, но се увери, че нищо не заплашва свящото дело. Винаги съм разчитал на теб, Ахмад, и ти никога не си ме подвеждал.

Моллата вдигна очи и твърдият му поглед срещна очите на имама.

— Няма да те подведа, господарю — отвърна той.

31.

Вашингтон

Сряда, 18 декември 1979 година

Както беше предсказал имамот в Техеран, напрежението действително се повишаваше с всеки изминал час. Американските заложници бяха под стража в сградата на посолството в Техеран; фотографиите им — всички със завързани очи, унижени — се появиха в пресата, предизвиквайки гняв и възмущение навсякъде из западния свят. В Съединените щати се заговори за рейд срещу иранската столица, за удар върху петролните полета в Кузестан. На двадесет и девет ноември студентите, които държаха заложниците, обявиха, че ако шахът напусне Съединените щати и отпътува където и да е другаде, освен Иран, те ще изместят напред датата на процеса с обвинение за шпионаж, с който заплашваха пленниците. Три дни по-

късно шахът напусна медицинския център „Корнел“ в Ню Йорк в посока летище Ла Гуардия, където се качи на борда на самолет, който го отведе до военновъздушната база Лакланд близо до Сан Антонио в Тексас. Тук бе приет в болницата „Уилфорд Хол“, разположена в базата. Евентуалното му бъдещо местопребиваване все още не беше ясно. На четвърти декември Садък Готбзаде, действащият ирански министър на външните работи, обяви, че зложниците съвсем определено ще се явят на процес по обвинение в шпионаж. Същия ден президентът Картър обяви пред все по-нетърпеливата общественост, че възнамерява да се кандидатира за втори мандат.

В Индийския океан американските военни кораби патрулираха в неспокойни води. На север по границите на Афганистан руските войски започнаха да се прегрупират в подготовка за нахлуване, което предстоеше само след три седмици. Първото по същество нарастване на активността на съветските войски се прояви на 8 и 9 декември, когато една специална бригада от руски десантчици се появи във военновъздушната база в Баграм.

В Европа представителите на НАТО, министрите на външните работи и министрите на отбраната се подготвиха за конференция в Брюксел, на която трябваше да дискутират американското предложение за базиране на 464 ракети с далечен радиус на действие „Томахок“ и 108 балистични ракети „Пършинг II“ в Англия, Западна Германия, Холандия, Белгия и Италия. От Русия Громико предупреди Европа за опасностите от нова надпревара във въоръжаването. От летищата в Лейкнхийт и Горен Хейфорд в Англия излитаха F-111, въоръжени с ядрени бойни глави, и ревяха в небето по своите всекидневни маршрути.

Разузнавателните служби в десет държави подложиха на най-щателна проверка архивите си. Имена, места и дати бяха разменяни отново и отново в истински водовъртеж от информация и картината започваше да се оформя. Но само във Вашингтон имаха представа за пълния размер на опасността. Това бе мястото, където се събираха всички нишки, и само там се знаеха подробностите от опита за убийство на президента.

В една малка стая в главната квартира на ЦРУ трима мъже седяха наведени над маса, затрупана с документи и папки. Хауърд Стрейкър и Питър Рандал си спомниха едно подобно събиране,

състояло се преди около две години, с тази разлика, че този път не присъстваше Брандън Стюарт. Артър Пайк не беше член на това братство, но той бе наблюдавал работата им отдалече, бе приемал докладите им, бе страдал заради тях, работил за тях, залагал на способностите им. До неотдавна те никога не бяха се срещали, но днес бяха заедно, опитвайки се да подредят още елементи от гигантската главоблъсканица от информация, която сякаш ставаше все побезформена и нереална с всяко прибавено късче. Стрейкър разбърка купчина документи и започна:

— От всичко, което разузнаването успя да събере, изглежда така, сякаш нашата благотворителна организация БДПМ е в центъра на някаква дяволска конспирация и ние даже не можем да започнем да гадаем колко е голяма. Трафикът на наркотици, изглежда, е само част от нейната дейност и доколкото можем да видим, съществува просто само за набавяне на средства, които обаче се използват за цели твърде различни от благотворителността. Бюрото за борба с наркотиците към Обединените нации ни оказа голяма помощ и вчера ни предостави едно твърде важно звено в информационната верига. Вече знаете, че в счетоводните книги на БДПМ намерихме документи за големи преводи от компании, регистрирани в Хонконг. По всичко личи, че те всички принадлежат на пет семейства и всички са от ирански произход. Утвърдени заселници в Хонконг, много влиятелни в бизнеса там. Всички глави на семействата притежават скъпи добре охранявани домове на Виктория Пийк и имат представителни офиси на Централ и Педер Стрийт. Управляват хотели в Муи Во на остров Лантан и фабрики на Каулуун и са познати лица в хонконгските клубове и хиподрума „Хепи Вали“. С други думи, са на голяма почит. И всички до един са мошеници. Изглежда, че членовете на петте семейства, всички принадлежащи към сектата на исмаилитите, са се появили заедно в Хонконг през миналия век. В това няма нищо необичайно — много ирански търговци открили магазини по тези места в онези времена. Търговията между Хонконг и южното иранско пристанище Бушер в залива била твърде оживена. Персийски килими, облекло, тюркоази и други стоки заминавали за Китай, а оттам изпращали китайска керамика, коприна и чай. Но едно от най-големите експортни пера на Иран бил опиумът. Тогава търговията е била напълно законна — в миналото в Иран наричали наркотика „тариак“ — т.е. лек, защото

се използвал като лекарство. През това столетие много от иранските семейства напуснали Хонконг. Бизнесът вече не вървял така добре, търговията с опиум вече не била законна и те искали да направят удар някъде другаде. Но нашите пет семейства останали в играта, търгувайки с коприна, нефрит и слонова кост. В действителност продължили търговията с опиум, но по различен начин. Наш доклад навежда на мисълта, че те са инвестирали в производството и пласмента на хероин още от шестдесетте години. Поддържали са тесни връзки с една голяма английска компания — „Банър Уилсън“, но от известно време оформили нещо като синдикат, малък, но ефективен, и при това независим от Триадите или някой друг. И щом те подпомагат финансирането на БДПМ, то тогава се получава някаква дяволска мрежа. Синдикатът получава суровия опиум от Златния триъгълник, от Лаос, Тайланд или Бирма. Прекарват го през тайландската граница в малки статуетки на Буда, откакто на митническите служители е забранено със закон да проверяват религиозни предмети. По-голямата част от него се транспортира по море директно от Банкок до Хонконг, където се разпределя между няколко наркоклана. Нашите пет семейства управляват заедно една обща фабрика в Каулуун за производство на хероин от суров опиум. Можем само да се досещаме как успяват да възпират полицията от рейдове — или поне да не ги правят в неподходящо време. Така или иначе, товарят опиум и хероин на кораби в направление към Залива. В пролива Ормузд малки лодки с платна влизат в контакт, прехвърлят наркотиците в малки пакети и ги превозват до убежища на иранския бряг. От време на време някои дребни риби биват арестувани, може би екзекутирани, но никой не достига до големите акули в Техеран или до доставчиците в Хонконг. Между другото, Питър, твоят стар приятел Хаджи Реза Турчина беше един от важните вносители, работещ с доставчиците от Хонконг. Част от наркотиците се продава в Иран, както знаете, но остатъкът се изнася контрабандно от страната, обикновено с влака Техеран — Истанбул. Влиза в Турция, където една фашистка група, наречена Сивите вълци, го прекупува, за да го изпрати по вода до Холандия. И все пак изглежда, че известна част минава директно от Техеран през Лондон до Мохамед Ахмади в Ню Йорк.

Стрейкър спря за момент, барабанейки с пръсти по масата. Пое си дълбоко въздух, после продължи:

— Има още нещо. Успяхме да получим известна помощ от британците. Те прегледаха някои документи в Британската библиотека — стари папки, принадлежащи на групата „Банър Уилсън“, които нормално се държат под ключ. Има няколко досиета за нашите пет семейства, обхващащи времето до последната война. Това, което наистина ни интересува, е периодът на тридесетте години. Изглежда, през 1932 задграничният отдел на Нацистката партия е започнал да изгражда комплекс от партийни организации в Далечния изток. Там е имало немски колонии от края на деветнадесети век, предимно в Цзянцзъ, Шънчжян, Хонконг, Ханкоу и Шанхай. Заселниците работели обикновено за немско-азиатската банка, „И.Г. Фарбен индустри“ или „Круп“ — последните две компании развиват твърде сериозни интереси в района. Първата партийна организация била основана в Ханкоу, но само месеци по-късно била преместена в Шанхай, където я ръководел някой си Франц Хазенборл. Той успял да открие клонове и на много други места, включително и в Хонконг. И тук вече пак стигаме до нашите пет семейства. Те вече били установили търговски връзки с немските компании, но сега се свързали и с малката група нацисти на Хазенборл. Говорело се, че големи средства за членовете на нацистката партия идвали от семействата в отговор на някои доста изгодни търговски концесии с „И.Г. Фарбен“. Не знаем какво е станало с тези връзки след войната, но изглежда, че британските власти в Хонконг не са предприели нищо в тази насока, поне според публикациите. Като добавим всичко това към онова, което знаем за неофашистките групи, замесени в този бизнес, бих казал, че вече разполагаме с нещо. Резултатът обаче съвсем определено не ми харесва.

Стрейкър млъкна и точно в този момент на вратата се почука. Един от неговите сътрудници влезе в стаята.

— Съжалявам, че ви безпокоя, сър — каза той, — но току-що получихме от Ливан доклада, който искахте.

Стрейкър кимна, посочи му един стол и попита:

— Има ли нещо в него, Харпър? Ще го прочета по-късно, но сега ми кажете набързо има ли нещо заслужаващо интерес?

Бяха отправили запитвания към разузнавателните служби на различни страни за търговците на оръжие, но засега без резултат. Отговорите бяха винаги едни и същи. Доколкото било известно, не

били регистрирани продажби на представители на фашистки групи, немски или други. Даже и търговците на оръжие си имали етичен кодекс. Да, имало запитвания няколко пъти от иранци, някои от името на правителството на шаха, други от частни организации. Да, били извършени плащания за доставки чрез Благотворителното дружество за подпомагане на мюсюлманите — било обяснено, че това е европейско лоби, създадено от фондацията „Пахлави“ по указание на шаха. Продадените по този начин оръжия не били транспортирани директно до Иран, а до правителствен служител в Афганистан, който, поне така се предполагало, уреждал тайното им прехвърляне през границата. Защо тази секретност ли? А! Това било нещо, за което никой не питал в този бизнес.

След това някой си бе спомнил Михаил Антониус, бивш сътрудник на Джордж Атия, ливанския християнски оръжеен търговец. Те заедно били замесени в доставките на оръжие за християните в началото на Ливанската гражданска война. В края на 1975 година Бейрут бе станал център на обширна оръжейна търговия, с мрежа по цялото земното кълбо. Но докато палестинците имали сравнително лесен достъп до оръжие, доставяно им от Сирия, Иран и Либия, то християните били принудени да си доставят оръжие от чужбина по море. Много пари сменили първо началния си собственик — оценките варираха от двеста до шестстотин милиона долара, предвид големите доставки на оръжие и боеприпаси. Никой не знаеше откъде идват парите, но между предполагаемите източници бяха ЦРУ, Израел, местни бейрутски банки, финансисти от Западна Германия, Ватикана... и Иран.

Твърдеше се, че Антониус е човекът, който знае най-много за международната търговия с оръжие — повече от всеки друг жив човек, и в миналото винаги бил в добри отношения с ЦРУ, макар някои хора да предполагали, че е поддържал същите връзки и с КГБ. Били дадени инструкции на централата на ЦРУ в Бейрут да уреди среща с Антониус и да установи какво знае той. И според Харпъровото резюме на доклада, той наистина знаеше много.

— Сър, според Антониус БДПМ в Цюрих е оказало твърде значителна подкрепа на ливанските християни, особено в закупуването на оръжие — докладва Харпър.

— На християните? Сигурен ли сте? — запита Пайк изненадано.

— Да, сър. Това е съвсем ясно, сър. Има показание, че БДПМ обяснили на Антониус, че те са шиити и предпочитат да помогнат на християните, отколкото на мюсюлманите сунити. Но съвсем не изглежда, че са го правили безкористно. В замяна на помощта си те поискали от Антониус да закупи повече оръжие, отколкото били собствените му нужди. Според него то трябвало да се изпрати в Иран.

Стрейкър подсвирна и се облегна назад.

— Браво! Каква фасада! Всички знаят, че християните са на пазара тук и в Европа. Те бяха във война, така че никой не би помислил за излишъци, отиващи някъде другаде. Някакви подробности за това как е организирано?

— Да, сър. Те обикновено получават оръжие през Марсилия, Испания, Италия и Гърция. Бившите ливански доставчици в Западна Африка също въртят оживена търговия, като изпращат товара през Казабланка направо в Средиземно море. Очевидно част от тези пратки са отклонявани в Средиземно море за Турция, откъдето са извозвани през Анадола в Иран. Какво е ставало след това, Антониус каза, че не знае.

— И нито един път никой от тези товари не е бил спиран?

— Не, доколкото е известно на Антониус.

— Имате ли представа за номенклатурата на доставките?

— Да, сър, списъкът е доста подробен. Много автомати — френски МАТ-49, немски „Хеклер“ и „Кох МР5-А3“, също така новата скъсена версия на техния МР-5К и голямо количество от нашия „КАМ-Стат Х-9111“. Антониус твърди, че е имало няколко големи доставки от 9 мм патрони за „Парабелум“ — стават за всички автомати, които изброих досега. Доставени са също така партиди от 7,62 мм АК-47, нашият „Армалайт АR-18“ и белгийски пистолети „Браунинг“. Има и още нещо, сър.

— Да?

— Антониус казва, че през 1978 са прехвърлени две пратки от Сиера Леоне през Африка и Червено море до Саудитска Арабия. Казва, че съдържали гранати и автомати.

Стрейкър подсвирна отново, но устата му беше суха и звукът излезе накъсан.

— А моделът?

— Да, сър, същият, който бе използван при обсадата на джамията тази година.

Когато Харпър напусна стаята с инструкции да напечата пълен доклад, Стрейкър се обърна към останалите и попита:

— А сега накъде?

Пайк поклати глава. Увереността му, че знае нещо определено, го беше напуснала. Фокусът на събитията се бе изместил от Иран към Германия, Хонконг, Турция, Бейрут и един Господ само знаеше къде още!

— Не мога да повярвам! — простена Рандал. Но знаеше, че отговорът е в Иран, където си е бил през цялото време. Искаше му се да се върне там, да тръгне право към центъра на безкрайната паяжина, макар и да съзнаваше, че да се върне без точна информация е не само опасно, но и безполезно. Той се отпусна в стола си и изпсува високо.

32.

Вашингтон

Вторник, 18 декември 1979

След като Пайк си тръгна, Рандал се върна заедно със Стрейкър в неговия офис. Беше дълго помещение с нисък таван, боядисано в бяло. Притежаваше безличния комфорт на хотелски апартамент или луксозна стая за много важни личности. Стрейкър работеше тук, а понякога му се налагаше да живее и с дни. Но въпреки това не беше донесъл нищо от дома си. Обзавеждането, принадлежностите към бюрото, даже цветята по прозореца бяха закупени и поставени тук от Управлението. Стрейкър не беше добавил нищо. Нямахте картини по стените, нямаше фотографии по бюрото, нито даже трофеи или някоя хващаща окото дреболия, нито дори любим молив върху писалището. Нямахте нищо, което да оживява безличното пространство на помещението, и ако Стрейкър умреше или заминеше утре в чужбина, следващият обитател можеше да се нанесе веднага.

Рандал се отпусна на едното от трите кресла в стаята. Стрейкър очевидно беше прав. Той го познаваше от няколко години, първо от

Иран и сега тук след неговото завръщане, но през цялото време никога не бе успявал да се доближи до човека зад служебното лице. Стрейкър беше четиридесет и пет годишен, неженен, недружелюбен и мълчалив. Не ходеше на гости, нито някой ходеше при него. Никога не говореше за себе си и изглеждаше така, сякаш изобщо нямаш личен живот. В департамента не се носеха клюки по адрес на Стрейкър, слухове или стари случки, верни или не. Рандал знаеше, че той е добър в работата си, внимателен, акуратен, че е господар на чувствата си и притежава самоконтрола, необходим за всеки агент. Ако таеше някакви чувства или страсти, то те бяха дълбоко погребани и скрити от погледите.

Сега обаче нещо го смущаваше, изкарваше го от релси. Стрейкър беше разтревожен и разсеян. И това имаше връзка със сегашния случай, Рандал беше сигурен. Дали не знаеше или подозираше нещо, което не бе казал на колегите си? Кое не би могъл да им каже?

Стрейкър седна срещу Рандал, погледна го и отмести очи. Нямаха никакво време. Трябваше да действат сега или изобщо да не правят нищо. Трябваше да започнат тази нощ, нямаха време за губене. Онова, което Рандал не знаеше, беше страшно много, а останалото, което подозираше — също. Толкова много, което той никога не трябваше да узнае, нито пък да подозира. Но той беше ключът към ситуацията и те трябваше да го използват. Проблемът на Рандал беше, че се беше замесил. Още от самото начало той бе допуснал лични чувства да оцветяват преценките му, да изкривяват представата му и да го отклоняват от правилната посока. Това едва не му коства живота. Подобно ангажиране винаги носи наказание. Един агент никога не трябва да се поддава на чувствата си, не трябва да изпитва тревоги, нито да се ангажира емоционално. Това бе веруюто на Стрейкър, религията му от двадесет и пет години, и до този момент никога не бе имал проблеми. Рандал беше проблем, но той трябваше да бъде използван поне още веднъж. Щом установеше връзка, можеха да го върнат обратно под претекст, че все още не е добре, че не се е възстановил физически и духовно от поражението в Иран, и да го пенсионира. Дискретно, разбира се. Винаги дискретно.

— Питър — изрече той, неуверен как трябва да започне. Настъпи пауза. Рандал чакаше, без да знае какво има предвид Стрейкър. Не можеше да прочете нищо на лицето му. Беше безизразно и затворено като кабинета му. Стрейкър продължи с равен глас:

— Имаме проблем, Питър. Второстепенен, но проблем, при решението на който можеш да помогнеш. — Той отново направи пауза. Беше повторил два пъти думата „проблем“, един път би бил достатъчен. Не трябваше да подчертава трудностите. Изправи се, отиде до бюрото си и изтегли едно чекмедже. Извади папка в убит червен цвят.

— Получих това преди няколко часа — каза той и седна зад бюрото, дистанцирайки се по този начин от Рандал. — Това е доклад на ФБР от Ню Йорк. Те ни сътрудничеха в този случай. Реших, че... — той се поколеба за момент, после продължи, — ... че е за предпочитане да не споменавам за това по време на нашата среща с мистър Пайк. Не е необходимо да знае всичко. Докладът се отнася за семейство Ахмади в Ню Йорк, по-конкретно за съпругата и дъщерята. Изглежда, че мис Ахмади е в неизвестност от късния следобед вчера.

Очите на Рандал се разшириха едва забележимо. Иначе лицето му не показва никаква реакция.

— Казва се Фереще — продължи Стрейкър. — Съгласно този доклад, тя се е грижила непрекъснато за майка си от момента на ареста на баща ѝ. Последните били тежки за семейството. Ахмади починал в ареста, така че следвало да има смъртен акт. Но ФБР държало архивите му и семейният адвокат направил скандал и проточил нещата, предизвиквайки едно досадно забавяне. И така допреди няколко дни, докато се уреди всичко. Погребението се състояло едва вчера сутринта. След това Фереще се прибрала с майка си и няколко роднини. По някое време следобед излязла да купи успокоителни за майка си от аптеката. Оттогава е в неизвестност. Никой не я е виждал, нито е чувал нещо за нея.

Стрейкър млъкна. Да, трябваше да стане тази нощ, утре най-късно.

— Да? — Тонът на Рандал беше неутрален, ненастоятелен. Просто искаше да знае.

Стрейкър го погледна озадачено.

— Какво мога да направя аз? — попита Рандал. — Ти каза, че мога да помогна. Какво искаш да направя?

— Иди в Ню Йорк. Намери я. Намери момичето. — Стрейкър не искаше думите му да звучат като заповед. Наум бе започвал всяка фраза с: „Бих искал да...“ Но това нямаше да е правилно. Не той,

Стрейкър, искаше Рандал да отиде в Ню Йорк. Беше му все едно. Той просто изпълняваше желание, трансформираше го в заповед. Желания, заповеди, къде ли в крайна сметка беше разликата? Така и не се беше научил да прави разлика между тях; просто се подчиняваше. А Рандал не се беше научил. С него щеше да бъде трудно.

— Искам да опиташ, Питър, да се опиташ да я намериш. — Стрейкър произнесе думата, макар всъщност да не искаше нищо. Или може би само подчинение.

Това не означаваше нищо за Рандал. В Ню Йорк си имаше достатъчно хора за тази работа — полицията, ФБР и даже частни агенции. Какво би могъл да направи той? Къде би могъл да отиде? И той го каза.

Стрейкър кимна:

— Зная, Питър. Полицията вече я търси. ФБР също. Но ти би могъл да говориш с майката на фарси, да спечелиш доверието ѝ и да ти каже каквото знае. Тя може да те отведе до момичето.

— Откъде знаеш?

— Сигурен съм в това. Майката знае къде е момичето. Поговори с нея.

— И ако намеря момичето? Ако е все още живо.

— Тя е изчезнала по някаква причина. Открий тази причина и ще разбереш какво се крие зад всичко това, какво има зад кулисите. Тя знае кои са те, трябва да знае. Изчезнала е, защото знае. Тръгни за Ню Йорк още тази вечер, Питър. Вземи толкова пари, колкото мислиш, че ще ти трябват. Дръж директна връзка с мен. Аз ще бъда тук. Звъни, щом научиш нещо. Дръж ме в течение.

Рандал нямаше какво повече да каже. Просто стоеше, вперил поглед в Стрейкър. Какво ли бе замислил? Защо го пращаше в Ню Йорк?

— Мога ли да взема това? — попита той и посочи папката върху бюрото.

Стрейкър отвори бюрото, измъкна друга папка и му я подаде.

— Това е копие, можеш да го вземеш.

Така значи, Стрейкър е знаел, че той ще каже „да“. Какво ли още знае? Рандал взе папката, излезе и тихо затвори вратата. Веднага след това мъжът в стаята вдигна слушалката на единия от двата телефона

пред себе си и набра къс вътрешен номер. Някой чакаше на другия край.

— Тръгна — каза Стрейкър и затвори. Секунда по-късно другата слушалка също тропна на вилката. Стрейкър знаеше, че Рандал е на път към смъртта си, но какво би могъл да направи? Беше взето решение и той трябваше да се подчини. Рандал беше примамката, той щеше да ги привлече, щеше да установи връзката. На масата имаше доста по-големи залози от живота на един обикновен агент.

Ню Йорк Сити

Вторник, 18 декември 1979

Стигна в Ню Йорк късно, но се насочи право към дома на Ахмади в Челси. На летището нае кола, като плати за една седмица в аванс. Надяваше се, че няма да се бави толкова дълго в Ню Йорк, но в същото време осъзнаваше, че това ще е досадна операция, направо губивреме. Чудеше се защо изобщо го бе изпратил Стрейкър.

Обилен сняг беше валял рано сутринта и придвижването по улиците беше затруднено. На два пъти му се стори, че го следят, но всеки път, когато поглеждаше назад, виждаше различни коли. Явно беше загубил форма. Изглежда, нервите му го подвеждаха.

Къщата беше тъмна и отначало си помисли да се върне през деня на светло. Но беше едва десет, а той искаше час по-скоро да започне издирването на момичето. Беше уверен, че е изчезнала по собствено желание, може би защото се е почувствала зле заради смъртта на баща си и е пожелала да остане сама или може би защото е предполагала, че някой иска да я убие. Но ако някой е възнамерявал да я отстрани, то той почти сигурно би го направил по-рано, веднага след ареста на баща ѝ. А ако си мислеше, че искат да я убият, това означаваше, че знае достатъчно, за да е необходима такава мярка. Стрейкър навярно бе прав — намери я и ще намериш групата, ако тя проговори.

Той натисна звънеца и зачака. Не последва отговор. Може би мисис Ахмади беше при роднини. Той позвъни отново. Този път домофонът щракна и се чу ядосан глас.

— Да! Кой е? Какво искате? — Гласът бе женски, с ирански акцент.

— Вие ли сте мисис Ахмади? — попита той на фарси.

— Кой иска да знае?

— Казвам се Питър Рандал. Трябва да говоря с мисис Ахмади.

— Мисис Ахмади е болна. Погребах чичо ми вчера и е разстроена. Трябва ѝ спокойствие. Никакви посещения.

Домофонът щракна отново и линията се прекъсна. Той се поколеба, после позвъни пак. Ново щракане и гласът се чу отново, този път още по-ядосан:

— Вървете си, моля. Тя спи, ще я събудите. Вървете си, моля ви.

— Трябва да говоря с нея за дъщеря ѝ, за Фереще.

Настана дълго мълчание, но този път жената на другия край не изключи домофона.

— Лоша ли е новината? Мъртва ли е?

— Не е новина. Не зная къде е Фереще, нито как е. Но искам да помогна да я намерим. Моля ви, трябва да говоря с мисис Ахмади.

— Тя ми е леля, можете да говорите с мен.

Силно щракане и жужене показаха, че вратата е отключена. Рандал я бутна и пристъпи в обширен, скъпо обзаведен коридор. Стори му се, че сякаш е прескочил хиляди мили с тази единствена крачка, влизайки в къщата на богато семейство в Техеран. Скъпи персийски килими покриваха пода, миниатюри в рамки бяха окачени на стените, три емайлирани фенера висяха от тавана. На горната площадка на стълбището стоеше висока иранка на около 30 години, облечена в черна траурна рокля и черен шал от шифон, превързан като забрадка. Рандал затвори вратата и тръгна към нея. Тя не каза нищо, просто стоеше и го гледаше, докато той изкачваше стълбите. Лицето ѝ беше безизразно, със студени и съсредоточени очи. Щеше да е привлекателна, ако не беше суровата линия на устата ѝ и безкомпромисната твърдост на изражението ѝ.

— Благодаря ви, че се съгласихте да ме приемете — каза той подчертано учтиво. Тя кимна мълчаливо и го въведе в една малка стая встрани от първата стълбищна площадка. Затвори внимателно вратата и му посочи един стол. Всичко наоколо беше иранско. Той изпита неясно безпокойство.

Жената се настани срещу него.

— Кой сте вие, мистър Рандал? Защо дойдохте тук? Кой ви изпраща?

— Аз съм от... правителството. Дойдох да направя проучване за Фереще, да открия каквото мога, нещо, което би ми помогнало да я

намеря.

— Вие говорите добре фарси. Живели сте в Иран. За кое правителствено учреждение работите, мистър Рандал? — Лицето ѝ беше съсредоточено и не изразяваше нищо.

— Бях към посолството в Техеран няколко години, мисис...

— Навабпур, Нушин Навабпур. Какъв интерес може да има Държавният департамент към изчезването на моята братовчедка?

— Може да се окаже замесена с една екстремистка група, действаща в страната ни. Загрижени сме за нейната безопасност.

— Не е необходимо да ме лъжете, мистър Рандал. Вие не сте от Държавния департамент и вашият интерес към Фереще няма нищо общо с нейната безопасност. Вие мислите, че тя е член на терористична организация и искате да я намерите чрез нея.

Рандал знаеше, че няма да постигне нищо чрез увъртане. Иранците бяха прекалено добри в това, за да бъдат хванати по този начин.

— Да, това е една от причините. Но дори и да се окаже невинна, може да знае неща, свързани с други хора. И поради тази причина има голяма вероятност животът ѝ да е сериозно застрашен. Ако вие знаете къде е, ще ѝ окажете голяма помощ, ако ни съобщите къде се намира в момента.

— Не зная къде е, но дори и да знаех, не съм уверена, че бих ви казала. Полицията вече я търси, защо не ги попитате?

— Ние си сътрудничим с тях. Но може би Фереще не желае да си има работа с полицията, може би се опитва да ги избегне.

— Какво ви кара да мислите, че тя не бяга тъкмо от вас?

— Едва ли знае, че се занимаваме с нея. — Нещо в жената смущаваше Рандал, терзаеше ума му. Но не можеше да определи точно какъв е източникът му на безпокойство. Тя взе пакетче цигари от една близка масичка, изчука една, запали я и вдиша дълбоко. Не му предложи.

— Мистър Рандал, нямаме нужда от помощта ви. Ако Фереще е... ако тя е все още жива, полицията ще я намери. Майка ѝ и аз се молим да я намерят, преди нещо да ѝ се е случило.

Изведнъж той се сети: очите ѝ. Въпреки черните дрехи, погребението преди ден и траурната церемония след това, тази жена не скърбеше. Нямаше и следа от наскоро пролети сълзи в очите ѝ, от

мъка, от безпокойство за братовчедка й. Може би не държеше особено на чичо си и братовчедка си, или пък дори ги мразеше, но иранската традиция изискваше тя да демонстрира скръб. Рандал мислеше бързо. Имаше и още нещо, нещо от това, което беше казала, и то не бе вярно. Беше му направило впечатление и го бе накарало да застане нащрек, но умът му отказваше да го осмисли. Продължи да говори, като трескаво съобразяваше.

— Натоварен съм с издирването на вашата братовчедка. Заповядано ми е да я намеря и да й помогна, но за да започна, имам нужда от помощта ви.

Още докато говореше, осъзна какво го тормози. На вратата, точно преди да го пусне вътре, тя бе нарекла мисис Ахмади своя леля, но преди това бе казала, че Ахмади й е чичо. Това не можеше да бъде. Или чичо и стринка, или леля и вуйчо, свако — каквото и да е, но не и чичо.

— Коя сте вие? — попита той. — Можете да ми кажете истината или да почакате, докато я установя. Но преди това искам да поговоря с мисис Ахмади. Веднага.

Още докато говореше, лицето й му каза, че е прав, но очите й продължаваха да го гледат втрещено.

— Страхувам се, че това не е възможно, мистър Рандал. Не мога да ви позволя. Ще трябва да си вървите, иначе ще повикам полицията.

Какво ли криеше? Защо се опитваше да му попречи да се срещне с вдовицата на Ахмади?

— Не бих го направил, мисис Навабпур. Нито пък ви съветвам да се опитвате да ме отклоните от разговор с мисис Ахмади. Къде е тя?

Не беше забелязал ръката й, придвижваща се много бавно към джоба на роклята й. Изминалите години бяха взели данъка си. С ловко движение тя измъкна малък, но смъртоносен автоматичен пистолет.

— Мисля, че си поговорихме достатъчно, мистър Рандал. Не ви е за пръв път да ни заставате на пътя. При последния случай това ни струва скъпи жертви, жертви, чиято стойност вие даже не можете да си представите. Мисис Ахмади е в стаята си; за неин лош късмет я сполетя нещастие. Мисля, че е крайно време и вас да ви споходи същото. Моля, поставете ръце на тила си и се изправете много бавно. Това е малък пистолет, но съм уверена, че вие много добре знаете какви поражения може да нанесе от толкова близо.

Той знаеше. Бавно, без да отделя очи от пистолета и ръката, която го държеше, той вдигна ръце и ги постави на тила си, както му беше казано. След това започна да се надига от стола. Тя държеше уверено пистолета; не съществуваше риск да стреля случайно. Е, щеше да има поне малко време за мислене.

— А сега, мистър Рандал — продължи тя, — извадете с лявата си ръка пистолета от кобура под мишницата си и го пуснете внимателно на пода. Направите ли някакво рязко движение, стрелям веднага.

Той измъкна пистолета от кобура с дулото надолу. Движенията му бяха бавни и успокояващи. Оръжието изтрополя до краката му върху плътния килим.

— А сега поставете ръцете си пак на тила и идете до вратата, но не се опитвайте да я отворите.

Той се подчини, спомняйки си инструкциите отпреди години на тренировките в школата за това как да се държи в ситуации като тази: „Изпълнявай всичко, което ти нареждат, прави го бавно, не прави нищо, от което лицето, държащо оръжието, може да изпадне в паника. Дай си време за мислене и не действай, преди да си абсолютно сигурен.“

— А сега — продължи тя, — отворете вратата бавно с лявата си ръка. Не прекрачвайте прага, преди да съм казала. — Ръката ѝ не помръдваше, оръжието беше насочено точно в главата му. Трябваше да се доближи до нея.

— Кой са вашите хора? — попита той. — Имам право да зная, нали? Ние се борим един срещу друг близо вече две години и все още не зная кои сте вие.

— Тихо! — прекъсна го рязко тя. Това беше първият знак, който издаваше нервността ѝ. — Отворете вратата. Бавно.

Той хвана дръжката, натисна я и откряна вратата.

— Въобще не ми пука за тишината, — меко каза той. — Ако имате намерение да ме убие, не би навредило да ми ка...

— Казах да пазите тишина! Тайната никога не бива да се разкрива пред външни лица, никога! — Тя говореше със страст и възмущение, гласът ѝ звънтеше в безмълвието на празната къща.

Рандал погледна надолу към килима до вратата. Беше точно така, както си го беше представял. За богатите иранци не беше необичайно да влагат в хубави килими като средство срещу инфлацията. Те са

неудобни за крадене, лесно се съхраняват и увеличават стойността си с времето. Хубавият килим има нужда от ходене върху него; това подобрява влакнестата структура, придава му патина и смекчава цветовете. Най-добрият начин на съхранение е да се трупат един върху друг три, четири и даже половин дузина. Тук навярно бяха три — вратата бе изрязана два-три сантиметра, за да може да се плъзга отгоре. Рандал я отвори докрай и зачака следващите инструкции.

— Сега застанете в рамката на касата, без да мърдате. Дръжте ръцете си на тила.

Това беше най-трудният момент за нея и най-опасният за Рандал. Той можеше да се хвърли наляво или надясно, може би щеше да успее да намери някакво прикритие в друга стая преди тя да се добере до вратата и да стреля. Възможно, но не и сигурно, и ако сметката му се окажеше крива, едва ли щеше да остане жив, за да съжалява за грешката си. Той леко помръдна крак, бутайки с пета ръба на най-горния килим, като го плъзна внимателно назад.

— Застанете на колене — заповяда тя — и след това вървете на колене към перилата.

Той бавно сви колене, избутвайки килима назад, като образува две ниски гънки. Очите ѝ бяха фокусирани върху главата и ръцете му, пистолетът се наведе надолу към предпочитаната цел — основата на врата му. Той се придвижи несръчно на колене през площадката; полираният дървен под болезнено го убиваше. Когато стигна до перилата, жената тръгна към вратата. Той се напегна в очакване къде ще стъпи.

Жената се спъна в една от гънките на килима и пистолетът ѝ изгърмя; тя политна с несръчно протегнатата напред лява ръка, за да смекчи падането. Куршумът мина далеч от целта, разцепвайки дървеното перило на метър от Рандал. Само след миг той вече бе на крака, изрита пистолета от ръката ѝ, замахна и я обездвижи със саблен удар по шията. После се наведе и я обърна по гръб, после я издърпа да стане. Беше лека, но високият ѝ ръст затрудняваше движенията му.

Настани я на един стол с високо облегало, наведе главата ѝ напред и опипа вътрешността на устата ѝ. Намери капсулата зад последния долен зъб отдясно. Бръкна в джоба си и извади малкия швейцарски армейски нож, с който никога не се разделяше, отвори една малка пила и се захвана с изваждането на капсулата; задачата му

се усложняваше от необходимостта да държи главата ѝ наведена напред, в случай че неволно счупеше това, което толкова се стараше да запази здраво.

Пет минути по-късно капсулата лежеше здрава в ръката му — малък сив цилиндър от чуплив метал, съдържащ достатъчно цианид, за да убие за секунди. Той го пхна в джоба си и седна срещу жената, изчаквайки я да дойде в съзнание. След десетина минути очите ѝ потрепнаха, после се отвориха. Погледът ѝ се заби в него; омразата в очите ѝ им придаде повече живот, отколкото връщането на съзнанието. Той видя как омразата се замени от нещо друго, нещо, което беше видял навремето и в очите на професор Моини, преди той да умре в Дарбанд. Очите ѝ се затвориха и тя стисна челюсти, веднъж, после отново.

— Губите си времето — каза той. — Ето я. Извадих я, докато бяхте в безсъзнание.

Очите ѝ се отвориха отново. Отчаяние бе заменило омразата.

— Помолих ви да ми разкажете за вашата група — продължи той. — Сега вече ви заповядвам. Щом ви е известно кой съм, значи също така знаете, че пет пари не давам за съдбата ви, след като получа това, което търся.

Тя го гледаше с очи, фокусирани в някаква точка над главата му.

— Може да загубя цяла нощ, но съм решил да ви развържа езика. И така, първото, което искам да науча, е къде се намира Фереще Ахмади.

Тя продължаваше да се взира над него с немигащи очи; дишането ѝ постепенно замираще.

— Знаете ли къде е тя? — запита настойчиво той. — Да не сте я убили, както убихте и майка ѝ?

Тя не отговори, само продължаваше да гледа втренчено, но очите ѝ бяха празни, а лицето — лишено от всякакво изражение. Колко ли време би могла да издържи така?

— Кога дойдохте тук? Вчера? Миналата нощ? Днес? Тази вечер? Кога е убита мисис Ахмади? Колко от хората ви са в Ню Йорк? Фереще Ахмади член на вашата група ли е?

Той я засипваше с въпроси, съзнавайки, че тази канонада може да продължи през цялата нощ и на следващия ден. Много скоро щеше да му се наложи да я предаде на някой друг, но сега тя бе на негово

разположение за разпит. Наведе се напред и я шибна по лицето. Главата ѝ отскочи и остана така, извита на една страна. Нищо не показва, че е усетила удара му. Погледът ѝ продължаваше да се рее без никакъв израз. Той се навъси и отново я удари, но тя дори не реагира, макар че главата ѝ клюмна напред; само гледаше пред себе си с невиждащи очи. Хвана я за раменете и започна да я разтърсва. Никаква реакция, с изключение на отслабващото ѝ дишане и ужасяващия втренчен поглед. Кожата ѝ ставаше все по-бледа и по-студена. Той повдигна дясната ѝ ръка и я пусна. Тя остана да виси във въздуха, в положението, в което я остави. Повтори процеса и с лявата ѝ ръка и след това върна и двете в първоначалното им положение. Тя бе навлязла в състояние на дълбок каталептичен транс и с всяка секунда потъваше все по-дълбоко в него. Рандал се отпусна сломен до стола ѝ. Толкова пъти бе достигал само на една ръка разстояние от тайната и всеки път претърпяваше поражение! Къде ли не бяха успявали да се скрият от него: в шифрите, в мълчанието, в смъртта и сега в тази подигравка със смъртта. По дяволите! Щеше да я накара да проговори. Ръката му посегна към телефона.

33.

Ню Йорк Сити

Вторник, 18 — сряда, 19 декември 1979 година

— Нищо не мога да направя, мистър Рандал — каза докторът и сви устни. Беше изпратен директно от нюйоркския офис на ЦРУ за вътрешни операции, който му плащаше повече за дискретността, отколкото за лекарските му услуги. Той прибра инструментите в малката си сива чанта и я затвори. В тона му имаше някаква обреченост.

— Тя е в каталепсия — продължи той. — Много дълбока. Досега не съм виждал никого в такова състояние. И никога не съм чувал някой да влезе в транс толкова лесно сам. Бих казал, че това е невъзможно. Сякаш е била програмирана и е трябвало само да натисне един вътрешен превключвател, за да се получи почти незабавен ефект. Ще трябва да я вземем с нас до главната квартира и да видим какво можем да направим с наркотични вещества. Но това навярно ще отнеме време,

а съществува и възможността подобно третиране да я убие. Или пък да получи мозъчно увреждане, когато я извадим от това ѝ състояние. Ще трябва да изчакате известно време с разпита и даже тогава тя би могла отново да потъне в транс, освен ако не намерим начин да въведем някаква вътрешна блокировка. Мога само да ви кажа, че този път сте претърпели поражение.

— По дяволите! — избухна Рандал и скочи от стола. На вратата се почука и единият от двамата служители от отдела за вътрешни операции, дошли с лекаря, влезе в стаята.

— Готови сме да изнесем тялото от спалнята, сър — каза той на Рандал. Бяха открили мисис Ахмади в леглото ѝ, удушена с чорап. Лекарят бе преценил, че е мъртва от около пет часа.

— Окей — кимна Рандал и се обърна към лекаря: — Изнесете и тази. Ще се погрижа тя да бъде под ключ, но искам от вас да направите всичко възможно, за да остане жива. Тя разполага с информация, която ми е страшно нужна. Обадете ми се веднага щом стане годна за разпит.

Излезе от стаята и тръгна нагоре по стъпалата. Стаята на Фереще Ахмади беше вече претърсена от жената или нейните приятели. Съдържанието ѝ беше разхвърляно в безпорядък по пода: чаршафи, облекло, гримове, книги, документи, фотографии. Той внимателно прекрачваше разхвърляните вещи. Дали Нушин Навабпур беше търсила нещо определено, или просто така, напосоки? Може би бе успяла да открие онова, което е търсила, преди той да я бе обезпокоил, и вече е била изпратила съучастниците си след момичето? Или пък той ѝ е попречил в търсенето? Той вдигна няколко листа, предимно писма и стари записки от колежа, и започна да ги прехвърля.

Според досието, което бе проучил преди да тръгне от Вашингтон, Фереще Ахмади бе на двадесет и две години, неомъжена и работеше като архивар в Музея за модерно изкуство, недалеч от Пето авеню. Следвала в Националната академия за изобразително изкуство, където все още бе регистрирана като студент по графика. Част от времето си прекарваше като помагаше в семейната галерия за антики. Американски гражданин, прекарала първите десет години след рождението си в Иран и след това през 1966 година дошла с родителите си в Ню Йорк. Снимката ѝ показваше интелигентна, необикновено привлекателна жена; очите и устата ѝ издаваха независим характер, съчетан с може би малко неувереност. Беше

виждал същия израз и преди върху лицата на ирански жени, чиито ум и външност биха били залог за всякакъв вид успех, но техните семейства ги държаха според изискванията на традицията в безусловно подчинение. Понякога ставаха политически активистки.

Рандал почувства как го обзема чувство на самота и унилоост. Защо не се бе оттеглил, когато се върна от Иран? Беше подобно на завръщането от Виетнам; най-удачният момент да бие шута на всичко. Но вместо това бе останал, бавейки се с оставката, съзнавайки, че може да го направи всеки момент. Но отново бе засмукан от този ненаситен вихър от интриги, престъпления и насилие. Призракът, който преследваше от толкова време, все му се изплъзваше, като дим между пръстите му, всеки път, когато се изправеше лице в лице с него.

Под една купчинка писма попадна на едно, сгънато внимателно и върнато в плика му, което предполагаше по-внимателно отношение. Съдържаше само няколко реда: „Скъпа моя, съжалявам много, че всичко трябваше да свърши по този начин, така внезапно. Може би всичко е за добро. Знаеш, че никога не бих могъл да ти причиня болка. Знаеш също къде да ме намериш, ако изобщо някога ме потърсиш отново. Ръсел Фернуел.“ Записката беше кратка и не съдържаше адрес, но все пак бе начало. Рандал намери една адресна книжка, дебела и пълна с имена, някои бяха подредени по азбучен ред, други вписани без никаква схема. Нямаше никой записан като Ръсел. Той започна от А и продължи нататък, без да пропуска име. След пет минути го намери: Ръсел Фернуел, 49 Гроув Корт, Гринич Вилидж. За да е сигурен, провери до края, но човек с това име повече нямаше. Затвори книжката и я захвърли върху писалището до прозореца. И в същия момент окото му улови лекото движение на къс хартия, раздвижил се от трепета на въздуха, предизвикан от летящия бележник. Отиде до писалището и го вдигна; ръката му леко затрепери.

Беше виждал вече подобен лист: бледосин, покрит с тайнствени символи и ивица от почти нечетливи йероглифи в долния край. Не можеше да е сигурен, че знаците са същите, но във всичко останало той бе напълно идентичен с листа, намерен в папката на Масуд Хешмат, и с онзи, който Хешмат беше вдигнал от пода в къщата в Колхак. Лист хартия, причинил толкова много смърт. Рандал го сгъна и го пъхна в джоба си.

От Челси до Гринич Вилидж се стигаше само за няколко минути с кола. Гроув Корт представляваше малка група от тухлени къщи встрани от Гроув Стрийт, всички с изглед към един парк. От квартал на нийоркските бохеми през шестдесетте сега мястото се бе превърнало в убежище на богати и преуспели хора с артистични претенции. Беше още красиво, но някаква застояла атмосфера бе обгърнала околността и заглушаваше бунтарския дух на предишните десетилетия. Гроув Корт бе усамотено и тихо място, в което външни хора нямаха достъп. Минаваше полунощ, когато Рандал отвори тежката врата, защитаваща малкото убежище от несигурността на улицата отвън. Тя издрънча зад него.

Ръсел Фернуел още не беше си легнал, но определено не беше особено щастлив от факта, че го притесняват в толкова късен час. Четиридесетгодишен, леко посивял, с оплешивяващо чело и дълга коса, той бе облечен като художник. Рандал показа удостоверението си и попита дали може да влезе.

— Можете — отговори Фернуел с изкуствено апатичен глас, — но искам да знаете, че във всекидневната ми има дама и тя няма да си тръгне за ваше удобство. Ако разбирате какво искам да ви кажа, тогава влезте. — Той направи театрален жест, сякаш бе очаквал думите му да извадят посетителя от равновесие. Явно Фернуел си падаше по позите. Рандал прекрачи прага. Фернуел затвори вратата, заключи я и пусна резето, след това въведе посетителя си в едно обширно, оскъдно обзаведено помещение вдясно.

„Дамата“ беше момиче на около осемнадесет години с тъмна коса, бледа кожа и почти хубаво. Лежеше на дълго кожено канапе, наблюдаваше двамата мъже и се стараяше да изглежда безразлична, което впрочем ѝ се удаваше без особени усилия. Рандал не ѝ обърна внимание; погледът му обходи стените, където бяха закачени много картини и фотографии. Разпозна стила на няколко добре известни съвременни художници — Ривърс, Розенкуист, Линдер. Двете платна на Уорхол и Хокни изглеждаха съвсем истински и мястото им на стената срещу него не бе подбрано случайно. Фотографиите бяха предимно на голи тела, в по-голямата си част жени, и правени очевидно от един и същ фотограф.

— Нещо за пиене? — попита Фернуел, кимайки към една масичка в ъгъла, покрита с пъстри бутилки и чаши. — Или имате

други предпочитания? — Той повдигна вежди. Рандал поклати глава и седна на най-близкия стол.

— Моля, чувствайте се като у дома си — каза Фернуел, но думите дойдоха твърде късно, за да имат ефект. Той отиде до масичката, наля си уиски, върна се и седна срещу госта си. Момичето през цялото време не откъсваше поглед от него.

— И така, с какво мога да ви помогна? — попита Фернуел; само непрестанното потрепване на пръстите на лявата му ръка издаваше несигурността му. — Наркотици — едва ли, порно — също. Федералните служби се грижат за всичко това в името на нашата велика нация. Значи трябва да е международна контрабанда на произведения на изкуството. Или фалшификати.

Рандал беше уморен и поведението на Фернуел го дразнеше.

— Тук съм, за да ви попитам за Фереще Ахмади.

Фернуел замръзна. Пръстите му спряха безсмисления си танц, погледът му внезапно придоби острота.

— Божичко! — възкликна той. — Бащата не е направил някакво шантаво оплакване, нали?

— Оплакване ли? — повтори Рандал. — И от какво да се оплаче?

— По дяволите, откъде мога да знам?

— Вие го казахте. Искам да разбера къде се намира тя и дали сте я виждали от завчера.

— Да съм я виждал? — Фернуел за малко не се изсмя. — Как бих могъл? Аз съм последният човек, с когото би поискала да се срещне, поне тя така ми каза. Не съм я виждал от август. Петнадесети август, ако трябва да бъда точен. Но за какво я търсите? Тя е непорочна, уверявам ви.

— Изчезнала е вчера. — Рандал разказа за ареста и смъртта на бащата на Фереще, но запази за себе си възможната връзка с терористична група. Ако Фернуел знаеше нещо, не биваше да му го подказва. Когато приключи с разказа, домакинят леко подсвирна и вдигна рамене.

— По дяволите, ако тя бяга от нещо или просто иска да се усамоти за размисъл, тук е последното място, което би избрала.

— А защо не, мистър Фернуел?

— Защо не ли? Защото при последната ни среща ми каза, че никога повече не иска да ме види. На моята възраст не е трудно да

разбера кога една жена казва истината, а тя не ме лъжеше.

— Колко време бяхте заедно?

— С прекъсвания близо три години. Срегнах я в една галерия в предградията. Имаше изложба на Тоуби, непосредствено след смъртта му през седемдесет и шеста, предимно маслени платна. Искан да купя няколко. Във всеки случай в стила на Тоуби има нещо от Бахаизма, някакъв вид персийски култ, а много от хората на тази изложба бяха иранци. Фереще беше там, макар че тя и нейното семейство са ревностни мюсюлмани, и ние се запознахме. Тя е посещавала Националната академия навремето и познаваше работите ми, даже ги харесваше. Аз съм фотограф — това по стените е част от нещата ми. По-рано рисувах, но преди десетина години се прехвърлих във фотографията. Срегнахме се няколко пъти след това и я любих една вечер тук. Искан да се пренесе тук, но тя все още държеше на онези ужасни ирански семейни традиции, така че бяхме дискретни и прекарвахме заедно само когато имаше условия. Както и да е, след около година ми стана модел — някои от тези фотографии по стените са нейни. Беше един от най-добрите модели, които съм имал. Но никога не ми позволи да изложа никоя от работите с нея; каза ми, че родителите ѝ ще я убият или нещо подобно. За мен това беше пълна глупост, но детето бе изплашено и аз изпълних молбата ѝ. Жалко, защото някои от най-добрите ми работи бяха създадени по онова време. Тя беше истинско вдъхновение за мен.

Фернуел спря и се обърна към стената. Рандал проследи погледа му. От мястото му не се виждаше ясно, но фотографиите изглеждаха добри. Помисли си, че Фернуел е наистина майстор в професията си и че е имало време, може би не много отдавна, когато хората са купували копия на творбите му не заради името, а защото са вълнуващи.

Не му трябваше много време, за да съобрази, че Фернуел разиграва поза, и при това не съвсем талантливо. Нахаканата външност прикриваше още нещо и Рандал се досети, че Фереще Ахмади е знаела какво представлява това още нещо. Той си бе изградил един мислен образ за нея, докато ровеше из нещата в стаята ѝ, и този образ не включваше връзка с умник на средна възраст. Фернуел се прикриваше. Най-много го издаваха ръцете му, които често вдигаше до устата си. Мъжът беше уязвим и компенсирал своята неувереност,

демонстрирайки на околните, че с пълно право заема мястото в живота си.

— Какво се случи през август? — попита Рандал. Някъде сред отговорите на Фернуел имаше информация, която щеше да го отведе до Фереще. Трябваше само да зададе нужните въпроси.

— Август? — Фернуел повдигна рамене, сякаш за да подчертае незначителността на темата, но жестът излезе неубедителен. Каквото и да се бе случило, явно е било важно за него.

— Всъщност нищо определено — каза той. — Нямахме никакъв конкретен повод. Нещата просто се изясниха, това е всичко. През последната половин година връзката ни западаше. Аз се променях. В работите ми се чувстваше умора, започнах да се повтарям, но продавах на разработен пазар. Все още правех добри неща с Фереще, но останалото беше рутина. Каза ми, че фотографиите ми стават банални и че и аз се превръщам в тяхно подобие. „Банален“ — това е думата, която употреби. Заболя ме, когато го каза за пръв път; направо побеснях. Но тя имаше право. Започнахме да се караме. Не харесваше приятелите ми, нито клиентите ми. Имаше си свои приятели — помлади, с повече идеали. Започна да пропуска срещите ни и един ден през август изведнъж се появи отново тук. Беше напрегната и нервна — каза, че няма смисъл, че всичко е свършено. Повече не я видях. Това е истината.

Рандал кимна. Зачуди се докъде ли е паднал Фернуел оттогава?

— Към какво друго, като изключим изкуството, проявяваше интерес тя? — попита той. — Политика, религия или нещо подобно?

— По дяволите, не! — Възражението на Фернуел беше енергично и спонтанно. — Мразеше политиците. Родителите ѝ бяха религиозни, но тя нямаше време за това. Не, тя обичаше изкуството, театъра и модерните танци. Обичаше още японската храна, Вонегът и дискотеките — добави той разгорещено и после смени тона: — Вижте, казахте ми, че баща ѝ е арестуван по обвинение в трафик на наркотици. Сега ме питате за политика. Какво става? Грози ли я някаква опасност?

— Може би, така че ако имате някаква представа къде може да се намира, ще ѝ направите голяма услуга, като ми кажете. Били сте близки с нея и ако е в беда, може би ще дойде при вас за помощ.

— Съмнявам се. Но ще ви уведомя веднага, ако се появи.

— Къде би могла да отиде? Имаше ли приятели, хора, при които би се чувствала в безопасност?

— Не мога да се сетя за никого. Тя имаше приятели от Академията, студенти и прекарваше с тях доста време. Но аз никога не съм вземал някакво участие в тази страна от живота ѝ. Това, което ставаше между нас, беше нещо съвсем отделно, откъснато от всичко останало.

Рандал кимна. Нямахме какво повече да научи от Фернуел. Изправи се и се насочи към вратата. Момичето на дивана го проследи със скучаещия си поглед.

Фернуел изтегли резето, което му даваше сигурност срещу объркания свят отвън, и Рандал пристъпи в мразовитата нощ. Вратата започна да се затваря, но изведнъж се отвори отново и Фернуел го повика.

— Току-що се сетих за нещо. Имам едно таванче в Сохо на Устър Стрийт. Купих го за ателие в края на шестдесетте, когато хората започнаха да се местят в Сохо заради ниските наеми, и все още го използвам, когато ми трябва усамотено място. Фереще често идваше там; дадох ѝ ключ и той все още е у нея. Има вероятност да се е покрила там. Почакайте, ще ви дам моя ключ. — И той отстъпи назад, оставяйки Рандал сам на стълбите. Върна се бързо с два ключа в ръка.

— Адресът е: 15С Устър Стрийт. Този ключ е за стълбището, а този отваря вратата на ателието. Върнете ми ги, когато свършите. И вижте, ако я намерите — без грубости. Ако има нужда от нещо: пари, адвокат или каквото и да е друго, аз ще го уредя.

Рандал кимна. Знаеше, че думата „уредя“ не се използва току-така.

Ню Йорк

Вторник, 18 — сряда, 19 декември 1979 година

Рандал реши да върви пеша въпреки студа. Искаше да прочисти главата си, да освободи мозъка си от облаците, които сякаш се съгъстяваха полека-лека и замъгляваха ума му. Усещаше града наоколо — завит със сняг и тъмнина, но буден, приличащ на огромно тъмно сърце, в което пулсираше непрестанен живот. Коли и хора го подминаваха, вратите на баровете и нощните клубове му действаха успокояващо с живота зад тях, шум от музика и смях избликваше

навън и затихваше отново, когато отминаваше. Всичко идваше до него на потоци: поток музика, поток от гласове, поток цветна и после бяла светлина; обливаха го, когато преминаваше, потънал в своята собствена тишина. В един рок клуб някой пееше парче на Пати Смит може би беше същото място, където самата тя го е изпълнявала за пръв път. Думите стигаха до него в нощния въздух, остри и отчетливи, музиката бе сурова и агресивна. Продължи по пътя си; музиката се издигна до кресчендо край него, после взе да стихва зад гърба му. Повече от всякога имаше чувството, че е следен, веднъж долови стъпки зад себе си, но когато се обърна, не видя никого, а ехото бе отшумяло.

Устър Стрийт изглеждаше безлюдна, тълпите от близкия Бродуей се бяха разотиили. Чувстваше се потиснат между сближените стени, от тежките чугунени фасади на старите търговски сгради, превърнати от времето и парите в ателиета на художници и зали за репетиции на съставите от новата вълна музиканти. 15С беше тясна сграда, сгушена между две други, с широки фасади. Прозорецът над входа беше тъмен — нямаше никого. Той завъртя ключа в ключалката, тя се отвори леко и той бутна вратата. Ръката му посегна в тъмното и пошари по стената, докато намери ключа и го натисна. Светлина обля антрето. Стръмно стълбище с метални стъпала водеше нагоре до вратата на тавана. Той се изкачи. Обезпокои го мисълта, че металните стъпала под краката му ще издадат присъствието му на всеки, който може да се крие горе.

Отключи вратата на ателието и бавно я бутна. Ивица бледа, мека светлина падна върху дървения под на обширното студено помещение. Почувства пустотата му, сякаш спотаена в тъмнината. Ръката му се протегна за ключа на осветлението. В същия момент един женски глас прозвуча от тъмнината някъде вляво. Думите бяха на фарси, тонът бе остър, изпълнен със стаен ужас, но в същото време и опасно спокоен.

— Спрете и вдигнете ръце. Бавно. Хванете ръцете една за друга с дланите нагоре и ги дръжте над главата. Имам пистолет и силуетът ви е очертан от светлината зад вас. Дори и не си помисляйте за никакво движение. Влезте много бавно и застанете в средата на помещението.

Той изпълни нареждането. Чувстваше се пълен глупак, че го хващат по такъв начин за втори път в една и съща нощ.

— Спрете! — заповяда гласът. — Извадете си оръжието с лявата ръка и го пуснете на пода. Не се опитвайте да стреляте — няма да ме

улучите. — Той се подчини и внимателно пусна пистолета на пода.

— А сега — продължи тя, — кой сте вие? Как попаднахте тук? Внезапно реши да ѝ отвърне на английски.

— Казвам се Питър Рандал и съм тук, за да ви помогна, ако се нуждаете от помощ. Сигурен съм, че имате нужда.

Тя също превключи на английски; владееше го доста по-добре от фарси.

— Вие не сте ченге; те не знаят фарси. Но не се затруднявайте да ми обяснявате за кого работите; мога и сама да се досетя. Защо не ме оставите на мира? Какво иска ЦРУ от мен? Казах ви, че не знам нищо.

— Мисля, че грешите, мис Ахмади. Ние никога не сме говорили с вас. Оставихме разпитите на ФБР и полицията. Но сега съм тук, защото се е случило нещо, което ви е подгонило. Искам да ви помогна.

— Не ме лъжете. ЦРУ ми виси на врата още отпреди да започне всичко това. Вашите хора се появиха веднага щом ченгетата и ФБР свършиха.

Рандал бе смутен. Даже и колегите му от вътрешните операции не знаеха за това.

— С кого говорихте? — попита той. — Как се казваха?

— Представиха се като агент Горман и агент... не си спомням името. Носеха удостоверения на ЦРУ, казаха, че идват от Вашингтон. Но за какво ли си хабя думите? Вие и без това го знаете.

Ледени тръпки пропълзяха по гърба на Рандал. Във вътрешните операции наистина имаше човек на име Горман, беше го срещал един-два пъти по време на тренировки. Какво ставаше? Защо Стрейкър не му бе казал, че вече са я разпитвали?

— Чуйте — изрече умолително той. Съзнаваше, че трябва да я убеди. — Не знаех, че още някой е бил изпратен. Пристигам току-що. Трябва да ми повярвате. Вие се нуждаете от помощта ми, както и аз от вашата. Трябва да знам за какво ви разпитваха, какво искаха да узнаят.

— Вижте какво — каза тя, — няма мислите, че ще се хвана толкова лесно?

Той обаче долови колебанието в гласа ѝ.

— Даже и да ви повярвам, че не знаете нищо, променя ли това нещата? Някой от вашето ведомство просто икономисва информацията. И какво от това? Просто част от същата игра.

— Не, кажете ми какво искаха — това е много важно.

— Този разговор не води доникъде. Щом толкова настоявате да знаете, питаха за някаква терористична група. Слушайте, аз дори не знаех, че баща ми е бил замесен в търговия с наркотици, докато не го арестуваха. И сега изведнъж се появяват хора, които твърдят, че може би той е свързан с нелегална организация от фанатици в Иран и че и аз също съм член на тая група. На кого да вярвам? Тук става нещо и аз нямам никакво намерение да се намесвам в игрите ви.

— Какво още ви питаха? — настоя Рандал.

— Казаха ми, ако тази група влезе във връзка с мен, да им предам, че Управлението е склонно на сделка. Били съгласни на сътрудничество, с цел да им помогнат да дойдат на власт. Горман каза, че трябвало да имаме влияние в Иран и че групата имала нужда от средства, за да поеме управлението там. Това щяло да бъде от взаимна полза. В отговор на определени предимства ЦРУ щяло да ги снабди с всичко необходимо — пари, оръжие, хора. Мен ако питате, след като се опарихте толкова лошо там, няма смисъл да опитвате отново. Но не. Вие явно никога не си вземате поука от грешките си.

Рандал почувства как сърцето му заблъска в гърдите. Мозъкът му отказваше да възприеме думите ѝ. Проклетите копелета искаха сделка. С някого, някъде, само и само паради някой и друг ден влияние. Тя бе права — идиотите си бяха идиоти.

— Фереще, чуйте ме и слушайте внимателно. Аз ви вярвам, че не знаете нищо за групата, с която е бил свързан баща ви. Повярвайте ми — изобщо нямам представа за тази шантава идея да се уреди сделка с тях. Трябва да поговорим, трябва да си помогнем взаимно, независимо от това какво става.

— Как мога да съм сигурна, че не ме лъжете?

— Не можете. Но нямате избор. Не искате да ме убивате и не можете вечно да стоите там с насочен към мен пистолет. Запалете лампите, дайте два стола и ако тук има някаква печка, за Бога, моля ви, включете я.

Настъпи дълга пауза, след това в мрака последва някакво движение и лампите светнаха. Рандал примига. Тя стоеше срещу него и го наблюдаваше с пистолет в ръка. Очите ѝ бяха будни, дебнещи, изчакващи. Носеше джинси и дебел пуловер. Сега, след като я видя, осъзна, че снимката всъщност му е казала много малко. Песента на

Пати Смит отново зазвуча в главата му и той видя в лицето на Фереще Ахмади и мъка, и женска красота, и сила.

Седнаха под едно огромно платно, покрито с черни ивици на бяла основа. Една и съща фигура се повтаряше отново и отново, натрапвайки се с образа си — веднъж тъмен, друг път светъл. Той внезапно осъзна, че повтарящата се форма всъщност е арабската и персийска буква айн — къса полуокръжност със силно завита опашка. Погледна към символа и след това към Фереще.

— Ваше ли е?

Тя кимна.

— Красиво е.

Тя сви рамене.

— Чуйте — започна той отново, — трябва да знам всичко, което става в момента. Първо, кажете ми защо се опитахте да изчезнете вчера?

— Бях принудена да направя избор между изчезването си и онова, което вашите хора наричат „елиминиране като крайна мярка“.

Той се усмихна и поклати глава.

— Те говорят така само във филмите. Кой искаше да ви „елиминира“? — Молеше се на Бога да не е бил Горман.

— Приятели на баща ми — отвърна тихо тя. Гласът ѝ все още беше пълен с недоверие. — Беше след погребението, няма и два дни оттогава. Върнахме се вкъщи — повечето роднини и няколко бизнес партньори, предимно иранци. Моите родители всъщност така и не опознаха американците — те се държаха близо до иранската общност тук. Както и да е, аз се измъкнах от гостната след петнадесет минути — исках да се махна, да остана сама за малко. Това, което се случи, ми дойде много; все още не мога да го осмисля. И освен това бях загрижена за майка ми, за начина, по който говореше за всичко станало. — Тя спря за момент. — Виждали ли сте майка ми? Добре ли е тя? Исках да ѝ изпратя съобщение, да ѝ кажа, че съм в безопасност... — После улови погледа му. Той се опита да го скрие, но не успя. Тя спря за миг, после продължи. Гласът ѝ бе променен, но твърд. Възхищението му растеше с всеки миг. Това момиче знаеше кога е по-добре да не се задават въпроси. — Отидох в библиотеката. Така наричаме малката стая на партера до кабинета на баща ми. Двете помещения имат отделни врати, но са съединени отвътре. Влязох тихо,

не желяех никой да разбере, че съм там, и седнах. Предполагам, че съм искала просто да си поплача или нещо подобно, но просто не бях в състояние тогава. И така си седях унесена. После чух как вратата на кабинета се отваря и забелязах, че вътрешната врата не е затворена изцяло. Не можех да ги видя, но разпознах единия от гласовете, когато заговориха. Мъжът се казва Хушанг Ходадуст, стар приятел на баща ми, който го посещаваше от време на време в магазина. Винаги в магазина, а не вкъщи. Никога не бях чувала гласа на другия мъж, но в него имаше нещо, което ме накара да потръпна. Беше студен, леден — без никакви емоции. След това мина край вратата и го мярнах за момент. Беше облечен като молла, изцяло в черно, с черен тюрбан — малък, стегнато навит. Зърнах го само за миг, но веднага бих го разпознала, ако го видя отново.

Нещо неопределено се вкопчи в сърцето на Рандал.

— Как изглеждаше? — попита той. — Имаше ли нещо отличително във външността му?

— О, да — отговори Фереще. — Лицето му привлече вниманието ми, но има още нещо, което позволява лесно да бъде разпознат. Дясната му ръка я няма.

Рандал рязко пое въздух. Той бе тук, тук, в Ню Йорк, мъжът, когото бе видял в зуркхана.

— Нещо не е наред ли? — попита Фереще.

— Не, не, всичко е наред. Продължавайте.

— Станах да си тръгна, но те започнаха да говорят за баща ми и нещо ме накара да остана. Само след минута вече не можех да помръдна, защото разбрах, че се боят от подслушване като дявол от тамян. Започнаха да говорят за баща ми, за това дали той е казал нещо на полицията. Изглеждаха загрижени. Единият от тях спомена ЦРУ и каза, че те вече са замесени в Иран. Осъзнах, че те може би говорят за групата, от която се интересуваше Горман. После започнаха да говорят за майка ми и за мен, за това, което бихме могли да знаем, и дали биха могли да ни имат доверие. Ходадуст каза, че майка ми не е проблем, че тя въобще нищо не знае, че баща ми никога нищо не й е казвал, но че аз бих могла да представлявам известен риск. Добави, че баща ми му е споменавал, че планира да ме посвети, като ми каже за групата. Той не знаел дали нещо ми е казано, или не, но така или иначе това било прекалено голям риск и че би било по-добре да се отърват от мен.

Фразата, която произнесе на фарси, беше „махваш коним“, тоест „да я ликвидираме“. Другият се съгласи и каза, че ще го уреди. След това си тръгнаха. Аз останах още малко в библиотеката, после излязох, взех си палтото и дойдох тук.

Тя улови погледа му, оглеждащ облеклото ѝ, което съвсем не беше за погребение.

— Имам някои дрехи и неща тук, в случай че дойда да работя. Между другото това ме подсеща за нещо. Как намерихте това ателие?

— Вашият приятел Ръсел се сети, че може би сте тук. Даде ми назаем ключовете си и ми поръча да ви кажа, че ако имате нужда от помощ, пари или каквото и да е, можете да се обърнете към него.

Лицето ѝ се промени, очите ѝ видимо потъмняха.

— Не бих отишла при този негодник, дори ако се давех, а той продава спасителни пояси — изрече тя. Горчивината в гласа ѝ беше силна и неприкрита.

Още докато тя говореше, той вдигна ръка; тялото му бе напрегнато, сетивата будни.

— Имали друг вход към ателието? — прошепна тихо той.

Инстинктивно тя също понижи глас.

— Разбира се. Има пожарна стълба, която води към улицата зад сградата. Защо?

— Чух шум. Станете бавно и идете до ключа на осветлението. Кажа ли ви „давай“, изключвате го.

Тя се изправи ужасена. Той се придвижи безшумно към пистолета си, който все още лежеше на пода. Много късно. Вратата в дъното на помещението се отвори с трясък и един мъж застана в рамката ѝ. Държеше автомат М16 на височината на кръста си.

— Лампата! — изкрещя Рандал на момичето. То се хвърли към ключа, в студиото настъпи почти пълен мрак и в същия момент мъжът откри огън. Куршумите заплющяха като ято разярени стършели по стената. Мъжът изпразни пълнителя почти мигновено. Рандал чу как го откача и го захвърля на земята. Значи разполагаше с около три секунди. Той се плъзна по пода, грабна пистолета си, завъртя се и се прицели в лампата на площадката отвън. Крушката се пръсна след втория изстрел и в студиото стана съвсем тъмно. Стрелецът се спотаи, заслушвайки се. Рандал постави ръцете си на устата като фуния и извика:

— Тук, копеле гадно!

Ехото се блъсна в стените и автоматът забълва огън — отново — блясъците от дулото осветяваха помещението. Рандал коленичи и се прицели точно над мястото, откъдето излизаше светлината. Стреля само веднъж. Последва вик и звук от нещо метално, паднало на пода. След него се свлече и нападателят.

— Добре ли сте? — извика Рандал на момичето.

Гласът ѝ — треперещ, но ясен — долетя някъде от тъмнината вляво.

— Да. Улучихте ли го?

— Улучих го, но може още да е жив. Можете ли да намерите ключа на осветлението?

— Мисля, че да. — Последва шум от ръка, опипваща стената, после лампите светнаха пак. До отсрещната стена лежеше сгърченото тяло на мъжа, автоматът беше извън обсега му. Рандал отиде до него и го обърна с крак. Само един поглед му беше достатъчен: мъжът беше на около тридесет, вероятно иранец. И беше мъртъв. Магнумът беше пробил дупка колкото бейзболна топка в гръдния му кош. Рандал се обърна да види как е момичето.

Тя все още стоеше до ключа, лицето ѝ беше застинало в ужас. Вълнообразна ивица от дупки на куршуми пресичаше стената, на която се бе облегла. Рандал пхна магнума в кобура и отиде до момичето, заставайки между нея и тялото на мъжа.

— Всичко е наред — каза той. Прекрасно знаеше, че нищо не беше в ред.

Тя го погледна първо ядосано, после тъжно и уплашено. С къс вик се хвърли към него и се вкопчи в тялото му — не защото я бе спасил, а защото нямаше никой друг, на когото да се опре. Той я прегърна с ръце, натежали от умора, и тихо каза:

— Трябва да се махнем оттук.

34.

Ню Йорк Сити
Вторник, 18 — сряда, 19 декември 1979 година

Рандал вече беше сигурен, че е бил проследен до Устър Стрийт. Това, в което не беше сигурен, беше самоличността на човека, който го бе проследил. Може би беше иранският стрелец, но той не можеше да е сигурен, че иранецът е бил единственият, който го е следил. Започна да си дава сметка, че просто е бил използван като примамка и че Стрейкър навярно е изпратил човек да върви след него, докато намери момичето. Сигурно е бил следен по целия път от летището — а може би още от Вашингтон. Не можеше да си позволи повече рискове. Отсега нататък беше оставен сам на себе си.

Двамата с Фереще излязоха през входната врата, вземайки предпазни мерки, в случай че стрелецът е бил прикрит от съучастник отвън. Улицата беше пуста, но Рандал знаеше, че всеки момент може да се появи полицейска кола, ако някой е чул стрелбата и се е обадил по телефона. Нямаше определен план, но знаеше, че трябва колкото може по-бързо да се измъкнат от района. От всичко, което вече знаеше, следваше, че вероятно е бил следен от Горман или някой от хората му. Но това бе проблем, който трябваше да изчака реда си.

Тръгнаха към Бродуей. Вървяха бързо, стъпките им отекваха в тишината. Беше започнал да вали лек сняг, бели тихи снежинки, уловени в последния момент на дългото си падане от уличните лампи или фаровете на преминаващите коли. Рандал спря и се обърна към Фереще.

— Искам да мислиш бързо. Трябва да намерим място, където да се скрием: претъпкано, шумно място — бар, клуб, някъде, откъдето лесно можем да се измъкнем.

Тя изобщо нямаше нужда да мисли, отговорът дойде светкавично.

— СБГБ на Бродуей, близо до Трето авеню. Да вървим.

Той кимна и я хвана за ръка, прехвърляйки ѝ отговорността, съзнавайки, че това е най-добрият начин да ѝ помогне да си възвърне самообладанието и да овладее чувствата си. Емоциите бяха лукс за по-късно, ако въобще имаше „по-късно“. Сега трябваше да потисне емоциите си, за да остане жива. На Бродуей хванаха такси и потеглиха в източна посока. Рандал наблюдаваше пътя отзад, докато се движеше бързо в тъмнината. Не можеше да се освободи от чувството, че е следен. Някъде зад тях ги дебнеха очи, кола поддържаше същото темпо

като тяхното, внимателно оставайки извън зоната на пряка видимост. Щом са готови, те ще се появят, които и да са.

СБГБ беше най-известният нийоркски рок клуб на новата вълна в момента. Тясна, скоро ремонтирана дяволска дупка, пълна с цигарен дим, шум и разнолика тълпа. Някои от клиентите можеха да бъдат опасни, а повечето искаха да изглеждат такива. Мъжете на вратата изгледаха странно Ранда, готови да го изритат навън; пришълците търсачи на силни усещания и любителите на местни хубавички палавници не бяха добре дошли тук. Фереще обаче го вкара без проблеми. Нямаше начин да я сбъркат и да не разпознаят кореняка нийоркчанин. Ранда я наблюдаваше как си пробива път навътре в клуба и се чудеше това ли е същата жена, която трябваше да успокоява само преди половин час.

Вътре шумът беше оглушителен, тълпата изглеждаше непробиваема, а въздухът — опасен за дишане. На сцената в дъното на залата една британска пънк група беше по средата на изпълнението си, гласът на певица беше пронизващ и натрапчив, а музиката — ужасяваща. Публиката стоеше права; много от посетителите танцуваха на място, повечето унесени и забравили за всичко, освен за музиката и пулсиращите светлини. Ранда и Фереще си пробиваха път в тълпата, чувствайки как тя мигновено се затваря след тях. Стигнаха до сцената, където тълпата се беше струпала под високата платформа; музиката се изливаше отгоре като водопад. Ранда погледна назад. Далеч зад тях, близо до вратата, ставаше някакъв скандал. Но те бяха вече вътре.

Кордон от набити мъже обграждаше сцената и не позволяваше на феновете да се качат на нея. Ранда си проби път до първата редица. Фереще беше плътно зад него. Вдясно беше последният в редицата на пазачите — висок едър мъж. Ручей пот се стичаха по лицето му. Ранда се обърна към Фереще и извика:

— Ще се качим горе, бъди готова! — Обърна се към мъжа, ритна го с коляно в слабините и му нанесе саблен удар по врата. Мъжът залитна и падна със стон в тълпата.

Само с две движения Ранда скочи на сцената. Пазачът в съседство посегна към краката му. Десният крак на Ранда се стрелна в бърз удар, улучи мъжа в гърлото и го отхвърли върху първата редица фенове. Прозвуча крясък и един внезапен тласък изхвърли Фереще към сцената и я прикова към стената на платформата. Ранда посегна

надолу, напипа ръката ѝ, хвана я за китката и я издърпа. Зад него някой от сцената изтича напред и го заблъска долу. Фереще се прехвърли на платформата. Рандал я пусна, посегна назад към този, който го буташе, без усилия се освободи от хватката му и го хвърли върху следващия, който стоеше точно зад него. Фереще вече беше на крака.

— Бързо! — извика Рандал и се насочи към изхода на сцената, осъзнавайки, че са станали идеалната мишена за онези в другия край на помещението, които и да бяха те. Още някой се хвърли към него.

— Къде сте тръгнали бе? — изкрещя мъжът.

Рандал го блъсна към някакви въртящи се цветни светлини. Посипаха се искри и счупени стъкла, няколко лампи се пръснаха. Той сграбчи Фереще за ръката и затича към вратата в дъното на сцената. Тя се отвори от първия тласък, пропускайки навътре вихър от леден въздух. Изскочиха навън, затръшвайки вратата зад себе си. Озоваха се в дълга уличка, съвсем пуста, ако не брояха кофите за боклук и котките. Даже бродягите се бяха прибрали на топло тази нощ.

— Бързо — изрече задъхано Рандал. — Да се махаме от тук. След минута ще цъфнат. — Излязоха от пресечката на Трета улица, като провериха дали зад тях е чисто. От другата страна на улицата редица паркирани автомобили търпеливо чакаше под одеяло от сняг. Някои явно бяха скъпи. Много от пънкарите, облечени в скъсани джинси, определено имаха тлъсти сметки в Чейз Манхатън Банк или в други подобни банки. Рандал пресече платното и тръгна бързо по редицата, пробвайки вратите. Вратата на петата кола, един бял „Морган“ с чергило, се отвори лесно. След секунди двигателят запали и потеглиха.

Рандал се насочи на север към Лексингтън Авеню, улица с безброй хотели. На 42-ра Източна сви наляво към Централната гара. Колата би привличала по-малко внимание, паркирана в този квартал, а дори и да я намереха, не би могла да подсказе евентуалното им местопребиваване. От гарата биха могли да се качат на всяка линия за предградията, а така също и да се прехвърлят на линиите на метрото.

Върнаха се пеш до един хотел на „Лексингтън“, където щяха да бъдат в безопасност поне за през нощта. На другия ден щеше да им се наложи да се преместят другаде, но дотогава щяха да имат достатъчно време за мислене. А и трябваше да се наспят.

На рецепцията Рандал поиска две единични стаи с междинна врата. Чиновникът леко повдигна едната си вежда, но не каза нищо. Явно не беше по силите му да проумее защо някой в Ню Йорк през 1979 година ще пилее пари за такъв безсмислен жест на приличие. Подаде им два ключа за стаи 534 и 535, пожела им лека нощ и се върна към романа си, мислейки си какво би направил, ако има момиче като това в стаята си.

Двамата взеха асансьора до петия етаж, без да произнесат и дума. В коридора, преди да влязат в стаите си, Рандал се обърна към Фереще.

— Слушай, ще отключа междинната врата. Дръж я незаклучена. Ако нещо се случи или чуеш нещо, веднага при мен.

Тя кимна. На лицето ѝ играеше иронична усмивка.

— Могат да влязат и да бият тъпан, и пак няма да ги чуя. Не съм мигнала от две нощи. Чувствам се като нещо, от което и моргата би се извърнала.

Той се засмя и влезе в стаята си. Пет минути по-късно беше в леглото, потъвайки мигновено в дълбок сън. Небитието го погълна без сънища, даже без техните сенки.

Може би го събуди звук, а може би чист инстинкт. Още преди да отвори очи, ръката му намери и стисна дръжката на пистолета под възглавницата.

Той седна, примигвайки и прогонвайки сенките. Умът му бе още полузаспал. Тя стоеше в рамката на вратата, нежното ѝ тяло бе осветено отзад от светлината на нощната лампа в стаята ѝ.

— Откога стоиш така? — попита той и прибра пистолета под възглавницата.

— Около пет минути — отвърна тя. — Страхувах се да ви събудя, спяхте толкова дълбоко.

— Какво има?

— Не мога да заспя. Изтощена съм, но не мога да заспя. Всичко това е просто... — Тя спря и сълзите ѝ рукнаха, не силно както преди, а кротко. Тя не се и опита да ги изтрие. — Не мога ли да дойда при вас? — Гласът ѝ беше като на малко момиченце пред леглото на родителите ѝ. — Не е... просто не мога да заспя там самичка.

Той дръпна завивката и тя пропълзя до него. Искаше му се да я прегърне, да я успокои, но се страхуваше. Вместо това се усмихна,

потупа я по косата и се обърна с гръб към нея.

— Лека нощ.

Сънят го погълна отново, бързо, дърпайки го надолу в сурова прегръдка. Скоро заспа и тя.

Когато се събуди, вече беше късно и тя бе станала.

Той изпадна в паника, докато не я чу в банята. Повика я и тя отговори. Била станала преди половин час. Вратата на банята се отвори и тя излезе. Беше се облякла, беше измила косата си и си бе сложила малко грим, който носеше в чантата, която бе взела от ателието. Усмихна му се, но в ъгълчетата на очите ѝ можеше да се забележи сянка от смущение.

— Можете да влезете, аз вече свърших — каза тя. — Ще бъда в стаята си. Поръчах да ни изпратят закуска след пет минути.

Рандал погледна часовника си. Беше малко след единадесет.

— Защо просто не почакаме и да обядваме? — попита той.

— Няма начин. Просто умирам от глад. Не съм слагала нищо в устата си от вчера.

След закуската си поговориха. На дневна светлина Фереще изглеждаше по-отпочинала и по-малко подозрителна. Говореше за себе си, за семейството си, за приятелите си. Ахмади наистина добре се беше погрижил — семейството му не знаеше нищо за бизнеса му с наркотици или за връзките му с групата на Наваи в Иран.

— Баща ти никога ли не те е карал да се замислиш дали няма някакви политически или религиозни предпочитания? — попита накрая Рандал.

Тя поклати глава.

— Никога не сме говорили за политика въпреки, или поне не сериозно. Баща ми винаги казваше, че няма време за политиците и понеже и аз не съм от хората, които се вълнуват от тия проблеми, нямахме препирни на тая тема. По-рано в Иран е бил бизнесмен и е внимавал много да не изтърве нещо неподходящо на някое опасно място. А и никога не сме били особено религиозно семейство. Исмаилтяни сме, така че никога не сме се замесвали в дивите борби в Иран, а тук само посещавахме немногочислените събрания преди големите празници, по същия начин, по който християните ходят на

църква. Баща ми имаше контакти с бизнесмени исмаилтяни в Бомбай и Източна Африка, но никога не се бе забърквал в такива неща. Освен...

Тя направи пауза и смръщи чело.

— Преди десетина години, когато бях на тринадесет или четиринадесет, той сякаш се промени. За известно време беше много потиснат, много тих, просто не беше на себе си. И после започна да говори за Бог повече отколкото обикновено, казваше неща като: „Всички сме в ръцете на Бога“ — предимно сантиментални мъдрости. И после, след месец или два, пак възвърна равновесието си. Това е, което си спомням. Той сякаш се приобщи към религията. Не зная, може би нещо се е случило тогава, може би някой близък човек е починал. Той никога не ми е говорил за това, а и аз никога не съм го питала. И все пак... имаше моменти през последната година, когато ми се струваше, че иска да говори с мене за нещо. В редки случаи започваше разговор, след това спираше, ставаше и излизаше от стаята.

Тя спря. Очите ѝ бяха замислени. Спомени за баща ѝ се нижеха в ума като на филмова лента.

— И тогава... преди около месец и половина имахме гост — един млад мъж от Техеран. Той ме плашеше страшно много, беше същински кошмар. Чух го през първата нощ, когато остана при нас, как се молеше и ридаше в стаята си. Истински фанатик, помислих си в онзи момент. Тогава тъкмо бе избухнала революцията с всичките ѝ истории и все пак аз някак си не го свързах с... Макар че имаше и още нещо. Когато преди няколко дни преглеждах книжата на баща ми, се натъкнах на нещо необичайно. Беше зад обложката на дневника му, лист синя хартия, сгъната и скрита. Текстът беше на фарси, но не можах да разбера нищо, освен името на Мохамед и някои имена на имамите в началото. Изглеждаше като талисман. Едва сега си го спомних. Оставих го на писалището, за да го разгледам по-внимателно някой друг път.

Рандал бръкна във вътрешния си джоб и извади сгънатия син лист.

— Това ли е? — попита той, разгъвайки го. Прекрасно знаеше отговора. Тя го погледна; обидата беше ясно изписана на лицето ѝ.

— Съжалявам — каза той, — бях длъжен да ти преровя нещата. Всъщност така те намерих. А това го взех, защото... защото веднъж го

видях в Техеран — или нещо подобно. Мои близки умряха заради този къс хартия.

Объркване и нещо като загриженост смениха гнева в очите й. Той се усмихна и остави листа настрана.

— Някой друг път ще ти разкажа за това. Сега трябва да се размърдаме. Реших къде ще отидем днес. Това листче ми напомни за някого.

35.

Хилядата острова
19–20 декември, 1979

В североизточния край на езерото Онтарио, там, където водите му започват да се вливат в река Сейнт Лорънс, американо-канадската граница е прекъсната и насечена от архипелага Хилядата острова. Пътувайки по магистрала 81 през Сиракуза, Рандал и Фереце достигнаха нос Винсънт в началото на Сейнт Лорънс късно следобед. Бяха спрели съвсем за малко в Ню Йорк, колкото да изтеглят 5000 долара от един банков депозит, да купят по-топли дрехи за нея и да наемат кола, използвайки фалшива лична карта, която Рандал носеше със себе си.

Спряха за вечеря на нос Винсънт и докато Фереце се хранеше, Рандал отиде да телефонира. Върна се след пет минути, седна и й се усмихна.

— Готово. Тук е и ще ни вземе след половин час с джипа си.

— Каза ли му какво се е случило? — попита тя, все още дъвчейки парче стек.

— Не. Той си мисли, че съм тук на почивка. Чул е за моите прежеждия и знае, че се възстановявам. Мога да му се доверя. Ще му кажа като пристигнем.

„Той“ беше Юлиуш Ростоворовски, един от преподавателите на Рандал от времето на неговото обучение във Вашингтон. Ростоворовски беше вече пенсионер, но по свое време се славеше като най-добрия в специалността си. Полски бежанец, той бил първоначално вербуван да работи за ОСС в Полша към края на Втората световна война. После, като специалист по ориенталски

езици, бил изпратен през 1946 година в Иран и станал един от най-ценните американски агенти в тази страна. Бил принуден да напусне Техеран след падането на Мосадек през 1953 — събитие, в чието организиране взел дейно участие. След завръщането си в Съединените щати специализирал като криптолог и по-точно персийски и арабски кодове, след което бил изпратен в Агенцията по национална сигурност. Там бързо си спечелил репутацията на човек брилянтен и в двете: разчитане и кодиране на съобщения и на фарси, и на арабски. До пенсионирането си през 1974 година се бе извисявал в екзотичната си специалност като истински титан. Рандал знаеше, че все още му изпращат материали, и често се бе чудил дали спадането на качеството в работата на американското разузнаване в Иран през последните години не се дължи на факта, че Ростоворовски вече не работи на пълен работен ден. След пенсионирането си се бе заселил на един от Хилядата острова — малко островче, първоначално закупено от него като място за почивка, с една-единствена къща, предоставяна на туристи, когато стопанинът не пребиваваше там. Жена му бе починала преди години и той живееше сам, почти като отшелник. Рандал го беше посещавал един-два пъти на островчето и възрастният мъж много му се радваше. Рандал още изпитваше страхопочитание пред майсторството му.

Приключиха вечерята и излязоха. Джипът на Ростоворовски беше вече тук. Възрастният мъж свали стъклото.

— Радвам се, че те виждам, Питър. И вас, госпожице...

— Фереще Ахмади.

— Ще ви наричам Фереще, ако ми позволите. Винаги съм харесвал това име. Питър, предлагам да оставиш колата си в гаража на Дан Уилис малко по-надолу по пътя и да се върнеш в джипа. Трябва да прекосим един доста труден леден терен до острова.

Пътят до гаража на Дан Уилис и обратно му отне четвърт час. През това време Фереще и старият мъж вече бяха станали първи приятели. Усмихнаха му се, когато се качи в джипа.

— Питър — каза Фереще, — Юлиуш току-що ми каза, че е познавал някои от моите роднини в Техеран през петдесетте години.

Рандал се засмя и се плъзна на седалката до нея. Старият Юлиуш имаше чар и не беше забравил стария си трик да внушава, че знае по нещичко за всичко и всички.

Пътят до дома на Ростоворовски беше добър, с изключение на последната отсечка, където се налагаше да се мине по замръзналите води на Сейнт Лорънс. Въпреки уверенията на поляка Рандал се чувстваше доста неспокоен, докато джипът си пробиваше път по ледената кора. Фаровете му осветяваха част от пътя — само лед, искрящ и блещукащ в подскачащия бял светлинен лъч. Рандал въобще не можеше да си представи как старецът намира пътя в тази бяла ледена пустиня.

Останаха до късно през нощта в топлия уют край буйния огън в камината. Питър разказа какво ги е довело тук. Не беше лесно да говори за ужасните дни и нощи в Техеран, за смърт и мъчения в топлата сигурност на дома на Ростоворовски. За неща, които си бе мислил, че завинаги са останали зад него. Разказваше за Фуджико и Ирадж Ашрафи, за опита да бъде убит, за бягството си и срещата с Моини, за това как бе открил седмината мъже в зуркхана и какво се бе случило там. Продължи, за да обясни каквото можеше относно Наваи и покушението срещу президента и за да опише толкова ясно, колкото бе възможно, паяжината от неясноти, разплетена само донякъде. Виждаше, че Фереще е смаяна и ужасена от разказа му, но Ростоворовски седеше, без да помръдне. Годишите опит му помагаша да вникне в детайлите, да потвърди достоверността на това, което казваше Рандал. Той разказа всичко на стария мъж, включително и това, че ЦРУ се опитва да склучи сделка с иранската група.

Когато стигна до момента, в който трябваше да обясни как е намерил Фереще, той за пръв път се поколеба. Тя забеляза това и му зададе въпроса, който се бе въздържала да пита толкова дълго:

— Питър, как умря майка ми?

Той ѝ отговори колкото можеше по-внимателно и деликатно. Тя потъна в мълчание, но не помоли да бъде извинена и не излезе от стаята. От време на време Питър я поглеждаше и му се струваше, че сякаш вижда как в нея израства някаква нова сила, енергия на студен гняв.

В края на дългия си разказ Питър извади листа синя хартия от джоба си, разгъна го и го подаде на Ростоворовски.

— Юлиуш, ако някой може да го прочете, това си само ти. Може да се окаже нещо от изключителна важност, а може и да не е. Но това е единственото свързващо звено между групата в Съединените щати и

хората, които преследвах в Техеран. И единственото, което имаме засега.

Ростоворовски кимна.

— Не мога да ти обещавам много, Питър. Тук нямам истински компютър, само един малък, който използвам повече за игри. Не е в състояние да се справи с набор криптологични програми. Но ще опитам. Може и изобщо да не е кодирано. В много от ислямските талисмани се използват групи от букви, които всъщност не означават нищо, а само имат вид или звучат впечатляващо. Това също би могло да бъде нещо подобно.

— Не — възрази Рандал, — тук има нещо, Юлиуш. Ираджд Ашрафи умря, защото успя да го разчете и защото това означаваше нещо за него. А щом той можа, значи и ти трябва да можеш.

— Добре, ще опитам. Но сега е време за сън. Вие двамата сте много уморени, а и разговорът ни се проточи доста.

Питър и Фереще нямаха нужда от допълнително подканяне. Станаха и последваха Ростоворовски до двете съседни стаи на горния етаж. Пожелаха му лека нощ и го изпратиха с погледи надолу по стълбите. Фереще се обърна към Рандал.

— Имаш добър приятел, Питър. Аз му вярвам.

— А на мен вярваш ли? — попита той.

Тя се усмихна.

— Не. — И затвори вратата на стаята си.

Рандал се събуди в осем сутринта. Отдолу се дочуваше шум от пишеща машина и тракане на съдове в кухнята. Той стана и се изми, облече се и слезе долу. Във всекидневната видя Юлиуш седнал на едно бюро да чука по клавиатурата на една стара портативна „Олимпия“. Стори му се, че Юлиуш е прекарал тук цялата нощ. Старецът вдигна поглед при влизането му и каза:

— Добро утро, Питър. Фереще ни приготвя закуска. Ще хапнем и след това ще ти покажа нещо.

Още докато говореше, Фереще извика от кухнята:

— Питър, Юлиуш, закуската е готова.

Питър последва домакина. Почувства се разнежен и ободрен от миризмата на горещо кафе, палачинки и кленов сироп, която

изпълваше стаята. Настаниха се около дървената маса и започнаха да се хранят. Докато закусваха, на няколко пъти хвърли поглед към стария си приятел, като се чудеше какво ли му е приготвил.

В девет часа се върнаха във всекидневната. Юлиуш стъкна огъня и хвърли нови цепеници в камината. Пламъците подскочиха, жадни и нетърпеливи. Възрастният мъж отиде до бюрото, вдигна някакви листове и се върна до дълбокото си кожено кресло край камината. Държеше и синия лист, който Рандал му беше дал нощес.

— Докато спяхте, деца — започна той, — започнах да се занимавам с това. Нямах намерение да правя нещо повече, освен да му хвърля един поглед, да добия представа. Но щом започнах, не можах да се откъсна. Просто не ме пускаше. Беше ясно, че е шифровано, но не приличаше на нито един от кодовете, с които съм се сблъсквал преди. И все пак нещо ми се струваше познато, сякаш ми е попадало и преди. Честно казано, в началото ми изглеждаше пълна бъркотия. Заглавната част е просто доста красиво калиграфско оформление на имената на пророка Мохамед, дъщеря му Фатима и нейния съпруг Али и техните двама сина Хасан и Хюсеин. В това няма нищо необикновено. Но редовете под тях нямат изобщо никакъв смисъл. Вие и двамата сте ги виждали — поредица от букви, съединени без начало и край, и всъщност няма начин текстът да бъде разделен на думи. Аз даже не можех да определя с какъв език си имам работа: арабски, персийски или може би урду или отомански турски. А може би европейски език, транскрибиран с арабски символи. Би могло да бъде всичко и същевременно нищо, за което да се хвана. И после изведнъж се сетих, че съм чел за нещо подобно някъде. Отне ми известно време да прегледам бележките си, но го намерих. Това е един стар код, датиращ от около единадесети век. Всъщност е много прост. Всеки път, когато се попадне на буква от петте свещени имена, следващата буква, но само една, е част от съобщението. След това всичко се повтаря в обратна посока. Всичко останало е боклук като станиоловите ивици, които бомбардировачите разпръскват, за да излъжат радарите. Отне ми известно време, за да отделя ценното, но ето го тук заедно с превода.

Той подаде на Рандал два листа. Питър погледна първо транскрипцията и след това зачете превода.

„Брате мой Мохамед. Приносителят на това съобщение е младият мъж, когото ти и другарите ти очаквате. Той ви носи вести от Светия в Мека. Увери се, че всичко е в ред, и му окажи всякаква помощ, каквато той би могъл да поиска за мисията си. Това са дни, които никога повече няма да се повторят. Крайната победа е близо, така че не оставяй нито ръката си, нито сърцето си, нито волята си да омекнат пред великата цел. Той е последният от Седмината, чиято мисия е да подготвят условията, за да оголим меча. И мечът е първият от мечовете, които трябва да бъдат оголени. В дните на Адамут моят съименник, повелителят Хасан, изпращал фedaините си — най-верните от хашишините, да убиват царе и крале и да всяват страх в сърцата на владетелите. В негово име изпълнявам волята му още веднъж и ще вървя докрай. Настъпва времето на последната Свещена война, на последния поход срещу силите на мрака и неверието. Имай пълна вяра, защото възкресението е близо и денят на нашето вечно царство е пред нас. Ти работи добре през годините досега. Продължавай така и си поискай наградата, когато бъдеш отново при мен. Моли се на Бог.“

Хасан.

Рандал се навъси и подаде листа на Фереще.

— Нещо не вдявам, Юлиуш. За мен това няма смисъл.

Възрастният мъж повдигна вежди.

— Мисля, че ще има някакъв смисъл за госпожица Ахмади. — Той я наблюдаваше, докато тя съсредоточено четеше. В очите ѝ се появи удивление. Тя свърши да чете и му подаде листа, без да произнесе и дума. Възрастният мъж я изгледа замислено, след това се обърна към Рандал.

— Какво знаеш за исмаилитите, Питър?

Той вдигна рамене.

— Не много. Те били много важна секта през... мисля, че през единадесети или дванадесети век. Знам, че сега живеят в няколко разпръснати колонии, но никога не съм чувал много за тях. Фереще би

могла да ти каже повече, сигурен съм. Стихията ми е повече литературата, отколкото историята или религията.

Юлиуш кимна и се обърна към Фереще.

— Говори ли ти нещо това писмо, мила?

— Донякъде — кимна тя. — Но няма никакъв смисъл. Прилича на зловна шега на болен мозък, като нещо, извадено от миналото. Исмаилитите не обикалят света, убивайки хора, и не водят свещени войни. Това е просто някакво безумие... как е могъл баща ми да се замеси в такова нещо?

Ростоворовски се усмихна в опит да я утеши.

— Безумие е, съгласен съм с теб. Когато бях в Иран, познавах някои исмаилити в Техеран и твоите роднини бяха измежду тях. Те бяха достойни, възпитани люде, хора, съвсем не от сорта на онези, които биха се набъркали в афери като тази. Но се боя, че това тук не е лишено от смисъл. Баща ти е бил исмаилит, петте семейства, които Питър спомена снощи, също принадлежат към сектата, и това писмо е писано от човек, който гледа с гордост назад към дните на Аламут.

Той спря и стана от стола. Рандал забеляза, че старецът е много изморен от интелектуалната битка през изминалата нощ, въпреки че се опитва да го скрие. Ростоворовски схванато отиде до рафта с книги вляво от камината и след секунди колебание извади една стара книга в кожена подвързия. Подаде му я с леко разтреперана ръка.

— Искам да прочетеш това, Питър. Можеш да го свършиш до следобеда — не е много дълго. Няма много връзка с нашето време, но много от нещата остават в сила. Това е историята на исмаилитите от ранното Средновековие и ще забележиш, че авторът не ги нарича често с това име. Той използва тяхното по-популярно име: убийците или, ако предпочиташ арабското — хашишините. Убийците били едно от най-старите тайни общества в света, с удивителна организация, покриваща по-голямата част от Средния изток и част от Европа. То било основано в единадесети век от Хасан ал Сабах, исмаилитски мисионер в Иран, който започнал да проповядва нови идеи и да печели последователи. По данни на съвременници сектата му бързо се разпространявала и не след дълго властите направили опит да се справят с тях. За да се защитят, Хасан и неговите убийци завзели няколко крепости в различни части на Иран — най-известната е Аламут — „Гнездото на Орела“, която била разположена върху висока скала в планините близо

до Казин. Тя действително била непревземаема: заобиколена от пропасти и защитавана от религиозни фанатици, тренирани като войници.

Рандал посегна към транскрипцията на писмото.

— Значи мислиш, че става дума за това? За Аламут и повелителя Хасан?

Възрастният мъж кимна.

— Аз не мисля, Питър. Аз го знам. Кодът на писмото идва от Аламут. Затова и успях; бях чел за него в тази книга. Хасан е изпращал мисионери от Аламут, за да разнасят словото му, но той също така е изпращал и убийци, мъже, наречени федаини или „онези, които се жертват“ — млади фанатици, обучени да му се подчиняват до смърт и повече, ако е необходимо. Заради федаините сектата е получила името си „хашишин“ — то означава „ядящи хашиш“, но бързо е започнало да означава това, което значи на много езици днес — убийци.

Фереце озадачено поклати глава.

— Не разбирам какво общо има хашишът със сектата. Никога не съм познавала исмаилити, които да употребяват хашиш.

Полякът отново кимна.

— Права си. В днешно време не го правят, а може би и никога не са го правили. Хашишът може просто да е част от легендата.

— Легенда?

— О, да. Има множество предания за Хасан и неговите убийци. Ето, нека ви прочета едно. — Ростоворовски се изправи, отиде отново до рафта с книги и измъкна друг том. Отвори го и прелисти страниците, докато намери пасажа, който търсеше.

— Това е копие от „Пътуванията на Марко Поло“. Той е посетил Иран в края на тринадесети век, не много дълго след като Аламут бил разрушен от монголите. Той привежда тук пълно описание на чутото от него за дейността на владетеля на Аламут. Слушайте: „Шейхът бил наричан на техния език Аладин. Той построил в една долина между две планини най-красивата градина, която някога е виждало човешко око, засадена с най-чудните овощни дървета на света. Издигнати били пречудни беседки и дворци, обковани със злато, и всичко най-красиво, което може да се намери на земята. Течали и четири потока: един с вино, един с мляко, един с мед и един с вода. Имало и жени и девойки, най-красивите на света, неподражаеми в свиренето на всеки

инструмент, песните и танците. И той успял да убеди своите хора, че тази градина е Раят... Шейхът канел в двора си всички младежи на възраст от дванадесет до двадесет години от страната. Всички, които били добри бойци. Тези младежи добре знаели от преданията, че Мохамед, техният Пророк, е обявил, че Раят е създаден по начина, по който го описах, и приемали това за истина.“ А сега забележете какво следва. „Шейхът изпращал някои от тези младежи в тази градина — четири, десет или двадесет наведнъж в зависимост от желанието си. И ето как го правел. Давал им лекарства, които ги приспивали. После ги откарвали в градината, където ги събуждали. След като отворели очи и виждали всичко това, което ви описах, младежите наистина вярвали, че се намират в Рая... Шейхът поддържал своя двор в блясък и великолепиe и се стараел да се държи благородно и с достойнство. Успял да убеди простия планински народ наоколо, че е пророк. И когато искал да изпрати някъде убийци, давал наркотици на толкова младежи, колкото искал, и докато те спели, ги пренасял в двореца си. Когато младежите се събуждали, били смаяни и съвсем не радостни, защото Раят, от който идвали, не бил място, което биха напуснали доброволно. Веднага отивали при шейха и му засвидетелствували почит, като хора, убедени, че е велик пророк. Когато ги питал откъде идват, те отговаряли, че идват от Рая, за който Мохамед е говорил на предците им, и че ще разкажат на всички за това, което са видели там. И тези, които слушали всичко това, но нямали щастието да го видят с очите си, се изпълвали с копнеж да отидат там, мечтаели за смъртта, за да могат да попаднат в Рая и чакали с нетърпение деня на своята смърт. И ако шейхът жelaел смъртта на някой голям владетел... той избирал някои от своите убийци и ги изпращал където поиска, с думите, че ще ги изпрати в Рая, но преди това трябва да отидат еднoкъде си, след което мястото в Рая им е осигурено. Тези, които получавали такова поръчение, се подчинявали с наистина огромно желание. Заминавали и правели всичко, което им било нареждано. По този начин станало така, че нито един от тях не се опасявал, ако шейхът пожелаел неговата смърт.“

Ростоворовски се усмихна и затвори книгата.

Хилядата острова
20–21 декември 1979

Ростоворовски постави книгата на мястото ѝ и се върна до фотьойла си. Седна и замълча за момент, потънал в мисли, после заговори.

— Това, разбира се, е само легенда — продължи той, — но тя се базира на няколко неоспорими факта. Федаините на Хасан са били много добре тренирани за задачите, които им предстояли. Били обучавани на чужди езици, на обичаите на други религии, на етикета, използван в други дворове, за да се внедрят по най-добрия начин. Както пише Марко Поло, шефът им е могъл да ги изпрати в двореца на враг с друга вяра — избраният убиец би се настанил там като слуга или музикант, или каквото и да е, би печелил доверието на околните месеци, дори години, докато дойде командата да прониже жертвата си. Ако поразмислите над историята на Марко Поло, ще забележите, че неговата версия на събитията е едно преувеличено отражение на истината, деформирана от истинския ужас, който убийците всявали навсякъде. Не минало много време и всяка подозрителна смърт минавала за тяхна сметка. Никой не се чувствал сигурен за живота си. Може би това се дължало на хашиша, а може би не. Но не наркотиците са били средството, направило федаините такива свършени убийци. По-скоро това е бил техният зловец фанатизъм, тяхното безусловно подчинение на една кауза и свършеният систематичен подход към занаята им на убийци. В историята винаги е имало убийци, но исмаилитските федаини са станали нарицателно име.

Старецът спря за момент, после се подсмихна.

— Бих пийнал още една чаша кафе, ако не възразявате. С капка — две уиски.

Рандал и Фереще станаха. Ростоворовски ги заведе в кухнята и свариха кафе. Старецът наля три чаши и добави във всяка доста повече от две капки уиски.

— Юлиуш, разказът звучи почти фантастично — каза Рандал. — Но едва ли в наше време наоколо има убийци, исмаилитски убийци имам предвид.

Ростоворовски замислено отпи от кафето си.

— Не знам, Питър, просто не знам. От всичко, което ми разказа, и от съдържанието на писмото, което разшифровах, това съвсем не изглежда нереално. Но кои са те, откъде идват — това вече е друг

въпрос, и то такъв, на който не мога да отговоря. Естествено, първите убийци отдавна са измрели. През тринадесети век групите в Иран загубили повечето от силата си, после през 1256 година монголите нахлули в Иран и разрушили всички исмаилитски крепости, включително и Аламут. Оцелелите исмаилити преминали в нелегалност или избягали в Индия, където променили вярата си и станали известни като кходжас — миролюбива общност, която предпочитала да забрави за делата на предците си. Малцината останали в Иран се затворили напълно в себе си. По-късно, през 1830 година, водачът на иранските исмаилити, Ага Хан Махалати, станал губернатор на Керман. През 1842 година въстанал срещу централното правителство, но бил победен и избягал в Бомбай. Сегашният Ага Хан е пряк негов потомък и е признат за имам на исмаилитите по целия свят. В днешни дни можете да срещнете исмаилити в Индия, Източна Африка, Сирия, Афганистан и на доста други места. Както ще потвърди Фереще, те са съвсем кротки. Не се месят в политиката, поддържат реноме на скромни общности и избягват религиозните екстремисти, все едно че са чума — диаметрална противоположност на убийците на Хасан ал Сабах. От ноцес обаче си задавам един въпрос: а ако все пак съществува група, предана на политиката и методите на Хасан? Или някой е решил да съживи всичко това? Защото ако всичко това става, то лесно би могло да прерасне в нещо много сериозно.

Старецът замълча и се втренчи в пространството пред себе си с ум, обзет от мисли, които не можеше да произнесе на глас. Секундите летяха, без никой да наруши мълчанието; очите на младия мъж и момичето оставаха впити в лицето на Ростоворовски. И когато той отново заговори, в гласа му имаше някаква напрегнатост, дълбока загриженост. Рандал усети, че го побиват тръпки.

— Питър, снощи ми каза, че когато си разпитвал онзи Наваи, който се опитал да убие президента, той признал, че Махди и последователите му са били членове на неговата група. Какво още ти каза за това?

Рандал поклати глава.

— Нищо. Даже и това е по-скоро наша интерпретация на думите за Меча, изваден в Светилището, за това, че той е някаква личност. Но не каза нищо повече по този повод, а и саудитското разузнаване не

можа да ни окаже някаква съществена помощ по този въпрос. Преди две години в главното им разузнавателно управление станаха значителни размествания и все още не сме успели да възстановим нужните контакти на всички необходими нива.

Възрастният мъж замислено почукваше с пръсти по масата.

— Ако двете събития са били координирани, това навежда на мисълта за майсторски планирана акция в голям мащаб, много по-значителен, отколкото можем да си представим. Това, което ми каза за търговията с наркотици и оръжие, също предполага нещо подобно. Виж какво се случи, след като завзеха джамията в Мека — едва не пламна свещена война срещу Америка. Страхувам се да си помисля какво би се случило, ако Хавай бе успял. Просто погледни какво става и ще разбереш. От години тези хора са купували оръжия, достатъчни, за да екипират една малка армия, и ти ми каза, че те вероятно притежават и ракети, произведени в Западна Германия. Не зная какво планират да правят с тях, но това едва ли ще помогне на положението в Залива. В Саудитска Арабия се превъоръжават със страхотна бързина, в Кувейт и Обединените арабски емирства се надпреварват да се въоръжават до зъби — самолети, конвенционални ракети от почти всеки вид, танкове. Ти го каза — процесът е в ход. Руснаците от години тъпчат въоръжения в Ирак, така че там вече буквално нямат място къде да ги слагат. Турция е нестабилна, в Пакистан е бъркотия, в Афганистан взеха връх марксистите, комунистите в Етиопия изглеждат готови да нападнат Сомалия. Целият район представлява едно голямо буре с барут, готово всеки миг да избухне в лицата ни. И точно в центъра на всичко това има високо организирана група от луди фанатици, които, изглежда, мечтаят да запалят някакъв вид последна Свещена война. Може да са наистина луди, но може и да успеят в начинанието си. Това може да не се окаже възделената им Свещената война, но би могло да е онази война, която ще сложи край на всички други.

Следобед Питър четеше книгата за убийците, а Фереще и домакинът си бърбеха и се смееха в кухнята. Мрачното им настроение от сутринта беше поотминало. Питър се беше задълбочил в четене. От време на време му беше трудно да повярва, че това е сериозна история,

а не легенда, но когато свърши, разбра защо полякът е толкова разтревожен. Ако някой беше възкресил от миналото методите и фанатизма на Хасан ал Сабах и неговите шайки фанатици, светът беше изправен пред огромна опасност. Пред очите на Рандал отново изникнаха лицата на седмината мъже в обляната с кръв стая в Колхак, студеното отчаяние на седмината, пленени в зуркхана, спокойното равнодушие в очите на Наваи, когато лежеше в болничното легло и знаеше, че няма сила на земята, която би могла да спре такава група, ако тя успее да постигне първоначален успех. Те не бяха се отказали — в това той беше сигурен. Мащабите и обхватът на техните оръжейни сделки му говореха, че тия хора съвсем не са ограничен брой и че на мястото на всеки един техен загинал ще се изправят дузина, а може би сто души.

Не беше обаче само голото отмъщение, което го движеше сега. Този път страхът му не беше като онзи, който бе изживял във Виетнам. Онзи там бе суров, метален страх, движен единствено от голата жажда за оцеляване. А този беше хлъзгав и гаден, коварен като отрова и всепроникващ. Застрашаваше нещо повече от физическото му оцеляване. И сега, когато седеше в кабинета на Ростоворовски, той проумя, че единственият начин да овладее този страх, е да измъкне този призрак от сенките, в които той се спотайваше, и да се изправи срещу него на светло.

Ростоворовски и Фереще го завариха с поглед втренчен в огъня и мисли, блуждаещи надалеч.

— Добре ли си, Питър? — попита разтревожено момичето. Разговорът ѝ с възрастния мъж беше хвърлил светлина върху доста неща. Сега вече ѝ ставаха ясни много от нещата, които по-рано я бяха озадачавали и смущавали. Ростоворовски ѝ беше разказал това, което знаеше за последните месеци на Питър в Иран, за Фуджико и за дългите му диалози със смъртта. Той не знаеше всички подробности, а и имаше много неща, които не можеше да каже, но и това, което ѝ разказа, ѝ донесе известно душевно спокойствие. През онази нощ, когато бе отишла в леглото му, тя се бе прилепила до него, без да я е грижа кой е той или къде ще отиде, когато настъпи утрото. Ръцете ѝ се бяха отпуснали и тя бе заспала, а на сутринта бе станала и се бе облякла, смутена от начина, по който бе споделила леглото му. Сега

обаче започваше да го вижда по-ясно, повече като мъж, а не като агент на ЦРУ.

Рандал се стресна, после се усмихна.

— Бях се замислил — каза той. — Съжалявам, късно ли е вече? Трябваше да дойда при вас веднага щом свърших книгата.

— И какво мислиш, Питър? — запита Ростоворовски спокойно. Приличаше на учен, който не влага никакъв личен интерес в засегнатия предмет.

— Съгласен съм с теб. Те могат да бъдат много опасни. Трябва да ги спрем.

— И как предлагаш да го направим?

— Връщам се обратно в Иран, улавям следа там и завършвам онова, което започнах преди година.

Ростоворовски не каза нищо. Нямахше какво да каже, за да разубеди Рандал от безполезното му и опасно решение. Питър вече знаеше всичко, което беше известно и на него. Полякът съзнаваше, че е по-добре да не се опитва да го разубеждава. По време на годините си в ОСС и ЦРУ той бе виждал много мъже със същия израз и знаеше, че за тях път назад няма. Това бе нещо, с което се бе научил да живее, наблюдавайки мълчаливо как някой тръгва на среща с почти сигурна смърт. Малко от тях се бяха върнали, а тези, които бяха успели, бяха станали други. Това бе друг вид смърт, по-бавен, но и по-жесток.

Фереце седеше до Питър с ясното съзнание, че това е територия, в която кракът ѝ няма място. И за нея няма достъп не защото беше жена — това бе нещо, което знаеше и което се беше научила да разпознава незабавно, нещо, което възпитанието ѝ в иранско семейство я бе научило да разбира или поне да толерира, макар и никога напълно да прощава. Но това бе нещо различно, нещо видяно само веднъж, отдавна, в очите на едно момче, с което се беше запознала на шестнадесетгодишна възраст. То току-що се бе върнало от Виетнам. Сега, както и тогава, тя знаеше добре, че не може да се намеси. Но можеше поне да се опита да помогне.

— Питър — каза тя, — не знам какви са плановете ти и какво възнамеряваш да правиш, щом се върнеш в Иран. Аз обаче мисля, че ти трябва още информация. Трябва да си в състояние да ги намериш — не само шепа хора в една стая някъде, половин дузина някога, а да стигнеш до сърцето, до центъра. Мислех си откъде можеш да изровиш

тази информация и ми се струва, че знам отговора. В Ню Йорк има една организация, която се занимава с изследвания на исмаилизма. Нарича се Фондация за изследване на исмаилизма и е прикрепена към Колумбийския университет. Имат офиси на Ривърсайд Драйв. Някои от учените там са американци и съм сигурна, че ще ти помогнат. Ако някой знае нещо за хората, които търсим, това са само те.

Рандал се замисли. Знаеше, че Фереще има право, че той се нуждае преди всичко от информация и че без нея е обречен на неуспех. Но сега, след като бе взел решение да се върне, искаше веднага да потегли за Техеран. Оставиха на Ростоворовски да вземе решение.

— Тя е права — каза старецът. — Без допълнителна информация все едно, че си мъртъв. Те са винаги на крачка пред теб, защитени от незнанието ти. Сега е твой ред. Научи всичко, което можеш: кой стои зад тях, в какво е тяхната сила и къде е слабото им място. Върни се в Ню Йорк, Питър. Започни издирването оттам.

Ростоворовски имаше право. Рандал вдигна глава и кимна. Той беше интелигентен агент, а не горила. Беше трениран да надхитрява своя противник, а не да го пребива.

— Юлиуш — каза той, — имам нужда от помощта ти. Трябва ми нов паспорт, с който да вляза в Иран без проблеми. А също така и съпровождащите документи, които вървят с него. Пари ще взема от Ню Йорк. Имам тайни депозити, от които мога да тегля. Никой не знае, че съществуват. Но ми трябва връзка за документите. Можеш ли да ми помогнеш?

Ростоворовски кимна.

— Това е лесно. Мога да го уредя още тази вечер. Имам човек в Ню Йорк, който може да свърши тази работа. Дере здраво кожи. Но е добър, най-добрият в бранша. Никой досега не е загазил заради неговото производство. Още тази нощ се захваща за работа и утре е готов. Остава само да получи снимката ти. Ще можеш да си ги вземеш, когато отидеш да го видиш.

— Има още нещо — прекъсна го Фереще. Полякът вдигна вежди. Досещаше се какво е то. — Ще му трябват два паспорта — каза тя. — Аз също заминавам.

Заблъскаха в два часа през нощта. Ранда̀л се събуди веднага, стреснат от ударите, затихващи в празната къща. Блъскането се повтори отново, остро и настоятелно. Някой удряше по входната врата. Той чу как се отваря вратата на стаята на Ростоворовски и шума на влачещи се крака по дървения под отвън. Скочи от леглото, потръпвайки в непривичния студ, и си облече палтото, плъзгайки пистолета в джоба. Отвори вратата на спалнята. Старецът вече беше слязъл по стълбите и пресичаше всекидневната. Чукането продължи настойчиво: който и да беше, едва ли имаше намерение да се връща обратно, откъдето и да беше дошъл. Ранда̀л рязко изви глава, дочул подозрителен шум — вратата на спалнята на Фереще се отвори и тя излезе при него на площадката.

Отдолу долиташе шум от гласове, отначало спокойни, след това тонът рязко се повиши. Ранда̀л с ужас разпозна гласа на посетителя. Беше Хауърд Стрейкър. Настояваше да влезе с твърдението, че Ранда̀л и момичето са при поляка. Ростоворовски възмутено отричаше да е виждал Ранда̀л, но Стрейкър беше твърдо решен да влезе и да претърси лично къщата и въпреки протестите на стареца си проби път. Ранда̀л се обърна към Фереще и ѝ нареди да събере мигновено багажа им, после се насочи към стълбите и слезе долу.

— Здравей, Хауърд — поздрави той. — Доста те поизмъчих, а? Мислех си, че момчетата ти са по-добри. А сега, след като ме откри, можеш да си тръгваш, защото нямам никакво намерение да се прибирам с теб във Вашингтон.

Стрейкър пристъпи крачка към Ранда̀л и спря, смутен от спокойствието му.

— Питър — започна той, — нищо не разбирам. Защо избяга? Защо беше онази глупава каскада след Устър Стрийт? Защо просто не доведе момичето в Лангли, както се бяхме договорили? Ние само искахме да ѝ помогнем, да поговорим с нея.

— Дрън-дрън — възрази Ранда̀л. — Тя ми каза за вонящото предложение на Горман, за вашия план да сключите нещо като сделка с онази шайка в Техеран. И откога така? След като се появи Наваи? Или още преди това, може би от началото на кризата със заложниците? Или даже от още по-рано, още от Иран, докато аз бях в болница? Или ти и Стюарт сте планирали всичко още от самото начало и просто сте

забравили да ми кажете, така ли е? Е, сега вече можеш да ми кажеш, Хауърд, и после да си обираш крушите.

Стрейкър побледня. Не беше очаквал такава масирана атака.

— Съвсем не беше така, Питър — протестира той. — Ти не разбираш. Това е нещо съвсем отскоро. Не беше моя идея, повдига ми се от цялата тая работа, но...

— Просто изпълняваш заповеди, Хауърд, нали? Чувал съм това и преди.

— Истина е, Питър, кълна ти се. Заповедта е от много високо, на ниво външна политика. Искаме да измъкнем заложниците и после отново да стъпим в страната. Ставките са много високи, ти просто нямаш представа...

— Значи вие мислите, че можете да сключите сделка с онези, които за малко не успяха да убият президента! Направо ме сбърквате, момчета. Но вече можете да ме отпишете от екипа. Чакаат ме много по-важни неща. Трябва да уредя някои сметки.

Лицето на Стрейкър се промени; изразът му стана твърд. Той поклати глава.

— Всичко това е минало, Питър. Вече сме в настоящето и двамата с момичето се връщате с мен в Лангли. Отвън чакат двама мъже и един джип. Не усложнявай нещата, Питър. Не аз ръководя тази операция, нямам такива пълномощия. Изпратиха ме, защото те познавам и защото ги помолих. Човекът, който отговаря за операцията, пет пари не дава за теб, Питър. Те просто ще те убият, ако се опиташ да се измъкнеш и има опасност да кажеш на някого за операцията. Ако само се разчуе какво сме планирали, ще настане истински ад, и то не само в Иран, но и в целия Среден изток. Да не говорим за либералите тук. Така че моля те, Питър, просто ми помогни, върни се с мен в Лангли и ми довери момичето, и всичко ще е наред. Ще забравим всичко това. Ще го припишем на временно нервно разстройство, като го обясним с тежките ти наранявания в Иран. Затова иди горе, облечи се и кажи на момичето, че и то идва с нас. Боя се, че и ти трябва да дойдеш с нас, Юлиуш — добави той, обръщайки се към Ростоворовски.

И изведнъж млъкна и замръзна. Старецът бе насочил пистолет в гърдите му. Рандал забеляза, че ръцете на побелелия мъж вече не треперят.

— Питър — каза полякът, — върви горе за Фереще. Аз ще забавлявам Стрейкър, докато се отдалечите. С приятелчетата му ще трябва да се справиш сам.

Още докато говореше, Фереще се появи на горното стъпало с палто и с две чанти в ръце. Върху едната бяха нагънати дрехите на Рандал. Тя бързо слезе долу с поглед вперен в странната групичка до вратата. Рандал се обърна, грабна дрехите си и бързо се облече. После взе едната от чантите.

— Джипът е отзад, Питър — каза Ростоворовски, без да отделя и за миг погледа си от Стрейкър. — Ключовете са на таблото и резервоарът е пълен. Карай с гръб към къщата право напред около половин миля и след това завий надясно на четиридесет и пет градуса. След около четвърт миля ще видиш брега в далечината. Тази вечер има луна и видимостта е добра. Гледай за единично дърво, доста по-високо от останалите, вдясно на брега. Карай право към него. Каквото и да правиш, не се отклонявай много от този маршрут. Ледът на места е слаб. Довиждане, Питър, довиждане, Фереще. И... късмет.

Те тръгнаха към кухнята и на вратата се обърнаха едновременно.

— Благодаря ти, Юлиуш — каза Рандал. — Благодаря ти за всичко. Ако успея, ще се опитам да ти съобщя. Ако не...

Гласът на Стрейкър го прекъсна.

— Мис Ахмади — започна той, — надявам се, че разбирате какво правите. И че господата тук са ви обяснили в какво се замесвате. Ако се върнете с мен във Вашингтон, аз мога да ви гарантирам имунитет и пълна сигурност. Можете да разчитате на защита срещу тези, от които бягате, които и да са те. Но щом прекрачите този праг, не мога да ви гарантирам нищо. Разбирате ли ме?

— Разбирам отлично — отвърна тя и твърдостта в гласа ѝ изненада дори Рандал. — Но защо не си спестите куп неприятности и не отидете да намерите някои мухльовци, които не разбират?

Студът навън беше пронизващ. Луната обливаше всичко с тревожна светлина. Намериха джипа и се качиха, хвърляйки багажа отзад. Рандал завъртя ключа като се молеше тихо да запали от първия път. Късметът му работеше. Колелата пребуксуваха върху замръзналата земя и след секунди той зави покрай къщата към реката. Мерна силуета на джипа на Стрейкър, когато профучаха покрай него, а после вече бяха върху реката, върху леда. Колелата под тях започнаха

да барабанят по ледената покривка, пробуждайки ехо във водата. Колко дълбоко под тях, Рандал не се и осмеляваше да помисли.

Блеснаха светлини и двигателят на другия джип изрева. Секунди по-късно светлината на фаровете му се отрази в огледалата за обратно виждане. Преследваха ги. Рандал свъси вежди, стисна по-здраво волана и настъпи педала. Дори и веригите не му помагаха особено — трябваше доста да се бори, за да удържи колата под контрол. Воланът се дърпаше и се опитваше да му избяга, докато джипът се носеше по трасето, опитвайки се да се завърти смъртоносно върху леда. Движеха се доста по-бързо от благоразумното. Той хвърли поглед върху спидометъра — стрелката бързо пълзеше нагоре.

След секунда завъртя волана и зави надясно на четиридесет и пет градуса. Внезапно колелата превъртяха и колата, която все още се движеше с бавна скорост, рязко поднесе. Рандал отчаяно се мъчеше да овладее управлението; воланът подскочаше в ръцете му като диво животно, джипът бясно закриволичи по леда, всеки момент заплашвайки да се преобърне. Стори им се, че това сякаш няма край, но всъщност всичко продължи само половин минута. Спряха.

— Как си? — попита Рандал и пое въздух. Тъмнината му пречеше да огледа ясно всичко.

— Добре съм — отвърна тя. — Но, моля те не го прави отново. Отказах се от пързалинето, когато бях на четиринадесет.

Двигателят беше угаснал и той посегна към ключа. В същия момент видя светлини от фарове, идващи отляво и насочващи се право към тях. Страничното стъкло се пръсна на парчета. Те стреляха! Стрейкър бе казал истината. Те по-скоро биха го убили, отколкото да му позволят да се измъкне с информацията.

Рандал изключи светлините, отвори вратата и изскочи на леда. Усещаше как скърца и пука под краката му. Колко ли настрани бяха от безопасното трасе? Изтича зад джипа с поглед, насочен към светлините, които бързо се приближаваха. Не можеше да прецени колко са далеч, но разстоянието между тях бързо се скъсяваше. Без да се бави, измъкна „Магнума“ от джоба си, прицели се ниско в посоката на идващия джип и изстреля целия барабан. Не можа да види ефекта от стрелбата си, ако въобще имаше такъв. Светкавично бръкна за нов барабан и започна да презарежда, без да откъсва очи от светлините, които с бясна скорост стопяваха разстоянието между тях.

Всичко стана прекалено бързо, за да могат мъжете в другия джип да предприемат нещо. Куршумите на Рандал бяха напукали леда по трасето на идващата кола, бяха го отслабили и разбили. Джипът стигна до разбития участък, предното ляво колело хлътна в счупения лед, разбивайки го още повече с веригата си, и автомобилът мигновено се преобърна. Стовари се тежко върху леда, образувайки бързо разширяващи се пукнатини, които се съединиха с направените от куршумите на Рандал. Тънкият лед се огъна и започна да се напуква, после се раздаде рязък звук и джипът изчезна в черната ледена вода. След секунда светлините помръкнаха в глъбините на реката и мракът отново покри околността. Рандал се запита дали Горман е бил само изпълнител. Мразеше Стрейкър и неговите началници във Вашингтон, заради това, което го бяха принудили да направи току-що. Не желаше да убива американци. Но нямаше избор. Бавно се върна до колата и влезе вътре. Фереще седеше парализирана, с лице застинало от ужас. Нямаше какво да й каже. Включи светлините, завъртя стартера и натисна съединителя. После попита:

— Накъде?

Тя се обърна и го погледна. Очите й търсеха утеха, която той не можеше да й даде. Той отпусна съединителя и потегли надясно, надявайки се, че ще стигнат до брега.

37.

Ню Йорк

Сряда, 21 декември

Изоставиха джипа щом стигнаха нос Винсънт и освободиха наетата кола от гаража на Дан Уилис. Дан не беше много доволен, че го будят по това време, но щедрият бакшиш размекна сърцето му. Преди да тръгнат, Питър го дръпна за рамото.

— Знаеш ли — каза той, — ще ти бъда задължен, ако си траеш, че си ни виждал. Само да подуши мъжът й какво е станало, и ще си имаме големи неприятности. Разбираш, нали? Така че, ако някой се домъкне и започне да разпитва, нито си ни виждал, нито си ни чувал.

Уилис кимна. Ръката му стискаше банкнотите, които му беше подал Рандал. Не беше много сигурен дали одобрява стореното от тези

дватамата. Копиите обаче му бяха още по-несимпатични, а и едва ли имаше нужда от неприятности. Защо изобщо трябваше да казва нещо на някого?

Стигнаха Ню Йорк към десет, оставиха колата в Горен Ист Сайд и взеха метрото. После поеха пеш до един хотел на Западна 23-та улица в Челси заради особената анонимност и дискретност, която се гарантираше на странната и разнообразна клиентела. Марк Твен беше отседнал тук, както и Дилан Томас и Артър Милър. Сравнително неотдавна Боб Дилън и Леонард Коен се бяха настанили в хотела и дори бяха написали песни за това. Беше евтино и шумно и никой не се интересуваше кой кой е, а още по-малко какво прави. Никой в Челси не се интересуваше от нищо, а Рандал търсеше точно това.

Нае две съседни стаи без връзка между тях. Чувстваше, че Фереще има нужда да бъде сама, че самотата и е повече необходима, отколкото чувството за сигурност, което би ѝ дала общата врата. Предишната нощ го бе видяла да убива двама души, макар и в самозащита. Крехкото доверие, което се бе появило между тях, когато бяха при Ростоворовски, беше почти разрушено. Беше разбрала, че той не работи за Стрейкър, но между тях все още стояха преградите на неяснотите и тя имаше нужда от време, за да обмисли новия развой.

Прекараха следобеда в почивка и след доста късна вечеря отново обсъдиха нещата. Фереще все още искаше да го придружи в Техеран, но той беше твърдо решен да я остави в Ню Йорк.

— Искам да дойда с теб — каза тя. — Нищо не мога да направя тук сама.

— Не, Фереще, там е много по-опасно. Това, което имам да свърша в Иран, е свързано с рискове, сериозни рискове. Тази работа не те засяга толкова, колкото засяга мен. И освен това за мен е по-добре да си в Ню Йорк — тук има доста неща, които трябва да се свършат.

— Като например?

— Например да предадеш един доклад там, където трябва, ако възникне нужда. Ако нещо ми се случи в Иран, ти и Юлиуш ще сте единствените хора, които знаят какво е станало. Ако Стрейкър не осигури мълчанието на Юлиуш. Имам намерение да напиша доклада тази нощ. Ако утре научим нещо в твоя институт, ще го добавя. След това ще бъде в ръцете ти, докато се върна или докато научиш, че нещо се е объркало. Това в случай, че не се върна.

Изведнъж ръката ѝ се протегна през масата и здраво стисна неговата.

— Не обичам да ме зарязват в тила като безпомощна женичка във второразреден филм. Мога да ти бъда полезна в Техеран. Там никой не ме познава и ще мога да ходя навсякъде, където за теб е опасно.

Той погали ръката ѝ.

— Бих искал да е така, но за съжаление не е. Сама жена в Техеран днес не би могла да направи нищо, даже и увита във фередже. Не си била там от години, не знаеш изобщо как да се държиш. И ще допуснеш грешки. Фатални грешки.

Тя изтегли ръката си, примирена, без да е в състояние да оспорва думите му, с ясното съзнание за правотата му.

— А ако и в Ню Йорк стане опасно? — попита тихо тя.

Той се навъси, после поклати глава.

— Защо да става? Никой не знае, че си тук, и никой няма причина да те търси.

— Беше опасно преди — каза тя, като леко повиши глас.

— Може да стане пак същото. Може да има хора, които изобщо да не знаят, че съм го напускала.

— Може би ще е по-добре, ако напуснеш града и отидеш другаде, в Европа например. — Защо я изпращаше далеч, щом уж искаше тя да остане?

Тя изведнъж избухна. Гневът и разочарованието в гласа ѝ го завариха съвсем неподготвен.

— А кога, по дяволите, очакваш да се върна към някакъв начин на нормален живот? Господи, бях преследвана от гангстери, майка ми бе убита в собствения ни дом, ЦРУ ми диша във врата и ти ми казваш просто да замина и да забравя за всичко това! Ню Йорк е моят дом! Имам дом тук и шеф, който от дни не е чувал нищо за мен. Посещавам вечерен курс лекции, имам приятели, с които прекарвам свободното си време. Ти си професионалист, плащат ти, за да си вършиш работата. Вероятно си много добър в това. Сега вече съм убедена. Можеш да бягаш до края на живота си, но всичко това е само част от работата ти, нали така? Аз обаче съм уплашена и сама. Тази работа ме засяга, и то повече, отколкото теб, защото докато не свърши всичко това, аз дори и носа си не мога да покажа на улицата, на която съм израснала, без да

се оглеждам и да подскачам всеки път, когато някоя кола забави ход зад мен. Не мога да посещавам приятелите си, защото няма начин да им обясня и да ме разберат, и защото нямам право да рискувам живота им, като ги замесвам. Родителите ми са мъртви. И всеки един от моите роднини би могъл да бъде член на сектата. Е, а сега, мистър агент от разузнаването, какво ми предлагаш да направя?

Тя трепереше. Очите ѝ бяха пълни със сълзи. Той я гледаше със съзнанието, че не може да даде отговор на въпросите ѝ, че думите на утеха биха прозвучали като подигравка. Бе толкова погълнат от големите събития, от съдбите на президенти и размаха на международни заговори, че просто я бе забравил в този момент. И докато я гледаше, трескаво търсейки начин да разчупи мълчанието, което се беше издигнало като стена около тях, внезапно осъзна, че за него животът ѝ е станал по-ценен от всички световни проблеми. Тя се бе превърнала във фокус на неговите тревоги, както преди, в самото начало, когато всичко, което имаше значение за него, беше Фуджико и нейната смърт. Смърт, забравена от всички, освен от него.

— Чуй ме — произнесе той най-накрая. — Остани в Ню Йорк в хотела за няколко дни, да кажем седмица. Щом разбере как стоят нещата в Техеран, ще ти се обадя и ако всичко е безопасно, ще можеш да отлетиш. Ще ти дам и един телефонен номер, чрез който ще можеш да се свържеш с мен, в случай че нещо тук се обърка. Това е най-доброто, което мога да предложа. Достатъчно ли е?

Тя кимна. Избухването бе преминало така, както бе дошло. Не се усмихна, но отново му протегна ръка и този път той безмълвно я задържа.

Същата вечер Рандал остави Фереще в хотела, за да се обади на приятеля на Ростоворовски. Едно посещение до депозитния сейф, за който беше се погрижил да е достъпен двадесет и четири часа в денонощието, му осигури достатъчно пари, за да плати за необходимите му документи. Мъжът живееше в района Уилямсбърг на Бруклин, един стар еврейски квартал, и беше известен само под името Яков. Рандал се чувстваше доста странно в тази част на Ню Йорк, с нейните плътно застроени улици, окичени с табели на иврит и идиш.

Повечето магазини бяха затворени за идващата събота и улиците бяха почти празни.

Лесно намери адреса. Беше малък магазин на Лий Авеню с фирма, отпечатана на иврит и идиш, неразгадаема за него, с прашни прозорци, потъмнели от годините, и ръждясал обков на касата на вратата. Почука и зачака. Яков беше твърде бавен в отварянето, но най-после една фигура се появи зад пердето, което закриваше прозорчето. Ключалката превъртя и вратата бавно се отвори. Както и предполагаше Рандал, Яков беше полски еврейин, работил с Ростоворовски по време на войната. Прегърбен и побелял, той изглеждаше крехък и болнав, но очите, които оглеждаха Питър, бяха остри, а ръцете, които държеше притиснати към гърдите си, не трепереха.

— Да? — попита той. — Какво има? Не знаете ли, че Шабат започна тази вечер? Елате утре вечер или в неделя сутринта. Елате утре и ще ви приема.

Старият еврейин се наклони да затвори вратата, но Рандал настойчиво я подпря с ръка.

— Моля ви — каза той. — Трябва да ви видя. Идвам от Юлиуш Ростоворовски. Той ме изпраща при вас. Необходима ми е вашата помощ, и то още тази нощ.

Старецът повдигна вежди и се вгледа по-внимателно в Рандал.

— Идвате от Юлиуш? — попита той. — Защо не казахте веднага? Щом той счита, че е важно, значи трябва да е така. Има ли човешки живот в опасност?

— Да, и повече от един. Много.

— Е, тогава влезте. За много и даже само за един живот Шабат може да бъде нарушен.

Рандал пристъпи в магазина. Яков го преведе през една тясна врата в дъното, влязоха в някакво складово помещение и след това през втора врата в една стая, която служеше едновременно за кухня, трапезария, всекидневна и кабинет. Върху гола дървена маса имаше свещи, остатъци от две ритуални хлебчета и малък непретенциозен бокал. Яков беше вдовец, но продължаваше да спазва съботата, сякаш жена му бе още с него. Той посочи на Рандал един стол и седна срещу него.

— Трябват ви документи, нали?

Рандал кимна.

— Много?

— Не толкова. Един паспорт, два, по възможност още три други.

— За кога?

— Утре, в неделя най-късно. Можете ли да ги пригответе за това време?

— Зависи колко са трудни и колко са точни. Ще зависи ли нечий живот от качеството им?

Рандал кимна.

— Да. Моят.

— А от вашия живот?

— Други, може би страшно много. Даже не се осмелявам да помисля колко много. Вече имаше смърт. Прекалено много смърт.

Яков се намръщи и тъжно поклати глава.

— Това още продължава. Убийствата и разрухата. То е без край, нещо, което никога не умира. Познавате ли Юлиуш?

— Да, знаем се отдавна. Стари приятели сме.

— Добре ли е?

— Да — излъга Рандал.

— Радвам се. Тревожа се за него като за брат — Старецът направи пауза, в очите му пробягаха спомени. Настъпи мълчание. След малко Яков го наруши:

— Късно е. Да започваме.

Докато Рандал разговаряше със стария евреин, в главната квартира на ЦРУ в Лангли течеше съвещание на високо равнище. Присъстваха шестимата висши политически мъже на Управлението. Тъкмо те преди няколко дни бяха дали зелена улица на плана за директен контакт с групата зад Наваи и пак те бяха определили Хауърд Стрейкър като отговорен за изпълнението на операцията. Сега той се опитваше да обясни какво се бе объркало. Говореше тихо, но с твърд глас.

— Успяхме да намерим Рандал. Местната полиция все още изпраща рутинни съобщения за всеки, който посети Ростоворовски, и ние ги слагаме в архива за евентуална бъдеща проверка. Направих проверка на всички, с които Рандал би могъл да влезе в контакт, и попаднах на съобщение, че полякът е имал посетители предишния ден:

един мъж и една жена. Намерихме и двамата — Рандал и момичето, и мисля, че бих могъл да ги убедя да се върнат, но Ростоворовски се намеси...

— Имате ли някакво предположение какво го е накарало да постъпи така, мистър Стрейкър? — попита единият от шестимата, негър с посивяла коса и сериозно, набраздено от бръчки лице, познато на всички студенти по външна политика в Харвард.

Стрейкър поклати глава.

— Вероятно мога да разбера намесата му, но не и начина, по който го направи. Щеше да ме застреля, сигурен съм в това.

— Не мислите ли, че е бил засегнат от нашето предложение за сътрудничество с тази нелегална организация и че това е нещо, което не одобрява? — Този път въпроса зададе един млад мъж, адвокат, който бе предпочел вземането на решения иззад завесата пред заседанията на Върховния съд и който винаги бе знаел, че един ден този съд ще бъде негов. Моралните принципи бяха негов основен проблем.

Стрейкър отново поклати глава.

— Не, сър. Ростоворовски е бил замесван и в по-тежки случаи от този. Той играеше централна роля в преврата, който свали Мосадек и върна шаха на власт, и през годините, докато работеше там, си имаше работа с много по-деликатни проблеми. Той е прагматик, човек, който предпочита възможния най-широк поглед върху нещата.

— Значи тогава остава още нещо, нещо, което той определено е знаел.

— Това е и моето мнение, сър. В момента го разпитват на етаж под нас. Не мисля, че ще може да издържи много дълго.

Трети мъж се наведе напред с поглед, вперен в Стрейкър, сякаш се опитваше да го прикове с очи на стола му. Генерал Бъртън беше военният представител в съвета и приоритетите му не включваха сантиментите на морала.

— Доколкото разбирам, мистър Стрейкър, Ростоворовски вече ви е казал доста неща. Имам доклад пред себе си, който предава дословно първите му показания и представлява интересно четиво. Вие вярвате ли на нещо от това?

— Моля?

— Вярвате ли в нещо от казаното за „Убийците“, за „Гнездото на Орлите“ и „Повелителя на Аламут“? Има ли това някакъв смисъл за вас?

Стрейкър отвърна на погледа на Бъртън, без да трепне. Знаеше какво да отговори.

— Не, сър. За мен няма никакъв смисъл. Прилича на нещо, извадено от „Хиляда и една нощ“ — чиста фантазия. Може би историческата подплата е вярна, но е трудно човек да си представи нещо от този род в днешни дни. Мисля, че Ростоворовски прикрива някого. Или че се е смахнал.

— Какво би могъл да крие? Какво би спечелил?

— Време, сър. Време за Рандал и момичето. Да се измъкнат.

— И какво би се случило, ако се измъкнат? — обади се отново черният академик. Лицето му бе смръщено повече от всякога. Той вече имаше представа какво би могло да се случи.

Стрейкър направи пауза, преди да отговори. Всички те вече знаеха отговора, но въпреки това той трябваше да бъде произнесен.

— Не съм сигурен, сър. Те може просто да бягат, без да мислят за нищо друго. Или пък планират да се обърнат към обществото и да разкрият замисъла ни.

— Ще им повярва ли някой? — попита адвокатът.

— Някои хора, да. Достатъчно на брой. Но това, което ще стане тук, е без значение. Важно е как ще се развият нещата в Иран. Хомейни ще им повярва, Хомейни и тези, които го следват. Ще прозвучи като погребален звън за зложниците. Би могло даже да доведе до война.

В стаята настъпи мълчание. После прозвуча четвърти глас — гласът на водещия стратег на политическия комитет — Джон Б. Фицпатрик.

— Значи Рандал е опасен. Трябва да бъде намерен и спрян.

— А ако не може да бъде спрян, сър? — попита Стрейкър.

— Тогава трябва да бъде елиминиран.

38.

Събота, 22 декември 1979

Фереце прекара съботната сутрин в иранското консулство в постъпки за получаване на нов паспорт с обяснението, че е загубила стария. Доста пари преминаха от ръка в ръка преди недружелюбният чиновник да се съгласи да заведе молбата ѝ. Ако се окажеше необходимо да напусне страната, тя можеше да го стори без опасно забавяне веднага щом паспортът станеше готов. Чиновникът ѝ каза да се обади в понеделник. След един бърз обяд близо до консулството тя потегли на пазар из Манхатън. Купи дрехи и много други неща, от които и двамата се нуждаеха.

В десет сутринта в събота, докато Фереце беше в консулството, Рандал се появи във Фондацията за изследване на исмаилизма на Ривърсайд Драйв, зад колежа Барнард. Беше уморен. Изминалите няколко дни бяха взели своята дан, но той знаеше, че най-лошото все още му предстои, че ще има съвсем малко или почти никакво време за почивка, докато не намери хората, които търсеше. Все едно изкачваше планина в мъгла, без път назад, връх, който не се вижда и е недостижим. Имаше толкова малко опори и толкова много места, където би могъл да се подхлъзне и падне, че понякога му се искаше това най-сетне да се случи. Искаше да си отдъхне, да отпусне хватката си и да потъне без усилие в бездната.

Бе телефонира в петък следобед, за да си уреди среща с директора на фондацията. Беше казал по телефона толкова малко, колкото бе възможно, обяснявайки на секретарката, че има неотложен проблем, който трябва да обсъди, и че се нуждае от съвет по един аспект на исмаилизма. Тя го бе попитала за името и организацията, която представлява, и той ѝ бе отговорил, че е доктор Джеймс Сондърс, бивш сътрудник на Техеранския университет. Не вярваше, че биха могли да проверят.

Посрещна го лично директорът на фондацията, висок побелял мъж, който приличаше повече на преуспяващ дипломат или адвокат. Рандал веднага забеляза, че той е повече администратор, отколкото учен. Изглежда, беше арабин, най-вероятно египтянин или сириец. Катраненочерната му коса беше примесена със сиви кичури, грижливо сресани назад, сякаш за да му придадат още по-респектиращ вид. Рандал прецени, че е на около четиридесет и пет години; имаше безупречни маниери.

— Доктор Сондърс? — попита той, протягайки ръка за поздрав.

Жестовете му бяха отработени и точни, маниери на бъдещ доверие, предразполагащ партньор. Рандал обаче не го хареса още от пръв поглед.

— Моля — продължи директорът, — седнете. Ще поръчам да ни донесат кафе. Настанете се удобно.

Рандал различи оксфордската интонация, образованието, което само богатите чужденци можеха да си купят в Англия. Колко ли усилено трябва да е работил този мъж, за да стане английски джентълмен? Нямаше да е леко да прецени, не и в малкото време, с което разполагаше. Тук имаше заложени капани и той трябваше да се движи внимателно, с минимум разкриване, опипвайки събеседника си, без в крайна сметка да знае дали може да му се довери, или не.

Беше поел огромен риск с посещението си тук. Ако Ростоворовски беше прав, то всеки член на сектата на исмаилитите би могъл да принадлежи към организацията, чието съществуване полякът беше обосновал. Едва ли имаше начин да узнае предварително кои са и къде се намират. Рандал вече знаеше, че те имат очи и уши навсякъде. Можеше да се озове в капан, и то такъв, че даже нямаше да разбере кога е хлопнал зад гърба му. Но вече нямаше избор, а и време за по-обиколно разследване.

Директорът се върна почти веднага. Школуваната му усмивка беше като залепена върху лицето му.

— Ужасно съжалявам — каза той. — Забравих да ви се представя. Казвам се Абд ал Латиф ал Шидиак и съм директор на фондацията. Моля да ме извините, но се съмнявам, че бих могъл да съм ви от особена полза. Ако проблемът ви касае иранския исмаилизъм, разбира се. Вие естествено сте разбрали, че аз съм арабин. Идвам от Сомалия, на изток от Хама в Сирия. Но повечето от сирийските исмаилити са оттам — това е бил нашият център от средата на миналия век. Но на вас това вече ви е известно, нали така?

Рандал не можеше да прецени дали ал Шидиак е просто учтив, или го изпробва. Поклати глава.

— Боя се, че не. Знанията ми за арабския свят са твърде ограничени. Живял съм дълго време в Иран, но съм посещаван само за кратко някои от страните в Залива.

— А ла татакулуму л'Арабия?

— Не, страхувам се, че не. Мога да чета малко на арабски, но не говоря.

Защо ли го беше нападнал така? Нима го подлагаше на още едно изпитание? Или просто вече развиваше параноя и виждаше капани и там, където ги нямаше?

На вратата се почука и секретарката влезе с поднос кафе и сладкиши. Момичето пресече стаята и постави подноса върху ниската масичка срещу бюрото на директора. Рандал забеляза, че изглежда притеснена, но не можеше да прецени дали от него, или от шефа си. Тя се изправи, усмихна се нервно на Рандал и напусна стаята.

Ал Шидиак наля кафе от високия сребърен кафеник с елегантно издължена чучурка.

— Надявам се, че харесвате кафе, приготвено по оригинална арабска рецепта, доктор Сондърс — каза той. Ръцете му се движеха бързо и пестеливо, докато сервираше малките филджанчета. Усмивката нито за миг не напускаше лицето му. Студена усмивка. — Захарта и млякото само развалят доброто кафе. Аз обичам да пия моето така, както го пият бедуините — неподсладено. Ако е много силно за вас, ще помоля Фатима да донесе мляко.

Рандал поклати отрицателно глава и се усмихна, макар че мразеше неподсладено арабско кафе. Намираше го силно, горчиво и почти неприятно. Вдигна филджана и отпи. Имаше вкус на горчиво лекарство. Усмихна се отново и посегна за парченце халва от чинията в средата на подноса.

— С какво мога да ви бъда полезен, доктор Сондърс? — Това беше въпросът, който Рандал беше очаквал, но според него той дойде малко рано. Много зависеше от това, как щеше да отговори и как щеше да подходи към материята. Откъде да започне? Как да започне? Да се придвижва стъпка по стъпка, да разкрива по малко при необходимост, да опипва внимателно, докато намери отговор? Това бе първоначалният му замисъл. И после? Трябваше ли да засили натиска си срещу този човек, или да се оттегли, ако срещне съпротива? А ако надушеше опасност, щеше ли да има време или възможност да се измъкне?

— Като начало, доктор ал Шидиак, бих искал да узная нещо за общността на исмаилитите тук в Ню Йорк. Например колко процента от тях са иранци и поддържат ли контакти с Иран?

— Те са много малко, доктор Сондърс, много малко. Дузина, може би две, от тези, които са ни известни, това е. Може да има и повече, такива, които не са активни във вярата и... други. — Ал Шидиак се усмихна и вдигна филджана до устните си.

— Други? — откликна Рандал. Въпросът му бе напрегнат, опипващ. Халвата се разтроши между пръстите му в чинията. Ал Шидиак наклони глава настрана, постави филджана си на масата и го напълни повторно.

— Да, други — отвърна той. — Когато говоря за нашите, имам предвид низарите, разбира се. Кходжас. Но има и други исмаилитски групи, които са отделно от нас. Например мусталитите; в Индия ги наричат бохорас. Почти не поддържаме връзки с тях.

— Знаете ли колко от тях са иранци? — Рандал вече чувстваше дистанцирането на домакина си, нарастващата му резервираност. Дали вече не беше засегнал някакъв нерв?

— Страхувам се, че не знам почти нищо, доктор Сондърс. Но мисля, че иранците са малко. Мусталитите живеят предимно в Индия. Има и в Източна Африка и повече в Йемен. — Ал Шидиак почувствува лекото убождане на страха. Защо бе дошъл този мъж? Накъде водеха въпросите му? — Може би, ако изясните причината за вашите въпроси, доктор Сондърс, бих могъл да ви бъда по-полезен. Не беше ли концентриран интересът ви предимно върху исмаилитската общност тук, в Ню Йорк?

Рандал остави филджана си на масата. Посегна за папката, която бе донесъл. Нямаше начин да избегне това. Трябваше да покаже документите. Те бяха неговият пропуск. Без да каже дума, той бръкна в папката и ги измъкна: синия лист с тайнствените знаци, пълната транскрипция на фарси и английския превод на Ростоворовски.

— Може би това ще улесни нещата — каза той, подавайки листовете на ал Шидиак. — Виждали ли сте нещо подобно на този лист преди? Има ли това някакъв смисъл за вас, какъвто и да е?

Реакцията на директора беше съвсем определена: импулсивно поемане на въздух, изражение на разпознаване в очите. Разпознаване и ужас. Ужасът мигновено се смени с принудено равнодушие, безизразна маска, опитваща се да потули дълбоко вълнение. Арабинът беше изплашен. Какво ли го беше стреснало толкова много?

Ал Шидиак разглеждаше документите внимателно, сякаш изучавайки ги с лупа, но Рандал си даваше сметка, че умът му е някъде другаде и че трескаво се лута в усилие да намери обяснение и да блокира евентуалните произтичащи от него въпроси. Половин минута изтече в напрегнато мълчание, след това ал Шидиак поклати глава подчертано бавно и върна документите на американеца. Когато заговори, гласът му почти не беше променен, но Рандал определено забеляза нотка на страх.

— Съжалявам, доктор Сондърс, но това не означава нищо за мен. Не мога да чета на фарси, но английският превод изглежда съвсем точен. Никога преди не съм чел нещо подобно. И не съм и виждал нещо като този лист. Той определено не е исмаилитски документ. Мога ли да ви попитам къде сте го намерили или кой ви го е дал? — Страхът вече се превръщаше в паника. Беше му трудно да говори. Как е могъл американецът да се сдобие с такъв документ? Какво означаваше присъствието му тук?

Рандал гледаше право в ал Шидиак, който вече не се усмихваше. Самоувереният светски мъж бе изчезнал, заменен от самотен и уплашен човек. Който знаеше нещо. И се страхуваше.

— Съжалявам — отговори Рандал. — Не мога да ви кажа. Но е намерено в тази страна. В този град.

— Кой сте вие, доктор Сондърс? — Гласът на ал Шидиак стана леден. Светската учтивост беше изчезнала, заменена от рязкост, граничеща с нещо много близко до ужаса. — Откъде идвате? Защо дойдохте тук?

— Казах ви — отвърна Рандал. — Дойдох за информация.

— Не мога да ви помогна с нищо. Нямам информация, която би могла да ви бъде от полза.

— Мисля, че имате — отвърна по същия начин Рандал, гласът му бе учтив, но настойчив. Вече се дуелираха не с шпаги, а със саби. — Мисля, че имате информацията, която ми е нужна.

— Грешите, доктор Сондърс. Грешите и сте груб. Били сте дезинформиран. Не разполагам с информацията, която търсите. Ще трябва да отидете някъде другаде. Тук няма такава. — Ал Шидиак притисна плътното дланите си една към друга. Прощален жест, прецизен и убедителен. И се изправи.

Рандал кимна.

— Разбирам — каза той. — Съжалявам, че ви обезпокоих, доктор ал Шидиак. Няма да ви притеснявам повече. — Това беше лъжа. Налагаше се да го притисне отново. Ал Шидиак беше ключът, трябваше да го убеди да сподели с него всичко, което му беше известно, каквото и да беше то. Но не тук. И не сега.

Нищо повече не беше казано. И двамата знаеха, че страхът, изникнал между тях, ги е свързал като невидими окови. Рандал щеше да се опита да ги затегне още по-здраво. Другият щеше да опита да се освободи от тях, да избяга от Рандал и по този начин да успокои собствените си страхове. Но направеше ли това, той би допуснал грешки, и когато това станеше, Рандал щеше да бъде готов да се възползва от тях. Имаше само една пречка: нямаше време, никакво време за такава тактика.

Рандал се изправи, ръкува се с ал Шидиак и тръгна към вратата. Обърна се, преди да прекрачи прага. Директорът стоеше прав, с очи вперени в него. Рандал забеляза, че едната му ръка нервно си играе с ревера на безупречното му сако, разтривайки едно малко петънце там, където бе изпуснал няколко капки кафе. Кафето беше горещо и горчиво и Рандал още усещаше вкуса му в устата си.

39.

Ню Йорк Сити

Събота, 22 декември 1979 година

Рандал чакаше зад дърветата край парка Ривърсайд от другата страна на улицата срещу сградата, подслонила фондацията. Леденият студ го сковаваше, пронизваше го, принуждаваше го от време на време да се раздвижва, за да си възстанови кръвообращението. Чака дълго. Ал Шидиак най-после излезе — точно след един часа, и се насочи на изток към Бродуей. Рандал се досети, че се кани да се качи на метрото. Изчака около половин минута и го последва.

Докторът крачеше нервно и от време на време се оглеждаше, сякаш се опасяваше от проследяване. Рандал го следваше доста отдалече, без да го изпуска от поглед. На Бродуей ал Шидиак зави и се насочи директно към най-близката станция на метрото. Качи се на

влака за долен Манхатън. Рандал скочи в следващия вагон и седна до прозореца, откъдето можеше да наблюдава доктора до вратата отпред.

На площад „Колумб“ ал Шидиак слезе. Рандал изчака малко и го последва, загрижен да не го изгуби сред гъстата съботна тълпа. Докторът смени линията и се качи на влака, пътуващ на север от Осмо Авеню покрай западната страна на Централ Парк, и слезе на следващата станция. Рандал беше по петите му. От време на време докторът се оглеждаше през рамо, но явно нямаше опит и не знаеше нито един от триковете, които могат да принудят преследвача да се разкрие. Рандал го следваше незабелязано.

На ъгъла на 72-ра улица ал Шидиак се огледа и след това тръгна право към „Дакота“ — масивна сграда с апартаменти, проектирана да изглежда като френски замък. С изглед към парка, тя беше първият блок от луксозни апартаменти, построени в Ню Йорк. Сега, близо сто години по-късно, тя все още беше изключително скъпа. Рандал въздъхна. Беше почти невъзможно да се вмъкне незабелязано в зданието. Дали тук бе жилището на ал Шидиак, чудеше се той, или бе дошъл да посети някого? От начина, по който го поздрави портиерът, Рандал заключи, че е първото.

Изчака няколко минути. Ал Шидиак се нуждаеше от малко време, за да се успокои, да се почувства сигурен. Рандал се зачуди дали е женен. Една съпруга би била усложнение. Дано да живееше сам. Продължи да чака. В един момент реши, че вече е време. Извади истинската си служебна карта. Рискуваше, като я показваше на пазача, защото той би могъл да бъде подложен на кръстосан разпит. Но това щеше да му спести много скъпоценно време. Влезе във фоайето.

— Какво обичате? — Пазачът беше учтив, но бдителен. Рандал му показва картата си, затулил небрежно името си с пръст. Това бе официална карта — единственото, което беше от значение.

Преди още пазачът да успее да я види по-отблизо, Рандал вече я беше пуснал в джоба си.

— Бих желал да разменя няколко думи с един от вашите обитатели, доктор ал Шидиак. Нищо неприятно за него, но той разполага с информация, която може да ни е от полза.

— Да, сър. Само момент. Ще му се обадя. Какво име да му съобщя?

— Не го ли прочетохте? Грант. Агент Грант. — Ако го попитаха, пазачът щеше да твърди, че е видял името върху картата на Рандал.

Пазачът отиде до телефона, който стоеше върху бюрото, и набра един номер. Последва къс разговор, след това той се върна при Рандал.

— Доктор ал Шидиак би желал да съобщите какъв е проблемът, сър.

— Не мога да направя това пред трето лице. Трябва да му обясня лично.

Пауза, отново къс разговор.

— Много добре, сър. Каза, че ще ви приеме. Етаж пети, апартамент 511. Асансьорът е вляво, сър.

Ал Шидиак чакаше пред входната врата на апартамента си. Видя Рандал и се вцепени, но не влезе вътре.

— Така — каза той, когато Рандал приближи. — Това е вашата истинска самоличност, доктор Сондърс. Да приема ли, че истинското ви име е Грант?

— И Грант ще свърши работа — каза Рандал. — Нека да влезем, доктор ал Шидиак. Има неща, за които трябва да поговорим.

— Как ме намерихте? Имате ли разрешение да влезете в апартамента ми? Бих желал първо да го видя, моля. В противен случай ще трябва да повикам пазача. — Ал Шидиак блъфираше сполучливо, но не успяваше да прикрие страха си.

Рандал не отговори. Приближи се до арабина, хвана го за ръката и го избута през вратата, след това я затвори.

— Седнете — грубо каза Рандал. Имаше само един начин да преодолее страха на арабина, страха, който го възпираше да му каже всичко, което знаеше. Трябваше да го изплаши още повече, да направи своята собствена заплаха да изглежда по-реална.

— Вие нямате право...

— Напротив, имам. Седнете. — Рандал на всяка цена искаше да избегне насилието. Искаше сътрудничество и знаеше, че може да го постигне, като първо наплаши, а после успокои информатора си. Трябваше да разклати самочувствието му до такава степен, че другият да изпита нужда от него, просто за да усети опора. Само ако нищо не сработеше, щеше да мисли за насилие. Но засега всичко зависеше от гласа и очите му. Ал Шидиак трябваше да му повярва, да се убеди, че

Рандал ще изпълни заплахите си, ако той не му съобщи онова, което иска да узнае.

Ал Шидиак седна. В очите му се бореха страх и гняв. „Усилиш ли гнева — помисли Рандал, — ще изостриш страха.“

— Нямате никакво право да постъпвате така, мистър Грант.

— Но го правя. Или не си забелязал? — Тонът на Рандал беше оскърбителен.

— Нямате заповед. Аз имам права.

— Вече никакви. Току-що ги суспендирах. — Рандал остана прав. Разпитващият трябва винаги да е по-високо от арестанта. Основно правило.

— Аз съм чужд поданик. Имам право на контакт с моето консулство.

— Давай. Щом си сигурен, че имаш добри връзки в Дамаск, и то на по-високи места.

— Какво искате да кажете с това „връзки“? — Ал Шидиак изпаднаше в паника. Чувстваше се парализиран и бързо губеше ориентация. Това не можеше да се случи в неговия собствен апартамент. Какво си въобразяваше този американец? Какво искаше?

— Искам да кажа хора, които могат да обяснят на сирийското разузнаване естеството на връзките ти с ЦРУ и които могат да се позоват на обширното ти досие при нас и на работата ти за нас в Сирия.

— Вие грешите. Няма такова досие. Никога не съм работил за ЦРУ. Сбъркали сте адреса. — Това беше невъзможно, всичко трябваше да си има граници. Не се намираше в баасистка Сирия, все пак тук беше Америка.

— Защо си толкова сигурен, доктор ал Шидиак? Какво знаеш? Какво знаеш ти за това какво можем и какво не можем да направим? Нищо не знаеш. Твоето досие се изготвя в същия този момент.

— Не можете да ме уплашите. Нямам какво да ви кажа. Вашите собствени закони ми гарантират известни права. Вие давате отчет за дейността си. Не сте над закона. Никой не е над закона. — Американецът блъфираше, опитваше се да го сплаши, за да проговори. А ако проговореше, ако му кажеше това, което знаеше, би станало лошо, много по-лошо.

— Ще се изненадаш, ако узнаеш какво можем в интерес на националната сигурност. А ти си заплаха за тази сигурност. Законът не ти гарантира нищо. — Рандал направи пауза, после продължи: — Само след минута, доктор ал Шидиак, ти ще започнеш да говориш. И ще ми дадеш информация, същата, която вече исках от теб. Повярвай ми, ще го направиш.

— Не се страхувам от вас, мистър Грант. Вие превишавате пълномощията си. Нямам какво да ви кажа. — Ал Шидиак си възвръщаше самочувствието. Това беше блъф, чист блъф. Ако този американец възнамеряваше да предприеме нещо, вече би го направил — не би си губил времето да го заплашва. Даже не бе вдигнал ръка да го удари, не беше и говорил за насилие. Тук имаше закон. Това беше Америка. Той бе в безопасност.

— В такъв случай, доктор ал Шидиак, позволи ми да ти кажа какво ще ти се случи. Моля, слушай внимателно, нямам намерение да повтарям. Сега ще вдигна телефона и ще набера един номер. Телефонът ще звънне три пъти и след това ще затворя. След пет минути пред сградата ще се появи кола. Тя ще има тъмни стъкла и фалшив регистрационен номер. Официално тя не съществува. Четирима мъже ще се качат в този апартамент. Пазачът няма да ги спре — ще бъде предупреден своевременно по телефона. Той даже няма да ги забележи. Четиримата мъже ще те придружат до колата и никой няма да ги спре. Ако се опиташ да се обадиш на пазача, с удивление ще установиш, че той е ослепял и оглушал. Ще те закарат до едно здание извън Ню Йорк и ще те вкарат вътре. Сградата е висока, сива, без прозорци и с много дебели стени. Подобно на колата и тя официално не съществува. Нищо не може да се чуе иззад тези дебели стени, особено пък писъците на хора, изпитващи болка. Ще те вкарат в една малка стая, много малка стая, без прозорци, без лампа. В нея няма нищо, ама съвсем нищо. Никой няма да дойде. Никой няма да ти донесе храна и вода. Никой няма да говори с теб. Ще те оставят там за ден, или три дни, или седмица, а може и за по-дълго. Но на теб ще ти се стори още по-дълго. И когато накрая дойдат, а те ще дойдат — ти ще си загубил представа за времето, ще бъдеш объркан, отчаяно ще искаш да говориш. Тогава ще поговорят малко с теб. Ще ти дадат малко храна и вода. И после ще те върнат в същото малко тъмно помещение. Процедурата ще продължи, докато не им кажеш всичко

или докато не умреш. Всъщност вече няма никакво значение, нали вече ще си попаднал там. И никога няма да излезеш оттам. По същото време други ще са занесли паспорта ти в едно друго здание, този път в Ню Йорк Сити. Утре на паспорта ти ще има печат за излизане от летище „Кенеди“ и печат за влизане в Кайро. Ще има и запис, че си ангажирал директен полет за там. Ще има и записи за отпътуването и пристигането. След три дни твоят паспорт ще бъде намерен в една пуста алея близо до хотел „Хилтън“. Ще има регистрация на пребиваването ти в хотела. Полицията в Кайро ще проведе разследване, но няма да намери тялото ти. Това не е нещо необичайно. Когато приятелите ти евентуално започнат да те търсят, ще им бъде казано какво се е случило. И след още малко ще платят за едно късо съобщение във вестниците. Разбираш ли ме сега, доктор ал Шидиак? Разбираш ли какво можем и какво не можем?

Ал Шидиак беше блед като човек, видял насън собствената си смърт. Искаше да повърне, но в устата си усещаше само горчивия вкус на страха. Седеше абсолютно тихо. Ръцете му бяха престанали да мърдат; очите му бяха застинали като на мъртвец. Във въображението си виждаше една кола да минава в Дамаск, с трима мъже на задната седалка, единият от тях с бяла качулка на главата, подобна на чувал. Спомен, който го преследваше отдавна.

— Не можете да направите това. Просто не е човешко. Не можете... — прошепна той. Но вече сам не си вярваше.

Рандал не каза нищо. Беше отрязал и последните котви на ал Шидиак и арабинът вече се беше обърнал за помощ към своя мъчител. Нямаше другаде къде. И какво друго му оставаше?

— Е, добре — започна той потиснато. — Ще ви кажа всичко, което ми е известно. Не е много, но може би ще останете доволни. Моля, елате с мен. Имам документи в кабинета си, които ще помогнат да ви обясня всичко.

Ал Шидиак се изправи и Рандал го последва до едно малко помещение, по чиито стени имаше рафтове с папки. Арабинът светна лампата, извади един ключ от джоба си и отвори шкаф, пълен с папки. Извади няколко и ги подаде на Рандал.

— Тук ще намерите много документи, някои от тях по-малко или повече подобни на талисмана, който ми показахте тази сутрин. Много от тези документи и писма са от един мъж, който нарича сам себе си

имам Хасан ал Коим би-амр Аллах. Той е този Хасан, чийто подпис стои под писмото, което ми показахте. Копия от подобни писма са били изпратени до исмаилитите в Индия, Източна Африка и на други места, но без особен ефект. Даже чух, че е изпратил писма и до мусталитите в Индия и Йемен, но не съм ги виждал. Повечето от тях са писани на арабски, но изглежда, че този Хасан е иранец, каквито най-вероятно са и неговите последователи. Още повече че и вие, струва ми се, сте стигнали до същото заключение. В тези писма той призовава исмаилитския свят да го признае за истинския имам, посочен от ръката на Бога. Но както и досега обаче, той е само водач на една секта, за която много от нас не бяха чували до съвсем неотдавна. Първите писма започнаха да пристигат през 1975. През последната година той изпрати един многословен ферман, в който говори за своята секта и вярата ѝ. Ще намерите копие от него в тази папка. Те наричат себе си иршадити. По всичко личи, че са се обособили като отделна група някъде в средата на миналия век. Ще трябва да ви отегча с малко история, но обещавам да бъде кратък. През 1817 година главата на исмаилитите в Иран бил един мъж на име Халил Аллах. Бил убит през същата година при едно сбиване в град Язд. Неговият приемник, Ага Хан Махалати, станал губернатор на провинция Керман за известно време. Бил уволнен след смъртта на шаха, който го бил назначил, и два пъти организирил бунтове в опит да си върне поста. Претърпял окончателно поражение през 1842 година. Избягал в Индия с повечето от последователите си, предложил услугите си на британците и скоро се утвърдил като глава на исмаилитите там. Той бил първият Ага Хан. Това, което се случило между малкото останали в Керман исмаилити, изглежда любопитно. Един от тях казал, че Ага Хан бил загубил правото си да бъде имам, защото напуснал Иран, който винаги е бил истинският дом на сектата. Този мъж се наричал Абд ал Хюсеин Хан Кермани и твърдял, че той е истинският имам. Бил млад мъж, изключително интелигентен, представителен и много богат. Използвал парите и властта си, за да разпространява влиянието на сектата колкото може по-надалеч, предимно чрез инфилтриране в други групи. Към времето на неговата смърт, малко преди края на века, иршадитите били вече доста влиятелни, макар че съществуването им било известно на много малко хора.

След като бе започнал да говори, ал Шидиак разбра, че е по-лесно, отколкото бе предполагал. Вече нямаше нужда да крие нищо, така че продължи.

— Нещата вървят горе-долу по този начин до едно време, малко преди Втората световна война. Приемникът на Абд ал Хюсеин Хан умрял през 1933 година и бил наследен като имам от собствения си син, Хасан, който приел титлата ал Коим би-амр Аллах. Хасан бил нов човек, верен на традициите също като баща си и дядо си, но освен това бил привлечен от аспектите на двадесети век, особено от модерната наука. На места това може да се забележи в писмата му. Някои от тях показват симпатиите му към европейското фашистко движение от тридесетте години — той, изглежда, е бил впечатлен от методите им на организация и месианските им претенции. След войната някои иршадитски семейства инвестирали силно в тесния индустриален сектор, който бил развит в Иран, и станали неимоверно богати. Подобно на много други големи семейства през този период, те вложили всичките си капитали и продали обширните си имения извън града. Инвестирали буквално във всичко. След така наречената поземлена реформа на шаха джобовите им започнали да се пръскат от бума в бизнеса с недвижими имуществва в северен Техеран и към средата на седемдесетте общото им състояние се оценяваше на милиарди долари, повечето от които по швейцарски банкови сметки. Голяма част отива у Хасан, който, казват, разполага с нея, както реши. Дали като резултат от това, или не, но през 1975 година Хасан решава да излезе на открито и да стане известен на исмаилитите навсякъде. После, през 1977 година, отива още по-далеч. Обявява, че скритият имам, обещаният Махди, чието идване е очаквано от исмаилитите от векове, щял да се появи съвсем скоро. Той не говори за себе си. Говори за някой, наречен Мохамед ибн Абд Аллах, който щял да бъде истинския Махди за целия ислямски свят. Щял да се яви при Кааба в Мека и да призове за започване на свещена война срещу немюсюлманския свят. В този момент, твърди Хасан, всички нации на исляма щели да се вдигнат като една и да покорят земята. Заявява, че знаел това, защото притежавал една книга с пророчества, известна като Китаб ал Ир-шад, т.е. „Книга за началото“. Ето откъде вземат името на сектата „иршади“ — от заглавието на тази книга. Хасан обаче съвсем не мисли да остави всичко в ръцете на Бога. През 1977 година той

обявява, че няколко години по-рано бил инструктирал членовете на собствената си секта да заделят процент от печалбите си за една програма, която имала за цел производството на някакво секретно оръжие, с което Махди щял да покори света. Той не разкрива естеството на това оръжие или пък мястото, където ще бъде съхранявано, и аз изобщо не съм уверен, че то съществува. Мисля, че всичко това е само за да окуражи другите да се присъединят към него. Когато миналият месец мнимият Махди се появи в Мека, ние бяхме много неспокойни да не би това да има нещо общо с този Хасан и групата му. Ако той е замесен по някакъв начин и стане известно, че участниците в аферата са исмаилити, това би било гибелно за всички нас. За хората няма разлика между нас — те не отличават една група от друга. За тях всички исмаилити са еднакви. Ще ни обвинят в организиране на бунта в Мека. Ще ни преследват и ще ни избиват. Жени, мъже, деца.

Рандал слушаше в захлас. Осъзнаваше, че за пръв път чува истината за групата, която бе преследвал толкова дълго. Беше приключил с хипотезите. Край и на догадките — вече знаеше името, историята, целите и личността на лидера им. Нямахше повече да преследва фантом, а нещо материално, което щеше да проследи до леговището му и ако можеше, да унищожи.

— Това е всичко, което зная, мистър Грант — обобщил ал Шидиак. — Разбира се, има повече подробности. Ще ги намерите в тези папки. Но основните факти са тези и аз току-що ви ги дадох. Нищо не ми е известно за местопребиваването им, освен това, че главната им квартира е още в Иран, нито пък мога да ви кажа нещо за организацията им, лидерите или дейността им в момента. Казах ви всичко, което зная. Трябва да ми повярвате.

— Вярвам ви — каза Рандал, — но не разбирам защо се бояхте да ми кажете всичко това?

Ал Шидиак отново пребледня. Отмести поглед от Рандал и не отговори. Американецът го погледна. Страхове на мъжа не го вълнуваха. Но трябваше да знае причината.

— Вие сте се срещнали с тях — заяви Рандал. Това беше твърдение, а не въпрос. — Тук, в Ню Йорк. Съвсем скоро.

Ал Шидиак не каза нищо, но Рандал чувстваше, че е прав.

— Защо дойдоха при вас? — попита той. — Какво искаха? Защо се разкриха толкова леко пред вас?

Ал Шидиак затрепери, после заговори с безизразен уморен глас.

— Беше един мъж. Дойде във фондацията в началото на този месец и поиска да ме види. Каза, че е дошъл от Иран по поръчение на имам Хасан и че е изпратен да се погрижи за интересите на иршадитите в тази страна. Каза, че американското правителство се е заинтересовало от делата на тяхната секта и че те не желаят да му бъде давана никаква информация. Допускаше, че някой може да дойде във фондацията и да започне да задава въпроси. Ако това се случело, аз не трябвало да казвам нищо, а да отричам, че зная нещо за тази група. В противен случай... — Той млъкна.

— В противен случай? — подкани го Рандал, макар че се досещаше за отговора.

— В противен случай ще ме убият. И семейството ми в Сирия. Те знаят кой съм и къде да ме намерят. Имат хора навсякъде. Няма къде да се бяга.

— Иранец ли беше този мъж?

Ал Шидиак кимна.

— Да. На около четиридесет, може би и по-възрастен. Молла. Беше облечен в черно, безрък. С дървена протеза на дясната ръка. Беше почти преди месец, но аз все още виждам лицето му, щом затворя очи. Никога няма да забравя това лице.

— Знам — каза Рандал с едва доловим глас. — И аз съм го виждал.

Настъпи тишина, нарушавана само от нежното тиктакане на часовника върху бюрото на ал Шидиак. Рандал се изправи. Беше време да си ходи. Взе папките и протегна ръка на ал Шидиак. Враждебността между тях, предизвикана от страха, бе изчезнала. Студена официалност бе заела мястото ѝ. Стиснаха бегло ръце и Рандал излезе. Вратата на апартамента се затвори и той чу как ключалката изщрака.

Рандал слезе по стълбите във фойето. На смяна беше още същият пазач. Рандал погледна часовника си и видя, че е почти три. Имаше още доста неща за вършене до довечера. Помоли пазача да извика такси по телефона. Само след минути едно АВС такси се появи отвън.

Щом таксито тръгна, телефонът върху бюрото иззвъня. Пазачът вдигна слушалката.

— Джонсън — обади се гласът от другия край, — тук е доктор ал Шидиак. Току-що видях една кола да потегля. Моят посетител ли беше това?

— Да, сър. Извиках таксито преди минути.

— Благодаря, Джонсън. Можеш ли да ми кажеш от коя компания?

— АВС, сър. Има нещо нередно ли?

— Не, всичко е наред. Случайно да имаш номера им?

— Да, сър — 4-9-2-4 4-4.

— Благодаря, Джонсън.

Ал Шидиак затвори, поколеба се, но само за момент, и отново вдигна слушалката. Набра и един глас се обади почти веднага.

— АВС такси, добър вечер.

— Казвам се ал Шидиак и живея в блока „Дакота“ на Седемдесет и седма улица. Един мой познат си тръгна оттук преди няколко минути с една от вашите коли и току-що се сетих, че не го попитах къде е отседнал. Не можете ли да ми кажете накъде е тръгнал? Не е ли съобщил вашият шофьор дадения адрес?

— Вижте, ние не правим такива справки.

— Прекрасно ви разбирам. Вие сте съвсем коректни. Но това е ужасно важно. Имаме уговорена много важна среща. Замесени са много пари. Не можете ли просто като изключение да нарушите правилата? Имате името и адреса ми. Можете да проверите при пазача долу, ако искате.

— Няма нужда, сър. Записах си името ви. Вашият приятел поиска да бъде закаран до хотел „Челси“ на Западна Двадесет и трета улица.

— О, благодаря ви. Значи хотел „Челси“.

Същата вечер Рандал взе документите си от Яков. Изглеждаха му перфектни, но истинската проверка щеше да стане на летището в Техеран. Вече беше ангажирал място на самолета за Лондон тази вечер в десет часа и възнамеряваше да напусне Англия на другата сутрин на път за Иран.

Когато се върна в хотела, Фереще го очакваше, за да се сбогуват. Беше бледа и мълчалива. Той ѝ разказа за ал Шидиак и за това, което той му бе казал за имам Хасан и групата му. Тя го слушаше, но думите му не ѝ говореха почти нищо. Не можеше да мрази една абстракция, а те все още бяха точно това за нея. Тя ги бе видяла и бе избягала от тях, но все още не можеше да повярва в съществуването им, даже и когато Рандал им даде име и минало. Тя бе говорила с Горман и Стрейкър и бе видяла Питър Рандал да убива веднъж в ателието на Устър Стрийт и веднъж на леда близо до къщата на Ростоворовски. Можеше да повярва в онези неща: в Стрейкър и Рандал и в Горман, умиращ под леда. Но тези, другите, бяха само сенки, които беше мярнала веднъж с крайчеца на едното си око. Тя се страхуваше от тях и копнееше тази история да е приключена, но те не бяха съвсем реални за нея. Тя се страхуваше и от Рандал, но не за себе си, а защото той бе принуден да върши неща, които тя не можеше да разбере. За него нейните сенки бяха реалност и тя се боеше, че чрез него те могат да станат реалност и за нея. Страхуваше се от неговата омраза и от силната му воля. Когато той си тръгна, тя остана още дълго, без да помръдне. Страхуваше се и за него, и за себе си. Не можа да заспи тази нощ.

ШЕСТА ФАЗА

40.

Техеран 23 декември 1979

Техеран го посрещна тъмен и дяволски студен. Снегът покриваше плътно земята и въздухът беше чист и мразовит. На летище „Мехрабад“ прекъсване в електрическото захранване беше изключило отоплението, но един генератор поддържаше светлините на пистата и средствата за комуникация в действие. Пунктовете за паспортен и митнически контрол бяха осветени от газени лампи. Въпреки това бдителността на революционните стражи беше по-голяма от обичайното. Много иранци си идваха от Европа по време на коледната ваканция, макар че в Техеран нямаше и никога нямаше да има Коледа.

Рандал пътуваше с ирландски паспорт на името на Шон Бърн, фотограф на свободна практика от Дъблин. Паспортът му бил откраднат преди седмица в Ню Йорк. Фереще му беше купила един комплект внушителна фотографска техника втора употреба от „Уилоуби“ на Тридесет и втора западна улица — достатъчен, за да впечатли непредубедено око. Изборът на ирландски паспорт беше преднамерен. Рандал знаеше, че това ще се отплати веднага щом стигне Иран; беше платил на Яков, за да направи още няколко други документа, които би могъл да използва. Освен това паспортът беше заверен с напълно автентичен визов печат от иранското консулство в Ню Йорк. Рандал нямаше и представа как го беше постигнал старецът, но това беше вдигнало цената буквално до небесата.

Ирландският паспорт на Рандал в началото предизвика леко смущение. Никой от стражите на смяна не беше виждал такъв преди и, изглежда, никой не знаеше къде се намира Ирландия. Рандал можеше да говори с тях само на английски — всеки знак, че разбира фарси, веднага би предизвикал подозрения. Знаеше от работата си в Лангли, че ЦРУ възнамерява да вкара агенти в Техеран, дегизирани като европейски бизнесмени, и трябваше да убеди подозрителните пазачи,

че документите му за самоличност са истински. За негово облекчение визата мина с лекота — едно важно препятствие бе отстранено. Следващото, което представи, беше едно писмо, в чието подправяне лично бе участвал, подписано от Мехди Рахматолла, иранският консул в Ню Йорк. Беше уверен, че едва ли ще си направят труда да проверяват автентичността му. В него консултът молеше иранските власти да сътрудничат на мистър Бърн, тъй като той ще пребивава в Иран по важна работа.

След това Рандал извади най-решаващите документи и ги подаде на стража, чийто английски изглеждаше най-добър — мъж на около двадесет и пет години, който явно бе получил образованието си в чужбина, може би дори в Англия.

Първият беше писмо от главната квартира на Ирландското движение за независимост, удостоверяващо, че Шон Бърн е политически представител на Ирландската републиканска армия, упълномощен да води преговори с други антиимпериалистически организации с цел взаимна изгода. Следващият представляваше подробна разписка от НОРАИД, северноамериканска организация, която доставяше материална помощ за въоръжените борби на Северна Ирландия. В нея се удостоверяваше, че Шон Бърн е получил и организиран прехвърлянето в Ирландия на големи парични суми, събрани от членовете на ирландската общност в Ню Йорк, както и на два товара с оръжие, предназначено за Донегал.

Когато иранецът приключи с внимателното изследване на документите, Рандал се опита да обясни, че е упълномощен от своите началници да посети Иран, с цел да се срещне с лидерите на революцията и да укрепи връзките, за да могат двете страни да си оказват взаимопомощ в борбата с британския империализъм. Това беше изстрел с далечен прицел и той го знаеше. Ирландия всъщност беше съвсем неизвестна на повечето иранци. Много от тях имаха съвсем смътна представа къде се намират Англия, Франция или Германия, но по време на демонстрациите, довели до революцията, често се скандираше „зенте бад Ирландия“ — т.е. „Да живее Ирландия!“ Беше излязла дума, че ирландците по някакъв начин са замесени в борбата за независимост срещу британците, и доколкото иранците бяха борци в битката против световния империализъм, ирландците, които и да бяха, трябваше да са приятели. Рандал

залагаше този път на тези чувства, разказвайки на стража за Великденското въстание през 1916, Гражданската война, разделянето на Ирландия от британците, гражданските протести от шестдесетте, които бяха завършили с кървава баня, навлизането на британските войски и последвалата дълга изтощителна война. От богатия си опит знаеше, че тези мъже мислят в черно и бяло, и затова рисуваше една драматична картина, разчетена да спечели симпатиите им.

Оказа се, че стражът, към когото Рандал адресира разказа си, наистина е бил в Англия, в един университет близо до Брайтън, и знаеше нещо за ирландския проблем. Това, което американецът подозираше заради неговия акцент, се оказа вярно, и когато иранецът започна да обяснява разказа му на приятелите си, въодушевлението в очите на другите се усили. Рандал, преструвайки се, че не разбира нищо от разговора им, се вслушваше напрегнато. Изглежда, книгата на Лиам де Паор за Северна Ирландия беше преведена на фарси и този мъж я беше чел. Рандал си спомни, че я бе виждал да се предлага на пазара в Техеран през 1977 и мислено отправи благодарствена молитва към преводача.

В условията на хаос, все още преобладаващи в следреволюционната действителност, революционните стражи си бяха извоювали забележителна автономност. Като организация, те често действаха независимо от правителството, даже и в опозиция на официалната политика, и никой не се осмеляваше да ги критикува. Стражът, с когото бе говорил, отиде до телефона и избра някакъв градски номер. Сърцето на Рандал заби по-силно. Разбираше, че макар и да бе спечелил симпатиите му, иранецът не можеше сам да вземе решение да го допусне в страната. Знаеше как работят тези хора. Бе много по-безопасно да се получи разрешение от някой по-висшестоящ, в случай че възникнеше някакво съмнение, отколкото да се предприеме самостоятелно действие, което с еднаква лекота може да доведе както до награда, така и до разстрел.

Рандал нямаше защо да се тревожи. След като поговори около пет минути с началника си, стражът затвори телефона, усмихна се и тържествено започна да обяснява уреждането на престоя на „Бърн“ в Техеран. Като представител на приятелска революционна група, активно ангажирана в борбата с една от основните сили на Запада, „Бърн“ не трябвало да бъде държан да чака прекалено дълго на

летището. Във всеки случай не през цялата нощ. Някой от стражите щял да го придружи до хотела в качеството на „официален ескорт“. Това било само учтива формалност. Можело да поставят и пост отвън пред хотела. Детайлите щели да уточнят утре сутринта, защото съюзникът бил уморен от дългия полет.

Беше уточнено, че английски говорещият гвардеец ще придружи Рандал до хотел „Кийхан“ по авеню „Хафиз“. Напуснаха заедно летището, като войникът помагаше да мъкнат тежкото фотографско оборудване. Беше идеален начин за влизане в страната — с протекцията на властите, но сега вече Рандал трябваше колкото може по-скоро да се отърве от този човек.

Взеха един военен джип, паркиран пред главния вход на малкото летище — един от многото „освободени“ от армейските казарми из цялата страна през последните дни на великия катаклизъм.

Стражът, Сохраб Каземлу, говореше свободно с Рандал, любопитен да узнае нещо повече за борбата на ирландците срещу англичаните. Американецът бе гледал кинопреглед и чел вестници за размириците в Ирландия и затова бе в състояние да блъфира убедително. Намираще Каземлу за симпатичен и интелигентен, съвсем не като главорезите, които бе застрелял преди няколко месеца в Юзефабад. Когато накрая заговори за революцията и за своето участие в нея, Рандал се почувства почти засрамен от комедията, която разиграваше. Каземлу не беше нито опортюнист, нито пък фанатик, а просто млад интелектуалец, почувствал се засегнат от несправедливостите на бруталния режим на шаха, и искрено искаше да помогне за построяването на едно друго общество. На негово място той също би вярвал и би постъпил по същия начин. Но сега изпитваше съжаление към Каземлу, защото знаеше колко са малки шансовете за установяване на справедливост в новия свят на аятоласите.

Хотелът изглеждаше тъмен и пуст, но Каземлу заблъска по входната врата, докато не се появи един полузаспал портиер. Само след минути се появи и управителят, който поднесе почтително извиненията си. Той обясни, че понеже било зима и нямало туристи, а само няколко бизнесмени, хотелът бил фактически затворен. Една стая, разбира се, щяла да бъде приготвена веднага, ако господинът бил склонен да понесе леки неудобства до утре сутринта.

Рандал бе настанен в една стая на четвъртия етаж с изглед към главната улица. Асансьорът беше повреден и управителят ги поведе нагоре по стълбите, без да престава с извиненията си. Дребен, пълничък мъж, той бърбеше безспирно, ръкомахайки с нежните си бели ръце. Опитваше се да поддържа едновременно два разговора: и със стража, и с Рандал, тъй като не можеше да определи кой от тях е по-важен. Толкова беше трудно в днешни дни да се отсъди със сигурност за ранга или влиянието на един човек. Той въведе Рандал в стаята му, правейки несръчен опит да отклони вниманието му от слоевете прах, натрупали се през месеците на занемареност. Вътре беше кучешки студ, но управителят каза, че нищо не можело да се направи до сутринта. Рандал се усмихна и кимна. За него в крайна сметка нямаше значение, щом възнамеряваше по това време да бъде далеч оттук.

Когато управителят се накани да си тръгне, Каземлу го спря и му заговори тихо, но отчетливо на фарси.

На летището Рандал бе успял да го убеди в пълното си незнание на местния език и сега стражът си позволи да говори свободно пред него.

— Слушай сега — каза той. — Аз ще прекарам остатъка от нощта в коридора пред тази стая, просто за да съм сигурен, че нашият гост няма да се опита да се измъкне или да се свърже с някого. Не бива да му се позволява да говори по телефона извън хотела или да остави съобщение, което да бъде предадено някому. Ако се опита да ти даде някаква бележка, донасяш ми я веднага. Ясно ли е?

Управителят трескаво закима, жаден да угоди, устните му неколкократно повториха „чашъм“.

— Щом слезеш долу, искам да излезеш пред хотела. Там трябва да има още двама стражи от местните казарми. Върни се и ми кажи, ако ги няма. В противен случай им предай, че съм тук и стоя на този етаж, за да пазя нашия посетител, и че те трябва да останат там на пост до второ нареждане. Никой не бива да влиза или да напуска хотела без моето разрешение. Ясен ли съм?

— Чашъм, ака, чашъм — повтаряше дребният мъж, докато се измъкваше през вратата.

Рязко променяйки маниера си, Каземлу отново се обърна към Рандал с усмивка на лице. Държеше се като цивилен, който неохотно

се е озовал във военна униформа. Рандал не се беше излъгал. Каземлу бе служил в армията известно време, може би на задължителна военна служба. Знаеше как да командва. И също така щеше да знае как да го пази надеждно.

— Помолих го да вземе мерки никой да не ви безпокои тази нощ — обясни Каземлу. — Вие сигурно сте уморен и не бих искал да ви задържам повече. Само ще взема един стол и ще почакам отвън, докато стане време да вървим в министерството. Не се тревожете за нищо. Ще се погрижа да си починете малко. Лека нощ, мистър Бърн. И добре дошли в Иран.

Стражът се поклони и излезе, изнасяйки единия от двата стола в стаята. Вратата се затвори и Рандал остана сам. Докато Каземлу говореше с управителя, вече беше измислил как да се измъкне от хотела. Скоро щеше да се зазори, а той трябваше да излезе преди разсъмване. Без да губи време, наслага най-важните си неща в един голям сак, после взе лист хартия и написа следното съобщение на фарси:

„Ирландският колаборационист е в наши ръце. Ще бъде освободен невредим срещу отстъпки от сегашното правителство на Иран. Несъобразяването с нашите искания ще доведе до непрестанни увреждания на нашия гост, а ако правителството упорства, и до неговата смърт. Ако той умре, неговите хора ще считат иранските власти отговорни за смъртта му и ще окуражават активно своите съюзници революционери из целия свят да скъсат връзките си с този режим. Ще ви известим писмено за нашите легитимни искания утре по обяд.“

Народен марксистки фронт

После закрепил листа на видно място в рамката на огледалото над тоалетната масичка и тихо започнал да разхвърля спалното бельо и бедната мебелировка в стаята, създавайки обстановка, сякаш в стаята е имало кратка, но ожесточена борба. Щом свършил, извадил бърснача от джоба на тоалетната си чантичка, прекара го бързо над месестата част на палеца си и внимателно накапа кръв върху възглавницата и

чаршафите, после сложи лепенка върху раната. Прибра бръснача в чантичката и дръпна ципа.

За негово облекчение, кабелът на телефона беше достатъчно дълъг, за да му позволи да го премести в малката баня. Влезе, предвидливо отвори единия кран на мивката, вдигна слушалката и избра рецепцията. Както бе очаквал, изминаха почти пет минути преди някой да отговори. Беше нощният портиер, сънен и кисел.

— Балех! Чи микха?

Говорейки бързо на фарси с тих, но не търпящ възражения глас, Рандал се представи като Каземлу и поиска да говори с управителя. Портиерът знаеше, че е по-добре да не възражава. След две минути изплашеният глас на управителя прозвуча в слушалката и Рандал забързано почна:

— Тук е Каземлу, стражът от четвъртия етаж. Говоря от стаята на ирландеца. Току-що се свързах по радиото с базата и те ми казаха, че може да има вълнения в хотела, предизвикани от контрареволуционери. Трябва да ги прогоним. Искам ти и всички хора, които са ти на разположение, да им отвлечете вниманието. След точно пет минути трябва да отидете във фойето с тенджери, тигани и каквото още намерите и да вдигнете колкото можете повече шум. Разбра ли?

Последва кратко мълчание, след това управителят се обади с нервен неуверен глас.

— Но, дженабе Али, вие навярно разбирате, че имаме гости. Не мога да сму...

— Ако не направиш това, което ти казвам след точно пет минути, твоите гости няма никога повече да бъдат смущавани. Просто ще са мъртви.

Рандал затвори и се върна с телефона в спалнята. Както бе очаквал, управителят даже не бе попитал дали наистина говори с Каземлу. Говорещите фарси чужденци бяха голяма рядкост, дори и в нормални времена.

Минутите бавно се нижеха; Рандал напрегнато очакваше врявата да избухне. Пет минути изминаха, без да се случи нищо, и той започна да гадае какво може да се е объркало. Внезапно някъде отдалеч се чу трополене и след това сякаш дяволът се разбесня на свобода във фойето. Трясъци, блъскане, удари в метал и над всичко това

пронизителни крясъци и писъци. Явно управителят бе казал на хората си да вложат душите и сърцата си в изпълнението. Само след секунди вече можеше да се усети ефектът от шума. Рандал чу да се отварят врати в коридора, разнесоха се възмутени гласове, трополене на боси крака — шумове на страх и нарастваща паника. Беше явно, че в хотела има повече гости, отколкото бяха регистрирани. Рандал и за миг не се усъмни, че Каземлу ще се насочи веднага към източника на шума, освобождавайки пътя му, но изчака, за да му даде достатъчно време да се отдалечи от стаята.

След минута Рандал отвори вратата и надникна навън. Тук-там изплашени лица надзъртаха в коридора. Блъскането и крясъците станаха още по-силни. Както бе очаквал, Каземлу не се виждаше никъде. Никой не го попита нищо, нито се опита да го спре, когато тръгна по коридора към задните стълби. Почти не го вълнуваше дали някой ще го види. Повечето от гостите не биха казали нищо, останалите биха си спомнили твърде малко. Съобщението в стаята му едва ли щеше да заблуди за дълго стражите от САВАМА, но щеше да му осигури един жизнено необходим ден, за да се скрие. Това бе всичко, от което се нуждаеше.

Без да се бави, Рандал се спусна по стълбището; стъпките му отекваха в тъмнината. Най-долу една малка дървена вратичка му прегради пътя. Трябваша му само секунди, за да я отвори и да излезе на задната улица, вече изпълнена с неясна сива светлина. Бързо зави наляво и се отдалечи от хотела. Две улици по-нататък намери телефонна будка.

Беше градил всичките си надежди на този единствен телефонен номер и вече нямаше връщане. Набра го и прилепи слушалката до ухото си. Измина минута и той започна да се изнервя. Когато вече истински започна да се тревожи, някой вдигна слушалката и попита:

— Бале, ки е?

— Сайръс? Сам ли си?

— Да. — Пауза. — Ти ли си, Питър? — Растгу не успя да прикрие изумлението си.

— Бързо схващаш, Сайръс. Пак съм в Техеран и ми трябва подслон. Мястото в Дарбанд още ли е сигурно?

— Да, безопасно е. Но защо се върна? По дяволите, Питър, толкова ли много искаш да ме видиш мъртъв?

— Моля те, Сайръс, засега съм ти простил за нокаута, макар че, признавам си, имаше моменти, когато ми идеше да ти извия врата, за да ти го върна. Не мога да ти обясня по телефона защо съм се върнал, но знаеш, че нямаше да съм тук, ако не беше важно. Едно нещо обаче ще ти кажа: тук съм по собствена воля. Сигурен съм, че ме разбираш.

Настъпи къса пауза, после Растгу каза:

— Разбирам, Питър. Можеш да ми обясниш по-късно. Къде си сега?

— На „Хафиз“ и ъгъла с „Надери“.

— Окей, ще те взема след десет минути. Но добре ме чуй, копеле такова — този път ще си сам, създадеш ли ми някакви неприятности. Имам си свои собствени проблеми.

До следващото утро Рандал успя да убеди израелеца в сериозността на положението. Растгу беше готов да окаже всякаква помощ, която му беше по силите. Ако американците бяха достатъчно глупави, че да искат да се замесват в правене на сделки с терористи, то неговите хора гледаха на нещата иначе. Не ги ли обуздаеха, иршадитските исмаилити можеха да предизвикат размирици в Средния изток, да дестабилизируют и без това несигурната политическа обстановка още повече. След подписването на споразумението в Кемп Дейвид през миналата година израелците се стараеха да блокират всичко, което би могло да предизвика арабския свят, а Растгу разбираше, че това е само една малка част от мащабния замисъл на иршадитите.

Следващите три дни Рандал прекара в къщата в Дарбанд и изготви по памет един подробен доклад за това, което знаеше за иршадитите и инициативите им. Той бе кодиран и изпратен от Растгу в Ерусалим.

На втория ден от главната квартира на МОСАД пристигна официално одобрение за провеждане на операцията. Израелците бяха вече консултирани от Вашингтон по време на първоначалното разследване на опита за убийство на президента и вече имаха съставено собствено досие. Очерталите се връзки между иршадитите и различните неофашистки групи в Германия и навсякъде другаде

предизвикваха сериозна загриженост у тях и ги подтикваха към действие.

На третия ден Растгу се появи в Дарбанд с малко смутен вид и леко развълнуван.

— Питър — започна той, — успяхме да съберем малко повече информация за международните им връзки. Нашите хора в Западна Германия са успели да сложат ръка на материали, намерени след един рейд в главната квартира на Дойче Акционгрупе. Тези документи сочат, че някои от членовете на тази фашистка група са пътували до Иран между 1975 и 1978 година и всички са си прекарвали времето в една секретна база, където провеждали тренировки с огнестрелно оръжие, взривни материали, ръкопашен бой, саботажи и един Бог знае още какво. Четирима от тях били бивши офицери от Бундесвера, които са били наемници в Ангола, Нигерия и други части на Африка. Има и нещо, може би много важно, но детайлите не са много ясни — мъжът, който ръководи тази база, е отбелязан в папките им като Ф.Р. и от някои от документите можем да заключим, че е член на Акционгрупе, но не сме уверени.

— Германец? — попита Рандал. — Сигурни ли сте?

— Така мислим. Нашите хора още изучават материалите. Ще ти съобща веднага, щом научим нещо ново.

Рандал кимна, след това отиде до бюрото и вдигна една от папките, които бе взел от апартамента на ал Шидиак в Ню Йорк и бе пренесъл в Иран в скрито отделение на багажа си. Извади един лист хартия.

— Сайръс — започна той, — докато ти беше навън, прегледах по-внимателно документите, които взех от ал Шидиак в Ню Йорк. Намерих това в една от папките, скрито в обложката. То е писмо на английски, писано от някой в Техеран, адресирано лично до ал Шидиак. Името му е Ибрахим Масуди и е исмаилит, прекарал част от миналата година в Колумбия — той споменава всичко това в писмото си. Изглежда, че докато е бил там, се е сприятелил с ал Шидиак и други от фондацията и им е разкрил, че преди е бил замесен с иршадитите тук в Техеран. Но звучи така, сякаш съжالياва за това и е напуснал. Писмото е било изпратено с пакет от документи, които той е обещал да изпрати на фондацията. Може и да е рисковано, но мисля да

намеря този Масуди. Той е звеното, което търсим. Адресът му е на писмото. Възнамерявам утре да изляза в града и да си поговоря с него.

— Прекалено опасно е. По-добре да отида аз.

— Не, много по-важно е твоят имидж да е ненакърнен. Ти не би могъл да говориш с него, без да рискуваш. Ако нещо се случи, той може да те опише и да насочи властите към теб. Не можеш да поемеш този риск, поне не сега. Ако нещо се случи с мен, не е толкова страшно, вие ще продължите. Не, по-добре е аз да отида.

Растгу неохотно се съгласи. Въпреки че се тревожеше за приятеля си, не можеше да си позволи това да застраши шансовете им за успех. Той не действаше по собствена инициатива, а се подчиняваше на заповедите от Ерусалим. Рандал не беше незаменим и нямаше нещо, което Растгу или някой друг би могъл да направи по този въпрос.

Денят бе доста тежък за Хауърд Стрейкър. Беше прекарал утрото, посещавайки вдовицата на Горман — един жест, за който сега съжеляваше. Точно Коледа не беше много подходящ ден за посещения от този род. Мисис Горман не повярва на нито една негова дума и не кимна разбиращо, докато той говореше за „нашите момчета от Службата“. Понякога се чудеше дали си струва потта и кръвта да се защитават хора, които, изглежда, не желаеха да бъдат защитавани. Неблагодарнички като тази мисис Горман.

Следобед прекара два часа в разговор с Ростоворовски. Ако въобще имаше някаква промяна, тя бе към по-лошо. Старецът отказа да промени дори и дума от абсурдните си показания и след около час изобщо престана да говори. Стрейкър все още се въздържаше да използва по-твърди методи срещу стария глупак, но харесваше ината почти толкова, колкото и неблагодарността.

Тъкмо се канеше да излиза от офиса си, когато телефонът иззвъня. Остави го да си звъни и тръгна към вратата. Телефонът не спираше. Той изпсува, блъсна вратата и вдигна слушалката.

— Да!

— Мистър Стрейкър?

— Да. Тук е Хауърд Стрейкър. Кой се обажда?

— Карл Харпър, сър. Помолихте ме да ви се обадя веднага щом хвана някаква следа от Питър Рандал.

Стрейкър трепна. Очакваше това позвъняване вече дни наред.

— Продължавайте, Харпър. Слушам ви.

— Проверихме всички полети от Ню Йорк за последните няколко дни. Мисля, че току-що намерихме това, което търсите. Някой, пътуващ с ирландски паспорт на името на Шон Бърн, е излетял в 22.00 часа с полет 176 на „Бритиш Еървейз“ от Ню Йорк за Лондон на 22 декември. Пътник, пътуващ със същия паспорт, е бил на полета 738 на „Иран еър“ от Лондон за Техеран в 16:30 на следващия ден. Пристигнал в 3:00 на летище „Мехрабад“ в понеделник сутринта. Току-що получихме потвърждение от ирландското консулство, че паспорт със същото описание е бил откраднат преди една седмица. Може да е Рандал, сър. Всички други пътници, пътували от Ню Йорк за Техеран през тези дни, са проверени. Трябва да е той.

Стрейкър трескаво съобразяваше. Всичко съвпаднаше. Ако този Бърн беше всъщност Рандал, то той беше вече в Техеран и не успееша ли да го проследят там, можеше да им създаде сериозни неприятности, много сериозни неприятности.

— Нещо за момичето? — попита Стрейкър. Спомняше си за него. Често и без удоволствие.

— Още нищо, сър. Не е сред пътничките на тези полети, които досега сме проверили. Все още търсим. Предполагаме, че може би е останала в Ню Йорк.

В това имаше логика.

— Добре. Дръжте ме в течение. Благодаря, Харпър. Обадете ми се веднага, щом научите нещо ново.

Стрейкър остави слушалката, помисли за момент и я вдигна отново. Набра къс номер. Отговориха му веднага.

— Тук е Стрейкър. Обявявам тревога епсилон седем. На разположение ли е още нашият дълбоко законспириран агент в Техеран?

— Да, сър.

— Искам да бъде активиран незабавно. Ще последва писмена заповед. Искам доклад веднага щом установите контакт и получите потвърждение.

41.

Ню Йорк Сити
26 декември 1979 година

Коледният ден беше като всеки друг. Фереще го прекара в стаята си в хотел „Челси“, отрязана от света на приятелите си и семейството, чувствайки се повече от всякога чужда на празненствата, в които винаги бе вземала участие като външен човек. Денят премина и тя се събуди на следващата утрин, решена да разбие летаргията, която я бе завладяла, откакто се бе завърнала от иранското консулство в понеделник.

След като привърши с тоалета си, излезе от хотела и тръгна към станцията на метрото на кръстовището на 23-та и 7-а улици. Взе влака на север до 190-а улица. Пое по алеята, която водеше през Форт Трайон Парк към Клоистерите^[1]. Разхвърлян ансамбъл от готически и романски здания, повечето пренесени от Европа на границата на XIX и XX век, Клоистерите бяха странно място.

Фереще често се разхождаше тук из сенчестите градини или бродеше из залите с техните съкровища от редки средновековни картини. Днес комплексът беше по-безлюден от обикновено и тя можеше да се разхожда сравнително необезпокоявана, насаме с мислите си.

За съвсем късо време нейният свят бе разрушен. Допреди месец най-лошото, което ѝ се беше случвало, беше краят на връзката ѝ с Фернуел. Сега това ѝ изглеждаше толкова безобидно, а тревогите, които тогава беше изживяла, просто смехотворни. Копнееше за нещо, което да замести овладелите я страх и вцепененост. Сама и уплашена, тя бе потърсила закрила у Питър Рандал. Освен всичко друго той я бе спасил от смърт и ѝ бе помогнал да събере силите си отново след първите дни на паника. Но тя все още се боеше от него и не беше сигурна, че може да му се довери. Трябваше сама да победи страховете си, защото в противен случай никога не би могла да се върне към живота, който бе водила, преди да започне всичко това. Даже и да заминеше за Техеран, това не трябваше да означава, че тича при него, за да ѝ осигури закрила. Щеше да отиде там, за да се сблъска с това, което я заплашваше, каквото и да беше то. Можеше да я унищожи, но

беше за предпочитане пред това безкрайно чакане, което я изтощаваше все повече и повече от ден на ден.

Обядва в кафетерията на Форт Трайон Парк. Докато се хранеше и след това на връщане до Саут Плаза имаше чувството, че я следят, но не забеляза никой да гледа към нея. Взе метрото обратно до града и се върна право в хотела, като от време на време се озърташе. Доколкото можеше да е сигурна, никой не я следеше. Дори да бе имало някой в парка, сигурно е бил някой маниак.

Прибра се и включи телевизора в опит да намери нещо, което да я разсее. Нямаше нищо, освен безсмислици, които всъщност бяха точно това, което търсеше. В пет часа имаше къс новинарски преглед. Гледаше без интерес. Коледната суета доминираше над всичко. Имаше филм за заложниците в Техеран, пеещи коледни песни и отварящи картички и подаръци, придружен от почтителен коментар на диктора. Шокът настъпи към края, по време на деветата новина от прегледа.

„Доктор Абд ал Латиф ал Шидиак — четеше дикторът с безцветния си глас, — директор на една образователна фондация към Колумбийския университет, бе намерен днес убит в луксозния си апартамент в блока «Дакота» на Седемдесет и втора улица. Полицията е намерила тялото му завързано за един стол, след като е била известена от наемателката на долния апартамент, която открила капки кръв да се просмукват през тавана ѝ. Полицията потвърди, че кръвта на жертвата е изтекла още докато тя е била жива, но отказа да съобщи повече подробности за раните, които са ѝ нанесени. Все още не е ясно как нападателят или нападателката на доктор ал Шидиак са проникнали в апартамента му. «Дакота» е защитено здание, чиито наематели плащат за двадесет и четири часова охрана срещу нападения и кражби. Управата направи изявление, че единственият начин убиецът да влезе в апартамента на доктор ал Шидиак е чрез негова собствена покана. Предварителният преглед е установил, че убийството е извършено късно през тази нощ. Ще можем да съобщим повече за...“

Фереще изключи телевизора с трепереща ръка. Беше показана и снимка. Отговаряше на описанието на ал Шидиак, което ѝ беше дал Рандал. Не можеше да има грешка. Беше им отнело три дни, но в крайна сметка се бяха добрали и до него.

Отиде до прозореца и внимателно отмести завесата. Светлината бе слаба, но въпреки това тя забеляза една фигура в черно от другата страна на улицата. Не можеше да е сигурна, но ѝ се стори, че човекът гледа към нейния прозорец. Ръката ѝ изпусна завесата и тя отстъпи назад; сърцето ѝ биеше лудо.

След по-малко от минута взе решение. Вдигна слушалката и даде на оператора един номер в Техеран. Докато се мъчеше да се овладее, слушаше как той се опитва да установи връзка. Обикновено това отнемаше около час и повече. Сега обаче стана само за десет минути. Най-накрая телефонът на другия край започна да звъни. Това продължи около една минута. След това операторът се обади отново.

— Съжалявам, но номерът не отговаря. Желаете ли да опитам отново по-късно? Мога да приема заявка.

— Не. Моля ви, много е спешно, трябва да се свържа. Опитайте с този номер вместо предишния. — Тя му продиктува втория номер, който ѝ бе дал Рандал. „Моля те, Господи — мислеше тя, — нека да се свържа.“

Операторът въздъхна, след това набра международния и кода на страната, последван от кода на Техеран, и най-накрая тихият звук на иранските телефонни линии се появи в слушалката. Измина половин минута, след това се обади мъжки глас, предпазлив и напрегнат.

— Да, кой е?

— Искам да говоря със Сайръс, моля.

— Аз съм Сайръс. Кой се обажда?

— Казвам се Фереще Ахмади. Питър Рандал ми даде този номер. Каза ми, че мога да се свържа с вас. Там ли е той?

— Да, тук е. Каза, че може да позвъните. Нещо не е в ред ли? Къде сте? Още ли сте в Ню Йорк?

— Да, в Ню Йорк съм. Да, случи се нещо. Моля ви, трябва да говоря с Питър.

Последва приглушен разговор, после се обади Рандал.

— Здравей, Фереще. Какво е станало?

— Ал Шидиак е мъртъв! Те го убиха, Питър. Убиха го миналата нощ.

— Не ми казвай сега. По-късно. Ти в безопасност ли си?

— Да, но...

— Забелязала ли си нещо или някого?

— Да, мисля, че ме следят. Мъжът в черно, този без ръката. Мисля, че е отвън пред хотела в момента и чака. Ал Шидиак трябва да е разбрал къде сме отседнали, Питър. Трябва да им е казал. Помогни ми, Питър. Какво да направя?

— Без паника! Слушай внимателно. Пригответи си багажа и напусни веднага. Не се бави и пет минути. Обясни на рецепцията, че един мъж ти досажда и се намира отвън, те ще ти уредят такси да те вземе от задния изход. Иди на летището и вземи първия полет до Лондон. Можеш да направиш връзка за Техеран утре следобед. Сайръс ще те вземе от летището. Не се тревожи, всичко ще е наред. Ще се видим в Техеран. Веднага затвори телефона, в случай че някой се опита да проследи тази линия. Довиждане, Фереще. Пази се.

Линията прекъсна и Фереще остави слушалката. Нямаше време и тя започна да си събира багажа.

Пристигна на летище „Кенеди“ навреме за полета на T.W.A. в 20:00 часа, който трябваше да пристигне на летище „Хийтроу“ в 07:50 местно време. На гишетото закупи билет до Техеран, с прехвърляне на полета на „Иранеър“ в 16:30 следобед на следващия ден от Лондон. Почувства се в безопасност в гъстата анонимна тълпа, която изпълваше обширната чакалня на летището. След час нейният полет беше обявен и тя се насочи към изхода. Беше успяла. След минути щеше да бъде във въздуха, на първото стъпало по пътя за Техеран.

Докато преминаваше през изхода, една фигура се отдели от тълпата, блъскаща се около гишетото за информация. Молла Ахмад бе в облеклото си на духовник и привличаше любопитните погледи на хората наоколо. Фигурата на един ирански молла правеше впечатление даже и на едно международно летище, още повече пък в Съединените щати, където медиите представяха шиитското духовенство като двигател на всички злини напоследък. Нормално би било да има враждебност и даже сблъсък с някой прекалено ревностен патриот. Но до този момент молла Ахмад се беше движил вече седмици наред из Ню Йорк, без да бъде предизвикван. Тези, които се опитваха да се сблъснат с него, се отказваха още щом го погледнеха в лицето. В очите му имаше някаква заплаха, която ги стряскаше. Той вървеше през шумната тълпа на летище „Кенеди“ и хората се отдръпваха да му сторят път.

Вляво от него имаше редица телефони за международни разговори. Той влезе в една кабина, вдигна слушалката и избра един дълъг номер. Комуникациите между Ню Йорк и Техеран не бяха натоварени и връзката се осъществи почти веднага. Не се наложи да чака дълго за отговор. Само след минута излезе от кабината и се насочи към гишето за билети на „Луфтханза“.

— Бих желал да летя утре с вашия късен полет от Франкфурт за Техеран, моля. И тъй като се налага да летя тази нощ за Франкфурт, можете ли да ми ангажирате място?

Без да го поглежда, момичето провери в компютъра си. Секунди по-късно то се усмихна и вдигна поглед. Усмивката ѝ угасна.

— Да, сър. Мога да ви дам място за директния полет на „Луфтханза“ номер 403, който излита в 21:30 часа. Ще бъдете във Франкфурт утре в 10:50 сутринта. Така добре ли е?

— Да — каза той. — Така е отлично.

42.

Техеран
27 декември 1979

Ибрахим Масуди живееше на 12 Дах Метри Фирузе, малка уличка встрани от Кай, в западната част на Юзефабад. Рандал отиде дотам с един малък „Фолксваген“, който му беше осигурил Раггу. Не беше трудно да намери къщата, тъй като тази сравнително нова част на града беше добре уредена. До вратата имаше колонка от звънци и табелки с имена. Рандал намери името на Масуди, позвъни и зачака. Говорителят изпука и един женски глас учтиво попита кой е. Той отговори на фарси — беше безсмислено да се преструва, че не знае езика.

— Аз съм приятел на Абд ал Латиф ал Шидиак от Ню Йорк. Той ми даде името на Ибрахим Масуди и ме помоли да го посетя, докато съм в Техеран. Имам съобщение за него.

— Американец ли сте? — попита жената.

— Да, но говоря фарси, защото чета лекции за политиците от Средния изток в Колумбийския университет.

— Говорите много добре за американец — отбеляза тя, неспособна да прикрие подозрението в гласа си.

— Да — отговори той. — Това е защото живях тук няколко години. И освен това още практикувам.

Последва кратко мълчание.

— Ибрахим не е тук в момента. Аз съм съпругата му. Може би ще оставите съобщение за него?

— Не, трябва да го видя лично. Кога ще се върне?

— Тази вечер. В момента е в офиса си.

— Бихте ли ми обяснили къде да намеря офиса му? Нямам много време в Техеран и планирах да го видя днес. Разбира се, ако е възможно.

— Да, може. Работи за една архитектурна фирма, „Шеркат е Мамарийе Садра“. Офисът им се намира на улица „Ках“, точно под Мухташам, вляво. Не можете да ги подминете, имат табелка на вратата.

Рандал ѝ благодари и тръгна. Знаеше къде се намира. Беше в началото на същата улица, на която бе живял преди. Сякаш беше изминала цяла вечност оттогава. Една вечност и много смърт.

Офисът беше точно там, където си беше представял. Влезе вътре и му посочиха стаята, в която работеше Масуди. Архитектът беше мъж на около тридесет години, набит, но жилав, с увиснали мустаци, каквито предпочитаха да си оставят иранските интелектуалци. Той посрещна Рандал доста любезно. Жена му бе телефонирала, за да му съобщи, че го търсят. Рандал попита дали има място, където биха могли да говорят насаме. Масуди помисли малко и след това каза:

— Слушайте, защо не отидем в моя „патук“? Намира се ей там зад ъгъла и по това време там е съвсем спокойно.

Повечето от иранските мъже си имаха „патук“, един вид място за срещи, където можеха да се виждат с приятелите си, да организират литературни сбирки или други срещи. Обикновено това бе малко кафене, подобно на тези във Франция или Южна Африка, но с атмосферата на английските клубове, с тази разлика, че много рядко се сервираше алкохол.

Беше идеално място. Седяха на масата в един тих ъгъл и Рандал каза на иранеца толкова, колкото счете за необходимо. Поемаше огромен риск, разкривайки пред него степента на своите знания

относно иршадитите, но съзнаваше, че рискът е неизбежен. Докато говореше, внимателно наблюдаваше лицето на Масуди, готов да улови предупредителния сигнал, който би го накарал да си тръгне веднага. Но скоро осъзна, че след като бе изживял първоначалния шок, иранецът сега дори проявява интерес към разказа му и даже е започнал да се чуди до каква степен би го засегнало всичко това.

— Всичко, което искам — обобщава Питър, — е информация за групата. Доктор ал Шидиак каза, че вие бихте могли да помогнете, че бихте могли да ме упътите как да ги намеря и да стигна до центъра, който ръководи всичко.

Масуди го изглежда остро.

— И тогава какво? Какво предлагате да се направи, щом ги намерите?

Отговорът на Рандал бе къс и незабавен.

— Да се ликвидират.

Иранецът го погледна изумено.

— Да се ликвидират? Вие в ред ли сте? Осъзнавате ли какво говорите? Никой не може да ги ликвидира — нито вие, нито вашето правителство, нито всичките ви правителства. Те са прекалено могъщи, прекалено умни.

— Това е мой проблем. Всичко, което искам от вас, е информация. Информация и помощ.

Масуди впери поглед в Рандал, без да каже нищо. После примига.

— И защо трябва да ви помагам? Аз приключих с тях. Това е прекалено опасно — не искам да си имам повече работа с тях. Животът ми е в опасност, дори само защото се срещнахме.

— Може би има начин да направя нещо за вас в замяна — отговори Рандал. — Ако имате нужда от пари, мога да ви се отплатя много добре.

— Не ми трябва вашите пари — отсече архитектът. Но още докато говореше, умът му трескаво запрехвърля всички възможности. Той понижи глас. — Можете ли да ме измъкнете оттук, от Иран? Мен и жена ми? Ако остана още малко, ще полудея. Тази страна се е побъркала: всичко добро, всичко ценно се руши. Искях да остана, да работя за революцията, да се наслажда на свободата, за която копнеехме по времето на шаха. Но сега е още по-лошо: моллите са навсякъде, те и

техните мекерета — революционните стражи. Можете ли да ме измъкнете в Европа или Америка? Ще има ли моята информация такава цена?

Рандал кимна. Знаеше, че Растгу може да го уреди.

— Да — отговори той, — това може да се уреди. В замяна на информацията и на всякаква помощ, която можете да ми окажете. Няма да ви карам да поемате никакви рискове.

Масуди помисли за момент, после се усмихна и протегна ръка през масата.

— Ще ви кажа каквото зная. Нямам представа дали ще ви помогне, но ще ви кажа всичко, което мога. Чудя се откъде да започна. Роден съм в исмаилитско семейство в Казвин, близо до старата крепост на Убийците, Аламут. В семейството говореха, че сме живели там още от времето на Хасан ал Сабах, но не зная дали това е истина, или не. Когато постъпих в Техеранския университет, за да следвам архитектура през 1973 година, се запознах с няколко други млади исмаилити и често си прекарвахме времето заедно. С някои от тях още се виждаме тук — това беше нашият „патук“ през онези дни. Никой от нас не знаеше нищо за иршадитите, но всички бяхме чували слухове, че съществува някаква група. И после, близо година след идването ми в Техеран, един от моите приятели — студент в научния факултет, ми каза, че всъщност принадлежи към сектата и че е бил посветен преди четири години в Бам, където се намирала една от главните им централи.

Рандал се стресна при споменаването на Бам. Това обясняваше защо Моини и колегите му посещаваха толкова често това място.

— Там ли е главната им квартира? — попита той. Пулсът му се ускори при мисълта, че може да е толкова близо.

— Не. Беше, но я преместиха. Ще ви обясня веднага. Бях започнал да ви казвам за този приятел — Азизоллах Парчамдуст. Когато ми каза, че е член на сектата, аз се заинтересувах — просто бях любопитен да узная в какво вярват и бях заинтригуван от секретността, с която обграждаха всичко. Той ме накара да се закълна, че ще пазя тайна, преди изобщо да ми каже нещо. И ме заведе на едно от техните събрания тук, в Техеран. Исмаилитите не се молят в обикновена джамия, а в къща за събрания, както те казват, „джамаат кхане“. Иршадитите правят същото, но посещават и местната джамия,

така че минават за обикновени мюсюлмани. Вие вероятно знаете всичко за „такийе“, които умеели да крият истинските си убеждения, за да избегнат репресии. Те били толкова добри в това, че никой никога не разбрал кои са и в какво вярват. Те имаха една къща в южен Техеран, където обикновено се събираха последователи, живеещи в града, и Азизоллах ме заведе там няколко пъти. Срецнах се с някои от техните водачи, но никога не видях така наречения имам лично. Не можех да видя нещо особено, предизвикващо възражения, на събранията, в които вземах участие. Доколкото разбирах, вярата им не се отличаваше много от тази, която познавах, само че те бяха по-ентузиазирани и това ми харесваше. Единственото, с което не бях съгласен, беше твърдението им, че истинският имам е техен, и желаех да разбера как ще се мотивират. И така продължих да посещавам събранията им около година и опознах много от тях доста добре, но никога не се доближих по-плътно до това, което вие бихте нарекли сърцевината на техните убеждения. Всичко се промени преди около четири години — през 1975. Тогава прекарах лятната си ваканция у дома, при родителите ми в Казвин, и приятелят ми Азизоллах беше дошъл с мен. Казахме на моите родители, че е обикновен исмаилит — в края на краищата, той произхождаше от ортодоксално семейство като моето и не мисля, че те някога въобще са имали съмнения. Докато беше при нас обаче, той прие един тайнствен гост от Бам, който му даде да прочете някакви книжа. Не зная как да го обясня, но той наистина се промени, след като ги прочете. За една нощ. Бях с него след това и се чувствах така, сякаш не го познавах. Даже и родителите ми го забелязаха, но те помислиха, че е получил лоши новини от семейството си. Но той не изглеждаше тъжен, а просто бе различен, друг. Както и да е, след това той започна да ми казва много неща за сектата, неща, които никога преди не бях чувал. Каза ми, че имама̀т е решил да се появи публично и да призове останалите да се присъединят към него. Даде ми някои писма и други писания от имама — не бях виждал такива дотогава и трябва да си призная, че много ме впечатлиха. Отидох в Керман през следващото лято, за да посетя някои роднини, и докато бях там, успях да отскоча няколко пъти до Бам. Там се запознах с някои от водачите на групата и бях два пъти лично представен на имама. Даже и сега си мисля, че тези посещения ще останат между най-значителните събития в моя живот. Никога няма да

забравя начина, по който ме гледаше, по който ми говореше. Той е доста стар, но много бодър и енергичен и има очи, които ти се струва, че сякаш те пронизват, че сякаш виждат през теб. Той плаши — трябва да го призная, но същевременно притежава някакво излъчване, сякаш наистина е божествен. Всъщност срещите с него бяха това, което ме вербува, и аз се върнах тук през лятото вече като редовен член на сектата. Все още криех това от родителите и приятелите си, макар, струва ми се, че подозираха нещо, откакто станах толкова зает и прекарвах толкова време по събрания. Преди около три години имахът обяви, че настъпва времето, когато ще се появи Махди, и ни каза да започнем да се подготвяме, за да му помагаме в Свещената война, която ще избухне след неговото идване. Имаше много емоции на събранията и ние все по-често открито четяхме „Китаб ал иршад“, всеки път откривайки нови и нови предсказания. Имаше и слухове, нито мога да ги потвърдя, нито да ги опровергая, че една секретна база била построена преди години в пустинята близо до Керман и там имахът обучавал млади мъже иршадити на военно дело и събирал цял арсенал за тях. Говореше се, че там е новата главна квартира — от това, което съм чувал, следва, че имахът се е преместил от Бам и е установил резиденцията си там. Наричаха мястото „Нов Аламут“ и според мълвата и Възкресението щяло да започне оттам. Говореше се също, че имахът е сформирал група от иршадитски учени, които по негова заповед натрупали опит на Запад. Били ангажирани в изследователска дейност — някои вярваха, че работят върху оръжие, което щяло да се използва в Свещената война; други, че работели върху защитни съоръжения, така че след войната ние да излезем от укритията и да поемем управлението. И още нещо — един германец или швед, струва ми се, бил начело на тази база.

Рандал вдигна глава, спомняйки си информацията, която бе получил от Растгу предишния ден.

— Знаете ли името на този мъж? — попита той. — Да сте чували за някой с инициали Ф.Р.?

Масуди го погледна с любопитство, после поклати глава.

— Не, никога не съм чувал името му — то беше дълбока тайна. Само че бил европейец, мъж на средна възраст с немски или скандинавски акцент. Съжالياвам, не съм чул нищо повече за това.

Рандал обмисли за момент.

— Знаете ли нещо за един мъж с една ръка? Молла, облечен в черни дрехи?

Лицето на Масуди побледня. Той кимна.

— Да, чувал съм за него. Той е легенда между иршадитите. Ние никога не сме се срещали, но често съм слушал да говорят за него. Не казват много, има някаква тайнственост около личността му. Някой твърдят, че си отрязал ръката, за да докаже верността си към имама. Чувал съм даже, че имал жена и деца, но се развел и напуснал семейството си, за да служи на каузата. Има и други, които казват, че я докарал до гибел, че я пребил лично с камъни, защото не му била вярна. Той живее в Техеран, но често пътува по заповед на имама. Това е всичко, което зная.

— Достатъчно засега. Моля, продължете с разказа си.

— Да, знаех, че става нещо важно. Бях се дипломирал предишната година и вече работех в „Шеркат е Садра“, същата фирма, в която съм и сега. През април 1977 при мен дойде един от лидерите на сектата в Техеран и ме попита дали бих напуснал работа, за да работя за имама. Нуждаели се от чертожник, а аз имах нужната квалификация. Не ми бяха дадени повече подробности, само ми беше казано да помисля върху предложението. В известен смисъл аз нямах избор. По-късно, след около две седмици, до ушите ми стигна вестта, че моят приятел Азизоллах, който живееше в Керман, е бил убит. Фактически беше разгласено, че е убит по заповед на имама, защото си позволил да изрази съмнения в пророчествата, направени от него. Беше обяснено, че предвид идването на Махди, което предстояло в най-близко бъдеще, подобни съмнения са форма на предателство. Очевидно екзекуцията и разгласяването ѝ са били замислени, за да засилят лоялността и покорството към лидерите. Това обаче имаше обратен ефект върху мен. Всичките тези приказки за тайни оръжия, частни армии и сега тези самоволни екзекуции ме плашеха. По това време вече бях женен, родителите ми ми намериха съпруга — една втора братовчедка от Казвин. Бяхме наистина щастливи и планирахме да изградим здраво семейство, и аз знаех, че ако се забъркам по-дълбоко във всичките тези шантави неща, които говореше и планираше имамът, ще разруша всичко. Затова се изолирах от сектата; избягвах явките и местата, където мислех, че могат да ме намерят. Те ме откриха най-накрая въпреки старанията ми и ми предадоха послание, в общи линии горе-

долу следното: че ще последвам Азизоллах, ако не сътруднича и не помогна за изпълнението на великата мисия. Честно, в онези дни бях направо като парализиран от ужас. Знаех, че са абсолютно безмилостни и не отправят напразни заплахи. Животът ми беше в опасност, а аз нямаше какво да направя. Накрая казах на жена си какво се е случило и тя бе тази, която намери изход. Когато дойдоха отново след една седмица, аз им казах, че съм изготвил и депозирал копия в „Банк е Мели“, „Банк е Садераш“ и трета, неназована банка. Оставил съм писма при жена ми, адвокатата ми и няколко приятели, включително един инспектор от полицията, с указания да ги отворят в случай на изчезване или внезапна смърт. Писмата на свой ред дават указания и пълномощия за отваряне на банковите сейфове. Макар че оттогава ме оставиха на мира, все пак мисля, че ме държат под око.

Сърцето на Рандал подскочи. Ако ги наблюдаваха и го бяха видели с Масуди, двамата все едно че бяха мъртви.

— Наблюдават ли ви сега? — попита той.

— Не, не мисля. Не е постоянно наблюдение, просто отделни проверки. Стараят се да ги правят демонстративно, за да им имам страха. Това е истинската причина за желанието ми да напусна страната. В какъв срок можете да го уредите?

— Скоро, много скоро. Няколко дни — не повече. Всичко, което ми казахте, ще помогне много. Имате ли някаква идея как бихме могли да научим нещо повече за тази секретна база и за оръжията, които те строят там? Не искам да поемате риск лично, но може би можете да ме насочите към някого, който знае повече.

Масуди се замисли за известно време, мръщейки чело, след това лицето му се проясни.

— Може и да не помогне много, но току-що си спомних един слух, който чух неотдавна от един приятел, страж на революцията. Той знае, че съм исмаилит, но изглежда, мисли, че щом вярваме в Пророка и първите няколко имами, значи сме истински правоверни. Както и да е, преди няколко седмици той ми каза, че един мъж бил арестуван и екзекутиран тук в Техеран и че може би е бил исмаилит. Страхуваше се, че те може да организират погром срещу нас, както срещу евреите и бахаите, и искаше да ме предупреди. Но когато поговорих с другите исмаилити в града, се оказа, че никой не знае за това, и аз реших, че моят приятел е сбъркал нещо. Сега обаче ми идва наум, че този мъж

може би е бил от иршадитите. Ако това е така, тогава е възможно екзекуцията му да е свързана с тяхната дейност. Може би властите знаят какво става. Ще говоря с моя приятел и ще видя дали той може да разбере нещо повече. Той каза нещо за книги или документи, които били намерени — може да има неща, които да ви бъдат от полза.

— Благодаря — каза Рандал, — това може да свърши работа. — Вече знаеше, че САВАМА има информация за съществуването на групата, а от това, което току-що му бе казал Масуди, следваше, че и революционните стражи вече знаят за тях. И ако можеше да разбере какво знаят, това навярно би им дало — на него и на Растгу — липсващото звено, от което се нуждаеха, за да почнат да действат.

Масуди се извини, че трябва да се връща в офиса си, и каза, че би могъл да се види с Рандал след два дни. Уговориха си време и място и иранецът напусна кафенето. Рандал го наблюдаваше докато излезе и после изчака да види дали някой няма да стане и да го последва. Никой не стана. Американецът отиде до вратата, излезе на тротоара и видя Масуди да крачи към офиса си. Хора се движеха и от двете страни на улицата, но доколкото можеше да види, никой не вървеше след архитекта. Успокоен, Рандал се обърна и тръгна към колата си.

Растгу не се появи до късно през нощта и Рандал сериозно се разтревожи, да не би да му се е случило нещо. Когато дойде, изглеждаше мрачен и обикновено ведрият му поглед бе потъмнял от дълбока загриженост.

— Какво е станало? — попита Рандал. Предчувстваше, че е нещо сериозно.

— Руснаците нахлуха в Афганистан.

— Господи, кога?

— Тази вечер. Знаехме, че има сериозно раздвижване от седмици, предимно в Баграм, Шендал и Кабул и на Бъдни вечер превозиха шест хиляди войници по въздуха, така че бяхме готови за нещо. Установили са контрол над Кабул рано тази вечер. Говорих по радиото с Ерусалим. Казват, че завземането на Кабул е било сигнал, за да изпратят дивизиите си през границата; движат се в посока на Херат, Мазхар е Шариф и Кундуз — три колони, без да срещат съпротива.

— Знаеш ли какво може да означава това? — попита Рандал, макар че разбираше, че въпросът е напълно излишен.

— Да, зная. И ако нашите приятели тук решат да направят следващия си ход точно в този момент, Господ да ни е на помощ.

Фереце пристигна в два часа и тридесет минути през нощта и беше посрещната на летището от Сайръс, както бе уговорено. Тя предвидливо бе купила едно парче плат за фередже и на него отначало му беше трудно да я разпознае по описанието на Рандал. Изглеждаше уморена и нервна. Сайръс знаеше от Рандал под какво напрежение е била през последните дни и бе сериозно загрижен. Не можеха да си позволят да им увисне на гърба, ако получи нервен пристъп. Трябваше да намери алтернативно разрешение на въпроса.

Дребният мъж, който им отвори вратата да излязат от сградата на летището, нямаше трудности с разпознаването ѝ. Молла Ахмад беше описал багажа ѝ с най-големи подробности. Той отново провери приемника. Предавателят, който беше поставил под бронята на колата на Растгу, работеше перфектно.

43.

Техеран
29 декември 1979

За втората си среща Рандал и Масуди решиха да се откажат от иранския „патук“. Щеше да е крайно рисковано да ги видят още веднъж на същото място заедно. Разбраха се, че ще се срещнат, само ако Масуди има още какво да добави към предишния си разказ. Тогава Рандал предложи да договорят система за сигнализиране. Точно в 5:00 следобед и двамата пристигнаха в интервал от една минута пред „Банк е Мели“ откъм долния край на Фирдоуси Авеню. Рандал чакаше отвън, докато Масуди влизаше в банката, и наблюдаваше внимателно, за да провери дали не го следят. Доколкото можеше да види, иранецът не влачеше „опашка“ и Рандал го последва през масивните бронзови врати във фоайето и после в главния банков салон. Масуди се беше наредил на една опашка в дъното на салона, Рандал застана на

опашката вдясно от него. Очите му продължаваха да оглеждат посетителите. Той внимаваше за евентуално проследяване и чакаше Масуди да стигне до гишето. Когато това стана и иранецът на висок глас поиска да изтегли 5000 тумана, Рандал бръкна във вътрешния си джоб, след това се плесна по челото като човек, забравил нещо, и след като се извини на следващия в опашката, забързано напусна банката. Беше договорено, че ако Масуди поиска да внесе пари, значи няма какво да съобщи и Рандал трябва да дойде отново на следващия ден. Ако обаче изтегли пари, това бе сигнал, че ще трябва да се срещнат по-късно на предварително уговореното място. Когато напускаше банката, Рандал отново се огледа за евентуална опашка, но дори и да имаше, можеше само да се надява, че ще успее да я забележи.

Пет минути по-късно се срещнаха пред входа на турското посолство от другата страна на „Фирдоуси“. Беше тъмно и можеха да вървят един до друг, без да се страхуват от наблюдение. Масуди му подаде малък свитък документи.

— Това — каза той, докато вървяха, без да бързат, — е било взето от апартамента на мъжа, за когото ви казах. Според това, което успях да науча от моя приятел, мъжът, чието име е Мехди Муфтизаде, е бил арестуван на 19 ноември и екзекутиран следващия ден на разсъмване. Обвиненията, както обикновено, са неясни: „борба срещу Бога“ и „нечестивост на земята“, но революционният съд е отбелязал в архивите си нещо съвсем необичайно за такива случаи — „куфар“, т.е. безверие или ерес. Случаят обаче явно е проблематичен. Очевидно е имало нещо нередовно. На 15 април революционният съвет издава декрет, постулиращ всички революционни съдилища да бъдат съставени от трима членове, като председателят е духовно лице. Обикновено това правило се спазва навсякъде, но изглежда в този случай не е било така. Двамата членове на въпросния съд, областният съд на Юзефабад, са извършили съдопроизводството, без да се консултират с третия. Екзекуцията е била надзиравана от молла Мохамад Шахиди, местен духовник, който служи в джамията Хазрат е Амир в Амирабад и е един от двамата постоянни членове на съда в Юзефабад. Истинската присъда е била внушена от аятолах Саид Али Марвдашти, който живее в южната част на града и председателства множество съдилища в Техеран.

— Марвдашти ли казахте? — попита Рандал. Беше чувал това име преди, но не можеше да си спомни къде. Не беше ли във връзка с Наваи?

— Да, Марвдашти. Той беше близък сътрудник на имама Хомейни преди последното му изгнание през 1963 година. Както и да е, изглежда, че Шахиди е получил информация за делата на Муфтизаде. Странно е, че той е живял само през няколко улици от дома ми, но аз никога не съм чувал за него. Не е много ясно с какво точно се е занимавал, но в протоколите е записано разпространяване на вредни идеи за обещания имам, съживяващи ересите на исмаилитите и опит за корумпиране на членове на революционната армия. Последното обвинение може и да е най-същественото, но в протокола няма повече подробности. Според мен, а и приятелят ми е на същото мнение, двамата молли са били повече разтревожени от религиозните прояви и по една или друга причина са желали мъжът да бъде осъден и екзекутиран възможно най-бързо. Документите, които ви дадох, са били иззети от апартамента на Муфтизаде от стражите на революцията, изпратени да го арестуват. Приятелят ми е бил един от тях. По време на съдебната процедура обаче тези документи въобще не са били споменати. След това били върнати на командира на частта, който ги хвърлил направо в архива си, откъдето моят приятел имал възможност да ги „заеме“ без особени трудности. Имало и копие от съдебния протокол, така че той можел да отдели всичко отнасящо се за този случай. Той ми предаде материалите рано тази сутрин и успях да направя копия по време на обедната почивка на ксерокса в офиса. Нямах време да прочета всичко внимателно. Някои от тях са явно спецификации за някакъв вид научна апаратура, но нямам достатъчно познания даже да гадая каква точно. Има две или три писма от имам Хасан, писани на машина, които, изглежда, потвърждават, че този мъж е иршадит. Има и един необикновен документ — писмо, написано на доста лош персийски, пълно с правописни грешки и подписано със знаци на латиница. Вие може по-лесно от мен да прочетете името, но аз мисля, че то е Феликс Рашер. Говори ли ви нещо това име?

Рандал бе обхванат от внезапна възбуда. Името отговаряше на инициалите „Ф.Р.“

— Не означава нищо само по себе си, но предполагам, че това е мъжът, който ръководи секретната база на иршадитите. Мисля, че той

вероятно е член на една германска фашистка група, известна като Дойче Акционгрупе. Странното в случая е, че е пожелал да пише на персийски. Колко лоши са правописът и стилът?

— Явно е, че авторът не е иранец. Но и също така, че не е начинаещ. Почеркът е съвсем четлив и определено разбираем. Аз не намирам много смисъл в него, но това е защото не разбирам съдържанието. То включва много думи, които, изглежда, са научни термини, и то на английски. Рашер е искал от Муфтизаде да намери части за някакво оборудване тук в Техеран.

— От коя дата е писмото?

— О, от преди месеци. Мисля, че от април.

Рандал почука с пръст документите, които държеше. Сега вече имаше много важна следа — това бе явно, но дали щеше да е достатъчно. Дъхът му изведнъж се очерта рязко в полумрака под една улична лампа. Той се обърна с приглушен глас към Масуди.

— Ибрахим, какво бихте казали за къщата в южен Техеран, за която ми говорехте, онази, която сте посещавали преди? Има ли някаква възможност да вляза в нея? Може би ще успея да намеря нещо, което да ме насочи право към главната квартира на сектата.

Тъмнината отново ги обгърна и Рандал не можа да види лицето на събеседника си. След къса пауза Масуди каза:

— Навярно няма да е лесно и по-скоро ще е трудно, отколкото опасно. Но не виждам причина защо да не се опита. Можете да отидете през нощта, макар че не мога да ви кажа точно колко души живеят там. Веднъж чух, че там живеел един стар молла с няколко прислужници, но никога не съм го виждал. Не съм виждал и прислугата, с изключение на един възрастен мъж, жена му и едно момче, вероятно техен внук. Понякога има и други, но тези тримата са винаги там.

— Това звучи сравнително безопасно — каза Рандал. — Можете ли да ми направите схема на района, за да отида утре през нощта?

Масуди кимна.

— Мога да ви изготвя карта на квартала и също така план на къщата — мисля, че все още си спомням разположението. Понякога е полезно да си архитект. Нека се срещнем утре сутринта пред градския театър в десет часа и ще ви дам и двете.

На площад „Бахарестан“ се разделиха. Масуди се качи на такси, за да се върне до Юзефабад. Рандал тръгна към мястото, където беше

паркирал фолксвагена. Искаше колкото може по-скоро да прочете документите, които му бе дал Масуди, и да изпрати копия в Ерусалим чрез Раггу.

На другия ден сутринта Рандал се срещна с Масуди, както се бяха уговорили, и прекараха заедно около петнадесет минути в обсъждане на плановете, които иранецът беше изготвил през нощта. Те бяха ясни и подробни и американецът бе в състояние да набележи сравнително лек маршрут. Къщата се намираше в сърцето на обширен пазарен район, в центъра на лабиринт от улички и сокаци. Щеше да му се наложи да се запознае по-отблизо с пътя, преди да го използва през нощта.

Облечен като работник, той прекара по-голямата част от следобед, разхождайки се бавно по сенчестите алеи на тържището, оглеждайки най-подробно пътя, по който щеше да мине тази нощ. Щеше да бъде сам — би било глупаво да изложи на риск и себе си, и Раггу на такъв критичен етап от акцията. Върна се в Дарбанд и прекара вечерта в почивка, подготвяйки се за авантюрата, която се канеше да предприеме с надеждата, че така ще успее да се приближи до сърцето на цялата тази мистерия.

В полунощ беше пред входа на шахската джамия срещу пазара. Под якето си носеше фина въжена стълба, с която го беше снабдил Раггу, а в джоба — малък пистолет.

Движейки се бавно, той се отклони от добре осветената главна улица „Базаар е Бозорг“ между редици от магазинчета със спуснати кепенци, зави наляво по „Хисам и Лешкар“ и навлезе в уличките на квартала. Тесни и тъмни, старите калдъръмени улици бяха пусти като алеи в град на мъртвите. Нищо не се движеше по тях, не се долавяха и гласове иззад мрачните стени от двете страни, даже и куче не лаеше в мрака. Той се усети, че инстинктивно стъпва на пръсти, притискайки се към кирпичените дувари, затаявайки дъх. Странни сенки го следваха в тъмнината. На два пъти сбърка пътя, но накрая намери верния завой, разпозна селскостопанския пазар, който беше набелязал още през деня, и намери вратата на къщата, която търсеше.

Високата стена с плътна вградена тежка дървена врата се издигаше от земята до тавана на втория етаж. Подобно на повечето

къщи, строени в традиционния ислямски стил, и тази беше проектирана така, че да изолира външния свят. Фасадата ѝ беше обърната навътре, към малък двор в сърцето на застроената площ. Щом обаче се влезеше във вътрешния двор, проникването в къщата беше сравнително лесно. След като се убеди, че уличката е пуста, Рандал хвърли единия край на стълбата върху ръба на стената. Той падна меко и куките се захванаха веднага. Почака още минута, за да се убеди, че никой в къщата не е чул шума, след това се изкачи по стената и се плъзна по нея до плоския покрив отзад. Бавно издърпа стълбата, сгъна я и я занесе до другия край на покрива, който гледаше към вътрешния двор. Никаква светлина не идваше от къщата към двора, всичко изглеждаше тихо. Рандал спусна стълбата и бавно слезе долу. Знаеше къде трябва да отиде. Върху плана си Масуди бе маркирал една стая над стълбището, която, както му било казано, се използвала за кабинет. Стълбището беше точно срещу Рандал, след един коридор в далечния край на къщата.

Вратата към коридора беше отворена. Рандал тихо премина по него и изкачи тясното стълбище. Горестаята имаше две стаи: вляво и вдясно. Той предпазливо пробва дръжката на вратата вдясно — тя се отвори и той се плъзна вътре. Затвори вратата, светна с едно малко фенерче и обходи с лъча му помещението. Както бе предполагал Масуди, това наистина бе кабинет с книги и папки, поставени на рафтове по стените, с бюро в единия край. Рандал отиде до бюрото и започна да преглежда документите, оставени отгоре. Не знаеше какво точно търси, но беше уверен, че все ще попадне на нещо интересно.

Накрая, под една купчина от документи, не съдържащи нищо съществено, откри едно писмо и по почерка разпозна ръката на имам Хасан. Беше озаглавено „Керман“ и носеше дата 25 мухарам (15 декември):

„Саид Али, аз се върнах благополучно в Керман и след няколко дни ще напусна града, за да отида в пустинята. Както знаеш, аз се върнах тук с Израил и сега и той, и аз имахме време, за да обсъдим моите по-нататъшни планове. Той е съгласен с тях и вярва, че могат да бъдат осъществени за периода, който предложих. Датата,

определена за започването на джихад, ще бъде Денят на завръщането, както бе предсказано. Изпратих Израил отново в Техеран, за да завърши известни приготовления там.

Моля те, окажи му всяка помощ, която е по силите ти. Бъди уверен, че ще видиш Обещания Него и ще се радваш на идването Му. Дните, които остават, са малко и Неговото повторно появяване е близо. Моли се на Бог, Господаря на света. Мир над теб.“

Ал Имам Хасан а Каим би амр Аллах.

След като прочете писмото, Рандал остана известно време потънал в мисли. Нямахте ясна представа какво можеше да означава „Ден на завръщането“, но си помисли, че е възможно да се отнася за завръщането на скрития имам, а въпросният ден да е денят на неговото възкресение и повторното му появяване между хората. Иршадитите биха могли вече да са насрочили определен ден за това събитие на базата на някое предсказание от тяхната „Книга за Началото“ — Китаб ал иршад. От контекста следваше, че денят е съвсем предстоящ. Колкото до Израил, който бе споменат в писмото, той даже не започна да гадае кой ли може да бъде. Всичко, което знаеше, бе, че това е името на ангела на смъртта.

Изведнъж, съвсем без предупреждение, вратата се отвори и на прага се появи фигура с газена лампа в ръка. Беше старият молла, който живееше в къщата. Движеше се толкова безшумно, че потъналият в мисли Рандал изобщо не го беше чул. Като повечето възрастни хора, моллата се нуждаеше от малко сън и затова често идваше тук нощем, за да чете или пише.

Двамата мъже замръзнаха на място. Моллата с бялата си брада, облечен в бяла роба, приличаше на фантастично зловещо привидение в неестествената светлина на примигващата лампа. Пръв се окопоти Рандал.

— Не се страхувай, старче. Не искам да ти навредя. Върви си в стаята и аз ще си отида без шум. Не съм откраднал нищо. Моля те върви си.

Но старият молла беше само смаян и не беше от страхливите. С изненадващо силен глас, който разтроши крехката тишина на хиляди ехтящи парчета, той се развика:

— Помощ! Крадци! Убийци! Бързо! В къщата има крадец. Помощ!

Рандал се хвърли към него и го сграбчи, опитвайки се да запуши устата му. Моллата риташе и драскаше, без да спира крясъците си. Рандал се дръпна от ударите му, отблъсвайки ръката му. Лампата изхвъркна от ръката на стария мъж, прелетя през стаята и се стовари на пода. Стъклото се пръсна, газта избухна в пламъци. Огънят бързо плъзна по килима.

Отвън се чуваха крясъци и бърз тропот. Рандал се хвърли към вратата. Спусна се бързо по стълбите, премина късото антре и стигна вратата, водеща към вътрешния двор. Бързо я отвори и стъпи отвън. Почти веднага проехтя изстрел и той се хвърли обратно в антрето.

— Излез веднага! — изрева нечий груб глас. — Не можеш да избягаш. Ние сме стражи на революцията и сме добре въоръжени. Излез полека или ще бъдем принудени да те застреляме.

Рандал пропълзя до прага, старателно придържайки се в сянката. Успя да различи силуетите на двама мъже в двора; и двамата държаха насочени към вратата пушки. Мълчаливо измъкна автоматичния пистолет от джоба си и зае по-стабилна поза за стрелба.

Стражите бяха допуснали две елементарни грешки. Стояха в отблясъците на слабата светлина, която хвърляше бързо разрастващият се пожар в стаята над тях. И бяха прекалено близо един до друг. Рандал вдигна пистолета с две ръце, задържа го и стреля два пъти много бързо. Стражите рухнаха почти едновременно. Рандал се хвърли в двора, после през някакъв ходник и стигна до вратата. Загуби няколко секунди, докато се справи с ключалката, и след това изхвърча в уличката. Виковете и изстрелите бяха разбудили съседните къщи и той чу разтревожени гласове и от двете страни. Без да спира и за миг, той тичаше из уличките, не съвсем сигурен за посоката. Накрая, след цяла вечност, успя да се измъкне на южния край на пазара, на улица „Мовлави“.

Прекосяването пеша на пазара до северния му край, където беше паркирал фолксвагена, беше пресметнат риск. Но той трябваше да се измъкне бързо, преди стражите да са отцепили района. Придържайки

се към тесните улички и криейки се в сенките на вратите, когато преминаваха коли, той стигна до фолксвагена. Наоколо нямаше никого. Успееше ли да се добере до Дарбанд, без да го спрат, щеше да бъде в безопасност. За да е сигурен, провери още веднъж в джоба си. Документите, идентифициращи го като доктор Ролф Малмберг, шведски лекар, бяха на мястото си. Стражите можеха и да се вържат на обясненията му, че си е в реда на нещата един лекар да е на път по това време на нощта.

Докато караше по тихите улици, Рандал размишляваше над въпроса, който го мъчеше още от случката във вътрешния двор. Не можеше да проумее какво търсеха революционните стражи в къщата. От писмото, което беше намерил, ставаше ясно, че къщата все още е собственост на иршадитите и мъжът, който го бе изненадал, трябваше да е старият молла, за когото му беше споменал Масуди. Но ако това беше вярно, то как биха могли правоверни ислямски революционери да пазят тази къща? Нима бе само блъф? И после сякаш перде му падна от очите и отговорът дойде сам. Беше виждал лицето на стареца и по-рано, на една фотография от досието на Наваи във Вашингтон. Това беше аятолах Саид Али Марвдашти, духовникът, утвърдил препоръките на Наваи за британското посолство в Техеран, съдията, който бе осъдил Мехди Муфтизаде на смърт. Причините за отклоненията в съдебната процедура на Муфтизаде сега изглеждаха логични. Марвдашти живееше двоен живот, веднъж като иршадит и веднъж като ортодоксален духовник. Муфтизаде сигурно бе притежавал документи, които, в случай че станат известни, биха дискредитирали Марвдашти. След ареста последният е действал бързо, за да спре достъпа до документите, намерени в апартамента на Муфтизаде, и след това лично се е погрижил делото да завърши по най-подходящия начин. Вече бе проумял логиката на случая и тревогата му се усили. Колко далеч бяха стигнали иршадитите в инфилтрирането си в ортодоксалната религия и в другите сектори на обществото? Каква роля, ако имаше такава, бяха играли в неотдавнашната революция? Каква част от показанията на Наваи бе вярна? С какво влияние разполагаха, скрити зад кадър, и колко време оставаше преди да започнат осъществяването на плановете си? Нуждаеше се от още информация, и то колкото можеше по-бързо.

Беше пет часът следобед. Обезопасеният срещу подслушване телефон на Хауърд Стрейкър иззвъня. Той веднага вдигна — чакаше само един разговор по тази линия.

— Обаждаме се от отдела по дълбоко засекретени операции, сър. Открихме Ранда. Преди около час е гръмнал прикритието си при опита си да проникне в една къща в южен Техеран. Нашият агент има контакти на високо ниво в революционната стража. В момента усилено го издирват. Какво ще наредите да направя?

— Трябва да го откриете преди стражите да го заловят. Ще упълномощите вашия човек да открие Ранда и да го премахне веднага. Трябва да бъде елиминиран. Ясно ли е?

— Да, сър. Веднага влизам във връзка.

Стрейкър затвори. Тръпки на непривично вълнение пролазиха по тялото му. Ранда трябваше да бъде намерен и да замълчи. Всичко зависеше от това. Всичко.

44.

Техеран
31 декември 1979

Минаваше два часът през нощта, когато Ранда пристигна в Дарбанд. Беше сигурен, че не са го проследили. Къщата го посрещна тъмна и притихнала. Той включи осветлението на стълбището. Разкрилата се пред очите му гледка смрази кръвта му. Преобърнати столове, прекатурена маса, ваза, разбита на парчета. Ранда се втурна в стаите на приземния етаж. Нищо. Изтича нагоре по стълбите, вбесен, проверявайки спалните, като започна с тази на Фереще. Всички бяха празни. Крецеше с цяло гърло имената им, ехото кръжеше около него, но отговор нямаше. И двамата ги нямаше.

Провери още веднъж, навсякъде, пак със същия резултат. Върна се във всекидневната и изправи мебелите, търсейки внимателно улики, които биха могли да му подскажат кой е бил тук, но нямаше и следа. Растгу и Фереще бяха отвлечени. Защо? И от кого? Или пък този, който ги бе отвлякъл, бе очаквал да намери тук него? Щяха ли да се върнат за него? Нямаше намерение да чака, за да разбере. Трябваше да напусне

къщата, и то бързо. Сигурната къща в Майдийе щеше да свърши работа, докато си събереше мислите и набележеше план за действие. Бързо събра документите, които двамата с Растгу държах в кабинета. На пръв поглед не бяха ровени, но не можеше да е абсолютно сигурен.

На зазоряване излезе предпазливо навън с чантата с документи в едната и пистолет в другата ръка. Цареше тишина, нарушавана само от пеенето на зимните птици. Запали двигателя и подкара внимателно по дългата алея към главния път. Ако някой имаше намерение да предприеме нещо, сега той бе най-уязвим. Напрегна се, готов всеки момент да форсира двигателя, но пътят беше празен. Зави наляво и се насочи на юг.

Добра се благополучно до Майдийе, паркира колата в гаража и влезе, отваряйки с ключа, който Растгу му беше дал в случай на извънредни обстоятелства. Изпитваше ужасен глад.

Нервната енергия, изразходвана през нощното му разузнаване, и нарастващата тревога за съдбата на приятелите му през цялата тази утрин, вземаха полагаемото им се от силите му. Съзнаваше, че ако иска да им помогне по някакъв начин, трябва да яде и да почине, за да бъде жизнеспособен. Нямаше смисъл да се лута и да ги търси, без да има и най-малката представа къде може да се намират. Влезе в кухнята, намери консерви в килера и си приготви обилна закуска.

След като се нахрани, взе чантата с документите, отиде в задната стая и започна да сортира книжата. Към края на купчинката документи попадна на един рапорт с дата от предишния ден. Беше написан на иврит, но към него беше прикрепено резюме на английски, написано от Растгу. Израелецът явно го бе получил предната нощ и бе изготвил резюмето, докато Рандал бе прониквал в къщата в южен Техеран. Докато го четеше, отново изпита онова особено усещане, когато доктор ал Шидиак му беше разказвал за иршадитите. Рапортът беше озаглавен: „Д-р Феликс Рашер“:

„По различни признаци, включително името, предполагаемата националност, приблизителната възраст и явната техническа квалификация, ние засега идентифицираме автора на писмото до Муфтизаде като доктор Феликс Рашер, немски учен, в миналото взел

участие в проекта Фау-2 в базата Пенемюнде в Балтика. Рашер е роден през 1907 година в Берлин и по-късно е следвал физика и химия в университета там. Той и фон Браун стават приятели, като през това време последният, с пет години по-млад, работи върху дипломната си работа в същия университет. Самият Рашер се дипломира преди фон Браун, през 1930 година, и през същата става член на Нацистката партия. Скоро след това започва да работи в «Raketenflugtechnische Forschungsinstitut», т.е. Институт за технически изследвания на ракетите в Трауен. Когато фон Браун и генерал Дорнбергер създават Пенемюнде през 1936 година, за да замести съществуващата експериментална станция в Райникендорф и Кимерсдорф Вест, Рашер и останалите от института сътрудничат в различни аспекти на експериментите с Фау-2. През 1942 година Алберт Шпеер застава начело в качеството си на министър на военната промишленост и проектът «Пенемюнде», по-точно частта за Фау-2 в източния район на остров Юзедом, която била под контрола на армията, получава значителни субсидии. Точно тогава Рашер е нает да работи на пълен работен ден в станцията. Счита се, че той е основна фигура в експериментите с прототиповете А-9 и А-10, проектирани като многостепенна ракета, способна да достигне територията на Съединените щати.

След като англичаните бомбардират Пенемюнде през август 1943 година, Рашер е между учените, преместени в подземната Фау-2 фабрика в планината Коонщайн близо до Нордхаузен, където работи под ръководството на Албин Савацки. Управлението на проекта Фау-2 вече е възложено на СС и се счита, че Рашер също е станал висш офицер от СС, натоварен да отговаря за сигурността на научната работа в базата. Бил в постоянна връзка със звеното за развойна дейност в Пенемюнде — изток, където продължавали да работят фон Браун и останалите.

През февруари 1945 година базата Пенемюнде е застрашена от настъплението на Съветите и много специалисти са евакуирани в една нова изследователска

станция в Блайхенрод, на двадесет километра от Коонщайн. Рашер се присъединява към фон Браун, вероятно по нареждане на СС, които се безпокоят от евентуална измяна на учените и им трябва човек с квалификацията на Рашер, за да обезпечат адекватно наблюдение. Той е между приблизително петстотинте учени, извозени със специалната влакова композиция на Ханс Камлер до района Оберамергау през април, но не е между взетите в плен, когато американската 44-та пехотна дивизия навлиза в областта през май. Последвалите опити да бъде открит са безуспешни и се предполага, че е използвал своите СС привилегии, за да избяга от региона и да се скрие.

Съюзническите власти са особено заинтересовани да го открият не само заради работата му за Фау-2 — името му било в списъка на учените, търсени от американците за собствените им ракетни проекти, но и защото бил брат на известния доктор Зигмунд Рашер, човекът, отговорен за отвратителните «експерименти със замразяване» и други актове на медицински садизъм в Дахау. Зигмунд и жена му били арестувани от СС през май 1944 година и той бил затворен в Дахау, където най-вероятно бил екзекутиран. Считало се обаче, че Феликс бил запознат с работата на брат си, от която силно се възхищавал. Има подозрения, че даже му е помагал в някои от техническите аспекти и били положени усилия да бъде открит за известния «докторски процес» след Нюрнберг. Винаги е бил в списъка на най-търсените нацисти.“

След като прочете този фантастичен рапорт, Рандал дълго остана неподвижен. Ужасът, който беше чувствал преди, се завърна отново. Кои бяха тези хора? Колко още отклонения щеше да има, преди да стигне до тях?

В документите нямаше нищо, което да го наведе на някаква идея за това какво точно се бе случило с Фереще и Сайръс. Те трябваше да са в ръцете на иршадитите, стражите на революцията или САВАМА.

Трябваше му помощ и имаше само един човек, към когото можеше да се обърне, човек, на когото бе обещал да не го замесва повече в тази работа. Но нямаше избор — трябваше да наруши обещанието си. Телефонира на Масуди в офиса и му каза, че иска да го види. Иранецът не можеше да се освободи преди обяд. Това поне даваше на Рандал възможност да поспи няколко часа.

Срещнаха се в историческия музей в един часа. Обширните празни зали представляваха идеално място за срещи. Отначало говори за събитията от предишната нощ, след това Рандал разказа на Масуди колкото можа повече от това, което бе научил тази сутрин. После, докато стояха пред един експонат от луристански бронз, Рандал каза:

— Ибрахим, имам лоши новини.

Лицето на Масуди загуби всякакъв цвят.

— Какви? Какво е станало?

— Нощес, докато ме е нямало, някой е влязъл в дома, в който живеехме аз и моите приятели. Бяха двама: жена на име Фереще и един мъж — Сайръс. Когато се върнах, видях, че и двамата са били пленени и отвлечени. Може и да са мъртви, но аз лично не мисля така. Нямам улики кой може да ги е пленил. Нямам представа кой може да е открил адреса, на който живеехме. Нуждая се от помощта ти, за да ги открия. Твоят приятел в Революционната стража може да знае нещо или пък ти би могъл да разбереш дали са в ръцете на иршадитите. Ако не можеш да направиш това, поне би могъл да ми помогнеш да проведеш собствено разследване. Вече съм сам в Техеран. Нямам тил, нямам къде да отида. Без помощта ти съм обречен.

Масуди изглеждаше объркан. Поклати глава.

— Съжалявам много, но това не ме засяга. Вие лично ми обещахте да не ме замесвате директно и че ще уредите аз и жена ми да напуснем страната.

Рандал стисна Масуди за лакътя.

— Точно там е работата, Ибрахим. Всичко се уреждаше — двамата с жена ти щяхте да напуснете страната. Но това ставаше чрез моя приятел Сайръс, с неговите хора. Той не е иранец. Не мога да ти кажа повече от това. Докато не го намеря и спася, нямам начин да вляза в контакт с базата му, за да уредя заминаването ви.

Изражението на Масуди от объркано се превърна в разтревожено.

— А вашите хора? Не можете ли да се свържете с тях?

Рандал поклати глава.

— Не. Не мога да обясня, но нещата са крайно объркани. Нямам възможност за контакт. Трябва да ми повярваш. Помогни ми. Това е единственият шанс и за двама ни.

— Много ще е опасно да се задават въпроси — каза Масуди. — Без значение кой ги е арестувал. Нямам връзка с иршадитите, а и нямам желание. Вие го знаете. Приятелят ми може да стане подозрителен, ако му задавам директно въпроси за предполагаеми агенти на чужда държава. Той е добър приятел, но и убеден революционер.

— Но ако внимателно формулираш въпросите...

— Не зная. Може би. Ще трябва да го обмисля. Може би има начин. Но няма да е лесно, нито безопасно. Оставете ме да премисля всичко до утре. Дотогава не мога да направя нищо.

Рандал кимна. Уговориха се да се срещнат рано на следващия ден и за да не привличат внимание, напуснаха музея поотделно. Масуди си тръгна пръв. Пет минути по-късно Рандал излезе на покрития със сняг паваж. Зави надясно по „Каввам ал Салтана“ и се насочи право към Надери. В далечината пред него, изпъкнал в чистия януарски въздух, се виждаше покритият със снежна шапка връх на планината Дамаванд — угасналият вулкан, който бдеше като страж над града.

Тъкмо подминаваше Техническия колеж срещу кръстовището с „Фуругхи“, когато двама души, които бе забелязал пред музея, изникнаха зад гърба му. Мъжът отдясно го хвана за рамото, и тихо го помоли да спре. И двамата бяха млади мъже на около двадесет и пет години, високи, с черни коси. Но сходството им свършваше дотук. Мъжът отдясно беше внимателен и интелигентен, с тясно, фино лице. Говореше образовано с техрански акцент, учтиво, с глас, явно свикнал да командва. Партньорът му в контраст с него беше с гъсти вежди, с почти свирепо лице, масивно телосложение и мълчалив. Първият мъж заговори отново:

— Мистър Бърн — или по-добре да кажа, мистър Рандал? Бихте ли ни придружили, моля? Бихме желали да поговорим с вас по един въпрос.

Рандал усети как сърцето му секна за миг, когато мъжът произнесе истинското му име.

— Какво искате? Кой сте вие? — протестира той.

— Казвам се капитан Ахмад Шайбани, офицер от Революционната стража, разположена в Юзефабад. Трябва да ви зададем няколко въпроса. Бихте ли ни последвали?

Мъжът беше учтив, но беше ясно, че Рандал няма избор. Не поиска да се легитимират. Стражата на революцията сигурно го беше търсила доста активно след предишната нощ, а да се направи връзката между него и изчезналия Шон Бърн не беше трудно. Но както и да беше, знаеха кой е той и всеки опит за блъфиране или бягство просто нямаше смисъл. Не оказа съпротива, когато Шайбани го опипа и извади пистолета от джоба му. Тръгнаха от двете му страни — държаха го под мишниците — към една камионетка, паркирана на ъгъла. Качиха го отзад, затвориха и заключиха вратата и се качиха отпред.

Щом камионетката потегли, Рандал отчаяно започна да обмисля начин за бягство. Нямаше смисъл да опитва веднага. Беше невъоръжен и даже и да успееше да се измъкне от пленилите го, едва ли щеше да стигне далеч — описанието му сигурно беше разпространено из целия град. Най-добрият му шанс беше да успее да убеди стражите на революцията да му повярват, да им покаже, че те всъщност са от една и съща страна на барикадата и че базата на иршадитите до Керман представлява опасност и за двете страни. Успее ли да разобличи Марвдашти, може би щяха да му повярват. Малко го вълнуваше какво щеше да се случи с него — в най-лошия случай щяха да го разстрелят като шпионин, а в най-добрия щеше да се присъедини към останалите заложници в американското посолство. Но ако иршадитите бѐдеха спрени, мисията му щеше да е успяла.

Шофьорът наду клаксона и завиха в някакъв лабиринт от улици. По преценка на Рандал пътуваха около половин час.

Колата спря и секунди по-късно вратата се отвори. Заслепен от ярката слънчева светлина, Рандал едва успя да мерне двама мъже с автомати, преди да го изблъскат през една отворена врата в слабо осветен коридор. В дъното на коридора имаше каменни стълби, водещи под прав ъгъл до някаква врата, отворена. Силен тласък отзад го просна по очи в помещението зад нея.

Стаята беше тясна и мизерно осветена от лъчите на слънцето, процеждащи се през миниатюрните, доста мръсни прозорчета, поставени високо, почти до тавана. Той се изправи и погледна към ъгъла. Сепна се, като видя и другия. Примижа, докато очите му се нагодят към полуздрача. Свитият в ъгъла мъж се оказа Ибрахим Масуди. Масуди вдигна глава.

— Значи и вас ви заловиха — проговори той.

Рандал отиде и седна до него.

— Да, и мен. Първоначално си помислих, че е заради миналата нощ, но си спомних, че мъжът, който ме арестува, спомена, че е от частта в Юзефабад. Изглежда, вашият приятел ни е издал.

— Приятелят ми?

— Да, вашият приятел от революционната стража. Или е проговорил, или е бил открит по някакъв начин. Единственото, което не мога да разбера, е откъде знаят истинското ми име.

— Но какво общо има революционната гвардия с това?

— Мъжете, които ни арестуваха, са стражи от частта в Юзефабад.

Масуди се вгледа втренчено в Рандал, после въздъхна и наведе глава.

— Как ми се иска това да беше вярно. Но не е. Тези мъже не са стражи на революцията, Питър. Трябва ли да ви казвам кои са? — Гласът му звучеше уморено.

45.

31 декември 1979

Седяха мълчаливо в мрачната килия и трепереха от студ. Навън бързо се стъмваше. От време на време се изправяха, подскачаха из помещението, опитвайки се да си възстановят кръвообращението, и духаха в шепите си.

След шест или седем часа доловиха шум от стъпки отвън. Вратата се отвори и бледа светлина изпълни помещението. На вратата застанаха двама пазачи, въоръжени с автомати. Единият извика Масуди и му махна да излиза, другият изви ръцете на иранеца и го изблъска от килията. Вратата се затръшна и Рандал остана сам в тъмнината.

Студът, гладът и жаждата бяха изсмукали всичките му съпротивителни сили. Непроницаемата тъмнина го притискаше, изпълвайки го с необясним ужас.

Минутите се нижеха бавно. Дочу стъпки отвън покрай прозорчето, което беше точно на нивото на земята, но те заглъхнаха и отново настана тишина. Внезапно автоматен откос раздра тишината, предизвиквайки спазъм във всеки нерв на Рандал. Сърцето му заблъска в гърдите, пулсът му рязко се покачи, но въпреки това той си наложи да седи спокойно. Нямахше изгледи да се измъкне оттук с приказки. Единственият му шанс беше в рязък скок към свободата, с използване на техниките на ръкопашния бой, които бе усвоил във Виетнам.

Времето минаваше. Загърнат в палтото си, той бавно изпаднаше във вцепенение и изведнъж осъзна, че както е изтощен от студ и глад, едва ли би постигнал нещо срещу пазачите си. Но поне можеше да опита. Често си бе мислил за ситуация като тази във Виетнам и винаги бе предпочитал да се бие, отколкото да бъде измъчван или убит без съпротива. Любопитно, но мисълта за Виетнам го успокояваше. Най-накрая в коридора отекнаха стъпки. Вратата рязко се отвори и го извикаха. С болезнено усилие той се изправи на крака и залитна към изхода. Трябваше да излезе, преди да направи опит да се освободи.

Пазачите го хванаха за ръцете и му помогнаха да пристъпи. После, вместо да завият наляво по коридора, както бе очаквал, го поведоха в един напречен коридор, по средата на който имаше затворена дървена врата. Единият от стражите почука, после отвори вратата и влезе, последван от колегата си, който все още държеше Рандал. Той остави американеца на грижите на другия пазач и излезе, затваряйки вратата. Помещението беше обзаведено спартански, с огромно бюро в дъното. На бюрото имаше настолна лампа — единственият източник на светлина. На стената отзад висеше черно-бял портрет на Адолф Хитлер. На фотографията, направена от Хайнрих Хофман, имаше лично посвещение, написано върху бялата яка на ризата. До нея висеше продълговато парче плат в червена, бяла и черна ивици, украсено с пискюли и с извезани свастика и думите „Deutschland Erwache“ 1 — флагът на 1-ви СС полк „Юлиус Шрек“.

Зад бюрото седеше възрастен мъж с бяла коса, в безупречен бял костюм. В стаята бе топло, даже горещо с оглед вцепеняващия студ на килията. Въпреки силния слънчев загар на мъжа лесно се виждаше, че

не е иранец. Непознатият посочи с ръка един стол пред бюрото и Рандал прекоси стаята и седна. Не беше трудно да се отгатне самоличността на мъжа, намиращ се пред него. Персийският му беше отличен и изпълнен с идиоми, доказателство за дългите години, прекарани в страната, но явните следи на немския акцент се долавяха лесно.

— Добър вечер, мистър Рандал. Моля, позволете ми да ви се представя. Името ми е Феликс Рашер, а също така съм известен на тези около мен и като Израил — ангелът на смъртта. Съжалявам, че ви накарах да чакате толкова дълго в такива неподходящи условия. Надявам се, че не сте измръзнали прекалено. Днес обаче бях ужасно зает и това всъщност е първият свободен момент, който имам. Вие и вашият приятел Масуди ни докарахте значителни неприятности. И всичко това дойде в много лошо време за мен. Имам да върша много работа, много спешна и важна работа. Но вие се оказахте нещо като заплаха за тази работа и се наложи да ви открия и да разбера какво и колко знаете — имам предвид вас и господарите ви във Вашингтон. Съжалявам за това, което се случи на приятеля ви господин Масуди, но то наистина не зависеше от мен. То е просто форма на религиозно право, нещо, над което даже и аз нямам власт. Прекарал съм доста дълго време с тези хора, но все още намирам обичаите им за малко странни. В някои аспекти те ми изглеждат даже по-сурови и фанатизирани, отколкото бяха в моето време. Те считат измяната за най-големия грях. Да се отречеш от имама, твърдят те, е като да се отречеш от Бога. И това се наказва със смърт. Не твърдя, че съм съгласен, но не им се меся. Не зная какво ще се случи на останалите ви приятели. Или може би не са ви казали? Те също са тук: мъжът и жената. Хората на молла Ахмад ги доведоха тук преди няколко часа. Така успяхме да ви намерим, разбира се. Молла Ахмад е успял да проследи момичето след пристигането си от Ню Йорк. След като вече знаехме колко сте, беше изпратена група, за да ви прибере всички. За нещастие вие не сте си били вкъщи. Мисля, че вече знаем къде сте ходили и какво сте правили по това време. Междувременно покойният мистър Масуди е допуснал грешка. Казал на жена си, че ще напускат Иран. Тя на свой ред каза на родителите си, че ще заминават зад граница, може би за добро, и споменала, че съпругът ѝ е бил посетен от един американец. Майка ѝ споделила това със сестра си. Мисля, че

няма нужда да ви казвам колко са силни семейните връзки в тази страна. Сестрата е една от нашите, разбира се. В много исмаилитски семейства в Иран има поне един иршадит. Всичко ни стана ясно и проследихме Масуди до музея днес. И ето ви тук.

Да, наистина! Рандал трескаво раздвижи мозъка си. Трябваше да спечели време, да накара Рашер да продължи да говори, да го излъже да разкрие намеренията си.

— Какво ви свързва с тези хора, Рашер? — проговори Рандал. — Ще бъда искрен. Изглежда ми съвсем налудничаво един немски учен, даже и нацистки, да се забърка с такава група като иршадитите. Не мисля, че сте вярващ, макар че трябва да призная, че всичко е възможно. Сигурно си имате свои собствени причини.

Рашер се изсмя.

— Изглежда, знаете доста за мен. Разбира се, имате основание да сте изненадан. Присъствието ми тук е резултат от необичайна поредица от събития. Нека да обясня.

Германецът говори двадесет минути, почти без паузи. Явно имаше нужда да обяснява за себе си на някого, който не е иранец или мюсюлманин, и изглежда, не всеки ден имаше такава възможност.

— Чудя се как да ви обясня всичко по най-добрия начин — каза той. — Може би трябва да започна още отпреди войната. Вие без съмнение сте чували името Жозеф Артюр Конт дьо Гобино. Аха! Виждам проблясък в очите ви. Той е бил, разбира се, един от най-големите френски дипломати на миналото столетие, а така също и забележителен писател. Изключителен човек, най-известен в някой кръгове с приноса си в теорията за расовото неравенство и превъзходството на арийската раса. Стана един от най-големите вдъхновители на нацистката философия. Вагнер е бил сред най-преданите негови почитатели и се е срещнал с него през 1876 година. Около смяната на столетията в Германия вече имало безбройни дружества на Гобино. Книгите му са преведени на немски и станали много популярни — особено „Essai sur L’Inegalite de Races Humaines“, която всички ние считаме за неговия шедьовър. Никой не знае дали фюрерът въобще някога е чел Гобино, но много е възможно да е виждал някои от работите му, докато е бил във Виена — там сигурно е имало копия в библиотеката на Вагнер в Байройт. Аз самият бях член на дружеството на Гобино в Берлин, основано в края на 1920 година по

време на моето следване в университета там. След няколко години се присъединих към нацистката партия. Нашето дружество от почитатели на Гобино се състоеше предимно от студенти и професори от различни факултети. Много от нас бяха членове на политически звена от десницата, такива като немската национална партия на Хугенберг или Стоманения шлем, а някои вече бяха нацисти. Ние изучавахме повечето от работите на учения, но се концентрирахме основно върху „Есето“ — то беше крайъгълният камък на философията му. Живо си спомням какъв ефект имаха теориите му върху мен на тази възраст: „Расовият въпрос доминира всички останали проблеми на историята... неравнопоставеността на расите задоволително обяснява цялостното развитие на съдбите на народите“. Беше удивително четиво, особено разделите, в които се говореше за върховенството на арийската раса и благородството на немския народ като най-добър представител на расата. И това от един французин! Но аз и някои мои близки приятели бяхме заинтригувани от друг аспект на расовата теория на Гобино. Той твърдо е вярвал, че би намерил най-чистия ариец от всички в района, откъдето те произхождат — Централна Азия и в частност, Иран. Името „Иран“ всъщност означава „страна на арийци“ и обикновените перси са измежду тези, които са най-близо до ранния расов тип. През 1855 година Гобино заминава за Иран като първи секретар и след това шарже д’афер на френската легация. За няколко години е бил преместен другаде, но се завръща през 1862 в качеството си на френски пълномощен министър в Техеран до следващата година. Тогава се върнал обратно във Франция — в известен смисъл разочарован, защото намерил иранците също така измешани, както и повечето от останалите раси в района, особено семитските араби. Но видял и прочел много неща, които го заинтригували и развълнували. Две години след завръщането си в Париж той издал една книга, озаглавена „Religions et philosophies dans L’Asie centrale“. Когато аз и приятелите ми намерихме и прочетохме копие на един немски превод от тази книга, се изпълнихме с нов ентузиазъм. По-голямата част от книгата е посветена на историята на една религиозна секта, появила се в Иран не много преди пристигането на Гобино в страната. През 1844 година бабитите, предвождани от един млад ясновидец от Шираз, започнали да проповядват нов вид модифициран фундаменталистки шиизъм и през 1848 година младият мъж провъзгласил, че той е Махди

— своето рода спасител, когото хората очаквали. Последователите му много бързо се умножили и някои от тях се хванали за оръжието. Не след дълго бунтовете били смазани от държавата и когато Гобино пристигнал в Иран, те вече били ликвидирани. Е, въпреки че се провалили, за нас цялата история на бабитите беше като вдъхновение. Този Махди действително е бил свръхчовекът на Ницше, дошъл да пречисти света и да оповести една нова ера. Ницше говори за „особено силен мъж, надарен с изключителен интелект и воля“. Този мъж и елитът около него щели да бъдат „господари на земята“. По-късно ние всички гледахме на твърденията от този род като на предсказания за фюрера. Но ислямската идея за Махди също беше много вдъхновяваща по един особен начин и бяхме заинтригувани от това, че Гобино е посветил толкова много място в книгата си на един персийски супергерой.

Рандал, вече раздразнен от лекцията на Рашер, го прекъсна.

— Съжалявам — каза той, — но не виждам какво общо има това с нещата, които стават тук. Бих искал да знам как сте се озовали в Иран и как сте се замесили с тези хора.

Рашер кимна и после продължи оттам, откъдето беше прекъснат, все едно не бе чул нищо.

— Станах нацист през септември 1930 година след изборите за Райхстаг, които направиха партията втората политическа сила в Германия. През 1931 година международният отдел на партията в Хамбург започна да организира малки партийни клонове на Изток. В началото те се концентрираха върху Далечния изток, но още от самото начало на Иран се отделяше особено внимание като важен район, заради неговата стратегическа позиция. По онова време тук имаше много германци — старата въздушна концесия на „Юнкерс“ беше станала линията Берлин — Кабул и обслужваше и Техеран; в Бандар Пахлави се строяха корабостроителница и сух док, и, разбира се, националната железопътна компания. Реза Шах беше истински прогерманец. През 1937 година, докато работех в Трауен, срещнах някои от моите бивши приятели от клуба на почитателите на Гобино. Всички бяхме нацисти тогава и ентусиазирани от идеята за увеличаване границите на Райха. Някой спомена за нашия стар интерес към книгата на Гобино за бабитите и видяхме в нея възможност за разпространяване на нацисткото учение не само между

немското население, но и между тукашните жители или поне между най-чистите в расово отношение иранци. Може би бихме могли да открием оцелели бабити и да спечелим подкрепата им. Трима от нас решихме да дойдем в Иран за тази цел и след дискусия в международния отдел на партията се стигна до съгласие, че това трябва да стане. Отделно от ползата с увеличаването на броя на местните ни симпатизанти, Абверът беше на мнение, че бихме могли да вършим и друга полезна шпионска работа. Прекарахме около две години в Иран, предимно в Техеран и Исфахан, където имаше около седемдесет немски техници. През цялото време обаче аз бях заинтересован от осъществяването на идеите на Гобино. Разпитвах за бабитите и разбрах, че отдавна са изчезнали. Но в началото на 1939 година, когато бях в Керман, за да се срещна на място с някои немски инженери, бях представен на лидера на иршадитите. Мъжът, който ме представи, беше член на международния отдел и бе прекарал известно време в Хонконг, където се бе сприятелил с някои иршадитски семейства. Те бяха препоръчали партията да се свърже с имама. Знаех малко за иршадитите от Гобино и бях изненадан, че все още ги има в Иран. Прекарах няколко месеца в Керман и се сприятелих с имама. Той споделяше повечето от нашите идеи. Концепцията за всемирна империя му допаднаше и той намираше принципите на фюрера в по-голямата си част сходни със своите.

— С една дума, вие останахте и го покръстихте в нацистката философия! — прекъсна го за втори път Рандал. — Предполагам, сега ще ми кажете, че това е нещо невероятно, нещо, за което Химлер е мечтал от години.

— О, не, разбира се, че не. Аз не останах в Иран, поне не тогава. С избухването на войната присъствието ми в Германия стана наложително — изследванията ни в областта на ракетното дело бяха много важни. След войната се крих известно време в Германия, докато НОБЗ — Нацистката организация за бягство и заселване не ми помогна да емигрирам. Може би ви е известно, че учени от Пенемюнде и другаде бяха привлечени от правителството на Египет и впоследствие му се отплащаха, работейки върху проект на ракета с цел унищожаването на еврейските орди, взели връх в Палестина. Прекарах три години в Кайро и се запознах с иранската колония там. При разговорите ми с тях осъзнах, че Иран предлага неподозирани

възможности за нашата кауза в следвоенния период. Реза Шах бе толкова прогермански настроен, че руснаците и англичаните нахлуха в Иран през 1941 и го свалиха от власт. Присъствието им предизвикваше силно негодувание — в края на краищата Русия и Англия са традиционни неприятели на Иран от деветнадесети век. Освен това налице бе и вдъхновяващият пример на пронацисткия режим на Рашид Али в Ирак. Имахме симпатизанти на нацизма из цялата страна, макар че опитът на иранците да организират фашистко движение бе като цяло неумел. Само нашият най-добър агент в страната, един мъж от смесен произход, на име Рухи Шнайдер, бе успял да образува малки групи от пронацистски настроени иранци в различни части на страната. Обсъдих това с моите познати от НОБЗ и те се съгласиха, че ако някои от тези групи могат да бъдат повторно активирани, биха се оказали много полезни за организацията и за работата по разрушаването на Израел. Беше решено, че трябва да се върна в Иран, и през 1952 година напуснах Кайро. Месец след като се върнах в тази страна, отидох до Керман и поднових познанството си с имам Хасан. Той беше ужасен от съдбата на Германия. Подобно на повечето мюсюлмани мразеше евреите и съвсем не обичаше страхливците, организирали фарса в Нюрнберг, или пък престъпниците, които дадоха Палестина на ционистите. Но той не беше като другите мюсюлмани. Имаше по-широк поглед върху нещата, нещо, с което ми напомняше фюрера. Мечтаеше за покоряване не само на евреите, а и на целия свят. Целта му беше да води джихад, свещена война, за да построи един вид ислямски Райх. Естествено всичко това бе смесено с безсмислени религиозни врели-некипели — предсказания за Махди, една книга, наречена Китаб ал иршад — обичайните дивотии. Но аз видях нещо в това, което проповядваше — една надежда за отмъщение. Не само срещу евреите, но и срещу всеки, който по някакъв начин бе имал дял в нашето поражение.

— И кого включвате тук? — избухна Рандал. — Нима войната не ви научи на нищо? Нима не осъзнахте, че няма начин да спечелите, че ще ви бием отново, че винаги ще го правим?

— Напротив, мой млади приятелю, войната нанесе много по-голямо поражение на враговете, отколкото на нас самите. След като премислих нещата, започнах да виждам какво трябва да направя за окончателната ни победа. Първоначално всичко беше доста неясно, но

знаех, че сектата има пари и възможности да спечели още. Знаех още, че семействата в Хонконг са били в тесни връзки с нацистката организация там и ще бъдат склонни да работят с неонацистките групи в Европа, като им помогнат в продажбите на хероин зад граница. Обсъдих идеите си с колеги, които НОБЗ бе изпратила в Иран, и решихме, че трябва да останем и да помогнем на имама. Години наред съветвахме сектата как да се подготви за джихад. Не искам да кажа, че всички идеи са наши. Имам Хасан е интелигентен мъж, много от неговите последователи също, но ние разполагахме с опита, за да му посочим най-добрия начин да реализира идеите си. Създадохме схема за обучение на някои от младите му последователи като инженери и техници и по-късно като учени. През 1960 година започнахме строежа на една секретна база до Керман. На този етап проектът беше изключително дългосрочен — никой от нас не вярваше, че ще доживее да го види в действие. Планът ни се състоеше в построяването на ядрени устройства, които по-късно бихме могли да пренесем до различни важни градове: Ню Йорк, Ерусалим, Москва, Лондон. Взривяването им би предизвикало всеобща гибел. В същото време започнахме да използваме част от базата като тренировъчен лагер за изграждането на една малка армия от млади иршадитски мъже и жени. Започнахме също така да закупуваме и оръжие в началото на седемдесетте години и създадохме голям арсенал, които би могъл да се използва, щом започне джихад. Може да влезе в употреба, ако се наложи някога да защитаваме базата или се ангажираме в други акции, като например тази в Мека. Но в средата на седемдесетте години поредица от събития накараха имама да реши, че бихме могли да ускорим плановете си. В края на шестдесетте, както знаете, Никсън и Кисинджър формулираха така наречената „Доктрина Никсън“ — оръжие вместо войски за страните приятели на Америка, за да отстояват независимостта си. През 1971 година американският външнотърговски баланс регистрира дефицит, първият от 1893 година, довел до появата на натиск за увеличаване продажбите на оръжие, за да се изравни балансът. През май 1972 Никсън и Кисинджър се съгласиха да продадат на Иран всякакво конвенционално оръжие, каквото той поиска, и в резултат иранците станаха най-големият купувач на американско оръжие в света. Близо половината от всички продажби на Пентагона за 1974 година отиват в Иран. Шахът купува

всякакъв вид конвенционално въоръжение, което може да получи, включително изстребители, хеликоптери и ракети въздух-земя. Много по-малко известно, но не по-малко важно е и това, че от 1973 година американците започват да доставят тайно уран на Иран. Целта е да се създаде запас от ядрени материали в тези страни, в случай че Съединените щати пожелаят да построят атомен арсенал тук. Много от конвенционалните оръжия, продадени на Иран, биха могли да бъдат преустроени в носители на ядрени бойни глави без никакви особени трудности. През 1974 година имам Хасан изплаща голяма сума на един генерал на име Баянпур. Генералът отговарял за съхранението на урана и успял в продължение на няколко месеца да отдели около десет килограма уран 235 и около тридесет килограма уран 238 от хранилище в една пещера близо до Шираз. Ние прехвърлихме урана, цялото количество, внимателно опаковано в отделни малки контейнери, за да избегнем опасността от достигане на критична маса, в нашия изследователски комплекс. По-късно през същата година успяхме да се сдобием с допълнителни количества уран от източник в Западна Германия. То беше част от пратка, извозвана в Южна Африка — напълно секретно, разбира се. От Дурбан нашият дял бе отклонен към членове на сектата в Източна Африка и след това през Йемен и Бахрейн до Иран.

Рандал го гледаше и ужасът му нарастваше с всяко ново разкритие. Германецът беше словоохотлив и явно обичаше да се хвали, но на Рандал му беше пределно ясно, че той няма да разкрие всичко и че ще запази последните истини само за себе си.

— Горедолу по същото време НОБЗ ни свърза с някои от хората, основали ДРАСАГ, които бяха установили базата си в Уганда. След известни предварителни дискусии постигнахме споразумение. ДРАСАГ щеше да ни изпрати по вода известно количество ракети, заведени като инженерни съоръжения, а моите хора щяха да ги модифицират и приспособят за нашите цели. Имахме сериозен проблем, защото не можехме да изпитаме ракетите си в полет, и затова хора от нашия екип посетиха Уганда, където ДРАСАГ имаха възможност да изпитат базовия модел. От този момент нататък планът ни беше основно преработен. Щяхме да използваме оръжията си, за да разрушим всички главни петролни инсталации, разположени в Залива. Бяхме построили ядрени устройства, използвайки добития уран. Това

са малки устройства, но съвсем подходящи за „делта“. Атомно приспособление с пет килограма уран 235 развива взривна мощност от порядъка на 20 килотона. Това е достатъчно, за да причини сериозни повреди в радиус над два километра. През 1975 година имам Хасан започна съвсем самостоятелно да изпраща писма, провъзгласявайки себе си за духовен лидер на всички исмаилити. След това, както знаете, през 1977 година започна да предрича предстоящото явяване на Махди. Аз му казах, че всичко това е твърде преждевременно, че има да направим още доста модификации, преди някои от ракетите ни да могат да достигат целите си. Бяхме успели да увеличим далекобойността на базовия модел ДРАСАГ на около четиристотин мили, но се нуждаехме от около шестстотин за някои от нашите цели. Но той вече беше убеден в истинността на предсказанията от своята книга и каза, че бил намерил мъжа, който ще се яви като обещания Махди по време на поклонението в Мека. Твърдеше, че времето за появяването на Махди било в началото на новото ислямско столетие и че нищо и никой, и аз включително, не би могъл да го разубеди. Успяхме да увеличим обсега до петстотин мили, но имахме нужда да го увеличим още, за да достигнем важни цели. Имамът обаче си беше градил свои собствени планове и иранската революция само добави масло в огъня. Той имаше намерение да наруши баланса на страха, като убие президента Картър във Вашингтон в същия ден, когато Махди щеше да се яви в Мека. Вярваше, че щом това се случи, ислямските страни ще се обединят, за да атакуват Америка, след което бихме могли да използваме нашите ракети срещу избрани обекти, с цел да изострим положението до всеобщ ядрен конфликт. Както знаете, нещата не се развиха по плана. Но всичко е все още много далеч от своя край. Имамът вярва, че този Махди е все още жив и очаква знак, за да се завърне. Международните отношения са крайно обтегнати. Всеки момент би могла да избухне война, и то от световен мащаб, без дори да е необходима намесата ни. Но ние възнамеряваме да го направим. В този момент подготвяме четири ракети: една насочена срещу Техеран, една срещу петролната рафинерия в Абадан, една срещу град Херат в Афганистан и последната срещу американската флота в Залива до Оман. Моите хора са готови с окончателните проверки за изстрелване на ракетите. Все още имаме някои неща за доизглаждане, но мисля, че до седмица ще бъдем готови. Имамът вече

е насрочил дата и нищо на земята не може да го спре да изстреля ракетите си, както е планирал.

46.

31 декември 1979

Рандал седеше като замаян. Лице в лице с един бивш нацист, който планираше да унищожи света с помощта на една персийска религиозна секта, отломка от Средновековието. Целият му свят се обръщаше с главата надолу и той се чудеше дали не се намира под въздействието на някакъв наркотик. Може би преданията, че Хасан ал Сабах е използвал хашиш, щяха да се окажат верни. В едно нещо обаче беше сигурен. Нямаше да го оставят жив, щом бе чул толкова много.

— И какво в крайна сметка ви носи всичко това? — попита той след дълга пауза.

Нацистът се навъси и го изгледа замислено.

— Много ще ми е трудно да ви го обясня, а вие още по-трудно ще го разберете. Не сте германец, живял в Третия райх, човек, посветен на фюрера, въодушевен от видението на един нов свят, в който една висша арийска раса най-после ще въведе ред и цивилизация в този свят на хаос и мъка. Не сте работили неуморно, както правех аз, за да реализирате мечтите си, за да вдъхнете живот на видението на този единствен самотен мъж, който по-добре от всички нас знаеше значението на мечтите и мисията ни. И не сте виждали разрушаването на тази мечта, Германия в развалини, разделена, а хората ѝ роби. Когато се върнах тук, в Иран, изпитвах горчивина и мразех хората, които бяха разрушили всичко, в което бях вярвал. Изживявах най-дълбокото поражение. Вие въобще не можете да си представите агонията, през която трябваше да премина. Бях безпомощен да отвърна на удара с удар, безпомощен да отмъстя. Години наред страдах, без да виждам надежда и начин, по който бих могъл отново да служа на тази мечта. И тогава говорих с имам Хасан и научих за неговите мечти. Не ги споделях изцяло, или поне религиозните елементи — идването на Махди и триумфът на исляма. Но поне заради Гобино бих могъл да ги разбера. И видях във всичко това начин за отмъщение, може би даже средство за промяна на нещата в света, така че отново да има

германски Райх. Щом американците, британците, французите и руснаците се изтощят от ядрена война, ще ни остане да се справим само с шепя боклуци като арабите, индийците и някои други. Това обяснява ли моята позиция?

Рандал чувстваше, че е безсмислено да спори, да се опитва да обясни, че Западна Германия ще бъде една от първите страни, заличени от картата в една ядрена война, и че никакъв Райх не би могъл да бъде построен върху развалините на свят, разрушен от такива оръжия.

— Защо ми разказвате всичко това? — попита той.

Рашер се усмихна.

— Всъщност не знам. Суета, предполагам. Ние, възрастните хора, сме страшно суетни. Няма никой друг, на когото бих могъл да кажа, никой, комуто бих могъл да говоря за моето отмъщение. Всички мои съратници са вече мъртви; сам съм сред тези хора. Нека да кажем, че вие сте представител на всички онези, които си въобразяваха, че са победили, които вярваха, че Райхът на Хитлер свърши, когато той се самоуби в онзи бункер под канцеларията в Берлин.

— А сега няма ли да ми кажете какво възнамерявате да правите с мен?

— Не разпоредих да ви доведат тук, просто за да ви разкажа всичките тези неща. С разказа си платих данък на личната си суета. Има доста по-сериозна причина за присъствието ви тук тази нощ. Искаме да разберем какво точно знаят шефовете ви за нас, какво са открили сами и какво сте успели да им кажете вие. Искаме да научим какво планира да предприеме правителството ви и ако е необходимо, можем да убедим имама да издърпа датата на изстрелването.

Рандал бавно поклати глава.

— Трябва да сте много наивен, ако си мислите, че ще ви кажа нещо. Ние действително знаем много — може би повече, отколкото си представяте. Нямам обаче намерение да ви помогна.

— Напротив, друже мой, вие сте този, който ще ни съобщи. Уверявам ви, дори и не съм допускал, че ще ни го кажете по собствено желание. Няколко души тук имахме работа тази вечер. Пригответе сме ви нещичко. Ще ви напомня, че се намирате в Иран, страната с най-жестоката репутация относно изобретателността в камерите за мъчения. Тази страна е със столетни традиции в инквизициите.

Сигурен съм, че сте чели за някои от трактатите на владетелите Ил Ханид и Сафави. И навярно знаете за Ага Мохамад Шах, основателя на династията Каджар, един от най-големите садисти в историята. Усвоили сме доста от техните методи. Те са груби, често включват загубата на крайници или части от тях, но са крайно резултатни. Например — той извади дълга тънка тел от бюрото си, — било е нещо обичайно в миналия век да се ослепяват политически противници чрез пробождане на очните ябълки с нажежена тел — подобна на тази. И неотдавна свалената династия Пахлави има своя много специален принос в това изкуство чрез своята тайна полиция САВАК. Бехруз, пазачът, който е застанал точно зад вас, беше неин много активен член и все още не е загубил сръчността си. Аз също така знам някои неща, които съм научил от брат си в Дахау по време на войната. Държането на силен студ, както държахме вас тази вечер, беше един от любимите му методи. Много ефикасен метод. Всъщност мисля, че бихме могли да продължим с това, което вече правихме. Ще ви върнем в килията. Цяла нощ. Съжалявам, че нямаме възможност да затоплим помещението, нито пък да ви приготвим нещо за ядене. Няма съмнение, че за вас това ще е вълнуващо преживяване, достатъчно отрезвяващо, за да бъдете необичайно любезен на сутринта. Може би ще се утешите с мисълта, че няма да сте сам. Вашите приятели мистър Растгу и мис Ахмади няма да бъдат много далеч. Също като вас, те вече прекараха няколко часа при доста неприятни условия. Убеден съм, че утре ще ни бъдат много полезни. Ефектът на здравословния студ е наистина чудотворен. Знаете ли, че много от подчинените обекти на брат ми биха направили всичко за него след известно време? Тази тяхна всеотдайност беше ужасно трогателна.

Рандал мислеше бързо. Беше се затоплил доста, откак го въведеха в офиса на Рашер, и отново се чувстваше сравнително жизнен. Върнеха ли го обаче в хладилната камера, за да прекара цяла една нощ със студа и заплахата от евентуални мъчения, прогонваща всяка мисъл за сън, на сутринта щеше да представлява купчина безволево замръзнало месо. Моментът беше сега или никога.

Докато ставаше, закачи шнура на настолната лампа с върха на дясната си обувка и я събори с трясък на пода. Стаята потъна в мрак. Рандал се хвърли през бюрото върху Рашер и го повлече заедно със стола на пода. Пазачът се страхуваше да стреля, за да не улучи

германеца. Рандал не губеше време. Бързо намери стола на Рашер, издърпа го настрана от стария мъж, който лежеше, стенойки на пода до него, и го запрати срещу смътно очертания прозорец. Столът разби с трясък стъклото. Рандал намери Рашер и го изправи.

— Вън! Бързо! — извика той и го блъсна към назъбения отвор.

Зад вратата се разнесе тропот. Останалите пазачи тичаха по коридора. Рашер започна да се катери по прозореца. Фигурата му се очерта пред стража, който помисли, че това е Рандал. Автоматът изтрепя и Рашер рухна на пода.

Рандал проследи огънчетата на изстрелите и засече Бехруз. В мига, в който стражите отвън стигнаха до вратата, той скочи тежко върху мъжа вътре, поваляйки го на пода с хватка от ръгби. Вратата се отвори с трясък и първият пазач нахлу с готов за стрелба автомат, ясно очертан в рамката. Автоматът на Бехруз вече бе в ръцете на Рандал и той стреля. Пазачът падна и Рандал обърна оръжието срещу вратата. Стреля отново и дървени трески се разлетяха на всички страни: двама пазачи, струпали се след първия в коридора, рухнаха на земята. Отляво отекнаха още стъпки. Рандал се хвърли в коридора и стреля по лампата. Всичко потъна в тъмнина.

Максимално безшумно Рандал се насочи обратно към килията си. Зад себе си чуваше шума на мъжете, шарещи из стаята, която бе напуснал. Един завой на коридора отрязва пряката му видимост към тях, след още няколко метра стигна до едно разклонение. Спря. Разполагаше само със секунди, за да открие Фереще и Сайръс. Това място скоро щеше да гъмжи от въоръжени мъже. Пристъпвайки в оскъдно осветения коридор с автомат готов за стрелба, той се огледа бързо вляво и вдясно. Неговата килия беше вдясно и надолу по стълбите. Доколкото му беше известно, до нея нямаше други помещения.

— Чи е? Чи микхе? Какво става? — обади се изведнъж нечий глас от лявата му страна.

Някакъв мъж се появи от една ниша в коридора. Долната му челюст увисна при гледката и ръката му се протегна за пушката, увиснала на рамото му. Но автоматът на американеца вече бе насочен към гръдния му кош, докато другата му ръка му направи знак да си затваря устата. Мъжът застина. От коридора, който току-що бе

напуснал, долитаха викове и тропот на крака. Той бързо сграбчи пазача, блъсна го в нишата, в която имаше монтирана врата, и изсъска:

— Ключът! Къде е?

Ръката на мъжа се спусна към колана му и откачи малка халка с половин дузина ключове.

— Отвори вратата! — Рандал чу, че стъпките се насочват в обратната посока, но знаеше, че ще се върнат.

Вратата се отвори и Рандал блъсна пазача вътре. Сайръс Растгу се беше свил в ъгъла, с ръце увити около тялото в отчаян опит да се топли. Фереще не се виждаше никъде.

— Сайръс! — тихо извика Рандал.

Очите на израелеца се отвориха. Видя Рандал и пазача, оцени ситуацията от пръв поглед и се опита да се усмихне.

— Можеш ли да се движиш, Сайръс? — попита Рандал.

— Да... Целият съм схванат от студ, но ще се стопля.

— Къде е Фереще? Трябва да я намерим.

— Отведоха я някъде другаде, Питър. Моллата, който ни доведе, каза, че тя не знае нищо важно и нямало смисъл да я държат тук. Върна се след около час и рече, че е уредил нещо друго за нея. Не каза къде.

Рандал се обърна към пазача и го блъсна с дулото в корема. Пръстът му се стегна около спусъка.

— Къде я отведоха? — процеди той през зъби. Тонът му ясно предупреждаваше, че няма да повтаря въпроса си.

— Не зная, дженаб. Молла Ахмад каза, че взема момичето в Техеран, но не знам къде. Има много места и Тохорнп, дженаб. Кълна се в живота си...

— Къде сме сега? — попита Рандал. Шумът отвън го изнервяше до крайност.

— Какво, Дженаб?

— Тази къща! Къде се намира?

— Близо до Шахабад. Селото е на две мили.

— В коя посока?

— Наляво, дженаб. Вървете по пътя наляво.

Шахабад беше съвсем близо до Техеран, на североизток.

Успееха ли да се доберат до селото, имаха някакъв шанс. Трябваше обаче да вървят пеш. Всеки опит да тръгнат с кола или

камион би ги издал веднага. Рандал побутна пазача с дулото и попита:

— Има ли заден изход оттук?

Мъжът кимна, готов на всичко, стига американецът да изчезне миг по-скоро.

— Хайде, ще ни водиш до Шахабад. И не си мисли да ни отведеш някъде другаде. Ако след две мили не сме в селото, можеш да телефонираш на двамата ви ангели да ти приберат душата. Сайръс, вземи му пушката.

Израелецът се изправи; вкочанените му крайници с мъка се раздвижиха. Изчакаха виковете отвън да позатихнат и след това предпазливо се измъкнаха в коридора. Пазачът посочи наляво. Преследвачите бяха отишли към другия край на къщата. Явно мислеха, че Рандал е избягал през прозореца в стаята на Рашер. Коридорът водеше до късо антре, завършващо с небоядисана дървена врата. Пазачът поиска връзката ключове, които бе дал на Рандал, и отключи. Излязоха в тъмната студена нощ. Вдясно се чуваха силни викове и трополене. Пазачът посочи отново и те се насочиха право напред, стараяйки се да вдигат колкото се може по-малко шум.

Когато се отдалечиха в тъмнината, Рандал погледна назад и видя проблясващи светлини. До ушите му достигна шум от автомобилни двигатели. Нямаше представа колко мъже е имало в къщата с Рашер или колко време ще измине, преди да се сетят да изпратят патрули в полето.

Очите им постепенно се приспособяваха към заобикалящата ги тъмнина и вече различаваха подробности от околността. Беше тихо. Рандал се изпълни с надежда, че преследвачите са загубили следите им. Теренът ставаше по-насечен и стръмен. На места снегът беше дълбок и пътят хлъзгав. Растгу на два пъти падна лошо и започна да върви по-бавно, използвайки от време на време пушката като тояга. Сковаващ студ започна да пронизва костите на Рандал и той се замоли дано Растгу да издържи.

След малко повече от час отчаянието сграбчи сърцето му. Изглежда, нямаше да се доберат до Шахабад. Пазачът или умишлено ги водеше в друга посока, или се беше загубил също като тях. Растгу отпаднаше с всяка минута и Рандал вече бе загубил надежда, че ще издържи дори и още четвърт час. Наложеше ли се да спрат и да прекарат остатъка от нощта навън, на сутринта израелецът щеше да е

вкочанен труп. А ако температурата паднеше още малко, щяха да умрат всички.

Светлината се появи изведнъж. Допреди миг мразът бе почти пълен, а в следващия в тъмнината се появи златно сияние. Насочиха се предпазливо натам. След няколко минути различиха очертанията на малка къща.

— Ето го селото — прошепна иршадитът. — Това е къщата на Хаджи Ага. Познавам го, той ни продава кисело мляко.

— Има ли камион? — попита Рандал.

— Не, но съседът му Али има „Волекс“.

— Добре, да събудим Али тогава.

Подминаха къщата на Хаджи Ага и скоро в тъмнината се очерта друго жилище. „Селото“ не беше нищо повече от няколко колиби с една или две по-солидни стари постройки. Намериха къщата на Али без особени трудности и тихо почукаха на вратата. Али отвори след минута. Мърмореше и псуваше, но щом видя двама мъже с пушки, млъкна.

Нямаше време за губене.

— Трябва ни камионът ти — каза Рандал. — Къде са ключовете?

Изплашеният мъж протегна ръка към една кука до касата на вратата, откачи ръждясало парче тел с два потъмнели ключа и ги подаде на Рандал с трепереща ръка.

Един детски глас се обади отвътре.

— Чи е баба? Тарсидам.

— Няма нищо — отговори нежно Али. — Спи.

Рандал взе ключовете, бръкна в джоба на панталона си и извади пачка банкноти. Бяха му взели само пистолета, парите бяха оставили недокоснати.

— Ето — каза той, подавайки парите на Али. — Не искаме да ти крадем камиона. Но трябва. Вземи парите и си купи друг.

Селянинът не каза нищо, но пхна парите в джоба си и кимна. Бяха достатъчно, за да си купи един хубав камион втора употреба, по-добър от този, който имаше.

Рандал се обърна към иршадита.

— Ще те оставя тук при Али. Едва ли ще си толкова неблагоприятен, че да вдигаш шум. Поне до сутринта.

Пазачът бе придобил вид на тежко болен човек.

— Не се безпокойте. Няма да вдигам никаква тревога. Не мога да се върна там.

— Защо не?

— Ще ме убият, ако се върна. Аз трябваше да извикам и да те накарам да ме застреляш веднага, щом те видях. Те не прощават грешки или страхливост. Ще остана тук е Али, докато не стане безопасно.

Рандал кимна. Трябваше да тръгва. Растгу трепереше много силно и можеше всеки момент да рухне. Али го погледна и без да каже дума, влезе в къщата, върна се обратно с едно подплатено с вълна яке и помогна на Растгу да го облече. Израелеецът изрази благодарността си с усмивка — беше прекалено слаб, за да говори. Рандал стисна ръката на Али, после се обърна и помогна на Растгу да стигне до камиона.

Телефонът иззвъня.

— Хауърд Стрейкър слуша.

— Обаждаме се от отдела по дълбоко засекретени операции, сър. Загубихме го.

— Какво? Как?

— Мислехме, че сме го пипнали, сър. Нашият човек установи къде е бил, в една къща на място, наречено Дарбанд. Вътре нямало никой и имало следи от борба. Нашият агент мисли, че и момичето е било вътре, както и един друг мъж с неустановена самоличност.

— Кой ги е пипнал?

— Все още не знаем, сър. Има много вероятности...

— Да не би да ми казвате, че Рандал е в ръцете на полицията, революционната стража или САВАМА? Това ли ми казвате?

— Възможно е, сър. От друга страна...

— Не искам да зная за другата страна. Искам да намерите Рандал. Може ли вашият човек да го открие?

— Така мисля, сър.

— Не мислете. Установете връзка и му заповядайте да търси. Ако се нуждае от пари, кажете му, че ще му изпратим. И му предайте — никакви грешки повече!

Стрейкър натисна вилката и набра един кратък номер.

— Сър? Тук е Стрейкър. Лоши новини, сър. Изтървали са Рандал. Може да е във вражески ръце. Нуждая се от разрешение, за да създам правдоподобна легенда. Да, сър. Благодаря ви. Ще ви се обадя още веднъж тази вечер, сър.

47.

Техеран — Керман

Вторник, 1 — събота, 5 януари, 1980 година

Растгу си отдъхваше през целия ден във вторник в къщата в Майдийе. Храна, топлина и сън бяха всичко, от което се нуждаеше. Вечерта каза на Рандал всичко, което знаеше за атаката срещу къщата в Дарбанд и за това как са ги пленили. Всъщност нямаше много за казване. Шестима мъже бяха дошли с два джипа, водени от седми, облечен в черно и наричан молла Ахмад.

— Спомням си го, Питър — каза Растгу. — Той беше водачът на групата, която открихме в зуркхана, единственият, който тогава успя да се измъкне.

— Да, зная. Фереще го е видяла в Ню Йорк. Мисля, че е виновен за смъртта на ал Шидиак. Разбра ли нещо повече за него? Масуди каза, че само е чувал това име. Бил нещо като легенда за сектата. Зловеща легенда.

— Не. Той не говори много. Но се уверих, че хората му изпитват страхопочитание към него. Мълчалив е, но когато говори, го слушат благоговейно. Отведоха ни в една къща някъде в града и ни оставиха там цялата сутрин. Не знам къде беше това; през цялото време бяхме с вързани очи. Пътувахме доста дълго с кола, но ти знаеш, че може да са ни въртели по някакъв обиколен път някъде съвсем наблизо. Сигурен съм, че беше в града — през цялото време чувах градския транспорт. Втория път, когато видях молла Ахмад, беше, когато дойде, за да ни отведе към Шахабад.

— Сигурно е търсил мен. Нещо за Фереще, Сайръс? Какво стана с нея?

През целия ден Рандал се опитваше да си внуши, че трябва да забрави за Фереще; че трябва да се концентрира върху неотложната задача за намирането и унищожаването на главната база на

иршадитите, но мислите му неизменно се връщаха към нея. Образът ѝ обаче упорито отказваше да застане пред мисления му взор. Неспособността да си я представи внасяше допълнителна нотка на тревога. Страхуваше се, че тя вече не е сред живите, а от време на време отчаянието му нашепваше, че в тази ситуация е по-добре да е мъртва.

Растгу поклати глава.

— Не знам, Питър. Бяхме двамата в къщата в Техеран и за около час на другото място. След това дойде молла Ахмад, за да я отведе. Тогава я видях за последен път.

Внезапно му се прииска да махне с ръка на всичко и да се втурнат с Растгу да я търсят. Чувстваше се отговорен. Беше я спасил в Ню Йорк само за да я завлече още по-дълбоко в този кошмар. Но знаеше, че е безполезно. Събитията се развиваха много бързо, ситуацията беше излязла от контрол и моментът на кризата предстоеше много скоро, може би още утре. Присъствието му в Техеран вече не беше тайна за иршадитите и Фереще със сигурност щеше да бъде принудена да разкрие малкото, което знаеше за плановете му.

Фразата „Денят на завръщането“ ехтеше неспирно в главата му подобно на камбанен звън. Колкото повече мислеше, толкова повече се убеждаваше, че става дума за точно определена дата. Нямахше начин обаче да разбере коя точно. И все пак беше сигурен, че подсъзнателно знае кога е денят и че е скоро, много скоро. Не му даваше мира мисълта, че сега, след като бе успял да се измъкне от ноктите им и знаеше почти всичко, можеха да изстрелят ракетите си по-рано от предвиденото. Искаше да остане в Техеран, за да търси Фереще, но знаеше, че е негов дълг да се отправи на юг към Керман, за да открие местонахождението на базата, където в същия този момент се подготвяха ракетите. Но оцелее ли след всичко това, и дяволът не можеше да го спре да я открие. Ако беше останала жива, разбира се.

— Сайръс каза той, — не мисля, че имаме много време. Трябва да отидем до Керман. Рашер ми каза, че там са правили ракети с ядрени бойни глави.

— Знам, Питър.

— Откъде? Чух го едва тази нощ.

— Преди да ни отвлекат от Дарбанд, получих още едно съобщение от Ерусалим. Нямах време да го преведа за теб. Нашият изследователски екип в Хайфа Текнион е направил техническа експертиза на спецификациите, които им изпратихме, онези, намерените в апартамента на Муфтизаде. Не са успели да проучат всичко в детайли на този етап, но са уверени, че документите са заявка за покупка на елементи, необходими за изграждане на малки ядрени устройства. Очевидно събират едновременно две единици: едната с използване на уран 235, а другата — на уран 238. Малки, но много мощни — особено тази с уран 235. Изглежда така, сякаш крайните продукти са предназначени да се използват като малки ядрени бойни глави. Зависи от много неща, но според заявките, те биха могли да монтират в момента от три до пет такива устройства и един Бог само знае колко са направили преди това.

Така, значи Рашер не беше блъфирал.

— Това решава нещата — каза Рандал. — Утре тръгваме за Керман.

Рандал спа лошо тази нощ. Решението му да тръгне за Керман, зарязвайки по този начин Фереще, отново бе освободило кошмарите му.

Той беше в Хю, когато започна офанзивата на Тет. Времето беше студено и мрачно, дъждът се лееше безспирно. Взводът на Рандал беше един от първите, които трябваше да влязат в укрепението. Три дни по-късно виетнамците все още се държаха и загубите на американците растяха. Към залез-слънце на третия ден шестима мъже бяха приковани на място от снайперистки огън близо до западната стена и Рандал бе поставен начело на малък спасителен взвод, който трябваше да прикрива изтеглянето им.

По средата на пътя към стената една граната падна в задните им редици, уби двама и рани тежко още един — Боб Райли, най-близкият приятел на Рандал в армията. Когато се добра до него, видя, че десният крак на Райли е откъснат малко над коляното. Боб все още беше в съзнание и крещеше от болки.

Някъде отпред огънят на снайперистите ставаше все по-плътен и се чуваха виковете на мъжете, приковани към земята —

вече съвсем близо, само на метри от тях. Райли лежеше мокър от пот, кръвта му изтичаше. Виковете му ставаха все по-нечленоразделни. Ръката му се беше вкопчила в ръката на Рандал и изпълнените му с ужас и болка очи го умоляваха.

— Не ме оставяй, Питър — изпъшка той. — Изнеси ме, моля те, изнеси ме.

Рандал се поколеба за миг, но заповедта беше повече от ясна: да спаси онези, шестимата. Освободи ръката си, разкопча яката на приятеля си и пристегна един турникет над коляното. Обеща му да се върне.

Хората на Рандал обградиха позицията на снайперистите и откриха плътен преграден огън. Но слънцето вече бе преваляло хоризонта и тропическата нощ настъпваше бързо. Оскъдната светлина ги забави повече, отколкото предполагаха, за да измъкнат шестимата на безопасно място. Щом се изтеглиха, Рандал изтича обратно до Райли. Виковете на приятеля му бяха стихнали до накъсано, болезнено ридание. Треската от раната вече го беше сграбчила. Рандал си проби път с него обратно под прикриващия огън от тяхната позиция срещу стената. След пет минути Райли умря.

Бяха изправени пред избор. Можеха да пътуват по суша до Керман с джип през пустинята, за да избегнат хайките и възможния арест. Не бяха само иршадитите, които ги търсеха сега. Но това би отнело време — два, може би три дни, а и по-дълго, ако се случеше нещо с двигателя или възникнеше друг проблем. А не разполагаха с никакво време.

Другият вариант беше по въздуха. Пътуването щеше да отнеме час и рано същата сутрин щяха да са в Керман. Разпознаеха ли обаче Рандал на летището, това означаваше край на всичко. Растгу му бе казал, че революционната стража е организирана над всички вътрешни линии, за да търси противници на режима и бивши членове на САВАК. Имаше още една възможност, но това бе много сериозен риск и за двамата. Растгу бе изпратил жена си преди два месеца в Израел през Турция, но тя все още бе записана в паспорта му и картата ѝ за самоличност беше останала в Техеран.

Пристигнаха на летището в 6:00, един час преди полета. Рандал се беше увил в плътно фередже и само очите му се виждаха иззад дебелия стъкла на очилата, подобни на тези, които носеха толкова много жени революционерки. Беше с дамски обувки с голям номер — на тъщата на Растгу. Беше ги оставила в апартамента им при последното си посещение. Двамата приближиха поста, поставен на изхода към самолета. Всеки пътник се проверяваше внимателно и един мъж бе спрял и отведен настрана. Атмосферата бе нервна — никой не знаеше какво търсят стражите и защо спират едни, а пускат други. Даже и невинните бяха нервни — обзетият им от злоба съсед би могъл просто да е направил донос.

Рандал и Растгу стигнаха едновременно до мястото за проверка и подадоха документите си. Стражът до Рандал посегна с ръка към фереджето.

— Да видя лицето ви.

Грешката му беше, че вдигна ръка. Растгу гневно го блъсна и закрепя високо:

— Срам, срам! Нима мислиш, че можеш да пипаш с гадните си ръце жена ми? Да не би да мислиш, че е проститутка? Вече сме ислямско общество — никой ли не те е научил, че булото е свещено?

Отзад се разнесоха одобрителни гласове и пазачът се отдръпна. Един молла от опашката му извика:

— Мъжът е прав. Само съпругът ѝ има право да види лицето ѝ. Пусни я да мине!

Преминаха с бясно блъскащи сърца; бяха се отървали на косъм от плен и сигурна смърт. След петнадесет минути самолетът излетя към Керман.

Отдолу зелените гори на Мазандаран бързо отстъпиха място на обширните кафяви пространства на пустинята в централен Иран, обрасла с ниски храсти. Безводното вътрешно плато на изток от дългия хребет на планините Загрос е в по-голямата си част пустиня, в която тук-там са разхвърляни оазиси. Покрито предимно от солени пустинни пясъци, то е разделено на два окръга: Дашт-е Кавир на север и Дашт-е Лут на юг.

Самолетът кацна за кратко в град Язд, разположен в западния край на пустинята и известен с дълбоките си подземни резервоари за вода и обширните кръгли кули в покрайнините. Кулите, появили се в

паметта на Наваи, когато пътуваше из Ню Йорк през първия ден на мисията си.

Когато отново излетяха на път за Керман, ландшафтът отдолу все повече и повече заприличваше на този, който бяха виждали на снимките от повърхността на луната. Фактът, че се рееха толкова високо, затворени в клетка от метал и стъкло, охлаждаана от свеж въздух чрез системата за вентилация, изглеждаше на Рандал като светотатство и почти подигравка с някаква древна и ужасна сила.

Седемдесет и пет минути след излитането си от Техеран се приземиха на малкото летище на запад от Керман. От летището взеха такси до центъра и оттам отидоха пеш до една къща на улица „Ахмади“. Рано същата сутрин Раггу се беше свързал с агента си в Керман. Дейността на Рандал като разузнавач беше предимно в Техеран, докато обхватът на Раггу беше доста по-обширен и покриваше почти цял Иран. Той ръководеше звена в шест провинциални центъра. Явката му в Керман се състоеше само от един човек, евреин от Хамадан, обучаван една година в пустинен лагер в Негев. Раггу знаеше, че може напълно да разчита на него.

Халил Собат беше интелигентен мъж в средата на четиридесетте, служил почти двадесет години в иранската армия, издигайки се до чин полковник. Сега притежаваше фабрика за килими, разположена в предградията на Керман. Той поздрави двамата агенти от Техеран и изпрати жена си да приготви обилна закуска. И двамата бяха гладни и изморени; никой от тях не бе спал през предишната нощ. Докато се хранеха, Раггу представи Рандал на Собат, обяснявайки пестеливо причините за съвместната им работа. След като се нахраниха, те се впуснаха в подробен преглед на това, което знаеха за групата на иршадитите. Собат слушаше потресено разказа им. Темата беше твърде обширна, за да се схване от пръв път, но Раггу настояваше сътрудникът му да научи колкото е възможно повече: случеше ли се нещо с тях, Собат щеше да продължи акцията самостоятелно. Можеше да не остане време да се въвежда тепърва нов човек отвън.

— Изправени сме пред няколко неотложни задачи — започна Раггу. — Първата е да установим устойчива връзка с израелското разузнаване. Взвод командоси и един самолет са поставени в положение на двадесет и четири часова бойна готовност, готови да

долетят тук веднага щом определим местоположението на базата. Трябва да бъдем готови за действие всеки миг.

— Колко души? — попита Собат.

— Десет — отвърна Растгу.

— Десет? Какво е това, опит за шега ли? Ще ни трябват поне десет пъти повече, за да атакуваме.

— Не е необходимо да викаме цяла дивизия. Иранците направо са пощръктели, с руснаците от една страна в Афганистан и с призива на американските политици към президента на САЩ за директна атака срещу Техеран от друга. За капак едно мащабно нападение от страна на Израел и войната е готова. Иршадитите направо ще ни дадат банкет. Нападението трябва да е хирургически точно, тоест да постигнем максимален резултат с минимална сила. Задачата ни е да неутрализираме ракетите и да се изтеглим, освен ако базата не е по-голяма, отколкото си представяме. В такъв случай просто ще причиним максимум щети.

— Какви са шансовете ни да се измъкнем? — попита Собат.

Растгу помълча, после каза:

— Тази преценка оставям на теб.

Всички разбраха какво има предвид.

— Нашата втора цел в тази връзка — продължи Растгу — е да открием къде е разположена базата. И това, както виждам, е по-лесно да се каже, отколкото да се направи. Халил, ти най-добре познаваш района. Имаш ли някаква представа къде могат да се намират? Да си чувал нещо подозрително?

Собат помисли за момент, след това отиде до едно чекмедже и извади няколко едромасщабни карти на района на Керман, като някои от тях включваха и Бам. Разгъна най-голямата върху една маса и повика Рандал и Растгу.

— Не са от най-точните карти на областта, особено в пустинните участъци. Но все пак могат да ни свършат работа. Ще ни спестят скъпоценно време. Предлагам да заложим на логичното предположение, че базата се намира някъде в пустинята на изток от града. Северният, западният и по-голямата част от южния район са прекалено гъсто населени, за да има скрито място, и освен това са планински райони. И така, ако източникът ви е споменал определено Керман, мисля, че можем да изключим пустинята около Захедан,

Табас, Бам или което и да е друго от големите населени места. Като цяло можем за момента да игнорираме централната пустиня — по-голямата ѝ част е неизследвана, некартографирана и изключително непроходима. Разбирам, че това е идеално място за секретна база, но трябва да се мисли и за такива неща като пътища за снабдяване и други логични проблеми. Мащабът на операциите би изискал да се направи нещо подобно в сърцето на пустинята и това само по себе си вече би изключило всякаква секретност. И така, те би следвало да се снабдяват по суша. Ако тръгват от Керман, би трябвало да пресекат Намакзар, едно солено блато, простиращо се на двеста километра от подножието на Табазин почти до Кашит, понеже заобикалянето му би означавало много дълъг път. Предполагам, че най-доброто място за търсене е отсечката от пустинята веднага на изток от Керман между Сар е Дженгал и Раши или Кашит. И първото, което предлагам, е да поразпитаме местните жители за всякакъв тежък транспорт, видян в последните две години. Лесно мога да уредя това. Познавам хора в местната търговска камара, които имат достъп до такава информация.

— Отлично — каза Растгу. — Утре двамата с Питър можем да започнем с търсенето в пустинята. Но се налага малко да си поемем дъх днес следобед; и двамата сме направо капнали. Ще ни трябва джип, и то добър — можеш ли да го уредиш? Ще имаме нужда и от още един, щом пристигне атакуващото отделение.

Собат кимна.

— Има един във фабриката, мога да го взема за няколко дни. Ще кажа, че колата ми се е повредила. Можете да купите другия в града. Има два „Ланд роувъра“ в борсовия бюлетин.

— Радиопредавател?

— Знаеш, че моят е прекалено слаб, за да достигна Израел. За колко време ще ви трябва?

— За около минута, ако всичко върви гладко. Договорили сме кодиран сигнал за начало на атаката.

— В такъв случай може би ще се наложи да използваме предавателя на местната армейска база. Мога да вляза без особени трудности.

— Това изглежда много рисковано — каза Рандал.

— Така е — отвърна Собат. — Но нямаме много голям избор.

Рано сутринта на другия ден Рандал и Растгу започнаха търсенето. Два дни кръстосваха пустинята като се сменяха на волана, без да срещнат никого или да видят нещо. Всяка вечер се връщаха обезверени, капнали, изнервени и със сълзящи от праха и ярката светлина очи.

— Тук няма нищо — изрече мрачно Рандал втората вечер.

— Мисля, че е по-надолу, някъде към Бам, близо до първия им център.

— Но в твоите документи се говори за Керман. Може да е някъде извън този район. Нека видим дали Халил не е имал повече късмет днес.

Докато те кръстосваха пустинята, Собат беше разпитвал дискретно из града. До предния ден не бе открил нищо подозрително, но когато влязоха в къщата, забелязаха, че е в добро настроение.

— Сайръс, Питър — започна веднага той, — мисля, че ги засякохме. Говорих днес с един стар приятел, който ръководи малка транспортна фирма в града. Той казва, че от края на шестдесетте години в околността няколко пъти е бил наеман тежък транспорт от една фирма със седалище в Техеран, казвала се „Шеркат е Лут“. Всички местни контрактори останали с впечатлението, че компанията работи за строителен обект в покрайнините на Намакзар, край едно малко село, наречено Андухгерд. Но изглежда никой не е виждал мястото с очите си. Компанията наемала афганистански работници от Техеран. Извършвали редовни замени, макар че никой не може да си спомни някога да е виждал някой от работниците да се завърне в столицата през Керман. Очевидно никой не е виждал нищо странно в това — считало се е, че те са се завръщали в Афганистан по пътя през Бам. Явно най-активният период е бил от 1968 до 1972. След това строителните работници престанали да идват. Но малки товари от екипировка, опаковани в сандъци, продължавали да минават по този път до неотдавна. Повечето от хората накрая решили, че първоначалният проект се е провалил — нещо, което едва ли би изненадало човек, запознат със ситуацията в тази страна. Предположили, че някой по върховете в Техеран симулира дейност като схема за избягване на данъци. Както и да е, никой никога не си е правил труда да пропътува стотина километра, за да провери. Разпитах

няколко от официалните лица в града, но естествено никой не знаеше нищо. Изглежда, доста бакшиш е минал през нечии ръце.

Рандал кимна с иронична усмивка.

— Съвсем точно. Нали казват, че за да скрие човек нещо от властите в Иран, е достатъчно да го покрие с банкноти. А доколкото знаем, на нашите приятели никога не им е липсвало това камуфлажно средство.

На другата сутрин Растгу и Рандал се насочиха към Андухгерд. Потеглиха по пътя на югоизток към Махан, ограденото от планини място на красивата гробница на шах Нематоллах Вали, мистикът от петнадесети век, основател на дервишкия орден нематоллахи. Няколко мили преди Махан завиха наляво по един тесен път, който минаваше през Шах Дад нагоре до Равар и оттам през Дашт-е Лут и най-тесния ѝ участък до Табас или Фердоус — двата най-големи оазиса на Дашт-е Кавир. След петдесет километра мъчително друсане се отклониха към Андухгерд, малко запуснато селце, разположено наред лунен пейзаж, последният човешки пост преди бялата безкрайност на пустинята. Спряха почти в края на мизерното скупчване спечени глинени къщи, което минаваше за човешко селище, и помолиха едно дете да ги заведе при кадхода, селския старейшина.

Детето ги съпроводи до голяма къща в центъра на селото. Кадходът, стар слепец на име Фаиз Али Хан, седеше в компанията на „белите бради“, най-възрастните хора на селото. Донесоха чай със захар и гостите получиха почетните места в изпълнената с цигарен дим всекидневна. Наложиха се да отделят доста време за учтив разговор и след това за общи приказки за политическата ситуация. Успокоени от факта, че Рандал и Растгу не са нито правителствени данъчни чиновници, нито армейски офицери за военна повинност, старците заговориха свободно за големия проект в Намакзар и двамата чуха една версия, различаваща се от чутата в Керман.

Иршадитите бяха хитри. Те се бяха представили за държавни чиновници и бяха обяснили строежа като секретен проект, финансиран от Комитета по планиране — държавният департамент, отговорен за изпълнението на грандиозния десетгодишен план на Реза Пахлави, крайъгълният камък на неговата Бяла революция на Шаха и Народа. Подозрителни към чиновничеството и традиционно неразположени към централното (или каквото и да е друго) правителство, селяните

бяха игнорирали оживеното препускане на камиони на три или четири километра северно в посока Намакзар. Няколко млади мъже се надявали да се хванат на работа на строежа, но доста грубо им обяснили, че са нежелани. Имало хора, които били виждали част от постройките там, Но се говорело, че не били кой знае какво.

Беше почти обяд, когато Рандал и Растгу най-после потеглиха в посоката, указана им от жителите на селото. Носеха бинокли и възнамеряваха да спрат веднага щом видят каквато и да е постройка. Двадесет километра по-нататък в далечината се открииха контурите на нещо, напомнящо на строеж. Качиха се на покрива на джипа и насочиха биноклите си към тъмната маса пред тях.

Гледката ги смая: ферми, пилони, недовършени стени, петролни варели, циментови блокове, стоманени колони. Приличаше на филмов декор, изоставен от строителите след рухването на бюджета. Лешояди бяха свили гнездо в един ръждясал резервоар. Солта беше разяла металните части, без да пощади и фермите на конструкцията. Всичко беше камуфлаж, макет, проектиран да впечатли селяните или любопитни чиновници; да създаде представата за поредния закопан в земята проект. Базата, където и да беше, беше прикрита с нещо повече от банкноти.

48.

Керман

Неделя, 6 — вторник, 8 януари 1980 година

Следващото утро завари Рандал и Растгу на малкото летище в западните покрайнини на Керман, на борда на един „Де Хавиланд ДНС-6 Туин Отер“, принадлежащ на един близък приятел на Собат. Самолетът се използваше обикновено за разпръскване на посадъчен материал от този приятел, Сохаил Ардекани, който притежаваше няколко обширни ферми за шамфъстък, разпръснати из просторната област близо до Рафсенджан. Ардекани знаеше само, че двамата мъже от Техеран търсят следи от строеж в пустинята; беше изтърван намек, че в аферата е замесен един от съперниците по бизнес на Собат. Рандал беше представен като пратеник на една френска компания с интереси в района.

Излетяха в девет и половина и се насочиха на изток към Андухгерд. След като преминаха още веднъж над фалшивата постройка, започнаха да претърсват района на няколко километра във всички посоки. След час безплоден полет на различни височини се насочиха на север-североизток по продължение на ивицата между Намакзар от изток и дългата планинска верига, защитаваща Керман от откритата пустиня подобно на огромен крепостен вал. Не намериха нищо, освен пустиня, прекъсвана от малки селища като Шах Дад, Шафиабад и в края на полета им, Сар е Джангал. Прелетяха над няколко малки потока, стичащи се от планините на изток, за да се стопят в солените тресавища на Намакзар. От време на време виждаха редици големи отвори, подобни на къртичини, пресичащи равнината. Тези дупки на около петдесет метра една от друга бяха входовете на дълбоките шахти, пробивани миля след миля в почвата, докато достигнат до дългите подземни канали, известни като „ганат“, пренасящи вода от планините до градовете, селата и фермите през пустинните райони на Иран „Равнината на Керман“ е прочута с количеството и дължината на тези „ганати“, един от които се простира на 150 мили.

По обяд се завърнаха на летището, за да заредят с гориво и да хапнат. В два отново бяха във въздуха, този път за да покрият отсечката от Андухгерд до Кашит. Два часа по-късно колелата на самолета докоснаха пистата за последен път през този ден. Не бяха открили нищо, което даже да намекне за съществуването на секретна база.

Растгу предложи на следващия ден да снимат от въздуха района около фалшивия строеж. Можеха да разгледат снимките по-късно вечерта с помощта на лупи. В един магазин в града Собат успя да намери фотографска екипировка, включително и проявителни материали. Техниката не беше кой знае каква, но щеше да свърши работа.

Сутринта на седми януари се издигнаха отново с лекия самолет на Ардекани, вече въоръжени с камери с телеобективи. Цяла сутрин бръмчаха напред-назад, систематично покривайки района около фалшивия строеж. В късния следобед проявиха лентите и извадиха снимките. Цяла вечер се вираха в стотиците черно-бели снимки, разпръснати върху една ниска масичка в кабинета на Собат.

Дори да откриеха следи върху непосредствено принадлежащата към бутафорията площ, те вървяха във всички посоки и след няколко метра изчезваха. Нямаше нищо след тях. Растгу ставаше все по-сигурен, че обектът трябва да лежи под комплекса фалшиви постройки и решиха да проверят това на следващия ден. Рандал не споделяше ентузиазма му; той виждаше, че бутафорията ще пречи на изстрелването на ракетите, освен ако цялото съоръжение не бе по-сложно, отколкото изглеждаше — на секции, които лесно биха могли да бъдат повдигнати или изтъркаляни настрани. Но въпреки това настояваше да продължат издирването.

Беше вече полунощ, когато Рандал се натъкна на нещо. Изучаваше серия фотографии, направени по продължение на един „ганат“ от запад на изток в посока към един район с обработваема земя, осеян с малки стопанства на няколко мили северно от Андухгерд, точно зад фалшивите постройки. Вдигна една фотография, на която бяха хванати няколко ниви и група постройки.

— Някой от вас да вижда нещо необичайно на тази снимка?

Растгу и Собат се втренчиха в блестящото правоъгълно картонче през лупите си.

— Ако имаш предвид начина, по който този район е бил занемарен — произнесе накрая Собат, — тогава, да. За нивите явно не са полагани грижи от години и повечето от тях са изсъхнали. Няколко от сградите изглеждат порутени и наоколо не се вижда жива душа. Но това не е необичайно тук. Всеки ручей може да пресъхне, някой „ганат“ може да се срути без поддръжка, земевладелец може да се разори заради сделки в Техеран. Можем да проверим, разбира се, но не мисля, че ще открием нещо необичайно.

— А сега погледнете тези фотографии — каза Рандал и им подаде серия от снимки, уловили дългата линия на „ганата“, спускащ се надолу от хълмовете. Отново внимателно ги разучиха с лупи в ръка, но и този път не успяха да видят нещо необичайно. Вдигнаха рамене и му върнаха снимките.

— Съжалявам, но не виждам нищо странно — каза Собат.

— Точно там е работата — отговори Рандал. — Просто исках да съм сигурен, че ще го кажеш. Шахтите на този „ганат“ са в отлично състояние. Обработваемата земя, напоявана от тях, очевидно е била изоставена преди няколко години, но „ганатът“ е в необичайно добро

състояние. При нормални условия една шахта бързо ще се разруши, ако не се поддържа. Вътре ще се сипят пясък и пръст, ще обрасне с плевели, ще се срутва. Но нито една от тези шахти не показва и следи от нещо подобно.

Рандал спря, потупа фотографиите с пръст и продължи:

— Докато разглеждах тези снимки и си мислех над предположението на Сайръс, че истинската база се намира под бутафорния строеж, си спомних нещо, за което съм чел много отдавна. След като британците бомбардирани Пенемюнде, където работел доктор Рашер, германците подновили изследователските работи за Фау-2 под земята, като оставили руините върху повърхността за камуфлаж. Почти съм сигурен, че Рашер е направил същия номер и тук. С подобрения, разбира се. Единственото слабо място в идеята на Сайръс за база под земята беше проблемът с изстрелването на ракетите. Просто не виждах как ще го осъществят. Сега обаче вече знам как. Изглежда ми съвсем очевидно, че някои от шахтите на този „ганат“ са били преустроени в пускови установки. Останалите са добре поддържани може би с надеждата, че ще потрѣбват в бъдеще. Истинската ракетна база ще е дълбоко под повърхността на пустинята, някъде покрай трасето на този „ганат“. Според мен първичният поток е бил каптиран в трѣби, за да доставя вода на базата. Доставките сигурно са разтоварвани и прекарвани през някоя от шахтите, специално приспособена за целта. Фермерските постройки и бутафорията по-нататък трябва да прикриват и други съоръжения.

Останалите кимнаха утвърдително. Беше повече от просто правдоподобно — беше много, много вероятно.

— Халил, мисля, че трябва да се опитаме да стигнем до радиостанциите в армейската база още тази нощ. Имаш ли план? — обърна се Растгу към Собат.

Собат вдигна рамене.

— Имам, ако може да се каже така. Най-добре ще е да отида сам, облечен в старата полковнишка униформа. Направих си нещо, което изглежда убедително като пропуск, и го подписах от името на сегашния командир на базата. Ще мога да вляза, особено ако избира подходящо време. Какво трябва да предам?

— Не е много сложно. Координатите на мястото за кацане. И времето. Утре сутринта.

— Утре сутринта? Преди да можем да поогледаме наоколо?

Растгу кимна.

— Трябва да действаме колкото може по-бързо. Може да са ни видели в събота и със сигурност са засекли самолета да прелита вчера, а и днес. И сигурно са разбрали, че някой много се интересува от тях. Ако бях на тяхно място и всичко е готово, бих осъществил изстрелването на ракетите колкото се може по-скоро. Ти не би ли постъпил по същия начин?

В два през нощта във вторник Собат, облечен в униформата си на полковник и с тежък пистолет, препасан на кръста, спря колата пред главния вход на армейската база Солаймани в покрайнините на Керман. Беше взел собствената си кола, оставяйки и двата джипа на Рандал и Растгу. При нормални условия не би имал никакъв шанс да влезе в базата под какъвто и да било предлог. Нормалните условия обаче вече бяха само спомен и сигурността на иранските военни бази беше може би най-зле организираната на света. Вследствие на революцията управлението на редовната армия, военновъздушните сили и в по-малка степен на флота беше доведено до състояние, близко до анархия. Дезертирането на голям брой от подлежащите на военна служба, както и на редовни войници, сериозно бе обезкървило въоръжените сили през зимата на 1978–79 година. Само шепа от тези, които си бяха тръгнали по време на революцията, се завърнаха обратно в казармите, когато нещата взеха да се уталожват. Много от тях влязоха в Революционната стража. През 1979 година революционните власти извършиха мащабна чистка след офицерския състав — от генерал до лейтенант. Дисциплината бе хлабава, а армейската боеспособност и организация — почти никакви.

Войникът на пост пред входа беше млад мъж, новобранец от едно съседно село, предпочел да остане в града след революцията. Застъпил от 20:00 вечерта, той бе премръзнал и сънлив и когато се появи някой си полковник Собат, намръщен и с властни маниери, даже и не помисли да му поиска пропускат. Тук влизаха и излизаха безброй офицери, повечето наскоро произведени, и нямаше никакъв смисъл да ги проверява всичките. Униформата беше достатъчна.

Радиостанцията се намираше в една барака, разположена приблизително в центъра на комплекса. Собат спря пред вратата, вслуша се и след това тихо влезе. Намери дежурния радист дремещ, вдигнал крака на масата. Извади револвера си от кобура, хвана го за дулото и удари силно мъжа отзад по тила. Радистът кльмна в безсъзнание на стола. Собат се наведе, за да провери дали диша, след това го вдигна от стола и го пусна на пода. Щеше да е в безсъзнание за около час — време, предостатъчно за Собат, за да си свърши работата и да избяга. Той седна пред радиостанцията, вгледа се в сложната система от потенциометри за около тридесет секунди, после превключи на „предаване“ и започна да върти конусите. Дължината на вълната, която му бе дадена, трябваше да е подсигурена. Мислено прочете молитва да е така.

— Йерихон — започна той, — тук е Сенахериб. Чувате ли ме? — Повтори три пъти позивната и после превключи на „приемане“. Имаше пукане и виене, след това един слаб глас прозвуча в слушалките:

— Сенахериб, тук Йерихон. Чуваме те. Каква е твоята позивна?

Собат превключи отново и прочете предварително уговорената фраза: стих от книгата на пророк Йеремиа:

— „Как е разбит и съкрушен чукът на цялата земя! Как Вавилон стана за ужас между народите!“

— Разбрано, Сенахериб. Какво е съобщението?

— „Срещата насрочена днес 6:00. Координати: Шин Каф: Маджид, Лайл. Шин Лам: Як, Як. Донесете екипировка за подземни преходи.“

— Повтарям: „Срещата насрочена днес 6:00. Координати: Шин Каф: Маджид, Лайл. Шин Лам: Як, Як. Донесете екипировка за подземни преходи.“ Късмет, Сенахериб. И благодаря.

— Координатите точни. Довиждане, Йерихон.

Собат изключи предавателя, свали слушалките и ги остави на масата. Работата беше свършена. Сега всичко, което можеха да направят, бе да чакат командосите да намерят път до базата и... Предпочиташе да не мисли за това, което щеше да последва. Слаб звук зад него го накара да се обърне и да посегне към револвера си.

На вратата стоеше мъж в униформа на подполковник. Държеше пистолет, насочен към главата на Собат.

— На ваше място не бих посегнал към револвера — каза той и протегна ръка към един алармен бутон до вратата. Някъде зазвуча звънец, силно и настоятелно. Само след момент насам щяха да затропат бягащи стъпки. — Ще трябва да дойдете с мен. Може би ще можете да ни обясните кой е Йерихон.

49.

Район Андухгерд
Вторник, 8 януари 1980 година

Един „Фолкълън 50“ излетя от секретна база близо до Мъртво море в 3:00 след полунощ. Летеше със скорост 500 мили в час ниско над земята на изток към зората, следвайки релефа на местността, за да избегне радарите. Най-прекият маршрут минаваше през Йордания и Ирак и пилотът знаеше, че ако летателният му апарат бъде засечен да нарушава арабски въздушни пространства, това би провокирало сериозен международен инцидент. Това обаче беше последната от грижите му. За първа без всякакви уговорки би счел рева на някой иракски МИГ 25 зад опашката си. Даже не би успял да види ракетата, която ще ги свали. Десетте мъже, които караше, бърбреха тихо помежду си; всички бяха нервни и възбудени преди акцията, но отдавна се бяха научили как да се контролират в битка. Петима бяха взели участие в рейда Ентебе през 76-а, а другите имаха боен опит от войната Йом Кипур. Всички бяха доброволци и никой не си правеше илюзии относно шансовете им да се измъкнат живи.

Рандал и Растгу чакаха Собат до пет часа. Той не се върна и това ги изнерви. Беше съвсем ясно, че нещо му се е случило, а нямаше начин да разберат дали е успял да излъчи съобщението. В пет решиха да отидат на мястото на срещата като всеки вземе по един джип, натоварен с необходимата екипировка. Караха сред разсейващия се мрак към мястото на срещата на две мили от Андухгерд. Треперейки от студ в мразовития въздух на пустинята, очертаха една писта за кацане на пясъка и се върнаха до единия от джиповете да чакат, без да знаят дали изобщо някой ще дойде.

Точно преди шест доловиха шума на двигателите. Рандал насочи бинокъла си към хоризонта на запад, търсейки самолета. Той се появи

изведнъж — нарастваща точка, движеща се право към тях. Скочиха и включиха предупредителните светлини в края на обозначената писта. Пилотът ги видя, помахаша с криле в отговор и се насочи за приземяване, убивайки скоростта. След минута колесниците докоснаха земята, вдигайки облаци пясък и прах. Люкът на фюзелажа веднага се отвори и десетте командоси изскочиха навън. Всички бяха облечени в цивилно облекло без никакви етикети и въоръжени с френски и белгийски автомати и екипировка. Никой не носеше личен знак. Ако нещо се случеше, нищо не би трябвало да предполага израелско или американско участие в акцията. С изключение на Рандал всички можеха да минат за иранци. Никой не би си позволил да бъде хванат жив.

Самолетът щеше да стои на пистата толкова дълго, колкото бе възможно. Но пилотът имаше заповед да излети веднага, щом се появи и най-малкият признак за опасност. Ако това се случеше, щеше да се върне на другата сутрин по същото време и ако нямаше опасност, да се приземи, за да прибере оцелелите. Ако въобще имаше такива.

Натовариха екипировката си на джиповете, закусиха и обсъдиха плановете си. Командирът на групата, полковник Ицхак Ахарони, жилив мъж към четиридесетте, обясни, че не е планирал да ангажира хората си в нещо като взвод на самоубийци. Задачата им била да повредят достатъчно ракетите, така че изстрелването им да се забави със седмици или месеци. Всичко повече от това трябвало да бъде възложено на друга мисия, чиито детайли можели да се разработят, ако сегашната група се завърне с достатъчно информация.

Минаваше девет, когато групата потегли към мястото на строежа.

Преди Андугерд да изникне пред погледа им, се отклониха от трасето и навлязоха в пустинята. Когато според сметките на Рандал стигнаха на около две мили от изоставените стопанства, спряха и слязоха от колите. Двамата с Растгу навлякоха дрипавите дрехи, които бяха купили преди няколко дни. Американецът не се беше бръснал почти седмица и тази сутрин бе начернил лицето си с грим, взет на заем от жената на Собат. Облечени в парцали, с мръсни лица и коси, той и израелецът можеха да минат за двама бедни селяни, макар че една проверка по-отблизо веднага би разкрила истината.

Тръгнаха пеша, оставяйки останалите десет мъже да проверят и приготвят оборудването си. Не след дълго пред погледа им се появи

скупчените една в друга ниски постройки.

Бръснещ вятър духаше от изток през солените равнини, завихряйки облаци сиво-бял прах. Бяха на около четиристотин метра от първата постройка, когато някаква фигура пристъпи навън от вратата. Висок мъж, облечен в черен шинел и въоръжен с пушка.

— Хей! Вие двамата! Къде отивате? Колко пъти ще ви повтаряме да не се мяркате насам. Нали знаете, че е забранено. А сега кръгом и бегом дотам, откъдето сте дошли. Тук няма нищо за вас — изкрещя той.

Двамата унило тръгнаха обратно. След няколко секунди мъжът изведнъж се развика пак:

— Чакайте. Елате тук. Искам да поговоря с вас.

Двамата се спогледаха и тръгнаха обратно към пазача.

Рандал освободи предпазителя на автоматичния пистолет в джоба си. Когато стигнаха до него, пазачът грубо попита:

— Виждал ли е някой от вас наоколо чужденци? Хора с един малък самолет? Или пък с джип? Вчера или завчера?

Те пристъпваха от крак на крак с наведени глави — типични ирански селяни. Рандал чешеше брадата си и се правеше на съвсем тъп.

— Не, дженаб, не сме — каза Растгу. — Не сме виждали никой. Нито самолети. Нито джипове. Пусни ни, ние сме прости хора.

— Сигурни ли сте? Вчера и завчера имаше самолет. Не са ли идвали хора във вашето село да разпитват?

— Не са, не са. Никой не е идвал. Сега е зима. Защо да идват? Пусни ни да си вървим.

Мъжът махна с ръка.

— Хайде, махайте се. Селяни тъпи. Все едно че сте си плюли в устата — ни чул, ни видял. Но кажете на хората във вашето село, че ако разберем, че сте помагали на някого да си пъха носа в нашите работи, лошо ви се пише. Много лошо. Ясно ли е?

— Да, дженаб, ясно. Бог забранява да правим такива неща.

Те се обърнаха и бавно се отдалечиха.

— Очевидно сградите са запазени като караулно помещение — каза Рандал, когато стигнаха при другите. — Но нямаше начин да разберем дали там има и други пазачи и колко са. Мисля, че можем да приемем, че базата е в този район, но не виждам как бихме могли да се

доближим от която и да е посока, без да бъдем забелязани още преди да стигнем на разстояние за стрелба. А загубим ли елемента на изненада, значи сме загубили всичко. Има ли някой някаква идея?

Настъпи мълчание. После се обади Рагту:

— Мисля, че знам един начин. Предната нощ, когато открихме „ганатите“, Собат ми разказа как ги поддържат фермерите. Слизат в шахтите, за да извършват поправки на собствените си секции. Почистват наносите, укрепват стените и така нататък. Но най-важната функция на шахтата е да осигури достъп до канала. Би трябвало да може да се пропълзи без особени трудности. Ако са инсталирали тръби, може би ще е малко тясно, но все пак възможно. За да избегнем риска, би трябвало да тръгнем по-отдалеч, извън полезрението им.

Полковник Ахарони се съгласи. Не изглеждаше правдоподобно базата да се простира на голямо разстояние. По всяка вероятност, само част от шахтите на „ганата“ бяха в употреба, останалите сигурно бяха запушени.

Качиха се в двата джипа и описаха широка дълга до едно място на около две мили на запад, близо до една редица шахти. Минаха още половин миля, докато почнаха смътно да различават зданията в далечината. Избраха напосоки една шахта и спуснаха един от командосите на разузнаване. След пет минути главата му изникна над ръба на шахтата.

— Всичко е така, както очаквахме. Шахтата и каналът са непокътнати, тръбата за вода е доста тясна. Изглежда, потокът е бил съвсем малък. Има достатъчно място да се пълзи. Малко ще е трудно с екипировката, но не и невъзможно — освен ако някой не страда от клаустрофобия.

Доброволците се засмяха.

— Добре, тогава да тръгваме — каза полковник Ахарони.

— Сложете всичко в раниците и ги привържете към глезените си. Аз ще бъда най-отпред и ще ви дам знак, щом стигнем до обекта. Ще решавам как да постъпваме според обстановката — просто чакайте инструкциите ми и бъдете готови да излезете веднага от канала, ако се налага.

Един след друг се спуснаха в шахтата. Беше дълбока над пет метра, за да се избегне изпаряването на водата през горещините. Долу беше съвсем тъмно. Ахарони легна и запълзя покрай металната тръба,

положена на дъното. Набираше се на лакти и се придвижваше бързо напред; зад себе си чуваше влаченето и дишането на малката си войска. Рандал и Растгу бяха чужд елемент и присъствието им го тревожеше, но той съзнаваше, че могат да се окажат и от полза, а и нещо му подсказваше, че може да разчита на тях. Много често животът му бе зависил от преценките му за хората и той се надяваше, че не се е излъгал и този път.

Беше дълго и мъчително пълзене. Ахарони не се осмеляваше да включи фенерчето си. Земята сякаш ги притискаше от всички страни. На всеки трийсет-четирийсет метра пресичаха шахта и всички използваха възможността да постоят прави, да изпънат изтръпналите си мускули. Продължаваха напред. Изведнъж Ахарони стигна до една метална решетка с едра мрежа, преграждаща тунела точно в мястото на прехода към следващата шахта. Мракът беше плътен и той реши да рискува и да светне с фенерчето.

Насочи лъча през мрежата. Зад нея се виждаше началото на другата шахта. Но не обикновена шахта. Тази беше с по-голям диаметър от останалите, през които бяха минали, стените ѝ бяха облицовани с метални листове, вероятно от стомана. Малко по-нагоре, почти извън полезрението му, имаше нещо, наподобяващо на долния край на товарна платформа. Дъното, на метър-два под нивото на тунела, беше направено от бетон. Тръбата за вода минаваше под металната решетка, спускаше се вертикално към пода и вероятно минаваше под него. Той светна с фенерчето напред и видя още един коридор на нивото на „ганата“, но много по-висок и по-широк. Товарите и екипировката явно бяха свалени долу в шахтата с платформата, разтоварвани и после извозвани по коридора. Да, това беше пътят към базата.

Ахарони отвори проход в мрежата с клещи за рязане на тел, предаде по веригата какво има пред тях и се спусна на дъното на шахтата. Изчака всички да се съберат и след това тръгна по коридора. Подът беше от бетон, стените също. Тук вече можеха да вървят изправени. Гумените им подметки безшумно ги носеха в мрака.

Коридорът се оказа дълъг само трийсетина метра. В края му Ахарони се натъкна на масивна стоманена врата, здраво заключена. Нямаше начин да разберат какво има зад нея. Решиха, че най-вероятно

склад. Някой от бойците извади горелка. След десетина минути ключалката бе изрязана и отвори вратата. Отново тъмнина.

Това само по себе си беше добър знак. Вратата показваше, че са навлезли на територията на базата, а тъмнината — че това е складово помещение, очевидно държано неосветено, когато не се използва. Полковникът включи фенерчето си. Стояха на централната пътека на обширно складово помещение; от всички страни ги заобикаляха рафтове, натъпкани с каси, кашони и чували. Имаше и някаква висока метална конструкция — нещо като комин, издигащ се от пода до тавана, а вероятно и над него. Според разстоянието до шахтата за доставки, това бе друга шахта, излизаща на повърхността, вероятно маскирана като вход към „ганат“. Можеше да е първата от ракетните шахти.

Зад тръбата имаше друга врата, дървена. Трябваше да видят какво има зад нея. С малка ръчна дрелка пробиха миниатюрен отвор. Ахарони вмъкна в него една тясна тръбичка с широкоъгълен обектив, подобна на домашните шпионки за входни врати, но с много по-широк зрителен обхват, и видя осветен коридор с втора шахта на трийсетина метра по-нататък. Успя да хване и две врати вляво и трета вдясно. Коридорът беше пуст. Той махна на един от командосите и му посочи бравата. След тридесет секунди тя се предаде.

Ахарони издърпа предпазителя на автоматичния си пистолет и пристъпи в коридора. Вратата се затвори зад гърба му. Отляво имаше врата с надпис „Водно и енергийно хранване“; отвътре се долавяше шум на електрогенератор. На стената вдясно видя това, което се бе надявал да види, колкото и невероятно да му се струваше — план на базата.

От него се виждаше, че тя е на две нива: горно, на което се намираха сега, и долно, до което се стигаше с асансьори отгоре. Имаше четири шахти за изстрелване на ракети, разположени по дължината на базата, които се издигаха през двете нива до повърхността; първата наистина я бяха подминали в складовото помещение. Втората беше на около тридесет метра по коридора. Долното ниво беше разделено по дължина на две неравни части: ракетна установка със складова камера, свързана директно с шахтите, и главна командна зала. Горното ниво бе по-сложно организирано. Коридорът, в който сега стоеше Ахарони, беше дълъг към осемдесет

метра и през него минаваха две ракетни шахти — една в центъра и една в края. Вляво се намираха помещението за хранване с вода и електричество, една лаборатория и квартири за учените. Вдясно имаше удължение на складовото помещение, още една лаборатория и квартири, обозначени „за имама и неговите хора“. Зад помещенията отляво в коридора имаше още един, по-дълъг, но по-тесен коридор, който извеждаше в други пет помещения: лазарет, баня и тоалетна, обща спалня и караулно с оръжейна. В края на коридора, в който се намираше Ахарони, беше най-голямото помещение на това ниво, разположено по дължина под прав ъгъл спрямо коридора. Беше означено като „джамаат кхане“ или исмаилитска джамия. Зад него се намираха още две малки стаи: трапезария и стая за почивка, разделени от четвъртата ракетна шахта. Трапезарията граничеше с кухня. След тях друг дълъг коридор водеше до асансьорна шахта към складовото помещение в западната част на комплекса. Четири асансьора за хора, четири стълбища и един товарен асансьор свързваха двете нива.

Ахарони се върна в склада и описа на хората си общия план на базата.

— Очевидно — заключи той — нашата първа цел е главната командна зала. След като извадим управлението от строя, можем да повредим и самите ракетни установки. Но преди да стигнем дотам, ще трябва да се справим с охраната, а няма начин да узнаем числеността ѝ. Имали някой представа как бихме могли да я елиминираме, преди да атакуваме командния пункт?

От тъмнината долетя глас. Беше на Растгу.

— Мисля, че знам как може да стане това. Тази вечер ще започне отбелязването на шиитския празник, наречен „Завръщането на главата“. Извършва се в памет на връщането на главата на имам Хюсеин. Както казвате, най-голямото помещение на този етаж е джамията. Знаем, че иршадитите са крайно религиозни, а това място е главната им квартира. Тоест те със сигурност ще отбележат тази годишнина. Джамията най-вероятно ще бъде пълна за вечерната молитва при залез-слънце. Колко врати има тя?

— Само една. Към ракетната шахта в дъното на този коридор — отвърна Ахарони.

— Отлично. Това означава, че един човек може да държи джамията, докато други двама блокират караулното, а останалите се

спуснат на долното ниво.

Чу се одобрително мърморене. Ахарони погледна светещия циферблат на часовника си.

— Слънцето залязва след два часа. Предлагам да останем тук, откъдето можем да наблюдаваме коридора. Може би ще има призив за молитва, но не бива да разчитаме на това. Не можем да видим вратата на джамията оттук, затова мисля, че трябва да изчакаме десет минути след залез-слънце. След това някой може да се промъкне до джамията и да види дали има, или няма молитва. Ако има, действаме както казахте.

Той включи фенерчето и начерта по памет груб план на базата, след това разгледа подробно етапите на акцията. Един от мъжете наблюдаваше постоянно коридора през шпионката на вратата.

Растгу се обърна към Рандал и му преведе съдържанието на разговора, воден на иврит. Американецът кимна одобрително. В същия момент нещо натрапчиво подразни ума му — нещо смътно и неясно. Не можеше да се сети какво е, но знаеше, че по някакъв начин е свързано с тазвечерния празник.

50.

Район Андухгерд
Вторник, 8 януари 1980

Точно десет минути след залез Аврам Йерушалми, заместникът на Ахарони, излезе предпазливо от склада с автомат, готов за стрелба, и се прокрадна по коридора, прикривайки се зад ракетната шахта. Нямахше нужда обаче да отива до другата шахта, защото ясно чуваше шепот от общата молитва. Молеха се много хора.

След минута Йерушалми стоеше с насочен автомат пред вратата на джамията. Растгу и един командос вече се бяха промъкнали към караулното и оръжейното. Останалите, разделени на две групи от четири и пет човека под командването на Ахарони, стояха готови на площадката на стълбището в северната страна на базата, водеща надолу към задния край на главната командна зала. Всички бяха въоръжени с автомати, гранати и пистолети.

Секундните стрелки на дванадесет часовника съвпаднаха с нулевото деление. С безупречен синхрон мъжете се хвърлиха в акция. Йерушалми, в иронична имитация на превземането на Голямата джамия, отвори с ритник вратата на „джамаат кхане“, изстреля един откос в тавана и кресна на арабски на мъжете, които бяха обърнати с лице към него и очи, насочени към Мека, да не мърдат. Настана паника — молещите се не осъзнаваха какво става. Някаква черна фигура, размахваща автомат, им заповяда да отидат бавно до срещната стена. Вцепенени от изненада, те се подчиниха. Израелецът се зачуди какво ли щеше да прави, ако се бяха опитали да се нахвърлят върху него. И какво щеше да прави с тях, след като останалите си свършеха работата долу?

В същия момент Растгу и партньорът му нахлуха през вратите на караулното и оръжейното и покосиха тримата часови. Растгу нареди на командоса да отиде да помогне на Йерушалми в джамията, а той самият се окичи с няколко автомата и се насочи към стълбището вдясно. Шумът от автоматична стрелба долу нарастваше.

Едва не се спъна в тялото на един от командосите. Входът към командната зала се оказа охраняван. Телата на двама иршадитски пазачи лежаха сгърчени от двете страни на вратата. Растгу залитна и едва не се надяна на дулото на автомата, насочен към него от един от израелците. Останалите стояха безпомощно в полукръг пред масивна стоманена врата и гледаха как горелката отчаяно бавно изрязва дупка в дебелия метал. Рандал обясни, че стражите пред вратата успели да ги задържат и онези в командния пункт затворили врата. Не можеха да си позволят да разхищават експлозиви, защото щяха да им трябва при разрушаването на ракетите.

— Взривявайте! — изкрещя Растгу. — По-бързо! Видях много в оръжейната. Сега ще донеса. — Той взе един мъж да му помогне и хукна към стълбите.

В този момент навсякъде в базата гръмнаха високоговорители.

— Внимание! Внимание! Всички да се противопоставят на нашествениците. Имамът и екипът на командната зала са невредими, но базата трябва да се защитава. Всички, които загинат в битката с врага, ще влязат в Рая като мъченици тази нощ. Стартовото отброяване на ракетите продължава. Сега е нула плюс три минути.

Стомахът на Рандал се сви болезнено. Той се досети какво го беше измъчвало преди повече от час: „Денят на завръщането“ от писмото до Марвдашти беше днес. Това, всъщност беше денят на „Завръщането на главата“, започнал на залез-слънце.

Растгу и партньорът му тичаха през глава по стълбите и се хвърлиха в коридора към оръжейното. Откъм джамията се разнесоха изстрели и виковете.

Съобщението беше чуто от сто и петдесетте мъже под стража там, всички от персонала, неангажиран с изстрелването на ракетите. Изнервени от двата автомата, насочени към тях, те въпреки това започнаха малко по-малко да се придвижват към вратата.

— Назад! — извика Йерушалми. Ако се нахвърлеха върху него, едва ли щеше да успее да ги спре.

Говорителите изпрацяха отново:

— Говори имамът, вашият повелител. Ние сме близо, много близо до победата. Не позволявайте на силите на злото да ни лишат от всичко, за което сме работили. Сега е моментът да докажете вярата си. Призовавам ви да се надигнете и да прогоните армията на Сатаната. Обещавам ви наградата на вечния живот.

Тълпата изрева в един глас и се люшна напред.

Йерушалми и командосът откриха огън. Автоматите им сипеха куршуми като дъжд. Тълпата обаче напредваше неумолимо.

Откос след откос автоматен огън. Письци. Но движението не спираше. Използвайки телата на падналите като щитове, мъжете вървяха напред; скупчиха се върху двамата командоси и ги прегазиха.

От сто и петдесетте мъже в джамията оцеляха по-малко от петдесет, но все пак се измъкнаха през вратата и се насочиха към оръжейното. В този момент от говорителите дойде следващото съобщение:

— Нула плюс две минути!

Растгу и партньорът му почти се сблъскаха с оцелелите от клането в джамията.

— Бързо! — изкрещя Растгу. — Тичай с взрива, аз ще ги задържа! — Захвърли сандъчетата, завъртя автомата и откри огън по тълпата, която напредваше срещу него.

Първите паднаха, останалите се дръпнаха зад ъгъла в коридора. Беше прекалено тясно, за да го прегазят, както бяха направили с

двамата при вратата на джамията.

Един от тях обаче бе взел автомата на Йерушалми.

И простреля Растгу в главата.

Командосът го видя да пада, но не спря, а изтича към стълбите. Нямаше време за губене.

— Улучиха Растгу! — извика той на колегите си.

Те му махнаха да залегне и секунди по-късно мощен взрив проби отвор с разръфани краища във вратата на командната зала. Когато трясъкът отшумя, зад тях долетя шум от стъпки. Ахарони грабна чанта с гранати от пода и забърза нагоре по стълбите, като стреляше в движение. Измъкна една граната, издърпа предпазителя и я метна в тълпата. Последва взрив и блясък. Ахарони изтича още напред, измъкна втора граната и я хвърли още по-нагоре. Стълбището опустя.

Рандал поведе шестимата командоси към вратата. Хвърлиха първо две гранати, изчакаха ги да избухнат и после откриха огън. Стражите при вратата бяха убити от бомбите и никой не им отговори. Седмината влязоха в помещението, разстрелвайки техниците, седнали на безбройните пултове. Нямаше време за любезности. В средата на помещението се намираше главният пусков пулт, монтиран в отделна стая със стоманени стени и прозорец от бронирано стъкло. Оцелелите членове от екипа бяха вече вътре. Пред пулта беше седнал молла Ахмад; черното му облекло го отличаваше рязко в болничната белота на помещението. Около него седяха облечени в бели комбинезони членовете на изстрелващия екип, съсредоточени върху пултовете, по които непрестанно мигаха светлини. На стената над тях два часовника неумолимо отчитаха времето. Един от техниците се наведе напред към микрофона:

— Тридесет секунди. Започваме предстартово броене. Тридесет...

Молла Ахмад се обърна към прозореца и се усмихна. Нещо в усмивката му накара стомаха на Рандал да се свие.

— Двадесет и осем...

Рандал изстреля няколко откоса срещу стъклото, но куршумите просто рикошираха. Молла Ахмад продължаваше да се усмихва.

— Двадесет и пет...

Ахарони тичешком влезе в залата.

— Защо не ги изстрелва? Ракетите трябва да са готови за старт. Защо не натиска бутона?

Рандал посочи часовниците над главата на молла Ахмад.

— Затова. Първия часовник показва времето тук, в Керман, а вторият, времето в Мека. Имамът е определил старта за времето на залеза в Мека и той няма да ги изстреля и секунда по-рано.

— Двадесет и едно...

Ахарони изчезна и се върна веднага със сандъчето с експлозиви. Избута го до вратата на бронирания команден пулт. Рандал се наведе да го отвори, но израелецът го дръпна назад.

— Няма време. Остави го и ела.

Всички изтичаха до вратата на залата и се скриха зад нея, наблюдавайки как Ахарони вади граната от джоба си, издърпва скобата, праща я срещу сандъчето и се хвърля зад вратата при тях. Взривът на гранатата се загуби в тътена на мощната експлозия, която раздроби стъклото, огъна стоманата и пресова въздуха в залата. Изтичаха обратно. Експлозията беше пробила широк отвор в стената, отнасяйки и вратата. Вмъкнаха се вътре.

Всичко беше покрито с фин прах от раздробено стъкло и бетон. Техниците бяха или в безсъзнание, или мъртви. Молла Ахмад лежеше на пода до пулта за изстрелване, дрехите и брадата му бяха изпръскани с кръв. Все още дишаше. Рандал се наведе над него.

Ахарони проговори пръв.

— Според мен това тук е достатъчно. Да се върнем в оръжейното за още експлозиви. Трябва да извадим от строя и ракетите.

Поеха обратно по осеяния с раздробени стъкла под. Миг преди да завие зад вратата, Рандал дочу шум зад гърба си. Обърна се и с ужас вид молла Ахмад изправил се на крака с някакво нечовешко усилие. Облегнат на пулта, той натисна червения бутон с надпис „Ракета 1“. Залезът в Мека беше настъпил.

Нарастващият грохот на ракетни двигатели разтърси базата. На пулта вляво от тях бяха монтирани телевизионни монитори. Означеният с номер едно оживя; ракетата бавно започна да се издига в шахтата. Носът ѝ се подаде над ръба, после и тялото ѝ, сякаш в забавен кадър. Ревейки с пълна мощност, ракетата се издигна нагоре; двигателите ѝ изригнаха пламъци подобно на дъха на дракон. Настъпваше Апокалипсисът.

Моллата се обърна; зловеща усмивка изкриви обляното му в кръв лице. После отново се надвеси над пулта и вдигна пръст над синия бутон с надпис „Ракета 2“. Куршумът на Рандал прониза сърцето му миг преди да успее да го докосне. С нарастващ ужас командосите и американецът наблюдаваха екрана на монитора. Камерата отвън следеше автоматично ракетата. Ярκο светещите двигатели се открояваха на фона на притъмняващото небе. Не знаеха накъде се е насочила. И нямаше начин да я спрат.

Издигнала се на хиляда и петстотин метра, ракетата неотклонно следваше предписания ѝ курс към американската флотилия в Оманския залив. Координатите на местоположението на флота тази сутрин бяха доставени от един иршадитски офицер от иранските военноморски сили, базирани в Бандар Аббас, малко зад Ормуздкия пролив. Ракетата бе прехваната от радарната установка SPS-483D на „Нимиц“ в момента, когато започна да се снишава към брега след хълмовете Макрон. Детекторът „Мар 51“ засече целта, насочваща се към флота. Секунди по-късно бордовата система за защита изстреля ракета „Морско врабче“. Ракетата с бойна глава, носеща тридесет килограма мощен експлозив, се насочи към целта. Без антирадарна защита атакуващата ракета се оказа лесна жертва и беше разрушена на седем мили от флота извън ирански териториални води в открития залив.

Екранът на монитора примига и угасна. Ракетата бе излязла от обсега на камерата. Рандал се обърна към Ахарони и в гласа му прозвуча ново отчаяние:

— Имамът! Той не беше тук в залата! Някъде в базата е. Трябва да го заловим на всяка цена!

— Направихме всичко, което ни беше по силите, Питър — възрази израелецът. — Да се махаме, докато още имаме възможност.

— Не, вие не разбирате! Докато той е жив, те могат да започнат отново. Той е сърцето на всичко това — нима не разбирате? Даже и този мъж — той посочи тялото на молла Ахмад — беше само инструмент в ръцете му. И всички тук наоколо са такива. Измъкне ли се, ще намери начин да започне всичко отново. Трябва да го намерим.

Ахарони проумя мисълта на Рандал. Кимна и повика хората; си.

— Връщаме се на горното ниво. Искам двама души да задържат настрана всеки опитващ се да влезе в тази стая. След това по стълбите

и горе при нас. След седем минути трябва да намерим път за навън.

Двама мъже заеха позиция до вратата в дъното на командната зала. Вече долавяха стъпките на слизащите по стълбището и сурови гласове, даващи команди на висок глас.

Рандал, Ахарони и останалите четирима командоси изтичаха до вратата вляво. Ахарони премина пръв с автомат, готов за стрелба. Коридорът отвън беше пуст. Той махна на другите да го последват и викна:

— Накъде?

— През вратата точно отсреща — отговори Рандал. — Ако има асансьори от другата страна на базата, свързващи се с тези от север, трябва да са там. Да вървим.

Вратата водеше до обширно помещение, очевидно използвано като цех за монтаж и складиране на ракети. Шестимата мъже изтичаха навътре; стъпките им кънтяха по металния под на просторното, оградено със стоманена мрежа празно пространство. Зад тях затрака автомат, последваха изстрели и на други оръжия.

На отсрещната стена наистина имаше асансьор. Рандал пръв стигна до него и натисна бутона. Вратите се отвориха. Малката кабинка можеше да събере само трима души.

— Бързо — извика Ахарони, посочвайки трима от своите хора, — ти, ти и ти — вървете надясно. Там трябва да има друг асансьор. Останалите вътре.

Скочиха в асансьора и вратите се плъзнаха обратно. Рандал натисна бутона „нагоре“, след това вдигна автомата си. Никой не знаеше какво ги очаква, когато вратата се отвори. Секундите се влачеха, асансьорът бавно пълзеше нагоре. Стори им се цяла вечност.

Вратите започнаха да се плъзгат и в растящия отвор Рандал видя пазач с насочен автомат. Стреля и мъжът се сгърчи на пода. Рандал изскочи навън, готов да открие огън, но коридорът се оказа пуст. Долавяше стъпките на тичащи хора, но те се отдалечаваха от тях към командната зала в северната част на базата. Ахарони и останалите се присъединиха към него и зачакаха. След тридесет секунди чуха шума от отварянето на вратата на другия асансьор и тримата командоси излязоха в коридора на около двадесет метра вдясно от тях. Махнаха им и заедно се насочиха към един отвор в стената между двете групи.

Стигнаха до отвора и Рандал вдигна очи към стената. Там имаше стрелка, указваща посоката. Доколкото си спомняше от схемата, асансьорът, с който той и Ахарони се бяха изкачили, минаваше по южната стена на джамията. Отклонението, в което се канеха да навлязат, обхождаше западната ѝ страна покрай вратата, през която бе проникнал Йерушалми. Покоите на имама бяха срещу тази стена. Вратата към тях беше от юг, в дъното на едно отклонение вляво на около тридесет метра навътре в коридора. Навярно бе силно охранявана, но трябваше да минат.

Един командос остана да прикрива тила им, останалите навлязоха в коридора в колона по един.

В светлия отвор, водещ към квартирата на имама, се издигаше сивата метална тръба на една от ракетните шахти, навлизаща на метър-два в коридора. На няколко метра от нея Ахарони се обърна и шепнешком даде указания на хората си и Рандал.

Точно пред тръбата спряха. Рандал и един от командосите излязоха напред и в този момент се чуха изстрели. Явно поне няколко души охраняваха покоите на имама.

— Много са! — извика Рандал.

Не можеха да си позволят да губят повече време. Четири минути вече бяха изминали. Шумът от престрелката пред вратите на имама щеше да накара иршадитите да му се притекат на помощ от всички посоки. За момент настъпи тишина, после Ахарони извика:

— Маските!

Всички бързо си поставиха леките газови маски, закачени отстрани на коланите им. Секунда по-късно Ахарони метна цилиндър със сълзотворен газ към позицията на пазачите. Изчака малко и поведе останалите навътре по коридора, покрай превитите кашлящи противници. Докато двама от командосите обезоръжаваха стражите, Рандал, Ахарони и петият командос изкъртиха вратата към стаята на имама.

Разкрилата се пред очите им гледка беше колкото неочаквана, толкова и смущаваща. С лице към тях един възрастен мъж, облечен в бяло, бе коленичил на пода. Докато битката за базата бушуваше с пълна сила, имамът бе разстлал килимчето си за молитви и обърнал лице към Мека. Тримата мъже слисани замръзнаха на прага. В средата на ураган от насилие и смърт този старец се молеше. Изглежда, нито

ги виждаше, нито ги чуваше, а само непрестанно се покланяше и изправяше и устните му мълвяха неразбираеми за тях думи. Появяването им изглеждаше като някакво натрапничество в нещо възвишено, като оскверняване на уединението на светец.

В дъното на стаята внезапно се отвори врата. Рандал вдигна автомата си, но пръстът му замръзна на спусъка. В рамката на вратата стоеше Фереце, бледа, с широко отворени очи, обвита в черно фередже. Той отпусна оръжието и се насочи към нея. Тя се отдръпна стреснато и Рандал се досети, че не може да го познае заради маската на лицето му. Викна ѝ, че е той. Тя остана за момент на място, колебаейки се, после бавно тръгна към него през стаята.

Отвън долиташе шум от изстрели и трополене на тичащи хора. Ахарони се наведе, хвана имама за ръката и го изправи на крака. Възрастният мъж не се опита да се съпротивлява. Усмиваше се и очите му бяха безгрижни. Ахарони го избута напред, държейки го здраво с ръка под мишницата, насочил пистолет в главата му. Имамът беше единственият им шанс да се измъкнат.

Излязоха от стаята начело с Ахарони, хванал здраво пленника си. Ефирни ивици газ още висяха във въздуха и Фереце и старецът се разкашляха. След секунди излязоха от коридора и се вмъкнаха в напречния, водещ към асансьорите. Рандал смъкна маската си и се обърна към Фереце. Тя изглеждаше изморена и отпаднала. Погледът ѝ бе разсеян, бузите хлътнали. Той се зачуди как е могъл въобще, дори за момент, да забрави образа ѝ.

— Фереце — попита настойчиво той, — накъде да вървим? Трябва да излезем навън. — Седемте минути бяха изтекли, но нямаше и следа от командосите, които бяха останали в командната зала.

Тя посочи по коридора:

— Стълбището край джамията. Води на повърхността.

Затичаха обратно по пътя, по който бяха дошли. Зад тях някой изкрещя, после откри огън и двамата мъже най-отзад паднаха. Останалите се хвърлиха на земята и се обърнаха с лице към огъня на преследвачите си. Моментално оръжията замлъкнаха. Четирима мъже стояха в северния край на коридора, с вдигнати автомати и очи, разширени от ужас. Опрял пистолет в слепоочието на имама, Ахарони гневно изкрещя на арабски:

— Или ще излезем живи, или и той ще умре с нас! Избирайте!

Иршадитите захвърлиха оръжията си. Рандал провери двамата паднали командоси. Бяха мъртви.

— Да вървим — каза Ахарони и тръгна напред с имама. Рандал и останалият командос прикриваха тила. Още иршадити се присъединиха към четиримата в коридора и останаха безпомощни на място, предупредени от виковете на другарите си.

Затичаха. Ахарони почти влачеше имама. Завиха наляво и се насочиха към стълбището. Най-горе, на шестата площадка, се добраха до тежка метална врата с хидравлично затваряне. Задействаха лоста и вратата се отвори. Ахарони избута пред себе си имама. Отвън ги очакваха иршадити, наредени в полукръг, с оръжия, насочени за стрелба. При гледката на пленения имам и Ахарони те отстъпиха смутено назад и отпуснаха автоматите.

— Назад! — изкрещя Ахарони на стражите. — Или ще му пръсна сатанинската глава!

Съчетанието на заплахата и ерес имаше ефект. Мъжете заотстъпваха. Рандал се огледа за някакво транспортно средство. На тридесет метра от тях, до решетките и тухлената стена на „фабриката“ имаше празен джип. Изтичаха и скочиха вътре: Рандал на волана с Фереще до него, а Ахарони с имама и двамата оцелели командоси на задните седалки.

В бързината стражите бяха оставили ключовете на таблото. Рандал запали двигателя, отпусна съединителя и потегли към пистата за кацане. Чак сега пазачите се размърдаха и развикаха, но не се осмелиха да стрелят.

Обратният път до пистата се оказа най-тежкото изпитание за Рандал. От тръскането през осеяния с камъни и скални отломъци пясък го болеше всяко кокалче. По време на атаката напрежението и динамиката на действието бяха ангажирали вниманието му. Сега, след като бе преминал през непосредствените опасности на рейда и отпред блещукаше огънчето на надеждата, ужасите и кошмарите от последните месеци отново се съгъстяваха над него. Чувството му за опасност се подсилваше от присъствието на Фереще на седалката до него. Очите й гледаха право напред, ръцете й се бяха вкопчили в седалката. Той се бе отказал от всяка надежда да я види отново и примирено бе приел да живее с угризенията на съвестта си, загдето я бе изоставил. И ето сега тя отново бе жива и с него, на път, в чийто

край ги чакаше или смърт, или спасение. В огледалото виждаше имама на седалката до Ахарони. Лицето на стареца бе спокойно; тялото му се поклащаше всеки път, когато колата подскачаше по неравния път, като тяло на кукла.

Едва не подминаха пистата в тъмнината. Фаровете осветяваха скали и сухи дърета, изсъхнали храсти и солени пясъчни ивици, но не и ориентирите от местността. Внезапно отдясно проблесна светлина, после отново. Самолетът беше тук. Бяха забелязали светлините им. Рандал рязко завъртя волана и джипът се насочи към самолета. Спомни си за друго едно преследване в тъмнината и как бе завършило. Беше сигурен, че и Фереще мисли за същото.

В момента, когато се качваха в чакащия „Фолкън“, доловиха шум от автомобилни двигатели в далечината. Пилотът вече беше заел стартова позиция и подредил светлините, очертаващи пистата, но загубиха няколко скъпоценни минути, докато вторият пилот ги запали и се върне тичешком в самолета. В момента, в който се хвърли вътре, двигателите изреваха. Пилотът даде газ, самолетът оживя и се понесе с пълна скорост по късата писта. Ускорението притисна всички в седалките; мощната машина рязко се издигна и започна да набира височина. Накрая зае хоризонтално положение и пилотът пое курс към дома. Нямаше поздравления. Седем души от групата не бяха на борда. Растгу също.

Самолетът летеше на запад. Равната пустош под тях отстъпи място на висините на планината Загрос. Фереще накратко разказа на Рандал какво ѝ се беше случило, след като молла Ахмад я беше отвлякъл от къщата край Шахабад. Била отведена в къщата му в Техеран и държана затворена там, после я закарали с автомобил до Керман. Молла Ахмад почти не разговарял с нея и тя така и не разбрала защо я е оставил жива. Предполагаше, че са я довели, за да види всичко със собствените си очи, може би за да я върнат след това в Америка или да я изпратят при Ага Хан, за да свидетелства за силата на имама. По време на изстрелването била държана при имама и той се молил в това време за успеха на мисията. За да види истинската му сила, така ѝ казал. Тя отново потъна в мълчание. Рандал знаеше, че ще мине много време преди Фереще да се отърси от кошмара, в който бе живяла през последните седмици. А може би никога нямаше да успее.

Всички мълчаха. Имамът седеше неподвижен, със затворени очи, потопен в своя скрит свят, където никой от хората около него не можеше да проникне. Беше се изолирал от тях, без да го е грижа за победата им, пазител на тайни от цял един далечен и недосегаем живот. Устните му се отвориха и той проговори с глас по-нежен, по-тих и от шепот, подобен на шушненето на крехко есенно листо. Как можеха да си представят, че това е гласът на човек, изпращал мъже да убиват и заплашвал света с унищожение?

— Киияматаш зуд мияд. Възкресението Му е близо.

Това бе всичко, което каза. Без да бърза, стана и се опря на стената на фюзелажа. Миг по-късно ръката му намери ръкохватката на аварийния люк и я дръпна. Люкът се отвори и с внезапен рев самолетът рязко се наклони. Преди Ахарони да успее да реагира, старецът се хвърли през отвора и мастилената тъмнина и студът, който щеше да го убие преди още тялото му да се блъсне в земята, го погълнаха.

Ахарони с мъка успя да затвори зейналия люк и пилотът изравни малкия самолет. Отново започнаха да набират височина.

Питър Рандал пое дъх, но сърцето му продължаваше да бие тревожно. Бяха ли спечелили, или старецът въпреки всичко бе успял? Една ракета бе изстреляна. Щеше да е достатъчно, ако тя достигне мишената си. Какво, в крайна сметка, можеше да направи той или някой друг срещу силите, които бе пуснал на свобода имам Хасан? Това беше мракът на древността, подхранван от древни места и сили; той просто съществуваше и никога нямаше да бъде разпръснат завинаги. Той, Фереще и мъже като Ахарони и Растгу бяха просто светлинки, блещукащи на повърхността му. Тъмнината им се съпротивляваше, даже отстъпваше за малко, но само за да се завърне с ненакърнена мощ; дългите ѝ сенки бяха вечни. Рандал посегна в тъмнината и хвана ръката на Фереще.

[1] Манастирите. — Б.пр. ↑

ЕПИЛОГ

Световният мир висеше на косъм и Вашингтон тревожно очакваше известия за ракетни попадения. Преди три дни израелското разузнаване се беше свързало директно с Белия дом, заобикаляйки ЦРУ. Всичко случило се беше обяснено в детайли. ЦРУ беше известно по-късно и разгневеният президент поиска обяснения. Политическият комитет на Управлението трябваше подробно да опише пред него грешките в преценката на положението, направени от отговорния за случая Хауърд Стрейкър. Той обаче се бе застрелял два дни преди това и не можеше да бъде подведен под отговорност. Комитетът обясни, че е взел мерки, за да е сигурен, че подобни грешки повече няма да се повтарят. Президентът им благодари.

В няколко западни столици мъже и жени тревожно очакваха новини. Подразделенията на американските военновъздушни сили, кралските им събрата във Великобритания и частите на НАТО бяха в състояние на бойна тревога. Подземните ракетни бази в Европа и Северна Америка бяха поставени в състояние на пълна бойна готовност, бомбардировачи и подводници с ядрени заряди на борда чакаха край бреговете на Русия за заповеди. През този ден светът живееше живот на заем.

На 24 април 1980 единадесет хеликоптера RH-53D се издигнаха от самолетоносача „Нимиц“ и се насочиха на север, ниско над южния бряг на Иран. Няколко часа по-рано шест транспортни самолета „С-130 Херкулес“ бяха излетели от едно военно летище край Кайро, като следваха маршрут ниско над Червено море, смущавайки съветските радарни инсталации в Южен Йемен и Етиопия. Презаредиха с гориво в Персийския залив, преди да се насочат над морето и иранския бряг, и оттам към сърцето на страната. На борда на самолетите С-130 имаше деветдесетчленен екипаж и други деветдесет командоси под командването на полковник Чарлс А. Бекуиц. Всички командоси бяха от „Синя светлина“, специално подразделение за борба с тероризма, сформирано през 1977 в армейската база във форт Враг в

Северна Каролина. Общото командване бе поверено на генерал-майор Джеймс Воот, който ръководеше операцията от едно необозначено място в Средния изток.

Шестте самолета и хеликоптерите, чийто брой бе намален от повреди в двигателите на два от тях по време на пясъчна буря, се срещнаха на едно малко летище близо до селцето Пошт-е Бадам, южно от Табас, пустинния град, разрушен преди осемнадесет месеца от едно от най-силните земетресения в Иран. „Пустиня едно“ бе името, с което бе известно летището, построено от ЦРУ малко преди революцията. Намираше се на около триста километра от Техеран.

След това нещата започнаха да се развиват крайно зле. Докато презареждаха, един от хеликоптерите се сблъска със самолет C130, като витлото му проби резервоара за гориво. „Херкулесът“ експлодира. Трима от екипажа му и пет от персонала на хеликоптера загинаха. Оцелелите се качиха на останалите самолети, оставяйки след себе си един хеликоптер и безброй документи, и прекъснаха мисията. В 4:00 сутринта в петък иранските военни намериха обгорелите останки на един C-130, един „Сикорски“ и осем мъртви американци.

Официалната версия за събитията в „Пустиня едно“ е известна на всички. Президентът Картър, подкрепен от говорителите на различни правителства, публично призна, че е заповядал акцията за спасяване на заложниците в Техеран, която завършила трагично. Унижението му бе пълно, когато през ноември американците вкараха в Белия дом Роналд Рейгън.

Но как иначе президентът Картър би могъл да обясни изпращането на командоси в иранската пустиня? Не можеше да разкаже невероятната история, в която бе замесена една месианска секта; за плана за подпалване на свещена война, която би заляла света; за тази картина от Апокалипсиса, датираща от Средновековието и станала реалност благодарение на стоманата и урана на съвременните ядрени бойни глави. Кой би повярвал, че акцията е организирана в отговор на искането на един американски разузнавателен агент, изпратено в Белия дом от директора на израелското разузнаване? И кой би приел, че истинската цел на тази фатална мисия се намира не в далечния Техеран, а на по-малко от двеста мили от „Пустиня едно“, в една секретна база дълбоко под пясъците на Дашт-е Лут, където все още е складиран уран, достатъчен за бойните глави на дузина ракети?

На 17 септември същата година иракският президент Саддам Хюсеин, обръщайки се към Баасисткото национално събрание в Багдад, официално обяви Алжирските споразумения между своята страна и Иран за невалидни. След пет дни между двете държави избухнаха сражения. Войната в Залива започна и мирът в света отново висеше на косъм.

Докато иранските войски се биеха за контрол над водния път Шат ел Араб, една малка лодка вдигна платна от Мина Сауд на саудитския бряг, малко по на юг от Кувейт. Прекалено заети с проблемите на контрола върху международния морски трафик в Залива по време на войната, саудитските и кувейтските патрулни катери не обърнаха внимание на миниатюрния съд, когато той се плъзна покрай супер танкерите и тежко натоварените търговски кораби, стараещи се да избегнат иранския бряг. Лек есенен вятър го изтласка на брега встрани от Хисар, под Бандар Дилан. Един млад мъж, облечен в бяла роба, слезе на брега и платноходката се завърна в морето. На едно възвишение край брега чакаше ланд роувър, както бе уговорено.

Дните, прекарани в пълзене под Голямата джамия, бяха най-ужасните в живота му. Преследваха ги все по-навътре и по-навътре в подземните тунели, докато накрая войниците от Националната гвардия ги извлякоха жалки и изтощени. Успяха да заловят всички, с изключение само на този, когото най-много търсеха. При строежа на тази част от джамията е бил предвиден и канал да докарва вода от хълмовете. Поддържали го през столетията, но преди няколко години с въвеждането на съвременните тръбни водопроводи, го изоставили. При неумолимото приближаване на войниците той бе навлязъл в тунела, търсейки изход за хората си. И докато пълзеше в тесния проход, чу трясъка от срутването на входа. Повече от ден бе влачил измършавялото си тяло в тъмните тесни извивки, давайки си сметка, че всеки момент таванът може да се срути и да го погребее жив. С огромни усилия на волята се бе борил със задушавания ужас на клаустрофобията; не знаеше как бе успял да запази контрол над мускулите си и изтощения мозък. Няколко пъти бе припадал от умора

и глад. Но всеки път, след като се бе връщал в съзнание, бе продължавал да пълзи, воден от съдба, на която не беше господар.

Накрая се бе измъкнал, мръсен и изтощен, в сухото корито на някакъв поток. Беше тъмно. Наблизо се разнасяше плискане на вода — явно потокът беше каптиран. Бавно, с болезнено усилие той се насочи към водата, за да пие и да се измие. След малко луната изгря и му позволи да се ориентира. На две мили имаше скривалище с храна, облекло, оръжие и пари — едно от многото, предвидени преди половин година в случай на крайна необходимост като тази. Тръгна бавно към него — сянка под почти пълната луна.

След три дни потегли през пясъците на Нафуд към брега на Залива. Вече без брада, обикновен жител на източната провинция Хаза, той измина пътя до Риад, където прекара няколко месеца и изпрати няколко писма до „бизнес партньори“ в Техеран. В края на септември се намираше в Мина Сауд, подготвяйки платноходката, която щеше да го отведе до Иран.

Сега, докато седеше в ланд роувъра на път за Бушер на първия етап от пътуването си покрай брега към Бандар Аббас, откъдето щеше да завие към Керман, той позволи на мислите си отново да се заемат с плановете, които бе градил след бягството си от Мека. Нов Аламут щеше да бъде построен, може би даже на мястото на първата крепост, високо в планините на север от Казвин. Имаше време за строеж, време за всичко, което трябваше да свърши. Мъже щяха да умрат — най-вече политически лидери и управници. Убийците щяха да бъдат навсякъде и този път щяха да останат невидими и непознати, докато не настъпеше моментът да ударят.

Вече бе съставил първите плановете. За да започне с тях, трябваше да умрат двама души: президентът Ануар Садат, чиято готовност за преговори с израелците заплашваше да стабилизира положението в Средния изток, и новият папа, Йоан-Павел, чиято международна активност като миротворец можеше да скове за известно време същите тези сили, които Махди искаше да види на воля. Винаги е имало избрани мъже, както и заповеди, които да изпълнят; назрееше ли моментът, емисарите му щяха да известят присъствието си.

На запад зад него слънцето залязваше, скрито и невидимо зад гигантски саван от гъст черен дим, издигащ се към небето от разрушените, горящи петролни рафинерии на Абадан и Хорамшар.

Войната беше още в началото си, но вече бе причинила невъзвратими загуби из района. Той се обърна и погледна към пожара, усмихнат и самоуверен.

Това бе знак от Бога, пратен му да го увери, че този път ще успее да изпълни и земята, и небето, и всичко, намиращо се между тях, с огън и кръв. И тогава царуването му нямаше да има край.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.